

HOMEROS' ILIAD

FRÅN GREKISKAN AF ERLAND LAGERLÖF

Unter demselben Blau, über dem nähmlichen Grün
wandeln die nahen und wandeln vereint die fernen Geschlechter,
und die Sonne Homers, siehe! sie lächelt auch uns.

SCHILLER.

FÖRSTA DELEN

UTGIFVEN MED UNDERSTÖD AF SVENSKA STATEN

C. W. K. GLEERUP, LUND
(I DISTRIBUTION)

STOCKHOLM 1912.

STOCKHOLMS BOKINDUSTRI A.-B:s BOKTR.

Iliaden, det äldsta verk i hela den europeiska litteraturen, skildrar en stor episod i det trojanska kriget på dess tionde och sista år, nämligen Achilles' vrede mot Agamemnon med dess för achaierna menliga följder och dess slutliga blidkande, som återger kriget en för dem lycklig vändning. De skildrade händelserna upptaga en tidrymd af 51 dagar, däri innefattas trenne så att säga mellanskof, hvartdera på en 12 dagar, angifna i I: 493; XXIV: 31,664 ff. De väldiga striderna, som utförligt skildras i diktens stora midtelparti, II—XXII sångerna, upptaga en tid af endast 6 dagar, nämligen 22:dra—27:de. Händelserna i IX och X sångerna tima under förnatten och efternatten mellan 25:te och 26:te dagen.

Emellertid riktas ofta i dikten blicken såväl bakåt på de föregående krigsåren som framåt mot Achilles' stundande död och Trojas slutliga förstöring, och den ger genom sin målande och lefvande framställning en storartad helbild af kriget och hjältesederna och dessutom genom mängden af sina sköna och utförliga liknelser från lifvets och naturens alla områden en fyllig bild af den grekiska världen på dessa tider. Som komplement till Iliaden kan man betrakta skildringen af Achilles' likfärd i Odysseéns XXIV sång samt skalden Demodokos' sång om den trojanska trähästen och Trojas förstöring i VIII sången af samma dikt och slutligen Ulysses' sammanträffande i underjorden med några af hjältarna från kriget i dess XI sång.

FÖRSTA SÅNGEN.

Pesten. Achilles' vrede.

Sjung, o gudinna, om vreden, som brann hos Peliden Achilles
olycksdiger, till tusende kval för achaiernas söner,
och som till Hades en mängd af behjärtade krigaresjälur
störtade ned och lät hjältarnes lik för hundar och fåglar
blifva på marken till rof — det skedde, som Zeus ju det ville —,
allt från den stund, då de började först att sig tvistande söndra,
Atreus' son, härskarornas drott, och den ädle Achilles.

Hvem då af gudarne hetsade hop dem båda att kifvas?
Sonen af Leto och Zeus, ty denne, förtörnad på drotten,
sände i lägret förhärjande pest, så att folken förgingos,
därför att Chryses, hans helige präst, af Atriden var hånligt
skymfad, då kommen han var till de snabba achajiska skeppen,
viljande köpa sin dotter igen för en lösen omätlig,
hållande högt i sin hand fjärrskjutande guden Apollos
bindlar på gyllene staf, och hos alla achaierna bönföll,
men framför allt hos Atriderna två, de befallande drottar:

»Hören, Atrider, mitt ord och I andra achaiier i pansar!
Eder beskäre de eviges makt, som bo i Olympen.
Priamos' stad att förstöra och lyckligen lända till hemmet.
Gifven min älskade dotter mig fri och tagen min lösen,
vördande sonen af Zeus, fjärrskjutande guden Apollo.»

Alla de andra achaierna då voro redo att vördsamt
visa för prästen försyn och att taga hans rikliga lösen.
Icke det likade dock Agamemnon Atriden i själen,
utan han dref honom skymfligen bort, och han talte förgrymmad:

»Låt mig ej träffa dig mer vid de rymliga skeppen, du gamle;
hvarken fördröj dig här nu eller våga att komma här åter!
Eljest dig gudens bindlar och staf skola båta till intet.

Henne jag aldrig ger fri. Nej, förr skall hon hinnas af åldern hemma i huset hos mig uti Argos, långt från sitt hemland, medan hon går vid sin väf och om nätterna delar mitt läger. Gå och ej reta mig mer, om du hem vill slippa helbrägda!»

Så han talte. Den gamle blef rädd och befallningen lydde; tigande gick han sin väg längs stranden af brusande hafvet. Men då han kommit från människor långt, då bad till Apollo gubben en brinnande bön, till sonen af lockiga Leto:

»Hör mig, du mäktige gud, som med silfverbågen beskärmar heliga Killa och Chrysa, din stad, och på Tenedos härskar, Smintheus, mig hör! Om jag nånsin åt dig har ett tackeligt tempel byggt till behag eller någonsin bränt af tjurar och getter saftiga låren åt dig, så fullborda mig denna min önskan: låt för de tårar, jag fällt, dina pilar danaerna straffa!»

Bedjande talte han så och blef hörd af Foibos Apollo. Ned för Olympens branter han steg med förbittring i hjärtat, bågen på skuldran han bar och det dubbellockade kogret, pilarna klingade gällt uppå skuldran af vredgade guden under hans mäktiga steg, och han framgick, liknande natten. Fjärran från skeppen han satte sig ner och nu skickade pilen, och en förfärande klang ifrån silfverbågen då kringljöd. Först han allenast på mulorna sköt och på hundarna snabba, men därefter han skickade af på danaerna själfva pilarna hvassa, och ständigt och tätt där flammade dödsbål.

Nio dagar å rad emot hären pilarna flögo, men på den tionde dag lät Achilles den kalla till tinget, manad därtill i sin själ af den liljearmade Hera, ty hon af ömkan betogs, då hon såg, hur danaerna dogo.

Sedan de alla då kommit tillstäds och församlade voro,
stod i församlingen upp den snabbe Achilles och talte:

»Nu jag tänker, Atrid, att vi måste med gäckade planer
vända till hemmet igen, så vida vi slippa för döden,
sedan af örlig och pest i förening achaierna härjas.
Därför välan, låt oss skynda att präst eller siare fråga
eller en drömtolk — drömmarna ock ifrån Zeus äro sända —,
som kan oss säga, hvi Foibos har så uppflammat i vrede,
om för ett löfte, ej fylldt, om för festhekatomber, som aflagömts.

Kanske med offerångan af lamm och af korade getter
låter han blidka sig än till att vända förgörelsen från oss.»

Så han talte och satte sig ner. I församlingen Kalchas,
Thestorssonen, stod upp, som bland siare hade ej like,
vetande allt hvad som skedde och skett och som än skulle tima,
han som achaiernas skepp hade vägen till Ilion visat
medelst sin siarekonst, som han hade af Foibos Apollo;
denne besinningsfull tog till orda ibland dem och talte:

»Sålunda bjuder du mig, du gudarnes älskling Achilles,
vreden att tyda, som tändt fjärrskjutande guden Apollo.
Väl, jag tala då vill, men du måste mig lofva och svära,
att du med tunga och arm skall mig redobogen försvara.
Ty, som jag tror, skall han vredgas den man, som är öfverste drotten
öfver argivernas här, och den alla achaierna lyda.
Drotten den starkare är ju, närhelst han en ringare hatar,
och om han också förstår att sin galla betvinga för stunden,
håller han agget vid lif i sitt bröst i den följande tiden,
tills han sitt syfte kan nå. Så betänk, om du vill mig beskydda.»

Honom svarade då den snabbe Achilles och sade:

»Tala du dristligen om, hvad du känner om gudarnes vilja!
Ty vid Apollo, som älskas af Zeus, och till hvilken du beder,
innan du gudarnes råd för danaerna yppar, o Kalchas:
aldrig, så länge som jag är vid lif och har ögonen öppna,
skall vid de rymliga skeppen mot dig någon enda achaier
lyfta en våldsamt hand, nej icke en gång Agamemnon,
hvilken berömmar sig nu som långt ypperste man bland achaier.»

Då fick den helige siaren mod, och han talte och sade:

»Ej för en festhekatomb och ej heller ett löfte han harmas,
utan för prästens skull, den nyss Agamemnon har skymfat,
gifvande dottern ej fri och anammande icke hans lösen.
Därför har guden oss lidande sändt och skall vidare sända,
ej skall den grufliga pesten han förr från danaerna vända,
än åt sin fader blir gifven igen strålblickande ungmön
utan betalning och lösen och hän till Chrysa med henne
sändes en helig festhekatomb. Då tör guden bevekas.»

Så han talte och satte sig ner. Och nu ibland folket

Atreus' son Agamemnon stod upp, vidt härskande drotten.

Bister han var, och af harm hans svartomtöcknade sinne

jäste, och ögonen voro som eld och sprutade gnistor.

Först med en skräckinjagande blick han mot Kalchas sig vände:

»Olyckssiare, aldrig du än något hugneligt sagt mig;

alltid du finner din glädje uti att förkunna det värsta,

men något lyckosamt ord har du aldrig sagt eller uppfyllt.

Nu står du också, o präst, bland danaerna här och förkunnar,

att blott för detta, förstås, Fjärrskjutaren sänder dem plågor,

att jag den rikliga lösen, som bjöds för den unga Chryseis,

ville ej taga emot, — ty jag mycket hellre vill flickan

hafva i huset hos mig, då jag henne ju dyrare skattar
än Klytaimnestra, min ungdomsgemål, som hon icke står efter
hvarken i skönhet och växt eller vett eller kvinnliga slöjder.
Men jag vill ändå ge henne igen, om nu detta är bättre;
mig är det kärare visst, att folket blir frälst än fördärfvas.
Men en föräring bereden mig strax, så att icke jag ensam
bland argiverna saknar min del, ty det vore ej rimligt.
Klarligen sen I ju alla, hvad skänk som för mig går förlorad.»

Honom svarade då den snabbe Achilles och sade:

»Frejdade Atreusson, o du vinningslystnaste mänska!
Säg då, hur skulle achaierna dig en föräring bereda?
Ej är, så mycket vi sport, något allmänbyte här hopadt;
allt hvad i städerna blifvit vårt rof, det är redan fördeladt;
ej kan begäras, att folket sin del skall nu bära tillbaka.
Utan gif henne åt guden du fri, och vi alla achaiier
skola dig trefaldt se'n eller fyrfaldt löna, om Zeus blott
låter oss härja en gång det välbefästade Troja.»

Honom svarade då den mäktige drott Agamemnon:

»Sök ej, så tapper du är, o du gudalike Achilles,
att dig förställa så där! Du ej narrar mig alls eller rubbar.
Jaså, du själf vill behålla din del, medan jag skall beskedligt
sitta där tomhändt, jag, och du manar mig henne att frige?
Ja, om en passande skänk mig de bälde achaierna gifva,
som är mitt sinne i lag, så att lika så mycket det blifver.
Men om de gifva den ej, så skall själf jag komma och taga
antingen din eller Ajas' skänk eller ock från Ulysses
hämta mig hans, och förbittrad blir den, till hvilken jag kommer.
Dock, det blir senare tid till att vidare tala om detta.
Nu låt oss hala på stunden ett skepp i det heliga hafvet
och det bemanna med roddarefolk och så festhekatomben

föra ombord och till sist låta fagerkindad Briseis stiga på skeppet. Befälet må en ibland drottarne föra, Ajas, Idomeneus, någon af dem, eller konung Ulysses eller du själf, Pelid, o du värste bland människor alla, för att försona åt oss fjärrskjutande guden med offer.»

Bister i uppsyn svarade då den snabbe Achilles:

»Ha, ränklistige kung, som är genombarkad med fräckhet! Skulle väl någon achaier mot dig vilja visa sig hörsam och i beskickning gå hän eller manligen fäkta i striden? Icke är jag ju för troernas skull, de frejdade kämpars, dragen i härnaden hit, ty mot mig ha de intet förbrutit. Aldrig de röfvat från mig mina oxar och heller ej hästar, aldrig i bördiga Fthia ännu, den hjältarnes amma, gjorde de skördarna men, ty emellan oss ligger så mycket, både det brusande haf och de skogbeskuggade bergen; utan med dig och blott dig till behag vi följde, du fräcke, att åt din bror Menelaos och dig, hundöga, på Troja kräfva ut hämnd, men det aktar du ej, det bekymrar dig icke. Nej, och nu hotar du med, att du själf skall beröfva mig lönen, som jag har mödat mig för och achaiernas söner mig skänkte. Aldrig mitt byte blef lika med ditt, när achaiernas kämpar togo en folkrik stad här i troernas land och förstörde, utan i larmande stridens tumult få nog armarna mina göra det mesta, förstås, men sedan, när delningen kommer, skänkes långt mera åt dig, och jag själf får belåten med litet vända till skeppen igen, när jag kämpat mig trött under striden. Nu far till Fthia jag hän; långt bättre det är ju i sanning, att jag med buktiga skeppen far hem, och jag tänker ej längre här gå föraktad och hopa åt dig både skatter och håfvor.»

Honom svarade då härskarornas drott Agamemnon:

»Flykta du bara, ifall du har lust! Jag beder dig aldrig stanna för min skull kvar; jag äger väl andra till bistånd, som skola främja min ära, och främst rådvise Kronion. Du mig förhatligast är af de gudastammande drottare; aldrig är annat ditt nöje än kif och strider och blodbad. Om du är dråpligen stark, så är detta väl gudarnes gåfva. Segla du hem med de skeppen du har och kamraterna dina och Myrmidonerna styr! Hvad tror du jag aktar och räknar dig och förargelsen din? Men minns, att så här jag dig hotar: likasom Foibos Apollo har mig nu beröfvat Chryseis, hvilken jag sänder tillbaks med mitt eget skepp och mitt manskap, så skall jag själf ur ditt tält mig hämta den sköna Briseis, som blef förärad åt dig, och då skall du lära att inse, att jag i välde står högt öfver dig, och enhvar skall förskräckas för att försöka sig mäta med mig eller tro sig min like.»

Sade; men vreden sjöd upp i Peliden Achilles, och hjärtat uti hans håriga bröst då öfvervägde med hetta, antingen eggade svärdet han strax skulle draga från länden, jaga de närmast sittande upp och förgöra Atriden eller ock bringa sin vrede till ro och betvinga sitt sinne. Medan han detta begrundade än i sitt hjärta och sinne, dragande redan ur skidan sitt svärd, då kom ifrån himlen Pallas Athene, sänd ner af den liljearmade Hera, som i sitt hjärta bar lika försorg och bekymmer om båda, ställde sig bakom Peliden och tog i hans gyllene lockar, synlig för honom allen, men af alla de öfriga osedd. Häpnad Achilles betog, och han vände sig om, och han genast kände Athene igen på de mäktigt lysande ögon och med bevingade ord till gudinnan talte och sade:

»Hvad skall du här nu igen, du dotter af Zeus med egiden?

Månne att skymfad mig se af Atreus' son Agamemnon?
Men jag vill säga en ting, och det ordet skall blifva besannadt:
snart lär han mista sitt lif för sin öfvermodiga fräckhet.»

Honom svarade då strålögda gudinnan Athene:

»Kommen jag är för att stilla din harm, om du ville mig lyda,
sänd ifrån himmelen ner af den liljearmade Hera,
som i sitt hjärta bär lika försorg och bekymmer om båda.
Sluta med våldet nu upp och drag svärdet ej längre ur skidan,
men låt med skymfliga ord honom höra, hur saken skall sluta.
Ty jag vill säga en ting, och det ordet skall blifva besannadt:
ända till trefaldt rikare skänk skall dig komma till godo
snart för hans öfvermod. Men dig styr och oss himmelska åtlyd!»

Henne svarade då den snabbe Achilles och sade:

»Lyda jag måste, gudinna, ett ord af er himmelska tvänne,
huru förbittradt mitt hjärta än är, ty det gagnar mig mera;
den som är lydig mot gudarnes bud, den höra de gärna.»

Sagdt, och sin kraftiga hand höll han inne på fästet af silfver,
stötte sitt väldiga svärd tillbaka i skidan och hörsam
var mot Athenes bud, och hon sväfvade upp till Olympen,
hem till de öfriga gudarnes krets hos Zeus med egiden.

Peleussonen begynte då strax mot Atriden ånyo
slunga försmädliga ord, och ej lade sig ännu hans vrede:

»Vinförtyngde, med öga af hund och med hjärta af hinden!
Aldrig du väpnade dig för att draga med hären i striden,
aldrig du djärfdes att gå med achaiernas yppersta kämpar
ut på ett farligt försåt, ty dig synes, att detta är döden.
Vida mer lönande är ju att trygg i achaiernas läger

roffa föräringar bort från enhvar, som törs tala emot dig,
konung, som skinnar ditt folk, emedan du styr öfver mesar;
eljest, Atrid, skulle denna din skymf hafva blifvit den sista.
Men jag vill säga ett ord och med dyraste ed det bekräfta.
Ja, vid denna min konungastaf, som ej löf eller kvistar
mera skall skjuta, se'n huggen han blef från sin stubbe bland bergen,
eller i blommor slå ut, ty af kopparen blef han ju rundtom
skalad på löf och på bark, och en sådan achaiernas söner
bära som domare jämt i sin hand, när de rätten beskärma,
hvilken blef stadgad af Zeus — ja förnim den högtidliga eden:
kommande varder den dag, då hvarenda achaiier i hären
saknar Achilles, och intet du då skall förmå för att hjälpa,
fastän du grämes, när tätt för den mannaförgörande Hektor
kämparne döende stupa, och då skall det gnaga ditt hjärta,
att du achaiernas yppersta man för ett intet har aktat.»

Så var Pelidens besked, och i marken han kastade spiran,
smyckad med gyllene stift, och därefter han satte sig neder.
Lika förbittrad som han var Atriden, men upp sprang då Nestor,
talarn från Pylos med tjusande ord och med klingande stämma,
och från hvars tunga som honungen ljuft framflödade talet.
Redan försvinna han sett ifrån jord af förgängliga människor
bägge de slakten, som föddes en gång och som växte med honom
uti det heliga Pylos, och nu bland det tredje han styrde.
Denne besinnigsfull tog till orda ibland dem och talte:

»Ack, att så jämmerlig sorg öfver hela Achaja skall komma!
Glädja nu skulle sig Priamos själf och Priamos' söner,
fröjda sig djupt i sin själ skulle alla de öfriga troer,
finge de detta blott spörja, hur I med hvarandra här kifvens,
hvilka i råd och i strid bland danaerna ären de främste.
Hören mig nu, ty mot mig I ären ju ynglingar bägge!

Jag har väl förr i min dar med än tapprare hjältar än eder varit tillsammans, och aldrig af dem blef jag ändå föraktad. Aldrig jag sedan har sett och får heller ej vidare skåda sådana män, som Peirithoos var eller höfdingen Dryas eller Exadios var, Polyfemos den bålde och Kaineus, eller som Aigeus' son, den gudaliknande Theseus, alla helt säkert de starkaste män, som alstrats af jorden. Dessa de starkaste män mot de starkaste fiender stridde, bestar, som bodde i klyftor och berg, och förgjorde dem rysligt. Vapenbroder med dessa jag var, ditkommen från Pylos, långt ifrån främmande land, ty de själfva mig kallat till bistånd; och jag där stridde i envigeskamp mot centaurer, dem ingen skulle sig drista att möta af dem, som nu lefva på jorden. Hjältarne hörde där gärna mitt råd och lydde min maning; därför mig lyden ock I; ty mera det båtär att lyda. Tag ej Atrid, då ju ädling du är, från Achilles hans flicka; låt honom hafva den skänk, som han fick af achaiernas söner! Och du Pelid, hör upp att med konungen tvista så trotsigt! Ej är din värdighet lika så stor, som den konungen tillföll, hvilken bär spiran i hand och af Zeus blef hugnad med heder. Om du är dråpligen stark, och du har en gudinna till moder, han är dock större i makt, ty han härskare är öfver flere. Låt nu din vrede försvinna, Atrid! Jag bevekligen beder, att du betvingar din harm mot Achilles, som är ju det starka värnet för hela achaiernas här i det grufliga kriget.»

Honom svarade då den mäktige drott Agamemnon:

»Ja, du har alldeles rätt uti allt hvad du sade, o gamle. Men den här mannen vill vara förmer än alla oss andra, alla behärska han vill, öfver alla befalla och bjuda, alla se lyda sin vink; men jag tänker ej alla det tåla. Blef till en ypperlig hjälte han skapt af de evige gudar,

hafva de därför åt honom gett lof till att tala försmädligt?

Fallande honom i talet, bröt ut den ädle Achilles:

»Ja, ty i sanning en mes och en stackare månne jag heta,
om jag mig fogade jämt efter dig i hvartenda ditt påhitt.
Sådant åt andra befall, om du vill, men åt mig skall du icke
vinka med härskarehand, ty jag tänker dig icke att lyda.
Nu vill jag säga ett ord, som jag beder dig lägga på hjärtat:
aldrig jag kommer att lyfta min arm till strid om en flicka
hvarken mot dig eller hvilken som helst, då I tagen er gåfva;
men af det andra, jag har vid det snabba och beckade skeppet,
däraf skall icke ett grand du beröfva mig utan min vilja.
Bara försök det en gång och låt dessa till saken bli vittnen,
så skall på stund ditt rödaste blod omströmma min glafven.»

Sedan de så med fientliga ord hade stridt med hvarandra,
reste sig bägge, och tinget var slut vid achajiska skeppen.
Därpå till tälten på strand och de ypperligt seglande skeppen
vände Peliden igen med Menoitios' son och sitt manskap;
medan Atriden lät hala ett skepp i det heliga hafvet,
valde ut roddare tjugu därtill och förde åt guden
festhekatomben ombord och bjöd fagerkindad Chryseis
sitta på däck, och som höfding for med den förslagne Ulysses.

Dessa på skeppet nu seglade bort på den böljande stråten.
Men Agamemnon bjöd, att allt folket skulle sig rena,
och de sig renade strax och kastade sköljet i hafvet,
och åt Apollo därefter otadliga festhekatomber
bragte af tjurar och får uppå stranden af ödsliga hafvet;
offerången mot himmelen steg med den hvirflande röken.

Rundtom i lägret de sysslade så, men Atriden förglömd

icke sin vrede, med hvilken han nyss hade hotat Achilles,
och till Talthybios nu och Eurybates gaf han befallning,
hvilka hans häroldsmän och hans hurtige tjänare voro:

»Gån till Peliden Achilles' tält och tagen vid handen
fagerkindad Briseis och hit henne fören med eder!
Lemnar han henne ej ut, så skall själf jag komma med flere
och henne taga med våld, och det blifver för honom blott värre.»

Sade och sände dem af, då sin stränga befallning han gifvit.
Tigande gingo de hän längs stranden af ödsliga hafvet,
tills Myrmidonernas läger och skepp de hunno omsider.
Hjälten de sittande där vid sitt tält och det beckade skeppet
funno, och icke med glädje det var som han såg dem, Achilles.
Själfvä, betagna af hämmande skräck och försynta för drotten,
stodo de stilla och talade ej eller gjorde en fråga,
men i sitt sinne han visste besked, och han talte och sade:

»Hell eder, häroldsmän, som från Zeus och från människor buden!
Träden blott närmre! Ej skulden är er, den är blott Agamemnons,
hvilken er skickade hit för att hämta den unga Briseis.
Gå och led flickan hit ut, o Patroklos, du gudarnes ättling,
och henne lemna åt dem, men må själfva de vara mig vittnen
både för dödlige män och för alla de salige gudar
och för min fiende drotten en dag, då det åter tör hända,
att jag behöfs för att värja utaf från de andra achaier
smädliga döden. Han rasar försann i sitt grufliga vanvett;
ej vet han rikta sin blick på det gångna och kommande samfäldt,
så att achaiernas här i behåll kunde kämpa vid skeppen.»

Sagdt, och Patroklos då lydde på stund sin älskade stridsbror,
ledde Briseis ut och den fagerkindade ungmön

gaf dem i våld, och de vände igen längs achajiska skeppen;
flickan bedröfvad till mods med männerna gick. Men Achilles
brast uti tårar och satte sig långt ifrån vännerna undan
uppå den skummiga strand och såg ut öfver blånande djupet
och med en brinnande bön mot sin moder armarna sträckte:

»Moder, emedan jag föddes af dig till den kortaste lefnad,
borde ju dock tordönaren Zeus, den Olympiske härskarn,
ära förunnat åt mig, men i stället ej alls han mig hedrar.
Ty nu har Atreus' son, vidthärskande drott Agamemnon,
grufligen kränkt mig och röfvat åt sig min föräring med våldsmakt.»

Så han talte och grät; honom hörde hans vördade moder,
sittande nere i hafvets djup hos sin åldrige fader.
Ilande dykte hon upp som ett töcken ur skummiga hafvet,
och uppå stranden satte sig ner framför gråtande sonen,
smekte med handen hans kind och talade kärligt och sade:

»Barn, hvi gråter du så? Hvilken sorg har betagit ditt hjärta?
Tala och intet fördölj, för att bägge vi måtte den känna!»

Suckande djupt, henne svarade då den snabbe Achilles:
»Ack, du nog vet. Hvad behöfver jag dig allt detta berätta?
Bort till Eetions stad, till det heliga Thebe, vi drogo,
sköflade staden och fraktade hit allt byte, vi togo.
Detta fördelade jämt sig emellan achaiernas söner,
dock åt Atriden till skänk gafs fagerkindad Chryseis.
Men då kom Chryses snart, fjärrskjutande guden Apollos
heliga offerpräst, till achaiernas läger vid skeppen,
viljande köpa sin dotter igen med en lösen omätlig,
hållande högt i sin hand fjärrskjutande guden Apollos
bindlar på gyllene staf, och hos alla achaierna bönföll,

men framför allt hos Atriderna två, de befallande drottar.
Alla de andra achaierna då voro redo att vördsamt
visa för prästen försyn och att taga hans rikliga lösen;
icke det likade dock i hans själ Agamemnon Atriden,
utan han dref honom skymfligen bort under hårdaste tilltal.
Harmsen den gamle då vände tillbaks, men Foibos Apollo
hörde den bönen han bad, ty han älskade honom af hjärtat,
och på argiverna sköt med förgörande pilar, och männen
dogo nu tätt på hvarandra, då ju pilarna hveno från guden
ned öfverallt bland achaiernas tält. Men en siare kunnig
trädde då fram och förkunnade oss Fjærskjutarens vilja.
Jag var den förste att yrka då strax på att guden försona,
men af förbittring Atriden betogs, och han reste sig häftigt,
slungande hotelser ut, som redan ha gått i fullbordan.
Ty på ett ilande skepp glansögda achaiier med flickan
äro till Chrysa på väg, medbringande gåfvor åt guden,
men till mitt eget tält härolderna kommit och bortfört
unga Briseis, den mö, som achaiernas söner mig skänkte.
Skydda nu, moder, din frejdade son, ifall du det mäktar!
Gå till Olympen och ljugaren Zeus anropa med böner,
om du med råd eller dåd har någonsin fröjdat hans hjärta.
Ofta jag hörde dig förr uti fädernehemmet med stolthet
tala därom, hur du själf hade ensam af gudarne alla
frälsat från jämmer och nesa en gång svartskyade Dundrarn,
då han blef hotad med fjättrar och band af olympiske gudar;
Hera, hans maka, det var och Poseidon och Pallas Athene.
Då kom, gudinna, du dit och honom ur bojorna löste,
kallande upp till Olympen den hundraarmade resen,
hvilken af gudar Briareos nämns, men af mänskor Aigaion,
och som i styrka och kraft är ännu förmer än sin fader.
Han hos Kronion då satte sig ner i sin prålände styrka;
fruktan de saliga gudar betog och de fjättringen glömde.

Gå nu och famna hans knän och bed honom detta att minnas;
kanske han då kan förmås att åt troerna lemna sitt bistånd
och under manfall tränga tillbaks den achajiska hären
ner ibland skeppen på strand, att de lära sin konung att känna,
och att Atriden själf, vidthärskande drott Agamemnon,
må sin förblindelse se, då han kränkte den bäste achaiern.»

Honom svarade då med tårar i ögonen Thetis:

»Ve att jag ammade upp dig, mitt barn, som jag födde till ofärd!

Ack, att vid skeppen du sitta här fått utan skymf eller tårar,
efter din lefnad skall blifva så kort och ej länge få vara!

Nu fick du både det kortaste lif och af smärta tillika
mera än alla. Hvad ödet var hårdt i den stund jag dig födde!

Ja, med den bönen, du sagt, till Olympens snöiga tinnar
vill jag gå upp och till ljugaren Zeus, om han kanske bevekes.

Sitt nu så länge vid skeppen du kvar och låt sjuda din vrede
mot achaiernas folk och från striden dig alldeles afhåll.

Ty till Okeanos gången i går är Zeus till ett offer
hos Etiopernas folk, och af samtliga gudar han följdes,
men på den tolfte dagen igen går han hem till Olympen;
då skall till Zeus jag gå upp i hans kopparskimrande boning,
och jag skall famna hans knän, och jag tänker han då skall bevekas.»

Så hon sade och sväfvade bort och där lemnade sonen
uti hans hjärtliga harm för den fagergörldade ungmön,
som mot hans vilja de togo med våld. Men den ädle Ulysses
lände till Chrysa nu fram med den heliga festhekatomben.
Sedan de där styrt in i den djupa och rymliga viken,
gigade seglet de strax och lade det neder i skeppet,
därpå de masten i hast uti gaffeln fällde, med staget
firande ner den, och rodde så in uti hamnen med åror,
kastade ankarstenarna ut och skeppet förtöjde,

stego så själfva på stranden i land vid det skvalpande hafvet.
Nu hekatomben de skeppade ut åt den höge Apollo,
och ifrån skeppet Chryseis gick ner efter färden på hafvet
Henne till altaret ledde då fram den förslagne Ulysses,
gaf henne älskade fadern i hand och talte till honom:

»Chryses, jag skickades hit af männernas drott Agamemnon
för att din dotter dig gifva igen och för danaerhären
offra åt Foibos en festhekatomb för att härskaren blidka,
som på argivernas folk sändt jämmeralstrande plågor.»

Sade och gaf henne fadern i hand, och med glädje han mottog
älskade dottern, och strax med den heliga festhekatomben
ställde de alla sig upp i en krets kring det präktiga altar,
tvådde sig händerna se'n och med offerkornet dem fyllde.
Högt bland de offrande Chryses då bad med lyftade armar:

»Hör mig, du mäktige gud, som med silfverbågen beskärmar
heliga Killa och Chrysa, din stad, och på Tenedos härskar!
Såsom du hörde min bön tillförne en gång, då jag bad dig,
och tog min ära i skydd och achaierna tuktade grufligt,
hör min bön äfven nu och fullborda mig denna min önskan:
sluta och vänd från danaerna af deras nesliga ofärd!»

Bedjande talte han så och blef hörd af Foibos Apollo.
Men när de bedit sin bön och offerkornet de påstrött,
böjde på djuren de halsen tillbaks och dem stucko och flådde,
skuro så låren ifrån och dem öfvertäckte med fettet,
läggande dubbelt lag och med råa skifvor däröfver.
Gubben dem brände på glöd, och glimmande vin han däröfver
göt, och med femuddsgafflar i hand honom hjälpte de unga.
Men när de låren förbränt och af innanmätet de njutit,

skuro de allt det andra isär och det stucko på spetten,
stekte det omsorgsfullt och drogo det åter af spetten.
Och när omsider de slutat sitt stök och maten var färdig,
åto de, njutande alla med fröjd af det rikliga målet;
men när de stillat hade sin lust till att äta och dricka,
bålarna fylldes till brädden med vin af de tjänande svenner,
bägarna skänkte de i och buro omkring dem till alla.
Dagen igenom därefter med sång de försonade guden,
härlig steg hymnens klang från achaiernas lockiga söner,
prisande Hjälparen god, och han lyssnade till dem med glädje.
Ändtligt när solen gick ner och aftonskymningen inbröt,
lade sig folket till ro invid aktertågen till skeppet.
Men när i gryningen sken den rosenfingrade Eos,
stucko de åter till sjös mot achaiernas rymliga läger,
medan en gynnande vind fjärrskjutande guden dem sände.
Masten de reste då upp och hissade skinande seglet,
vinden i seglet for smattrande in, och böljan kring stäfven
svallande häfdes och brusade starkt för det gående skeppet,
och i en ilande fart uppå böljorna lopp det sin bana.
Men när de fram hade ländt till achaiernas rymliga läger,
drogo de beckade skeppet i land på stranden af hafvet,
högt upp på sanden, och stöttade väl det inunder med bjälkar;
själfva därefter de skingrade sig bland tälten och skeppen.

Men vid de toftade skeppen han satt i sin häftiga vrede,
Peleus' gudomliga son, snabbfotade hjälten Achilles.
Hvarken han vandrade mer till det mannafrejdade tinget,
eller i striden han gick, utan endast förtärde sitt hjärta,
sittande hemma, men längtande jämt efter drabbning och härskri.

Men när omsider rann upp den tolfte af dagarna sedan,
vandrade hem till Olympen igen de evärdliga gudar

alla ihop, och i spetsen gick Zeus. Och Thetis ej glömde löftet, hon gifvit sin son, utan bittida redan hon uppdök utur det böljande haf och till himlen gick upp och Olympen.

Där vidtskådaren Zeus hon träffade sittande ensam uppå den öfversta topp bland Olympos' hundrade åsar och framför honom föll ner och famnade om med den vänstra armen hans knän och tog med den högra inunder hans haka och till Kroniden, den mäktige Zeus, bönfallande talte:

»Zeus Allfader, om nånsin med ord eller gärning jag gagnat dig i de eviges krets, så bevilja den bönen jag beder. Skaffa mig hämnd åt min son! Han den kortaste lefnad af alla fått utaf ödet, och nu härskarornas drott Agamemnon kränkt honom illa och röfvat åt sig hans föräring med våldsmakt. Men honom upphöj du, rådwise olympiske konung; skänk nu så länge åt troerna kraft, tills achaierna åter ära min älskade son och föröka för honom hans heder.»

Sade. Men icke ett ord skysamlaren Zeus henne svarte, utan han länge där tigande satt. Men Thetis med famnen hängde alltjämt om hans knän och började tala ånyo:

»Svara och lofva mig alldeles visst och gif tecken till bifall eller säg nej — du har ingen att sky —, att jag tydligt må veta, att ibland gudarne alla är jag så föraktad som ingen.»

Svarade så skysamlaren Zeus under djupaste missmod:

»Fasligt i sanning det här, att du tvingar mig nu till att osams blifva med Hera, som reta mig lär med försmädliga stickord. Hon mig ju redan förut bland odödlige gudarne pikar ständigt och jämt med sitt tal, att jag troerna hjälper i striden.

Nu är det bäst, att du vandrar din väg, så att icke dig Hera märker, och jag skall nog sköta det här och det bringa till ände. Vänta, jag bifallstecken vill ge, så att icke du tviflar. Detta min största bekräftelse är till odödlige gudar; intet mitt löftesord vet af återtagning och svikning, intet blir ouppfyllt, som med hufvudets böjning jag stadfäst.»

Sade Kronion, och nu svartbrynade pannan han böjde, och det ambrosiska hår kring den högstes odödliga hufvud svallade böljande fram; då darrade hela Olympen.

Sålunda lade de råd och nu skildes igen, och gudinnan sprang uti hafvets djup från Olympos strålande tinnar, men till sin boning gick Zeus, och gudarne fadren till mötes stodo då samtliga upp från sin plats, och det vågade ingen sittande bli, när han kom, utan alla då trädde till mötes. Neder han satte sig där på sin tron, och strax vid hans åsyn røjde för Hera sig klart, att den silfverfotade Thetis hade med honom lagt råd, den åldriges dotter i hafvet. Genast till Kronosättlingen Zeus hon sig vände med stickord:

»Hvem har nu åter af gudar lagt råd med dig ärkeförslagne? Alltid du finner ditt nöje uti att skild från din maka syssla med hemliga råd och beslut, och åt mig har du aldrig gittat att vänligen säga ett ord om de planer, du uppgör.»

Henne svarade då både gudars och människors fader:

»Hera, hys aldrig det hopp, att du alla de tankar, jag hvälfver, skulle få veta! De gå dig för högt, fast du är ju min maka. Dock, hvad som skäligen höra du bör, om detta skall ingen vinna mer tidigt besked ibland gudar och dödliga mänskor; men hvad jag borta från gudarnes krets vill begrunda i stillhet —

ja, låt du vara nu blott att om allting fråga och forska!

Honom svarade då stoltblickande, vördiga Hera:

»Faslige Kronosson, hvad var det för ord, som du sade?

Aldrig min vana det var att dig spörja och fråga det minsta,

utan för mig får du tänka i fred på hvadhelst du behagar,

Nu är jag bara så rädd, att den silfverfotade Thetis

månade dig öfvertalt, den åldriges dotter i hafvet;

ty redan bittida satt hon hos dig och höll famnen om knäna.

Henne du lofvat högtidligen visst, att du skulle Achilles

hedra och låta en mängd af achaierna stupa vid skeppen.»

Svarade då skysamlaren Zeus och sade till henne:

»Ja, du har jämt dina aningar, du, och jag aldrig dig undgår.

Men du skall ingenting vinna ändå, utan endast förhatlig

blifva mitt hjärta, och detta för dig skall bli ännu långt värre.

Är det nu så, som du sagt, så har detta väl så mig behagat.

Därför sitt tyst, vill jag råda dig till, och förglöm ej min maning!

Eljest är fara därför, att ej alla olympiska gudar

värja utaf från dig mina oemotståndliga händer.»

Sagdt, men af fruktan då skalf stoltblickande, vördiga Hera;

tigande sedan hon satt och betvingade stormen i hjärtat.

Harmsna nu voro i salen hos Zeus de olympiske gudar.

Tog då till orda bland dem den konstberömde Hefaistos,

viljande trösta sin älskade mor, hvitarmade Hera:

»Detta är ändå för galet minsann och omöjligt att lida,

att nu för dödliga människors skull I två skolen tvista

och bland gudarne väcka upp larm, och vår präktiga måltid

mister ju allt sitt behag, då gemenheten börjar att råda.

Nu vill jag mana min moder, som själf är så mäktig förståndig,

att hon ger efter för Zeus, min älskade fader, ty annars
vredgas min fader igen och fördärfvar hela vårt gille.
Ty om det faller Olympiern in, som har blixten att slunga,
störtar han oss ifrån tronerna ner; han är starkare mycket.
Därför, o moder, med blidkande ord må till honom du tala,
då skall Olympiern strax mot oss alla bli huld och bevågen.»

Så han sade och reste sig fort och åt älskade modern
räckte sin dubbelpokal och talade till henne åter:

»Tålamod, älskade moder! Håll ut, fast du är så bedröfvad,
att mina ögon ej måtte få se, att min älskade moder
tuktas med slag! Ej kunde jag då, om ock aldrig så harmsen,
hjälpa dig alls, ty förskräckligt det är att Olympiern möta.
Ja, ty han redan en gång, då jag sökte försvara dig ifrigt,
grep mig i foten och slungade ner ifrån gudarnes tröskel.
Dagen igenom jag flög, och ändtligt, när solen sig sänkte,
föll uppå Lemnos jag ner, och af lif fanns ej mycket uti mig,
men efter fallet jag vårdades strax af de Sintiske männer.»

Så han talte. Då log den liljearmade Hera
och tog pokalen leende mot af den älskade sonen.

Denne i ordning åt höger nu gick och åt gudarne alla
skänkte den ljufliga nektarn uti och den öste af bålen,
medan ett outsläckeligt skratt bland de salige gudar
klang, när de sågo kring salen Hefaistos pustande linka.

Sålunda dagen igenom de nu, tills solen gick neder,
åto, och ingenting saknades där i den rikliga måltid,
icke det skönaste spel uppå lyran, som slogs af Apollo,
heller ej växelsång af musernas tjusande röster.
Dock när solens lysande bloss omsider sig sänkte,

längtrade alla till ro och begåfvo sig hem för att sofva,
där åt enhvar hans boning var byggd af den halte Hefaistos,
smidesmästaren stark med sitt konstförståndiga snille.
Gick då olympiske ljungaren Zeus till sin bädd som de andra,
däri han hvilade jämt, när af ljufliga sömnen han omslöts;
där han sig lade till ro, och hos Zeus guldtronande Hera.

ANDRA SÅNGEN.

Agamemnons dröm. Skeppskatalogen.

Lågo nu alla i sömn, både himmelske gudar och kämpar,
natten igenom, blott Zeus fick ej smaka den ljufliga sömnen,
utan i sinnet han grubblade på, hur han skulle Achilles
hedra och låta en mängd af achaierna stupa vid skeppen.
Ändtligen syntes då detta beslut honom vara det bästa,
svikliga drömmen att sända åstad till Atrid Agamemnon.
Och med bevingade ord han till drömmen sig vände och talte:

»Skynda dig, svikliga dröm, till de snabba achajiska skeppen,
sväfva i tältet där in till Atreus' son Agamemnon,
gif honom noga om allting besked, som jag nu dig befaller.
Bjud honom skynda sig strax att de lockiga män af Achaia
väpna till striden, ty nu är den stund han tör lyckas att taga
troernas präktiga stad, ty Olympens odödlige gudar
äro ej söndrade mer, ty dem allesammans till bifall
Hera med böner bevekt, och för troerna stundar det ofärd.»

Så han sade, och drömmen flög hän att befallningen lyda;
ilande lände han fram till achaiernas präktiga flotta,

stälde till Atreus' son Agamemnon sin kosa och honom
sofvande fann i sitt tält, försänkt i ambrosiska sömnen.
Stilla vid hufvudgården han stod, och han liknade Nestor,
Neleussonen, som mest af de gamle var kär för Atriden;
liknande honom, nu talade så den gudomlige drömmen:

»Sofver du, Atreus' son, hästtyglade krigarens telning?
Natten igenom att sofva ej höfs en befallande konung,
hvilken skall vårda sig både om folk och så mycket bestyra.
Nu skall du höra på mig; du må veta, att Zeus har mig skickat,
hvilken, så fjärran han är, dig af hjärtat beskyddar och ömkar.
Skynda dig, bjuder han nu, att de lockiga män af Achaia
väpna till striden, ty nu är den stund du tör lyckas att taga
troernas präktiga stad, ty Olympens odödlige gudar
äro ej söndrade mer, ty dem allesammans till bifall
Hera med böner bevekt, och för troerna stundar det ofärd,
sänd ifrån Zeus. Lägg på hjärtat mitt ord och se till, att ej glömska
måtte betaga din själ, när den ljufliga sömnen dig släpper!»

Så han sade och sväfvade bort och lemnade drotten
hvälfvande tankarna alla på slikt, som ju ej skulle hända;
ty han sig menade strax skola Priamosstaden den dagen
taga, den dåren, som anade ej, hvad Zeus hade planlagt,
han som ju skulle ännu åt danaiske kämpar och troer
vedermödor beskära och kval i förfärliga strider.
Vaknad ur sömnen, han tyckte sig än i sitt öra förnimma
gudomsrösten och satte sig upp och drog på sig sin lifrock,
mjuk och vacker och ny, och kastade manteln omkring sig
och under glänsande fötterna band sina sköna sandaler;
därpå sitt silfvernaglade svärd öfver skuldran han hängde,
fattade spiran, af fäderna ärfd och evärdlig; med denna
gick ibland skeppen han ner till de kopparklädda achaier.

Redan gudomliga Eos gick upp på den höga Olympen,
bådande dagen för Zeus och de andra odödlige gudar.
Nu härolderna bjöd han att strax med sin ljudliga stämma
sammanropa till tings de lockiga män af Achaia.
Höjde då dessa sitt rop, och folket sig samlade hastigt.

Först han till rådslag kallade hop de behjärtade äldste
nere vid Nestors skepp, den från Pylos stammande drottens;
dessa han kallade hop och sin klyftiga plan dem förtäljde:

»Hören mig, vänner! Från gudarne sänd, till mig under sömnen
kom i ambrosiska natten en dröm, som konungslige Nestor
liknade snarast till anletsdrag och till skapnad och storlek.
Stilla vid hufvudgården han stod, och han talade till mig:
»Sofver du, Atreus' son, hästtyglande krigarens telning?
Natten igenom att sofva ej höfs en befallande konung,
hvilken skall vårda sig både om folk och så mycket bestyra.
Nu skall du höra på mig; du må veta, att Zeus har mig skickat
hvilken, så fjärran han är, dig af hjärtat beskyddar och ömkar.
Skynda dig, bjuder han nu, att de lockiga män af Achaia
väpna till striden, ty nu är den stund du tör lyckas att taga
troernas präktiga stad, ty Olympens odödlige gudar
äro ej söndrade mer, ty dem allesammans till bifall
Hera med böner bevekt, och för troerna stundar det ofärd,
sänd ifrån Zeus. Lagg på hjärtat mitt ord!» Så talade drömmen;
därmed han sväfvade bort, och den ljufliga sömnen mig släppte.
Låtom oss genast se till att achaierna bringa i vapen!
Själff gör jag början, som rimligt det är, och skall stämningen pröfva
med ett förslag, att vi fly härifrån med de toftade skeppen.
Då må den ene och andra af er dem förmana och hejda.»

Så han sade och satte sig ner, men bland drottarna uppstod Nestor, som konung och härskare var i det sandiga Pylos; denne besinningsfull tog till orda ibland dem och talte:

»Hören, I vänner, ett ord, I argivernas furstar och rådsmän! Hade en annan den drömmen förtalt af achaiernas söner, kunde vi tala om svek och dess mera oss hålla tillbaka; nu har han tett sig för den, som bland alla achaier är ypperst. Låtom oss genast se till att achaierna bringa i vapen!»

Sade och därmed i spetsen gick ut som den främste ur rådet; spirobärande drottarna strax sig reste och följde folkens herde då åt, och krigarna strömmade samman. Såsom när myllrande svärmar af bin ur en håla i klippan, gjuta sig ut som en ström, medan nya det kommer beständigt, och uti klungor de ställa sin flykt till de vårliga blomstren, tills att de snart öfverallt kringsvärma i väldiga hopar: sålunda drogo achaiernas män ifrån skeppen och tälten skara på skara åstad till den djupt inbuktade stranden, skyndande alla till tings, och från Zeus budbärande ryktet fladdrade kring och dem manade på, och de samlades alla. Mängden i böljor gick som ett haf, och inunder dem jorden suckade, medan de satte sig ner, och förfärligt var larmet. Härolder nio med rop dem förmanade till att då en gång höra med skrikandet upp och på frejdade drottarna lyssna. Folket blef bänkadt med nöd, och i raderna blefvo de ändtligt bragta till tystnad, och upp vidthärskande drott Agamemnon stod med sin konungastaf, som Hefaistos förfärdigat konstrikt. Denna Hefaistos förärat åt Zeus, de odödliges konung; Zeus den åt Argusförgöraren gaf, budbärande guden; mäktige Hermes den gaf åt hästbetvingaren Pelops; Pelops åter den gaf åt krigarehövdingen Atreus;

Atreus den döende gaf åt den boskapsrike Thyestes,
och Agamemnon den slutligen fick af Thyestes att bära
såsom befallande drott öfver Argos och öarna många.
Stödd uppå denna han stod och så till argiverna talte:

»Vänner, danaiske män, krigsgudens behjärtade svenner
Kronossonen, den mäktige Zeus, har förblindelse gruflig
sändt mig, den grymme, som lofvade dock, att jag skulle förvisso
vända som segrare hem ifrån Ilions grusade murar.

Dock han ju stämplade endast på svek och mig bjuder till Argos
vända föraktad nu hem, då så många jag mistat af hären.

Så det behagar väl Zeus, den öfvermäktige guden,
hvilken har tinnarna redan förstört på otaliga städer
och skall förstöra ännu, ty den evige härskar med allmakt.

Detta, det blifver en skam, som skall spörjas till senaste tider,
att ett så stort och så dugande folk, som achaierna äro,
krigar ett fåfängt krig under oupphörliga strider
mot ett långt ringare folk, och ej ännu en ände kan skönjas.

Ty om det fölle oss in, att vi skulle, achaiier och troer,
hålla förlikningsfest och de stridande härarna räkna,
och sig då troernas män, så många som bo uti staden,
samlade och vi achaiier för oss uti grupper på tio,
och om en troer då togs till hvar grupp för att vinet kredensa,
skulle i månet lag vi bli tvungna att sakna en munskänk.

Så mångtaliga skulle jag tro att achaiernas söner
äro mot dem, som i Ilion bo; men det finnes därinne
hjälpare, komna från städerna rundt, spjutsvingande kämpar,
hvilka i vägen mig stå och låta mig ej, som jag ville,
Ilion lägga i grus med dess byggnader stora och sköna.

Nio år har ju styraren Zeus låtit redan förrinna,
bjälkarna ruttnat i fartygen upp och tågen förmultnat,
medan därhemma väl nu våra hustrur och jollrande barnen

sitta och vänta oss dag efter dag; men för oss har ej verket skridit det minsta framåt, för hvars skull vi till Ilion kommo. Därför så hören af mig nu ett råd, och må alla det lyda. låt oss på skeppen fly hem till den älskade fädernejorden! Ingen förhoppning det finns, att vi taga det ståtliga Troja.»

Sådant var konungens tal, och hos kämparne alla i mängden skakade hjärtat han upp, ty de rådsbeslutet ej åhört.

Folket i rörelse kom, som när böljorna långa sig häfva på det Ikariska haf, upprörda af Östan och Sunnan, hvilka ur skyarna störta sig ner från Zeus, deras fader. Och som när västanstorm i sin hvinande fart öfver fälten sätter i gungning den frodiga säd och den vajar med axen, så kom i människomassan det lif, och till skeppen de alla rusande skriande ner, och inunder de trampande fötter reste sig skyar af damm, och de manade ifrigt hvarandra till att i skeppen ta fatt och dem hala i heliga hafvet; rännorna rensades upp, skepps-stöttorna kastades undan, längtansropet mot himmelen steg, då de ville nu hemåt.

Där skulle säkert mot ödets beslut nu argiverna hemrest, hade ej Hera sig vändt till Athene med manande orden:

»Obetvingliga, ack, du dotter af Zeus med egiden!

Alltså till hemmet igen och den älskade fädernejorden skola argiverna fly öfver hafvets väldiga ryggar?

Skall då som segertrofé den argiviska Helena lemnas kvar i trojanernas våld, fast för henne så många achaier mistat i Troja sitt lif långt borta från fädernejorden?

Nej, utan skynda dig in bland de kopparklädda achaier, tala med dina bevekande ord och hvar krigare hejda,

låt dem ej hala i sjön sina dubbelstäfvade fartyg.»

Sade. Då lydde på stund strålögda gudinnan Athene,
och i en stormande fart från Olympens toppar hon nedsteg,
och innan kort var hon länd till de snabba achajiska skeppen.
Där hon Ulysses fann, i vishet vid Zeus att förlikna,
stående stilla och ej vid sitt skepp, det toftade, svarta,
läggande handen, ty vrede hans själ och hans sinne betagit.
Trädde till honom då fram strålögda Athene och talte:

»Ädle Laertesson, du mångförslagne Ulysses!

Alltså till hemmet igen och den älskade fädernejorden
viljen I fly och er störta ombord på de toftade skeppen?
Skall då som segertrofé den argiviska Helena lemnas
kvar i trojanernas våld, fast för henne så många achaier
mistat i Troja sitt lif långt bort från fädernejorden?
Nej, utan skynda dig in bland de kopparklädde achaier,
tala med dina bevekande ord och hvar krigare hejda,
låt dem ej hala i sjön sina dubbelstäfvade fartyg.»

Sagdt. Och han rösten då kände igen af gudinnan, som talte,
och gaf sig springande af och kastade manteln, och denna

tog Ithakensern Eurybates upp, hans ledsagande härold.
Själ, då han mötte nu snart Agamemnon, tog han af honom
konungaspiran, af fäderna ärfd och evärdlig; med denna
gick ibland skeppen han ner till de kopparklädde achaier.

Hvar han då träffade på någon drott eller eljest en ädling,
trädde han fram med bevekande ord och försökte dem hejda:

»Bäste, det höfves ej dig att betagas af skräck som de ringe,

utan sitt ned och var lugn och bjud äfven de öfriga sitta!
Alldeles icke du vet, hvad Atriden tör hvälfva i sinnet;
nu han oss pröfvar, men snart skall han näpsa achaiernas söner.
Ej ha vi alla ju hört, hvad han talade nyss uti rådet.
Måtte han blott i sin harm ej fördärfva achaiernas söner!
Härskaresinne det bor i den gudastammande drotten,
Zeus honom spiran gaf, han är älskad af höge Kronion.»

Men när han någon där fann af de menige väsnas och skrika,
lade med spiran han till och bestraffande talte och sade:

»Stolle, hvad skriker du för? Sitt stilla och lyssna till andra,
tapprare män än du, ty du själf är en mes och en ynkrygg,
hvarken att räkna för något i strid och ej heller i rådslag.
Ej skola nu vi achaier ändå vara konungar alla.
Mångherravälde ej duger, en enda skall härskare vara,
konung en enda, som fått af sonen till listige Kronos
spiran och lagen i hand för att alla de öfriga styra.»

Så genom lägret han myndig gick fram, och till tinget ånyo
strömmade krigarne hastigt ihop ifrån skeppen och tälten
under ett larm som af brusande haf, när de väldiga vågor
ryta mot stupande strand och det dånar vidt öfver djupet.

Alla nu satte sig ner och på bänkarna bragtes till tystnad;
endast Thersites där gormade än med oändeligt ordsvall.
Outtömlig han var på de oförskämdaste uttryck,
och han med drottarne tvistade jämt och ej alls, som det höfdes,
föll honom något blott in, som achaiernas folk kunde le åt.
Han var den fulaste mannen af dem, som till Ilion lände;
skefbent var han och haltande gick, och hans puckliga skuldror
stodo mot bröstet böjda ihop, och öfverst på karlen

hufvudet gick i en spets och var skuggadt af glesaste ullfjun. Mest för Achilles förhatlig han var och för konung Ulysses, hvilka han smädade jämt, men nu emot drott Agamemnon skrek han förklenande ting, ty mot denne achaierna redan voro förbittrade djupt och gingo med groll i sitt hjärta.

Skrikande öfverljudt, han begabbade nu Agamemnon:

»Hvad är nu åter din önskan, Atrid, och hvad klagar du öfver?

Fulla af koppar du tälten ju har, och de skönaste kvinnor har du i tälten ju också i mängd, dem vi andra achaiier alltid ge främst åt dig, så ofta vi taga ett fäste.

Säkert vill också du hafva nu guld, som förstås någon troer skall ifrån Ilion bringa dig hit till en lösen för sonen, hvilken har bunden förts hit af mig själf eller ock af en annan.

Eller kanhända en blomstrande mö vill du hafva i famnen att henne äga allena för dig? Men det skickar sig icke, att den, som höfdingen är, skall achaierna störta i ofärd,

Ack, I kujoner, I mesar, achaiskor och icke achaiier!

Låtom oss bara nu segla vår väg för att låta den kaxen ligga och rufva sin skatt här i Troja, så kanske han märker, om vi betyda en smula, vi med, för hans väl eller icke, han, som Achilles nu ock, den vida berömdare hjälten, vågat att kränka och rövva åt sig hans föräring med våldsmakt.

Ack, men Achilles han är ju så spak och ej mäktig af vrede; eljest, Atrid, skulle denna din skymf hafva blifvit den sista.»

Slika förnärmande ord emot skarornas drott Agamemnon talte Thersites; då trädde med ens till hans sida Ulysses, såg honom bistert an och med grufliga hotelser näpste:

»Galne Thersites! Du pratar befängdt, fast du ljudligen skriker. Djärfvs du att vara den ende, som här vill med drottarne tvista?

Då skall jag säga dig, jag, att en uslare karl tror jag ingen
vara än du ibland dem, som till Troja Atriderna följde.
Alltså fördrista dig ej till att drottarne föra på tungan
eller dem smäda och vilja stå vakt om vår blifvande hemfärd!
Ännu vi veta ju icke bestämdt, hur detta skall sluta,
antingen god eller ond månde blifva achaiernas hemfärd.
Men att du skymfar nu skarornas drott, Agamemnon Atriden,
därtill är annat ej skäl, än att honom danaernas hjältar
rika föräringar gett, och du smädar allenast af afund.
Men jag vill säga en ting, och det ordet skall blifva besannadt:
därest jag träffar dig ännu en gång såsom nu i ditt vanvett,
måtte Ulysses då vidare ej få behålla sitt hufvud,
måtte jag vidare ej få Telemachos' fader då heta,
om jag ej griper dig strax och dig kläderna rycker af kroppen,
lifrock, mantel och allt, som din skamliga nakenhet skyler,
och med försmädliga gisselslag därefter från tinget
drifver dig gråtande bort till de snabba achajiska skeppen.»

Sade och slog honom se'n öfver rygg och skuldror med spiran.
Mannen då krympte ihop, och en tår smög fram ur hans öga,
medan en blodsprängd bula sig hof efter gyllene spiran
upp på hans rygg, och han satte sig ner och var gripen af skrämself,
såg sig förvirrad omkring i sin vånda och torkade tåren.
Hjärtligen måste de le, så förtretade också de voro;
mången ibland dem då talade så med en blick på sin granne:

»Gudar, hur många berömliga dåd har Ulysses ej utfört,
alltid den främste att hitta på råd och en höfding i striden!
Men hvad han nyss bland argiverna gjort, är det allra förnämsta,
då han nu tystade tvärt den där giftiga klaffaretungan.
Ej lär Thersites så hastigt igen af sitt dristiga sinne
drifvas att träda mot drottarne upp med försmädliga skymford.»

Sådant var mängdens tal, men stadsförhärjarn Ulysses stod med sin spira nu upp, och bredvid strålögda Athene stod i en härolds gestalt och förmanade folket till tystnad, så att de bortersta män af achaierna liksom de främste måtte förnimma hans ord för att öfverväga hans mening. Därpå besinningsfull han talade bland dem och sade:

»Atreus' son, förvisso det nu är achaiernas afsikt, att du till smälek skall bli såsom ingen bland dödliga människor, och de ej hålla sitt ord, fast de ändå dig lofvade heligt, medan vi seglade hit från det hästuppammande Argos, att få som segrare vända igen, sedan Troja du grusat. Ty liksom småttingar just och förtviflade änkor de kvida nu med hvarandra i kapp och ropa allenast på hemfärd. Också är mödan ju slik, att man ville af leda väl resa. Mången, som endast en månad är skild från sin älskade maka, tryckes af missmod ner, där han blifver med präktiga skeppet hållen af vinterstormarna kvar och af vräkande hafvet; medan för oss nu det nionde år kringhvälfvande skrider och vi få ligga här än. Jag kan icke achaierna klandra, om de vid skeppen förtäras af harm. Men i alla fall skamligt är, då så länge vi dröjt, att nu fara med händerna tomma. Vänner, så härden då ut och stannen här ännu så länge, så att vi måtte få se, om Kalchas spår sant eller icke. Godt vi ju minnas, som hade det skett i går eller förgår, och det kan vittna enhvar, som ej dödsgudinnorna borttryckt, huru det hände en dag, när i Aulis achaiernas härskepp samlats att bringa fördärf öfver Priamos själf och hans troer. Rundtom en källa vi stodo i ring och på heliga altar bragte åt gudarne fromt otadliga festhekatomber under en härlig platan, från hvars fot rann skimrande vattnet.

Då var ett tecken att skåda: en orm, som på ryggen var blodröd,
hisklig att se, den Olympiern själf framskickat i ljuset,
rann från ett altare fram och sig ringlade upp i platanen.
Men sina ungar där hade en sparf, nykläckta och späda,
krupna ihop på dess öfversta gren under skyddande löfven,
åtta, men modern den nionde var, hon som ungarna födde.
Ormen då slukade ungarna strax, och de ynkligen pepo;
modern förtviflad där flaxade rundt kring de älskade barnen,
men i sin klagan vid vingen hon greps af den buktande ormen.
Dock, när han ätit dem upp, sparfungarna späda och modern,
gjorde ett märkeligt under den gud, som skickade honom,
ty han förbyttes till sten af sonen till listige Kronos.
Alla vi stodo i häpnande skräck öfver detta, som skedde,
då så förfärliga ting sig mängde i gudarnes offer.
Kalchas då siande höjde sin röst och oss tolkade varslet:
»Hvarför så tysta med ens, I achaiernas lockiga söner?
Detta ett lyckosamt tecken oss var från den vise Kronion;
sent i fullbordan det går, men dess rykte skall aldrig förklinga.
Likasom ormen åt upp sparfungarna späda och modern,
åtta, men modern den nionde var, hon som ungarna födde,
lika så många bli åren för oss till att ligga i härnad,
men på det tionde år skola ståtliga staden vi taga.»
Sådant var siarens ord; nu går detta ju allt i fullbordan.
Dröjen då alla här än, I benskenklädde achaier,
tills vi få taga till slut den väldiga Priamosstaden.»

Sagdt, och argiverna skriade högt, och rundtom från skeppen
skallade sorlet tillbaks, då achaierna ropade bifall
alla till det, som han sagt, den gudalike Ulysses.
Tog då till orda jämväl vagnskämpan Gereniske Nestor:

»Ack, det är visst och sant, att I snacken på tinget som piltar,

småttingar just, som fråga ej alls efter krigiska bragder.
Hvart tar det vägen för oss med fördrag och de dyraste eder?
Fort då på elden med djärfva beslut och manhaftiga rådslag,
offer af omängdt vin och de löften, på hvilka vi litat,
efter här tvistas förgäfves med ord och vi icke en utväg
mäktat att finna ännu, fastän tinget har varat så länge.
Upp, Atrid, det är du, som skall än utan vacklan och tvekan
föra som hittills argiverna fram uti blodiga strider!
Låt du förgörelsen drabba de två eller tre, som förmätet
söndra från alla achaier sitt råd — som skall aldrig dem lyckas —,
viljande vända till Argos igen, innan än vi fått veta,
antingen falskt eller ej är ett löfte af Zeus med egiden.
Ty jag vill mena, att lyckosam vink allsvåldig Kronion
gaf oss den dagen vi drogo åstad på de ilande skeppen,
alla argiver, att troerna död och förgörelse bringa:
blixten till höger han slungade ner, det var tecken tillfyllest.
Därför må ingen nu känna begär till att vända till hemmet,
innan han sofvit förut hos någon af troernas hustrur,
tagande sålunda hämnd för Helenas ångest och suckar.
Är han dock illa bekajad af lust att begifva sig hemåt,
godt, må han gripa då fatt i det svarta och toftade skeppet
blott för att vålla sig död och fördärf långt före de andra.
Råd nu, o drott, till det bästa dig själf och låt också dig råda;
tro mig, det rådet förkastligt ej är, som jag ämnar dig gifva.
Dela nu manskapet upp, Agamemnon, i stammar och släkter;
ätt invid ätt och stam invid stam må hvarann de försvara.
Om du beställer det så och achaiernas söner dig lyda,
skall du bland höfdingar snart och bland krigare varsna de fege
och på de tappre få syn, då hvar skara för sig går i striden.
Då får du se, om det gudarne är, som dig stänga från staden,
eller om kämparnes feghet det är, som ej veta att fäkta.»

Honom svarade då vidthärskande drott Agamemnon:

»Åter du segrar i råd bland achaiernas söner, o gamle.

Hade jag — evige Zeus och Athene och Foibos Apollo! —

bland argiverna tio, som så kunde råda mig visligt,

då skulle snart kung Priamos' stad vara sjunken i stoftet

under vår segrande arm, som den toge och störtade neder.

Men mig förvållades kval af den mäktige Zeus med egiden,

hvilken mig kastade in i oändliga tvister och strider.

Ty för en flickas skull vi förifrades, jag och Achilles,

under fientliga ord, och jag själf var den förste att vredgas.

Men om vi eniga blifva en gång, skall förgörelsens timma

icke förhalas för troerna mer, nej icke det minsta.

Gången nu hädan och äten ert mål, att vi sedan må strida.

Hvässe enhvar sin lans med besked och besiktige skölden,

glömme de hurtiga hästarna ej, utan fodre dem grundligt,

syne sin vagn öfverallt under tanke på stundande striden,

för att vi dagen till slut må oss mäta i rysliga kampen.

Ej skall förunnas oss där den ringaste rast eller hvila,

ända tills natten går in och gör slut på de kämpandes ifver.

Då skall mångens gehäng, som bär uppe den skyddande skölden,

däfna på bröstet af svett och hans händer domna kring lanssen,

då skall för mången bli löddrig hans häst framför glänsande vagnen.

Men om jag någon förmärker ha lust till att fjärran från striden

sitta vid skeppen kvar, den mannen kan vara förvissad,

att han ej slipper att blifva ett rof för hundar och fåglar.»

Sagdt, och ett brusande larm från argiverna steg som af vågen,

hvilken för sunnan går fram och sig bryter mot stupande berget,

där det går längst ut i sjön, och där vågorna aldrig det lemna,

hurudan vinden än är, från hvad håll som helst den må blåsa.

Alla sig reste nu brådt och skingrades hastigt bland skeppen;
snart ifrån samtliga tälten det rök, då de lagade middag;
därvid enhvar till en viss bland de alltid varande gudar
offrande bad att för döden gå fri i den mördande striden.
Men af Atriden själf, härskarornas drott Agamemnon,
bragtes en glänsande femårstjur åt den starke Kronion,
och han till offret bjöd in af achaiernas drottare de främste,
Nestor isynnerhet först och Idomeneus, Kreternas konung,
äfven Ajanterna två och Tydeus' son Diomedes
och som den sjätte Ulysses, vid Zeus att förlikna i klokhet.
Lände ock dit af sig själf Menelaos, väldig i hänskri,
ty han i sinnet förstod, hvad som förehades hos brodern.
Tagande offerkorn i sin hand, de kring tjuren sig ställde,
och uti kretsen då bad den mäktige drott Agamemnon:

»Store och prisade Zeus, som bland skyarna tronar i etern!
Måtte ej solen gå ner och mörkret sig breda på jorden,
innan i Priamos' sal jag den sotiga åsen har rifvit,
innan dess flygeldörrar jag tändt med den sprakande elden,
innan på Hektors bröst min glafven har brynja och lifrock
sönderflängt och omkring honom själf hans kämpar i stoftet
stupade ligga i mängd och med tänderna bita i marken!»

Bedjande talte han så, men Kronion ej lyddes till bönen,
utan tog offret emot, men förökade endast hans trångmål.

Men när de bedit sin bön och offerkornet de påstrött,
böjde på tjuren de halsen tillbaks och den stucko och flådde,
skuro så låren ifrån och dem öfvertäckte med fett,
läggande dubbelt lag, och med råa skifvor däröfver.
Dessa nu brändes på torraste ved, och de stucko därefter
innanmätet på spett och höllo det fram öfver elden.

Men när de låren förbränt och af innanmätet de njutit,
skuro de allt det andra isär och det stucko på spetten,
stekte det omsorgsfullt och drogo det åter af spetten.
Och när omsider de slutat sitt stök och maten var färdig,
åto de, njutande alla med fröjd af det rikliga målet;
men när de stillat hade sin lust till att äta och dricka,
då tog till orda bland dem vagnskämpen Gereniske Nestor:

»Ärorike Atrid, du människors drott Agamemnon!
Låt oss ej vidare språka nu här eller länge förhala,
innan vi börja det verk, som en gud oss gifvit i händer.
Därför, välan, må nu strax häroldernas ljudliga stämma
kalla vid skeppen ihop de bepansrade män af Achaia,
och må vi själfva gå samlade fram genom hela vårt läger
för att dess fortare egga dem upp till ett brinnande stridsmod.»

Sagdt, och hans maning blef lydd af människors drott Agamemnon,
och härolderna bjöd han att strax med sin ljudliga stämma
sammanropa till strids de lockiga män af Achaia.
Höjde då dessa sitt rop, och folket sig samlade hastigt.
Fort gick Atriden nu fram med de gudastammande drottar,
ordnande folket till strid; i hans följe var också Athene
med sin berömda egid, som förgängelsen trotsar och tiden;
hundrade tofsar af renaste guld nedhånga från skölden,
flätade skönt, med ett värde enhvar af hundrade oxar.
Svängande denna sin blixtrande sköld, flög hon fram genom leden,
sättande marschen i gång och besjälade alla i hjärtat
med det föraktande mod, som ej rygga förstår eller hvila.
Genast då syntes dem ljufvare långt att tåga i striden
än att få segla tillbaks till den älskade fädernejorden.

Som af förhärjande eld står i låga oändliga skogen

uppe på bergets ås och i fjärran det lyser af branden,
så, när de tågade fram, de otaliga vapnen af koppar
spridde en lysande glans genom etern ända till himlen.

Och deras mängd var att se som de tusende skaror af fåglar,
flyttande tranor och gäss eller ock långhalsade svanor,
hvilka på Asiens ängd kring Kaystrios' rinnande flöde
flyga omkring under idelig lek och af vingarna yfvas,
innan de skriande åter slå ner, och det skallar kring ängen:
så ifrån skeppen och tälten en mängd af achajiska stammar
öfver Skamandriska slätten sig göt, och inunder dem jorden
dånade väldigt af krigarnes steg och af hästarnas hofvar.
Ändtligen gjorde de halt på Skamandriska blommande slätten,
lika mångtusen i tal som löfven och blomstren om våren.

Sådan som flugornas mängd, som i täta och vimlande skaror
svärma beständigt omkring invid boskapsherdarnes fållor
uti den vårliga tid, då stäfvorna fuktas af mjölken;
sådan var mängden att se, då de lockiga män af achaja
ställde på slätten sig upp i sin ifver att troerna krossa.

Och såsom herdarne lätt sina vidt kringströfvande getter
skilja i hjordar isär, då de sammanblandade betat;
så deras höfdingar ordnade dem uti fylke vid fylke
för att i striden gå fram, och bland höfdingar främst Agamemnon,
sådan till hufvud och blickar att se som Zeus med sin ljungeld,
sådan som Ares om midjan och slik som Poseidon om bröstet.

Som ibland betande boskapen all, utan någon sin like,
ypperst är tjuren och prålände går i den landtliga hjorden;
sådan att vara förunnade Zeus på den dagen Atriden,
där uti mängden han strålade fram, bland hjältarne ypperst.

Sägen mig nu, I muser, som bon i Olympiska salar,
I, som evärdliga ären och skåden och veten ju allting,
medan till oss blott ett rykte når fram och vi ingenting veta,
hvilka som drottare och höfdingar där för danaerna voro
Menige männen att tälja vid namn jag skulle ej mäktas,
äfvén om tio tungor och tio munnar jag ägde,
outtröttlig röst och lungor af hårdaste koppar.
Endast I själfva, olympiska barn af Zeus med egiden,
mäkten att komma dem alla ihåg, som till Ilion drogo.
Skeppens höfdingar dock skall jag nämna och samtliga skeppen.

Tapprå Boioternas här af Peneleos fördes och Leitos,
af Prothoënor och Klonios ock samt af Arkesilaos.
Folket i Hyria bodde, i fjällomkransade Aulis.
och i den hackiga stad Eteonos, i Schoinos och Skolos
och Mykalessos med rymliga fält och Thespeia och Graia,
bodde i Harma jämväl och Eleisions stad och Erythrai,
bodde i Eleon ock samt i Hyle och Peteon äfvén
ock i Okaleas stad och i Medeons lifliga gator
och i Eutresis och Kopai och Thisbe, som vimlar af dufvor;
sömliga bodde de ock i Plataia och ängden vid Glisas,
på Koroneias mark och på betena kring Haliartos,
eller de ägde till hem Hypothebai, den ståtliga staden,
eller Onchestos med lunden så skön, som är helgad Poseidon,
eller ock Arne, på drufvor så rikt, eller heliga Nisa
eller Mideia till sist och Anthedon ytterst vid gränsen.
Dessa på femtio skepp voro dragna åstad, och på hvarje
stego boiotiska svenner ombord ett hundra och tjugu.

Dem från Aspledons stad och Orchomenos, Minyerstaden,
förde Askalafos an och lalmenos, söner af Ares,

hvilka Astyoche födt; hon i huset hos Aktor Azeiden
hade i ofvangemaket gått upp, den höfviska ungmön,
där hade kraftige Ares hon mött, som i lön henne famntog.
Trettio hålkade skepp med drottarne följde i kriget.

Men under Schedios stod och Epistrofos folket från Fokis,
sönerna tvänne af Naubolos' son, af Ifitos ädle.

I Kyparissos de bodde, i fjällomkransade Pytho
och uti Panopeus' stad och i heliga Krisa och Daulis,
omkring Hyampolis' stad och i nejden af Anemoreia;
somliga bodde de ock vid den heliga floden Kefissos
och i Lilaias stad, där Kefissos har sina källor.

Dessa med fyrtio beckade skepp hade seglat i kriget.
Drottarne hade nu brådt med att ordna fokeernas leder,
tätt vid boioternas här de sig ställde, till vänster om denna.

Lokrerna förde Oileus' son, snabbfotade Ajas,
mindre och icke på långt när så stor som Telamons Ajas,
nej, långt mindre; men liten till växt och med pansar af linne
svang han som ingen sitt spjut bland achaier och alla hellener.
Folket från Kynos var och Kalliaros' ängder och Opus
och ifrån Bessa och Skarfe en del och det vackra Augeiai
eller från Tarfe och Thronios' stad vid Boagrius' flöde.
Dessa på fyrtio beckade skepp hade konungen åtföljt,
lokrer och boende midtemot ön, den helga Euboia.

Åter Abanernas modiga folk, som bebodde Euboia.
staden Eretria, Chalkis och drufvornas ort Histiaia,

Dion på fjällets krön och Kerinthos, som ligger vid hafvet,
och som i Styra hade sitt hem och i staden Karystos,
förde i striderna an Elefenor, en ättling af Ares

och af Chalkodon en son, högsinte Abanternas höfding;
honom de raske Ahanternas män med sitt hängande bakhår
följde och brunno af lust att få fälla de stadiga askspjut
för att på fiendebröst låta kopparbrynjorna springa.
Fyrtio beckade skepp med konungen följde i kriget.

De som bebodde Athen, den stora och härliga staden,
konung Erechtheus' folk, den en gång Zeusdottern Athene
fostrade själf som sitt barn — men han föddes af bördiga Jorden —
och i Athen gaf ett rum i sitt eget yppiga tempel,
där han blir dyrkad ännu af Athenarnes ynglingaskara
under de hvälfvande år med offer af tjurar och gumar,
höfding för dessa var Peteos' son, den ädle Menestheus.
Icke sin like han hade på jord i att ordna till striden
hästarnas frustande spann och de sköldbeväpnade kämpar;
Nestor allena det kunde som han, ty Nestor var äldre.
Fyrtio beckade skepp med konungen följde i kriget.

Tolf voro skeppen i tal, som med Ajas från Salamis följde;
kämparne förde han dit, där Athenarnes fylken sig uppställt.

Alla, som Argos bebodde och muromgärdade Tiryns
eller Hermiones stad eller Asina innerst i bukten
och Epidauros, så ymnigt på vin, Eionai och Troizen,
och de achajiske män, som Aigina och Mases bebodde,
öfver dem förde befäl Diomedes, väldig i härskri,
samman med Sthenelos, son af Kapaneus, frejdade hjälten,
och deras tredje drott var Euryalos, gudarnes like,
som var till konung Mekisteus en son och till Talaos sonson;
öfver dem alla dock bjöd Diomedes, väldig i härskri.
Åttio beckade skepp med drottarna följde i kriget.

Alla, som ägde sitt hem i den ståtliga staden Mykenai
och i det rika Korinth och det vackert bebyggda Kleonai
och Araithyreas tjusande ängd eller ock i Orneiai
eller i Sikyons stad, där Adrestos i början var konung,
och Hyperesias stad och den bergiga stad Gonoessa
eller Pellene och rundtomkring uti Aigions omnejd
eller längs hafvets strand och på Helikas rymliga marker,
dessa på hundrade skepp voro komne med kung Agamemnon,

Atreus' son; han var den, som de fleste och ypperste kämpar
förde i fält, och han själf i sin rustning af blänkande koppar
yfdes ibland dem och strålade fram ibland hjältarne alla,
därför att ypperst han var, då så många han förde i kriget.

De, som ifrån Lakedaimon, af berg omslutet och klyftor,
kommit och Faris och Sparta och Messa, som vimlar af dufvor,
och från Augeiai, den tjusande stad, eller ock från Bryseiai;
de, som Amyklai bebodde och Helos, som ligger vid hafvet,
eller som hade i Laas sitt hem och i Oitylos' omnejd,
dem anförde hans bror Menelaos, väldig i härskri;
sextio voro hans skepp, sina män han fylkade särskildt.
Själf han bland kämparne gick och i lit på sitt dristiga sinne
eggade upp dem till strid, och han längtade häftigt som ingen
att få på troerna hämnd för Helenas ångest och suckar.

Men de som Pylos bebodde, och de från det vackra Arene.
Aipy och Thryos, där färjan man har öfver floden Alfeios,
de ifrån Helos och Pteleos' stad och från Amfigeneia,
Kyparisséis och Dorions stad, där som Muserna mötte
Thamyris Thrakern en gång och gjorde ett slut på hans skaldskap,
då från Oichalia hemåt han gick ifrån Eurytos kungen —
ty han förmäten skröt, att han priset i sång skall vinna,

sjöng och muserna själfva, de döttrar af Zeus med egiden;
harmsna de sångaren gjorde då stum och beröfvade honom
himmelska sången och läto sin konst honom glömma på lyran —;
öfver dem förde befäl vagnskämpen Gereniske Nestor;
nittio hålkade skepp med konungen följde i kriget.

De från Arkadiens land invid branta Kylleniska berget,
orten för Aipytos' graf, de förträfflige handgemängskämpar,
de som i Feneos' ängd och Orchomenos hjordarna bette,
de ifrån Stratia, Ripe och blåsiga staden Enispe,
de som i Tegeas stad och det vackra Mantinea bodde
och i Parrhasia hade sitt hem eller ock i Stymfalos.
öfver dem förde befäl Agapenor, son af Ankaïos;
sextio voro hans skepp, och en mängd af arkadiska kämpar
stego på hvarje ombord, som bepröfvade voro i härnad.
Själff hade Atreus' son, härskarornas drott Agamemnon,
gifvit dem toftade skepp för att blånande djupet befara,
ty det arkadiska folk sig befattade icke med sjöfart.

De som Buprasions bygd och det heliga Elis bebodde,
allt ifrån staden Hyrmine till Myrsinos ytterst på gränsen
och från Aleisions stad till den branta Oleniska klippan,
fördes af höfdingar fyra; med hvar af dessa det följde
seglare tio, bemannade starkt med Epeiiske kämpar.
En deras fylkning af Kteatos' son Amfimachos fördes,
en af Thalpios, Eurytos' son, Aktorider de båda;
en af Diores var förd, Amarynkeus' kraftige telning,
och för den fjärde var drott Polyxeinos, den strålande hjälten,
som var Agasthenes' son och till konung Augeias en sonson.

De från Dulichions ö och de män, Echinadernas helga
öar bebodde långt ute i sjön och gent emot Elis,

höfding för dessa var Meges, en man att vid Ares förlikna.
Fyleus hans fader var, vagnskämpan af gudarne älskad,
som till Dulichion flyttade hän af harm mot sin fader.
Fyrtio beckade skepp med konungen följde i kriget.

Men Kefallenernas modige man, dem förde Ulysses,
män ifrån Ithakas stad och från Neriton, skogiga berget,
från Krokyleia och Aigilips' by med de steniga backar,
eller som hade sitt hem på Zakynthos och bergiga Samos
eller på kusterna ock af det midtemot liggande fastland;
höfding för dem var Ulysses, vid Zeus att förlikna i klokhet;
honom de följde i kriget på tolf rödkindade härskepp.

Thoas, Andraimons son, var drott för Aitolernas kämpar,
hvilka i Olenos bodde, i Pleuron, i staden Pylene,
Chalkis, som ligger vid sjön, och i Kalydon uppe på fjället.
Ty nu lefde ej sönerna mer af behjärtade Oineus,
död var nu äfven han själf och död Meleagros den ljuse;
därför åt Thoas betrotts att Aitolernas härskare vara.
Fyrtio beckade skepp med konungen följde i kriget.

Samtliga Kreternas drott var Idomeneus, frejdad i spjutstrid.
Dessa de hade i Knossos, i muromgärdade Gortyn
och i Miletos och Lyktos sitt hem och i hvita Lykastos
eller i Faistos och Rhytios ock, de behagliga städer,
eller ock eljest i en af de hundra städer på Kreta.
Öfver dem fördes befäl af Idomeneus, frejdad i spjutstrid,
och af Meriones, stark som den mannamördande Ares;
åttio beckade skepp med drottarne följde i kriget.

Åter med Herakles' son Tlepemos, tapper och reslig,
följde på nio skepp de dristige kämpar från Rhodos.

Rundtom de bodde på ön, uti trenne stammar fördelta,
uti Jalysos och Lindos och skimmerhvita Kameiros;
alla dem förde Tlepolemos an, lansfrejdade hjälten;
hvilken åt Herakles starke var född af Astyocheia.
Henne från Efyra Herakles fört ifrån floden Selleeis,
när han förhärjat i mängd Zeusättade konungars städer.
Men när så vuxen Tlepolemos blef i det stolta palatset,
råkte han dräpa en dag sin faders älskade morbror,
redan en gubbe till år, Likymnios, ättling af Ares.
Strax han sig byggde då skepp och, följd af en myckenhet kämpar,
flyktade bort öfver haf, ty af Herakles öfriga söner
och sonsöner jämväl fick han hotelser höra för dråpet.
Sålunda irrande kring under lidanden, kom han till Rhodos;
boende blefvo de där uti tre afsöndrade stammar;
ynnest de njöto af Zeus, som är drott öfver gudar och människor,
och han göt ut öfver dem en öfverflödande rikdom.

Nireus var kommen från Syma med tre välformade härskepp,
Nireus, hvars fader kung Charopos var och hans moder Aglaia,
Nireus, den skönaste mannen af dem, som till Ilion drogo
uti danaernas här, näst frejdade sonen af Peleus;
men han ej krigare var, och ringa var också hans skara.

Men de som Karpathos ägde till hem och Nisyros och Kasos,
Kos med Eurypylos' stad eller ock de Kalydniska öar,
dessa de blefvo till strids af Feidippos och Antifos förda;
söner de voro till Herakles' son, kung Thessalos, båda.
Trettio rymliga skepp med drottarne följde i kriget.

Därnäst nu alla, som hade sitt hem i Pelasgiska Argos,
eller som boende voro i Alopa, Alos och Thrakis
eller i Fthia och Hellas, så rikt på de skönaste kvinnor,

alla, som hade till namn Myrmidoner, Hellener, Achaier,
dessa med femtio skepp hade hjälten Achilles till höfding.
Men de ej tänkte nu på att gå ut i den larmande striden,
ty det fanns ingen, som kunde befäl öfver lederna föra;
stilla vid skeppen han låg, snabbfotade hjälten Achilles,
vred för den unga Briseis, den fagerlockiga flickan,
hvilken han valt i Lyrnessos sig ut efter mödande striden,
då han Lyrnessos förstört och murarna störtat kring Thebe
och hade Mynes fällt och Epistrofos, frejdade spjutmän,
söner af drotten Euenos, som själf af Selepios föddes;
därför han vredgad låg still, dock snart han skulle sig resa.

Alla från Fylakes nejd och från Pyrasos' blommiga lustpark,
som åt Demeter är vigd, och från fåruppammande Iton,
alla från Pteleos' gräsiga ängd och från Antron vid hafvet
fördes i striderna an af den krigiske Protesilaos,
medan han lefde, men nu i den svarta jorden han gömdes.
Ensam i Fylake kvar i sin gråt och med sargade kinder
satt nu i halfbyggdt hem hans gemål; af en troer han dräptes,
då han från skeppet sprang ned långt före de andra achaier.
Höfdingelösa de voro dock ej, fast de saknade drotten,
utan de ställdes nu upp af Podarkes, en ättling af Ares,
född af Fylakos' son, den boskapsrike Ifiklos;
köttslig broder han var till den modige Protesilaos,
själf den yngre han var, ty den krigiske Protesilaos
både den äldre och tapprare var; dock hade nu folket
icke på förare brist, fast mycket de saknade hjälten.
Fyrtio beckade skepp med höfdingen följde i kriget.

Men de, som ägde i Ferai sitt hem vid Boibeiska insjön
eller i Glafyrai, Boibe och präktiga staden Iolkos,
dessa på elfva skepp voro komna med hjälten Eumelos,

konung Admetos' älskade son, den åt honom Alkestis
födde, hans härliga vif, som var skönast af Pelias' döttrar.

De som Methone bebodde och nejden omkring Meliboia,
de från Thaumakias stad och Olizon, som ligger bland fjällen,
höfding för dem Filoktetes var, den berömdaste bågskytt;
härskepp hade han sju med femtio roddare gode
stigna på hvarje ombord, som förstodo att sköta sin båge.
SjälF var han liggande nu på en ö uti grufliga plågor,
heliga Lemnos, där kvar honom lemnat achaiernas söner,
pinad af smärtande såret, han fått af den giftiga huggorm;
där uti vända han låg, men snarligen skulle vid skeppen
kung Filoktetes igen af de bålde argiverna minnas.
Höfdingelösa de voro dock ej, fast de saknade drotten;
Medon dem ställde nu upp, en naturlig son till Oileus,
och som af Rhene var född åt stadsförhärjarn Oileus.

De ifrån Triikka och de från Ithome, på branterna uppbyggdt,
och från Oichalias stad, där Oichaliern Eurytos härskat,
dem Podaleirios förde till strids och hans broder Machaon,
skicklige läkarne, sönerna två till Asklepios guden.
Trettio hålkade skepp med drottarne följde i kriget.

Dem från Ormenions stad, Hypereias skimrande källa
och från Asterions stad och från Titanos' skinande kalkberg
förde Eurypylos an, Euaimons lysande telning.

Fyrtio beckade skepp med konungen följde i kriget.

Alla, som hade till hem Oloosson, den skinande staden,
eller Elones stad och Argissa, Gyrtone och Orthe,
öfver dem förde befäl Polypoites, härdige krigarn,

som var Peirithoos' son och till evige Zeus var en sonson
och åt Peirithoos född af den prisade Hippodameia
just på den dagen, då hämnd han tog på de ludna kentaurer
och ifrån Pelion fjärran dem dref till Aithikernas ängder.
Makten han delade dock med Leonteus, en ättling af Ares,
son till Koronos, den modige drott, hvars fader var Kaineus.
Fyrtio beckade skepp med drottarne följde i kriget.

Guneus från Kyfos ländt dit med seglare tvänne och tjugu,
af Enienerna följd och Peraibernas modiga skaror,
som hade slagit sig ner i det vinterkalla Dodona,
och där som åkrarna skär Titaesios, ljufliga floden.
In i Peneios han gjuter sitt skönt framrinnande flöde
utan att blanda sig dock med dess silfverskimrande hvirflar;
lätt som en olja han flyter åstad uppå ytan af floden,
ty han är runnen ur Styx, de förfärliga edernas vatten.

Drott för Magneternas folk var Prothoos, son af Tenthredon;
dessa kring Pelions skogiga fjäll och vid floden Peneios
hade sitt hem; öfver dem var den snabbe Prothoos höfding;
Fyrtio beckade skepp med konungen följde i kriget.

Detta de drottar och höfdingar var, som danaerna förde.
Hvem som var ypperst af samtliga dock, låt mig höra, o sångmö,
ypperst af män och af hästar jämväl, som Atriderna följde!

Ypperst af hästarna voro de två, som af sonen till Feres
ägdes och kördes i fält af Eumelos: snabba som fåglar,
lika till ålder och färg och snörjämt lika i rygghöjd,
födda på ängarna upp vid Pereia af Foibos Apollo,
eldiga ston, som förvirring och skräck bland fienden spridde.
Men bland kämparnas mängd Telamoniern Ajas var ypperst,

medan Achilles var vred, ty Achilles var ypperst af alla,
liksom de hästarna ock, som drogo den ädle Peliden.
Hjälten dock stilla nu låg vid de hafbefarande skeppen
uti sin grufliga harm emot männernas drott Agamemnon,
Atreus' son, och hans män uppå stranden af skvalpande hafvet
lekte till tidsfördrif med att täfla på diskus och kastspjut
eller på båge och pil, medan hästarna, lösta ur oken,
betade lotosgräs och selin på den fuktiga ängen
och hos hvar höfding stod öfvertäckt uti tältet hans stridsvagn,
medan han själf, som saknade svårt sin krigiska härdrott,
vankade hit och dit uti lägret, borta från striden.

Krigarne ryckte nu fram likt förhärjande eld öfver fältet;
jorden inunder dem suckade doft, som när Zeus i sin vrede
piskar med ljungande blixtar den jord, som betäcker Typhoeus
borta i Arimerland, där det säges att fjättrad han ligger;
sålunda suckade jorden nu doft under krigarnes fötter,
medan de ryckte framåt, och de tågade fort öfver slätten.

Kom då till troernas män den vindsnabbt ilande Iris,
sänd med bedröfvansens bud ifrån Zeus, som håller egiden,
just som de plögade råd invid porten till Priamos' boning,
mangrant samlade dit, de yngre såväl som de äldre.
Trädde till kungen då fram snabbfotade Iris och talte,
medan hon rösten tog an af Priamossonen Polites,
hvilken som spejare satt i förlitan på fötternas snabbhet
öfverst på högen, som gräfts öfver åldrige drott Aisyetes,
vaktande på, när achaierna fram skulle bryta från skeppen;
honom hon liknade nu, snabbfotade Iris, och talte:
»Gamle, du finner alltjämt ditt behag i oändliga rådslag
som uti fredens tid, fast förhärjande strid är i antåg.
Ofta försann har jag förr varit med uti krigares drabbning,

aldrig jag skådade dock en så stor och så lysande härsmakt.
Lika så många som löfven i skog eller sanden i hafvet
rycka på slätten de an för att rundtom staden bestorma.
Hektor, till dig jag nu vänder mig främst, och så här må du göra:
hjälpare samlats i mängd till den väldiga Priamosstaden,
folk ifrån skilda land och talande hvar på sin tunga;
må då hvar höfding befalla just dem, öfver hvilka han härskar,
ställa i lederna upp och föra till strids sina landsmän.»

Sade; men Hektor förstod, att nu en af de evige talte,
strax han då löste församlingen upp, och de sprungo till vapen.
Porten på gafvel slogs upp, och fort utströmmade hären,
kämpar till fots och på vagn, och väldigt var krigarelarmet.

Utanför Ilions stad sig reser en stupande kulle,
liggande fjärran från vägen och fritt uppå sidorna alla,
och Batieia lyder dess namn ibland dödliga mänskor,
gudarne åter den kalla en vård åt den snabba Myrina;
där sig ordnade troernas män och de hjälpande folken.

Höfding för troernas här var Hektor med fladdrande hjälmplym,
Priamos' reslige son, och hos honom de fleste och bäste
ställdes till striden sig upp med en brinnande ifver att kämpa.

Men af Anchises' modige son Dardanerna fördes,
hjälten Aeneas, som föddes åt Anchises af kärleksgudinnan,
när i den dödliges famn hon i dälerna hvilat på Ida.
Han med Archelochos dock och med Akamas delte befälet,
två af Antenors söner och väl förfarna i krigskonst.

De som bebodde Zeleia vid yttersta foten af Ida,
rika på gods, och som släckte sin törst ur den mörka Aisepos,

Troer till börd, öfver dem den frejdade son af Lykaon,
Pandaros, förde befäl, som af själfva Apollo fått bågen.

Dem, som Apaisos' ängd eller ock Adrasteia bebodde
och Pityeias stad och Tereia på branten af berget,
förde Adrastos i fält och Amfios i harnesk af linne,
söner till Merops, en man från Perkote, som bättre än alla
spådomskonsten förstod och försökte att sönerna hindra
från att i mordiska kriget gå ut, men de lydde ej fadern,
drifna åstad till sin död af förgörelsens hemska gudinnor.

De från Perkotes stad, de som hade vid Praktios' flöde
och i Abydos och Sestos sitt hem och i sköna Arisbe,
dessa af Asios, Hyrtakos' son, voro förda i striden,
Asios, Hyrtakos' son, som med stora och glänsande fuxar
kom från Arisbes stad, från stranden af floden Selleeis.

Höfding Hippothoos var för de spjutberömde Pelasger,
stammar, som hade sitt hem i Larissas bördiga nejder,
höfding Hippothoos var och Pylaios, en ättling af Ares;
söner de voro till Teutamios' son, den pelasgiske Lethos.

Akamas förde befäl jämte Peiroos öfver de Thraker,
som ha till gräns för sitt land Hellespontens strömmande böljor.

Hjälten Eufemos var drott för Kikonerna, starka i spjutstrid,
son af Troizenos, den lysande drott, hvars fader var Keas.

Åter Paionernas män med de krokiga bågar Pyraichmes
fjärran från Amydon fört, där den breda Axios strömmar,
floden, hvars vatten det skönaste är, som rinner på jorden.

Men Paflagonernas män med Pylaimenes, trotsiga hjärtat,
följt från Eneaternas bygd, därifrån vildåsnorna stamma;
kämpar, som hade sitt hem i Kytoros, i Sesamos' omnejd,
som kring Parthenios' ström sina präktiga boningar hade
och i Aigialos, Kromna och bergen omkring Erythinoi.

Men Alizonerna Hodios käck och Epistrofos ditfört
fjärran från Alybas nejd, som är moderbygden för silfret.

Myserna fördes af Chromis och Ennomos, kunnig på fåglar;
ej honom fåglarna dock mot den svarta förgörelsen värjde,
ty han i flodens bädd för den snabbe Aiakosättling
segnade neder, som där äfven andra trojaner förgjorde.

Frygerna Forkys följt och Askanios, skön som en gudom,
långt från Askantias nejd med en brinnande ifver att strida.

Mesthles och Antifos förde till strids de Maioniske kämpar,
bägge Talaimenes' söner med vattennymfen Gygaia;
dessa Maionerna förde, som bo invid foten af Tmolos.

Nastes var drott för en här af barbariskt talande Karer,
som från Miletos kom och från Fthirernas lummiga skogsberg,
och ifrån Mykales stupande fjäll och från floden Maiandros;
dessa af Nastes själf och hans broder Amfimachos fördes,
Nastes, Amfimachos, frejdade vidt och barn till Nomion.
Sirlig och pyntad med guld som en flicka gick Nastes i härnad,
dåren! — ej värjde ju slikt ifrån honom den rysliga döden,
ty han i flodens bädd för den snabbe Aiakosättling
segnade ner, och hans guld blef till byte för hjälten Achilles.

Kämparne fjärran från Lykiens bygd och den hvirflande Xanthos

förde Sarpedon an och den vidtbeprisade Glaukos.

TREDJE SÅNGEN.

Edsfördrag. Utsikten från stadsmuren. Envig mellan
Menelaos och Paris.

Men då sig härarna ordnat till slag, hvar stam kring sin höfding,
tågade troerna fram med ett larm som af skriande fåglar,
sådant som lätet af tranornas flock från himmelen ljuder,
medan de, flyende bort ifrån vintern och ösande regnet,
draga med ljudeligt skriande hän till Okeanos' flöde
för att pygmeernas stammar med död och förgörelse hota
och uti gryningen strax med den mördande kampen begynna.
Tigande gingo achaierna fram, men de andades mandom,
alla med stadigt beslut i sin själ att försvara hvarandra.

Såsom när sunnan ibland bergstopparna höljer i dimma,
som är ej herdarne kär, men för tjufvarne bättre än natten,
och man ej längre kan skönja omkring än allenast ett stenkast;
så under fötternas tramp sig i luften den tätaste dammsky
höjde vid härarnas marsch, där de tågade fort öfver slätten.

När de nu ryckande fram hade hunnit hvarandra helt nära,
trädde bland troerna främst den gudalikhande Paris;
panterhuden om skuldran han bar och sin krokiga båge
jämte sitt svärd, och han käckt två kopparspetsade lansar
svängde och manade ut argivernas yppersta kämpar
till att i envigeskamp honom möta i rysliga striden.

Honom då varnade strax den krigiska drott Menelaos,
hur han med väldiga steg stoltserade främst uti hären;
och såsom lejonet gläds, när ett väldigt byte det råkar,

träffande på i sin hunger en hjort med yfviga grenhorn
eller en vildmarksbock, och slukar då girigt, om också
själf det är jagadt af hundarnas dref och af ynglingar raska:
så Menelaos blef glad, då han gudaliknande Paris
såg för sitt öga, och hoppades nu att förbrytaren straffa.
Genast med vapnen han hoppade ned ifrån vagnen på marken.

Men när då honom fick se den gudaliknande Paris
träda där längst ibland kämparne fram, blef han slagen af bäfvan
och drog sig åter bland lederna in att förgörelsen undgå.
Såsom en man, som får syn på en orm i den steniga skogsdaln,
studsar och viker tillbaks och i lemmarna darrar af skrämnel
och sig begifver på flykten i hast med hvitnade kinder:
likaså undan sig drog i de modige troernas vimmel
gudaliknande Paris, förskräckt för den bålde Atriden.
Hektor det såg och mot honom for ut i försmädliga stickord:
»Paris, du skönaste mes, du förförare, galen i kvinnor!
Ack att du ogift blott hade dött utan barn eller maka!
Sådant jag önska dig kan, och förvisso det vore långt bättre
än att där stå som en lefvande skam och af andra föraktad.
Högt månne skratta förvisst nu achaiernas lockiga kämpar,
hvilka där trodde en hjälte gå fram för att kämpa i spetsen,
därför att ståtlig du är; men du äger ej kraft eller styrka.
Hur har en sådan Som du på de hafbefarande skeppen
dristat att samla sig män och segla åstad öfver djupet,
färdas bland främmande folk och från fjärran liggande länder
röfva det däjliga vif, som är franka till väldiga hjältar, —
både din fader, din stad och hela vårt folk till bekymmer,
fiender alla till fröjd och dig själf allenast till nesa?
Vill du ej hålla nu stånd mot den krigiske drott Menelaos?
Känna du finge då den, hvars blomstrande maka du röfvat.
Cittran då hjälpte dig ej och de håfvor dig skänkt Afrodite,

icke ditt hår och din fagra gestalt, när du låge i stoftet.
Fegt är troernas folk, ty de eljest skulle dig redan
klädt i en kappa af stenar för allt det onda du vållat.»

Honom svarade då den gudaliknande Paris:

»Hektor, du efter förskyllan mig näpst och ej öfver förskyllan.
Hjärtat i barmen på dig är så obetvingligt som yxan,
hvilken i timrarens hand, som bjälkarna danar till skeppet,
stocken igenomskär och förökar den huggandes svingkraft:
sådant i bröstet på dig är det oförfärade hjärtat.
Lasta de älskliga gåfvorna ej af den gyllene Kypris!

Ej att förakta likväl äro gudarnes härliga skänker,
som af dem själfva bero och ej tagas af människovilja.
Men nu välan, om du vill, att jag envigeskampen skall fresta,
bjud då, att troernas män och achaierna alla sig sätta,
låten i midten mig se'n med den krigiske drott Menelaos
mötas och kämpa om Helena själf och de skatter hon medfört.
Den af oss båda, som segrare blir och vinner i kampen,
före då hem till sitt hus både henne och skatterna alla.
Slute de öfriga vänskapsfördrag, och må troerna framgent
bördiga Troja bebo och achaierna vända till Argos
och till Achaia igen, där kvinnorna äro så fagra.»

Sade; och Hektor gladdes sig högt vid att höra de orden,
trädde i midten fram och hejdade troernas leder,
hållande midt om sin lans, och stilla då stodo de alla.
Bågarna spände mot honom achaiernas lockiga söner,
mättade pilarnas udd och började stenar att slunga,
men då ropade högt härskarornas drott Agamemnon:
»Stilla, argiver, och slungen ej så, I achajiske svenner!
Nu få vi höra ett ord från Hektor med fladdrande hjälmplym.»

Sade; då ställde de kastandet in och i bidande tystnad stodo med ens, och i härarnas midt nu talade Hektor:
»Hören af mig, I troer och pansrade män af Achaia, hvad Alexandros har sagt, för hvars skull sig härnaden yppat. Alla de öfriga troer och alla achaier han bjuder ‘ lägga de blänkande vapnen utaf på den bördiga jorden, medan i (midten han själf och den krigiske drott Menelaos ensamma kämpa om Helena själf och de skatter hon medfört. Den af de båda, som segrare blir och vinner i kampen, före då hem till sitt hus både henne och skatterna alla; och må vi andra besvärja med ed vår försoning och vänskap.»

Sålunda talade Hektor, och alla de tigande stodo.

Talade bland dem nu ock Menelaos, väldig i härskri:

»Hören nu också på mig, ty mig själf går detta bekymmer djupast till sinnes. Min mening är den, att achaier och troer böra nu skiljas i frid, efter allt hvad I redan fått lida under mitt hämnarekrig, som af Paris' förbrytelse vållats. Den af oss båda, hvars lott är till död och förgörelse kastad blifve han dödens; men skiljens i frid, I andra, därefter. Hämten nu hit två lamm, ett hvitt och ett svart, att åt Jorden offras och Solen; vi själfva åt Zeus skola offra ett annat. Kallen den mäktige Priamos hit, att han själf må fördraget sluta, då lofven och tro af hans trotsiga söner ej aktas, för att ej ederna, svurna vid Zeus, måtte brytas och kränkas. Alltid är sinnet i ynglingaår som den flyktiga vinden, men där en gammal är med, som förflutet och kommande lika öfverväger, där händer hvad bäst är för parterna bägge.»

Så han sade; då gladde sig högt så achaier som troer, ty de nu hoppades hinna ett slut på bedröfliga kriget.

Spännen de ströko i leder tillbaks och af vagnarna stego,
klädde sig vapnen utaf och lade dem neder på jorden
tätt vid hvarandra i rad, blott smalt var emellan dem rummet.

Hektor nu skickade af in till staden härolder tvänne
offerlammen att hämta i hast och att Priamos kalla,
medan Talthybios strax af den mäktige drott Agamemnon
sändes till rymliga skeppen åstad med befallning att lammet
hämta, och ej var han ohörsam mot den höge Atriden.

Iris då bringade strax hvitarmade Helena budskap
och var Laodike lik, den skönsta af Priamos döttrar,
som hennes svägerska var och Antenorättlingens maka,
med Helikaon förmäld, den kraftige son af Antenor.

Henne hon väfvande fann i gemaket på ståtliga väfven,
dubbelmanteln af rödaste garn, där hon striderna väfde,
hvilka för hennes skull under Ares händer fått utstå
hästomtumlande troer och kopparklädde achaier.

Trädde till henne då fram snabbfotade Iris och talte:

»Kom nu, du huldaste barn, för att skåda, hur sällsamt bete sig
hästomtumlande troer och kopparklädde achaier!

Dessa, som bragte förut mot hvarandra därute på slätten
härnadens jämmer och längtade jämt till fördärfliga striden,
tigande sitta de nu — ty på striden är vorden en ände —,
stödda mot sköldarna, medan bredvid stå de resliga spjuten.

Blott Alexandros själf och den krigiske drott Menelaos
skola nu kämpa om dig med de väldiga spjuten i handen;
den som då segrare blir, hans älskade vif skall du heta.»

Sagdt, och i Helenas barm hon väckte den ljufvaste längtan
till hennes förra gemål och föräldrar och fädernestaden.

Hastigt sig höljande in i det silfverglänsande doket,

sprang hon ur kammaren ut, medan ögonen fylldes af tårar,
icke allena, men följd af tvänne betjänande tärnor,
Klymene, blickande stolt, och Aithra, en dotter af Pittheus.
Hastigt de lände nu dit, där i muren var Skaiiska porten.

Där jämte Priamos själf Thymoites och Panthoos sutto,
Lamos och Klytios med, Hiketaon, en ättling af Ares,
hjälten Antenor jämväl och Ukalegon, rådiga bägge;
dessa, de äldste i folket, sig satt på den Skaiiska porten;
åldern att hvila från vapnen dem bjöd, men de talare gode
voro, cikaderna like i röst, som bland träden i skogen
sitta och sjunga sin sång med en stämma så skör som en lilja;
sådana sutto där nu trojanernas äldste på tornet.

Men då de fingo på Helena syn, där hon nalkades tornet,
talte de hviskande så till hvarandra bevingade orden:
»Ej må det klandras, att troer och benskenklädde achaier
tåla så länge att lida besvär för en kvinna så härlig.
Sannerligen, hon är som gudinnorna själfva att skåda.
Men må hon ändå, så fager hon är, snart segla till hemmet
och här ej stanna till blifvande men för oss själfva och barnen.»

Så de sade, men Priamos själf på Helena ropte:
»Älskade dotter, kom hit och sätt dig här vid min sida,
att du må skåda din förra gemål, dina fränder och vänner'.
Ej har du ringaste skuld, all skulden hos gudarne hvilar,
som mig achaierna skickade hit med det grufliga kriget.
Nu skall du säga mig namn på den väldige kämpen därborta.
Hvem är väl denne achajiske man, så skön och så reslig?
Andra där finnas ju nog, som än högre med hufvudet räcka,
men len så fager har aldrig förut jag sett för mitt öga
eller så ståtlig i skick; han liknar i sanning en konung.»

Svarade honom då Helena strax, den strålande kvinnan:
»Vördnad jag känner för dig och försyn, min dyraste svärfar.
Ack att jag döden mig snarare valt än att hit till ditt rike
följa din son och fly bort från brudgemaket och fränder
och från min (dotter späd och de älskliga ungdomsväninnor!
Ack men det skedde ej så, och därför jag smälter i tårar.
Nu vill jag säga dig det, som du eftersporjer och frågar.
Det är Atriden du ser, vidt härskande drott Agamemnon,
hvilken är både den yppersta kung och den starkaste kämpe,
och som var svåger en gång till mig äreförgättna — ack, fordom.»

Så hon sade, och gubben bröt ut i beundrande loford:
»Säll jag dig prisar, Atrid, du ödets och gudarnes älskling,
du som är härskande drott för achaiers otaliga härsmakt !
Fordom till Frygien drog jag en gång, till det yppiga vinland;
där såg jag frygiske kämpar i mängd och med eldiga hästar,
som voro Otreus' folk och den gudalikhande Mygdons
och hade lägrat sig då utmed floden Sangarios' stränder;
ty ibland vapenförvanter jag själf ju ock räknades hos dem,
uppå den dag amazonernas här liksom manner dem anföll.
Icke så många de voro ändå som de sköna achaiier.»

Nu på Ulysses den gamle fick syn, och han frågade åter:
»Säg mig nu också, mitt älskade barn, hvem denne kan vara.
Ej han med hufvudet räcker så högt som Atrid Agamemnon,
men han sig axelbredare ter och större kring bröstet;
vapnen ifrån sig han lagt på den alluppammande jorden,
själf som en vädur skrider han fram utmed kämparnes leder;
honom förlikna jag vill vid den ulliga gumsen, som vankar
genom en talrik hjord af silfverglänsande tackor.»

Och honom Helena svarade då, Zeusdottern den sköna:

»Det är Laertes' son, den mångförslagne Ulysses,
hvilken i Ithakas rike växt upp, på den kargaste klippö.
Mästare är han i hvarje slags list och de slugaste planer.»

Henne Antenor svarade då, den förståndige gamle:

»Där o furstinna, du sade ett ord, som är renaste sanning.
Redan en gång han ju varit här förr, den ädle Ulysses,
skickad för din skull hit med den krigiske drott Menelaos;
gästa jag bjöd dem hos mig och förplägade hemma dem vänligt;
bägge jag lärde då känna i grund till gestalt och till tankar.
Sedan på tinget de kommit då in bland de troiske männer,
räckte med väldiga skuldrorna högst, när de stodo, Atriden,
men när de sutto ihop, då var mer majestätisk Ulysses.
Och när de gjorde förslag och de sade sin mening bland folket,
flytande talade då i församlingen först Menelaos,
kort, men med ljudande kläm, ty han ej mångordighet älskar,
felande ej på ett ord, och var ändå till åren den yngre.
Men när därefter sprang upp den mångförslagne Ulysses,
stod han där länge och stirrade ner med blicken i marken,
rörde ej spiran i handen en smul, hvarken fram eller åter,
nej, höll den alldeles still och såg ut till att vara en ovan;
nästan man skulle ha trott, att han ondsint var och en tölper.
Men när han se'n ur sitt bröst lät ljuda sin väldiga stämman,
medan de föllo, hans ord, som om vintern det tätaste snöfall,
ingen bland dödliga då med Ulysses förmått att sig mäta.
Aldrig vi väntade slikt, då hans hållning vi sågo i början.»
Tredje gången, då Ajas han såg, henne frågade gubben:
»Hvem är den andre achaiern där går, så skön och så reslig?
Högt öfver alla hans hufvud jag ser och hans väldiga skuldror.»

Svarade Helena då, långslöjade, strålande kvinnan:

»Det är den väldige Ajas, ett värn för achaiernas söner.

Midt emot honom Idomeneus syns bland Kretensernas skaror
stående stolt som en gud, och kring honom Kretensernas furstar.
Ofta han gästade förr hos den krigiske drott Menelaos
hemma i huset hos oss, när han resande kom ifrån Kreta.
Nu jag ock alla de öfriga ser af de glädtiga hjältar,
hvilka jag känner så väl och jag äfven vid namn kunde nämna.
Tvänne höfdingar dock är jag icke i stånd till att varsna,
hästbetvingaren Kastor och boxaren stark Polydeukes,
köttsliga bröder till mig, ty af samma moder vi föddes.
Följde de hären ej åt från det älskliga land Lakedaimon?
Eller de följde väl hit på de hafbefarande skeppen,
fastän de hålla sig nu från de stridande kämparne borta,
skygga för alla de skymfliga ord och det hån, som mig drabbar.»

Sade. Men bröderna famnades re'n af den alstrande jordem
i Lakedaimons bygd, i det älskade fäderneslandet.

Nu härolderna förde åstad genom staden till offret
lammen tvänne och fröjdande vin, af landet ett alster,
hällt på en getskinnslägel, och själf härolden Idaios
bar dem blänkande dryckesbåln och de gyllne pokaler.
Fram till den gamle han steg, och talade manande orden:
»Skynda, Laomedons son, ty dig bedja de yppersta alla,
hästomtumlande troer och kopparklädde achaier,
stiga på slätten ner för att sluta det helga fördraget.
Ty Alexandros allen och den krigiske drott Menelaos
skola nu kämpa om makan en strid med de väldiga spjuten.
Den, som då segrare blir, må hon följa med skatterna alla;
slute de öfriga vänskapsfördrag, och må troerna framgent
bördiga Troja bebo, men achaierna vända till Argos
och till Achaja igen, där kvinnorna äro så fagra.»

Sade; och gubben af rysning betogs, men befallde sitt följe
hästarna genast att spänna för vagn, och de lydde med ifver.
Upp uti vagnen steg Priamos själf och drog tömmarna åt sig,
och vid hans sida Antenor tog plats på den präktiga vagnen;
eldiga hästarna trafvade ut genom Skaiiska porten.

Men när de kommo till troerna fram och achaiernas söner,
stego af vagnen de ner på den alluppammande jorden,
trädde i midtelrummet så fram mellan härarna båda.
Genast sig reste då upp härskarornas drott Agamemnon,
äfven den sluge Ulysses stod upp, härolderna allting
hämtade fram till den heliga eld, och i bålen de vinet
sammangöto, och vatten blef hålldt uppå kungarnes händer.
Därpå Atriden med handen drog ut den dolken, han alltid
hängande bar på sin länd invid svärdets väldiga skida,
skar så af lammens hufvuden hår; härolderna sedan
delade håren omkring till de främste achaier och troer.
Högt bland dem alla nu bad Agamemnon med lyftade händer:

»Store och prisade Zeus, Allfader, som härskar från Ida I
Helios, lysande Sol, du som allting skådar och hörer!
Äfven I Floder, du Jord och I mäktiga två, som därnere
straffen bland döda enhvar, som i lifvet har svurit en mened!
Varen oss vittnen och hämnare I och på ederna vakten!
Om Alexandros förmår Menelaos att döda i striden,
må han då Helena äga som sin jämte skatterna alla
och vi achaier begifva oss hem på de seglande skeppen;
men därest honom i striden förgör Menelaos den ljuse,
lemne då troerna Helena ut jämte skatterna alla
och till argiverna gälde den bot, som kan skälig befinnas,
hvilken må tjäna tillika som mått för de kommande släkten.
Men om ej Priamos själf och Priamjos' söner den boten

vilja betala åt mig, sedan väl Alexandros är fallen,
svär jag, att vidare kriga jag skall för den vägrade plikten,
dragande aldrig min väg härifrån, innan seger jag vunnit.»

Sade och strupen på lammen skar af med den mordiska
kopparn, och uppå jorden lade dem ner; de i lemmarna skälfde,
medan de miste sitt lif, sedan kopparen kraften förtagit.

Därpå de alla sig vin uti bågarna öste af bålen,
gjutande offer därpå under bön till de evige gudar,
och så talade mången därvid af achaier och troer:

»Store och prisade Zeus och I andra odödlige gudar!
Hvilka som först utaf oss emot ederna kränka de andra,
må deras hjärna så rinna på jord, som vinet nu rinner,
deras och barnens jämväl, och må fiender hustrurna skända!»

Bedjande talte de så, men Kronion ej lyddes till bönen.

Tog nu till orda bland dem kung Priamos, Dardanos' ättling:

»Hören, I troer, ett ord och I benskenklädde achaier!

Hem jag fara nu vill till det vindomsusande Troja;
aldrig jag håller det ut att för ögonen skåda en tvekamp
mellan min älskade son och den krigiske drott Menelaos.

Zeus allena ju vet och de andra odödlige gudar,
hvilkendera af ödet bestämts att nu sluta i döden.»

Sade den härlige drott och kastade lammen på vagnen,
satte därefter på denna sig upp och drog tömmarna åt sig,
och vid hans sida Antenor steg upp på den präktiga vagnen.
Sålunda foro nu hem till Ilion bägge de gamle.

Hektor, Priamos' son, och den gudalike Ulysses
stakade platsen för enviget ut och togo därefter
lotter och skakade om i en kopparhjälm för att röna,

hvilkendera som först skulle kopparlansen få slunga.
Folket till gudarne bad med högt upplyftade händer,
och så talade mången därvid af achaier och troer:
»Store och prisade Zeus, Allfader, som härskar från Ida!
Hvilkendera af dem, som förvållade krig mellan folken,
låte du honom förgås och nedersjunka i Hades,
men låt oss andra försonas i frid under heliga eder.»

Sagdt. Och med bortvänd blick den store och strålande Hektor
skakade hjälmen, och lotten sprang ut med detsamma för Paris.
Folket i leden tog plats, där enhvar flinkhofvade spannet
stående hade och lagda på jord sina prunkande vapen.
Men uppå skuldrorna strax han den glänsande rustningen påtog,
Paris, den strålande drott, skönlockiga Helenas make.
Benen han omgaf först med de vackra och blänkande skenor,
dem han vid anklarna fäste ihop med spännen af silfver;
därpå han bröstet sig gärdade om med ett skyddande harnesk,
som af sin broder Lykaon han lånt, och det passande tilldrog,
hängde om skuldrorna se'n det silfvernaglade svärdet,
smidt af koppar, och tog på sin arm den väldiga skölden,
satte på kraftiga hufvudet fast sin präktiga stridshjälm,
smyckad med tagelbuske, som vildt nedsvajade ofvan;
tog så sin väldiga lans, som passade honom i handen.
Likaså rustade sig den krigiske drott Menelaos.

Men då på hvar sin sida de så hade bägge sig väpnat,
trädde i midtelrummet de fram mellan härarna båda,
blickande fruktansvärdt, och häpenhet fattade alla,
hästbetvingande troer och benskensklädde achaier.
Redan de stodo helt nära hvarann på den ringade platsen,
skakande spjuten i hand och förbittrade vildt på hvarandra.
Först Alexandros nu slungade af långskuggande lansen

mot Menelaos och träffade då i den rundade skölden;
ej den af kopparen bräcktes likväl, utan spetsen på lansens
kröktes mot skölden stark; och därefter Atrid Menelaos
höjde sin kopparlans, och han bad till den höge Kronion:
»Zeus allsmäktige, unna mig hämnd på den mannen mig
kränkte; låt honom dö för min hand, den gudaliknande Paris,
så att man ryser tillbaka ännu i de senaste släkten
för att förnära en värd, som med huldhet gästen bemötte.»

Sagdt, och han svängde och slungade af långskuggande lansens
mot Priamiden och träffade då i den rundade skölden.
Tvärs genom blänkande skölden med ens gick lansens tunga,
borrade också sig in i hans konstarbetade harnesk
och i hans lifrock fläkte ett hål tätt inne vid lifvet,
men med en böjning kvick vek han undan den rysliga döden.
Genast Atriden drog ut sitt silfvernaglade slagsvärd,
svängde det högt och högg till uppå hjälmens bygel, men klingan
sprang emot hjälmen itu och föll ur hans hand uti bitar.
Då såg Atriden mot himmelen upp och klagande utbrast:
»Evide Zeus, så förskräcklig som du är af gudarne ingen!
Nu jag mig kände så viss att på Paris få hämnas hans illdåd,
och så går svärdet itu i min hand, och det slungade spjutet
far utan verkan åstad från min arm, och han stupade icke.»

Sade och rusade fram och grep tag uti busken på hjälmen,
vände så Paris och drog honom hän mot achaiernas leder,
medan den prunkande rem, som var spänd under hakan som
hjälmband, snörde om halsen den mjälla så åt, att den mest honom strypte.
Också han släpat nu dit honom visst till sin eviga ära,
om Afrodite, den dottern af Zeus, ej det varsnat i tide:
remmen hon sönderslet, som af slaktade oxen var kommen,
och han fick hjälmen tom i sin seniga näfve, Atriden;

och han då hjälmen på stund till de benskenklädde achaier slungade hän med ett kast, och hans kämpar den togo till vara.

Åter han störtade fram med en brinnande längtan att Paris döda med lansen, men bort Afrodite då räddade denne lätt, som för gudar det är, och i tätaste töcken fördolde och honom förde tillbaks till det välluktfyllda gemaket. Själ af hon att Helena hämta nu gick, och hon träffade henne uppe på tornets höjd ibland mängden af troiska kvinnor, tog då och ryckte så sakta ett tag i ambrosiska skruden och henne talade till och var lik den bedagade gumman, hvilken den vackraste ull hade kardat och spunnit åt henne, medan i Sparta hon bodde ännu, och af henne var älskad; henne nu alldeles lik, Afrodite till Helena talte:

»Kom! Alexandros dig beder, att hem du nu strax ville komma Där på den sköna och svarfvade säng i gemaket han sitter, strålande fager i prunkande dräkt; ej skulle man, tänka, att han ur envig komme, nej förr, att han skulle till dansen, eller att nu från den glädtiga dans han sig hvilade litet.»

Sade; men hjärtat i Helenas bröst vid de orden vardt upprördt, och då hon varnade nu på gudinnan den bländande halsen och hennes trånadsväckande barm och de glittrande ögon, greps hon af häpnad och skräck och svarade henne och sade:

»Grymma, hvi söker du än att med svikliga ord mig bedåra? Säkert du vidare bort vill mig föra till en af de stora städer i Frygiens land eller sköna Maioniens rike, om äfven där någon gunstling du har bland dödliga männer. Därför att nu Menelaos i kamp Alexandros besegrat och vill till hemmet igen mig afskyvärdaste föra; därför du alltså dig listade hit med ränker i hjärtat. Gå du till honom och sitt, och dig fjärma från gudarnes vägar,

låt dina fötter ej vandra ditupp till den ljusa Olympen,
men kring den dödlige pjunka alltjämt och pyssla med honom,
tills han dig antingen tar till gemål eller också till piga.
Jag, må du tro, går ej vidare dit för att bädda hans läger;
skamligt vore ju slikt; jag af alla trojanskor då framgent
skulle försmädas, och redan förut har jag sorger tillfyllest.»

Vredgad svarade då Afrodite, den höga gudinnan:

»Trotsiga, reta mig ej, att jag ej dig förkastar i vrede
och blir dig lika så hätsk, som jag älskat dig öfver all måtta;
ty jag hos bägge de krigande folk, så achaier som troer,
väcker då rasande hat, och du själf skall gå ömkligen under.»

Så hon sade; men Helena skalf, Zeusdottern den sköna,
höljde i glänsande doket sig in och tigande hemgick,
oförmärkt för enhvar af trojanskorna, förd af gudinnan.

Men då de så hade nått Alexandras' präktiga boning,
skyndade tärnorna strax att sig ägna åt sysslorna sina,
medan i höga gemaket gick in den strålande kvinnan.
Genast åt henne en stol den ljufligt leende Kypris,
själfva gudinnan, bar fram och ställde den midt emot Paris;
där slog sig Helena ner, den dottern af Zeus med egiden,
vändande pgonen bort, och till maken begabbande talte:
»Kom du nu hem från din kamp? Hade bara du där fått
din bane, fälld af den väldige man, som] engång var min älskade make!

Tänk, hvad du skrutit förut, att den krigiske drott Menelaos
ginge ej upp mot dig själf i styrka och kraft och i spjutstrid!
Gå då och mana nu ut den krigiske drott Menelaos
till att i envig kämpa på nytt! Men jag råder för min del,
att du nu slutar med slikt, och ej mer Menelaos den ljuse

möter i envigeskamp för att göra en ände på kriget.

Nej, var försiktig, ty eljest hans lans kunde blifva din bane!»

Paris till orda då tog och svarade henne och sade:

»Kvinna, hör upp att med sårande ord mig kränka i sinnet!

Nu Menelaos den segrande blef, han fick hjälp af Athene;

åter en annan gång blir det jag, vi ha gudar vi också.

Kom nu och följ mig i bädd, låt i fröjd oss hvila tillsammans!

Aldrig förut har min själ så betagits af kärlekens åtrå,

icke ens då, när jag nyss Lakedaimons tjusande ängder

lemnat och flydde med dig öfver haf på de seglande skeppen

och fick på Kranaes ö uti kärlekslyckja dig famna,

som jag dig älskar nu och är gripen af ljufvaste åtrå.»

Sade, och före till sängen han gick, och hon följde sin make,

och de nu lade sig där i den präktigt snidade sängen.

Men genom vimlet Atriden gick fram som ett glupande vilddjur,

sökande jämt att få syn på den gudaliknande Paris.

Ingen där mäktade dock ibland troer och vapenförvanter

Paris att peka då ut för den krigiske drott Menelaos;

icke af vänskap de skulle fördolt, om han blott varit synlig,

ty såsom döden själf han förhatlig var för dem alla.

Tog då till orda bland dem härskarornas drott Agamemnon:

»Hören mig, troer och dardanerfolk och vapenförvanter!

Segern ju tydligen vanns af den krigiske drott Menelaos:

därför argiviska Helena själf jämte skatterna hennes

lemnen åt oss och betalen den bot, som kan skälig befinnas,

hvilketn må tjäna tillika som mått för de kommande slakten.»

Så var Atridens ord, och achaierna ropade bifall.

FJÄRDE SÅNGEN.

Fördraget brytes. Agamemnons härmönstring.

Men uti salen hos Zeus de evärdlige samman i rådslag
sutto på golfvet af guld, och i kretsen tjusande Hebe
skänkte den glimmande nektarn omkring, och med gyllne pokaler
drucko hvarandra de till och blickade neder på Troja.

Kronossonen försökte då strax att den vördiga Hera
reta med stickande ord, och med sidomening han talte:

»Tvänne gudinnor det är, som beskydda alltjämt Menelaos,

Hera, gudinnan af Argos, och Pallas af Alalkomenai,

men de på afstånd sitta minsann och förnöja sig bara

med att se på, medan hon däremot, den leende Kypris,

sväfvar kring Paris jämt och värjer ifrån honom döden;

nu har hon också det gjort, då han väntade redan att stupa.

Segern ju tillhör dock den krigiske drott Menelaos.

Nu må betänkas af oss, hvad slutet på detta skall blifva,

antingen mordisk strid och förfärande örlig ånyo

väcka vi må eller bringa nu frid åt de krigande folken.

Skulle det sista befinnas nu kärt och behagligt för alla,

må då kung Priamos' fäste bebos genom kommande tider,

och Menelaos må hem med argiviska Helena draga.»

Sålunda Zeus; men de knorrade då, Athene och Hera,

sittande nära hvarann och mot troerna stämplande ofärd.

Likväl Athene sig stilla förhöll och ingenting sade,

fast mot sin fader hon fnös, af den vildaste vrede betagen;

men i sitt bröst kunde Hera sin harm ej rymma och utbröt:

»Faslige Kronosson, hvad var det för ord, som du sade?

Hur kan du vilja, att så jag förgäfves mig skulle ha mödat,

hafvande intet för svett och besvär, fast jag hästarna tröttkört
för att få hären ihop emot Priamps själf och hans söner?
Gör det, men icke af alla bland oss må du vänta dig bifall.»

Svarade då skysamlaren Zeus och var storligen harmsen:

»Fasliga, hvad har då Priamos själf eller Priamos, söner
gjort dig så rysligt emot, att du därför skall äflas beständigt
att få se Ilion störtadt i grus, den förnämliga staden?

Du ja, du ville nog komma därin genom portar och långmur,
sluka med hull och med hår både Priamos själf och hans söner
och så hvarenda trojan; kanske då blefve mättad din vrede.

Gör, som du finner för godt; ej må denna vår tvist i en framtid
bli för oss bägge, för dig och för mig, ett ämne till tvedräkt.

Nu till en annan sak, som jag beder dig lägga på hjärtat:

därest en gång äfven jag får ett ifrigt begär att förstöra
sådan en stad, som bebos af människor, hvilka du älskar,
sök då ej dämpa den vreden hos mig, utan lemna mig frihet,
ty jag har själf nu gett efter för dig, fast med ledsnad i själen.

Ty ibland städer på jord, där de dödliga människor bygga
under den lysande sol och den stjärnesmyckade himmel,
var af allt hjärta mig kärt det heliga Ilion städse,

Priamos själf och Priamos' folk, lanskunnige drottens;

aldrig fattades där på mitt altare rikliga offer

hvarken af vin eller fett — den gärd, som vi gudar bekomma.»

Honom svarade då stoltblickande vördiga Hera:

»Godt, tre städer har jag, som jag älskar långt mer än de andra,

Argos och Sparta det är Och Mykene med gatorna långa:

dessa förstör, när en gång de förhatliga blifva ditt hjärta;

dem skall jag aldrig försvara mot dig eller sådant förtycka.

Ty om jag också det gör och vill icke dem låta förstöras,

vinner jag intet därmed, ty du själf är ju starkare vida.

Men då bör också, för mig min möda ej göras om intet,
ty jag är också en gudom, min ätt är densamma som din ätt,
och den förnämaste dottern jag är af den listige Kronos,
både för det att min börd är så hög, och för det att jag maka
kallas till dig, som härskaren är bland odödlige alla.

Dock, härutinnan vi vilja då nu för hvarandra ge efter,
jag för dig, liksom du för mig, och då skola de andra
gudar oss följa. Men skynda dig nu att Athene befalla,
att hon begifver sig ner till härarnas krigiska vimmel
för att försöka, om troerna ej kunna blifva de förste
till att mot ed och fördrag de stolte achaierna kränka.»

Sade; och rådet blef lydt af gudars och människors fader,
och med bevingade ord han vände sig strax till Athene:
»Skynda dig genast till härarna ner, till achaier och troer,
för att försöka, om troerna ej kunna blifva de förste
till att mot ed och fördrag de stolte achaierna kränka!»

Sagdt; och Athene, 're'n ifrig förut, blef eggad af orden,
och i en stormande fart från Olympens toppar hon nedsteg.
Som när en stjärna blir sänd af sonen till listige Kronos
för att ett varsel åt seglaren ge eller krigarelägret,
och hon går strålande fram och skjuter otaliga gnistor:
sådan att skåda, kom ilande ner emot jorden Athene
midt mellan härarna två, och de häpnade alla vid synen,
hästomtumlande troer ioch benskenklädde achaier.
Mången ibland dem talade så med en blick på sin granne:
»Nu lär i sanning den mordiska strid och det vilda tumultet
börja på nytt. Eller bringar väl frid åt de krigande folken
Zeus, som den högste befallaren är öfver människors örlig?»

Sålunda mången talade där bland achaier och troer.

Men uti manlig gestalt nu gudinnan bland troerna trädde,
Antenoriden Laodokos lik, lansfrejdade hjälten,
spanande rundt omkring efter Pandaros, gudarnes like;
och hon den ädle och kraftige son till Lykaon omsider
fann, där i midten han stod af de sköldbeväpnade kämpars
mäktiga leder, som följt honom åt från floden Aisepos;
trädde till honom då fram och talte bevingade orden;
»Ville du lyda mitt råd, du förståndige son till Lykaon,
sände du dristigt en ilande pil Menelaos i lifvet.
Tack och berömmelse vunne du då hos samtliga troer,
men bland dem alla dock mest hos den härlige drott Alexandres;
främst utaf honom förvisst du finge då lysande skänker,
såge han Atreus' éon, den krigiske drott Menelaos
dräpt af din vingade pil nedläggas på rysliga bålet.
Skjut nu, jag ber dig, en pil på den frejdade drott Menelaos!
Lofva Apollo förut, ljusättade guden med bågen
hundra de skönaste förstlingslamm till ett lysande offer,
när du är hemma igen i Zeleia, den heliga staden.»
Sade Athene; och han lät sig öfvertala, den dåren.
Strax sin glättade båge han grep; af en klättrande stenbocks
horn var den gjord, den han själf hade fällt med en pil under
bröstit, just som från fjället den kom; han den passade på från sitt
bakhåll och uti bringan den sköt, så den välte på ryggen på klippan.
Sexton handmått höga dess horn sig på hufvudet reste;
bågen af dessa blef gjord af en hornarbetare skicklig,
hvilken den glättade väl och försåg med en gyllene bågring.
Nu han den bände mot jord, medan strängen han spände
på haken, lade så varligt den ner, och hans folk höll sköldarna framför,
för att achaiernas söner ej förr skulle rusa till anfall,
än Menelaos var fälld, den krigiske sonen af Atreus.
Locket af kogret han tog och af vingade pilarne uttog
en, som ej skjutits förut, och som gömde de svartaste plågor,

lade på strängen i hast till rätta den stingande pilen
och åt Apollo därvid, ljusättade guden med bågen,
lofvade hundrade förstlingslamm till ett lysande offer,
när han var hemma igen i Zeleia, den heliga staden;
därpå han pilens kolf jämte oxtarmssträngen drog till sig,
ända tills strängen var tätt vid hans bröst och järnet vid bågen.
Men när han sålunda spänt den så hårdt, att i ring den sig böjde,
klingade bågen med darrande sträng, och den stingande pilen
ilade lysten åstad mot sitt mål bort i vimlande mängden.

Icke förglömde då dig, Menelaos, de salige gudar,
minst af alla likväl Zeus' bytesbringande dotter.
Själ f hon ställde sig för, att dig värna mot spetsiga pilen,
och hon den fläktade undan ett grand, som när modern en fluga
fläktar från barnet, som ligger så sött i sin blidaste slummer;
själ f hon i stället den riktade dit, där med gyllene spännen
gördeln var häktad ihop, och där pansaret var som fördubbladt.
Stingande pilen då träffade rappt i den häktade gördeln,
genomborrade tvärt i sin fart den prunkande gördeln,
borrade också sig väg genom konstarbetade brynjan
och genom bältet, han bar för att huden skydda mot pilskott;
däraf han skyddades mest, men den genomträngde ock detta,
och med sin udd i hans yttersta hud den rispade hjälten;
genast då flödade fram mörkrödaste blod utur såret.
Såsom när elfenben af maioniskan färgas med purpur
eller af kariskan skönt till en betselprydnad för hastar,
och det förvajas i kammaren se'n, och ädlingar många
önskade föra det hem, men klenoden åt konungen gömmes
att bli för spännet till ståt och för körande drotten till ära:
så, Menelaos, på dig nu färgade blodet de vackert
danade länder och ben och de sirliga anklarna nederst.

Men af en rysning betogs härskarornas drott Agamemnon,
när han ur broderns sår såg blodet flödande mörkröd;
ryste då äfven han själf, den krigiske drott Menelaos.
Men när han hulling och snodd såg sittande utanför såret,
vände tillbaka hans mod och fyllde hans manliga hjärta.
Suckande talade då vidt härskande drott Agamemnon,
hållande brodern i (hand, och vännerna suckade rundtom i

»Älskade broder, så blef dig till död det fördraget jag afslöt,
då jag dig ställde att ensam för oss mot troerna kämpa.
Dessa nu sköto på dig och förtrampade ederna dyra.
Icke förgäfves likväl äro ederna, blodet af lammen,
offren i omängdt vin och de handslag, hvilka vi trott på.
Ty om Olympiern också ej strax ger åt detta fullbordan,
sker det dock säkert en gång; då skola för detta de plikta
med sina hufvuden dyrt och tillika med barn och gemåler.
Ty jag det förutser i min själ, och mitt hjärta det känner:
kommande varder en dag, då del heliga Ilion faller,
Priamos själf och Priamos' folk, lanskunnige drottens.
Då skall Kroniden Zeus, där han tronar högt uti etern,
skaka mot troerna själf den förgörande, hemska egiden,
vredgad för detta försåt; det skall ofelbarligen hända.
Ack, men för mig blir den svåraste sorg, Menelaos, o broder,
därest du skulle nu dö och hinna din skickelses ände.
Komma jag skall då med blygd till det vattenfattiga Argos,
ty på sitt fädernesland skola genast achaierna tänka,
och som en segertrofé skall argiviska Helena lemnas
kvar i trojanernas våld, och af dig skola multnande benen
ligga i Trojas jord på din ofullbordade gärning.
Mången skall säga då så af de öfvermodiga troer,
trampande hånligt din graf, du frejdade drott Menelaos:
»Må Agamemnons vrede i allt hafva likadan framgång,

som då förgäfves han seglade hit med achaiernas härsmakt
och fick så föra tillbaks till den älskade fädernejorden
skutorna tomma |och lemna här kvar Menelaos den tappre!»
Så skall af mången bli sagdt; måtte hellre då jorden mig sluka.»
Men honom tröstande svarade då Menelaos den ljuse:
»Lugna dig, broder, och skräm nu ej upp den achajiska hären!
Pilen ej tog, så att dödligt det är, ty den prunkande gördeln
hejdade honom förut och det skörtet, jag bär därinunder,
och så mitt bälte, hvars plåt är af kopparsmederna hamrad.»

Honom svarade då vidt härskande drott Agamemnon:
»Måtte det vara så väl, Menelaos, dyraste broder!
Såret en läkare dock måste undersöka och balsam
stryka däröfver nu fort, som kan stilla den rysliga smärtan.»

Sagdt, och Talthybios strax han befallde, sin värdige härold:
»Skynda, Talthybios, allt hvad du kan, för att hjälten Machaon
hämta oss hit, som är son till Asklepios, frejdade läkarn,
att Menelaos se till, den krigiske sonen af Atreus,
hvilken en mästerlig skytt, någon Lykier visst eller troer,
träffat med pilen till ära för sig, men till sorg för oss andra.»

Sade; och härolden lystrade till och befallningen lydde;
fort gick i hären han fram bland de kopparklädda achaier,
spanande efter Machaon, och snart fick han sikte på hjälten,
där han i midten stod af de sköldbeväpnade kämpars
mäktiga leder, som följt från det hästuppammande Trika;
trädde till honom då fram och talte bevingade orden:
»Skynda, Asklepios' son! Agamemnon beder dig komma
att Menelaos se till, den krigiske sonen af Atreus,
hvilken en mästerlig skytt, någon Lykier visst eller troer,
träffat med pilen till ära för sig, men till sorg för oss andra.»

Sagdt; och i hjältens bröst vid de orden hjärtat vardt
upprördt.

Fort genom vimlet de skyndade hän längs achaiernas leder,
men när de kommo så dit, där alltjämt Menelaos den ljuse
blödande stod och kring honom en ring af de ypperste alla,
trädde han genast i midten då fram, den gudomlige hjälten,
och drog så pilen ut ur den tätt åtsittande gördeln;
och uppå pilen sig krökte därvid dess hullingar skarpa;
prunkande gördeln han löste nu af jämte skörtet inunder,
och så hans bälte, hvars plåt var af kopparsmederna hamrad.
Men då han såret besett, där den stingande pil hade träffat,
blodet han utsög väl och på såret en lindrande balsam
bredde, som skänkts åt hans fader en gång af den vänlige
Cheiron.

Medan de skötte nu om Menelaos, väldig i härskri,
tågade lederna an af de sköldbeväpnade troer,
och uti vapnen igen sig achaierna klädde med stridslust.
Där Agamemnon du skulle ha sett, hur han icke var sömnig
eller för fienden skygg eller obenägen att kämpa,
utan med ifver gick hän till den mannafrejdade striden.
Hästarna lät han stå kvar med sin kopparskimrande stridsvagn;
frustande höllos de se'n bakom lederna kvar af hans körsven,
hjälten Eurymedon, son af Peiraios' son Ptolemaios.
Honom befallde han strängt att dem hålla till hands, ifall
trötthet grepe hans lemmar till slut, när han ordnande gick genom
mängden; därpå till fots han begaf sig åstad genom kämparnes leder.
Hvar han achaierna redo då såg bakom eldiga fålar,
trädde han till dem och talade så och dem eggade kraftigt:

»Hjältar af Argos, ej sparen i dag eder stormande styrka!
Ej skall den evige Zeus åt bedragare skänka sitt bistånd,
nej, utan de, som ha först mot fördraget fientlighet öfvat,
skola åt gamar få lemna till rof sina blomstrande lemmar,
och deras älskade hustrur såväl som de jollrande barnen
skola vi föra på skeppen ombord, sedan staden vi tagit.»

Men om försagda han fann, som skydde för rysliga striden,
då med bestraffande ord och i vrede han talte till dessa:

»Skrävelhjältar och mesar, hvad nu? Mån I blygas, argiver!
Skolen I stå som bedöfvade nu, hjortkalfvarna like,
som när de mattat sig ut med att långt öfver markerna löpa,
stanna med ens och ej ringaste kraft uti bringan förnimma?
Så ser jag eder bedöfvade stå och försagda för striden.
Stån I och vänten uppå, att troerna skola sig närma
ända till skeppen, som stånda på strand vid det skummiga
hafvet, för att I måtten få se, om Kronions hand er beskyddar?»

Sålunda gick han befallande fram genom kämparnes leder,
kom då till Kreterna ock på sin väg genom krigarevimlet,
hvilka sig väpnade just kring Idomeneus, krigiske drotten.
Själff bland de främste Idomeneus stod lik en hotande vildgalt,
medan Meriones talade mod till de eftersta leden.

Dessa med glädje han såg, härskarornas drott Agamemnon,
och han med vänliga ord till Idomeneus talade genast:

»Dig, Idomeneus, högst bland achaiier med hurtiga fålar
skattar jag både i krig, och när andra bedrifter vi, öfva,
och ej vid gillena minst, då argivernas ypperste drottar
låta det glimmande konungavin uti bålarna blanda.

Ty när de öfriga då af achaiernas lockiga söner
dricka det öfliga mått, skall man se, att hos dig står pokalen
alltid så fylld som hos mig, till att dricka, när lusten så bjuder.
Därför i striden nu fram, sådan alltid du har dig bevisat!»

Svarade honom då käckt Idomeneus, Kreternas konung:
»Atreus' son, var förvissad därom, att en hjälpare trogen
skall jag dig vara, så sant jag en gång det bedyrat och lofvat.
Mana de andra nu på af achaiernas lockiga söner,
så att vi komma till strids, då nu troerna brutit fördraget.
Därför de också af jämmer och död skola snarligen drabbas,
efter de voro de första att lömskt emot ederna bryta.»

Sade, och Atreus' son gick vidare, glad i sitt hjärta,
och till Ajanterna kom på sin väg genom krigarevimlet,
just som de gingo till strids, och ett moln dem följde af fotfolk.
Som när från bergets höjd getherden blir varse en molnsky,
som kommer drifvande fram öfver haf för den susande västan,
och där han ser den så fjärran ifrån, den är alldeles becksvart,
där öfver djupet den går med en rasande storm i sitt sköte,
och han med bäfvan den ser, och i grottan han drifver in
hjorden: likadan synen var af Ajanternas täta falanger,
leden af hjältar, som rörde sig fram till den blodiga striden,
hotande mörka och späckade tatt med spjut och med sköldar.
Dessa med glädje han såg, vidt härskande drott Agamemnon,
och med bevingade ord han ropade till dem och sade:
»Hell er, Ajanter, I höfdingar två för argiver i pansar!
Eder det höfves mig ej att med bjudande maningar egga;
själfva I manen ju ifrigt ert folk till att manligen kämpa.
Ack — du evige Zeus och Athene och Foibos Apollo! —
vore af sådant mod i sitt hjärta besjälade alla,
då skulle hastigt kung Priamos' stad vara sjunken i stoftet
under vår segrande arm, som den toge och störtade neder.»
Sagdt, och han lemnade dem och gick vidare hän till de andra.
Nestor han träffade nu, klarröstade talarn från Pylos,
ställande lederna upp och eggande folket till striden,
både Alastors och Chromios' män och den kunglige Haimons

och de som Pelagon följde och Bias, skarornas herde.

Stridsvagnskämparne ställde han främst med hästar och vagnar, och bakom dem gaf han plats åt den modiga mängden af fotfolk, såsom en slaktningens mur, och de fege han ställde i midten, för att de mest motvillige ock skulle tvingas att fakta.

Stridsvagnskämparne främst han nu bjöd och befallde att noga hästarna hålla tillbaks och ej sammangyttras i vimlet:

»Ingen må äflas, i trots på sin manliga styrka och körkonst, ensam att kämpa mot troernas här eller framom de andra, vike ej heller tillbaks, ty sådant er endast försvagar.

Men där en man från sin vagn blir i stånd att till fiendens räcka, stöte han till med sin lans, det är yppersta sättet i sanning.

Sådan var fädernas sed, när de störtade städer och murar, sådant var hjärtat och modet på dem i det manliga bröstet.»

Sådant var åldringes råd, som af gammalt förstod sig på kriget.

Honom med glädje han såg, vidt härskande drott Agamemnon, och med bevingade ord han ropte till honom och sade:

»Gubbe, ack vore så visst, som du modet behåller i bröstet, knäna dig lydiga än och din styrka densamma som fordom! Nu är af åldern du tärd, som vi blifva det. Ack att en annan hade att bära på den och du själf vore en af de unga!»

Honom svarade då vagnskämpen Gereniske Nestor:

»Också jag själf ville gärna, Atrid, att densamma jag vore, som då jag fällde en gång Ereuthalion, lysande hjälten.

Icke dock gudarne allt åt oss människor unna på en gång.

Om jag den tiden Var ung, så är nu jag af åldern besvärad.

Dock vill jag än vara med för att stridsvagnskämparne elda både med ord och med råd, ty detta är åldringars ära.

Men må med stingande spjuten gå fram de unga i hären,

hvilka ju senare föddes än jag och på krafterna lita.»

Sade; och Atreus' son gick vidare, glad i sitt hjärta;
kom så till Peteos' son, den för hästar berömde Menestheus,
där han i midten stod af de tappre athenarnes kämpar.

Strax intill honom sin plats hade mångförslagne Ulysses
med Kefallenernas män uti obetvingliga leder
stående kring sig. Ej än deras folk hade hört något härskri,
ty hos achaier såväl som hos hästomtumlande troer
hade falangerna börjat helt nyss att sig röra till anfall,
därför de tänkte få se någon annan achaiernas fyrkant
rycka mot troerna fram, och att själfva begynna då striden.
Dessa han bannade då, vidt härskande drott Agamemnon,
och med bevingade ord han ropade till dem och sade:

»Son af Peteos du, af den gudastammande drotten,
och du förslagnaste man, för illistighet vida beryktad!
Skolen I hålla er undan af skräck för att vänta på andra?
Eder i sanning det höfdes att nu bland de främste i spetsen
hålla mot fienden stånd och gå fram i den hetaste striden,
I som ju alltid främst hörsammen min bjudning till gille,
hvar gång achaiernas folk för drotterna firar ett gille.
Gärna I då er förplägen med stek och ur fyllda pokaler;
idriicken det ljufliga vinet med fröjd, så länge er lyster;
nu skullen gärna I se, om ock tio achajiska fylken
ginge förut före eder till strids med de mordiska spjuten.»

Bister i [uppsyn svarade då den förslagne Ulysses:

»Ha, hvad var detta för ord, som halkade ut från din tandgård?
Vågar du kalla oss fega, Atrid? Närhålst vi achaier
' mötas i rasande strid med de hästomtumlande troer,
skall du få se, om du vill, och om sådant dig ligger om hjärtat,
borta i troernas här bland dess främste Telemachos' fader

tumla med fienden om, och du pratar nu bara i vädret.»

Leende svarade då vidt härskande drott Agamemnon,
när han såg hjälten bli vred, och tog åter de yttrade orden:

»Ädle Laertesson, du mångförslagne Ulysses!

Icke jag borde dig så utan skäl ha förmanat och tadlat,
då jag ju, minnes och vet, hur du är i ditt hjärta beständigt
Vänligen sinnad mot mig, ty i allting tänka vi lika.

Frajmåt! Om detta vi samsas väl se'n, ifall nyss ett förfluget
ord jag har sagt, och må gudarne strax det försprida i vinden.»

Sagdt, och han lemnade dem och gick vidare hän till de andra;
kom då till Tydeus' son, den modige kung Diomedes,
där han bak stampande hästarna stod på sin stadiga stridsvagn
och vid hans sida sin plats hade Sthenelos, Kapaneus-sonen.

Då for i bannor han ut, vidt härskande drott Agamemnon,
och med bevingade ord till Tydiden ropte och sade:

»Ha, du son af den tappre, den hästomtumlande Tydeus!

Säg, hvi du rädes och spejar omkring för att slippa ur striden?

Ej hade Tydeus för sed att så där vilja sticka sig undan,
utan han långt framom vännernas flock mot fienden sprängde.

Så ha de sagt, som hans bragder ha sett, ty själf var jag aldrig
med, så att honom jag såg; men högt öfver alla han prisas.

Hjälten ju lände en gång till Mykene, men icke med härnad,
utan som gäst, Polyneikes var med, och de samlade krigsfolk,

viljande draga i fält emot Thebes heliga murar,

och de bevekligen bådo om hjälp af fräjdade kämpar.

De i Mykene då strax med benägenhet lyddes till bönen,

dock omvände dem Zeus genom olyckbådande tecken.

Sedan då hjältarne dragit sin väg och de hunno det ställe,

där mellan vajande säf genom ängarna rinner Asopos,

sände achaierna Tydeus åstad i beskickning ånyo

hän till Kadmeiernas folk, och han gick och dem träffade
talrikt samlade uti Eteokles' hus, där de sutto till gilles.
Icke ens då, fastän främmande själf, hästtummlaren Tydeus
räddes det minsta, där ensam han var bland de många Kadmeier,
utan till täflingskamp han dem manade ut och i allting
segrade lätt, ty en slik hjälparinna var honom Athene.
Men Kadmeierna, gripna af harm, hästtyglade männen,
ställde en väldig trupp i försåt, då han vände tillbaka,
femtio krigare unge, och två voro höfdingar deras,
Maion, af Haimon en son, de odödlige gudarnes like,
och Polyfontes, Autofonos' son, den berömlige krigarn.
Tydeus dock äfven åt dessa där gaf med försmädelse döden,
alla han fällde, en enda af dem lät han slippa tillbaka,
nämligen Haimon, den släppte han hem uppå gudarnes maning.
Sådan Aitoliern Tydeus var, men den sonen, han födde,
kan sig ej mäta med fadern i fält, men han talar ju bättre.»

Sade; men icke ord genmälte den starke Tydiden,
vördande näpsten han fick af den vördnadsbjudande drotten.
Men honom svarade då den frejdade Kapaneussonen:
»Far ej med lögner, Atrid, då du vet, hur sanningen lyder !
Tala om fäderna ej! Långt tapprare tro vi oss själfva,
ty det var vi, som till slut sjuportade Thebe dock togo,
fast med en ringare makt emot starkare murar vi drogo,
litande trygga på gudarnes vink och med hjälp af Kronion,
sedan med öfvermod våra fäder förvållat sin ofärd;
därför du fäderna icke med oss må förlikna i ära.»

Bister till honom talade då Diomedes den starke:
»Käre, var bara du stilla och tyst, och förglöm ej min maning !
Jag ser då ingenting ondt i att härarnas drott Agamemnola
söker att egga till kamp de benskenklädde achaier.

Hans den ovanskliga äran ju blir, om achaiernas söner
lyckas att troerna slå och det heliga Ilion taga;
hans den förfärliga sorg däremot, om achaierna kufvas.
Men det är tid, att vi själfva gå fram i den stormande striden.»
Sagdt, och med vapnen han hoppade ned ifrån vagnen på marken;
kopparharnesket skramlade hemskt kring bröstet på hjälten
under hans språng, ja den tappraste man skulle därvid ha bäfvat.
Som när på svallande haf mot den stormomdånade stranden
vältrar sig våg på våg, framjagade alla af västan;
ute på djupet i början hvar våg sig lyfter med skumhjälm,
snart hon mot stranden sig bryter med larm och sitt hugnande
hufvud skakar mot klinten högt och den öfversprutar med saltskum,:
så i falang på falang den danaiska hären sig rörde
oafåtligen framåt till slag; hvar höfding de sina
ropte befallningar till, men de andra marscherade tysta,
som om de icke haft stämman i bröst i den väldiga hären;
tigande gingo de, aktande blott på kommandot, och alla
klädda i prunkande vapenskrud, och det blänkte af leden.
Troerna åter, de voro som får, som i rikemans fålla
stånda i tusendetal, medan mjölken den hvita blir mjölkad,
ideligt bråkande högt, när de stämmorna höra af lammen:
sådant var larmet som ljud öfver hela den troiska hären;
ej hos dem alla var likadant rop eller språket detsamma,
utan af blandade tungor det var ibland folken så många.
Dem uppeggade Ares, och Pallas Athene de andra;
bäfvand och skräck voro med och den hejdlöst rasande tvedräkt,
hvilken är syster och vän till den mannamördande Ares;
liten i början hon är, då hon rustar sig till, men hon sedan;
räcker till himlen med hufvudet upp, fast hon skrider på jorden;
hon var i midten där med äfven nu och dem hetsade bägge,
och genom krigarevimlet gick fram för att stönandet öka.

När då till samma plats på sin frammarsch härarna hunno,
satte de sköld mot sköld och lans mot lans, och sin styrka
pröfvade kopparpansrade män, och sköldarnas bucklor
stötte ihop med hvarann, loch förfärligt var krigarelarmet.
Nu om hvartannat där ljud både jubel och jämmer i striden,
alltsom man stod eller föll, och på marken flödade blodet.
Såsom när, svällda af tö och af regn, två floder för bergen
störta i dälden sig ner och blanda sitt forsande vatten,
flutna ur sjöar och klämda nu in i den trängande klyftan;
dånnet i fjärran då hörs till den vallande herden på bergen:
så var tumultet och larmet af dem, när de drabbade samman.

Först Antilochos fällde en man, som bland troernas främste
fäktade alltid med mod, Thalysios' son Echebolos.
Uppå hans tagelsmyckade hjälm han träffade bygel,
stöten i pannan gick in, så att tvärs genom benet sig trängde
kopparens stingande udd, och af natt omhöljdes hans ögon,
och som ett torn han störtade kull i den häftiga striden.
Genast den fallne i fötterna greps af drott Elefenor,
hjälten Chalkodons son, de stolte Abanernas höfding;
ifrigt han drog honom bort undan spjuten och ville på stunden
taga hans rustning utaf, men försöket ej varade länge,
ty då den ädle Agenor fick se, hur han släpade liket,
stack han sin kopparlans i hans sida, som inne vid skölden
iämnades bar, då han böjde sig ner, och med domnade lemmar
föll han och miste sitt lif; men öfver hans lik en förfärlig
strid af achaier och troer det blef, ty de likasom vargar
störtade lös på hvarann, och man emot man det nu gällde.

Där blef af Ajas, Telamons son, Simoeisios dödad,
blomstrande svennen, Anthemions son, som föddes af modern,
när ifrån Ida en gång i de hulda föräldrarnas följe

gången till Simois' stränder hon var för att hjordarna skåda;
därför hans namn Simoeisios blef, men han fostrarelönen
aldrig fick hulda föräldrarna ge, ty så kort blef hans lefnad,
då han för lansen nu segnade ner, som fördes af Ajas.
Medan i spetsen han stred, fick han stöten till höger i bröstet
strax under vårtan, och ut gick kopparspetsade lansen
tvärs genom skuldran, och fallen han låg uti stoftet som poppeln,
hvilken står reslig och skön i en sänka på fuktiga ängen,
glänsande slät på sin stam och med grönskande grenar i toppen,
tills vagnmakaren hugger den ner med det blänkande järnet
för att en hjulring böja däraf till en blifvande praktvagn,
och den förvissnad ligger där se'n uppå stranden af floden, :
sådan Anthemions son Simoeisios var, som af Ajas
kläddes nu rustningen af. Men på Ajas i vimlet sitt kastspjut
slungade Antifos, Priamos' son med den prunkande brynjan.
Spjutet for Ajas förbi, men i ljumsken det träffade Leukos,
en af Ulysses' män, då han släpade undan den fallne;
ned öfver liket han föll och ur armarna släppte den döde.
Men vid kamratens fall blef Ulysses förbittrad i själen
och från de främste steg fram, i sin blänkande rustning af koppar
trädde mot fienden nära och sköt med det glimmande spjutet,
sedan han skådat sig om, och troerna veko tillbaka
undan hans kast, dock slungade ej han sitt vapen förgäfvnes,
utan Demokoon föll, som var Priamos' son med en frilla
och från Abydos nu länd, där han skötte hans eldiga hästar;
honom Ulysses, betagen af harm för den dödade vännen,
spjutet i tinningen dref, så att kopparudden i andra
tinningen trängde sig ut, och af natt omhöljdes hans ögon,
tungt han i marken föll, och i fallet skramlade vapnen.
Strax förkämparne veko tillbaks och den strålande Hektor,
stort blef argivernas skrik, och de släpade undan de fallne,
därpå de bröto långt vidare fram. Men Apollo det harmsen

såg ifrån Pergamos höjd och till troerna ropade väldigt:

»Hästomtumlande troer, framåt, och ur fältet ej viken
alls för argiverna! Lemmar af sten eller järn ha de icke,
så att de tåla ett skår af den sönderflängande kopparn.
Icke är heller Achilles nu med på achaiernas sida,
lockiga Thetis' son; han vid skeppen rufvar på vreden.»

Så ljud den väldiges rop ifrån staden; achaierna åter
eggade dottern af Zeus, den prisade Tritogeneia,
skridande fram genom vimlet, hvarhelst hon dem vika förmärkte.

Där af sitt öde blef snärjd Amarynkeussonen Dioreus;
ty med en kantig sten, så stor som kan hållas i handen,
träffad i högra ankeln han blef af thrakernas höfding,
Peiroos, Imbrasos' son, som var dragen från Ainos i kriget.
Senorna bägge och benen jämväl den förskräckliga stenen
splittrade sönder i grund, och i stoftet föll han på ryggen,
sträckande armarna ut efter hjälp mot kamraterna kära,
kippande hårdt efter andan, men fram sprang densamme, som
kastat, Peiroos, då med sin lans och i nafveln den stack, och ur såret
tarmarna runno på jord, och af natt omhöljdes hans ögon.
Thoas Aitoliern fort sprang mot Peiroos fram och i bröstet
stötte vid vårtan sin lans, och i lungan fastnade kopparn;
strax till den fallne steg Thoas då fram och den väldiga lanssen
ryckte ur bröstet på honom och drog sitt eggade slagsvärd,
gaf honom midt öfver buken ett hugg och förgjorde hans anda.
Rustningen tog han dock ej, ty med lansarna långa i handen
ställde sig thrakerna kring med sin hårknut ofvan på hjässan,
och hur stor och hur väldig han var och hur modig till sinnes,
dessa dock kastade hjälten tillbaks, och han vacklande bortvek.
Sålunda lågo där jämte hvarann utsträckta i stoftet,
kopparklädde Epeiernas drott och thrakernas höfding,

medan omkring dem stupade ock af de menige många.

Ej skulle någon nu mer hafva funnit att tadla på striden,
om han där kommit och själf utan sår af ett svärd eller kastspjut
ryckts genom vimlet åstad, ledsagad af Pallas Athene,
hållen af henne i hand och beskyddad mot flygande vapnen.
Ty på den dagen en mängd af de balda achaier och troer
lågo framstupa i stoftet på jord och jämte hvarandra.

FEMTE SÅNGEN.

Diomedes' hjältebragder.

Där blef nu Tydeus' son Diomedes af Pallas Athene
rustad med styrka och mod, att han måtte bland alla argiver
glänsa som yppersta man och förvärfva ett strålande rykte.
Lysa hon lät från hans hjälm och hans sköld en osläckelig flamma,
liknande stjärnan i glans, som i höstliga nätterna strålar
klarast af alla och badat sig nyss i Okeanos' flöde:
sådan var elden, som brinna hon lät från hans hufvud och skuldror;
därpå i midten hon dref honom in, där vimlet var tätast.
Dåres bland troerna hette en man, förmögen och frejdad,
som var Hefaistos' präst; två söner han hade i hären,
bägge förfarna i all slags kamp, Idaios och Fegeus.
Dessa ur lederna stormade fram Diomedes till mötes,
samman på vagn, medan själf till fots han stridde från marken.
När de nu ilande fram hade hunnit hvarandra helt nära,
först af Fegeus då slungades af iångskuggande lansen,
dock hans uddiga lans flög Tydiden tätt öfver vänstra
skuldran och träffade ej, och därefter den starke Tydiden.

slungade sin, och förgäfves ej flög honom lansen ur handen;
midt uti bröstet på Fegeus den tog, och han föll ifrån vagnen.
Sprang då Idaios flyende ner från den prydliga vagnsstoln
utan att våga sig fram att försvara sin stupade broder;
säkert ej heller han själf skulle svarta förgörelsen undgått,
om ej Hefaistos i natt honom höljt och ryckt undan och räddat,
för att hans åldrige präst ej måtte bli alldeles tröslös.
Hästarna strax därifrån dref sonen af modige Tydeus
och dem åt svennerna gaf att dem föra till halkade skeppen.
Tröjas behjärtade män, när af Dares' söner den ene
flykta de sågo och liggande död invid vagnen den andre,
skakades djupt i sin själ. Dock nu strålögda Athene,
fattade hetsige Ares vid hand och talte och sade:
»Ares, du blodige Ares, som män och som murar föröder!
Skola achaier och troer vi ej låta ensamma kämpa,
hvilka det blifva nu må, som Zeus Allfader ger seger,
gående själfva vår väg för att slippa Olympierns vrede?»

Sagdt, och hon förde ur slaktningen ut den hetsige Ares
och på Skamandros' stupande brädd lät hon guden sig sätta.

Nu måste troerna fly, och enhvar af danaernas furstar
fällde sin man, och först härskarornas drott Agamemnon
stötte från vagnen Hodios ned, Alizonernas höfding.
Han var den förste, som vände sitt spann, men Atriden i ryggen
rände sin lans mellan skuldrorna in och ut genom, bröstet:
tungt han i marken föll, och i fallet skramlade vapnen.
Därnäst Idomeneus dräpte en son till maioniern Boros,
Faistos, som kommen var ifrån Tames bördiga ängder.
Just som han skulle bestiga sin vagn, då fick han i högra
skuldran det väldiga spjut, som Idomeneus slungade säkert;
neder af vagnen han föll, och af hemskaste mörker han höljdes;

drogo af honom då rustningen strax Idomeneus' svenner.

Nu med en stöt af sin spetsiga lans Menelaos Atriden
fällde Skamandrios, Strofios' son, den frejdade jägarn.
Jakten förstod han i grund, ty af Artemis själf han fått lära
säkert att träffa allt vildt, som i skogarna lefver på bergen.
Dock honom hjälpte ej nu pilälskande Artemis' ynnest
eller de fjärrskott alla, som förr hans berömmelse skapat,
ty nu med kraft Menelaos Atrid, lansfrejdade hjälten,
stötte i ryggen på honom sitt spjut, då han flydde för honom,
rakt mellan axlarna in och rände det ut genom bröstet,
och han på ansiktet föll, och i fallet skramlade vapnen.

Men för Meriones Fereklos föll, hvars fader var Tekton,
Harmons son. Han med händighet stor kunde alla slags konstverk
dana, ty älskad han var öfver måttan af Pallas Athene;
han var det också, som byggt jämngående skeppen åt Paris,
olycksskeppen, som blefvo till men för trojanerna alla
och honom själf jämväl, ty han visste ej gudarnes rådslut.
Honom Meriones nu, då han honom förföljande upphann,
rände till höger i sätet sitt spjut, så att tvärs genom kroppen
trängde sig spetsen ut genom blåsan inunder hans blygdben;
jämrande sjönk han på knä, och af dödens mörker betäcktes.

Meges nu döden gaf åt Pedaios, en son af Antenor.
Väl var ej äkta hans börd, men den sköna Theano bland egna
barn honom fostrade ömt för att tackas sin älskade make.
Fyleus' frejdade son honom jagade efter och nådde
och i hans nackgrop borrhade in den spetsiga lanssen,
och genom tänderna stöten gick ut och skar tungan igenom,
så att i kyliga kopparn han bet, när han föll uti stoftet.

Men af Euaimons son Eurypylos fälldes Hypsenor.
Honom den höge Dolopion födt, som var floden Skamandros'
heliga offerpräst och bland folket som gudarne vördad.
Honom Euaimons son Eurypylos, lysande hjälten,
rusade efter, då flykten han tog, och ett hvinande svärdshugg
gaf uti skuldran så hvasst, att den kraftiga armen det afhög;
blodig föll armen på dammande slätt, och på krigarens ögon
lade sig dödens skymmande natt och skickeisen järnhård.

Sådana bragder de öfvade där i den rasande striden;
men om Tydiden du kunde ej sagt, på hvad sida han stridde,
om han till troernas här eller också achaiernas hörde.
Ty öfver slätten han störtade fram som en svällande vårflood,
som i sitt häftiga lopp genom alla fördämningar bryter;
hvarken förhindras hans fart af de mäktiga dammarnas bålverk
eller af stängsel, man byggt för att skydda de blomstrande hagar;
oföväntadt han kommer, då Zeus låter skurarna smattra,
läggande öde en mängd af hvad idoga svenner planterat:
så af den starke Tydid blefvo troernas täta falanger
sopade bort, och de höllo ej stånd, fastän många de voro.

Men när då honom fick se den frejdade son af Lykaom
rusa på slätten fram och falangerna vältra framför sig,
strax emot Tydeus' son han spände sin krokiga båge
och på den stormande sköt, och på högerskuldran i hvälfda
harnesklåten det tog, och igenom for stingande pilen,
så att den baktill stack ut, och af blod vardt pansaret söladt.
Ljudligen ropade då den frejdade son af Lykaon:
»Hästomtumlande troer, framåt, I behjärtade kämpar!
Sårad är fiendens ypperste man, och ej länge, det tror jag,
hårdar han ut med min kraftiga pil, så sant som Apollo,
sonen af Zeus, det var, som från Lykien dref mig i kriget.»

Så han jublade. Dock af hans pil var Tydiden ej kufvad, utan han drog sig tillbaks och till vagnen och hästarna trädde, medan han talade så till Sthenelos, Kapaneussonen:
»Skynda dig, käraste Kapaneusson, och stig ned ifrån vagnen för att nu draga ur skuldran på mig den stingande pilen!»

Sade, och Sthenelos genast sprang ned ifrån vagnen på marken, trädde intill och drog ut ur hans skuldra den vingade pilen; bloden då sprutade fram igenom hans flätade brynja.

Bedjande talade då Diomedes, väldig i härscri:
»Hör mig, du aldrig betvungna, du dotter af Zeus med egiden!
Om i förgörande striden du förr både mig och min fader huldt har beskärmat, så var nu i dag mig bevågen, Athene!
Gif mig att komma med spjutet till lifs och förgöra den mannen, hvilken mig sårade först, och som jublar så stolt i den tanken, att jag ej länge numer skall skåda det strålande solljus!»

Bedjande talte han så och vardt hörd af Pallas Athene. Lättare gjorde hon hvarje hans lem, både fötter och armar och till hans sida steg fram och talte bevingade orden:
»Nu, Diomedes, gå dristligen fram att mot troerna kämpa, ty jag i bröstet dig lagt det oförfärade modet, hvilket din fader besjälade jämt, sköldsvingaren Tydeus, och från ditt öga jag töcknet förspridt, som förut var i vägen, så att du tydligt kan skönja enhvar, både gudar och människor. Därför, ifall det nu kommer en gud och dig frestar till tvekamp, akta dig väl för att gifva dig då emot en af de andra evige gudar i strid, men |om dottern af Zeus, 'Afrodite, blandar i striden sig in, så må henne du stinga med lansen.»

Talade så och försvann strålögda gudinnan Athene.

Åter Tydiden sig störtade in bland de främste i striden.
Brann han tillförene redan af lust att mot troerna kämpa,
nu var hans mod tre gånger så stort, och han var som ett lejon,
hvilket af herden, som ulliga får har att vakta på landet,
sårats, men icke till döds, när det öfverhoppade stängslet;
vildare endast det blir, och han fåren ej längre försvarar,
utan i stallet flyr in, och de öfvergifna i skrämsele
rusa omkring, men de ligga där snart i en hög på hvarandra;
ilsket det hoppar då ut från den högt omgärdade fållan:
så for bland troerna rasande in den starke Tydiden.

Nu han Astynooos dödade brådt och drotten Hypeiron;
kopparlansen i bröstet han stack på den ene vid vårtan
och med sitt väldiga svärd på den andre högg invid skuldran
nyckelbenet, så skuldran blef skild ifrån halsen och ryggen.
Dem lät han ligga och jagade strax Polyidos och Abas,
bägge Eurydamas' söner, den drömuttydande gubbens;
endast åt dem han ej drömmarna tydt, när de drogo i kriget,
utan de segnade bägge nu ner för den starke Tydiden.
Xanthos och Thoon förföljde han se'n, två söner till Fainops,
blomstrande unge, men fadern var själf af ålderdom aftärd
och hade sedan ej födt någon son, som hans gods kunde ärfva.
Dessa han öfvervann och dem bägge beröfvade lifvet,
lemnande fadern blott saknaden kvar och den grufliga sorgen,
efter han aldrig mer fick dem lefvande åter från krigtet,
utan af sidoförvanter hans gods blef slutligen skiftadt.

Nu han Echemmon och Chromios hann, som bägge på en vagn
sökte ur striden att fly, den Dardaniske Priamos' söner.
Och som ett lejon på korna far lös och med tänderna nacken
bräcker på kviga och tjur, där de beta i löfviga snåren:
likadan Tydeus' son dem bägge från vagnen med våldsmakt

stötte nu rasande ner och därefter dem rustningen afdrog;
hästarna gaf han sitt folk i förvar att dem föra till skeppen.

Honom Aeneas då såg, hur han härjade krigarnes leder;
och han sig skyndade hän genom striden och lansarnas vimmel,
spanande rundtomkring efter Pandaros, gudarnes like,
och han den ädle och kraftige son till Lykaon omsider
fann och till honom steg fram och talade sedan och sade:
»Pandaros, hvar är din båge och hvar dina vingade pilar?
Hvar är ditt rykte? Ty ingen hos oss är din like på båge,
ingen törs heller i Lykiens land sig berömma som bättre.
Lyft dina händer till Zeus och skicka en pil på den mannen,
hvem han må vara, som rasar så svårt och så grufliga skador
troerna vållat och redan förgjort af de tappre så många.
Bara det ej är en gud, som på troerna blifvit förtörnad
öfver ett offer, man glömt; ty häftig är gudarnes vrede.»

Honom svarade då den frejdade son af Lykaon:
»Son af Anchises, du drott ibland kopparpansrade troer!
Tydeus' krigiske son jag tycker han alldeles liknar;
skölden jag känner igen och hjälmen med byglarna fyra,
äfvenså hästarnas par, men kanhända han dock är en gedom.
Men om en dödlig han är, som jag tror, och den djärfve Tydiden,
ej utan hjälp af en gud han rasar så där; vid hans sida
står med en döljande sky öfver skuldrorna en af de högste,
hvilken ock värjde utaf ifrån honom den vingade pilen.
Ty jag har sändt honom redan en pil och jag råkade på honom
högerskuldran, och udden gick tvärs genom kupiga plåten;
jag var så viss om att då honom nedersända till Hades
och honom fällde dock ej; en gud måtte vara mig gramse.
Nu har jag heller ej hästar och vagn, som jag kunde bestiga,
fastän en elfva vagnar väl stå hos Lykaon därhemma,

vackra och nya och färdiga just och med höljande täcken
skyddade väl och vid hvarje af dem ett par hästar i ordning,
hvilka med spelt och med ljusare korn bli fodrade rikligt.
Ja, mig Lykaon förmanade visst, den åldrige hjälten,
mycket i präktiga salen den dag, då jag gaf mig å färde,
och han mig rådde att jämt bakom hästarna stå på min stridsvagn,
när jag bland troerna förde befäl i de häftiga strider.
Honom jag lydde dock ej, fast i sanning det varit långt bättre,
ty jag för hästarna ömmade blott, om de skulle få svälta
under belägringens tid, de som vant sig att äta så grundligt.
Därför jag lät dem bli kvar, och till fots jag till Ilion lände,
litande tryggt på min båge, som dock skulle föga mig båta.
Redan jag skickat min pil emot tvänne de yppersta drottar,
Tydeus' son och Atriden, och båda jag träffat och blodet
lockat ur hullet fram, men jag eggat dem blott desto mera.
Ja, i en olyckstimme det var som jag krokiga bågen
lyfte af spiken den dag, då jag gick att till härliga Troja
kämparna föra åstad för att Hektor göra till viljes.
Men (om jag kommer till hemmet tillbaks och mitt öga får skåda
fädernejorden igen och mitt höga palats och min maka,
då skola fiendemän få mig hufvudet hugga af halsen,
om jag ej bryter itu och kastar i flammande elden
denna min båge på stund, som till ingen nytta mig följer.»

Honom då mälte till svar den troiske drotten Aeneas:

»Tala nu icke så där! Men det annorlunda ej blifver,
innan vi bägge med hästar och vagn mot den mannen gemensamt
rycka till kamp och försöka en dust i vår krigarerustning.
Därför, välan, stig upp på min vagn, och jag lofvar, att sedan
skall du på troiska hästar få se, som förstå att på slätten
spränga förföljande fram och att lika så flinkt fly tillbaka,
och som oss äfvenväl skola frälsa till staden, om åter

Zeus vill förläna beröm åt Tydeus' son Diomedes.

Alltså tag piskan du i din hand och de glänsande tyglar,
så skall jag ställa mig själf vid din sida på vagnen och kämpa;
eller ock möt honom du, så skall jag för hästarna svara.»

Honom svarade då den frejdade son af Lykaon:

»Sköt du om tyglarna själf och hästarna dina, Aeneas!
Flinkare skola de draga din vagn med sin vanliga körsven,
därest vi åter bli tvungna att fly för sonen af Tydeus.
Eljest de blifva af skräck bångstyriga kanske och vägra
att ur tumultet oss föra, när ej de förnimma din stämman,
och om den modige Tydeus' son då stormar emot oss,
dödar han kanske oss två och för bort starkhofvade spännet.
Därför du själf skall nu köra din vagn och hästarna dina,
jag däremot med mitt stingande spjut skall möta hans anfall.»

Sedan de så hade talat, bestego de prunkande vagnen,
styrande ifrigt åstad mot Tydiden de eldiga hästar.

Då fick dem Sthenelos se, den lysande Kapaneussonen,
och med bevingade ord han talade strax till Tydiden:

»Tydeus' son Diomedes, du vän, som jag älskar af hjärtat!
Där två kämpar jag ser framsprängande mot dig till anfall,
oemotståndliga män, den ene en mästerlig bågskytt,
Pandaros, han som berömma sig kan af sin fader Lykaon,
och jämte honom Aeneas, och han från den stolte Anchises
yfves att stamma och äger till mor Afrodite, gudinnan.
Fort, låt på vagnen oss vika tillbaks, och storma, jag ber dig,
ej bland de främste så där, om du icke vill lifvet förlora.»

Bister i uppsyn svarade då Diomedes den starka:

»Tala blott aldrig om flykt, ty jag tänker dig icke att lyda!
Icke är sådan jag född, att i striden jag önskar att vika

eller mig gömma för spjut; ännu är min styrka densamma.
Icke jag gitter att stiga på vagn, utan så, som jag står här,
vill jag dem möta; Athene mig ej tillstädert att bäfva.
Ej skola båda minsann af det eldiga spännet tillbaka
föras från mötet med oss, om också den ene sig räddar.
Nu till en annan sak, som jag beder dig lägga på hjärtat:
skulle den äran åt mig af den rådslagsrika Athene
gifvas att döda dem bägge, låt då våra eldiga hästar
blifva här stående kvar, med tömmarna bundna vid karmen;
glöm ej att skynda dig strax till Aeneas' hästar och dessa
drifva från troerna bort till de benskenklädde achaier.
Ty från de hästar de stamma, som Zeus vidtskådaren skänkte
Tros till ett vederlag för hans son Ganymedes, och därför
finnes ej make till dem under morgonrodnan och solen.
Afvel af dessa sig stal härskarornas höfding Anchises,
som sina ston lät betäckas af dem mot Laomedons vetskap;
sex de ädlaste fålar däraf honom föddes i gården,
fyra af dem han behöll, som vid krubban växte sig stora,
men dessa tvänne han gaf åt den väldige hjälten Aeneas.
Finge vi dem i vårt våld, vi oss mycken berömmelse vunne.»

Sålunda föllo de ord, som de skiftade där med hvarandra.
Hastigt de andra sig närmade re'n med det eldiga spännet,
och till Tydiden skrek den lysande son af Lykaon:
»Tappre och oförfärad son till den härlige Tydeus!
Icke du dödades nyss af den stingande pilen, jag sände;
nu vill jag fresta en gång att dig träffa i stället med lanssen.»

Sagdt, och han svängde och skickade af långskuggande lanssen,
och Diomedes' sköld han råkade, och tvärs genom skölden
kopparudden flög hän och stannade först vid hans brynja.
Ljudligen ropade då den lysande son af Lykaon:

»Tvärs genom lifvet jag träffade dig, och ej länge, det tror jag, härdar du ut, men åt mig du en härlig berömmelse skaffat.»

Oförfärad gaf honom till svar den starka Tydiden:

»Nej, du sköt miste och träffade ej, men jag tänker för eder löper det icke utaf, föirn den ene åtminstone stupat och har fått mätta med blod sköldbärande krigaren Ares.»

Sagdt, och han slungade lansen åstad, och Athene den styrde in genom näsan vid ögat och tvärs genom tänderna hvita, så att dess härdiga malm skar tungan igenom vid roten, under det spetsen for ut och blef sittande under hans haka. Neder af vagnen han föll, och i fallet skrällde den sköna, glänsande rustning han bar, och det eldiga spännet åt sidan skyggade häftigt, och själf han förlorade kraften och lifvet.

Sprang då Aeneas ned med sin sköld och den väldiga lansen, ängslig att Pandaros' lik af achaierna bort skulle släpas, och kring den fallne han gick som ett lejon i trotsande styrka, sträckande ut framför honom sin lans 'och den rundade skölden, färdig att döda enhvar, som försökte den stupade nalkas, skriande fruktansvärdt; men Tydiden grep tag i en fältsten, stor, så att tvänne män den ej skulle mäktat att lyfta, slika som män äro nu, men lätt han svängde den ensam. Denna han slungade hårdl på Aeneas i höften, där låret ledar mot höftens ben, på det ställe, som kallas för skålen; krossad blef skålen, och slitna itu blefvo senorna bägge, kantiga stenen ref huden utaf, och den sårade hjälten dignade neder på knä och med seniga handen mot jorden stödde sig än, medan svartaste natt betäckte hans ögon. Där skulle nu ha förgåtts härskarornas höfding Aeneas, om han ej varsnats i tid af dottern till Zeus, Afrodite,

modern, som honom en gång hade aflat med herden Anchises.
Genast kring älskade sonen hon slog sina bländande armar
och framför honom en flik af sin strålande slöja höll utbredd
att honom skydda mot sår, så att ej af danaerna någon
skulle nu jaga sitt spjut i hans bröst och lifvet förgöra.
Därpå sin älskade son hon begynte att bära ur striden.

Ej hade Kapaneus' son låtit falla ur minnet det uppdrag,
som honom gifvit helt nyss Diomedes, väldig i härskri,
utan tillbaka han höll sina egna stampande hästar
undan från stridens brus, med tömmarna bundna vid karmen,
sprang till Aeneas' vagn och hans fagermaniga hästar
dref ifrån troerna bort till de benskenklädde achaier
och åt Deipylos gaf i förvar, den vän honom kärast
bland jämnåriga var, ty i allting tänkte de lika.

Denne till skeppen dem förde, men själf sprang hjälten tillbaka,
steg på sin egen vagn och grep fatt i de glänsande tömmar
och efter Tydeus' son med de stampande hästarna ifrigt
jagade fram; men denne då just med den mordiska kopparn
Kypris förföljde; han såg det var en af de svaga gudinnor,
ej af de starka, som råda med makt i de dödligas härnad,
hvarken Athene själf eller stadshärjarinnan Enyo.

Och då han, rusande hän genom vimlet, nådde gudinnan,
sträckte sig fram för att gifva en stöt den starke Tydiden
och med ett ansprång träffade då med den stingande lansens
spensliga handen, och udden på stund upprispade hullet
tvärs genom himmelska skruden hon bar, som chariterna virkat,
öfverst vid leden; då rann af gudinnan ambrosiska blodet,
saften, som flyter så ren i de saliga gudarnas ådror;
ej ha de glödande vin till sin dryck eller bröd till sin föda,
därför de hafva ej människoblod, men odödliga kallas.

Strax med ett jämrande skri hon släppte då sonen ur famnen,

men han på armarna togs och blef räddad af Foibos Apollo*
uti en blånande sky, för att ej af danaerna någon
skulle nu jaga sitt spjut i hans bröst och lifvet förgöra.
Ljudligen ropade då till gudinnan den starke Tydiden:

»Dotter af Zeus, vik bort ur kriget och mördande kampen!
Är det kanhända ej nog, att du vekliga kvinnor bedårar?
Blandar du också i kriget dig in — ja då tror jag förvisso,
att du skall komma att fasa för krig, om du blott hör det nämnas.»

Sagdt; men hon vacklade bort, af den grufliga smärtan förvirrad.
Henne då förde ur stridens tumult vindfotade Iris,
medan hon vändades svårt och den däjliga huden blef blodad.
Snart hon den hetsige Ares då fann, som till vänster om striden
sittande var, med hästar och lans bredvid i en molnsky.
Dignande neder på knä, hon tiggde sin älskade broder
ifrigt med bedjande ord om hans gyllenbetslade hästar:
»Älskade broder, o skaffa mig bort och mig hästarna låna,
att jag må komma igen till Olympen, där gudarna dväljas!
Grufligt jag pinas af såret, jag fått af den dödlige mannen,
Tydeus' son, som väl också med Zeus vore färdig att kämpa.»

Sagdt, och af Ares hon fick hans gyllenbetslade hästar,
och hon på vagnen steg upp, bedröfvad af innersta hjärta;
Iris hos henne tog plats och tömmarna lade i handen,
piskan mot hästarna hven, och i flygande fart gick det undan.
Hastigt de lände till gudarnas hem på det branta Olympos;
hästarna ställdes då in af den vindsnabbt ilande Iris,
sedan hon spänt dem ifrån, och fingo sitt himmelska foder.
Men Afrodite sig kastade ner i sin moder Diones
sköte, och modern slog kärligt sin famn om den älskade dottern,
smekande ömt hennes kind, och talte till henne och sade:

»Älskade barn, hvem har gjort dig det här af de himmelske gudar utan besinning, som hade du gjort något ondt inför alla?»

Henne svarade då den ljufligt leende Kypris:

»Tydeus' öfvermodige son Diomedes mig sårat, ty jag försökte att själf ur den larmande striden Aeneas bära, min älskade son, som den käraste är mig af alla. Striden ej rasar nu blott emellan achaier och troer, utan mot själfva de evige re'n danaerna kämpa.»

Henne svarade då den höga gudinnan Dione:

»Tålamod, älskade barn! Håll ut, fast du är så bednöfvad! Redan ju många af oss, som hafva vårt hem i Olympen, lidit af människor våld, när vi lagade kval åt hvarandrja. Lida fick Ares svårt, den gång Efialtes och Otos, konung Aloeus' kraftiga barn, honom bundo med fjättrar och i ett kopparhvalf han låg fängslad i månader tretton. Där skulle också förgåtts den fäjdömättilige Ares, hade hans styfmor ej, den tjusande Eeriboia, saken åt Hermes förtrott; han befriade hemligen Ares, hvilken försmäktade re'n, ty han svåra af bojorna pintes. Lida fick Hera jämväl, då Amfitryons kraftige telning skickade henne en dag trespetsiga pilen i högra bröstet; då hade ock hon olidliga plågor att utstå. Lida fick Hades jämväl, den vidunderligt store, af pilen, när honom samtme förfärlige son till Zeus med egiden midt ibland skuggorna sköt i hans poit och åt plågorna prisgaf. Då gick han upp till Kronions palats på den höga Olympen, sorgsen i håg och af plågorna kvald, ty den vingade pilen hade i kraftiga skuldran sig satt och förvållade pina. Lindrande balsam Paieon då strök öfver såret på honom, så att han kom sig igen, ty icke förgänglig han föddes.

Ack den förfärlige, dristige man, som ej skydde för illdåd»
utan med pilen förvållade kval åt olympiska gudar!
Nu strålögda Athene mot dig Diomedes har hetsat,
och han besinnade ej i sin dårskap, sonen af Tydeus,
att den som ger sig med gudar i strid, han lefver ej länge,
aldrig han kommer tillbaks ifrån krigets blodiga skiften,
aldrig hans barn skola mer vid hans knän framjollra sitt »pappa»;
Därför Tydiden nu vakte sig väl, hur stark han må vara,
att ej en annan mer kraftig än du honom möter i striden;
eljest Adrastos' barn, den förståndiga Aigialeia,
snart med förtviflade skrik skall ur sömnen väcka sitt husfolk,
medan hon sörjer sin ungdomsgemål, den bäste achaiern,
dygdiga kvinnan, som blifvit förmäld med den starke Tydiden.»

Sade, och såret hon torkade af med händerna båda;
läktes då handen och stillade sig de förskräckliga smärtor.
Därvid nu stodo och skådade på Athene och Hera,
och med försmädliga ord de begynte att egga Kronion;
först tog till orda af dem strålögda gudinnan Athene:
»xMånne du vredgas på mig, fader Zeus, för livad nu jag vill säga?

Säkert har Kypris igen velat en af achaiskorna locka
med sig till troerna hän, dem hon nu så förfasligen älskar,
och då hon klappat och smekt denna fagerslöjade kvinnan,
har hon väl rispat sin spensliga hand på det gyllene spännet.»

Sade; men stilla då log både gudars och människors fäder,
kallade till sig och talade så till den gyllene Kypris:
»Icke åt dig, mitt barn, blef det gifvet att syssla med kriget,
utan befatta dig du med de tjusande bröllopsbestyren
och låt Athene besörja det där och den hurtige Ares.»

Sålunda follo de ord, som de skiftade där med hvarandra.
Men mot Aeneas sprang fram Diomedes, väldig i härscri,
fastän han såg, hur sin hand öfver honom höll själfve Apollo;
dock ej för väldige guden en gång han skydde; så lysten
var han att taga Aeneas' lif och hans präktiga rustning.
Trenne gånger han rusade fram i sin ifver att döda,
trenne gånger hans blänkande sköld af Apollo blef bortstött,
men när den fjärde han stormade an, så stark som en gudom,
ropade fruktansvärdt fjärrskjutande guden Apollo:
»Tag till vara, Tydid! Vik bort och fördrista dig icke
att dig med gudarne mäta, ty ej ha odödlige gudar
ätt gemensam med människors barn, som vandra på jorden.»

Så var hans ord, och Tydiden då vek något litet tillbaka,
skygg för att reta mot sig fjärrskjutande guden Apollo.
Fjärran ur stridens larm Apollo då förde Aeneas
upp på Pergamos' heliga höjd, där han ägde ett tempel.
Där han af Leto på stund och af Artemis, bågens gudinna,
läktes i templets innersta rum och fick åter sin styrka,
medan en bild blef skapt af Apollo med silfvernebågen,
som var Aeneas lik, och som hade en likadan rustning,
och kring den bilden troernas män och de bålde achaier
tjurhudssköldarna höggo itu på hvarandra kring bröstet,
både de stora och rundade skönt och de lätta af råhud.
Foibos Apollo då talade så till den hetsige Ares:
»Ares, du blodige Ares, som män och som murar föröder i
Skulle du icke nu blanda dig in och förjaga ur striden
denne Tydid, som väl också med Zeus Vore färdig att kämpa?
Först emot Kypris han for och sårade handen vid leden,
därpå han rusade an mot mig själf, så stark som en gudom.»
Sade och satte därefter sig ner uppå Pergamos' tinnar,
medan den mor di ske Ares skred in för att troerna lägga,

AkaMas lik till gestalt, som var thrakernas hurtige höfding.
Ares nu manande skrek till Friamos' kungliga söner:
»Priamos' söner, I barn af den gudastammande drotten!
Skolen I låta än längre ert folk af achaierna dödas?
Månne tills striden når fram till själfva den präktiga porten?
Fallen ligger nu han, som vi aktade lika med Hektor,
hjälten Aeneas, en son af den ädelsinte Anchises.
Fram för att rädda vår ädle kamrat ur den brusande striden!»

Sade och lifvade hjärta och mod på hvarenda ibland dem.
Äfven Sarpedon då talade strängt till gudomlige Hektor:
»Hektor, hvar är väl det manliga mod, som du hade tillförne?
Lät du ej en gång förstå, att du själf utan trupper och hjälpfolk
skulle försvara er stad tillsammans med svågrar och bröder?
Ingen af dessa jag nu är i stånd till att se eller varsna,
ty de sig hålla tillbaks såsom hundarna rundtorn ett lejon.
Vi däremot, vi kämpa, som blott äro vapenförvanter.
Själf är jag kommen ju fjärran ifrån för att göra er bistånd,
ända från Lykiens bygd, som ligger kring hvirflande Xanthos.
Där har jag lämnat mitt älskade vif och sonen den »spåde
jämte en rikedom slik, att hvar fattig den önskade äga.
Jag mina Lykier eggjar ändå, och jag brinner af ifver
att få gå lös på min man, fast här jag har ingenting sådant
som af achaierna bort kunde bäras och drifvas som byte.
Själf står du overksam, och du gitter ej heller de andra
mana att hålla mot fienden stånd och gemälerna skydda.
Akta, se till, att i ej som i nätets fångande maskor
snärjens och blifven till byte och rof för fiendemännen,
hvilka då skola förstöra i hast er ståtliga kungsstad.
Detta du skulle betänka minsann både dagar och nätter,
bedja du skulle hvar drott bland de frejdade vapenförvanter
stånda nu fast, och du borde dig själf från beskyllningen fria.»

Sålunda talte Sarpedon; hans tal skar Hektor i hjärtat;
strax i sin rustning han hoppade ned ifrån vagnen på marken,
svängde de stingande spjut och skyndade fram genom hären,
manande alla till kamp, och väckte förfärliga striden.
Fylkena svängde då om och bjödo achaierna spetsen;
sluten och tät stod argivernas här och dem väntade orädd.
Såsom när agnarna flyga för vind på den signade logen,
allt under skoflarnas kast, när den ljusa gudinnan Demeter
skiljer vid häftigt blåsande vind ifrån agnarna säden,
golfvet då hvitnar af agnarnas hop: så hvitnade upptill
alla achaier af dammet, som där öfverallt ibland leden
stampades upp emot himmelens hvalf af hästarnas hofvar,
när de i hären igen ryckte in, sedan kuskarne vändt dem.
Häftigt de gingo hvarandra till lifs, men den stormande Ares
höljde i mörker drabbningen in för att troerna hjälpa
och gick omkring öfverallt för att göra hvad Foibos Apollo,
guden med gyllene svärd, honom bedt, att nämligen modet
väcka hos troernas man, när han märkte, att Pallas Athene
hade begifvit sig bort, som alltid danaerna bistod.
Foibos Apollo nu själf ur sitt lysande tempel Aeneas
förde och lade in mod i bröstet på skarornas herde,
och bland de sina Aeneas steg fram, och de fröjdades alla,
när honom komma de sågoi vid lif och helbregda tillbaka
och med sitt härliga mod, men ingen där gjorde en fråga;
kampen det tillät ej, som, af guden med silfverbågen
väcktes och Ares jämväl och den hejdlöst rasande Eris.

Men af Ajanterna två och Ulysses och kung Diomedes
miantes danaernas kämpar till strid, och de re'n af sig själfva
fruktade hvarken för troernas makt eller stormande anfall,
utan de stodo, som skyarna stå, dem sonen af Kronos

hopar kring bergens topp, när luften är alldeles stilla;
icke de röra sig alls, så länge som väldiga nordan
sofver och öfriga vindar jämväl, som de skuggiga molnen;
eljest förskingra så brådt, när de blåsa med hvinande ilar:
sådan danaernas här utan vacklan troerna bidde.

Och genom leden Atriden gick fram och förmanade ifrigt:
»Vänner, o varen nu män och fatten behjärtade sinnen,
söke i striden sig hedra en hvar i kamraternas ögon!
Älskar sin ära ett folk, då frälsas långt flere än falla;
däremot flyende män ha förspillt både ära och räddning.»

Sagdt, och han kastade hurtigt sin lans, och han en af de främste
fällde, Deikoon, Pergasos' son, som var hjälten Aeneas'
vapenkamrat, och den troerna högt såsom Priamos' söner
aktade, därför att flinkt bland de främste han kämpade alltid.
Honom träffade nu med sin lans Agamemnon i skölden,
skölden för stöten ej höll, utan kopparen rände igenom
och genom gördeln gick och fastnade nederst i buken.
Tungt han i marken föll, och i fallet skramlade vapnen.

Men för Aeneas nu två af danaernas ypperste föllo,
som af Diokles födts och Orsilochos hette och Krethon.
Fadern boende var uti Fere, den ståtliga staden,
rik uppå gods, och han ledde sin ätt ifrån floden Alfeios,
hvilken så mäktig och bred genom pyliska ängderna flyter.
Denne till härskande drott öfver många Orsilochos födde,
fader Orsilochos blef till den ädelsinte Diokles.
och af Diokles därefter Orsilochos föddes och Krethon,
tvillingbröder, bepröfvade väl i alla slags strider.
Dessa i blomman af ynglingaår på de beckade skeppen
följde argivernas här till det hästuppammande Troja
för att där kräfva ut hämnd åt Atriderna två, Agamemnon

och Menelaos; dock nu för dem bägge där slocknade lifvet
Likasom lejon två, som, fostrade uppe bland bergen
under sin moders vård i skogens djupaste gömslen,
gånga sig sedan på rof efter oxarnas hjordar och fåren,
härjande boskapsfällorna djärft, tills de ändtligen själfva
döden få ljuta för människohand af de spetsiga spjuten:
sådana voro de två, som ljöto sin död för Aeneas'
händer och stupade lågo på jord som resliga tallar.

Men när dem falla han såg, Menelaos den tappre blef upprörd
och från de främste steg fram i sin blänkande rustning af koppar,
skakande spjutet i hand, och till mod honom eggade Ares
uti det hopp, att han nu för Aeneas' hand skulle falla.
Då fick på konungen syn Antilochos, sonen af Nestor,
och från de främste steg fram, ty han räddes, att skarornas herde
skulle där finna sin död och förspilla dem all deras möda.
Redan höllo de nu sina armar och stingande spjuten
riktade fram mot hvarann och brunno af ifver att kämpa;
dock Antilochos ställde sig tätt invid konungens sida.
Då höll Aeneas ej stånd, fast en hurtig krigare eljest,
när han såg hjältar två honom Väntande sida vid sida.
Dessa nu släpade brödernas lik till achajiska hären,
lemnade där i förvar uti vännernas händer de arme,
vände så själfva tillbaks och stridde på nytt bland de fiämste.

Först de Pylaimenes fällde, en man att vid Ares förlikna,
drotten, som förde till strid Paflagonernas modiga sköldmän.
Honom, som kämpande stod, lansfrejdade drott Menelaos
genomstack med sin lans, sedan nyckelbenet han råkat,
och med en sten dref Antilochos till hans hurtige körsven
Mydon, Atymnios' son, då han vände de stampande hästar;
armbågsleden han träffade hårdt, och de elfbensprydd

tömmarna föllo ur händerna ner uppå marken i stoftet.
Fram Antilochos sprang och stötte sitt svärd i hans tinning,
och med en rosslande suck ur den välarbetade vagnen
hufvudstupa i sanden han föll på hjässa och skuldror;
sålunda länge han stod — ty djup var sanden, han föll i —
innan hans sparkande hästar till jord honom sträckte i stoftet,
när dem med piskan Antilochos dref till achaiernas läger.

Mem ibland lederna Hektor dem såg, och han stormade mot dem
under ett skallande skri, och trojanernas starka falanger
följde och fördes till strids af den höga Enyo och Ares.
Hon var beväpnad med stridens tumult, som rasar så skamlöst,
Ares med väldiga lansen, som1 vildt han i händerna svängde,
och han gick före Hektor ibland och ibland gick han efter.

Men när han guden fick se, då ryste den starke Tydiden.
Såsom när vandraren långt är hunnen på slätten, men rådvill
hejdar sig tvärt vid en flod, som forsande löper mot hafvet,
då han blir varse dess skummande brus, och han ryggar tillbaka:
så Diomedes ryggade tvärt och till kämparne talte:

»Vänner, men hvarför beundra vi så den gudomlige Hektor
både som ypperste lans och som oförskräcktaste kämpe?
Alltid är någon af gudarne med, som mot död honom värjer,
nu är ju Ares med vid hans sida i människoskepnad.
Alltså nu viken tillbaks, dock' alltid med ögonen vända
bakåt mot troerna! Låtom oss ej mot de evige kämpa!»

Så han talte; men troerna nu voro komna helt nära.
Hektor då lade där ner Anchialos strax och Menesthes,
två krigskunnige män, som stodo tillsammans på vagnen.
Men när dem falla han såg, Telamoniern Ajas blef upprörd
och steg mot fienden fram och slungade blänkande spjutet,

träffande Selagos' son Amfios, som bodde i Paisos,
rik på åkrar och gods, men nu var förd af sitt öde
dit som vapenförvant åt Priamos själf och hans söner.
Honom i gördeln träffade nu Telamoniern Ajas,
nederst i buken bief sittande fast långskuggande lansen,
tungt han i marken damp, och fram sprang den strålande Ajjäs
för att ta rustningen af, men en skur af blänkande, skarpa
lansar från troerna kom, och hans sköld uppfångade många;
dock med sin hæl på den döde han steg och lansen af koppar
ryckte ur såret ut, men förmådde hans präktiga rustning
icke att draga från skuldrorna af för de flygande spjuten.
Därtill han fraktade ock för den ring af behjärtade troer,
hvilka med spjuten sig ställde till värn, både många och tappra;
och hur stor och hur stark han än var och hur modig till sinnes,
dessa dock kastade hjälten tillbaks, och han vacklande bortvek.

Sådana bragder de öfvade där i den blodiga striden.

Nu blef Herakles' son Tlepolemos, reslige hjälten,
eggad af mäktiga ödet till kamp mot den bålde Sarpedon.
Och när de stormande an hade hunnit hvarandra helt nära,
talade först af dem Tlepolemos så till den andre:
»Säg, hvad som tvungit dig hit, Sarpedon, du Lykierhöfding,
dig, okrigiske man, för att här blott gömma dig undan?
Ljugit ha alla, som kalla dig son af Zeus med egiden,
ty du i sanning står vida tillbaks för de härliga hjältar,
som nedstämmande voro från Zeus uti fädernas tider.
Men hvilken man däremot lär ej väldige Herakles varit,
han, som ej bäfva förstod, min lejonmodige fader!
Hit han, lände en gång för att hämta Laomedons hästar,
sex voro alla hans skepp, och ringa var äfven hans manskap,
Ilion ändå han tog och lade där gatorna öde.
Du däremot är en feg, och ditt folk är en döende skara.

Ingalunda lär du, som jag tror, kunna troerna värja,
kommen från Lykien hit, om du också är aldrig så kraftig;
ty du skall stupa för mig och gå in genom porten i Hades.»

Honom svarade då Sarpedon, Lykierdrotten:

»Ja, din fader förvisst förhärjade heliga Troja;
det var Laomedons skull, som betedde sig liksom en dåre;
endast med hånliga ord han för hjälpen lönade hjälten
och på de hästar bedrog, som han farit så långt för att hämta.
Men för dig själf jag förkunnar, att död och förgörelsens mörker
här skall dig drabba från mig; för min lans skall du stupa och ära
skänka åt mig och din själ åt den hästomtumlande Hades.»

Så var Sarpedons svar. Men Tlepolemos höjde sitt askspjut,
och ifrån bägge på samma gång långskaftade spjuten
flögo ur handen åstad, och Sarpedon midt uppå halsen
träffade då, toch hans rysliga lans gick ända igenom,
så att förgörelsens natt omhöljde Tlepolemos' ögon;
dock med sitt väldiga spjut hade också Tlepolemos träffat
fiendens vänstra lår, och lysten flög udden igenom,
skrapande pipan i låret; dock än af sin fader han frälstes.

Raska kamraterna strax den bålde Sarpedon ur striden
buro då bort, och han plågades svårt af att lansen den långa
släpade efter, ty ingen det var, som i brådskan ihågkom
eller betänkte att lansen af ask honom draga ur låret
och honom hjälpa på fötter; så stor var de räddandes ifver.

Och uppå motsatt håll de benskenklädde achaier
buro Tlepolemos bort. Det varnade konung Ulysses,
hjalten af djärfvaste mod, och hans hjärta blef stormande upprördt,
och han begrundade strax och öfvervägde i sinnet,
antingen sonen af dundraren Zeus förfölja han skulle

eller ock döda af Lykiens här så många han kunde.
Dock åt den tappre Ulysses ju ej var af ödet förunnadt
kraftige sonen af Zeus att förgöra med hvässade kopparn;
därför nu vände Athene hans mod emot lykiska hären,
och han där Koiranos först och Alastor och Chromios fällde,
Prytanis, Halios se'n och Alkandros och äfven Noémon.
Och han väl flere där skulle ha fällt af de lykiske kämpar,
om han ej fort blifvit sedd af Hektor med fladdrande hjälmplym.
Fram från de främste han steg i sin blänkande rustning af koppar
alla 'argiver till skräck, men glad åt hans frälsande ankomst
blef då Sarpedon, sonen af Zeus, och han klagande ropte:

»Låt mig, o Priamos' son, ej här som danaernas byte
liggande bli, utan kom mig till hjälp, och må sedan mig lifvet
lemna i staden hos er, då jag ser, att jag skulle ju aldrig
lända till fädernejorden igen för att där vid min hemkomst
hälsas med fröjd af min jollrande pilt och min älskade maka.»

Sade, men svar ej fick af Hektor med fladdrande hjälmplym,
utan han ilade hastigt förbi i sin ifver att genast
drifva argivernas kämpar tillbaks och att många förgöra.

Lade då vännerna ner den gudalike Sarpedon
under den lummiga ek, som var helgad åt Zeus med egiden,
och nu drog ändtligen ut ur hans lår det väldiga askspjut
Pelagon, krigaren stark, Sarpedons älskade stridsbror.
Därvid han svimmade af, och på ögonen lade sig mörker;
sansen dock vände tillbaks, och den rundtorn fläktande nordan
lifvade hjälten igen, som var färdig att gifva upp andan.

Dock ej af Ares själf och den kopparpansrade Hektor
läto argiverna jaga sig ner till de beckade skeppen,

heller ej trängde de fram, utan drogo sig stadigt tillbaka,
när de förnumnlo, att Ares var med på trojanernas sida.

Hvem var den förste väl där, och hvem var den siste de fällde,
Hektor, Priamos' son, och den kopparpansrade Ares?

Teuthras, gudarne lik, och Orestes, berömd för sin körkonst,
hjälten Oinomaos se'n och aitoliske krigaren Trechos,
Helenos, Oinops' son, och Oresbios, grann i sin gördel.

Tätt vid Kefisis' sjö han boende var uti Hyle,
mäkta begifven på gods, och kring honoim hade sitt hemvist
andra boioter i mängd i den rika och bördiga nejden.

Men när dem båda fick se den liljearmede Hera,
hur de förgjotrde argivernas folk i den häftiga striden,
strax med bevingade ord hon talade så till Athene:

»Obetvingliga, ack, du dotter af Zeus med egiden!

Intet betyda det skall, att vi lofvat en gång Menelaos
vända som segrare hem ifrån Ilions grusade murar,
om vi nu låta så där den fördärflige Ares få rasa.

Kom, det är tid att vi själfva gå med i den stormande striden!»

Sade. Då lydde på stund strålögda gudinnan Athene.

Själf gick att spänna för vagn sina gyllenbetslade hästar

Hera, den höga gudinnan, som födts af väldige Kronos.

Hebe de rundade hjul med kopparekrarna åtta

satte på axeln af järn på hvardera sidan af vagnen;

lötarna täro af guld och ovanskliga, ytterst kring randen

sluta sig kopparskenorna tätt, ett under att skåda,

men utaf silfver äro ide två kringhvälfvande hjulnaf.

Flätad af remmar af silfver och guld är stolen på vagnen

och uppå hvardera sidan försedd med en stödjande ledstång.

Tistelstången af silfver sköt fram, och på ändan af denna

band hon det strålande oket af guld, och på detta hon hängde
prunkande selar af guld; och Hera de eldiga hästar
förde i oket själf och var lysten på drabbning och härskri.
Men under tiden Athene, den dottern af Zjeus med egiden,
lät i sin faders palats den smidiga skruden till golfvet
glida, som själf hon med händerna väft uti skiftande färger.
Därpå hon passade rund t om sin barm Skysamlarens brynja,
och sina vapen tog för den tåreförvållande striden,
Hängde på skuldrorna först den tofsbehängda egiden,
gruflig att skåda, ty rundtorn dess rand är den bleka förfäran
och på dess skifva förbittring och mod och den rysliga striden
samt det gorgoniska hufvudet ock af det gräsliga odjur
med sin förlamande skräck, Kronions förfärliga under.
Satte på hufvudet hjälmen af guld, tvåbyglad med fyra
bucklor och prydd af en strid mellan tappre från hundrade städer.

Därpå hon strålande vagnen besteg och i handen tog lansens,
tung och stadig och lång, med hvilken hon kufvar i striden
hjältarnes fylken, j när vredgad hon är, den väldiges dotter.
Hera med piskan då satte i fart sina hästar på stunden;
själfmant knarrade himmelens port, den horerna vakta,
dessa som hafva sig himmelen vid och Olympen betrodda,
både att öppna den hopade skyn och att stänga den åter;
där med hästarna körde de ut under hvinande piskslag.

Nu de Kronion träffade på, som från gudarne afskild
satt på den öfversta topp bland Olympos' hundrade åsar.
Där sina hästar höll in den liljearmede Hera
och tog till orda och frågade Zeus, den! höge Kroniden:
»Vredgas du icke på Ares, o Zeus, för hans fräcka bedrifter,
sådan en mängd som han dräpt af achaiernas tappreste männer
utan försyn eller skick och till smärta för mig, medan Kypris

fröjdar sig stilla däråt och Apollo med bågen af silfver.
Själfvä de hetsat den galningen fram, som vet aldrig det rätta.
Männe du harmas på mig, Fader Zeus, ifall jag1 nu Ares
öfverfaller med skymfliga slag och förjagar ur striden?»

Svarade då skysamlaren Zeus och sade till henne:

»Godt, sänd mot honom åstad den segersälla Athene!

Ingen är van och förstår att som hon honom grufligen plåga.»

Sagdt, och hon lydde hans råd, den liljearmade Hera.

Piskan mot hästarna hven, och villiga flögo de framåt

midt mellan jorden åstad och den stjärnesmyckade himlen.

Lika så långt som en man med sitt öga kan se utåt Irymden

öfver det blånande haf, när högt på en klippa han sitter,

lika så långt är ett språng af gudarnes frustande hästar.

Men då till Troja de ländt och[till bägge de rinnande floder,

just där sig gjuta ihop Skamandros' och Simois' flöden,

då höll hon hästarna in, den liljearmade Hera,

spände dem genast ifrån och höljde dem in i en molnsky;

himmelska örter åt dem lät Simois spira till foder.

Därpå gudinnorna två med en gång lik bäfvande dufvors

skyndade fram med ett ifrigt begär att argiverna hjälpa.

Men då de dit hade ländt, där de fleste och ypperste) hjältar

stodo kring Tydeus' son, den hästomtumlande drotten,

slutna tillsamman tätt och glupande lejonen like

eller ock vildsvinsgaltar i mod, som ej låter sig kufva,

då stod hon ropande stilla, den liljearmade Hera,

varande Stentor lik, den tappre med dånande malmröst,

han som ropade lika så högt som femtio andra:

»Blygens, argiviske män, I fagerdanade mesar!

Medan den ädle Achilles ännu gick med er i striden,

aldrig sig troerna dristade då att ur skajiska porten
trjida på fältet ut, ty de räddes hans väldiga glafven;
nu däremot invid skeppen de slåss långt borta från staden.»

Sade och lifvade sinne och mod hos hvarenda ibland dem.
Men till Tydiden sprang hän strålögda gudinnan Athene,
och vid hans hästar och vagn hon träffade kunglige hjälten,
kylande såret utaf, som Pandaros' pil honom gifvit.
Ty han var plågad af svetten, som rann under breda gehänget,
däri han skölden bar, och det klämde och mattade armen.
Remmen han lättade just och strök af sig det mörknade blodet,
när uti hästarnas ok gudinnan grep fatt med de orden:
»Föga sin fader den sonen är lik, som föddes af Tydeus.
Tydeus var liten förvisso till växt, men en ypperlig hjälte.
Till och med då, när af mig han förmaningar fått att ej strida
eller att glänsa med dåd, när han, skild från de andra achaier,
gick i beskickning till Thebe åstad till de många Kadmeier
och jag befallt honom hålla sig lugn i palatset vid gillet,
dock af sitt trotsiga mod han förleddes att efter sin vana
mana till täflingskamp deras ynglingar ut och i allting
segrade lätt, ty en slik hjälparinna jag var honom städse.
Äfven dig själf står i sanning jag bi och beskyddar mot fara
och utaf hjärtat dig manar att käckt emot troerna strida;
dock du är antingen blifven nu trött af den stormiga striden
eller är gripen af fegaste skräck, men då är du ej heller
ättring af Tydeus själf, den modige sonen till Oineus.»

Henne svarade då Diomedes, kraftige hjälten:

»Väl jag dig känner igen, du dotter af Zeus med egiden,
och jag vill svara dig fritt, o gudinna, och intet fördölja.
Hvarken jag känner förlamande skräck eller alls någon trötthet,
men jag befallningen kommer ihåg, som du själf har mig gifvit,

ty du mig bjöd, att jag ej med de andra odödlige gudar skulle mig gifva i strid, men om dottern af Zeus, Afrodite, komme i striden, ge henne ett styng med den hvässade lansen. Därför jag själf nu mig drager tillbaks och gett också befallning, att sig de andra argiverna hit skola tränga tillsammans, ty jag förmärker, att Ares är den, som nu råder i striden.»

Honom svarade då strålögda gudinnan Athene:

»Tydeus' son Diomedes, du vän, som jag älskar af hjärtat! Frukta du hvarken för Ares nu mer eller hvem det må vara bland de jodödlige gudar, en slik hjälparinna jag är dig. Framåt! och tätt inpå Ares nu först dina stampande hästar styr och stöt till och haf ingen försyn för den hetsige Ares, galningen, skapad till ondt, denne vankelmodige sälle, hvilken för mig och för Hera helt nyss lät förljuda sin afsikt att emot troerna lyfta sin lans och argiverna hjälpa, men som nu kämpar i troernas led och förgäter de andra.»

Sade och nödgade Sthenelos ned ifrån vagnen på marken, dragande honom (med handen tillbaks, och han genast då nedsprang.

Ifrig gudinnan på vagnen steg upp hos den bålde Tydiden; väldigt knakade då under tyngden axeln af bokträ, när en så väldig gudinna han bar och en ypperlig hjälte. Piskan och tömmarna tog i sin hand strålögda Athene, och emot Ares nu främst hon styrde de stampande hästar. Denne drog rustningen just af Perifas, reslige kämpe, som var Ochesios' son och Aitolernas ypperste kämpe; honom nu Ares plundrade just; men Athene sitt hufvud täckte med Hades' hjälm för att icke bli synlig för Ares.

Men då den mordiske Ares fick syn på den ädle Tydiden,

lät han den reslige Perifas strax där liggande blifva
uppå den plats, där han nyss honom fällt och beröfvat hans anda,
och framrusade rakt mot Tydiden, som kom på sin stridsvagn.
Och när de stormande an hade hunnit hvarandra helt nära,
sträckte sig Ares först öfver oket och hästarnas tyglar
fram med sin kopparlans i sin ifver att döda Tydiden;
lansen i handen dock fångades upp af gudinnan Athene,
styrdes från vagnen utaf och på sidan for bort utan verkan:
Riktade sedan i hast Diomedes, väldig i härskri,
kopparlansen till stöt, och den trycktes med kraft af Athene
nederst i gudens lif, på det ställe, där gördeln var åtspänd;
där honom hjälten stack, så att däjliga huden blef uppflängd,
drog så tillbaka sin lans. Men den kopparblänkande Ares
gaf då ifrån sig ett skrik som af niotusende kämpar
eller af tiotusende visst, när de drabba tillsammans.
Darrande stodo de alla af skräck, så achaier som troer,
då så förfärligt han skrek, den på strid omättnlige Ares.

Sådan som (mörknade luften ser ut under rufvande skyar,
när efter tryckande kvalm är en tvinnande storm uti antag,
så för Tydiden såg ut den kopparpansrade Ares,
då han i skyar svept for till väders mot himmelen vida.
Ilande kom han till gudarnes hem på det branta Olympos,
satte hos Zeus Kronion sig ner med förbittring i själen,
visade honom det himmelska blod, som rann utur såret,
och med bevingade ord han klagande talte och sade:
»Zeus, Allfader, förtörnas du ej öfver sådana våldsdåd?
Alltid vi hafva de bittraste kval ju att lida, vi gudar,
genom hvarandras förvållan, närhälst vi de dödlige hjälpa.
Alla vi klaga på dig, ty den galna, fördärfliga flickan
föddes af dig, hon som aldrig hör upp med att stämpla på illdåd.
Alla de öfriga gudar, så många solm, bo i Olympen,

lyda ju dig, och enhvar är dig underdånig i allting;
henne blott gitter du hvarken med ord eller gärning bestraffa,
utan är släpphändt, därför att själf du den skadliga födde.
Nu har hon Tydeus' son Diomedes, trotsige hjälten,
eggat att storma i vildt raseri mot odödlige gudar.
Först emot Kypris han for och sårade handen vid leden,
därpå han rusade an mot mig själf, så stark som! en gudom.
Fötterna snabba dock hjälpte mig bort, ty eljest jag länge
skulle där liggande blifvit i kval bland de rysliga liken
eller, om också vid lif, dock varit af såren nu maktlös.»

Bister i blick skysamlaren Zeus honom svarte och sade:
»Sitt ej och ynka dig här, du vankelmodige sälle!
Du mig förhatligast är af Olympens samtliga gudar,
aldrig är annat ditt nöje än kif och strider och blodbad.
Du är din moder lik med det styfva, obändiga sinnet,
Hera, den knappast jag själf är i stånd att betvinga med maktspråk;
också jag tänker, att detta ditt kval af henne är tillställd t.
Dock ej längre fördraga jag kan, att du pinas af smärtor,
ty du är ändå min son, och åt mig din moder dig födde.
Men om till fader en annan du haft ibland gudar, din sälle
läge du längesen fjättrad mer djupt, än Titanerna ligga.»

Talade så och Paieon nu bjöd att sig vårda om såret.
Lindrände balsam Paieon då strök öfver såret på Ares,
så att han kom sig igen, ty icke förgänglig han föddes.
Lika så hastigt som fikonasaft får mjölken den hvita,
flytande nyss, till att löpna och brådt sig vid blandningen ysta,
lika så hastigt gick såret ihop på den hetsige Ares.
Hebe gaf honom ett bad och i prunkande dräkt honom klädde,
och hos Kroniden Zeus han satte sig, stolt af sin höghet.

Äfven gudinnorna vände nu hem till Olympierns boning,
Hera, gudinnan af Argos, och Pallas af Alalkomenai,
sedan de mordiske Ares förmått att från slaktandet hvila.

SJÄTTE SÅNGEN.

Hektors och Andromaches möte.

Ensamma blefvo i kampens tumult nu achaier och troer;
häftigt sig af och an öfver slätten Vältrade striden,
medan på lifvet de gingo hvarann med de hvässade spjuten
mellan den böljande Simois' ström och den hvirflande Xanthos.

Telamons Ajas den förste nu var, den achaiernas skyddsmur,
»om åt kamraterna skaffade ljus, då han troernas fylking
sprängde och ypperste mannen stack ner ibland thrakernas kämpar,
Akamas, tapper och reslig till växt, en son af Eussoros.
Uppå hans tagelyfviga hjälm han träffade bygeln;
stöten i pannan gick in, så att tvärs genom benet sig trängde
kopparens stingande udd, och af natt omhöljdes hans ögon.

Teuthras' son Axylos därefter för den starke Tydiden
stupade, dragen i fält från sitt hem i det vackra Arisbe;
rik på ägodelar han yar och af människor älskad,
ty han tog gästmildt alla emot, där han bodde vid vägen
Ingen af dessa dock fanns där att nu honom värna mot döden,
stigande fram till hans skydd, utan lifvet nu mistade bägge
för Diomedes, lans, han själf och Kalesios, svennen,
hvilken där körde hans spann, och tillsammans de sjönko till Hades.

Hjälten Euryalos först Ofeltios dräpte och Dresos,
grep så Aisepos och Pedasos an, som af sköna najaden
Abarbårea föddes en gång åt Bukolion hjälten.
Själff var Bukolion son till Laomedon, lysande drotten,
äldst af alla hans barn, men i hemlighet född af sin moder.
När han med fåren gick vall, med najaden han plögade älskog,
däraf hon hafvande vardt och tvillingsönerna födde.
Nu dock Mekisteus' son ur brödernas härliga lemmar
röfvade krafter och lif och af skuldrorna drog deras rustning.

Men den behjärtade drott Polypoites Astyalos fällde,
och för Ulysses' lans Pidytes, en man från Perkote,
segnade döende ner, och för Teukros föll Aretaon.
Och med sin blänkande lans Antilochos, sonen af Nestor,
dräpte Ableros, och Elatos föll för Atrid Agamemnon.
Borta, i Pedasos' bergiga stad vid Satnioeis' sköna
stränder han hade sitt hem. Och Leitos Fylakos nedstack
under hans flykt, och Eurypylos' lans gaf Melanthios döden,
Drott Menelaos därefter tog Adrastos lefvande fången,
därför att dennes hästar i sken blefvo skrämde på slätten
och i en myrikagren sig snärjde och bröto på vagnen
tilstelstången utaf och rusade sedan mot staden,
såsom de öfriga hästarna ock, som förvildats af skrämme.
Själff ifrån vagnen han tumlade ned och tätt invid hjulet
hufvudstupa på ansiktet föll. Då stod vid hans sida,
hållande lyftad sin väldiga lans, Menelaos Atriden.
Famnen Adrastos då slog om hans knän och bad om försköning:
»Skona mitt lif, o Atrid, tag en fullgod lösen i stället!
Rik är min fader, han äger en mängd af klenoder i huset
både af silfver och guld och af järn i de skönaste smiden.
Däraf min fader betala dig skall en omätelig lösen,
om han förnimmer mig vara Vid lif vid achajiska skeppen.»

Så han sade; hans ord Menelaos' hjärta bevekade,
och hon stod just i beråd att den fångne åt tjänaren lemna
att honom föra till skeppen åstad; då kom Agamemnon
springande till honom fram och ropade häftigt och sade:
»Käraste bror Menelaos, hvad nu? Skall du ömma för dessa?
Har då det bästa, mån tro, dig vederfarits i huset
just af troer? Nej, ingen af dem må förgörelsen undgå,
ingen vår hämnande arm, nej icke den minste, som ofödd
bäres i modrens lif, nej icke ens han, utan alla
blifve från Ilion rotade bort utan graf eller minne!»

Sade, och sinnet han stämde då om på sin bror Menelaos
med sitt förståndiga råd, och denne nu hjälten Adrastos
stötte med handen ifrån sig, och strax honom drott Agamemnon
rände i lifvet sitt spjut. På ryggen han föll, och Atriden
satte sin häl på hans bröst och ur såret ryckte sitt askspjut.

Men till achaierna ljöd ifrån Nestor en skallande maning:
»Vänner, danaiske män, krigsgudens behjärtade svenner!
Ingen af eder fördröje sig nu med att rustningar taga
för att till skeppen få komma igen med det rikaste bytet!
Nej, må vi fienden döda nu blott, så kunnen I sedan
makligen taga i tu med att plundra de fallne på slätten.»

Sade och lifvade sinne och mod hos hvarenda ibland dem.
Där skulle troerna återigen af de tappre achaierna
låt sig jaga till Ilion in, af sin feghet betvungna,
hade ej Helenos, Priamos' son, bland siare ypperst,
kommit nu skyndande fram! till Aeneas och Hektor och talat:
»Hören, Aeneas och Hektor, ty främst uppå eder ju hvilar
troers och lykiernas sak, ty de ypperste alltid I ären,

vare sig strida det gäller med kraft eller också att råda:
hållen här ändtligen stånd och skynden omkring för att folket
hejda, förrn porten de nå och i kvinnornas armar sig kasta
flyende återigen, till en gamman för fiendehären.
Men när I sålunda talat in mod hos falangerna alla,
skola vi andra, förblifvande här, mot danaerna kämpa,
om vi ock lida det värsta betryck, ty nöden oss tvingar;
Hektor, men du skall till staden gå in och därefter ett uppdrag
gifva din moder och min. Hon skall stadens förnämaste fruar
samla till templet, som byggts uppå höjden åt Pallas Athene;
och när med nyckeln hon dörren låst upp till det heliga huset,
skall hon där sedan gå in och den största och vackraste slöja,
som hon förvarar i hemmet och mest utaf alla värderar,
lägga i skötet ner på den fagerhåriga Pallas
och henne lofva jämväl, att hon tolf ettåriga kvigor,
ännu ej tamda, skall offra, om blott sig gudinnan förbarmar
öfver vår stad, öfver troernas vif och de jollrande barnen,
om ifrån heliga Ilion blott hon vill hålla Tydiden,
rasande kämpen, som fyller med skräck sina fiender alla,
som är den starkaste, tror jag förvisst, af achaiernas kämpar.
Aldrig vi bäfvade så för Achilles, den väldige drotten,
den en gudinna dock säges ha födt; nej, men denne Tydiden
rasar förskräckligt, och ingen i kraft kan sig mäta med honom.»

Sålunda talade han, och hans råd hörsammade Hektor.
Strax i sin rustning han hoppade ned ifrån vagnen på marken,
svängde de stingande spjut och skyndade fram genom hären,
manande alla till kamp, och väckte förfärliga striden.
Fylkena svängde då om och bjödo achaierna spetsen;
dessa då veko tillbaks och slutade upp med att döda,
troende nu, att en gud ifrån stjärnesmyckade himlen
stigit till troerna frälsande ner, då så modigt de vände.

Hektor till troerna ropade då med en skallande stämma:
»Tröjas behjärtade män och I frejdade vapenförvanter!
Vänner, o våren nu män och minnens att värja er kraftigt,
medan jag själf går till Ilion in och de gamle i rådet
och våra älskade hustrur jämväl förmanar att böner
sända till gudarne upp och att lofva dem festhekatomber.»

Sagdt, och han skyndade bort, den hjälmoms trålade Hektor.
Både mot nacken och hälarne slog svartfärgade lädret,
som på hans Våldiga sköld var den yttersta randen kring bucklan.

Glaukos, Hippolochos' son, och Tydeus' son Diomedes
möttes i härarnas mellanrum med en brinnande stridslust.
När de då stormande an hade hunnit hvaxandra helt nära,
talade först af dem Diomedes, väldig i härskri:
»Hvem ibland dödlige män är väl du, behjärtade kämpe?
Ty jag har aldrig förut i dem mannafrejdande striden
någonsin sett dig, och nu däremot är du långt framom alla
med ett förunderligt mod, då du min långskuggande glafven
bidar, som mötes allén af de olycksaligas söner.

Men om du en af de evige är och från himmelen kommen
ej vill en dödlig som jag mot de himmelske gudarne kämpa.
Icke Lykurgos ju ens, den kraftige sonen af Dryas,
länge fick lefva, som gaf sig i strid med odödlige gudar,
han som bacchanternas hop kring den svärmande gud Dionysos
skrämde i Nysas heliga nejd, så att alla på en gång
kastade vinlöfstaftvarna bort, af den grymme Lykurgos
slagna med kreatursgisslet, och själf Dionysos i skrämselein
dök i det böljande haf, där Thetis tog i sitt sköte
upp den förskrämd, som bäfvade starkt för hans hotande tillrop.
Vrede mot mannen betog de lycksaligt lefvande gudar,
blind honom gjorde Kionion, och ej blef han länge i lifvet,

sedan förhatlig han vardt för odödlige gudarne alla.
Därför vill heller ej jag mot de salige gudarne strida.
Men om en dödlig du är, som af markens frukter sig lifnär
nalkas då bara, att snärjas dess förr i förgörelsens snara!»
Honom Hippolochos' lysande son då svarte och sade:
»Tydeus' modige son, hvi frågar du efter min härkomst?
Likasom löfven i skog, så äro ock människosläkten;
löfven de sållas af vinden på jord, men andra i stället
skjuter den återgrönskande skog, när våren är inne:
så står ett människosläkte i växt, och ett annat försvinner.
Men om du ändå vill höra därom, skall jag gärna det säga,
att äfven du måtte känna min ätt, som är känd af så många.
Efyra heter en stad i det hästuppammande Argos,
Sisyfos bodde i den, som den slugaste var ibland mänskor,
Sisyfos, Aiolos' son, som blef fader till väldige Glaukos;
Glaukos blef fader därefter till Bellerofon, frejdade hjälten.
Fägring de evige denne beskärt och en strålande mandom,
men honom Proitos var gramse i sinn' och betänkt på hans ofärd,
och ifrån Argos han hjälten dref bort, då hans makt var ju vida
större än dennes, som tvingats af Zeus under konungens spira.
Saken var denna, att Proitos' gemål, den sköna Anteia,
glodde af älskogslust till den strålande unge, men kunde
icke förföra Bellerofon dock, rättsinnige hjälten.
Kvinnan då trädde till konungen hän och ljugande talte:
»Proitos, bered dig att dö, eller också Bellerofon döda,
som ville tvinga till älskog med sig din tuktiga maka!»
Sade, men idrotten af vrede betogs, när han sådant fick höra;
döda han ville dock icke sin gäst, ty hans hjärta det skydde,
men honom sände till Lykien hän med försåtliga runor,
hvilka han skref mot Bellerofons lif på ett plån, som Jxan hopvek,
och som Bellerofon till sitt fördärf skulle lemna hans svärfar.
Sålunda gick han till Lykien, trygg under gudarnes ledning;

och då han lände till Lykien fram och den rinnande Xanthos,
blef som en hedrad gäst han af Lykiens konung förplägad
nio dagar å rad, och af oxar slaktades nio;
men när på tionde dagen gick upp den rosiga Eos,
äskade drotten besked och begärde att skrifvelsen läsa,
hvilken Bellerofon hade fört med från Proitos, hans svärson.
När han då fått i sin hand de fördärfliga runor från magen,
bjöd han Bellerofon först att förgöra den vilda Chimaira.
Ej var af människors ätt, men af gudarne kommet det odjur,
framtill ett lejon och baktill en orm och på midten en vildget,
flåsande ut en förtärande eld ur det hiskliga gapet.
Henne han dödade dock i förlitan på gudarnes tecken.
Därpå en kamp han bestod mot Solymernas frejdade kämpar;
aldrig en hårdare strid han mot människor haft, som han sade;
och för det tredje han slog Amazonernas manliga horder.
När han så vandrade hem, hade kungen ånyo för honom!
gillrat en snara, han hade valt ut från sitt rike de bästa
kämpar och lagt i forsåt, men de kommo ej åter till hemmet,
alla de stupade där för Bellerofon, frejdade hjälten.
Men när då kungen förstod, att den tappre var gudarnes ättling,
höll han Bellerofon kvar och förmälde med honom sin dotter
och honom hälften beskärde af all sin konungsliga heder;
därtill den yppersta jord tilldelades” honom af folket,
vacker och bördig på frukter och säd, till att äga och bruka.
Arfvingar trenne hans vif åt den bälde Bellerofon födde,
först Isandros, Hippolochos se'n och så Laodameia.
Laodameia blef fannad af Zeus, den vise Kronion,
moder hon blef till Sarpedon, den gudaliknande kämpen.
Men då Bellerofon ock blef förhatlig för samtliga gudar,
ströfvade ensam han kring på den öde Aleiska slätten,
frätande hjärtat i sorg, undvikande människors stigar.
Dräpt blef Isandros, hans son, af den fejdömättlige Ares,

medan han stridde som! bäst mot Solymeras frejdade kämpar
och guldstrålande Artemis sköt i sin vrede hans dotter.

Mig har Hippolochos födt, och från honom jag säger mig stamma,
och han till Ilion sände mig hän och förmanade ifrigt
alltid att vara bland hjältarne främst och fördunkla dem lalla
för att ej bringa åt fäderna skam, som de vida förnämste
voro i Efyra stad och i hela Lykiens rike.

Nu har du hört, af hvad släkte och blod som jag yfves att stamma.»

Sagdt. Men af glädje betogs Diomedes, väldig i härskri;
neder han stötte sin lans i den alluppammande jorden,
därpå med vänliga ord han talte till krigaredrotten:

»Så är du alltså till mig från fädernas tider en gästvän;
ty hos kung Oineus en gång Bellerofon, frejdade hjälten,
gästade uti hans borg och hölls kvar till den tjugonde dagen.

Präktiga gästvänskänker jämväl åt hvarandra de gåfvo:
Oineus gaf honom en gördel till skänks, som lyste af purpur,
medan, en gyllene dufrbelpokal var Bellerofons gåfva;
den är nu min och fick hemma bli kvar, när jag skulle i kriget.

Tydeus, min fader, jag minnas ej kan, ty helt späd jag af honom
lemnades kvar, då achaiernas här invid Thebe förgjordes.

Därför är alltså nu jag uti Argos din redlige gästvän
och uti Lykien åter du min, när ert land jag besöker.

Låt oss då äfven i i vimlet se till att ej råkas med spjut!

Nog finns af troer att döda för mig och af hjälpare deras,
när mig en gud så beskär och på ilande fot jag dem hinner,
nog af achaiier att fälla för dig, så många du mäktar.

Men låt oss byta nu rustningar strax, så att alla omkring oss
mätte förstå, att vi räkna hvarann såsom/ fädernevänner.»

Sålunda talte de» två och sprungo af vagnarna neder,
togo hvarandra i, hand och bekräftade vänskapsförbundet;

och af Kroniden Zeus blef nu Glaukos beiöfvad förståndet,
då han där bytte sin rustning af guld mot Tydidens af koppar;
hundrade oxar den ena var värd och den andra blott nio.

Dock när Hektor kom fram till Skajiska porten och eken
strax kringlupen han vardt af troernas hustrur och döttrar,
som ville fråga om söner och män och om fränder och bröder;
och han förmanade dem, så många som komimo, att böner
sända till gudarne upp; men af jämmer bidades många.

Men när han lände så fram till Priamos' härliga kungsgård,
hvilken var smyckad skönt med strålande pelargångar —
femtio sköna gemak på den ena sidan därinne
voro vid muren byggda i rad och af glänsande marmor;
Priamos' söner i dem hos de hulda! gemålerna sofvo;
och' åt hans döttrar jämväl voro tolf högloftade kamrar
byggda där midt emot, uppå andra sidan af gården
inne vid muren i rad och alla af glänsande marmor;
Priamos' magar i dem hos de hulda gemålerna sofvo —
honom då mötte hans moder så huld och mot alla så gifmild,
följande unga Laodike hem, sin skönaste dotter;
ömt hon 4ryckte hans hand och talte till honom och sade:

»Barn, Varför kommer 'du hit och har lemnat den häftiga striden?
Hårdt oss då tränga förvissf dessa grufliga män af Achaia,
kämpande rundtorn Vår stad, och hit af ditt hjärta du drifvits
för att från borgen lyfta till Zeus dina bedjande händer.
Vänta nu dock, tills en bägare vin jag kan hinna dig hämta,
för att du först må åt evige Zeus och de öfrige gudar
gjuta ett offer och sedan dig själf förfriska af drycken.
Vinet ju har en förunderlig makt att den tröttade stärka,
såsom du själf nu är trött af att alla de dina försvara.»

Reslige Hektor i glimmande hjälm henne svarte och sade:
»Bringa mig, vördade moder, ej nu af det ljufliga vinet,
för att jag ej må bli slapp och förglömlma det krigiska modet.
Och jag ej vågar att offra åt Zeus af det glödanjde vinet,
innan jag händerna tvätt, ty med blod och smuts får ej nedstänkt
vara den man, som skall offra till Zeus, svartskyade dundrarn.
Men gå i templet du upp till den segersälla Athene,
tagande rökelse med och af alla matronorna åtföljd.
Där skall du bära då fram den största och vackraste slöja
som du förvarar i hemmet och mest utaf alla värderar,
denna i skötet lägg ner på den fagerhåriga Pallas
och henne lofva jämväl, att du tolf ettåriga kvigbr,
ännu ej tamda, skall offra, om blott sig gudinnan förbarmar
öfver vår stad, öfver troernas vif och de jollrande barnen,
om ifrån heliga Ilion blott hon vill hålla Tydiden,
ryslige kämpen, som fyller med skräck' sina fiender alla.
Alltså i templet gå upp) till den segersälla Athene.
Själff går till Paris jag hän att till striden igen honom kalla,
om han mig gifver gehör. Ack ville sig jorden på stället
öppna för honom, som blott till fördärf af Olympiern skaptas
både för troernas folk och för Priamos själf och hans söner.
Finge jag honom blott se uti Hades' boningar nedgå,
skulle jag känna befriad min själ från ett grufligt bekymmer.»

Sade; och modern gick in och åt tärnorna gaf sin befallning;
dessa nu gingo åstad att matronorna samla i staden,
under det drottningen själf i den doftande kammaren nedsteg,
där hon de brokiga slöjorna gömt, som af kvinnor i Sidon
hade med skicklighet väfts, och dem gudaliknande Paris,
bragt från Sidonien med, då han seglade hem öfver hafvet,
förande Helena med sig, den ädelättade drottning.

En af dessa nu Hekabe tog till en skänk åt Athene,
den som de skönaste färgerna bar och var äfven den största;
underst af alla den låg, och den spridde en glans som en stjärna.
Därpå till templet hon gick och var följd af matronornas skara.

Men när de lände så fram till Athenes tempel på höjden,
fagerkindad Theano för dem då öppade dörren,
Kisseus' dotter, förmäld med den lysande hjälten Antenor
i och af trojanerna satt till prästinna hos Pallas Athene.
Alla med klagande rop till Athene nu händerna lyfte;
fagerkindad Theano då tog den glänsande slöjan,
lade i skötet den ner på den fagerhåriga Pallas,
och under löften bad till den höge Olympierns dotter:
»Du som beskärmar vår stad, o Athene, höga gudinna!
Sönderbryt Diomedes' spjut och låt själf honom falla
uti sitt blod framstupa på jord framför Skajiska porten!
Offra vi skola i templet då tolf ettåriga kvigor
ännu ej tamda, åt dig, om du blott dig förbarmar, gudinna,
öfver vår stad, öfver troernas vif och de jollrande barnen.»

Bedjande talte hon så, men Athene förvägrade bönen.

Medan nu dessa där höjde sin bön till Olympierns dotter,
Hektor var gången åstad till det sköna palatset, som Paris
själf hade byggt sig med hjälp af de mästare, som på den tiden
skickligast voro i troernas land uti konsten att bygga;
dessa ett kvinnogemak honom byggt och en sal och en förgård
uppe på höjden, ej långt från Priamos' boning och Hektors.
Där Zeusälsklingen Hektor gick in och i handen höll lansen;
elfva alnar den mätte i längd, och i ändan på skaftet
glimmade kopparen hvass, och omkring den löpte en guldring.
Paris i kvinnogemaket han fann i bestyr med sin rustning,

fejande harnesk och sköld och synande krokiga bågen,
medan i kvinnornas krets den argiviska Helena satt där, ‘
undervisande själf sina tärnor i härliga slöjder.

När honom Hektor fick se, bröt han ut i försmädliga bannor:

»Faslige, ej var det vackert af dig, att så där bli förtörnad.

Tänk på, hur folket förgås kring staden och resliga muren,
stridande käckt. Och för din skull det är som den larmande härnad
brinner kring Troja. Du själf skulle visst ej tveka att banna
hvem af de andra som skydde tillbaks för den grufliga striden.
Upp då att kämpa, förrn staden går upp i förhärjande lågor!»

Honom svarade då den gudaliknande Paris:

»Hektor, du efter förskyllan mig näpst och ej öfver förskyllan.

Hör då ett ord, som jag såga dig vill, och lägg det på hjärtat!

Icke så mycket af harm eller agg mot troernas söner
satt jag i kammaren här, men allenast åt sorgen mig hängaf.

Dock, min hustru har nyss med vänliga ord så bevekligti
manat till striden mig upp, och för egen del jag nu också
tycker, att detta är bäst. Bland de dödlige växlar ju segern.

Därför vänta nu här, så tager jag rustningen på mig,
eller gå före, så kommer jag strax, och jag hinner nog upp dig.»

Sade, men svar ej fick af Hektor i fladdrande hjälmplym.

Dock, nu med vänliga ord tilltalade Helena denne:

»Hektor, du svåger till mig, splitstiftande, rysliga kVinna!

Ack att på själfva den dag, då min moder mig födde till världen,
kommit en stormande hvirfvelvind och mig gripit och bortfört
högt på ett fjäll att förgås eller ut i det svallande hafvet,
så att mig vågen sköljt ner, innan detta bedröfliga timat!

Men då det onda nu skickades så af de evige gudar,
ack att jag vore åtminstone vif till en tapprare make,
som hade känsla för skam och för mänskors otaliga hånsord!

Denne, han äger ej stadighet alls, och han aldrig i lifvet
kommer det heller att få, och en gång lär han följderna skörda.
Men stig nu ändtligen fram och sitt ned här på stolen och hvila,
älskade svåger, ty du är ju den, som fått mesta bekymren
lida för Paris' brott och för mig, den äreförgättna.
Oss tillskickade Zeus en försmädelse sådan, att framgent
kommer en visa att sjungas om oss intill senaste slakten.»

Reslige Hektor i glimmande hjälm henne svarte och sade:
»Helena, ej kan din vänliga bön förmå mig att sitta.
Redan jag längtar tillbaka ditut för att troerna värna,
hvilka nu sakna mig svårt, när jag icke är hos dem i striden.
Mana i stället din man, och må äfven han skynda sig själfmant,
så att han hinner mig upp, medan än jag är inne i staden.
Ty jag vill också därhemma gå in för att träffa dem alla,
folket i huset, min jollrande pilt och min älskade maka.
Ej kan jag veta, om åter till dem jag skall komma tillbaka,
eller om gudarna låta mig re'n för achaierna stupa.»

Sagdt, och han skyndade bort, den hjälmomstrålade Hektor.
Framme han var inom kort vid sin välinrättade boning;
dock han i salen ej fann hvitarmad Andromache inne,
utan hon nu med sin pilt och den fagerslöjade tärnan
uppe på tornet stod under klagan och ängsliga tårar.
Men då ej Hektor därinne fick syn på sin härliga maka,
gick han till tröskeln af kvinnornas rum och till tärnorna talte:
»Svaren och sägen mig noga besked, I tjänande tärnor!
Hvart är ur huset sin väg hvitarmad Andromache gången?
Männe till svägerskor hän eller fagerslöjade fränkor
eller i templet upp till Athene, dit troernas kvinnor
samlats att blidka med bön den fruktansvärda gudinnan?»

Honom svarade då den beskäftiga fataburskvinnan:
»Hektor, lyda jag vill din befallning och sanningen säga.
Ej hon till svägerskor gick eller fagerslöjade fränkor
eller i templet upp till Athene, dit troernas kvinnor
salmlats att blidka med bön den fruktansvärda gudinnan,
utan till Ilions väldiga torn gick hon hän, då hon hörde,
att på de våra gick nöd och achaierna segrande voro.
Som om hon varit ifrån sig, hon då till den resliga stadsmur
skyndade häftigt, och amman är med för att bära den lille».

Detta hon malde till svar, och ur huset skyndade Hektor
samma vägen tillbaks och de ståtliga gatorna utför.
Just som han hunnen då var igenom den präktiga staden
fram till den Skajiska porten, där ut gick vägen till fältet,
kom Andromache själf, den hemgiftsrika gemålen,
springande honom emot, den ädle Eetions dotter,
konung Eetions, hvilken sitt« hem i det Plakiska Thebe
hade vid Plakos' skogiga berg och Kilikerna styrde,
och som sin älskade dotter förmäلت med den strålande Hektor.
Hon till hans möte nu kom, och en tärna' var med, som i famnen;
hade den lille, så lekande glad i sin barnsliga oskuld,
Hektors älskade pilt, som en tindrande stjärna så fager;
han var af Hektor Skamandrios nämnd, men Astyanax honom
kallade folket, ty Ilions värn var Hektor allena.
Fadern där leende stod och på sonen såg under tystnad,
trädde då tätt till hans sida Andromache, gjutande tårar,
fattade ömt hans hand och började tala och sade:

Älskade man, dig dödar ditt mod, och du ömkar dig icke
öfver ditt jollrande barn eller mig, som snart skall din änka
vara, jag arma, ty snart achaierna skola dig döda,
stormande samfällt an. Men för mig, om jag skulle dig mista,

vore det bättre att gömmas i jord, ty ej mera i lifvet
finnes en hugnad för mig, sedan du har hunnit ditt öde,
utan blott jämmer och ve, och jag äger ej fader och moder.

Ack, ty min fader föll för den strålande hjälten Achilles,
hvilken Kilikernas blomstrande stad, högportade Thebe,
ödelade i grund och min fader Eetion fällde;
dock tog han rustningen ej honom af, ty hans hjärta det skydde,
utan han hjälten förbrände på bål med hans lysande vapen
och honom reste en hög, och de heliga nymfer! från berget
plantade alnar omkring, de döttrar af Zeus med egiden.

Äfven de bröderna sju, som jag hade i fädernehuset,
ack, på en enda dag ner till Hades gingo de alla,
sedan dem alla förgjort snabbfotade hjälten Achilles,
när de med oxarna gingo i vall och med fåren de hvita.

Ja, och min moder, som drottningen var vid det skogiga Plakos,
sedan han henne fört hit jämte ägodelarna alla,
gaf han igen henne fri, då han fått en omätelig lösen,
men i sin faders borg blef hon dödad af Artemis' pilar.

Hektor, i dig likväl jag fader och huldaste moder
äger och broder jämväl och i dig min blomstrande make.
Haf då förbarmande nu och stanna häruppe på tornet;
gör ej din gosse till faderlös och din hustru till änka!

Ställ dina krigare upp invid fikonsträdet, där staden
lättåtkomligast är, och där muren sig låter bestiga.
Där ha ju redan gjorts trenne försök af de yppersta hjältar
under befäl af Ajanterna två och den starke Tydiden
och af Atridernas par och Idomeneus, frejdade hjälten,

vare sig nu, att ett siareord lät dem stället få veta,
eller de manades dit af sitt eget dristiga sinne.»

Reslige Hektor i glimmande hjälm henne svarte och sade:

»Hustru, i sanning ock mig allt detta bekymrar, men grufligt
skall jag för troernas folk och dess mantelsläpande kvinnor
skämmas, ifall som en feg jag skall hålla mig undan från kriget.

Ej är det heller min lust, ty jag lärde att jämt bland de tappre
finnas i striden och svinga min lans ibland troernas främste,
mån om mitt eget beröm och min faders lysande rykte.

Väl jag det förutser i min själ, och mitt hjärta det känner':

kommande varder en dag, då det heliga Ilion faller,

Priamos själf och Priamos' folk, lansfrejdade drottens.

Dock jag ej grufvar mig så för trojanernas stundande ofärd

eller för Hekabes ens eller Priamos', härskande drottens,

eller för älskade brödernas lott, som så många och ädle

skola då stupa för fiendemän och ligga i stoftet,

som jag mig ängslar för dig, att en kopparpansrad achaier

släpar dig gråtande bort och frihetens dag dig beröfvar

och uti Argos du väfva då skall åt en främmande husfru

och från Messeis' källa åt dem eller ock Hypereias

bära hem vatten, ej villig förvisst, men af hårdaste nödtvång.

Mången skall säga då så, när han ser dina rinnande lårar:

»Hon var med Hektor förmäld, som den tappraste hjälten af alla
var uti troernas här, när de stridde kring Ilions murar.»

Så blir af mången väl sagdt, och för dig skall smärtan förnyas,
djupt skall du sakna då den, som dig mäktade skydda för trældom.

O må jag stupa förut och mig högen förborga i jorden,

innan din jämmer jag hör, då i fångenskapen du släpas!»

Sade och fram mot sin son sig sträckte den strålande Hektor.

Pilten likväl med ett skrik mot den fagergörldade ammans sköte sig böjde tillbaks, förfärad vid synen af fadern, bäfvande både för kopparens glans och för busken af tagel, hvilken så hotande nicka han såg uppå spetsen af hjälmen. Hjärtligen måste då le hans fader och vördade moder. Genast af hufvudet hjälmen han tog, den strålande Hektor, ställde på jorden den ner — och det skimrade af den på gruset —, kysste sin älskade son och på händerna gungade pilten, medan han bedjande talte till Zeus och de öfrige gudar: »Gifven att denne min son, o Zeus och I öfrige gudar, blifver en hjälte som jag och bland troerna storligen frejdad, lika så modig och stark och en Ilions mäktige konung! Ja må det heta en gång: »han är tapprare långt än sin fader», när ifrån kriget han kommer igen med blodiga byten tagna af dödade fiendemän, och hans moder sig gläder!»

Sålunda bad han och lade sin son i den älskade makans armar, och hon tog den lille emot i den doftande famnen, medan i tårar hon log. Det såg hennes make med vemod, smekte då ömt hennes kind och talade åter och sade: »Älskade hustru, var icke så djupt i ditt hjärta bedröfvad! Ingen ju ändå mot ödets beslut skall mig störta till Hades; skickelsen åter har ingen, jag tror, bland människor undgått, vare sig hög eller låg, sedan född han blifvit till världen. Men gå tillbaka nu hem och dig jägna åt sysslorna dina, väfvens och sländans id, och befall tjänarinnornas skara göra sin gärning med flit, men för striden må männerna sörja, främst bland alla dock jag af de män, som, i Ilion föddes.»

Sade och upp ifrån marken igen tog strålande Hektor tagelsvajande hjälmen, och hem gick hans älskade maka, vändande ofta sig om och gjutande ymniga tårar.

Framme hon var inom kort vid den mannaförgörande Hektors väluppbyggda palats, och hon träffade inne i huset tjänande tärnornas hop och till jämmer rörde dem alla. Och i hans hus, fast han än var vid lif, de nu Hektor begräto, ty de sig väntade ej, att han mer skulle komma ur striden lefvande hem från achaiernas våld och förfärliga händer.

Paris ej länge sig hade fördröjt i sin ståtliga boning, utan så snart han sig klädt i sin kopparskimrande rustning, skyndade sedan han hän genom staden på ilande fötter. Som när en hingst uppå stall, som vid krabban förplägats med hafre, sliter sin grimma itu och med stampande hofvar på slätten löper åstad, där han badade jämt i den rinnande floden, och är så stolt och bär hufvudet högt, medan glänsande manen fladdrar kring bogarna ner, och han, yfvande sig af sin skönhet, bäres af fötterna ilande hän till det vanliga betet: så ifrån Pergamos' höjd nedskyndade Priamossonen, och i sin blänkande rustning han sken, och han var såsom solen, strålande munter och lätt på sin fot. Och hastigt han upphann Hektor, sin härlige broder, som just skulle vända tillbaka från den plats, där han nyss hade träffat sin älskade maka. Talade honom då till den gudalikhande Paris: »Käre, nu har jag helt visst i din brådska försenat dig mycket, efter jag dröjde och kom ej så fort, som du bad mig att göra.»

Honom svarade då den hjälmomstrålade Hektor: »Bäste, dig ingen af dödlige män, som med billighet dömer, månne förakta i krigiska värf, ty du fäktar med mandom; men du tar saken för lätt, och du saknar den riktiga viljan; därför jag gräma mig får i min själ, när jag hör dig försmädas ofta af troenas män, som för dig måste lida så mycket. Dock, låt oss nu gå åstad, och om detta vi samsas väl sedan,

om oss förunnas af Zeus att åt himmelens evige gudar
frihetsbägaren ägna en gång med glädje i salen,
sedan vi jagat achaierna bort från det heliga Troja.»

SJUNDE SÅNGEN.

Envig mellan Hektor och Ajas. De fallnas begrafning.

Sade och skyndade ut genom porten den strålande Hektor,
och Alexandros, hans broder, gick med, och bägge i hjärtat
hade en brinnande lust till att komma i striden och kämpa.
Som när omsider en gud åt de ifrigt längtande sjömän
sänder en gynnande vind, sedan länge med glättade åror
djupet de plöjt med besvär, och i lemmarna domnat af trötthet:
sålunda bröderna kommo till fröjd för de väntande troer.

Paris Menesthios fällde nu strax, som var kommen från Arne
och var till kung Areithoos son, klubbsvingaren starke,
som honom födt med sitt vif, stoltblickande Fylomedusa;
Hektor sitt hvässade spjut under kopparranden af hjälmen
stack i Eioneus' hals och lifvet i lemmarna släckte;
Glaukos, Hippolochos' son, de lykiske krigarnes höfding,
stötte på Dexias' son Ifinoos lansen i skuldran
just som han hoppade upp på sin vagn i det vilda tumultet;
döende föll han af vagnen till jord och blef liggande liflös.

Men när dem varnade nu strålögda gudinnan Athene,
hur de förgjorde argivernas män i den blodiga striden,
genast i stormande fart från Olympens toppar hon nedsteg
hän till det heliga Troja, men fort henne mötte Apollo,
som det från Pergamos såg, och som önskade troerna seger.

Dessa gudomliga två nu mötte hvarandra vid eken;
drotten Apollo, sonen af Zeus, var den förste, som talte:
»Dotter af väldige Zeus, af hvad orsak är du från Olympen
kommen nu åter i ilande fart och besjälad af ifver?
Månne att skiftande segern igen åt danaerna skänka?
Aldrig för troerna ömma du vill, då fördärfvet dem hotar.
Men vill du lyda mitt råd, och det torde nog vara det bästa,
låt oss då göra ett slut för i dag på den rasande striden;
senare kunna de kämpa igen, tills achaierna målet
vinna med Ilions stad, då hos eder, gudinnor, i hjärtat
detta beslutet är fast att den frejdade staden förstöra.»

Honom svarade då strålögda gudinnan Athene:

»Godt, fjärrskjutande gud, och jag själf har nog tänkt på detsamma;
därför jag kom från Olympen hit ner till achaierna och troer.
Säg då, hur tänker du göra ett slut på den brinnande striden?»

Drotten Apollo, sonen af Zeus, henne svarte och sade:

»Låtom oss Hektor nu egga, den hästbetvingaren starke,
så att han alldeles ensam går fram och achaiernas kämpar
manar till mördande envigeskamp, ifall någon det vågar.
Häpnande skola väl då de benskenklädde achaierna
låta en envigeskämpe gå fram mot gudomlige Hektor.»

Sagdt, och hon lydde hans råd, strålögda gudinnan Athene,
Helenos, Priamos' älskade son, då förnam i sitt sinne
detta beslut, som där togs af de sammanrådande gudar;
genast han trädde till Hektor då fram och talte till honom:
»Hektor, du Priamos'son, vid Zeus att förlikna i klokhet?
Ville du lyda mitt råd, och jag är ju din köttslige broder,
bjud då, att troernas män och achaierna alla sig sätta,
mana därefter du ut af achaierna den, som är tapprast,

till att dig möta, man emot man, i ett mördande envig.
Ej vill din skickelse än, att du stupar och hinner ditt öde,
ty så hörde jag nyss de evärdlige gudarne säga.»

Sade; och Hektor gladde sig högt vid att höra de orden,
trädde i midten fram och hejdade troernas leder,
hållande midt om sin lans, och de alla då satte sig neder.
Och Agamemnon achaiernas män lät sig sätta desslikes.
Och nu förbytta i hast till två långvingade gripar
satte Athene sig ner och Apollo med bågen af silfver
högt i den resliga ek, som var helgad åt Zeus med egiden,
glada åt synen af krigarnes led, som där sutto så täta,
liksom en skog af blixtrande spjut och hjälmar och sköldar.
Som när för västanvind går en krusning vidt öfver hafvet,
då han blåst nyligen upp, och det svartnar på väldiga djupet,
sålunda lederna radade sig af achaiier och troer
vidt öfver slätten. I harnas midt nu talade Hektor:
»Lyssnen, I troer, till mig, och I benskenklädde achaiier,
att jag må säga er det, som hjärtat mig bjuder att tala.
Ederna fingo uppfyllelse ej af den höge Kronion,
utan i vrede mot oss vill han kriget förlänga för båda,
till dess antingen I sköntornade Troja förstören
eller ock själfva af oss blifven nederlagda vid skeppen.
Dock, bland eder ju finns hvad Achaja har ypperst af hjältar.
Hvilken af dessa, som känner nu lust att mig möta i envig,
trade ur hären han fram för att kämpa mot frejdade Hektor!
Och jag har detta förslag, och oss båda må Zeus vara vittne:
dödar i striden han mig med det långa och hvässade spjutet,
må han då rustningen draga mig af och den bära till skeppen,
men till mitt hem skall han sända mitt lik, att på flammande bålet
brännas jag måtte som död af troer och troiska kvinnor.
Men om han faller för mig, och Apollo förunnar mig heder,

då skall hans rustning jag bringa som rof till det heliga Troja
och där hänga den upp uti templet hos Foibos Apollo,
men honom själf däremot skall jag sända till toftade skeppen,
att honom jorda de må, achaiernas lockiga söner,
samt uppkasta åt honom en hög vid bred Hellespontos.

Då skall det sägas af seglaren så intill senaste tider,
när öfver blånande djupet han far på det toftade skeppet:

»Under den högen, där står, där hvilar en kämpe från fordom,
hvilken på bragdernas bana blef fälld af den strålande Hektor.»

Så skall af mången bli sagt t, och mitt rykte skall aldrig för-klinga.»

Sade; men stumma de sutto enhvar i den djupaste tystnad,
rädda att enviget taga emot, men ock skamsna att afslå,
tills Menelaos omsider stod upp och tog ordet ibland dem,
talande hånligt dem till och suckande djupt ur sitt hjärta:

»Ve storskrytare, ve, I achaiskor och icke achaier!

Detta skall blifva förvisso en skymf, som är värre än värsta,
om ej en enda går fram af danaerna nu emot Hektor.

Måtten I blifva till vatten och jord, så många I ären,
där så försagda I sitten enhvar och så äreförgätna!

Då skall mot denne jag väpna mig själf; och de trådar, som segern
länka, de hållas i hand af odödlige gudar däruppe.»

Så han sade och axlade strax sin härliga rustning.

Där skulle nu, Menelaos, för dig det ljufliga lifvet
ändats af Hektors hand, ty den starkare var han ju mycket,
hade ej, springande upp, de achajiske drottare dig hejdat
och dig Atriden själf, vidthärskande drott Agamemnon
fattat i högra handen och så dig förmanat och bedit:

»Från dina sinnen du är, Menelaos, och icke dig anstår
sådan en galenskap, utan lugna dig, fastän så upprörd!
Åflas nu ej att dig gifva i kamp med en starkare hjälte,
Hektor, Priamos' son, för hvilken ock andra ju bäfva!
Ja, ty Achules själf, som dig öfverglänser ju vida,
ryser att möta hans spjut i den mannafrejdate striden.
Utan gå du nu åstad och sätt dig bland vännernas skara,
och emot honom achaiernas män skola sända en annan.
Fastän han orädd är och får aldrig sin mättnad af striden,
tänker jag ändå han snart skall bli glad att få sitta och hvila,
därest han slipper tillbaks från den vilda och mördande kampen.»

Sade, och sinnet han stämde då om på sin bror Menelaos
med sitt förståndiga råd, och han lydde, och strax från hans skuldror

togo med glädje hans tjänare af hans blänkande rustning.
Men bland argiverna Nestor stod upp och höjde sin stämma,:
»Ack, att så jämmerlig sorg öfver hela Achaia skall komma!
Högt månde Peleus nu klaga förvisst, den åldrige hjälten,
frejdade talaren, vis i sitt råd, Myrmidonernas konung,
hvilken en gång i sitt hus med en innerlig glädje mig frågte,
efter hvad ätt och hvad börd som enhvar af argiverna hade.
Får han nu höra om dem, att de alla sig gömma för Hektor,
lyfter han händerna visst till de evige gudar och beder,
att hans själ må ur lemmarna fly och försjunka i Hades.
Ack, du evige Zeus och Athene och Foibos Apollo!
Vore blott ännu jag ung, som jag var, då den pyliska hären
stridde vid Keladons forsande ström mot Arkadiens spjutmän
tätt invid Feias murar, ej långt från Iardanos' flöde!
Främst bland dem Ereuthalion stod, den gudarnes like,
klädd i den rustning, som förr Areithoos, mäktige härskarn,
drott Arei'thoos, ägt, han som jämt klubbsvingaren nämndes
både af samtliga män och af fagergördlade kvinnor,
därför att aldrig med båge han stred eller väldiga lanser,
utan med klubba af järn slog alltid falangerna neder.
Denne blef fälld af Lykurgos med svek och icke med styrka
uti en hålväg trång, där hans klubba af järn mot fördärfvet
ej kunde värja hans lif, ty Lykurgos kom honom, i förväg,
rände sitt spjut i hans lif, så att fallen han låg uppå ryggen,
och tog hans rustning, en skänk af den kopparväpnade Ares;
denna därefter beständigt han bar uti härnadens tummel.
Men då Lykurgos var själf blifven gammal och grå uti hallen,
gaf han sin älskade sven Ereuthalion hela sin rustning.
Väpnad i denna han manade ut våra ypperste kämpar;
men de betogos af skälfvande skräck, och sig vågade ingen;
mig däremot mitt dristiga mod med sin vanliga djärfhet
dref till att pröfva en dust, fast den yngste jag Var af dem alla.

Alltså med honom jag stred, och Athene beskärde mig segern
denne den starkaste visst och den längste af kämpar jag fällde,
ja, där han låg, han vidunderlig var så till längden som bredden.
Vore blott ännu jag ung och min styrka densamma som fordom»
genast då funne sin man den store och strålande Hektor.
Men ibland eder, de ypperste män ifrån hela Achaia,
finns ej en enda, som brinner af lust att gå fram emot Hektor.»

Sår den gamle med harm. Då reste sig nio inalles.
Långt före alla sprang upp härskarornas drott Agamemnon
och Diomedes därefter, den väldige sonen af Tydeus;
därpå Ajanterna två, iklädda den stormande kraften;
näst efter dessa Idomeneus kom och Idoinenies' stridsbror,
hjälten Meriones, väldig och stark som den mordiske krigsgud;
fram1 steg Eurypylos ock, Euaimions lysande telning;
slutligen Thoas, xndraimons son, och den ädle Ulysses:
dessa nu ville enhvar gå i kamp mot den strålande Hektor.
Tog då till orda igen vagnskämpan Gereniske Nestor:
»Kasten nu samtliga lott om hvem ock skall den lycklige blifva!
Ty till en hugnad blifva han skall för achaiernas söner,
och han skall blifva jämväl för sitt eget hjärta till hugnad,
därest han slipper tillbaks från den vilda och mördande kampen.»

Så var hans ord, och på hvar sin lott de nu satte sitt märke
och i Atrid Agamemnons hjälm dem kastade sedan.
Folket till gudarne bad med högt upplyftade händer,
och så talade mången därvid och såg upp emot himlen:

»Zieus Allfader, må Ajas den få eller också Tydiden
eller ock konungen själf öfver gulduppfyllda Mykene!»
Sade; och lotterna skakades om af Gereniske Nestor,
och utur hjälmen den lotten sprang ut, som de önskade själfva,

Ajas' lott; en häröld den bar ifrån vänster åt höger
rundtorn i kretsen och visade fram för achaiernas drottar.
Ingen den kände igen, och på hufvudet skakade alla.
Men då han slutligen kom på sin rund uti kretsen till honom,
hvilken den märkt och i hjälmen lagt ner, den strålande Ajas,
denne ski hand höll fram, och härölden gaf honom lotten,
och han sitt märke då kände igen och gladdes i hjärtat,
kastade lotten för fötterna ner uppå jorden och ropte:

»Vänner, lotten är min, och jag själf i mitt hjärta mig gläder,
ty jag förväntar mig visst att besegra den lysande Hektor.
Men under tiden och medan jag själf ikläder mig vapnen,
bedjen I alla till Zeus, allsvåldige sonen af Kronos,
dock för er själfva helt tyst, så att troerna icke det höra,
eller med ljudelig röst, ty vi rädes ju ändå för ingen.
Ingen, hur gärna han vill, skall mig drifva tillbaks mot min vilja
hvarken med våld eller konst, ty till stympare icke jag heller
buren och fostrad blef uppå Salamis' ö, vill jag hoppas.»

Sagdt. Och de bådo till Zeus, allsvåldige sonen af Kronos,
och så talade mången därvid och såg upp emot himlen:
»Store och prisade Zeus, Allfader, som härskar från Ida!
Segern åt Ajas gif och att vinna ett strålande rykte,
men om du Hektor älskar jämväl och dig vårdar om honom,
unna då likadan kraft och likadan ära åt bägge!»

Sade. Och Ajas väpnade sig i den blixtrande kopparn,
men när han sålunda hade sig kläd t uti samtliga vapnen,
skyndade sedan lik Ares han fram, den vidunderligt store,
sådan han gångar till slaktningen hän, då de dödlige strida,
hetsade samman af Zeus i sin sinnesfrätande tvedräkt;
sådan var Ajas, achaiernas värn, i sin väldiga storlek;

leende bistert hans ansikte var, och på marken hans fötter
togo ofantliga steg, och han svängde den väldiga lansens.
Och med sin åsyn väckte han fröjd hos argiverna alla,
men på hvarenda trojan af förskräckelse lemmarna skälfde,
ja, uppå Hektor själf då klappade häftigt hans hjärta;
dock för honom omöjligt det var att nu låta sig skrämman
eller bland folket fly in, då han själf hade manat till envig.
Ajas allt närmare kom; som ett torn bar han skölden framför sig,
kopparskölden med hudarna sju, af Tychios hopsatt,
hvilken i Hyle var född och bland läderarbetare ypperst;
denne af kraftiga tjurarnas hud i den skimrande skölden
lagt sju lag på hvarann och af koppar det åttonde påsmidt.
Hållande denna för bröstet gick fram Telamoniern Ajas,
tills framför Hektor han stod; då talte han hotande orden:
»Hektor, nu lär du man emot man få det klarligen röna,
hurusom ypperste hjältar det ock bland danaerna finnes,
fast ej Achilles är här, som slår fienden ner som ett lejon.
Stilla han ligger nu kvar vid de hafbefarande skeppen
uti sin grufliga harm mot männernas drott Agamemnon;
men bland oss andra det finnes väl män, som ej sky att dig möta,
ja, och många ändå. Så begynn den blodiga kampen!»

Reslige Hektor i glimmande hjälm honom svarte och sade:
»Ajas, du Telamons son, Zeusättade krigarehöfding!
Tänk ej, att mig du kan skrämman så lätt som en liten och hjälplös
eller en kvinna, som ej har förstånd på de krigiska yärfven!
Jag, må du veta, är skicklig och van till att strida och döda;
skicklig jag är att min torrlädersköld så till vänster som höger
svänga behändigt och lätt, och det kallar jag vara en sköldman;
skicklig att styra mitt spann in i vimlet af kämpande vagnar;
skicklig att tråda på stället en dans inför mordiske Ares.
Dock på en sådan som dig vill jag icke försåtligen kasta,

spejande på dig i smyg, utan öppet försöka att träffa.»

Sagdt, och han svängde och skickade af långskuggande lansen rakt mot Ajas och träffade då sjuhudade skölden uppå dess kopparplåt, som var yttersta, åttonde lagret. Sex af hudarna sju skar den härdiga kopparn igenom, men i den sjunde blef sittande fast. Och därefter i sin tur sände gudomlige Ajas åstad långskuggande lansen mot Priamiden och träffade då i den rundade skölden. Tvärs genom blänkande skölden med ens gick lansen den tunga, borrade också sig in i hans konstarbetade harnesk och i hans lifrock fläkte ett hål tätt inne vid lifvet, men med en böjning vig kom han undan den rysliga döden. Bägge på en gång ryckte då ut sina väldiga lansar och mot hvarandra nu stormade an liksom glupande lejon eller som vildsvin två af en obetvingelig styrka. Priamossonen då stötte sin lans i midten af skölden, denna ej bräcktes likväl; utan kopparudden sig krökte; Ajas desslikes sprang an med en stöt, och tvärs genom skölden trängde hans väldiga lans och kom stormande Hektor att vackla, rispade också hans hals, så att mörk framsipprade bloden. Men han gaf ändå ej tappt, den hjälmomstrålade Hektor, utan tillbaka han steg och med seniga näfven en fältsten grep, som på slätten låg väldig och svart och med skrofliga kanter; denna mot Ajas' sköld, sjuhudade, väldiga vapnet, midt uppå bucklan han vrok, så att rundtorn kopparen skrällde. Nu dock lyftade Ajas en sten, som var ännu långt större, svängde och slungade den med all sin omätliga styrka; skölden han plattade till med det kvarnstensliknande blocket och kom att vackla sin fiendes knän, och han föll uppå ryggen, kastad med skölden omkull, men han restes på stund af Apollo. Nu de med huggande svärd skulle farit hvarandra på lifvet,

Hade ej häroldsmän, som från Zeus och från människor buda,
en ifrån troernas här och en från achaierna framträdt,
bägge förståndige män; det Talthybios var och Idaios.
Stafvarna sträckte de fram mellan båda, och därpå Idaios
höjde sin stämma till ord, den välförståndige härold:
»Hållen ej vidare på med att kämpa och strida, I söner!
Båda I älskade ären af Zeus, som bland skyarna tronar,
båda de yppersta kämpar jämväl, som vi alla ju veta.
Natten är inne nu strax, och det höfves att lyda dess maning.»

Honom svarade Telamons son, den väldige Ajas:
»Bjuden då Hektor främst att säga det ordet, Idaios,
ty det var han, som till kamp utmanade alla de bäste.
Göre han början, och gärna jag själf skall då också er lyda.»

Reslige Hektor i glimmande hjälm honom svarte och sade:
»Ajas, så visst som en gud dig reslighet skänkte och styrka
jämte förstånd och den främste du är af achaiier i spjutstrid,
låt oss göra nu slut för i dag på den häftiga kampen!
Senare kunna vi strida igen, till dess att en gudom
skiljer oss slutligen åt och ger segern åt endera hären.
Natten är inne nu strax, och det höfves att lyda dess maning.
Du må nu hälsas med fröjd af achaierna alla vid skeppen,
men i all synnerhet dock af de fränder och vänner, du äger;
själf skall jag komma till fröjd i den ståtliga Priamosstaden
både för Ilions män och dess mantelsläpande kvinnor,
som till tacksägelsebön skola samlas i gudarnesi tempel.
Men låt oss gifva förut åt hvarandra nu lysande skänker,
att det må heta om oss i achaiernas land och i Troja:
»Hårdt de kämpade visst med ett flammande hat i sitt sinne,
dock, när striden var slut, de försonade skildes som vänner.»

Sagdt, och åt Ajas han gaf sitt silfvernaglade slagsvärd
både med skidan därtill och den välutsnidade svärdsremi;
Ajas åt honom sitt bälte då gaf, som lyste af purpur.
Därpå de skildes, och Ajas gick hän till achajiska hären,
Hektor till troernas larmande hop, och dessa sig gladde,
när honom komma de sågo vid lif och helbregda tillbaka,
lyckligen sluppen från Telamons son och hans farliga händer,
och honom förde till staden och knappt kunde tro på hans
frälsning; under det Ajas, följd af de benskenklädde achaier,
tågade segerglad till den mäktige drott Agamemnon.

Sedan de kommit i tältet då in hos den ädle Atriden,
gjorde ett gille för dem härskarornas drott Agamemnon,
offrande genast en femårstjur åt den höge Kronion.
Djuret de slaktade, flådde det fort och det höggo i stycken,
skuro så lämpliga skifvor däraf och dem stucko på spetten,
stekte dem omsorgsfullt och dnogo dem åter af spetten.
Men när omsider de slutat sitt stök och maten var färdig,
åto de, njutande alla med lust af det rikliga målet;
och .Agamemnon Atrid, vidt härskande hjälten, åt Ajas
gaf då för heders skull utaf tjuren hela dess ryggrad.
Men när de stillat hade sin lust till att äta och dricka,
började åldringen först af dem alla att väfva ett rådslag,
Nestor, hvars råd hade, ofta förut som det bästa sig visat;
denne besinningsfull tog till orda ibland dem och talte:
»Ädle Atrid och I ypperste män ifrån hela Achaia!
Många ju stupat i dag af achaiernas lockiga söner,
och deras mörknade blod kring Skamandros' däjliga flöde
är utaf Ares spilldt och själarna gångna till Hades.
Därför, när morgonen gryr, låt achaierna hvila från striden,
och må vi samla oss då och på vagnar med oxar och mulor
frakta de stupade hit och därefter ej långt ifrån skeppen

bränna dem alla på bål för att benen på sistone föra
hem till de fallnes barn, då vi vända till fäderneslandet.
Låt en gemensam hög åt dem alla oss resa på slätten
rundt omkring bålet och bygga i hast och i sträcka med högen
resliga torn till ett skyddande värn för oss själfva och skeppen.
Och uti tornen vi sätta så in tättslutande portar,
för att där genomfart måtte vara för hästar och vagnar.
Slutligen skola vi gräfva en graf tätt utanför¹ tornen,
djup, så att hindra den kan öfverallt både vagnar och fotfolk,
för att ej modiga troernas makt må oss plötsligt bestorma.»

Sagdt; och den gamles förslag blef gilladt af samtliga drottar.
Äfven trojanerna höllo nu råd invid Priamos' slottsport
uppe på Ilions borg under gruflig förvirring och oiro.
Först tog Antenor till orda bland dem, förståndige hjälten:

»Lyssnen, I troer och dardanerfolk och I vapenförvanter,
att jag må säga er det, som hjärtat mig bjuder att tala I
Låtom oss Helena själf jämte alla de skatter, hon medfört,
lemna på stund åt Atriderna ut, ty med kränkning af[^] eden
föra numera vi krig, och af sådant är lyckosam utgång
aldrig att hoppas för oss; nej må hellre vi göra nu detta.»

Så han talte och satte sig ner, men i kretsen sig restei
Paris, den strålande drott, skönlockiga Helenas make,
och med bevingade ord han svarade honom och talte:
»Ej är du längre, Antenor, min vän, som till detta kan råda;
eljest ett annat och bättre förslag du nog vetat att finna;
men om du verkligen sådana ord har talat på allvar,
ja, då ha gudarne själfva försann dig beröfvat förståndet.
Nu vill jag tala, jag ock, till de hästomtumlande troer.
Rent ut säger jag nej. Från min hustru jag aldrig skall afstå;

alla de skatterna dock, som jag förde till hemmet från Argos, dem vill jag lemna igen och lägga därtill af mitt eget.»

Sade och satte sig ner. Men Priamos själf ibland folket reste sig, Dardanos ättling, i råd de evärdliges like.

Denne besinningsfull tog till orda ibland dem och talte:

»Lyssnen, I troer och dardanerfolk och I vapenförvanter, att jag må säga er det, som hjärtat mig bjuder att tala! Gången i staden nu hän till er aftonvard såsom Vanligt, glömmen ej sedan er vakt, utan hållen er vakna hvarenda! Men när det gryr, må Idaios gå hän till de halkade skeppen, att för Atriderna två, Menelaos och drott Agamemnon, mäla hvad Paris har sagt, för hvars skull sig härnaden yppat. Göre han också det kloka förslag, att de ville så länge hvila från larmande kamp, tills vi hunnit att bränna de döda. Senare kunna vi kämpa igen, till dess att en gudom skiljer oss slutligen åt och ger seger åt endera hären.»

Sagdt, och de lyssnade till och befallningen villiga lydde.

Aftonvarden blef äten nu strax i hvar krigareskara.

Men när det grydde, Idaios gick hän till de halkade skeppen, och han danaerna fann, krigsgudens behjärtade svenner, vid Agamemnons skepp bakom aikterstäfven i rådslag.

Trädde i midten då härolden fram och talade ljudligt:

»Ädle Atrid och I yppersta män ifrån hela Achaja!

Priamos sände mig hit och de öfrige troiske drottar, för att jag skulle för er, om det synes er kärt och behagligt, mäla hvad Paris har sagt, för1 hvars skull sig härnaden yppat.

Alla de skatter, som Paris en gång på de halkade skeppen, förde till Troja — o hade han blott dessförinnan gått under! — dem vill han lemna igen och lägga därtill af sitt eget.

Men Menelaos' ungdomsgemål åt den frejdade drotten
vägrar han lemna igen, fastän troerna yrka det ifrigt.
Äfven befalldes mig göra förslag, att I villen så länge
hvila från larmande kamp, tills vi hunnit att bränna de döda.
Senare kunna vi kämpa igen, till dess att en gudom
skiljer oss slutligen åt och ger seger åt endera hären.»

Så han talte, men tigande blott de sutto där alla.
Ändtligen höjde sin röst Diomedes, väldig i härskri:
»Låt Alexandros behålla sitt gods och behålla desslikes
Helena själf, ty det spädaste barn kan ju tydligen skönja,
att i förgörelsens nät äro troerna fångade redan.»

Sålunda talade han, och achaierna jublade bifall
till Diomedes' ord, den hästomtumlande hjältens;
och till Idaios då talade så deras drott Agamemnon:
»Där kan du höra nu själf, hvad achaierna mena, Idaios,
och hur de ge dig besked, och detsamma är äfven min yilja.
Hvad om de döda du sagt — jag har intet emot, att de brännas.

Ej är det öfligt och rätt att med nidskhet gömma de döda,
utan så snart som lifvet har flytt, skall man unna dem bålet.
Vare mig vittne nu Zeus, tordönande maken till Hera!»

Sade och lyftade upp sin spira mot samtliga gudar;
och Idaios tillbaka då gick till det heliga Troja.
Där i församlingen än de dardaniske männer och troer
sutto tillhopa och väntade på, att Idaios från skeppen
skulle nu komma tillbaks; och han kom och steg fram uti midten
och dem förkunnade svar. Då skyndade alla med ifver
dels att de stupade hämta och dels efter bränsle till skogen.
Också argiverna skyndade hän från de toftade skeppen

dels att de stupade hämta och dels efter bränsle till skogen.

Nyss hade 'solen gått upp i sin glans ur Okeanos' djupa,
sakta rinnande ström och sköt sina strålar på jorden,
då med hvarandra de möttes i frid bland de döda på fältet.
Vanskligt det blef dem att känna isär från hvarandra de fallne,
men de med vatten då tvättade af det stelnade blodet
och uppå vagnarna lyfte dem upp under brännande tårar.
Priamos bjöd dem att sluta sin gråt, och hans folk under tystnad
'staplade liken på bålet i hög med bedröfvade hjärtan,
och när de alla förbränt, de till heliga Ilion gingo.
Sammalunda jämväl de benskenklädde achaier
stapplade liken på bålet i hög med bedröfvade hjärtan,
och när de alla förbränt, till de toftade skeppen de gingo.

Dock, innan Eos gått upp, medan ännu var skymmande mörker,
sajmlades utvaldt folk af achaierna rundt omkring bålet.
Nu en gemensam hög åt de fallne de reste på slätten
runt omkring bålet och byggde i hast och i sträcka med högen
resliga torn till ett skyddande värn för sig själfva och skeppen.
Och uti tornen de satte så in tättslutande portar
för att där genomfart måtte vara för hästar och vagnar.
Slutligen gräfdde de ock tätt utanför tornen en vallgraf,
djup och väldig och bred, och slogo ner pålar inom den.
Sålunda sysslade där de lockiga män af Achaia.

Hos blixtslungaren Zeus under tiden gudarne sutto
härnande öfver det mäktiga verk, som achaierna byggde.
Tog då till orda bland dem jordskakaren, starke Poseidon:
»Finns det väl längre, o Zeus, någon man på oändliga jorden,
som, åt odödlige gudar betror sina tankar och planer?
Ser du ej denna förmätenhet ny af achaiernas söner,

huru för skeppen de byggt sig en mur och så utanför muren
dragit en graf, fast åt gudarne ej hekatomber de offrat?
Frejdadt blir verket så långt, som morgonrodnaden skiner,
och man skall glömma den mur, som af mig och Foibos Apollo
byggdes åt konung Laomedon förr kring staden med möda.»

Svarade då skysamlaren Zeus och var storligen misslynt:

»Ha! jordskakare, väldige gud, livad var det du sade?

Väl kunde slikt någon “ann af de evige gudarne frukta,
hvilken är mycket för mindre än du till styrka och armar;
du däremot skall prisas så långt, som dagningen skiner.

Märk nu, hur göra du skall: när de lockiga män af Achaia
segla på skeppen tillbaks till den älskade fädernejorden,
muren då sönderbryt och i hafvet skölj alldeles neder,
och låt så kusten den långa igen betäckas af sanden,
så att achaiernas väldiga mur utan spår må försvinna.»

Sålunda föllo de ord, som de skiftade där med hvarandra.

Solen sänkte sig ner, och achaiernas verk var nu färdigt.

Rundtorn i tälten de slaktade nöt och sig lagade kvällsvard.

Skepp ifrån Lemnos, som fraktade vin, hade landat nu många,
skickade samtliga dit af Euneos, en son af Iason

och af Hypsipyle född åt den mäktige drotten Iason.

Men åt Atriderna två, Menelaos och drott Agamemnon,
hade han tusen mått vin sändt särskildt med till föräring.

Nu ifrån skeppen de köpte sig vin, achaiernas söner,
några för blänkande järn och andra för strålande koppar,
andra för hudar af nöt och andra för lefvande oxar,
andra för slafvar jämväl, och de höllo en lysande måltid.

Natten igenom nu där de lockige män af Achaia
sutto till gilles med fröjd, men i staden trojaner och hjälpfolk.

Natten igenom den mäktige Zeus dem bebådade ofärd,

åskande fasansfullt, och den bleka förskräckelsen grep dem.
Vin af bågarna göto de ut uppå jorden, och ingen
vågade dricka, förrn offer han bragt åt den höge Kronion.
Därpå de gingo till ro och njöto hugsvalande sömnen.

ÅTTONDE SÅNGEN.

Den afbrutna striden.

Vidt öfver jorden sitt sken spred saffranslöjade Eos,
och nu af ljungeldslekaren Zeus hölls gudaförsamling
uppå den öfversta topp bland Olympos' hundra år.
Själ till orda han tog, och gudarne lyssnade alla:
»Lyssnen, I samtliga gudar, till mig och I alla gudinnor,
att jag må säga er det, som hjärtat mig bjuder att tala!
Ingen af eder, det vare sig gud eller vare! gudinna,
söke att klorsa min plan, utan gifven den alla ert [bifall,
så att dess fortare verket för mig måtte bringas till jände.
Men den jag märker ha lust att sig skilja från öfriga gudar
för att ge antingen troerna hjälp eller danaerhären,
den skall af blixten bli piskad med skam till Olympen tillbaka
eller bli gripen af mig och störtad i Tartaros' mörker,
nederst i svindlande djup, där det underjordiska häktet
ligger med stadiga portar af järn och med tröskel af koppar,
lika så djupt under Hades, som himlen är högt öfver jorden.
Då skall han lära, hur väldig jag är emot samtliga gudar.
Eller försöken, I gudar, en gång för att varsna det alla;
hängen från himmelen ned en kedja med gyllene länkar,
gripen så fatt däruti både gudar och alla gudinnor:
aldrig I makten ändå att från himmelen draga till jorden
Zieus, eder öfverste drott, hur mycket I också er möden.

Men om jag själf däremot blefve sinnad att draga på allvar,
droge er alla jag upp tillika med jorden och hafvet,
och kring Olympos' öfversta topp skulle kedjan jag binda,
så att i blånande rymd all världen hängande blefve.
Så är jag starkare långt än båd' gudar och människosläkte.»

Sålunda talade Zeus, och de alla förstummade sutto,
häpnande öfver hans ord, ty han väldigt och hotande talat.
Ändtligen svarade dock strålögda gudinnan Athene:
»O Kronion, vår fader, du högste bland härskare alla!
Oss är tillfullo ju känd din obetvingliga styrka;
men det gör ändå oss ondt om de tappre danaiska kämpar,
som skola alltså förgås till råga på allt hvad de lidit.
Dock vi dig lyda förstås och från kriget nu hålla oss borta,
men vi ett gagneligt råd vilja ännu argiverna gifva
så att de måtte ej alla förgås för din mäktiga vrede.»

Leende mildt, skysamlaren Zeus henne svarte och sade:
»Trösta dig, Tritogeneia, mitt barn! Det var icke på allvar
som jag nu talade så, och mot dig blir jag alltid bevågen.»

Sagdt, och han spände för vagn sina kopparhofvade hästar,
snabba som vinden i lopp och med svallande, gyllene manar;
klädde sig själf i ett harnesk af guld och i handen tog piskan,
skönarbetad af guld, och satte sig upp på sin vagnstol.
Piskan mot hästarne hven och villiga flögo de framåt
midt mellan jorden åstad och den stjärnesmyckade himlen.
Snart till Ida han kom, källvattnade villebrådshemmet,
där han på Gargaros ägde en lund och ett ångande altar.
Där sina hästar höll in Allfader för gudar och mänskor,
spände dem bägge ifrån och höljde dem in i en molnsky;
själf uppå toppen han satte sig ner i sin strålande ära,

blickande neder på troernas stad och achajiska skeppen.

Åto då frukosten just de lockige män af Achaja
rundtorn i tälten i hast och därefter sig klädde i vapen.
Äfven sig troerna väpnade nu öfverallt uti staden;
färre de voro, men brunno af lust att gå ändå i striden,
drifna af tvingande nöd, för att kämpa för barn och för hustrur.
Porten på gafvel slogs upp, och fort utströmmade hären,
kämpar till fots och på vagn, och väldigt var krigarelarmet.

När då till samma plats på sin frammarsch härarna hunno,
satte de sköld mot sköld och lans mot lans, och sin styrka
pröfvade kopparpansrade män, och de kupiga sköldar
stötte ihop med hvarann, och förfärligt var krigarelarmet.
Nu om hvartannat där ljud både jubel och jämmer i strideri,
alltsom man stod eller föll, och på marken flödade bloden.

Medan det morgon var och den heliga dagen i tillväxt
föllu på hvardera sidan en mängd för de träffande spjuten,
men när på midten af himmelen stod den strålande solen,
då tog sin gyllene våg Allfader och lyfte i handen,
lade i skålarna ner af den hemska förgörelsens lotter
en för trojanernas folk och en för achaiernas söner,
tog så om midten och vägde: då sjönk achaiernas dödslott,
så att den stannade först mot den näringsalstrande jorden,
medan trojanernas höjde sig upp mot himmelen vida.
Själ f med en tordönsskräll ifrån Ida han flammande blixten
slungade midt i achaiernas här, och de blefvo vid synen
slagna af häpnad enhvar, och den bleka förskräckelsen grep dem.

Där höll hvarken Idomeneus stånd eller drott Agamemnon
eller Ajanterna två, krigsgudens behjärtade svenner;

endast Gereniske Nestor höll stånd, achaiernas fader,
tvungen att dröja där kvar för sin häst, som den strålande Paris,
fagerlockiga Helenas man, hade träffat med pilen
just högst uppe i hjässan, där manen på hästarna börjar
ofvanpå hufvudskålen — ett sår så ytterligt farligt.
Hästen sig reste af smärta, då djupt gick udden i hjärnan,
och omkring pilen sig vältiade vildt och förvirrade spännet.
Medan nu gubben sprang fram och med svärdet linorna afhögg,
att honom skilja ifrån, kom Hektors eldiga krigsspann
rännande fram i de flyendes fjät med sin dristige körsven,
Hektor själf, och den gamle väl där skulle lifvet förlorat,
om han ej varsnats i tid af Tydiden, väldig i härscri.
Denne med skallande röst till Ulysses manande ropte:

»Ädle Laertesson, du mångförslagne Ulysses!
Vänder du fienden ryggen och flyr som de fege i hopen?
Akta, att ej under flykten en lans dig fastnar i ryggen!
Stanna, så skola vi åldringens lif mot den vilde försvara!»

Sagdt; men han lyddes ej till, mångpröfvade konung Ulysses
utan han ilade bara förbi till achaiernas härskepp.
Då, fastän ensam han var, sprang Tydiden fram bland de främste
och sig hos Neleussonen i hast framför hästarna ställde
och med bevingade ord till åldringen talte och sade:

»Gubbe, de pressa i sanning dig hårdt, de kämpande unge,
medan din egen kraft är ju bruten och åldern dig trycker;
svag är visst också din sven och sena på fot dina hästar.
Därför, välan, stig upp på min vagn, och jag lofvar, att sedan
skall du på troiska hästar få se, som förstå att på slätten
spränga förföljande fram och att lika så flinkt fly tillbaka,
och som jag nyligen tog från Aeneas, den ryslige kämpen.

Dina må svennerna taga om hand, men vi själfva med mina fara nu rakt mot troerna fram, så att Hektor må röna, att äfven jag har i handen ett spjut, som mot fienden lasar.»

Sagdt; och då lydde hans råd vagnskämpen Gereniske Nestor.

Nestors hästar nu togos om hand af de hurtiga svenner, Sthenelos, krigaren käck, och Eurymedon, manlige kämpen, men Diomedes' vagn däremot bestego de själfva.

Nestor i händerna strax tog de vackra och glänsande tömmar, piskan mot hästarna hven, och hastigt de nalkades Hektor.

Rakt emot dem han kom, och Tydiden nu slungade lansen, miste han kastade dock och i stället råkade hans körsven,

hjälten Eniopeus, son af den oförvägne Thebaios;

denne, som tömmarna höll, blef träffad i bröstet vid vårtan,

neder af vagnen han föll, och de eldiga hästarna bakåt

skyggade häftigt, och själf han förlorade andan och lifvet.

Sorgen på Hektors sinne föll tung för hans dödade körsven;

denne han dock lät där liggande bli, fast bedröfvad för vännen,

medan han sökte att finna en man, som var flink till att köra.

Länge ej saknade spännet en kusk, ty han träffade plötsligt

Ifitos' dristige son Archeptolemos; honom han genast

lät då bestiga sin vagn och gaf tömmarna uti hans händer.

Nu var förgörelsen nära, och allt skulle varit förloradt,

och de till Ilion skulle fösts in liksom fåren i fållan,

om de ej varsnats i tid af gudars och människors fader.

Strax med en tordönsskräll han slungade flammande blixten;

strålen i jorden slog ner framför spännet, som drog Diomedes,

blossande höjde en låga sig upp som af brinnande svafvel,

hästarna bägge sig hukade ner under oket af rädsla.

Nestor ur händerna gled med ens de prunkande tömmar,

och till Tydiden han talade så, i sitt hjärta förfärad:

»Tydeus' son, vänd om för att fly med de stampande hästar!
Eller kan icke du se, att Zeus vill ej unna dig seger?
Segeräran idag vill Kronion förläna åt Hektor;
åter en annan gång blir den vår, om det honom behagar.
Icke en dödlig det finns, som kan rubba hvad Zeus har beslutat,
vore han aldrig «å käck; långt starkare är ju Kronion.»

Honom svarade då Diomedes, väldig i härskri:

»Ja, du har alldeles rätt uti allt hvad du sade, o gamle;
men det är ändå en sak, som mig storligen ängslar och plågar.
Hektor skall säga en dag, när han talar på troernas stämma:
»Jag har Tydiden skrämt, så att undan han flydde till skeppen.»
Så skall han skryta en gång, och må hellre då jorden mig sluka!»

Honom svarade då vagnskämpen Gereniske Nestor:

»Hur kan du tala så där, du son af den modige Tydeus?
Skulle ock Hektor en dag dig kalla för feg och för kraftlös,
ingen skall ändå det tro af troer och Dardanossöner,
ingen skall heller det tro af de modiga troernas hustrur,
hvilka sett stupa- i stoftet för dig sina blomstrande makar.»

Så han sade och vände på flykt deras stampande hästar
hän genom vimlet igen, medan Hektor och troerna efter
sände af stingande spjuten en skur under skallande härskri.
Högt till Tydiden nu skrek den store och strålande Hektor:
»Ha, Tydid! Fast achaierna förr framför andra dig hedrat
både med högbänksplats och med stek och med fulla pokaler,
skola de håna dig nu, då du visat dig Vara en kvinna.
Bort, räddhågade mö! Mig jagar du icke på flykten;
ej skall du sätta din fot på vår mur eller föra på skeppen
troernas kvinnor bort. Nej förr skall jag gifva dig döden.»

Så han ropade högt, och Tydiden betänkte sig rådvill,
om han ej borde nu vända sitt spann och mot fienden kämpa.
Trenne gånger han tänkte därpå i sitt hjärta och sinne,
trenne gånger dock Zeus med en tordönsskräll ifrån Ida
bådade seger åt troernas här i den växlande striden.
Hektor till troerna ropade då med en skallande stämma:

»Tröjas och Lykiens män och dardaniske handgemängskämpar!
Vänner, o våren nu män och fäkten med stormande styrka!
Klart jag förstår i min själ, att Kronion, huld och bevågen,
seger och ära bebådade mig, men danaerna jämmer
Ack dessa dårar, som nyss med besvär den där vallen sig
hyggde, svag och föraktlig och icke i stånd till att hejda vårt anfall;
ty öfver grafven, de gräft, våra hästar ju lätt skola springa.
Men när jag väl är framme en gång vid de halkade skeppen,
glömmen, I vännen, då ej att sörja för flammande eldbloss,
så att jag flottan kan sätta i brand och argiverna själfva
döda vid skeppen, då skrämde de bli af den bolmande röken.»
Sagdt, och med ljudelig röst han till hästarna manande ropte :
»Hejsan, Gulingen min och du Svarten och Brunte och Hvitfot!
Låten nu se, att I lönen den vård, som Andromache alltid
eder så rikligen skänkt, den höge Eetions dotter!
Eder hon först utaf alla försåg med det ljufliga hvetet
och med en blandning af vin till att dricka, när lusten er påkom,
ja, innan bågarn hon räckte mig själf, sin blomstrande make.
Sätten då efter dem nu med besked, så att taga vi måtte
Nestors lysande sköld, hvars rykte går ända till himlen,
ty den skall vara af guld, både byglar och hela dess skifva;
och så af skuldrorna se'n på den hurtige kung Diomedes
pansaret underskönt, som smiddes af själfve Hefaistos!
Blifva de vapnen vårt rof, är min tro, att achaiernas söner

redan i natt gå ombord på de hafbefarande skeppen.»

Så han jublade högt. Då härmades vördiga Hera,
så att på tronen hon skalf och kom hela Olympen att darra,
och till Poséidon strax, den mäktige guden, hon talte:
»Ha, jordskakare, väldige gud, så förbarmas ej du ens
öfver danaernas män, där de ömkligen duka nu under,
dessa, som bringa dig jämt till Helikas stad och till Aigai
härliga offer i mängd; då må också du unna dem seger!
Ville blott samtliga vi, som danaernas hjälpare äro,
troerna drifva tillbaks och ha Zeus till att hålla sig borta,
skulle han snart bli led åt att sitta där ensam på Ida.»

Suckande djupt af harm, henne svarade starke Poséidon:
»Ack, frispråkiga Hera, betänk, hvad du säger för något!
Icke för min del önska jag kan, att vi öfrige gudar
började strida med Zeus; han är långt öfver alla i styrka.»

Sålunda föllo de ord, som de skiftade där med hvarandra.
Men hos achaierna fylldes det rum, som längst ifrån skeppen
var mellan mur och graf, till trängsel af hästar och sköldmän,
därför att Hektor, Priamos' son, lik den stormande Ares,
trängde dem häftigt tillbaks, då nu Zeus honom unnade seger.
Och han där skulle väl skeppen förbränt med den flammande
elden, hade ej vördiga Hera gett in Agamemnon i sinnet
båda att gripa sig an i en fart och att egga de andra.
Alltså han skyndade hän till achajiska tälten och skeppen,
hållande purpurmantelen högt i den seniga handen;
och på Ulysses' skepp han sig ställde, det beckade, stora,
som var i midten förlagdt, så att därifrån höras han kunde
både till tälten hos Telamons son, den modige Ajas,
och till Achilles' tält, ty ytterst i raden de båda

dragit upp skeppen, förlitande sig på sin mandom och styrka.

Genomträngande ljud nu hans rop öfver danaerhären:

»Blygens, argiviske män, I fagerdanade mesar!

Hvad har nu blifvit af allt vårt skryt att de tappraste vara,

som man på Lemnos fick höra af er, storordige bjässar,

medan I höllen kalas på de högbehornade oxar

och er förplägaden ymnigt med vin ur bräddade bålar?

Då emot hundra minsann, ja mot tvänne hundrade troeri

villen, I kämpa enhvar, men i dag vi ej ens mot en enda

duga att stå, mot Hektor, som snart skall väl bränna vår flotta.

Evige Zeus, har väl någonsin förr du en härskande konung

så i förblindelse sänkt och beröfvat en lysande ära?

Aldrig, det vet jag förvisst, har jag ändå ditt härliga altar

farit med skeppet förbi, då jag seglade hit till min ofärd,

nej, på dem alla jag bränt utaf oxar fett och låren,

längtande efter att lägga i grus det befastade Troja.

Därför bevilja, o Zeus, mig åtminstone denna min önskan:

låt oss åtminstone själfva få fly och oss rädda med lifvet,

och låt ej längre achaierna så af troerna kufvas!»

Så han sade, och Zeus, till förbarmande rörd af hans tårar,

gaf då en vink, att hans folk skulle frälsas och ej gå förloradt.

Genast han sände en örn, denna löftesrikaste fågel,

som höll i klorna ett kid, ett foster af dansande hinden;

kidet han släppte till jord vid det präktiga altaret neder,

där åt bebådaren Zeus achaierna plögade offra.

Dessa, som varnade nu, att en fågel var sänd af Kronion,

föllo då troerna starkare an med en brinnande stridslust.

Dock af danaernas män kunde ingen, så många de voro,

rosa sig af, att han förr än Tydiden hän öfver grafven

styrde sitt eldiga spann och med fienden drabbade samman,
utan den förste af alla han var, som en troer förgjorde;
Fradmons son Agelaos det var; han till flykt sina hästar
vände, men just som han hade dem vändt, Diomedes i ryggen
rände sin lans mellan skuldrorna in och tvärs genom bröstet;
neder af vagnen han föll, och i fallet skrällde hans rustning.
Fram bröt Atridernas par, Meneleaos och drott Agamemnon;
därnäst Ajanterna två, iklädde den stormande kraften;
näst efter dessa Idomeneus kom och Idomeneus' körsven,
hjälten Meriones, väldig och stark som den mordiske krigsgud;
fram bröt Eurypylos ock, Euaimons lysande telning;
Teukros den nionde var; han höll färdig sin spänstiga båge,
och bakom skölden han sökte sig skydd hos Telamons Ajas.
Ofta där förde nu Ajas sin sköld åt sidan, och Teukros,
sedan han spejät och siktat i hast och på någon i vimlet
skjutit sin träffande pil, så att stupad han mistade lifvet,
drog bakom Ajas sig undan igen som ett barn till sin moder,
och med sin strålande sköld honom Ajas skyddande dolde.

Hvilken af troerna fällde han först, den härlige Teukros?
Först han Orsilochos sköt, se'n Ormenos, se'n Ofelestes,
se'n Lykofontes, gudarne lik, se'n Chromios, Daitor
och Polypaimons son Amopaon och se'n Melanippos;
dessa i snabbaste följd nedlade han alla till jorden.
Honom med glädje då såg härskarornas drott Agamemnon,
huru han gallrade troernas led med sin kraftiga båge;
genast han trädde till honom då hän och talte och sade:
»Älskade Teukros, du Telamons son, du krigarehövding!
Skjut blott vidare så, blif achaiernas här till en ljusning,
liksom din fader till fröjd, som dig fostrade upp i din barndom
och i sitt hus dig vårdade ömt, som om äkta du varit.
Åldringens ära förhöj, om också i fjärran han dväljes.

Säga jag vill dig en, sak, och det ordet skall gå i fullbordan:
om det förunnas åt mig af Athene och Zeus med egiden,
att jag får Ilion lägga i grus, den förnämliga staden,
då skall du näst efter mig den främsta belöningen undfå,
antingen gångare tvänne med vagn eller också en trefot
eller en blomstrande mö, som med dig kan stiga i sängen.»

Honom svarade då den frejdade Teukros och sade:

»Ärorike Atrid, hvi förmanar du mig, som är ifrig
redan förut? Du må tro, att så länge mig krafterna räcka,
hvilat jag ej från den stund, vi begynte dem tränga mot staden,
utan står spejande jämt och dem nederlägger med bågen.
Redan jag åtta dem sändt af de långa och spetsiga pilar,
samtliga borrat sig in i behjärtade krigares kroppar,
men den där rasande hunden jag ej är i stånd till att träffa.»

Sagdt, och ånyo en pil han skickade af ifrån strängen
rakt emot Hektor åstad med en brinnande ifver att träffa,
råkade Hektor dock ej, men i bröstet träffade pilen
hjälten Gorgythion, Priamos' son, den behjärtade kämpen,
hvilkens moder en gång från Aisyme med Priamos giftes,
Kastianeira, den skönaste mö, som gudinnorna fager.
Och han lät hufvudet sjunka då ner, som i hagen en vallmo
lutar med hufvudet, tyngd af sin frukt och af vårliga regnet:
så han åt sidan med hufvudet sjönk under tyngden af hjälmen.

Teukros tog åter en pil och den skickade af ifrån strängen
rakt emot Hektor åstad med en brinnande ifver att träffa;
dock han sköt miste igen, ty Apollo den förde åt sidan,
men Archeptolemos föll, som fick pilen i bröstet vid vårtan,
Hektors behjärtade kusk, som stormade fram uti striden;
neder af vagnen han föll, och de eldiga hästarna bakåt

skyggade häftigt, och själf han förlorade andan och lifvet.
Sorgen på Hektors sinne föll tung för hans dödade körsven;
denne han dock lät där liggande bli, fast bedröfvad för vännen,
och han sin broder Kebnonos bad, som just var tillstädes,
gripa i tyglarna fatt, och villigt han maningen lydde.
Själf uppå marken han hoppade ner från den lysande vagnen,
skriande fasansfullt, och en sten med handen han upptog
och gick så rakt emot Teukros fram att den kasta på honom.
Denne ånyo en stingande pil hade tagit ur kogret
och lagt tillrätta på sträng; då träffade strålande Hektor,
just som i strängen han drog, hans skuldra, där halsen och
bröstit skiljas af nyckelbenet — en punkt, som är ytterligt farlig;
där han den siktande träffade hårdt med den kantiga stenen:
strängen för stenen sprang af, och vid leden domnade handen,
och han sjönk neder på knä och ur händerna tappade bågen.
Icke var Ajas nu den, som förglömde sin störtade broder,
utan stod när med ett språng och höll skyddande sköld öfver Teukros.

Denne på axlarna lyftades upp af tvänne kamrater,
tappre Mekisteus, Echios' son, och den ädle Alastor,
och bars till hålkade skeppen åstad, och han suckade svåra.

Dock hos troerna modet igen af Olympiern väcktes,
och de achaierna drefvo nu rakt mot den väldiga grafven.
Främst bland de kämpande Hektor bröt fram i sin trotsande styrka.

Som när en jagande hund i förlitan på fötternas snabbhet
bakifrån nafsar i länder och lår ett glupande lejon
eller en vildsvinsgalt och bevakar hvarenda dess vändning:
sålunda jagade Hektor de lockige män af Achaja,
dödande jämt deras efterste man, där de bäfvande flydde.
Dock när de under sin flykt inom grafven och pålarna hunnit,

efter det många förlorat sitt lif under troernas händer,
stannade flykten till slut och höllo de stånd invid skeppen
och intalade mod hos hvarann och med lyftade händer
sände upp brinnande böner enhvar till samtliga gudar.
Hektor längs grafven tumlade vildt sina eldiga hästar
med ett par ögon, som Gorgo dem har eller mordiske Ares.

Ömkan vid synen betog den liljearmade Hera,
och med bevingade ord hon talade strax till Athene:
»Ack då! Men skola ej vi, du dotter af Zeus med egiden,
bringa på slutet åtminstone hjälp i danaernas dödsnöd,
som nu till råga på allt deras ve skola också förgöras
blott af en endas våld. Och han rasar ej drägligt nu längre,
Hektor, Priamos' son, och har redan gjort grufliga skador.»

Henne svarade då strålögda gudinnan Athene:
»Ja, och hur önskar jag ej, att han mistade styrkan och lifvet,
stupande död på sin fädernejord för argivernas händer!
Ack, men min egen fader är vild och förryckt i sitt sinne,
ryslige, elake guden, som jämt mina planer förintar;
ja, och han minnes ej alls, hur hans son jag hjälpte så ofta
uti hans svåra betryck, då han trälade under Eurystheus.
Ofta mot himlen han gråtande såg; då sände Kronion
ständigt från himmelen mig för att honom beskydda i nöden.
Hade om detta en aning jag haft i mitt klyftiga sinne
då, när han skickades ner till det starkt tillbommade Hades
för att den ryslige härskarens hund upphämta ur mörkret,
aldrig han sluppit tillbaks öfver Stygens forsande vatten.
Ändå är Zeus nu förbittrad på mig och gör Thetis till viljes,
hvilken har famnat hans knän och med handen rört vid hans
haka, tiggande ära och hämnd åt stadsförhärjarn Achilles.
Snart, må du tro, får jag heta igen »Strålöga, min älskling!«

Men gå nu du och spänn för starkhofvade hästarna åt oss,
medan jag själf går i salarna in hos Zeus med egiden
och mig beväpnar till kamp; och sedan mig lyster att skåda,
antingen Priamos' son, den hjälmomstrålade Hektor,
fröjda sig skall, när han varsnar oss två framträda i striden,
eller om 'mången af troerna ock skall, stupad vid skeppen,
gifva sitt fett och sitt kött till föda åt hundaroch fåglar.»

Sade och bifall fick af den liljearmade Hera.

Gick nu att spänna för vagn sina gyllenbetslade hästar
Hera, den höga gudinnan, som födts af väldige Kronos.
Men! under tiden Athene, den dottern af Zeus med egiden,
lät i sin/ faders palats den smidiga skruden till golfvet
glida, som själf hon med händerna väft uti skiftande färger;
därpå hon passade rundt om sin barm Skysamlarens brynja
och sina vapen tog för den tåreförvällande striden.

Upp på den strålände vagnen hon steg och nu fattade lansens,
tung och stadig och lång, med hvilken hon kufvar i striden
hjältarnes fylken, när vredgad horn är, den väldiges dotter.
Hera med piskan då satte i fart sina hästar på stunden;
själfmant knarrade himmelens port, den horerna vakta,
dessa, som hafva sig himmelen vid och Olympen betrodde,
både att öppna den hopade skyn och att stänga den åter;
där med hästarna körde de ut under hvinande piskslag.

Men ifrån Ida dem varsnade Zeus, och betagen af vrede
sände han Iris åstad, sitt gyllenvingade ilbud:

»Skynda dig, Iris, fort! Drif dem hemåt och låt dem ej nära
komma! Det aldrig går väl, om vi råka i strid med hvarandra.
Ty jag vill säga en ting, och det ordet skall blifva besannad t:
jag slår förlamade för dem de raskt framsprängande hästar,
kastar dem själfva utaf och slår sönder den rullande vagnen,

och uppå tio hyälfvande år skola icke de läkas
från de grufliga sår, som den flammande blixten dem bränner:
att Strålöga må se, hvad det är mot sin fader att strida.
Ty jag är icke på långt när så vred och förbittrad på Hera:
hon har för vana ju jämt att fördärfva hvad helst jag beslutit.»

Sade. Då ilade bort vindfotade Iris med budet;
hän ifrån Idas toppar hon flög till den höga Olympen
och framför porten just till den klyftuppfyllda Olympen
mötte och hejdade dem och förmälde, hvad Zeus hade hälsat:
»Stannen, hvart viljen I hän? Hvilken dårskap har fattat ert sinne ?
Ej tillstäder Kronion, att hjälp I argiverna bringen,
utan han hotar så här och skall också det sätta i verket:
han slår förlamade för er de raskt framsprängande hästatv
kastar er själfva utaf och slår sönder den rullande vagnen,
och uppå tio hvälfvande år skolen icke I läkas
från de grufliga sår, som den flammande blixten er bränner:
att Strålöga må se, hvad det är mot sin fader att strida.
Ty han är icke på långt när så vred och förbittrad på Hera:
hon har för vana ju jämt att fördärfva hvad helst han beslutit.
Du däremot är den värsta, du oförsynta, såframt du
verkligen djärfves att lyfta mot Zeus din ofantliga glafven.»

Så hon sade och ilade bort, snabbfotade Iris.
Hera till orda då tog och talade så till Athene:
»Ack då! Men råda jag vill, du dotter af Zeus med egiden,
att vi för dödliga människors skull mot Kronion ej strida,
utan af dem må den ene förgås och den andre få lefva,
alltsom det faller sig. Nu må han själf efter planerna sina
skipa emellan de stridande dom, såsom billighet kräfver.»

Så hon sade och körde så hem med de stampande hästar.

Horerna spände ifrån hennes fagermaniga hästar,
ledde dem in och bundo dem fast vid ambrosiska krabbor,
ställde så vagnen lutande upp mot den skinande väggen.
Bägge gudinnorna satte sig ner uppå gyllene stolar
uti de öfrige gudarnes krets med bedröfvade hjärtan.

Men ifrån Ida kom Zeus på den rullande vagnen i fyrsprång
körande hem till Olympen igen till de samlade gudar'.
Hästarna spände åt honom ifrån jordskakaren starke,
lyftade vagnen så upp på sitt ställ och den täckte med klädet.
Själff till sin gyllene tron vidtskådande fader Kronion
trädde, och under hans steg då darrade hela Olympen.
Men afsides från Zeus för sig själfva Athene och Hera
sutto och yttrade icke ett ord eller gjorde en fråga,
men i sitt sinne han visste besked, och han talte och sade:

»Hvarför sitten I där så försagda, Athene och Hera?
Tröttat er han I då ej i den mannafrejdade striden
med att förgöra de troiske män, som I haten så grufligt.
Nej, det är visst, med den styrka jag har och så farliga händer,
rubbas jag icke en gång af Olympens samtliga gudar;
och på er båda en darning betog edra strålande lemmar,
innan I hunnit att striden få se och dess rysliga bragder.
Ja, och jag säga er vill, och det ordet jag skulle besannat:
hade er träffat min blix, då haden I aldrig på vagnen
kommit tillbaka igen till Olympen och gudarnes salar.»
Sålunda Zeus, men de knorrade då, Athene och Hera,
sittande nära hvarann och mot troerna stämplande ofård.
Likväl Athene sig stilla förhöll och ingenting sade,
fast mot sin fader hon fnös, af den vildaste vrede betagen,
men i sitt bröst kunde Hera sin harm ej rymma och utbröt:

»Faslige Kronosson, hVad var det för ord, som du sade?
Oss är tillfullo ju känd din obetvingliga styrka,
men det gör ändå oss ondt om |de tappre danaiske kämpar,
som skola alltså förgås till råga på allt hvad de lidit.
Dock, vi dig lyda förstås och i kriget ej blanda oss mera
men vi ett gagneligt råd vilja ännu argiverna gifva,
så att de måtte ej alla förgås för din mäktiga vrede.»

Svarade då skysamlaren Zeus och sade till henne:

»Värre ännu skall i morgon du se allsvåldig Kronion,
om du kanhända har lust, stoltblickande, vördiga Hera,
då han förstörelse gör på argivernas väldiga härsmakt.
Förr skall i striden ej unna sig rast den förfärlige Hektor,
innan vid skeppen sig reser igen den snabbe Achilles,
uppå den dagen, då kämpa man skall i förfärande trängsel
omkring Patroklos' lik vid de dubbelstäfvade skeppen.
Sålunda är det af gudar bestämdt, och dig och din vrede
frågar jag efter ej alls, om också till jordens och hafvets
yttersta gränser du går, där Iapetos sitter och Kronos;
aldrig dem Solen, Himmelens son med strålarna lifvar,
aldrig en fläktande vind, utan Tartaros' djup är omkring dem.
Ej en gång, om du dit ville vandra på villande stigar,
frågar jag efter din harm, ty din like ej finnes i fräckhet.»

Sade. Men icke ett ord hvitarmade Hera då svarte.

Solens lysande bloss i Okeanos stupade neder,
dragande efter sig natten mörk öfver bördiga jorden.
Troerna sörjde, att solen gick ner, men för alla achaier
innerligt efterlängtnad och ljuf kom skymmande natten.
Nu hölls med samtliga troerna ting af den strålände Hektor,
sedan han fört ifrån skeppen dem bort till den hvirflände
strömmen uppå en plats, som var fri från de rundtorn liggande liken.

Stigne af vagnarna neder på jord, de nu lyddes på talet,
som Zeusälsklingen Hektor där höll med lansens i handen;
elfva alnar den mätte i längd, och framme i ändan
glimmade kopparen hvass, och omkring den löpte en guldring;
denna han stödde sig på och till troerna talte och sade:
»Lyssnen, I troer och dardanerfolk och samtliga hjälpfolk!
Nyss var mitt hopp att fördärfva båd' skepp och hvarenda,
achaier, förrän jag vände tillbaks till det vindomsusade Troja;
dock, innan dess blef det mörkt, och detta förnämligast frälsat
både argivernas män och skeppen på stranden af hafvet.
Godt, må vi lyda den maningen nu, som oss mörknande natten
gifver och laga vår aftonvard. Nu lösen ur oken
fagermaniga hästarna strax och gifven dem foder;
skynden därefter att frodiga får jämte oxar från staden
bringa oss hastligen hit och hämta ur kamrarna hemma
bröd och förfriskande vin och samla en myckenhet bränsle!
Natten igenom hos oss intill morgontidiga Eos
eldar må brinna i mängd, så att skenet går ända till himlen,
för att de lockige män af Achaia ej måtte i natten
gifva sig flyende af öfver hafvets väldiga ryggar.
Nej, ty de skola då ej gå ombord utan kamp eller omak,
utan i stället skall mången af dem få att ännu därhemma
rufva på såret, han fick af en pil eller stingande spjutudd,
när han på skeppet sprang upp. Det skall lusten förtaga hos
andra att gå med gruflige Ares åstad mot de modige troer.
Härolder, kära för Zeus, gå fram genom staden och bjuda
gossar i ungdomens vår och de gamle med tinningen grånad
ligga kring staden på vakt uppå tornen, som gudarne byggde;
kvinnornas svagare kön må se till att hålla i husen
flammande eldar vid lif; och noga må vakten besörjas,
så att ej fienden listar sig in, medan hären är borta.
Blifve det efter mitt ord, I hästomtumlade troer!

Härmed vare då sagdt, hvad som nu är oss närmast af nöden,
men när det dagas, då talas vi vid, I behjärtade troer.
Och jag vill bedja och hoppas till Zeus och de öfrige gudar
att få dem jaga sin kos, dessa hundarna, sålda åt döden,
hvilka på skeppen förts hit af dödsgudinnorna själfva.
Ännu så länge i natt må vi endast ha vakt om oss själfva,
men när i morgon det gryr och vi hunnit oss kläda i vapen,
väcka vi hetsiga striden på nytt vid de halkade skeppen.
Då vill jag pröfva och se; om den starke Tydiden från skeppen
mig skall fördrifva till Ilions mur eller jag skall med lansen
göra ett slut på hans lif och gå bort med hans blodiga rustning.
Ja, han i morgon får visa sin konst, om allenast han bida
vågar mitt kommande spjut; dock tror jag, att då bland de främste
stupa han skall för min stöt och kring honom en mängd af hans kämpar,
efter det solen gått upp. Ack kunde jag lika så säkert
vinna odödlighet själf och en evigt blomstrande ungdom
och blifva ärad så högt som Athene och Foibos Apollo,
som det är säkert, att dagen går upp för argivernas ofärd!»

Sålunda talade Hektor, och troerna jublade bifall.
Kämparne spände nu strax sina löddriga hästar ur oken,
bundo därefter dem fast med tömmarna hvar vid sin stridsvagn,
skyndade sedan att frodiga får jämte oxar från staden
drifva till hären i hast och att hämta ur kamrarna hemma
bröd och förfriskande vin och att samla en myckenhet bränsle.
Gudarne bragte de nu fulltaliga festhekatomber,
offerångan af vindarna bars ifrån slätten till himlen,
doftande ljufligt, men togs ej emot af de salige gudar,
utan försmåddes, ty djupt de hatade heliga Troja,
Priamos själf och Priamos' folk, lansfrejdade drottens.

Sålunda troernas här, slagfärdig och full af förtröstan,

natten igenom där låg med otaliga brinnande eldar.
Som när på himmelen stjärnorna högt kring den lysande månen
synas i strålände glans, då luften är alldeles stilla;
tydligt då skönjes hvar höjd och hvar däld och hvar udde
på stranden, ofvan i himmelen öppnar sig blå den oändliga etern,
icke en stjärna är skymd, och i hjärtat gläder sig herden:
lika otaliga nu mellan skeppen och strömmande Xanthos
glimmade eldarna fram ifrån troernas här framför staden.
Tusende eldar på slätten det brann, och kring hvarje af dessa
sutto där femtio män i skenet af flammande elden.
Hästarna stodo och tuggade spelt och det ljusare hvetet,
medan de bidade hvar vid sin vagn sköntronande Eos.

NIONDE SÅNGEN.

Beskickning till Achilles.

Sålunda höllo nu troerna vakt. Bland achaierna åter
rådde den hemskaste skräck, som är broder till bäfvande flykten,
och af olidlig sorg voro alla de yppersta gripna.
Såsom när västan- och nordanstorm, som från Thrakien blåsa,
röra förenade upp det af fiskar vimlande djupet,
kommande oförtänt, och på hafvet den svartnade vågen
tornar sig upp, och en massa af tång uppkastar på stranden:
sålunda rördes nu upp i achaiernas bröst deras hjärtan.

Men Agamemnon, med hjärtat beklämdt af den svåraste
ängslan, vandrade kring och bjöd härolderna, klara i rösten,
att de till ting skulle kalla vid namn hvar kämpe i hären
utan att ropa, och själf bland de främste sig mödade drotten.
Sorgsna de satte på tinguet sig ner, och strax Agamemnon

stod i församlingen upp, och tårar han göt, som en källa
gjuter från klippans brant sitt mörka och skimrande vatten;
och under djupaste suckar han så till argiverna talte:
»Hören, I vänner, ett ord, I apgivernas furstar och rådsmän!
Kronossonen, den mäktige Zeus, har förblindelse gruflig
sändt naig, den grymme, som lofvade dock, att jag skulle
förvisso vända som segrare hem ifrån Ilions grusade murar.
Dock han ju stämplade endast på svek och mig bjuder till Argos
vända föraktad nu hem, då så, många jag mistat af hären.
Så det behagar väl Zeus, den öfvermäktige guden,
hvilken har tinnarna redan förstört på otaliga städer
och skall förstöra på många ännu, ty han härskar med allmakt.
Därför så hören nu detta mitt ord, och må alla det lyda:
låt oss på skeppen fly hem till den älskade fädernejorden!
Ingen förhoppning det finns, att vi taga det härliga Troja.»

Så han sade, och rundt förstummades alla, och länge
sutto där tigande nu de bekymrade män af Achaja.
Ändtligen höjde sin röst Diomedes, väldig i hänskri:
»Atreus' son, emot dig och din dårskap först jag mig vänder,
såsom är lofligt på tinguet, o drott; blif därför ej harmsen.
Själff du min tapperhet smädade nyss för danaernas öron,
kallande mig både vekligi »och rädd: — hur det är med den
saken, känner ju hela argivernas här, både ungia och gamla.
Dig af tvänne blott ett gaf sonen af listige Kronos:
konungaspiran han gaf och den heder, som följer med spiran,
tapperhet gaf han dig ej, som är människans yppersta styrka.
Sällsamme man! och du tror nu förstås, att achaiernas söner
äro så tröga till strid och så utan allt mod, som du säger?
Känner du själf en så brinnande lust att nu komma till hemmet,
hissa då segel, ty vägen är fri, och därefter på stranden
ligga de hundra skepp, som följde dig hit från Mykene.

Dock, de andra bli kvar af achaiernas lockiga söner,
tills vi ha Troja förstört. Men välan, må ock samtliga dessa
flykta på skeppen sin väg till den älskade fädernejorden:
jag och Sthenelos stanna och slåss, till dess att vi målet
vinna med Ilions stad, ty vår hitfärd leddes af gudar.»

Sålunda talade han, och achaierna jublade bifall
till Diomedes' ord, den hästomtumlande hjältens.
Därpå ibland dem stod uppi den åldrige Nestor och talte:
»Du är förvisso, Tydid, uti striden den tappreste kämpe,
äfven i råd är du främst bland samtliga män af din ålder;
ingen skall tadla ditt ord af achaier, så många de äro,
eller dig säga emot, men] du kom ej till kärnan af saken.
Också du är ju så ung, och till mig du en son kuinde vara,
ja, och min yngste därtill, men vet ändå att visligen orda
bland argivernas drottare, och allt hvad du sade var riktigt.
Alltså, välan, då med heder jag själf kan mig kalla den äldre,
tager jag bladet från mun och nu kommer till saken, och ingen
lärer förakta mitt ord, ej ens vår drott Agamemnon.
Hemlös, laglös, släktingelös vill jag kalla den mannen,
hvilken kan finna sin lust det grufliga split mellan landsmän. —
Men må vi lyda den maningen nu, som oss mörknande natten
gifver, och laga vår kväll. Fältvakterna alla på stunden
lägre sig hvar på sin plats längs grafven utanför vällen.
Denna befallning jag ger åt de unga. Men du, Agamemnon,
blifve vår föregångsman, ty du är den öfverste drotten.
Red för de äldste ett gille, ty slikt dig ägnar och anstår.
Tälten du fulla ju äger af vin, som achaiernas fartyg
dagligen frakta från Thrakien hit öfver villande hafvet,
och du har allt hvad till gille behöfs och kan många befalla.
Där kan i furstarnes krets du lyssna till den, som det bästa
rådet oss gifva förmår, ty ett dugande råd och ett ädelt

tarfva achaierna nu, då ju fienden nära till skeppen
bränner den mängden af eldar, till fröjd för ingen ibland oss.
Natten, som komjmer, skall bringa fördärf eller frälsning åt hären.»

Sade, och gärna de lyssnade till och maningen lydde.
Strax fältvakterna tågade ut i sin krigarerustning;
somliga fördes af Nestors son Thrasymedes, och andra
förde Askalafos an och Ialmenos, söner af Ares,
andra Meriones, Afareus käck och Deipyros hjälten,
somliga förde där ock Lykomedes, sonen af Kreion.
Sju voro vakternas höfvitsmän, och med hvardera följde
hundrade kämpar, som höllo i hand långskaftade spjuten,
dessa nu gingo och lägrade sig mellan grafven och muren,
tände där eldar upp och lagade alla sin kvällsvard.

Men Agamemnon Atriden achaiernas samlade furstar
förde nu in i sitt tält och dem bjöd på ett lysande gille;
dessa då grepo sig an med de färdiga, väntande rätter.
Men när de stillat hade sin lust till att äta och dricka,
började åldringen först af dem alla att väfva ett rådslag,
Nestor, hvars råd hade ofta förut som det bästa sig visat;
denne besinningsfull tog till orda ibland dem och talte:

»Ärorike Atrid, du männernås drott Agamemnon!
Sluta med dig och börja med dig skall mitt tal, då så många
krigares konung du är och har fått af den höge Kronion
spiran och rätten i hand för att alla de öfriga styra.
Därför det höfves isynnerhet dig så att tala som höra
och att befrämja hvart nyttigt förslag, som någon af hjärtat
manas att lägga här fram, ty på dig afgörandet hvilar.
Och jag skall säga nu själf, hvad som tyckes mig vara det bästa;
ty det skall ingen ett visare råd kunna finna än detta,

hvarpå jag länge har tänkt i mitt sinne och ännu jag tänker,
ifrån den dagen då du, Zeusättade, förde ur tältet
bort från den vrede Achilles med våld den unga Briseis.
Detta ej alls var oss andra till lags, och jag själf ju dig ifrigt
sökte att råda ifrån; dock du, förledd af din stolthet,
kränkte den tappreste man, som är hedrad af gudarna själfva,
röfvade äreskänken, han fått, och behåller den ännu.
Men låt oss (ännu betänka likväl, hur vi honom må blidka
både med vinnande ord och med honom behagliga skänker.»

Honom svarade då härskarornas drott Agamemnon:

»Gubbe, du for ej med lögn, då du mina förseelser nämnde.
Jag var förblindad, jag nekar det ej. — Ja, härar i sanning
väger den lerigare upp, som är hjärtligen kär för Kronion,
såsom han denne nu hedrade högt och achaierna kväste.
Dock, hvad jag felade nyss, då jag lydde mitt villade sinne,
vill jag försona igen och betala omätliga böter,
och för er alla jag nämna nu skall mina lysande skänker.
Tio talenter i guld och ett tjog blankskinande kittlar,
sju trefötter, dem elden ej rört, tolf kraftiga hästar,
täflingshingstar, som vunnit sig pris med fötterna ofta:
fattig i sanning ej vore en man på gods eller åkrar
eller på kosteligt guld, om han ägde så många klenoder,
som uti täflan åt mig starkhofvade hingstarna vunnit.
Vidare kvinnor sju, förfarna i härliga slöjder,
Lesbiska flickor, som jag, då han tagit det däjliga Lesbos,
valde mig ut som de fagraste sju ibland skaror af kvinnor.
Dessa åt honom jag ger, och mied dem skall den unga Briseis
följa, som röfvat jag har, och den dyraste ed skall jag svärja,
att hennes läger jag aldrig besteg eller njöt hennes famntag,
såsom i människosläktet är sed mellan mannen och kvinnan.
Alla de skänkerna lemnar jag strax, och om gudarne sedan

låta oss härja en gång den ståtliga Priamosstaden,
skall han få nkligen lasta sitt skepp med guld och med koppar,
sedan han brutit oss väg och achaierna bytet fördela,
och skall få själf utvälja åt sig af trojanskorna tjugu,
som näst argiviska Helena själf de skönaste äro.

Och om till Argos vi komma igen, det välsignade kornland,
skall han få blifva min måg; jag skall honom så högt som Orestes
hedra, min älskade son, som i härlighet fostras i hemmet.

Trenne döttrar jag har i min väluppmurade kungsgård;
hvilken af dessa han vill, Chrysothemis, Ifianassa
eller Laodike, före han hem som sin maka till Peleus;
brudskatt kräfver jag ej, men skall själf med den rikaste hemgift
rusta min dotter ut, såsom aldrig en fader tillförne.

Och sju blomstrande städer därtill är jag villig att gifva:
Enope, Hire med grönskande ängd och Kardamyle får han,
Ferais heliga stad och Antheia med ymniga beten,
Pedasos, drufvornas ort, och Aipeia, den tjusande staden,
liggande alla vid sjön och ytterst mot sandiga Pylos.
De, som ii' städerna bo, äro rika på får och på oxar,
och han med skänker skall hedras af dem liksom en evärdlig,
och de sin rikliga skatt skola gälda inunder hans spira.

Detta åt honom jag ger, om han blott vill förgäta sin Vrede.
Måtte han blidkas — oblidkeligt hård är ju Hades allena,
därför af samtliga gudar han ock är oss människor ledast —;
men må han underordna sig mig, i den mån jag är högre
och kan berömma mig| ock af att vara den äldre till åren.»

Honom svarade då vagnskämpen Gereniske Nestor:

»Ärorike Atrid, du människors drott Agamemnon!

Icke föraktliga gåfvor det är, som du bjuder Achilles.

Fort, låt oss välja då lämpliga män Och demi låta på stunden
hän till Peliden Achilles tält skyndsamligen vandra.

Eller välan, jag skall välja dem själf, och jag hoppas de lyda.
Främst och som ledare Foinix må gå, den gudarnes älskling,
och så den reslige Ajas därnäst och den ädle Ulysses;
följe af härolder Hodios med och Eurybates äfven!
Bringa man vatten för händerna hit och befalle man tystnad,
att till Kroniden Zeus vi må nu om förbarmande bedja.»

Sagdt, och dem alla behagade väl den mening, han yttrat.
Strax öfver händerna göto på dem härolderna vatten,
bålarna ända till brädden med vin af svennerna fylldes,
bägarna skänkte de i Och buro omkring dem till alla.
Men när af Vinet de stänkt och druckit så mycket dem lyste,
gingo de ut ur Atridens tält med skyndande fotsteg.
Ifrigt förmanade dem vagnskämpen Gereniske Nestor,
medan han menande såg på enhvar och mest på Ulysses,
att försöka nu allt för att blidka den ädle Achilles.

Därpå de vandrade hän längs stranden af brusande hafvet
under en brinnande bön till jordomfamnar Poseidon,
att Aiakidens trotsiga själ måtte blidkas med lätthet.
Men när omsider de nått Myrmidoniska tälten och skeppen,
funno de hjälten förnöjande sig med den klingande lyran,
kbnstarbetad och skön och med silfverglänsande skrufblock;
denna ur bytet han valt, då han härjat Eetions kungsstad,
och nu förnöjde sig med, och hans sång var om hjältebedrifter.
Ensam Patroklos där satt under tystnad midtemot vännen,
väntande, tills Aiakiden sin sång hunne sjunga till ände.
Trädde då männerna fram med den ädle Ulysses i spetsen,
tills framför hjälten de stodo, och upp sprang häpen Achilles,
hållande lyran på arm, ifrån stolen, på hvilken han suttit;
sammalunda Patroklos steg upp, då han varsnade männen.
Räckte då handen åt dem den snabbe Achilles och sade:

»Hell! Skall jag sådana vänner få se ! Det var då en glädje!
Är jag än harmsen, så ären dock I bland achaier mig kärast.»

Sade den ädle Achilles och in dem förde i tältet
och gaf på stolar dem plats uppå purpurhyenden sköna,
och till Patroklos han talade strax, som stod i hans närhet:
»Hämta nu fram, O1 Menoitios' son, en drygare vinbål,
blanda ett starkare vin och fyll bågarna i åt oss alla,
ty mina käraste vänner det är, som gästa i tältet.»

Sagdt, och Patroklos då lydde på stund sin älskade stridsbror.
Denne nu framdrog själf uti skenet af elden en köttbänk,
lade de saftiga ryggarna dit af en bock och en gumse,
lade där också en gödgaltsrygg med det dallrande fettet.
Och nu Automedon köttet höll i, och Achilles högg sönder
och skar behändigt isär och stack skifvorna sedan på stekspett,
medan Patroklos fyrade på och fick elden att blossa.
Men sedan veden bränt ned och de lekande1 lågorna slocknat,
rakade glöden de jämn, och Achilles höll spetten däröfver,
stödda på gafflar, och strödde nu på det välsignade saltet.
Och när han allt hade stekt och det flyttat till anrättningsbordet,
brödet Patroklos då tog och det satte i prydliga korgar
rundtorn på bordet fram, och Achilles fördelade köttet.
Därpå han satte sig själf med ansiktet vändt mot Ulysses
inne vid innersta vägg och befallde nu vännen Patroklos
offra åt gudarna först, och han förstlingsskifvorna brände.
Därpå de grepo sig an med de färdiga, väntande rätter,
men när de stillat hade sin lust till att äta och dricka,
Ajas gaf Foinix en vink; det märkte den ädle Ulysses,
fyllde pokalen med vin, drack Achilles till och begynte:

»Hell dig, Achilles! Ja, ej ha vi brist på den rikaste fägnad

hvarken hos Atreus' son Agamemnon i höfdingatältet
eller nu här hos dig; fullt opp af de läckraste saker
vankas på bordet, men ej står vår håg till förlustande gillet,
därför att ängslan oss tär för det olycksöde vi skönja.
Tvifvelaktigt det är, om achaiernas skepp skola frälsas
eller förstöras, så vida ej du, vill med kraften dig väpna.
Lägrade äro på vakt helt nära till skeppen och muren
Trojas behjärtade män och dess frejdade vapenförvanter,
brännande eldar i tusendetal, (och de tänka ej längre
låta sig hejda, men störta sig in på de beckade skeppen
Därtill Kronion åt dem ger nu lyckobådande tecken
blixtrande gång på gång, och Hektor i trotsande styrka
rasar nu vildt i förlitan på Zeus och frågar ej efter
människor mer eller gudar en gång och är gripen af vanvett.
Ifrigt han önskar, att snart må sig te den gudomliga Eos;
då vill han förstäfsprydnadem strax borthugga på skeppen,
flottan förbränna med härjande eld och achaierna själfva
döda vid skeppen, då skrämnda de bli af den bolmande röken.
Svåra jag räds i min själ, att de evige göra till sanning
dessa hans hotelser snart, och att ödet bestämt åt oss själfva
döden vid Ilion, långt från det häs tupp ammande Argos.
Därför stå upp, om frälsa du vill, fast i yttersta stunden,
undan trojanernas storm den beträngda argiviska hären!
Sjalf skall du efteråt ångra dig visst, och det icke är möjligt
finna en bot, sedan skadan är skedd; så betänk då i tide,
hur mot förgörelsens dag du må värja achaiernas söner!
Käre, dig lades på hjärtat ett ord af Peleus din fader,
uppå den dagen han sände dig bort ifrån Fthia till hären:
»Segerkraften, min son, skola Pallas Athene och Hera
gifva dig, om de så vilja, men själf lägg band på det stolta
sinne, som bor i ditt bröst, ty ett vänsällt sinne är bättre.
Sky det förgörelsebringande split för att blifva dess mera

hedrad af hela argivernas här, både unga och gamla.»

Detta var åldringens ord, men det glömmet du. Nu dock omsider sluta och glöm din förbittrade harm,; ty åt dig Agamemnon' bjuder en fullgod bot, om du blott vill förgäta din vrede.

Och om du bara vill lyssna nu till, så skall jag dig nämna alla de skänker, som nyss i sitt tält Agamemnon dig lofvat.

Tio talenter i guld och ett tjog blankskinande kittlar, sju trefötter, dem elden ej rört, tolf gångare starka, täflingshingstar, som vunnit sig pris med fötterna ofta: fattig i sanning ej vore en man på gods eller åkrar eller på kosteligt guld, om han ägde så många klenoder, som uti täflingsspel Agamemnons hingstar ha vunnit.

Vidare kvinnor sju, förfarna i härliga slöjder, Lesbiska flickor, som han, då du tagit det däjliga Lesbos, valde sig ut som de skönaste sju ibland skaror af kvinnor.

Dessa han skänker åt dig, och med dem skall den unga Briseis följa, som röfvat han har, och den dyraste ed skall han svärja, att hennes läger han aldrig besteg eller njöt hennes famntag, som är naturligt och lofligt, o drott, så för män som för kvinnor.

Alla de skänkerna gifver han strax, och om gudarne sedan låta oss härja en gång den ståtliga Priamosstaden, skall du få rikligen lasta ditt skepp med guld och med koppar, sedan du brutit oss väg och achaierna bytet fördela, och skall få själf utvälja åt dig af trojanskorna; tjugu, som näst argiviska Helena själf de skönaste äro.

Och om till Argos vi komma igen, det välsignande kornland, skall du få blifva hans måg och skall lika så högt som Orestes hedras, hans älskade son, som i härlighet fostras i hemmet.

Trenne döttrar han har i sin väluppmurade kungsgård; hvilken af dessa du vill, Chrysothemis, Ifianassa eller Laodike, före du hem som din maka till Peleus; brudskatt kräfver han ej, men skall själf med den rikaste hemgift

rusta sin dotter ut, såsom aldrig en fader tillförne.
Och sju blomstrande städer därtill är han villig att gifva:
Enope, Hire med grönskande ängd och Kardamyle får du
Ferais heliga stad och Antheia med ymniga beten,
Pedasos, drufvornas ort, och Aipeia, den tjusande staden,
liggande alla vid sjön och ytterst mot sandiga Pylos.
De, som i städerna bo, äro rika på får och på oxar,
och du med skänker skall hedras af dem liksom en evärdelig,
och de sin rikliga skatt skola gälda inunder din spira.
Hetta han gifver åt dig, om du blott vill förgäta din vrede.
Och är Atriden nu själf för ditt hjärta för mycket förhatlig,
han och hans skänker, så tänk på de andra achaierna alla,
som i sitt läger beträngda nu stå, och som skola dig hedra
liksom en gud; ja, ovanskeligt lof kan du vinna ibland dem.
Hektor du fälla nu kan, då han tätt inpå lifvet dig kommer,
drifven af dödsraseri, och förmenar, att ingen hans like
finns i danaernas här bland de många, som kommo på skeppen.»

Honom svarade då snabbfotade hjälten Achilles:

»Ädle Laertesson, du mångförslagne Ulysses!

Alltså jag tvungen väl är att ge öppet tillkänna min mening,
huru jag tänker härom, och hur också det kommer att hända,
för att den ene och andre af er ej må sitta och truga.

Vederstygglig mig är såsom Hades' portar den mannen,
hvilken bär annat i själen fördoldt och annat på tungan;
därför ock säger nu jag, hvad som tyckes mig vara det bästa.

Hvarken af Atreus' son Agamemnon jag lärer bevekas
eller af hela danaernas här, då ju tacken är ingen
för att mot fiendemännen man slåss utan rast eller hvila.

Hcmmasittaren lika ju får med den trägnaste kämpe,
lika är hedern, som blifver till del åt en feg och en tapper,
samma är döden till sist för en dådlös man och en bragdrik.

Intet jag har i behållning för allt hvad mitt hjärta fått utstå,
medan jag vågade ständigt mitt lif för att kämpa och strida,
utan som fågeln ger allt åt de fjäderlösa små ungar,
när den en munsbit hittar, och själf under tiden far illa,
så har ock jag utan sömn mångfaldiga nätter fått vaka,
blodiga dagar jämväl har jag genomkämpat så många,
medan jag stridde mot män — för Atridernas kvinnor, kantanka.
Tolf befolkade städer jag re'n har förhärjat på sjötåg,
elfva desslikes till lands uti troernas bördiga rike,
och ur dem alla i byte jag tog en mängd ädla klenoder,
förde dem samtliga hit och dem gaf åt Atrid Agamemnon.
Denne tog bytet, som suttit i ro under tiden vid skeppen,
delade med sig helt litet däraf, och det mesta behöll han.
Hedersgåfvor likväl han åt drottar och höfdingar skänkte;
dem ha de än i behåll, och allenast från mig bland achaier
tog han min hjärtanskär och behåller. Ja låt honom fröjdas,
i hennes armar! Hvad göres behof, att argiver mot troer
ligga i krig? Hvarför seglade hit med den samlade hären
denne Atriden? Ja säg, var ej lockiga Helena orsak?
Äro bland människors barn då Atriderna kanske de enda,
hvilka en kvinna ha kär? Nej enhvar, som är manlig och ädel,
älskar och skyddar väl sin, såsom jag nu ock älskade henne
djupt af min innersta själ, fast jag henne förvärfvat med lansen.
Nu, då min äreskänk han ur armarna svikligen ryckt mig,
spare han sina försök; jag är varnad och tror honom icke.
Nej, må han rådask, Ulysses, med dig och de öfrige drottar,
hur han skall värja utaf den förhärjande elden från skeppen.
Mig förutan ju mycket minsann har han redan bedrifvit
och byggt nu muren och dragit en graf tätt utanför denna,
djup och väldig och bred, och slagit ner pålar inom den;
dock skall han icke ens så kunna mannförgöraren Hektor
hålla tillbaks. Men så länge som jag bland achaierna stridde,

vågade aldrig Hektor att långt ifrån murarna kämpa,
utan allenast till eken han kom framför Skajiska porten.
Dar han mig bidde en gång, och med nöd slapp han undan min anstorm.

Nu, sedan mera ej kämpa jag vill med den härlige Hektor,
bringar i morgon jag offer åt Zeus och de öfrige gudar,
drager så skeppen i sjön och lastar dem rikligt med byte.
Då skall du se, om du vill, och om sådant dig ligger om hjärtat,
huru på fiskrik stråt utåt bred Hellespontos min flotta
simmar i morgonens ljus under kämparnes ifriga årtag;
och om en lyckosam färd mig förunnar den höge Poseidon,
länder på tredje dagen jag fram till det bördiga Fthia.
Gods har jag hemma i mängd, som jag lemnade kvar vid min hitfärd,
och jag för med härifrån rödskimrande koppar och guldgoods,
äfvensom gråblankt järn och fagergörldade kvinnor,
som jag vid lottningen fått; men min hedersgåfva har skändligt
gifvaren tagit igen, den mäktige drott Agamemnon,
Atreussonen. Så säg honom allt, som jag ger dig i uppdrag,
öppet och högt, för att också de andra achaier må harmas,
om han nu hoppas att än någon mer af danaerna narra,
såsom han alltid är fräck; men åtminstone mig lär han icke
djärfvas i ögonen se, fast en hund kan ej Vara så oblyg. —
Hvarken i råd eller dåd vill jag hafva med honom att skaffa,
ty han har gäckat och kränkt (mig en gång, men skall ej mig ånyo
fånga med ord; må han nöja 'sig nu, och för mig må han gärna
skynda till fall, då nu styraren Zeus honom röfvat förståndet.
Vidriga äro mig skänkerna hans, och jag struntar i honom.
Ej om han bjöde mig tio, ja tjugu gånger så mycket,
som han besitter i dag och kan möjligen ännu förvärfva,
eller som strömmar ihop till Orchomenos' stad eller Thebe
uti Egyptens land, där rikedom hopas i husen —
hundrade portar har staden, och ut genom hvar af dess portar

köra med hästar och vagnar till strids tvåhundra kämpar —;
nej, om otalig var skänkernas mängd såsom sanden och stoftet,
icke ens då kunde sinnet på mig Agamemnon beveka,
innan han gäldat till fullo mig bot för den kränkande skymfen.
Ej vill jag hafva till vif någon dotter af kung Agamemnon,
vore hon också så skön som den gyllene kärleks gudinnan
och kunde täfla i slöjd med den visa gudinnan Athene;
henne jag äktar dock ej. Må han välja en annan achaier,
en, som är honom till lags och är större i konungavälde.
Ty om de högste bevara mitt lif och jag kommer till hemmet,
då skall nog Peleus själf åt sin son utsöka en maka.
Många achajiska kvinnor det finns uti Hellas och Fthia,
döttrar till lysande män, som städerna skydda i landet;
hvilken af dessa jag vill, till min älskade hustru jag tager.
Ofta en innerlig längtan jag känt i mitt manliga hjärta
att få därhemma, förent med en värdig och älskande maka,
njuta den rikedom all, som min åldrige fader har samlat.
Ingenting värda mot lifvet för mig äro alla de skatter,
hvilka man säger att Ilion ägt, den blomstrande staden,
fordom i fredens tid, innan ännu achaierna kommit,
eller den rikedom all, som af tröskelstenen förvaras
borta i Pythos däld åt den siande Foibos Apollo.
Taga sig kan man med svärd både oxar och yppersta fårhjord,
skaffa sig kan man den vackraste häst och den skönaste trefot;
o, men en människas själ, den griper och fångar man icke,
så att den vänder igen, när den flytt öfver tändernas stängsel.
Mig har min moder förtalt, den silfverfotade Thetis,
att tvåfaldig den skickelse är, som mig leder till döden:
stannar jag kvar för att kämpa här än kring Ilions murar,
då blir om intet min hemkomstdag, men min ära ovansklig;
vänder jag däremot hem till den älskade fädernejorden,
då är min ära för spilld, men länge jag kommer att lefva,

och ej skall snarligen randas den dag, då jag hinnes af döden.
Äfven er andra jag hade väl lust till att gifva det rådet
hemåt att segla igen, ty aldrig I skolen få skåda
tionande Ilions fall. Vidtblickande Zeus öfver staden
håller sin skyddande hand, och af mod är folket besjäladt. —
V andren I därför tillbaks och gifven achaiernas furstar
om eder sändning besked — ett hedrande värf för de äldste —,
och må ett annat och bättre förslag de betänka i sinnet,
hvilket kan skeppen frälsa åt dem och vid halkade skeppen
också achaiernas här, ty det råd, som de togo nu senast,
är ej att tänka på alls, då min vrede ej låter sig blidka.
Foinix må stanna hos oss (och ligga här kvar öfver natten
för att på skeppen följa mig åt hem till fädernejorden
tidigt i morgon, ifall han så vill, ty han tvingas ju icke.»

Så var Achilles' svar, och de alla förstummade sutto,
häpnande öfver hans ord, ty han väldigt och hotande talat.
Andtligen svarade då vagnskämpen, den åldrige Foinix,
brusten i gråt, ty hans ångest var stor för achajiska skeppen:
»Tänker du verkligen nu på din hemfärd, ädle Achilles,
och vill du alldeles ej snabbseglande skeppen försvara
mot den förhärjande eld, sedan vreden har gripit ditt sinne;
hur skall då jag utan dig, mitt älskade barn, kunna ensam
stanna här kvar? Ty med dig jag sändes af åldrige Peleus,
uppå den dagen han sände dig bort ifrån Fthia till hären,
barnslig, ej öfvad ännu i det allförgörande kriget
eller att tala på ting, där ej mindre berömmelse vinnes;
därför han sände mig med, för att lära jag skulle dig allting,
både att blifva en talare god och en dugande hjälte.
Därför vill icke af dig, mitt älskade barn, jag nu lemnas,
nej icke ens, om en gud mig lofvade själf, att han släta
skulle min rynkiga hud och mig göra till blomstrande yngling,

sådan från Hellas jag drog, där kvinnorna äro så fagra,
sedan jag råkat i kif med min far, Ormeniden Amyntor.
Gramse han blifvit på mig för sin fagerhåriga frilla,
hvilken han fjäsade för, med förakt för sin maka, min moder.
Då nu min moder alltjämt under knäfall tiggde och bad mig
att gå med frilian i säng, så att leda hon finge för gubben,
gjorde jag, såsom hon bad, men min fader, som anade oråd,
for i förbannelser ut och de rysliga hämndegudinnor
skrikande bad, att i skotet på mig måtte aldrig i tiden
sitta en älskad son af mig själf; och förbannelsen uppfylld
blef af den underjordiske Zeus och Persefone hemska.
Honom jag tänkte då på att förgöra med eggade kopparn;
harmen dämpades dock af en gud, som mig förde till minnes
folkets blifvande dom, och hur människor skulle mig smäda,
och bland achaier jag ej ville fadermördare heta.
Men det omöjligt var för mitt sinne att längre fördraga
att gå därhemma i huset omkring hos min vredgade fader.
Vänner och fränder, mån tro, då kommo omkring mig och ifrigt
sökte med böner att hålla mig kvar uti fädernehemmet;
många de fetaste får och oxar med släpande fötter
slaktades, många af svinen jämväl med det dallrande fett
sveddes och stektes på spett i Hefaistos' lekande lågor;
därtill en myckenhet vin blef drucket ur åldringens vinkrus.
Nio nätter å rad de omkring mig natten igenom
vaktade, turande om, och aldrig de eldarna släckte,
hvarken den elden, som brann under pelargången vid porten,
eller den andra, som brann framför kammardörren i hallen.
Men när den tionde natten bröt in med sitt skymmande mörker,
sprängde jag kammarens dörr med dess välinfogade flyglar,
smög mig på gården ut och mig svingade lätt öfver muren,
och af de vaktande ingen mig såg och af tärnorna ingen.
Fjärran jag flydde nu bort genom Hellas' rymliga ängder,

ända tills bördiga Fthia jag hann, fårhjordarnas amma,
och till kung Peleus kom, och kungen tog vänligt emot mig
och fick mig sedan så kär, som en fader kan någonsin älska
endaste sonen, sin ålderdoms fröjd, som allting skall ärfva.
Rikedom skänkte han mig och en myckenhet folk att behärska,
och som Dolopernas drott jag bodde på gränsen af Fthia.
Och till den man, som du är, du gudalike Achilles,
fostrade jag dig och älskade ömt, ty du ville med ingen
eljest till gille gå bort eller äta därhemma i borgen,
förrn på mitt knä jag satte dig upp och soflet skar sönder
åt dig och matade dig och bågaren höll dig till munnen.
Många gånger du vätte då ner uppå bröstet min lifrock,
sprutande vinet ur mun, i din första besvärliga barndom.
Sålunda mycket för dig jag gjorde och mycket jag utstod,
ty då jag såg, att mig själf var en ättling af gudarne nekad,
valde jag dig till min son, du gudalike Achilles,
för att i kommande tid du mig måtte beskärma mot ofärd.
Därför, Achilles, lägg band på ditt häftiga sinne! Dig anstår
icke ett hjärta så hårdt, då ju gudarne själfva förbarmas,
hvilka i ära och kraft och i härlighet äro långt större.
Dessa med heliga löften likväl och med rökelseoffer
eller med offerånga och vin af de dödlige blidkas,
allt under böner, så ofta sig en har förbrutit och felat.
Bönerna äro ju döttrar af Zeus, allhärskande guden,
halta och rynkiga barn, som med skygga och bäfvande blickar
vandrade bakefter i brottets spår och sörjande skrida.
Brottet är hurtigt och lätt på sin fot och därför dem alla
lemnar bakefter sig långt och hinner att öfver all jorden
göra åt människor ondt; men helande följa de efter.
Den som då vördnadsfullt Zeusedöttrarna kommer till mötes,
honom välsignelse rik de beskära och höra hans böner;
men den som afslår hårdt och de heliga visar ifrån sig,

honom klaga de an hos sin fader och bedja, att brottet måtte ledsaga hans fjät, tills plikta han fått med sin skada. Därför, Achilles, låt äfven hos dig Zeusdöttrarna fromma njuta den vörnadsgärd, som hvart ädelt hjärta dem ägnar. Ja, om Atriden ej bjöde dig bot och dig lofvade större gifva med tiden, men härdade fram i sin häftiga vrede, aldrig jag både dig då att kasta din vrede ifrån dig och att argivernja skynda till hjälp, så behöfligt det vore. Nu både mycket han bjuder dig strax och mera med tiden, och för ,att bedja dig sände han hit de ypperste männer, valda ur hela achaiernas här, och som äro dig kärast bland argiver. Låt icke nu dem förgäfves ha talat eller gjort vandrigen hit! Men förut var din vrede ju skälig Sådant om forntidshjältarne ock våra sägner förtälja, hurusom mången af dem blef gripnen af sjudande vrede, men lät sig ändå med vänliga ord och med skänker försona. Själj jag en händelse minns, som ej nyss, men för längesen timat, alldeles noga och skall den för er, mina vänner, berätta. Jo, det var så, att kureternas här och aitolernas kämpar lågo i strid omkring Kalydons stad och förgjorde hvarandra; tappra aitolernas folk det tjusande Kalydon värjde, medan kureternas folk däremot ville staden förstöra. Detta aitolernas ve guldtronande Artemis vållat, harmsen på Oineus kung, som ej skördeoffer åt henne bragt på sin bördiga mark, ty enhvar af de evige gudar njutit sin festhekatomb, men ej hon, Tordönarens dotter — om han det glömt eller aldrig betänkt, men han felade svåra. Arternis piläskarinnan då strax, förtörnad på Oineus, dref en vidunderlig galt med fragga kring betarna hvita in på hans blomstrande mark, där han bökade efter sin vana, och där han också en mängd högstammiga, ljufliga fruktträd ryckte med rötterna upp, så att blommorna lågo på jorden.

Honom dock Oineus' son Meleagros fällde omsider,
sedan från städerna rundt han jägare samlat och hundar,
ty ej lät besten sig kufva minsann af allenast ett fåtal,
ty han vidunderlig var, och många han bragte på bålet,
Men om hans hufvud, när dödad han var, och om borstiga huden
Väcktes förfärande väsen och skrik af den höga gudinnan
mellan kureternas folk och aitolernas modiga söner.
Medan då än Meleagros var med, den dråplige hjälten,
gick det kureterna illa, och ej de förmådde i striden
utanför murarna hålla då stånd, så många de voro.
Men sedan hjälten betagits af harm, som sinnet i bröstet
sjudande gör på enhvar, om han också den klokaste Vore,
då satt han overksam, under groll mot sin moder Althaia,
hemma i borgen kvar hos Kleopatra, sköna gemålen.
Henne Marpessa en gång, Euenos' tjusande dotter,
födde med Idas, den starkaste man af alla, som lefde
då uppå jord, ty han djärfdes ju ock att mot Foibos Apollo
spänna sin båge och taga igen skönanklade bruden.
Dottern Kleopatra se'n af föräldrarna hemma i borgen
namnet Alkyone fick till ett minne af detta, hur modern,
rönande likadan lott som den klagande Alkyon-fågeln,
grät, när hon röfvades bort af den strålande Foibos Apollo.
Alltså han dvaldes nu jämt hos sitt vif och lät sjuda sin vrede,
som var af modrens förbannelser väckt, då hon under sin smärta
ifrigt till gudarne bad att få hämnd för sin dödade broder,
häftigt med händerna slog på den näringsalstrande jorden
och ner till Hades skrek och Persefone, hemska gudinnan,
medan på knä hon sjönk och med tårar fuktade barmen,
att låta sonen förgås; och bönen från Erebb's hörde
nattomhöljda Erinys, hvars bröst än aldrig bevektes.
Men omkring murarna plötsligt ett larm och ett buller nu hördes,
redan man tornen besköt; då sände aitolernas äldste

gudarnes ypperste präster som bud och bådo, att hjälten skulle gå ut till försvar, och lofvade härliga gåfvor: där som på slätten kring Kalydons stad var den fetaste jorden, bjödo de honom att välja sig ut den yppersta jordlott, femtio tunnland stor, af vinplanteringar hälften och utaf trädlös mark den andra hälften till åker. Innerligt honom besvor vagnskämpan den åldrige Oineus, kommen i bedjande skick till tröskeln af höga gemaket, bankande ifrigt på dörren och fallande sonen till fota; innerligt bådo hans systrar jämväl och hans vördade moder; dock ju mera man bad, dess mera han vinkade afslag; innerligt bådo jämväl hans bästa och käraste vänner; allt var förgäfvnes, de mäktade ej att beveka hans hjärta, förrän mot boningen haglade skott och kureterna redan tornen bestego och satte i brand den ståtliga staden. Då under klagan och gråt hans fagergörldade maka bad honom ifrigt och räknade upp de lidande alla, hvilka bebyggarne öfvergå uti stormade städer: männen bli slagna ihjäl, all staden lägges i aska, fagergörldade kvinnor och barn bortsläpas af ovän. Häftigt han skakades upp, då han hörde eländet beskrifvas, Och gick nu genast åstad och tog på sig sin blänkande rustning. Sålunda olycksdagen han bort från aitolerna värjde, lydande hjärtats röst, men de många och härliga skänker ville de längre ej ge, och för intet han värnade staden. Var du ej sålunda sinnad, min son, och låt icke en gudom få dig förleda till slikt! Och det blifver ju värre att skeppen värna, när redan de stuckits i brand. Nej kom, medan skänker än stå att få, och du skall som en gud af Achaierna hedras. Men om du skänker förutan går med i den mördande striden, lider din ära en knäck, om än aldrig så mycket du segrar.»

Honom svarade då snabbfotade hjälten Achilles:

»Foinix, du gudarnes vän, du älskade gamle! Ej denna ära jag tarfvar; jag tänker, att Zeus gett mig ära till fyllest, hvilken vid skeppen förblifva mig skall, så länge som andan ännu är kvar i mitt bröst och jag orkar att fötterna röra.

Men nu en annan sak, som jag beder dig lägga på hjärtat: sitt nu ej mer och förvirra min själ med dm suckan och klagan, för att Atriden göra till lags; ty det hofves dig icke hålla med honom, och minns, att i hat kan min vänskap förbytas.

Snarare borde du kränka med mig den man, som mig kränker. Kom och blif konung med mig och tag hälften af konungahedern! Dessa må bringa mitt svar, men stanna du kvar för att sofva här i den mjukaste bädd, och när morgonrodnaden uppgår, skola vi fatta beslut, om vi fara dit hem eller stanna.»

Sagdt, och med ögonbrynen en vink han gaf åt Patroklos att låta bädda åt Foinix en säng, för att bägge de andra skulle förstå att gå hem ur hans tält. Då höjde i kretsen Ajas, Telamons härlige son, sin stämma och talte:

»Ädle Laertesson, du- mångförslagne Ulysses!

Kom, låt oss gå, ty det ser mig ej ut, som vi vunne vårt syfte med vårt besök här i kväll, och vi måste på ärendet skyndsamt bringa danaerna svar, så dåligt det också nu blifver, ty de nu sitta och vänta helt visst. Men Achules, det ser jag, har åt den vildaste vrede gett rum i sitt manliga hjärta.

Ej han sig vårdar, den gruflige, ens om kamraternas vänskap, fastän vi ingen ju hedrade så invid skeppen som honom.

Obarmhärtige! Mången likväl för sin mördade broder eller sin egen dödade son har ju tagit mot mansbot; då blir den skyldige kvar på sin gård, när han rundligen botat, medan den andre betvingar sin harm och sitt manliga hjärta,

då han fått boten i hand. Men en oförsonlig och ilsken vrede ha gudarne tändt i ditt bröst och det blott för en flicka, blott för en enda; vi bjuda dig sju, som de fagraste äro, och jämte dessa så mycket. Min vän, låt ditt hjärta bevekas, vörda din gästvänsplikt, ty på alla danaernas vägnar sitta vi under ditt tak, och de bästa och käraste vänner tro vi oss vara till dig bland achaier, så många de järo.»

Honom svarade då snabbfotade hjälten Achules:

»Ajas, du Telamons son, Zeusättade krigarhöfding!

Nästan hvart ord, som du sagdt, har du talat som utur mitt hjärta.

O, men af galla vill sprängas mitt bröst, när jag tänker på detta, hurusom midt i argivernas krets mig så skymfligt bemötte Atreussonen, som vore jag blott en den uslaste främling.

Vandren I därför tillbaks och förtäljen, hvad eder jag svarat.

Icke jag tänker bekymra mig alls om det blodiga kriget, innan den mäktige Priamos' son, den gudomlige Hektor, till Myrmidonernas läger och skepp sig stormande närmar, huggande neder argivernas män och förbrännande skeppen.

Dock vid mitt eget tält och mitt beckade skepp lär väl Hektor rygga tillbaka för strid, om han också är aldrig så hetsig.»

Sagdt. Och med dubbelpokalen i hand nu de andra af vinet stänkte och gingo längs skeppen tillbaks med Ulysses i spetsen.

Och nu Patroklos svennerna bjöd och de tjänande tärnor bädda åt Foinix i ordning på stund i den stadiga sängen.

Tärnorna skyndade hän på hans bud och bäddade sängen både med bolster och ulliga skinn och det finaste linne.

Där gick den gamle till ro och förbidade heliga Eos.

Hjälten Achilles själf längst inne i präktiga tältet

sof, och hos honom i bädd steg en flicka med rosiga kinder, hvilken från Lesbos han fört, Diomede, en dotter af Forbas;

och midt emot gick Patroklos till sängs, och hos honom sig lade
fagergörldade Ifis, en mö, som åt honom Achilles,
skänkt, när Enyeus' stad, högtliggande Skyros, han intog.

Men då de andra nu kommo tillbaks till Atriden i tältet,
drucko achaiernas söner dem till ur de gyllne pokaler,
stående upp ifrån stolen en hvar under ifriga frågor;
först utsporde dem dock härskarornas drott Agamemnon:
»Säg mig, Ulysses, du frejdade drott, du achaiernas ära,
om han från skeppen vill värja utaf den förhärjande elden
eller sagt nej och behärskas ännu i sitt sinne af vreden.»

Honom svarade då mångpröfvade konung Ulysses:

»Ärorike Atrid, du människans drott Agamemnon!

Nej, han sin vrede betvinga ej vill, utan endast dess mera
fyller af sjudande harm, och han aktar ej dig och din gåfva.

Dig han manar att själf med argivernas drott betänka,
huru du skeppen frälsa nu må och achaiernas krigsfolk.

Själf han hotade med, att när morgonrodnaden uppgår,
strax låta hala i sjön sina goda och toftade härskepp.

Äfven er andra han sade sig helst vilja gifva det rådet
hemåt att segla igen, ty aldrig I skolen få skåda

tronande Ilions fall. Vidtskådaren Zeus öfver staden
håller sin skyddande hand, och af mod är folket besjäladt.

Så han sade; det kunna ock de, som mig följde, bekräfta,
Ajas och häroldsmännerna två, förståndiga bägge.

Foinix stannade kvar på Achilles' bön och sig lade
för att i morgon, ifall han så vill, med honom på skeppen
segla till fädernejorden tillbaks, men han tvingas ju icke.»

Så han sade, och rundtomkring de förstummade sutto,
härnande öfver hans ord, ty de hårda och hotande ljödo.

Länge var tystnaden djup bland de ängslige män af Achaia;
ändtligen höjde sin röst Diomedes, väldig i härscri:
»Ärorike Atrid, du männernas drott Agamemnon!
Hade blott aldrig du riktat en bön till den bålde Peliden,
bjudande skänker i mängd! Ty stolt var han redan tillförne,
nu har du eggat hans själ till ännu långt stoltare tankar.
Men låt oss lemna Aehilles därhän, må nu vara han seglar
eller han stannar; han slåss väl igen, då han känner i bröstet
modiga hjärtat sig mana därtill och en gud honom eggat.
Hören i stället ett råd utaf mig, och må alla det lyda!
Gången till ro för idag, sedan först I ert hjärta förplägat
rikligt med mat och med vin, ty sådant ger mod och ger krafter;
men när sig ter i sin prakt den rosenfingrade Eos,
uppställ fort framför skeppen, o drott, både hästar och fotfolk,
muntra till striden dem, upp och kämpa du själf bland de främste.»

Sålunda talade han, och från drottarne alla ljöd bifall
till Diomedes' ord, den hästomtumlande hjältens;
därpå de gingo enhvar till sitt tält, när de offrat af vinet;
där de sig lade till ro och njöto hugsvalande sömnen.

TIONDE SÅNGEN.

Spejaren Dolon.

Natten igenom de öfriga nu af achaiernas drottar
sofvo vid skeppen i ro, försänkta i blidaste slummer;
endast från Atreus' son, härskarornas drott Agamemnon,
flydde den ljufliga sömn, och hans tankar hvälfde sig rastlöst.
Såsom när lockiga Heras gemål låter blixterna ljunga,
då han vill sända ett stort och oändeligt regn eller hagel

eller en hvirflande snö, som fälten med flingorna hvitströr,
eller ock krigets glupande svalg, den förfärliga plågan:
sålunda suck på suck framstönade tungt Agamemnon
djupt ur sitt manliga bröst och skälfde i hela sitt inre.
Gick öfver troiska slätten hans blick, blef han slagen af häpnad
öfver de tusende eldar, som där framför Ilion brunno,
och öfver flöjters och pipors musik och det larmande krigsfolk;
blickade åter mot skeppen han hän och achajiska hären,
ryckte han håren med rötterna upp af sitt hufvud i massa,
klagande Zeus sin nöd, och suckade djupt ur sitt hjärta.
Ändtligen syntes då detta beslut honom vara det bästa
att ibland hjältarne först uppsöka Neleiske Nestor
för att med åldringens hjälp försöka att finna en utväg,
som kunde vända förgörelsen bort från danaerna alla.
Upp ifrån bädden han steg och om bröstet höljde sin lifrock
och under glänsande fötterna band sina sköna sandaler,
hängde på skuldrorna sedan ett lejons gula och stora
skinn, som nådde till fötterna ner, och fattade lansen.

Lika beklämd Menelaos var, ty ej heller på honom
ögonen slötos i sömn, och han räddes, att snart skulle ofärd
drabba argivernas män, som för hans skulhdragit till Troja
långt öfver böljande haf för att oförfärade kriga.

Först han en panters brokiga skinn öfver skuldrorna breda
hängde, och därpå han lyftade högt och satte på hjässan
kopparhjälmens och sist tog lansens i sin högra hand;
gick så med ilande fjät för att väcka sin broder, som drottens
var öfver hela argivernas här och likt gudarne hedrad.
Honom han stående fann invid akterstammen af skeppet,
hängande på sig sin sköld, och hans ankomst fröjdade brodern.

Först tog till orda af dem Menelaos, väldig i härscri:

»Käre, hvi rustar du dig? Kanske ämnar du någon af männen sända som spejare ut emot troerna? Dock jag befara måste i sanning, att ingen till slikt skall förklara sig villig som att gå ensam åstad för att fiendemännen bespeja midt i ambrosiska natten; en våghals skulle han vara.»

Honom svarade då vidthärskande drott Agamemnon:

»Nu för mig själf och för dig, Zeusättade drott Menelaos, tarfvas i sanning ett dugande råd, som kan trygga och rädda både argiver och skepp, sedan sinnet hos Zeus har sig ändrat.

Ty uppå Hektors offer han mer än på våra ju aktar.

Aldrig jag ännu har sett eller sport, att en kämpe har ensam öfvat en sådan mängd af förfärliga bragder på dagen, som Zeusälsklingen Hektor har nyss mot achaierna öfvat, fastän han hyarken är son till en gud eller till en gudinna.

Dåd har han öfvat försann, som jag tänker argiverna minnas skola i långliga tider, så ondt har han gjort oss achaiier.

Spring du längs skeppen nu hän att Idomeneus kalla och Ajas, skyndande allt hvad du kan, medan jag till gudomlige Nestor går och ber honom stå upp, ifall åldringen kanske är hågad att gå till väktarnes hurtiga trupp och befallningar gifva.

Nestor de villigast lyda helt visst, ty sonen till honom för öfver vakten befäl och med honom Idomeneus' körsven, hjälten Meriones, hvilka vi främst ju betrodde det värfvet.»

Honom svarade då Menelaos, väldig i härscri:

»Hvad är det alltså du bjuder mig nu och befäller att göra? Skall jag där stanna hos dem och vänta på dig, tills du kommer, eller ock skynda att hinna dig upp, när jag hälsningen framfört?»

Svarade honom igen härskarornas drott Agamemnon:

»Stanna där kvar, så att ej vi gå om och förfela hvarandra,
ty uti lägret det finnes en mängd af sig korsande vägar.
Ropa, hvarhelst du går fram, och bjud dem att hålla sig vakna,
kalla enhvar vid det fädernenamn, som han äger af börden,
hedrande alla därmed, och låt all stormodighet fara.
Och må vi själfva ej spara oss alls, ty förvisso oss båda
Zeus i vår födelsestund har all vedervärdighet pålagt.»

Sade och sände sin broder åstad med det gifna beskedet.
Själff han sig skyndade hän till Nestor, skarornas herde,
och honom liggande fann invid tältet och beckade skeppet
uti sin mjuka bädd, och bredvid honom skimrande vapnen
lågo, hans sköld och lansarna två och den blänkande hjälmen,
jämte en gördel grann, som åldringen gjordade om sig,
hvar gång han väpnade sig till förgörande strid och i marken
förde sitt folk, ty han aktade ej den besvärliga åldern.
Genast på armen han reste sig upp och hufvudet lyfte,
ropte den, kommande an och talade sedan och frågte:
»Hvem är väl du, som går ensam omkring här i lägret vid skeppen
midt uti mörkaste natt, medan andra människor sofva?
Söker du någon bekant, eller letar du efter en mula?
Tala och nalkas ej tigande hit! Hvad är din begäran?»

Honom svarade då härskarornas drott Agamemnon:
»Nestor, du Neleus' son, du achaiernas ära och stolthet!
Känn Agamemnon Atriden igen, som mera än någon
drabbas från Zeus af evinnerlig sorg, så länge som andan
ännu är kvar i mitt bröst och jag orkar att fötterna röra.
Irrande går jag så här, ty den ljufliga sömnen mitt öga
nalkas ej vill; på danaernas nöd och på kriget jag grubblar.
Ängslig för folket jag är, och till ro kan sinnet ej komma,
utan är skakadt af ångest och sorg, och det klappande hjärtat

hotar att spränga mitt bröst, och benen inunder mig skälfva.
Men har till handling du lust, då du själf ej heller kan sofva,
upp då och låt oss på stund gå till vakterna hän och se efter,
att de till äfventyrs ej, uppgifna af trötthet och Vaka,
lagt sig att sofva och alldeles glömt att bevakningen sköta.
Fienden lägrat sig nära intill, och ingen kan veta,
om han ej redan i natt är besluten att skrida till anfall.»

Honom svarade då vagnskämpen Gereniske Nestor:

»Ärorike Atrid, härskarornas drott Agamemnon!

Svårligen lärer väl styraren Zeus uppfylla åt Hektor
alla förhoppningar, som han sig gör. Jag tänker, att honom
vänta långt flere bekymmer ännu, om allenast Achilles
ville sitt hjärta nu vända en gång från den grufliga vreden.
Gärna jag följer dig¹ åt, och låt äfven oss väcka de andra,
Tydeus' son med sin frejdade lans och den sluge Ulysses,
Ajas, hurtig på fot, och den kraftige sonen af Fyleus.
Kunde blott någon gå hän och kalla jämväl till vårt möte
Telamons härlige son och Idomeneus, kreternas konung,
hvilka förlagt sina skepp längst borta och icke just nära.
Men Menelaos, så vördad och kär han mig också må vara,
måste jag klandra och döljer det ej, om du också förtörnas,
då han kan sofva och lemna åt dig att möda dig ensam.
Han borde också nu skynda omkring till achaiernas furstar
för att dem bedja om hjälp, då ju outhärdlig är nöden.»

Honom svarade då härskarornas drott Agamemnon:

»Gubbe, en annan gång skall med glädje jag höra ditt klander,
ty han ju ofta tar saken för lätt och vill ej gå till verket,
icke för det han är trög, och ej heller af bristande insikt,
utan han väntar och blickar på mig, för att jag skall begynna.
Nu dock han vaknade före mig själf och stod vid min sida,

och just honom jag skickade bort efter' dem, som du nämnde.
Men låt oss nu gå åstad, och hos väktarne utanför porten
skola vi träffa de andra, ty där jag befallde dem samlas.»

Honom svarade då vagnskämpen Gereniske Nestor:

»Då det förhåller sig så, skall ingen argiver din broder
klandra och visa sig trög till att lyda hans bud eller maning.»

Sålunda talade han och tog på sig om bröstet sin lifrock
och under glänsande fötterna band sina sköna sandaler,
häktade om sig därnäst sin purpurfärgade mantel,
dubbel och vid och besatt med en lugg af krusiga ullhår,
tog sitt väldiga spjut med den hvässade spetsen af koppar
och sig skyndade sedan åstad längs achajiska skeppen.

Därpå Ulysses först, vid Zeus att förlikna i klokhet,
väckte ur sömnen han upp, vagnskämpen Gereniske Nestor,
genom att ropa, och rösten gick rakt till den sofvandes hjärta,
och han ur tältet kom ut och talade till dem och sade:

»Hvarför gån I så ensamma kring här i lägret vid skeppen
i den ambrosiska natten? Ar fara då alltså på färde?»

Honom svarade då vagnskämpen Gereniske Nestor:

»Adle Laertesson, du mångförslagne Ulysses,
blif ej förtörnad, ty jämmern är stor, som achaierna trycker,
utan följ med oss, så väcka vi upp de öfriga också,
hvilka det höfves slå råd, om vi skola nu fly eller strida.»

Sagdt, och i tältet gick in den mångförslagne Ulysses,
hängde om skuldran sin prunkande sköld och gjorde dem följe.
Och till Tydiden de vandrade hän, och ett stycke från tältet
funno de honom med vapnen bredvid, och rundtorn hans kämpar

sofvo med skölden till hufvudgård, och lansarna hos dem stodo med doppskon stötta i jord och från glimmande spetsar kastade glansen långt som Kronions blixtar; men hjälten sofvande låg på en hud af en tjur, uppammad på fältet, medan inunder hans hufvud var bredd en prunkande matta. Nestor då trädde intill och den sofvande rörde med foten, för att han vakna skulle, och barskt och eggande talte: »Vakna, o Tydeus' son! Hvi sofver du natten igenom? Märker du ej, hur troernas här därborta på backen lägrat sig nära till skeppen, och smalt är det skiljande rummet?»

Så han sade, och strax Diomedes for upp ur sin slummer och med bevingade ord till åldringen talte och sade: »Gamle, du är då för svår. Du hvilar ju aldrig från mödan. Finnas då icke till hands några andra och yngre achaier, som kunde skynda omkring öfverallt och drottarna alla väcka ur sömnen upp? Nej, gamle, du är då omöjlig.»

Honom svarade då vagnskämpen Gereniske Nestor: »Ja, du har alldeles rätt, mitt barn, i hvart ord, som du sade. Hurtiga söner jag har, och krigare har jag i massa; visst kunde någon af dem gå omkring och på drottarne kalla, ack, men förfärlig och stor är den jämmer, achaierna trycker, ty på en rakknifsegg för oss alla det står nu och väger, om vi här ömkligen skola förgås eller lifvet behålla. Men gå till Fyleus' son och till hurtige Ajas och väck dem — eftersom yngre du är —, då du ömkar dig öfver min ålder.»

Sagdt, och Tydiden om axlarna tog en väldig och gulbrun lejonhud, som till hälarna gick, och fattade lansens, gick så till drottarnes tält och dem väckte och fick dem att följa.

Men då de kommo så fram till de vaktandes samlade skara,
funno de ingen minsann af vaktens höfdingar sofva,
utan så vakna som helst de med vapnen sutto där alla.
Och som för hundarna vakten är hård omkring fåren i fållan,
sedan de rytandet hört af ett lejon, som ner genom! skogen
vandrar i klyftorna fram, och det stor uppståndelse blifver
både bland hundar och män, och sömnen, för dem är förlorad:
så den ljufliga sömnen var flydd ifrån krigarnes ögon,
medan de sutto på vakt i den långa, besvärliga natten,
vända mot slätten alltjämt för att lyssna, om troerna komme.
Åldrige Nestor med glädje dem såg och muntrade upp dem,
och med bevingade ord han talade till dem och sade:
»Vakten blott vidare så, mina barn, och må ingen af sömnen
kufvas och Argos' män bli till gamman för fiendehären.»

Sade och skyndade hän öfver grafven, följd af de andra
drottare af Argos, så många som dit hade kallats till rådslag.
Nestors lysande son och Meriones följde då också,
hvilka till rådslag kallades med af drottarne själfva.
Sedan de kommit då hän öfver grafven, de satte sig neder
uppå en plats, som var fri från de rundtorn liggande liken,
just där Hektor, den gången med makt han argiverna nedhögg,
hade från striden vändt om, då natten föll på med sitt mörker;
där de satte sig ner och plögade råd med hvarandra.
Tog då till orda bland dem vagnskämpan Gereniske Nestor:

»Finnes då ej, mina vänner, en man, som i lit till sitt eget
dristiga mod vill gå hän till de trotsiga troernas läger
för att till äfventyrs i dess utkant snappa en tro er
eller ock lyckas få höra ett ord, som bland troerna yttras
om hvad de hafva i sinnet för slag, om de ämna att stanna
fjärran här nere vid skeppen, mån tro, eller också till staden

draga sig uppåt igen, när de nu på achaierna segrat.

‘Detta han allt kunde forska där ut och komma så oskadd till oss tillbaka, och stort hans lof under himmelen blefve uti hvar människas mun, och en riklig föräring han finge.

Ty af samtliga drottar, som här öfver skeppen befalla, kommer hvarenda att ge i föräring åt honom en kolsvart tacka med diände lamm, en oförliknelig gåfva, och han till gillen och festliga lag skall beständigt bli bjuden.»

Sade; men stumma de sutto enhvar i den djupaste tystnad.

Tog då till orda bland dem Diomedes, väldig i härskri:

»Nestor, jag känner mitt mod och mitt manliga hjärta mig mana att gå bland fienden in, där han nära intill oss är lägrad.

Men om en annan jämväl ville därvid göra mig följa, skulle jag känna ett djärfvare mod och en större förtröstan.

Gånga tillsammans två, dä betänker enhvar för den andre, hur det må lyckas dem’ bäst, men en ensam, hur1 också han grubblar, ser ej så hastigt och långt, och skörare äro hans planer.»

Så han sade, och mången af dem ville följa Tydiden:

villiga voro Ajanterna två, dessa Ares drabanter,

villig Meriones var, och helt ifrig var sonen af Nestor,

villig Atriden var, lansfrejdade drott Menelaos,

villig den djärfve Ulysses jämväl att bland troernas vimmel våga sig spejande in, ty dristigt var alltid hans hjärta.

Tog då till orda bland dem härskarornas drott Agamemnon:

»Tydeus’ son Diomedes, du vän, som jag älskar af hjärtat!

Nu kan i sanning du välja dig1 ut till kamrat, hvem du önskar.

Villiga äro ju många; välj ut ibland dessa den bäste.

Låt ej af vördnad förleda dig blott att en tapprare hjälte

låta bli kvar och i stället gå ut med en sämre för skams skull,

hvilken är högre till börd eller större i konungavälde.»

Så han talade, rädd om sin bror, Menelaos den ljuse.
Tog då till orda igen Diomedes, väldig i härskri:
»Efter I bjuden mig alltså att själf min ledsagare välja,
skulle jag glömma väl då dem gudalike Ulysses,
som framför andra är känd för sitt mod och sitt dristiga hjärta
uti hvad fara som helst och är älskad af Pallas Athene.
Följer mig han, ja då skola vi ock utur brinnande lågor
komma helbrägda igen, ty hans rådighet äger ej like.»

Honom svarade då den bepröfvade konung Ulysses:
»Hvarken dig höfves att prisa mig så eller klandra mig heller,
efter du talar, Tydid, bland argiver, som sakerna känna.
Kom nu, ty natten är nära sitt slut och det lider mot morgon,
stjärnorna sjunka alltmer, och af natten äro de tvänne
delarna lidna förbi, blott den tredje delen är öfrig.»

Sagdt, och de båda nu rustade sig med de rysliga vapnen.
Därvid sitt dubbeleggade svärd Thrasymedes den kække
åt Diomedes gaf, som lemjnät sitt eget vid skeppen,
därtill en sköld, och han satte jämväl på hans hufvud en släthjälms,
som var af tjur hud gjord, utan byglar och plym, och som stormhatt

kallas och hufvudet skyddar i strid på de blomstrande unge.
Men åt Ulysses Meriones gaf både båge och koger
jämte ett svärd, och han satte jämväl på hans hufvud en släthjälms,
som var af oxhud gjord; den var innantill klädd med en stadig
flätning af remmar till skydd, men på yttersidorna båda
hade den sittande tätt hvitglänsande betar af vildsvin,
ordnade skickligt och skönt, och ett lager af filt var emellan.

Den hade fordom från Eieoi's stad Autolykos bortfört,

då Ormeniden Amyntors borg han stormande tagit,
och han som gåfva den sändt till Amfidamas uti Skandeia,
men den till gästskänk gafs af Amfidamas sedan åt Molos,
hvilken igen åt sin son Meriones gaf den att bära;
nu på Ulysses' hufvud den satt och det skyddade rundtorn.

Men då de båda sig sålunda klädt i de grufliga vapnen,
gingo de bort och lemnade där de achajiske furstar.
Nära förbi dem en häger då flög till höger om vägen,
sänd af Athene; de kunde den ej med ögonen skönja,
därtill var natten för mörk, men de hörde dess ljudliga läte.
Glad bief Ulysses åt fågeln, som kom, och han bad till Athene:

»Hör mig, o dotter af Zeus med egiden, du som beständigt
står vid min sida i hvarje min nöd och, hvarhelst jag må färdas,
följer mig jämt med din blick ; var ock nu mig bevågen, Athene !
Gif oss att lyckligen komma igen och med ära till skeppen
efter en lysande bragd, som troerna länge få minnas!»

Därnäst höjde sin bön Diomedes, väldig i härskri:

»Hör också mig, o dotter af Zieus, du aldrig betvungna!
Följ mig, som Tydeus du följde en gång, min härlige fader,
då åt achaiernas folk till Thebe han gick i beskickning.
Ty vid Asopos han lämnade kvar sina väpnade kämpar
och till kadmeiernas folk han försonliga hälsningar frambar,
då han kom dit; men då hemåt han gick, han dem tuktade grufligt,
höga gudinna, med dig och din mäktiga hjälp vid sin sida.
Sålunda bistå också nu mig och huldt mig beskydda,
så skall jag offra åt dig en ettårskviga, en pannbred,
hvilken är otamd än och af dödlig ej förd under oket;
henne jag offerar åt dig, och med guld skall jag hornen bekläda.»

Bedjande talte de så, och Pallas Athene dem hörde.
Men när de bedit sin bön till den höge Olympierns dotter,
gingo de fram såsom lejon två i det nattliga mörkret,
hän öfver mord, öfver lik, öfver blodbesudlade vapen.

Heller ej Hektor likväl lät de manliga troerna sofva,
utan han kallade hop till församling de ypperste alla,
drottar och furstar, så många det fanns i den troiska hären;
dessa han kallade hop och sin klyftiga plan dem förtäljde:
»Hvem af eder vill bjuda sig fram till att göra ett stordåd
för en betydande skänk? Hans lön skall ej dådet ge efter.
Ty jag skall gifva en vagn och två stoltserande hästar,
yppersta spännet, som finns vid achaiernas beckade härskepp,
åt den behjärtade man, som med tanke jämväl på sin ära
dristar gå hän till achaiernas skepp helt nära och speja,
om de bevaka alltjämt som förut snällseglande skeppen,
eller de nu, då vår stormande hand dem betvungit omsider,
öfverlägga kanhända om flykt och vilja ej längre
sitta Om natten på vakt, då de nära på digna af trötthet.»

Sade; men stumma de stodo enhvar i den djupaste tystnad.
Mein det en Dolon bland troerna fanns, som var son af Eumedes,
troeiernas häroldsman, och var rik på guld och på koppar.
Ful till sitt yttre halnl var, men han hade de snabbaste fötter;
ende sonen han var bland fem sina systrar i huset.
Denne bland troerna talade nu till gudomlige Hektor:
»Hektor jag känner mitt mod och mitt manliga hjärta mig mana
att gå åstad till achaiernas skepp helt nära och speja.
Alltså du lyfte, välan, din kungliga spira och svärje,
att du förära mig skall den kopparskimrande vagnen
och de. gudomliga hästarna två, som draga Peliden.
Ej skall förgäfves jag speja minsann och din väntan besvika,

ty genom lägret jag ämnar mig hän, till dess att jag kommer till Agamemmons skepp, där jag tänker de ypperste alla samlade äro till råds, om de skola nu fly eller strida.»

Sade; och Hektor tog spiran i hand och svor honom eden:

»Vare mitt vittne då Zeus, tordonande maken till Hera: ej skall en annan af troernas män de hästarna styra, utan jag lofvar dig själf att med dem få stoltsera beständigt.»

Sade och svor ofyllelig ed, men som eggade Dolon.

Denne då hängde på skuldrorna strax den krokiga bågen, kastade om sig ett skinn af den hvitgråaggiga ulfven, satte en mårdskinshjälm på sitt hufvud och fattade spjutet, gick så från hären åstad emot skeppen, men skulle ju aldrig vänida från skeppen igen och ge Hektor besked om sin sändning.

Sedan han kommen då var utur vimlet af hästar och kämpar, följde han vägen med skyndande gång. Men den ädle Ulysses märkte den kommande strax, och han talade så till Tydiden:

»Se, Diomedes, där kommer en man från troernas läger.

Icke jag vet, om han ämnar sig hän för att skeppen bespeja, eller han gifvit sig' ut för att plundra de stupade döda.

Låtom inu först honiom komma förbi ett stycke på, slätten, och om därefter vi rusa inpå, så taga vi honom kanske i hast; men om bättre han är än, vi själfve att löpa, sök honom drifva då jämt nedåt skeppen och bort från sitt läger, störtande fram med ditt spjut, så att icke han slipper till staden.»

Så de talades vid och på sidan om vägen bland liken

lade sig ner, och förbi sprang Dolon och anade intet.

Men när han hunnit förbi dem så långt, som plöjande mulor draga sin fåra i ett — ty de flinkare äro än oxar, när på ett trädesfält de draga den stadiga plogen —,

rände de an, och han stannade tvärt, då han bullret fick höra,
ty i sitt sinne han hoppades på, att det kanske var landsmän,
sända från lägret med bud ifrån Hektor att vända tillbakla.
Meji då de voro ej längre ifrån än kanhända ett spjutkast,
såg han, att fiendemänner det var, och i rappaste snabblopp
började genast han fly, och de satte förföljande efter.
Såsom när hundar två, hvasstandade stöfvare flinka,
stadigt och ifrigt förfölja en hjort eller också en hare
genom en skogig mark, och han före dem klagande springer:
sålunda honom Tydiden Och stadsförhärjarn Ulysses
stadigt förföljde och skuro utaf ifrån! troernas läger.
Men då han redan var nära att in bland vakterna komma,
där emot skeppen han sprang, göt Athene in kraft hos Tydiden,
för att ej alls någon ann af de kopparklädde achaier
skulle sig säga ha träffat förut, och han själf bli den andre.
Störtande fram med sitt spjut, då ropade starke Tydiden:
»Stanna, ty annars jag slungar mitt spjut, och det varar ej länge,
menar jag, innan dig når från min hand det bråda fördärfvet!»

Slungade därmed sitt spjut, men förfelade mannen med afsikt.
Fejade spjutet for hän öfver högerskuldran på Dolon
och bet i marken sig fast, och han stannade, gripen af ångest,
genast med skälfvande knän och med skallrande tänder i
munnen, blek af förfäran; och fram nu flåsande hunno de andra
och honom grepo i armarna fast, och han gråtande talte:
»Skonen mitt lif! Jag skall köpa mig fri, ty en rikedom hemma
finnes af silfver och guld och af järn i de skönaste smiden;
däraf min fader betala er skall en omätelig lösen,
om han förnimmer mig vara vid lif vid achajiska skeppen.»

Honom svarade då den rnångförslagne Ulysses:

»Fatta nu tillförsikt och haf icke en tanke på döden!

Men välan, mig detta nu säg och berätta uppriktigt:
hVarför går du så här ifrån lägret ensam till skeppen
midt uti mörkaste natt, medan andra människor sofva?
Månne du gifvit dig ut för att plundra de stupade döde?
Eller har Hektor dig skickat åstad till de halkade skeppen,
för att du noga skall speja på allt? Eller gör du det själfmant?»

Honom svarade Dolon därpå och i lemmarna skälfde:
»Hektor bedårade mig och bringade rakt från förståndet,
då han, försäkrade mig, att han skulle den stolte Pelidens
härliga hästar mig ge och hans kopparskimrande stridsvagn.
Och han befallning mig gaf att i mörka och ilande natten
vandra till fienden bort för att där i närheten speja,
om I bevakaden än som! förut snällseglande skeppen,
eller I nu, då vår stormande hand er betvungit omsider,
ötverladen kanhända om flykt och villen ej längre
sitta om natten på vakt, då I nära på dignen af trötthet.»

Leende svarade då den rånåförlig Ulysses:
»Det var då ståtliga skänker minsann, som du fikade efter:
Aiakosättlingens eldiga spann. Men de hästarna svåra
äro för dödliga män till att tygla och köra för vagnen,
blott för Achilles ej, som har en gudinna till moder.
Men välan, mig detta nu säg och berätta uppriktigt,
hvar du lemnade nyss, när du hitgick, väldige Hektor.
Hvar har sin krigarerustning han lagt och ställt sina hästar?
Och hur förhåller det sig med de öfrigas vakter och hvila?
Säg, hvad de hafva i sinnet för slag, om de ämna att stanna
fjärran här nere vid skeppen, mån tro, eller också till staden
draga sig uppåt igen, när de nu på achaierna segrat.»

Dolon, Eumedes' son, honom svarade åter och sade:

»Ja, jag vill gärna berätta dig allt och sanningen säga.
Hektor i kretsen af alla vårt folks rådgifviande drottare
nu vid gudomliga Ilos' vård är fördjupad i rådslag
fjånans från lägreets larm. Du om vakterna frågade, hjälte:
ej är en särskild trupp utkorad för lägreets bevakning,
men öfverallt, där det brinner en eld, där hålla sig vakna
troiske män på sin post och till vaksamhet mana hvarandra.
Däremot vapenförvanternas folk från länderna många
ligga och sofva i ro och lemna åt troerna vakten,
ty de ju hafva ej hustrur och, barn här i närheten själfva.»

Honom svarade då den mångförslagene Ulysses:

»Huru då? Sofva de blandade om med de krigiska troer
eller ock skilda för sig? Säg noga besked, att jag vet det!»

Dolon, Eumedes' son, honom svarade åter och sade:

»Ja, äfven detta för dig vill jag sanningsenligt berätta.
Närmast åt hafvet sig lagt Paioner med krokiga bågar,
Leleger, Karer, Kaukonernas folk och de bål de Pelasger;
men bortåt Thymbra sin plats fått Lykier, dristiga Myser,
Fryger och hela Maioniens här med hästar Och vagnar.
Men hvarför frågen I ut mig så här och så noga om allting?
Ty om I ämnen er in, som det tycks, i den troiska hären,
harven här ytterst I Thrakiens män för sig själfva, som kommit
nyss med sin drott, Eioneus' son, den härlige Rhesois.
Han har de skönaste hästar, jag sett, och de största tillika,
hvita till färgen som snö och snabba i loppet som vinden.
Vagnen är lika så skön, beslagen med guld och med silfver;
och i en rustning af guld, ett under i prakt och i storlek,
konungen sken, då han kom, fastän sådana vapen att bära
höfves ej dödliga män, utan endast odödlige gudar.
Dock, mig fören nu hän till de lätthänglidande skeppen,

eller ock binden mig hårdt och lemnen mig kvar här på platsen,
tills att I kommen igen och hunnit att pröfva tillräckligt,
om jag har talat till er sannfärdiga ord eller icke.»

Bister i uppsyn svarade då den starke Tydiden:

»Fast du gett dråpligt besked, så förhoppas dock icke, o Dolon!,
att du skall slippa ifrån, då du råkat i händerna våra.

Gåfve vi nu emot lösen dig fri eller läte dig löpa,
komme du senare ändå igen till achajiska skeppen
att oss bespeja i smyg eller också att öppet bekämpa,
men om du segnar inunder min hand och lifvet förlorar,
då skall du aldrig mer förvålla argiverna skada.»

Sade, och Dolon ämnade just att vid hakan på honom
röra med bedjande hand, men Tydiden svängde sitt slagsvärd
och öfver halsen högg till och afskar bägge dess senor;
ordet var än i hans mun, då hufvudet stjälpde i stoftet.
Därpå hans mårdskinnehjälms de togo af hufvudet genast,
togo hans ulfskinn äfven och spjut och den spänstiga bågen.
Dessa Ulysses på stund åt här fångs gudinnan Athene
lyftade högt i sin hand och bedjande talte och sade:

»Fröjdas, gudinna, häråt, ty bland alla Olympiske gudar
främst åt dig vi det ägna som gärd. Men följ oss nu också
vidare häri på vår gång till thrakernas hästar och sofplats.»

Så han ljudligen bad, och bytet han lyfte och hängde
högt på ett myrikatråd och till tydligt märke vid sidan!
rafsade samman säf och bröt löfviga kvistar af trädet
för att ej fela om stället, då hem de ginge i natten.
Därpå de vandrade vidare fram öfver blod, öfver vapen,
hinnande snart på sin gång till de thrakiske kämparnes läger.
Dessa af trötthet sofvo nu djupt, och vid kämparnes sida

lågo i skönaste ordning på jord deras präktiga vapen,
allt uti rader tre, och vid sidan af hvar stod hans tvåspann.
Rhesos i midten sof, och hans eldiga hästar hols honom!
stodo där bundna med tömmarna fast vid krönet på vagnsstoln.
Honom Ulysses nu såg och visade strax för Tydiden:

»Där ha vi mannen, Tydid, och där ha vi också de hästar,
spejaren Dolon talade om, innan honom vi dräpte.
Fratn nu och visa ditt väldiga mod, ty dig höfves ej dådlös
stå här med vapen i hand; lös hästarna fort, eller också
hugg du kämparne ner, så skall jag för hästarna sörja.»

Sagdt, och ett flammande mod göt Athene då in hos Tydiden,
Vildt omkring sig han högg, och förfärliga rosslingar ljödol
under hans drabbande svärd, och af blod rödfärga,des jorden.
Som när ett lejon en betande hjord utan väktare träffar,
får eller getter, och rusar då in för att mörda ibland demj;
så bland de thrakiska kämpar for fram den starke Tydiden,
ända till dess att han tolf hade dräpt; men den sluge Ulysses
gick i hans fjät, och så snart som en man var dräpt af Tydiden,
liket Ulysses i foten då grep och släpade undan,
tänkande jämt däruppå, hur de fagermaniga hästar
lätt skulle komma förbi och icke bli skrämnda och skygga
af att gå fram öfver lik, då de voro ej vana vid sådant.
Men när till konungen kom den modige sonen af Tydeus,
denne den trettonde blef, som han skilde vid ljufliga lifvet,
just som han suckade djupt, ty en mardröm stod vid hans hufvud
under den natten; Athene den sändt, det var sonen af Tydeus.
Men under tiden Ulysses i hast hans stampande hästar
löste Och band dem med tömmarna hop och dref dem ur vimlet,
piskande på dem med bågen han bar, ty att glänsande piskan
taga från vagnen med, det hade han alls icke tänkt på.

Därpå han hvisslade sakta ett tag åt den ädle Tydiden.
Denne där tvekande stod om hvad nu vore djärfvaste dådet:
månne att konungens vagn med hans däri liggande rustning
draga vid stången bort eller lyfta i höjden och bära
eller att flere ännu af de thrakiske kämparne döda?
Medan han detta begrundade än, då stod vid hans sida
Pallas Athene och talade så till den ädle Tydiden:
»Tänk uppå återvägen, du son af den modige Tydeus,
ner till de halkade skeppen, att ej som en flykting du kommer.
Minns, att en annan gud kunde väcka nu troerna också.»

Sagdt, och han rösten då kände igen af gudinnan, som talte,
och han på hästarna svängde sig upp, och Ulysses med bågen
gaf dem ett rapp, och de flögo åstad mot achajiska skeppen.

Dock ej i blindo på vakt stod Apollo med bågen af silfver,
utan Athene han såg, hur horn följde Tydiden i fjäten.
Harmsen på henne, begaf han sig in i den troiska hären;
där han Hippokoon väckte, som en af de thrakiske drottar
var och med Rhesos i släkt; och denne ur sömnen då uppför;
och när han platsen såg tom, där de eldiga hästarna rastat,
och när han kämparne såg i sitt blod uppgifvande andan,
brast han i klagan och ropte vid namn sin älskade frände.
Och ibland troerna blef det ett skri och ett larm utan ände,
medan de strömmade till och med häpnad de grufliga dåden
sågo af hjältarne två, som nu voro på väg ner till skeppen.

Men sedan dessa till platsen nått fram, där de spejaren dödat,
då höll de eldiga hästarna in Zeus' älskling Ulysses,
och Diomedes hoppade af och det blodiga bytet
räckte Ulysses i händerna fort och sprang åter på hästen.
Hästarna fingo ett lapp, och i flygande fart gick det undan

ner till achaiernas skepp, dit de längtade ifrigt att komma.

Nestor af alla då först deras hofslag hörde och talte:

»Hören, I vänner, ett ord, I argivernas furstar och rådsmän I

Tager jag fel eller gissar jag rätt? Men jag måste det säga.

Hofslag ljuda i örat af raskt framsprängande hästar.

Ack att det vore Ulysses, som nu med den starke Tydiden
komme i brådaste fart uppå stampande trolska hästar!

Men i mitt sinne jag storligen räds, att från troernas hopar
något fördärfligt har händt argivernas ypperste hjältar.»

Innan han än hade talat till slut, voro själfva de framme.

Neder af hästarna sprungo de strax, och de andra med glädje
togo emot dem med vänliga ord och med hjärtliga handslag.

Därpå dem frågade först vaglnskämpen Gereniske Nestor:

»Säg mig, Ulysses, du frejdade drott, du achaiernas ära:

hvar han I dessa hästarna fått? Han I ända i lägret

vågat er in, eller skänktes de er af en gud, som er mötte?

Huru förunderligt lika i glans med den strålande solen!

Ständigt jag tumlar med troerna om, och jag menar att aldrig
sittei vid skeppen jag kvar, fastän grånad i striderna redan;

aldrig ännu i mitt lif har jag ändå sett maken till hästar,

utan jag tror, att er mötte en gud och dem skänkte åt eder.

Bägge er älskar ju högt molnskockaren Zeus, och ej mindre
älskar er dottern af Zeus, strålögda gudinnan Athene.»

Honom svarade då den mångförslagne Ulysses:

»Nestor, du Neleus' son, du achaiernas ära och stolthet!

Lätt det är för en gud, att än skönare hästar än dessa
skänka, ifall han så vill, ty allsmäktige gudarne äro.

Men de hästarna här, om hvilka du frågar, o gamle,

kommit från Thrakien nyss; deras herre för tappre Tydiden,

föll och med honom ej färre än tolf hans yppersta kämpar.
Trettonde mannen den spejaren var, som vi nära till skeppen
dräpte, den Hektor sändt ut och de andra af troernas furstar,
för att han noga hos oss skulle genomspeja vårt läger.»

Sade och därmed dref fram öfver grafven de stampande hästar,
jublande högt, och med fröjd de andra achaierna följde.

Men när de kommo så fram till Tydidens präktiga krigstäft
bundo de hästarna där med vältillsnidade remmar
genast vid krubborna fast, där Tydidens eldiga hästar
stående voro i rad och åto det ljufliga hvetet.

Bak i sitt höfdingaskepp deras blodiga byten från Dolon
lade Ulysses ner, tills han offret beredt åt Athene.

Därpå i hafvet de Vadade ut och den ymniga svetten
tvättade af sig, som rann från nacke och vader och länder;
och sedan hafvets böljande ström hade ymniga svetten
sköljt dem af lemmarna bort och förfriskat jämväl deras sinne,
stego de ner i polerade kar och njöto af badet.

Stigna ur badet igen och med lemmarna gnidna med olja,
satte de glada sig neder till bords och ur bräddade bålen
göto ett offerstänk åt Athene af ljufliga vinet.

ELFTE SÅNGEN.

Agamemnons hjältebragder.

Eos ur bädden steg upp från sidan af höge Tithonos
ljuset att bringa på nytt åt odödlige gudar och människor.
Genast då skickade Zeus till de snabba achajiska skeppen
rysliga Eris åstad med stridens tecken i handen.
Där på Ulysses' skepp hon sig ställde, det beckade, stora,

som var i midten förlagdt, så att därifrån höras hon kunde både till tälten hos Telamons son, den modige Ajas, och till Achilles' tält, ty ytterst i raden de båda dragit upp skeppen, förlitande sig på sin mandom och styrka. Där tog gudinnan sin plats och med genomträngande stämma ropade väldigtt och högt och fyllde hvarenda achaier med det föraktande mod, som ej rygga förstår eller hvila. Genast då syntes dem ljufvare långt att tåga i striden än. att få segla tillbaks till den älskade fädernejorden.

Stridsrop höjde Atriden på stund och bjöd folket sig väpna, klädande också sig själf i sin rustning af blänkande koppar. Benen han omgaf först med de vackra och blänkande skenor, dem han vid anklarna fäste ihop med spännen af silfver; därpå han bröstet sig gärdade om med ett skyddande harnesk, som han till gästväns gåfva en gång hade fått af Kinyras, sedan till denne på Cypem nått fram det väldiga ryktet om att achaiernas folk ville draga till sjös emot Troja; därför han harnesket gaf åt Atriden att honom behaga. Tio ränder af blåaste stål det sirade vackert, tolf tillika af guld, och af tenn ej mindre än tjugu; tre blåskimrande ormar af stål på hvardera sidan sträckte mot halsen sig upp, regnbågarna lika, som resas uppe i molnen af Zeus till ett tecken åt dödliga mänskor. Därpå han hängde om skuldran sitt svärd; på dess präktiga fäste strålade naglar af guld, och af silfver skidan var hamrad, hvilken om klingan sig slöt, och den hängde i gyllene svärdsrem. Tog så den prunkande skölden, sitt värn i den stormande striden; skön och längs randen belagd med tio tenar af koppar, under det tjugu bucklor af tenn den hade tillika, glänsande hvita, och midt däribland var en buckla af blåstål. Innerst i fältet var Gorgos bild med sin gräsliga uppsyn

och sin förlamande blick och med Bäfvan och Skräck' vid sin sida.

Silfverbeslaget var sköldens gehäng, och en drake af blåstål
ringlade fram däruppå och omkring sig med hufvuden trenne
slängde och nafsade vildt, som på e n hals sittande voro.

Därpå sin hjälm tog han på med byglar och bucklorna fyra
och med en tagelbuske, som vildt nedsvajade ofvan;
grep så till sist ett par stadiga spjut med spetsar af koppar;
hvässade alldeles nyss och kastande glansen ifrån sig
ända till himlen; då dundrade högt både Hera och Pallas,
hedrande härskaren stor öfver gulduppfyllda Mykene.

Därpå befallde enhvar sin körsven stanna vid grafven,
hållande stilla med hästarna där i den nogaste ordning;
själfva de skyndade öfver till fots i hela sin rustning,
leden att ordna, och högt i gryningen skällade ropen.
Sålunda dessa långt förr än vagnarna ordnade stodo
utanför grafven till strid, men vagnarna följde dem nära.
Döfvande krigslarm väcktes af Zeus, och han stänkte ur etern
dagg, som var blandad med blod, ty han ämnade nu att till Hades
nederstörta en mängd af behjärtade krigaresjälur.

Midt däremot stod troernas här på höjden af slätten
ordnad kring Hektor själf och Polydamas, frejdade hjälten,
och kring Aeneas, som liksom en gud var bland troerna hedrad,
och kring Antenorssönerna tre, den bålde Agenor,
Polybos djärfve och Akarnas ung, lik en evig att skåda.
Hektor var främst bland de tappre att se med sin blänkande rundsköld.

Som när ur skyarna fram den olycksbådande stjärnan
tindrar i strålände glans och åter i skyarna gömmes,
sålunda Hektor sken fram, befallande än bland de främste

än bland de bakersta fylkenas led, och i kopparen blanka glänste från hufvud till fot som en blixtn från Zeus med egiden.

Såsom när slätterkarlarna flinkt hvarandra till mötes meja på rike mans fält sin skåra i ymniga säden, korn eller hvete, och axen då tätt för skärorna falla: sålunda skyndade fram mot hvarandra achaier och troer, huggande ned, och ej tanke där fanns på fördärfliga flykten. Drabbningen vägde för båda nu jämt, och de slogos som vargar till en förlustande syn föl den jämmervållande Eris. Ty hon var ensam af gudarne än tillstädes i striden, ingen af alla de andra var där, utan nu hos sig själfva sutto de hemma i lugn, där enhvar af de salige gudar hade sitt sköna palats på Olympos' stupande åsar. Alla beklagade sig öfver Zeus, svartskyade dundrarn, hvilken åt troernas folk ville segeräran förunna. Dock, Allfader det aktade ej, utan långt från de andra hade han dragit sig undan och satt i sin strålande ära, blickande neder på troernas stad och achaiernas flotta, kopparens blixtrande glans och på segrande kämpar och fallna.

Medan det morgon var och den heliga dagen i tillväxt, föllo på hvardera sidan en mängd för de träffande spjuten; men när det led till den tid, då timmerhuggarn i skogen lagar sitt middagsmål, när hans armar fått nog af att hugga resliga träden omkull och han känner vid arbetet leda och i sitt sinne en trånande lust till den ljufliga maten, då under eggande rop till hvarandra danaerna sprängde troernas led med sin kraft, och i öppningen främst Agamemnon stormade in och stack ner folkskarornas herde Bienor, först honom själf och Oileus därefter, hans vän och hans körsven.

Denne från vagnen väl hoppade ner och gick modigt till mötes
men när han rusade an, honom träffade uddiga lanser
mellan hans ögon och hejdades ej af hans stadiga hjälmring,
utan den bräckte och pannan jämväl, och hjärnan därinom
blodades alldeles ner, och han stupade midt i sitt anlopp.
Dessa han lemnade där, vidt härskande drott Agamemnon,
nakna med glänsande bröst, sedan brynjorna af dem han tagit,
och han nu skyndade fram, för att Isos och Antifos döda,
söner till Priamos, en af hans vif och den andre på sidan;
dessa där delade vagn, och af Isos tömmarna sköttes,
under det Antifos kämpande stod. Dem hade Achilles
fångat på skogiga Ida en gång, när de vallade fåren,
och dem med vidjor bundit, men snart gett dem fria mot lösen.
Dessa nu Atreus' son, vidt härskande drott Agamemnon,
mötte och rände på Isos sin lans in i bröstet vid vårtan,
Antifos högg han vid örat med svärd, att af vagnen han nedföll.
Därpå af bägge i hast han den prunkande rustningen iafdrog
och nu dem kände igen, ty han sett dem tillförne vid skeppen,
sedan från Ida de hade förts dit af den snabbe Achilles.
Såsom då lejonet kalffarna små af den hastiga hunden
griper med kraftiga tänder och sönderkrossar med lätthet,
råkande på deras bädd, och beröfvar dem spädaste lifvet,
och om än modern är aldrig så när, hon mäktar dock icke
ungarna komma till hjälp, utan darrande står där af skrämnel,
tills i en ilande fart mellan träden och snåren i skogen
svettig af ångest hon flyr för det grufliga lejonets anfall:
sålunda ingen bland troerna fanns, som förmådde de tvänne
värja mot död, utan själfva de brådt för argiverna flydde.

Därpå Atriden Ilippolochos hann och hans broder Peisandros,
söner till hjälten Antimachos, han som förhoppats af Paris
lysande skänker och guld och fördenskull ifrigast afrådt

folket att Helena lemna igen åt den ljuse Atriden;
dennes söner nu tog Agamemnon, mäktige drotten,
båda på samma vagn, medan spännet de sökte att hejda,
sedan de tappat ur hand sina prunkande tömmar och skygga
hästarna voro af skräck. Då kom som ett lejon Atriden
mot dem, och bägge de strax från sin vagn bönfällande talte:
»Unna oss lifvet, Atrid, tag en fullgod lösen i stället!
Ty i Antimachos' hus det ligger en massa klenoder
både af silfver och guld och af järn i de skönaste smiden.
Däraf vår fader betala dig skall en omätelig lösen,
om han förnimmer oss vara vid lif vid achajiska skeppen.»

Så under högljudd gråt till drott Agamemnon de båda
talte bevekande ord, men omildt nådde dem svaret:
»Ären I söner, välan, till Antimachos, krigiske hjälten,
hvilken på troernas ting gaf det rådet att kung Menelaos,
som i beskickning ländt dit jämte gudalike Ulysses,
mörda på stället och släppa ej hem till achaierna åter,
ja, så skolen I nu för er faders skändlighet plikta.»
Sade och jagade strax på Peisandros spjutet i bröstet,
så att af vagnen han föll och på ryggen blef liggande liflös.
Fort sprang Hippolochos ned, men på marken han dödade denne,
huggande armarna af med sitt svärd och hans hufvud tillika,
och med en spark honom rullade hän som en vält genom vimlet.

Dem lät han liggande bli, och där striden sig vältrade tätast,
där bröt han in och med honom de benskenklädde achaier.
Fotfolk mejade fotfolk ner, som nödgades flykta,
och vagnskämparne kämpar på vagn, och dammet från striden
högt öfver slätten steg upp af hästarnas stampande hofvar.
Vapnen ej hvilade alls, och den mäktige drott Agamemnon
ständigt förföljde med död, under eggande rop till de sina.

Och som förhärjande eld i en skog, som aldrig vardt huggen,
vältras af blåsten åstad öfverallt, och träden i massa
falla med uppryckt rot, när de duka för lågorna under:
likaså stupade där för Atreus' son Agamemnon
troernas flyende folk, och på stridens blodiga gator
skramlade skenande hästar åstad med vagnarna tomma,
saknande hjältarnes styrande hand, ty dessa på jorden
stupade lågo, en kärare syn för gamar än hustrur.

Hektor då fördes af Zeus från de flygande spjuten och dammet
och ifrån mannförgörelsen bort och från blodet och larmet.

Men under häftiga rop till de sina Atriden förföljde.

Troerna rusade högen förbi, där dardaniske Hos
hvilas af gammalt på slätten, och se'n för att hinna till staden
fikonträdet förbi, men Atriden förföljde beständigt,
skrikande, sölad med blod på de oemotståndliga händer.

Men då de kommo så fram till den Skajiska porten och eken,
gjorde de flyende halt för att samla de eftersta till sig,
som midt ute på slättenl ännu kringlupo förskrämda
likasom kor, dem ett lejon har skrämt i det nattliga dunklet;

samtliga fly, men för en likväl är förgörelsen kommen;
nacken på henne det knäcker då först med de rysliga tänder
slafsar så i sig dess blod och alla dess ädlare delar:

så förföljde nu dem Agamemnon, den höge Atriden,
dödande jämt deras efterste man, där de bäfvande flydde.

Många från vagnarna föllo på rygg, och många framstupa!
för Aganiemmons hand, ty med lansen han rasade rundtorn,
Men då han nästan nått fram intill staden och resliga muren,
då steg från himmelen' ner Allfader för människor och gudar
och uppå tinnarna högt af det källbevattnade Ida
satte sig ner i sin glans, och i händerna hade han blixten;
Iris han sände åstad, sitt gyllenvingade ilbud:

»Skynda dig, Iris, åstad, för att detta förkunna för Hektor:
medan han ser Agamemnon ännu, härskarornas herde,
störta i slaktningen fram bland de främste och lederna härja,
då skall han draga sig själf tillbaks, men det öfriga folket
bjuda att hålla mot fienden stånd i den rasande striden;
men när Atriden, sårad af spjut eller träffad af pilskott,
kastar sig upp på sin vagn, då skall Hektor jag styrka förläna;
till att förgöra igein, tills han ända till toftade skeppen
kommer och solen¹ går ned och den heliga natten är inne.»

Sagdt, och då lydde på stund den vindsnabht ilande Iris
och ifrån Idas åsar flög hän till det heliga Troja.

Där hon den mäktige Priamos' son, den gudomlige Hektor,
stående fann bakom hästarnas spann på sin stadiga stridsvagn;
trädde till honom då fram snabbfotade Iris och talte:

»Hektor, du Priamos son, vid Zeus att förlikna i klokhet
Zeus Allfader mig skickade hit för att säga dig detta:
medan du ser Agamemnon ännu, härskarornas herde,
störta i slaktningen fram bland de främste och lederna härja,
då skall du draga dig själf tillbaks, men det öfriga folket
bjuda att hålla mot fienden stånd i den rasande striden;
men när Atriden, sårad af spjut eller träffad af pilskott,
kastar sig upp på sin vagn, då skall Zeus dig styrka förläna
till att förgöra igen, tills du ända till toftade skeppen
kommer och solen går ned och den heliga natten är inne.

Så hon sade och ilade bort, snabhfotade Iris.

Hektor i rustningen hoppade ner ifrån vagnen på marken,
svängde de stingande spjut och skyndade fram genom hären,
manande alla till kamp, och väckte förfärliga striden.

Fylkena svängde då om och bjödo achaierna spetsen;
också argivernas led sig slöto då fastare samman.

Striden begynte på nytt, och de möttes, och främst Agamemnon stormade an, ty af ifver han brann att bli långt framför alla.

Sångmör, sägen mig I, som bon i olympiska salar,
hvilken den förste där var, som trädde Atriden till mötes
utaf trojanemas män eller också af frejdade hjälpfolk.
Hjälten Ifidamas, reslig och skön, en son af Antenor,
fostrad i Thrakiens bördiga bygd, fåxhjordarnas amma.
Där blef i konungaborgen som barn han af Kisseus, sin morfar,
fostrad, som fader var till Theano med kinderna fagra;
men då han hade nått upp i den härliga ynglingåldern,
höll honom Kisseus kvar och förmälde med honom sin dotter.
Nyförmäld han vid ryktet, som ljöd om achaiernas anfall,
drog ifrån brudgemaket i krig. Tolf skepp honom följde,
men i Perkote han lemnade kvar jämngående skeppen,
och till lands han tågande kom därefter till Troja.
Denne nu alltså det var, som trädde emot Agamemnon.
När de då skyndande fram hade hunnit hvarandra helt nära,
miste Atriden sköt, och förbi for lansen åt sidan,
medan Ifidamas åter sitt spjut nedom brynjan i gördeln
stötte och tryckte så på i förlitan på väldiga näfven;
skimrande gördeln han bräckte dock ej, utan långt dessförinnan
krökte sig udden. som bly mot de mötande silfverbeslagen
Genast grep tag i hans spjut vidt härskande drott Agamemnon
och drog det till sig med lejonets kraft och det ryckte ur handen
och honom högg med sitt svärd öfver halsen och lifvet förgjorde.
Så den arme där sjönk i den kopparhårdaste dvala,
fallen i strid för sitt folk, ifrån älskade bruden så fjärran,
innan af henne han höstade tack för sin rika föräring:
hundrade oxar han strax henne skänkt, och han vidare lofvat
tusende getter och får af otaliga hjordarna sina.
Nu drog hans rustning utaf den mäktige drott Agamemnon

och med de prunkande vapnen gick bort bland achaiernas leder.

Honom fick Koon då se, den vidtbeprisade hjälten,
som af Antenors söner var äldst, och den grufliga sorgen
öfver hans broders död omtöcknade bägge hans ögon.
Fram ifrån sidan han steg mot Atriden, som märkte det icke,
och honom rände sitt spjut nedom armbågsleden i armen
så att den blänkande kopparens udd gick ända igenom.
Strax af en rysning betogs härskarornas drott Agamemnon
men han slutade icke ändå med att fakta och strida,
utan mot Koon sprang fram med sitt spjut, segvuxet i vinden.
Denne försökte som bäst att sin broder Ifidamas undan
släpa vid foten och rop te till hjälp de tappreste alla;
men då han släpade liket åstad genom vimlet, Atriden
rände sitt glättade spjut under skölden och dödade honom
och steg intill och högg hufvudet af, där han låg öfver brodern.
Bägge Antenorsönerna så, af Atriden förgjorda,
fyllde sitt ödes mått och nedersjönko i Hades.

Men Agamemnon bröt vidare in bland fiendeleden,
kämpande både med spjut och med svärd och med väldiga stenar
ännu, så länge som varmt ur hans sår framflödade blodet.
Dock, när såret omsider blef torrt och sig stillade blodet,
kände Atriden sig genomträngd af de skarpaste smärtor,
ja, som en födande kvinna är kvald af den stingande pilen,
genomträngande skarp, som de barska förlossningsgudinnor,
döttrar af Hera, ha sändfc, som ha födslopinan till vapen,
sålunda kände Atriden sig kvald af de skarpaste smärtor.
Genast på vagnen han skyndade upp och befallde sin körsven
fara till halkade skeppen åstad, ty han vändades grufligt;
men med en skallande stämma han så till danaerna ropte:
»Vänner, som fören argiverna an, I drottar och rådsmän!

Värjen nu vidare I från de hafbefarande skeppen
rysliga stridens tumult, ty mig har den vise Kronion
icke förunnat att dagen till slut mot troerna kämpa.»

Sagdt, och hans körsven piskade på hans glänsande hästar
ner till de halkade skepp, och i flygande fart gick det undan;
skummet om bringan dem stod, och inunder dem hvirflade dammet,
medan från striden de trafvade bort med den plågade drotten.

Men när Hektor då såg Agamemnon sig fjärma från striden,
genast med skallande röst han till troer och lykier ropte:
»Trojas och Lykiens män och dardaniske handgemängskämpar!
Vänner, o våren nu män och fäkten med stormande styrka!
Borta är nu deras ypperste man, och en lysande ära
skänker Kronion åt mig. Nu styren de stampande hästar
rakt mot danaernas här att dess rikare ära fötrvärfva!»

Sade och lifvade hjärta och mod på hvarenda ibland dem.
Som när en jägare hetsar i skog mot en rasande vildgalt
eller ett lejon sin hurtiga flock hvittandade hundar,
så mot achaierna hetsade fram sina modiga troer
Hektor, Priamos' son, lik mannaförgörande Ares.
Själ med sitt trotsiga mod han i spetsen gick bland de främste
och sig i drabbningen kastade in som en brusande stormvind,
livilken slår ner ifrån skyn, så att blånande hafvet sig fraggar.
Hvem var den förste väl där, och hvem var den siste, han fällde,
Hektor, Priamos' son, då Zeus honom unnade heder?
Först Asaios, Opites därefter och Autönoos sedan,
Dolops, Klytios' son, och Ofeltios och Agelaos,
därpå Hipponoos käck och till sist Aisymnos och Oros.
Detta de höfdingar var, som han fällde, men därpå han nedhögg
menige krigare ock, som då västan med häftiga ilar

skyarna piskar isär, dem sunnanvinden har hopat;
vågorna svällda då vältra sig tätt, medan skummet i höjden
sprutar och kastas omkring af den vidtomtumlande vinden;
sålunda föllo för Hektor en mängd af achaiernas kämpar.

Nu var förgörelsen nära, och allt skulle varit förloradt,
och ner till skeppen igen skulle säkert achaierna flyktat,
hade Ulysses ej ropat till Tydeus' son Diomedes:
»Hvad går det åt oss, Tydid, att vi glömma den stormande kraften ?
Kom, stig fram till min sida, min vän, ty en nesa det
hlifver, om våra skepp han förstör, den hjälmomstrålade Hektor.»

Honom då svarade strax Diomedes, kraftige hjälten:
»Nog skall då jag stå fast och ej fly, men det båtar ej länge
huru vi båda må strida, ty Zeus, molnskockande guden,
troernas folk långt hellre än oss vill ju segern beskära.»

Sagdt, och Thymbraios han kastade ner från vagnen till jorden
jagande spjutet in under vänstervårtan i bröstet,
medan Ulysses hans väpnare drap, den käcke Molion.
Dessa de läto där liggande bli, som ej kämpade mera,
och in i vimlet nu trängde med gny, två modiga vildsvin
like, som störta sig in på förföljande hundarnas koppel;
så de mot troerna vände sig om och dem slog, och glade
kunde achaierna andas igen efter flykten för Hektor.

Därpå de hunno en vagn med tvänne de yppersta kämpar,
söner till Merops, en man i Perkote, som bättre än alla
spådomskonsten förstod och som sönerna hade sökt hindra
från att i mordiska kriget gå ut, men de lydte ej fadern,
drifna åstad till sin död af förgörelsens hemska gudinnor.
Dem Diomedes strax, den lansberömde Tydiden,

skilde vid anda och lif och tog deras prisade vapen,
men för Ulysses Hippodamas föll och Hypeirocbos äfven.

Striden för härarna två lät Kronion lika nu väga,
som ifrån Ida såg på, och de lika förgjorde hvarandra.
Nu på Agastrofos, Paions son, den starke Tydiden ,
stötte i höften sitt spjut, och den sårade ej sina hästar
hade till hands för att fly, utan hade dem ställt som en dåre
långt därifrån under svennens förvar och själf bland de främste
stormade fram till fots, tills han mistade ljufliga lifvet.
Hektor likväl dem varnade nu ibland leden och genast
stormade skriande dit, och de troiska fylkena följde.
Honom med rysning då såg Diomedes, väldig i härskri,
och till Ulysses ropade strax, som stod honom nära:
»Där framvältrar fördärfvet mot oss, den väldige Hektor.
Dock välan, låt oss stående bli och oss manligen värja!»

Sagdt, och han svängde och slungade af långskuggande lansen
siktande efter hans hufvud, och ej han förfelade målet:
öfverst på hjälmen det tog, men mot kopparen studsade kopparn
utan att såra hans däjliga hull, ty den gallerförsedda
hjelmen af tre lag malm tog emot, som han fått af Apollo.
Hektor af stöten då raglade långt in i hopen tillbaka,
dignade neder på knä och med seniga handen mot jorden
stodde sig än, medan svartaste natt omhöljde hans ögon.
Medan nu Tydeus' son sprang efter den slungade lansen
bland förkämparne långt, dit fastnat den hade i jorden,
kvicknade Hektor vid och sig kastade åter på vagnen
och bland de sina for bort och den svarta förgörelsen undgick.
Rusande efter med lansen då skrek den starke Tydiden:

»Slapp du nu åter från döden, din hund? Ty nära i sanning

var dig fördärfvet, men återigen har dig räddat Apollo,
hvilken du beder väl till, förrn du vågar dig in ibland spjuten.
O men jag råkar dig säkert en gång och på dig gör en ände
efter väl också jag själf har af gudarne någon till bistånd.
Nu mot de öfriga vill jag åstad, hvemhelst jag kan träffa.»

Sagdt, och drog rustningen af på den frejdade sonen af Paion.
Men Alexandros på stund, skönlockiga Helenas make,
spände sin båge mot Tydeus' son, folkskarornas herde,
lutad mot pelaren uppå den hög, som af människohänder
restes åt Ilos en gång, den forne dardaniske drotten.
Medan Tydiden som bäst den prunkande brynjan af bröstet
uppå den käck Agastrofos tog och af skuldrorna skölden
och af hans hufvud den tyngande hjälm, tog sin båge om midten
Paris och spände och sköt, och hans pil flög icke förgäfves,
utan i högra foten den tog och tvärs genom vristen
trängde i marken sig in, och strax med ett innerligt löje
Paris från gömslet sprang fram och jublande ropte och sade:
»Träffad du är, och min pil gick ej fel. Ack, hade jag bara
träffat dig nederst i buken så visst och beröfvat dig lifvet!
Då skulle troerna andats igen från den grufliga skräcken,
hvilka nu darra för dig, som för lejonet bräkande getter.»

Oförfärad gaf honom till svar den starke Tydiden:
»Skräflande skytt med ditt flätade hår och förgapad i kvinnor!
Ack om du öga mot öga mig mött uti krigarerustning!
Ej skulle bågen dig hjälpt eller alla de haglande pilar.
Nu du förhäfver dig bara för det, att du rispat mitt fotblad,
fast jag ej aktar det mer, än om träffat mig hade en kvinna
eller en tanklös pilt, ty en pil från en vekling är kraftlös.
Nej, då är annat den stingande lans, som jag själf vet att slunga :
snuddar den bara ett tag vid min fiende, strax är han liflös,

faderlösa då äro hans barn, och hans vif i förtviflan
kinderna sargar, allt medan han själf i sitt blod uppå marken
ruttnar och gamar långt fler än kvinnor beställa med liket.»

Så han sade; då nalkades fort honom hjälten Ulysses;
denne nu ställde sig för, och han satte sig bakom och utdrog
pilen ur foten och genomfors af en stingande smärta.
Därpå han skyndade upp på sin vagn och befallde sin körsven
fara till halkade skeppen åstad, ty han vändades grufligt.

Ensam den tappre Ulysses nu blef, och ingen hos honom
stod af argiverna kvar, ty skräck hade gripit dem alla,
och i sin ängslan han talade så till sitt manliga hjärta:

»Ve mig, hvad väntar mig nu? Ett elände det vore att ängsligt
flykta för mängden, men värre ännu, om jag här skulle tagas,
blifven så ensam, då Zeus har de andra danaerna bortskrämt.
Dock, hvi grubblar jag nu i mitt sinne på sådana tankar?
Vet jag då ej, att de fege det är, som sig fjärma ur kampen,
men att den tappre, som ständigt är van att i striderna glänsa,
han kan ej annat än stå, han må segrare bli eller falla?»

Medan han detta begrundade än i sitt hjärta och sinne,
tågade lederna an af de sköldbeväpnade troer
och honom ringade in, åt sig själfva dock lagande ofärd.
Som kring en vildsvinsgalt sig hundar och ynglingar [raska
tumla på jakten; han stiger då fram ur det lummiga snåret,
brynande hvita beten till reds mellan krokiga käftar;
rundtorn storma de an, och hans betar gnissla och klappa;
modigt de hålla dock stånd, hur farlig han också må vara:
likaså stormade an kring den gudalika Ulysses
troernas män; dock han rusade fram och den stingande lansen

rände i skuldran först på den frejdade Deibpites,
och när han denne förgjort, han Ennomos fällde och Thoon
och på Chersidamas se'n, då af vagnen hoppade denne,
stötte i nafveln sin lans under skölden, smyckad med buckla,
så att i stoftet han föll och med armen famnade jorden.

Dem lät han liggande bli och fällde därefter med lansen
Charops, Hippasos' son, en broder till Sokos den rike.

Fram till sin broders hjälp sprang gudaliknande Sokos,
trädde helt nära inpå och talade så till Ulysses:

»Nu, frejdstore Ulysses, i list otröttlig och mödor,
antingen skall du dig rosa i dag af att Hippasos söner,
tvänne så lysande hjältar, ha fällt och på rustningen plundrat
eller ock mista ditt lif för en stöt af denna min glafven.»

Sade och träffade nu med sin stöt på den rundade skölden;
tvärs genom blänkande skölden med ens gick lansen den tunga,
borrade också sig in i hans konstarbetade harnesk
och af hans refben flängde all hud, men Pallas Athene
tillät ej, att den ock inälfvorna trängde igenom.

När då Ulysses förnam, att ej lansen till döds hade träffat,
tog han tillbaka ett steg och talte till Sokos och sade:

»Olycksalige man! Nu drabbar dig bråda fördärfvet.
Väl har du satt mig ur stånd att längre mot troerna strida,
men för dig själf jag förkunnar, att död och förgörelsens mörker
skola dig drabba i dag; för min lans skall du stupa och ära
skänka åt mig och din själ åt den hästomtumlande Hades.»

Sade, och Sokos då vände sig brådt för att ge sig på flykten,
dock, i detsamma han vände sig om, Ulysses i ryggen
rände sin lans mellan skuldrorna in och tvärs genom bröstet;
tungt han i marken föll, och jublande ropte Ulysses:

»Sokos, du Hippasos' son, den hästomtumlande hjältens!
Döden dig själf dock nådde förut och du slapp den ej undan.
Arme, ej skola på dig din fader och vördade moder
ögonen trycka igen vid din död, utan glupande fåglar
skola nu klösa ditt lik och med vingarna flaxa omkring dig.
Mig däremot, när jag dör, skola stolte achaierna jorda.»
Sade, och lansen tung, som var slungad af krigiske Soleos,
ryckte han ut ur sitt hull och ur skölden, sirad med buckla;
blodet ur såret då frusade fram, och hans krafter föröddes.
Dock när Ulysses' blod de manhaftige troerna sågo,
ginigo på honom de löst under eggande rop till hvarandra.
Hjälten tillbaka sig drog och ropade högt på de sina;
trenne gånger han ropade allt hvad en strupe kan orka,
trenne gånger hans rop den krigiske drott Menelaos
hörde och talade strax till Ajas, som stod i hans närhet:
»Ajas, du Telamons son, Zeusättade krigarehöfding !
Till mina öron nu trängde ett rop från den käcke Ulysses,
låtande alldeles så, som om ensam han vore och kringhvärfd
borta i striden af troernas folk och grufligen ansatt.
Fort genom vimlet nu fram, ty bäst är att ila till bistånd!
Måtte han ej något ond t, bland troerna ensam där blifven,
lida, den tappre, till bitter förlust för danaerna alla!»

Sade, och före han gick och följdes af lysande hjälten.
Snart de träffade på Zeus' älskling Ulysses, och honom,
troerna voro omkring, som på bergen schakalerna tröda
äro den sårade hjorten omkring, som med pilen från strängen
träffats af jägaren nyss, men på ilande fötterna undflydd
springer, så länge som blodet är varmt och han benen kan röra ;
dock, sedan hela hans kraft är förödd af den vingade pilen,
äro schakalerna glupska i färd med att honom bland bergen
sönderslita i skuggande lund; då kommer ett mordiskt

lejon, sänd af en gud, och de skingras, och lejonet fråssar:
så kring Ulysses nu där, den mångförslagne och djärfve,
rusade troerna an, både många och käcka, men hjälten
stötte med lansen omkring sig och stack och sig värjde mot döden ;

Ajas då nalkades brådt med sin sköld som ett torn uppå armen
och till hans sida steg fram, och sig troerna skingrade skrämnda.
Honom då ledde vid hand den krigiske drott Menelaos
ut ur tumultet, till dess att sin sven han såg komma med vagnen.

Men emot troerna Ajas sprang fram och förgjorde Doryklos,
Priâmes' son med en sidogemål, och stack Pandokos neder,
fällde Lysandros jämväl och Pylartes och Pyrasos äfven.
Som när en sjudande flod under vinterflödet från bergen
störtar på slätten sig ner, framskyndad af regn från Kronion;
många förtorkade stammar af ek och många af furu
rifver den med sig och massor af slam utgjuter i hafvet:
så for förhärjande fram öfver slätten den strålande Ajas,
nedergörande hästar och folk. Och ännu ej Hektor
visste därom, ty han kämpade själf till vänster i striden,
tätt intill floden Skamandros' brädd, på den platsen där tätast
kämparna segnade ner och sig höjde ett döfvande härscri,
där som den tappre Idomeneus stred och den väldige Nestor.
Där var nu Hektor med, och han där med sin lans och sin körkonst
öfvade grufliga dåd och förgjorde falangernas ungdom.
Ej skulle ännu achaierna dock hafva vikit ur stråten,
om Alexandros ej, skönlockiga Helenas make,
hade en ände där gjort på Machaons hjältebedrifter
genom en treuddspil, som i högerskuldran han insköt.
Ängsliga blefvo då djupt de behjärtade män af Achaja,
att han där funne sin död, om striden sig skiftande vände,
och nu Idomeneus ropade strax till gudomlige Nestor:

»Nestor, du Neleus' son, du achaiernås ära och stolthet!
Skynda, stig upp på din vagn och låt vid din sida Machaon
stå och styr genast åstad dina stampande hästar till skeppen.
Läkaren väger i värde ju upp en mängd af de andra,
han som skär pilarna ut och strör lindrande örter på såren.»

Sagd t, och då lydde hans ord vagnskämpan Gereniske Nestor;
genast han vagnen besteg, och vid sidan af honom Machaon,
ställde sig upp, som var son till Asklepios, frejdade läkarn.
Piskan mot hästarna hven, och i flygande fart gick det undan
ner till de halkade skepp, dit de längtade ifrigt att komma.

Men då Kebriones såg, hur troerna skrämdes på flykten,
talade Hektor han till, som stod vid hans sida på vagnen:
»Hektor, vi två mot danaerna slåss här på yttersta flygeln
af den förfärligt larmande strid, men de öfriga troer
jagas därborta på flykt, både hästar och folk om hvarandra.
Telamons Ajas dem vältrar åstad, ty jag känner den breda
skölden igen, som på skuldran han bär. Låt då också oss själfva
styra med vagnen och hästarna dit, där i mördande striden
häftigast kasta sig in både kämpar till fots och på vagnar
under förgörelse stor och sig höjer ett döfvande härscri.»

Så han sade och strax mot de fagermaniga hästar
piskan lät hvina med kraft, och dessa, när rappen de kände,
sprängde med vagnen åstad i en fart bland achaierna och troerna,
trampande både på sköldar och lik; och på vagnen blef axeln
sölad inunder med blod, och på stödjestången kring vagnsstoln
sprutade blodstänk upp ifrån hästarnas stampande hofvar
och ifrån hjulen jämväl. Men Hektor i fiendehopen
sträfvade in för att splittra den åt, och han gruflig förvirring
spred i danaernas här och sig hvilade föga från lansens.
Sålunda sprängde han fram bland de öfriga fiendeledden,

kämpande både med lans och med svärd och med väldiga stenar,
men emot Ajas, Telamons son, han skydde att kämpa,
därför att Zeus blef vred, när han stridde mot starkare hjältar.

Dock, högtroinande Zeus göt förfäran i själen på Ajas:
häpen han stannade, slängde på rygg sjuhudade skölden
och vek tillbaks till sitt folk, men blickade hemskt som ett vilddjur,
vändande ofta sig om och långsamt skiftande stegen.
Såsom ett brandgult lejon med nöd ifrån oxarnas fålla
drifves af hundarna bort och af landtliga herdarnas skara,
hvilka förunna det ej att fettet af oxarna röfva,
utan stå natten igenom på vakt; i sin lust efter köttmat
rusar det idligen an, men förgäfves, ty strax till dess möte
flyger från dristiga händer en skur af stingande kastspjut,
flyga ock brinnande bloss, och för dem uti farten det skyggar;
ändtligt i gryningen lommar det af med förbittring i hjärtat:
så gick nu Ajas från troerna bort med förbittring i hjärtat,
långt ifrån villig, ty ängslig han var för achajiska skeppen.
Som när en åsna, små piltar till trots, istadiga djuret,
klifver i åkern in, fast de käppar på henne slå sönder,
och när hon kommit därin, afbetar den frodiga säden;
piltarna dänga och slå, men de hafva ju barnsliga krafter
och få med nöd henne ut, när hon ätit sig mätt utaf grödan:
så kringsvärmades Telamons son, den väldige Ajas
både af dristiga tro er och vapenförvanter från fjärran,
hvilka förföljde alltjämt och med lansarna stötte på skölden.
Ajas ej glömde att stanna ibland för att bjuda dem spetsen,
utan sig vände emot dem igen och höll sig från lifvet
hästomtumlande troernas svärm, men ibland gick han undan.
Dock för hvarenda trojan han spärrade vägen till skeppen,
medan han själf som en rasande stred mellan härarna båda,
hållande idligen s'tånd, och från dristiga fiendehänder

lansarna flögo alltjämt och fastnade några i skölden,
medan de flesta sig borrhade in under vägen i jorden,
innan de nådde hans hull, som de fikade efter att smaka.

När då Euaimons lysande son Eurypylos märkte,
huru han öfverväldigad var af de haglande spjuten,
steg till hans sida han fram och slungade blänkande lansen,
och han på Fausias' son Apisaon, krigaredrotten,
träffade lefvern inunder hans bröst, och han segnade neder.
Fram Eurypylos sprang och rustningen drog af hans skuldror.
Men när då honom fick se den gudaliknande Paris,
hur Apisaons rustning han tog, han spände sin båge
mot Eurypylos strax och träffade honom i högra
låret med pilen, och skaftet gick af och tyngde på låret.

In bland de sina han drog sig tillbaks att förgörelsen undgå,
men med en genomträngande röst till danaerna ropte:

»Vänner, som fören argiverna an, I drottar och rådsmän!
Svängen med fylkena om och förgörelsens dag ifrån Ajas
värjen, som dignar nu snart under spjutkast. Aldrig, det tror jag,
kommer med lifvet han ut ur den larmande kampen. Till Ajas
alle att hålla nu stånd kring den väldige Telamonssonen!»

Så Eurypylos skrek, den sårade hjälten. Kring honom
trädde hans kämpar då fram med lyftade spjut och med skölden
stadigt mot skuldrorna stödd, och Ajas gick dem till mötes,
stannade dock, mot fienden vänd, då han vännerna nådde.
Sålunda häftiga striden där brann som en blossande låga.

Men ifrån striden drogs Nestor åstad af Neleiska spännet,
löddrigt af svett, och Machaon jämväl, folkskarornas herde.
Öga på denne då fick snabbfotade hjälten Achilles,
ty han i aktern stod på sin väldiga höfdingadrake,

blickande hän på den vådliga strid och förföljelsens jämmer;
och till Patroklos, sin älskade vän, han ropade ljudligt
bortifrån skeppet strax, och han hörde det inne i tältet,
trädde lik Ares då ut — och därmed begynte hans ofärd.

Först tog till orda af dem den tappre Menoitiossonen:

»Säg, hvi du ropade mig, o Achilles! Hvad önskar du af mig?»

Honom svarade då snabbfotade hjälten Achilles:

»Ädle Menoitiosson, du vän som jag hjärtligen älskar,
nu jag tror, att achaierna snart mina knän skola famna
under bevekande böner, ty outhärdlig är nöden.

Skynda till Nestor åstad, du gudarnes älskling, och fråga,
hvilken den sårade var, som han fraktade hem ifrån striden.

Ty han på ryggen förvisso var lik uti allo Machaon,
hjärten Asklepios' son, men hans ansikte hann jag ej skåda,
ty i en brådskande fart förbi mig hästarna sprungo.»

Sagdt, och Patroklos då lydde på stund sin älskade stridsbror
och gaf sig springande af längs achajiska skeppen och tälten.

Men då de åkande två till Nestors tält hade kommit,
stego af vagnen de ner på den alluppammande jorden;
strax Eurymedon, åldringens sven, kom fram och från vagnen
hästarna spände ifrån, men de själfva på stranden af hafvet
stodo i blåsten en stund för att kyla af kläderna svetten,
gingo i tältet så in och där satte på stolar sig neder.

Drycken beredde åt dem Hekamede, lockiga tärnan,
hjärten Arsinoos' barn, som, när Tenedos togs af Achilles,
kommit på åldringens lott, ty achaierna flickan åt honom
valde till äreskänk, som var visast af alla i rådslag.

Först hon ställde framför dem ett bord, som var skönt och poleradt
och hade stålblå fot under skifvan, och ställde på bordet
bröd i en kopparkorg och lök till att äta till drycken,

ljusgul honung jämväl och mjöl af det signade kornet,
ändtligt en präktig pokal, som den gamle haft med sig från hemmet,
smyckad med gyllene stift och med grepar ej mindre än fyra
och på hvarenda af dem ett par dufvor med pickande näbbar,
gjorda af guld, och dess kalk hade stöttor tvänne från foten.
Denna pokalen en annan med nöd kunde rubba från bordet,
då den var bräddad, men lätt honom lyfte den åldrige Nestor.
Däri nu blandade till den gudahärliga kvinnan
vin från Pramne åt dem och ref så med knifven af koppar
getmjölksost däruti och beströdde det sedan med kornmjöl
och dem att dricka nu bjöd af den färdiglagade drycken.
Och sedan bägge de druckit och släckt den brännande törsten,
hade de sedan sin ro af att sitta och språka tillsammans.
Plötsligt i dörren då stod den gudomlige hjälten Patroklos.
Upp från sin glänsande stol sprang åldringen strax vid hans åsyn,
tog hans hand och drog honom in och bjöd honom sitta.
Detta Patroklos böjde dock af, och han talte och sade:
»Bed mig ej sitta, jag hinner det ej, Zeusättade gamle.
Vördnad och lydnad kräfver den man, som har sändt mig fråga,
hvilken den sårade är, som du hitfört. Dock, jag det redan
vet af mig själf, jag Machaon! ju ser, folkskarornas herde.
Nu skall jag skynda tillbaks för att säga besked åt Achilles
Vördade gamle, du känner ju själf tillräckligt den mannens
häftiga sinne; han vore i stånd att beskylla en skuldlös.»

Honom svarade då vagnskämpen Gereniske Nestor:

»Hvarför bekymrar Achilles sig så om achaiernas söner,
hvilka som sårats af sargande egg? Han ju alls icke känner
hela den jämmer, som drabbat Vår här; ty dess ypperste hjältar
ligga vid skeppen sårade nu af spjut eller pilar.
Träffad af pil Diomedes är, den starke Tydiden,
sårad af spjut Agamemnon själf och den tappre Ulysses,

och af en stingande pil är Eurypylos träffad i låret,
och här en annan du ser, som jag nyss ur drabbningen hemfört,

sårad han ock af en pil ifrån sträng. Men Achilles sig intet,
fastän en ädling han är, om danaerna vårdar och ömmar.

Väntar han kanske uppå, att vår flotta på stranden af hafvet
skall, våra vapen till trots, gå upp i förhärjande lågor
och vi där själfva bli mejade ner? Ty hos mig är ej kraften
längre densamma, som fordom den var i de smidiga lemmar.

Ack om jag vore så ung och så oförsvagad min styrka,
som då emellan oss pyliske män och Eleierna utbröt
fejld för ett oxröfveri, och jag själf Itymoneus fällde,
som var från Elis, Hypeirochos' son. Då jag ville för rofvet
taga. mitt skadestånd, han försvarade oxarna sina,
men där han stred bland de främste, ett spjut från min hand honom nådde,
så att han segnade ner; då flydde hans folk, som var landtmän.

Stort var bytet, som då vi sammandrefvo från slätten:

femtio hjordar af nötkreatur och lika så många
hjordar af ulliga får och af svin och af klättrande getter,
hundrade femtio hästar jämväl, brunglänsande alla,
idell ston och många af dem med en diande fåle.

Hela vårt byte vi drefvo åstad till Neleiska Pylos,
hinnande staden, då natten bröt in; då gladde sig Neleus
öiVer att ännu så ung jag i härnaden tagit så mycket.

Men när det grydde till dag, härolderna ropade samman
alla, som hade i Elis ett kraf för sin röfvade boskap;
och sig församlade då de ypperste männen i Pylos
bytet att skifta, ty kraf på Epeiema hade så många,
efter vi männer i Pylos då få och försvagade voro,
därför att Herakles själf några år tillföre kommit
och hade vållat oss ondt och alla de yppersta dödat.

Då voro ännu vi tolf, vi söner af frejdade Neleus,
men jag af bröderna ensam blef kvar, och de andra förgingos»
Fräcka af denna vår nöd, de kopparklädde Epeier
förörättade oss och föröfvade grufliga illdåd.
Nu till en början den gamle för sig tog af bytet en oxhjord
och trehundiade får, som han valde, och herdarna pckså.
Ty ett betydligt kraf i det heliga Elis han hade
Kapplöpningshingstarna fyra han mist tillika med vagnen,
hvilka till täflingen ländt för att springa i kapp om en trefot;
dessa i Elis behöll den härskande drotten Augeias,
medan han visade bort deras körsven, sorgsen för spännet.
Därför den gamle tog ut, i sin harm öfver hånet och våldet,
sådan en myckenhet själf, men det öfriga bytet åt folket
skifta han lät, så att ingen af dem måtte sakna sin andel.
Detta besörjde vi noga nu allt, och rundtorn i staden
bragte vi gudarne blöt; men på tredje dagen därefter
ryckte Epeierna ilande an med hela sin styrka,
kämpar och hästar; bland dessa de två Molionerna voro,
ännu helt unga, ej öfvade stort i den stormande kampen.
Fjärran vid floden Alfeios en stad Thryoessa sig reser
högt på sin blåsiga brant och ytterst i sandiga Pylos;
den kringrände de rundt och försökte att lägga den öde.
Men när de tågade dit öfver slätten, lände Athene
ilande ned under natten till oss med ett bud från Olympen
att oss beväpna, och ej fick hon svårt att oss Pylier samla,
utan vi brunno af lust att få kämpa; men mig ville Neleus
ej låta draga i fält, och hästarna gömde han för mig,
efter han trodde mig än vara oförfaren i krigsvärf.
Men jag glänste ändå bland stridsvagnkämparna våra,
fastän jag själf var till fots; så ledde Athene min stridsfärd.
Där är en flod, Minyeios vid namn, som sig gjuter i hafvet
nära Arene, där bidade vi vagnskämpar från Pylos

heliga Eos, och dit hopströmmade hela vårt fotfolk.
Därifrån ilande tågade vi i vår krigarerustning
hän till Alfeios' heliga ström och den nådde vid middag.
Här åt den mäktige Zeus vi bringade härliga offer
och åt Alfeios en tjur, och en tjur jämväl åt Poseidon,
men åt Athene vårt offer bestod af en kviga ur hjorden.
Aftonvarden blef äten därefter i hvar krigareskara,
och vi därefter oss lade till ro vid den rinnande floden,
hvar med sin rustning på; men de stolte Epeierna redan
stodo då staden omkring och brunno af lust att den härja.
Dock, de skulle få pröfva förut på besvärliga kampen,
ty då den lysande solen gick upp öfver bördiga jorden,
ryckte vi fram till strids under bön till Zeus och Athene.
När vi då drabbade hop, vi pyliske män och Epeier,
var jag den förste, som fällde min man och tog spännet som byte;

Mulios var det, en krigare bård, han var måg till Augeias
och med den äldste af döttrarna gift, Agamede den blonda,
hon som kände hvar läkande ört, som alstras af jorden!.
Just som han stormade fram, jag träffade honom med lansens,
så att i stoftet han föll, och springande upp på hans stridsvagn
tog bland de främste i striden jag plats, och de stolta Epeier
skingrades flyende hit och dit, när fallen de sågo
stridsvagnskämparnes höfding, den man, som var ypperst i striden.

Dock jag stormade efter dem fram som den svarta orkanen,
femtio vagnar jag tog, och tvänne kämpar från hvarje
kastades ner af min lans och med tänderna beto i gräset.
Och jag väl Aktörs söner, de två Molionerna, dödat,
om deras fader ej, jordskakaren starke Poseidon,
hade dem höljt i den tätaste sky och räddat ur striden.
Där förlånade Zeus åt oss Pylier lysande seger,

ty vi så länge förföljde dem än öfver rymliga slätten,
medan vi lade dem ner och oss samlade präktiga vapen,
tills på Buprasions mark bland dess ymnigt växande hvete
hän till Oleniska klippan vi kört och Aleisions kulle,
såsom den kallas, men där befallde Athene oss vända.
Här den siste jag drap och lät ligga, och åter till Pylos
styrde achaierna hem från Buprasion eldiga spännen;
alla de prisade Zeus bland gudar och Nestor bland människor.
Sådan bland kämpar jag var, ack jag var det en gång. Men
Achilles vill af sin, tapperhet njuta blott själf; men förvisso, det tror jag,
skall han med tårar få ångra det djupt, sedan hären gått under.
Käraste, mången förmaning försann Menoitios gaf dig
uppå den dagen han sände dig bort ifrån Fthia till hären.
Bägge tillstädes vi voro, jag själf och den ädle Ulysses,
inne i salen och hörde hvart ord, han dig lade på hjärtat.
Komna vi voro en dag till Peleus' ståtliga boning
under vår färd kring achaiernas bygd för att krigare samla.
Hjälten Menoitios' funno vi då och dig själf där i slottet,
också Achilles var där; och Peleus, den åldrige hjälten,
stod och förbrände åt ljungaren Zeus de fetaste oxlår
ute på gårdens plan och med gyllene bägarn i handen
öfverstänkte med glödande vin det brinnande offret,
medan med köttet I två haden brådt; då trädde vi [båda,
fram uti gårdens port, och upp sprang häpen Achilles,
tog oss vid handen och ledde oss in och bjöd oss att sitta,
ställde ock fägnaden fram, som är öfligt att bjuda åt gäster.
Men när vi hade oss bägge förnöjt af maten och drycken,
tag jag till orda och manade er att gå med ut i kriget;
gärna I villen, och mycket till råd eder sade de gamle.
Åldrige Peleus den maningen gaf åt sin unge Achilles
alltid att vara bland hjältarna främst och fördunkla dem alla;
dig förmanade så Menoitios, sonen af Aktör:

»Älskade son, kom ihåg, att Achilles är högre till börden;
du är i stället den äldre, men han långt större i mandom.
Stå honom redligen bi med ett dugande råd och en maning
och med en ledande vink; till det goda han följer dig gärna »
Detta var åldringens ord, men det glömmet du. Tala nu ändå
öppet med tappre Achilles härom; han bevekes måhända.
Ty hvem vet, om icke ditt ord med de eviges bistånd
mäktar att röra hans själ, ty en vän ej talar förgäfvets.
Men om i sinnet han ryggat tillbaks för en gudabefallning
och någon sådan från Zeus honom yppat hans heliga moder,
må han åtminstone sända då dig ut i striden med hela
Myrmidonernas här att danaerna varda en ljusning.
Och må han låna åt dig sina härliga vapen i striden.
Troerna kanske då tro, det är han, och sig hejda i kampen,
så att achaiernas modiga folk i sin vända får andan
draga omsider; om aldrig så kort, blir det ändå en hvila.
Krafterna äro ju friska hos er, och de mattade troer
torden I drifva till staden helt lätt ifrån skeppen och tälten.»

Så han sade och eggade upp i Patroklos hans hjärta.
Hem längs skeppen han sprang till Aiakos' ättling Achilles.
Men då han kom i sitt lopp till den gudalike Ulysses'
skepp, där achaiernas samlingsplats och domaresäten
voro och altaren, hvilka de byggt åt de evige gudar,
mötte en sårad han där, Euaimons lysande telning,
hjälten Eurypylos; träffad han var af en pil uti låret
och ifrån striden kom linkande hem, och från hufvud och axlar
strömmade svetten ner, och fram ur det svidande såret
sipprade blodet svart, men sansningen hade han ännu.
Honom med ömkan såg den tappre Menoitiossonen,
och med bevingade ord han klagande talte och sade:

»Ack, osällaste män, I danaernas furstar och rådsmän!
Skulle ert öde då bli att fjärran från vänner och hemland
mätta i Tröjas land med ert hull kringlöpande hundar!
Dock välan, mig förtälj, Eurypylos, gudarnes ättling:
hålla achaierna ännu där stånd mot den väldige Hektor,
eller förgöras de re'n, af hans väldiga glafven betvungna?»

Honom Eurypylos svarade då, den sårade hjälten:

»Adle Patroklos, ej räddning nu mer för achaierna finnes,
utan till beckade skeppen de snart skola flyende strömma.
Ack, ty alla de kämpar, som förr de ypperste voro,
ligga vid skeppen sårade nu af en pil eller lansstöt,
riktad af fiendens hand, hvars styrka blott växer beständigt.
Rädda du mig i min nöd och för mig till beckade skeppet,
pilen ur låret mig skär, och med ljummadt vatten af huden
tvätta det lefrade blod, och med goda och lindrande örter
såret beströ, hlvilkas kraft du säges ha lärt af Achilles,
som blef af Cheiron lärd, den bäste af alla kentaurer.
Ty Podaleirios nu och Machaon, läkarne båda —
ja, den ene är liggande visst med ett sår uti tältet,
varande själf i behof af en skicklig läkares skötsel,
medan den andre på slätten är stadd i den brinnande striden.»

Honom svarade då den tappre Menoitiossonen:

»Hur skall det blott kunna ske? Hvad skola vi göra, o hjälte?
Jag är på väg för att säga besked åt den tappre Achilles,
såsom Gereniske Nestor mig bjöd, aehaiernas herde.
Men jag vill ändå ej lemna dig nu i din grufliga vända.»

Sagdt, och om lifvet han höfdingen tog och stödjande förde
in i hans tält, och en tjänare strax utbredde en oxhud.
Där han sträckte den sårade ut och med knifven ur låret

stingande pilen skar ut och med ljummadt vatten af huden tvådde det lefrade blod och gnuggade sönder en bitter, smärtestillande rot och lade på såret, och alla smärtor förtogos, och såret blef torrt, och sig stillade blodet.

TOLFTE SÅNGEN.

Striden om muren.

Så Menoitios' kraftige son därinne i tältet läkte Eurypylos' sår, men argivers och troers falanger kämpade vidare jämt, och snart skulle grafven ej längre skydda danaernas folkj och ej muren, som högt öfver denna reste sig, hvilken så mäktig de byggt med grafven framföre flottan till värn, — men åt gudarne ej hekatomber de offrat. Ämnad han var att såväl deras skepp som det rikliga bytet freda inom sig tryggt; men förutan de evige gudars vilja han uppbyggd var, och blef därför ej stående länge. Medan Achilles var Vred och Hektor var ännu i lifvet, och medan oförhärjad ännu var Priamos' kungsstad, ägde ock väldiga muren bestånd, som achaierna uppbyggt. Men sedan alla de ypperste män ibland troerna fallit och af argiverna många förgåtts, medan många ock lefde; och då förhärjad var Priamos' stad på det tionde året och till siin fädernejord argiverna seglat tillbaka, fattades enigt beslut af Poseidon och Foibos Apollo muren att smula med hjälp af alla de mäktiga floder, hvilka från Idas skogiga berg nedrinna till hafvet: Rhodios' ström och Heptåporos strid och Karésos, Granikos, Rhesos, Aisépos och helge Skamandros och Simoisströmmen, där uppå stränderna hjälmar i mängd och sköldar af tjurhud

fallit i stoftet och kraftiga män, halfgudar till härkomst.
Samtligas mynningar vände ihop Apollo och flödet
sände mot muren åstad uti nio dagar, och ständigt
regnade Zeus, för att muren dess förr måtte sköljas i hafvet.
Men uti spetsen gick fram jordskakaren själf med sin treudd,
brytande upp och spolande bort med de rifvande böljor
hela dess grund, både stockar och sten, som achaierna ditiagt.
Därpå han jämnade allt uppå stranden af strid Hellespontos
och lät så kusten den långa igen betäckas af sanden,
sedan han muren förstört, och ledde tillbaks i sin fåra
floderna, däri de runno förut med sitt däjliga vatten.

Slikt skulle Foibos Apolloi en gång och den starke Poseidon
göra med tiden, men nu kring den välupptimrade muren
rasade kampen med skri, och mot tornens mäktiga bjälkar
dunldrade stenarnas kast, och kufvade hårdt af Kronions
gissel, argiverina höllo sig tätt hopträngda vid skeppen,
giripna af fruktan svår för den skräckinjagande Hektor.
Denne i striden for fram som förut, lik en brusande stormvind.
Som när en vildsvinsgalt eller också ett lejon sig vänder
midt ibland hundar och jägare om i sin trotsande styrka;
dessa då tätt som en1 mur sig tränga ihop och till motvärn
färdiga stånda och! spjut på spjut ifrån seniga händer
slunga, men icke ett ögonblick dess modiga hjärta
bäfvar och tänker på flykt, och af själfva sitt mod får det döden ;
ofta det vänder och frestar en dust med jägareskaran,
Irvar det då rusar inpå, där maka sig karlarne undan:
så uti vimlet mot fienden vänd var Hektor beständigt
Och bjöd sitt folk öfver grafven gå fram. Men hans eldiga hästar
vågade ej, utan! gnäggiade högt, där de tätt invid randen
hade sig hejdat; ty grafven! var bred och dem skrämde tillbaka;
alltför långt blef ett språng, och att trafvande komma däröfver

icke var lätt, ty i hela dess längd och på sidorna båda
stupade väggarna brant, och med höga och spetsiga pålar
innerväggen var ofvan besatt, dem achaiernas söner
hade i jorden satt ner till ett värn mot fiendemänner.
Svårligen sprunge en häst med rullande vagnen däröfver,
men de betänkte, om icke till fots de förmådde det själfva.
Steg då Polydamas fram till den dristige Hektor och talte:
»Hektor och öfriga höfvitsmän för trojaner och hjälpfolk!
Dårskap är hvarje försök att få hästarna fram öfver grafven;
köra däröfver står ej i vår makt, ty spetsiga pålar
stå på dess innerkant och bak dessa achaiernas skyddsmur.
Ingen kan köra dit neder på vagn eller kämpa där sedan,
ty där är trångt, och där komma blott sår att vankas, deit tror jag'.
Ja, är det så, att nu dunderaren Zetus Vill i vrede förgöra
hela danaernas här och vill däremot troerna bistå,
ingen då önskar väl högre än jag, att det skedde på stunden,
att utan namn eller spår de förginges här fjärran från Argos.
Men om de vända sig åter till strid och i sin tur förfölja
oss ifrån skeppen och jaga oss ner i grafven den djupa,
aldrig då lärer så mycket af oss som allenast ett budskap
komma till staden tillbaks från achaierna, sedan de vändt sig.
Därför så hören af mig nu ett råd, och må alla det lyda.
Hålle 'nu stilla med hästar och vagn våra svenner vid grafven,
men må vi själfva till fots och i hela vår krigarerustning
samlade alla med Hektor gå fram, och achaiernas söner
skola ej kunna bestå, om nu dödens nät har dem omsnärjt

Talade så; och hans tjänliga råd behagade Hektor.
Genast med vapnen han hoppade ner från vagnen på marken.
Icke de öfriga heller då kvar uppå vagnarna blefvo,
utan de hoppade af, när de sågo, att Hektor det gjorde.
Därpå befallde enhVar sin kusk att därutanför grafven

stanna så länge med hästar och Vagn i den nogaste ordning;
själfva fördelande sig uti fem välordnade fylken,
slöto de tätt sina led och följde med drottarne framåt.

Några af Hektor själf och af hjälten Polydamas fördes;
detta de fleste och tappreste var och som ifrigast voro
muren att spränga och drabba ihop vid de halkade skeppen.
Tredje höfding bland dem var Kebriones, efter att Hektor
låt tit en ringare man än Kebriones stanna vid vagnen.
Andra falangen blef förd af Agenor, Alkathoos, Paris.
Tredje med Helenos tågade fram och Deifobos hjälten,
söner till Priamos bägge, och där var ock Asios höfding,
Asios, Hyrtakos' son, som med stora och glänsande fuxar
kom från Arisbes stad, från stranden af floden Selleeis.
Fjärde falangen var förd af Aeneas, son till Anchises;
han med Archelochos dock samt med Akarnas delte befälet,
bägge Antenors söner och väl förfarna i krigsvärf.
Bundsförvanternas frejdade här var förd af Sarpedon,
som hade Glaukos ställt vid sin sida och Asteropaios,
efter de hjältarne tvänne han höll för de vida förnämste
näst efter sig, ty han själf dock öfverstrålade alla.
Sedan de slutit sig tätt till hvarann med förenade sköldar,
ryckte de käckt mot danaerna fram, som de trodde ej längre!
skola stå fäste, men rusa i flykt till de beckade skeppen.

Alla de öfriga troer och frejdade vapenförvanter
lydde det nyttiga råd, som den ädle Polydamas gifvit;
Asios ensam, Hyrtakos' son, den behjärtade drotten,
ville ej hästarna lemna där kvar jämte körande svennetn,
utan med hela sitt spann ville genast han fram emot skeppen.
Dåren! Ej skulle ju dock han för dödens hemska gudinnor
undanslippa och stolt på sin vagn och med stampande hästar

vända från skeppen igen till det vindomsusade Troja,
nej, utan höljas förut af sitt olycksaliga öde,
träffad med spjut af Deukalions son Idomeneus bålde.
Alltså till vänster mot skeppen han for, där achaierna alltid
körde med vagnarna hem från striderna ute på slätten;
uppå den vägen han for med sitt spann, och när porten han nådde,
fann han ej dörrarna stängda igen med den väldiga bommen,
utan de öppna nu höllos af folk, ifall än någon landsman
kunde bli räddad och slippa ditin, som flydde från striden.
Rakt emot porten' han styrde sitt spann, och hans folk honom
följde, skrikande gällt i den tron, att achaierna skulle ej längre
hålla nu stånd, utan rusa i flykt till de beckade skeppen.
Dårar försann! Ty vid porten de strax två väldiga kämpar
funno, behjärtade män af lapithernas krigiska stammar;
en af de två var Peirithoos' son, Polypoites den starke,
och hans kamrat var Leonteus, en man lik mordiske Ares.
Dessa där stodo på vakt framför lägerporten den höga,
såsom på bergen ekarna stå med sin hjässa mot himlen,
trotsande år ifrån år både vinden och ösande regnet,
fotade säkert i jord nppå tjocka, ofantliga rötter:
sålunda stodo de två i förlitan på kraftiga armar,
väntande oförsagdt den väldige Asios' angrepp.
Troerna lyftade upp mot den välupptimrade muren
torrlädersköldarna högt och stormade an under härscri,
förda af Asios själf och lamemos, Thoon, Orestes,
Adamas, Asios' son, och Oinómaos, hvar med sin skara.
Dittills lapitherna två hade ännu blott innanför porten
eggat till skeppens försvar de benskenklädde achaier,
men då de sågo nu troernas folk framstorma mot muren,
och hos danaernas folk däremot yardt skrik och förfäran,
störtade bägge de fram och kämpade utanför porten,
likasom vildsvin två, som modigt förbida bland bergen

skaran af hundar och jägarefolk, som larmande nalkas;
sprungna från sidan inpå, de omkring sig buskar och ungskog
meja från roten då af, och betarna gnissla och klappa,
ända tills någon dem träffar med spjut och beröfvar dem lifvet:
så på lapithernas bröst nu de blanka brynjorna skrällde,
träffade framtill jämt, ty de stridde med yttersta mandom,
litande tryggt på sin kraft och på krigarne uppe på muren,
hvilka på fienden kastade sten från de stadiga tornen
för att försvara sig själfva såväl som de präktiga skeppen
och sina tält. Och som flingor af snö nedfalla till marken,
hvilka en hvinande blåst, som ruskar de mörknade skyar,
sällar i myllrande mängd öfver näringsalstrande jorden:
sålunda haglade stenarna tätt från aehaiernas händer
och ifrån troernas med, och hjälmar och sköldar med buckla
återljudade doft för de väldiga stenarnas träffar.
Men uti klagan brast ut och med händerna slog sig på låren
Asios, Hyrtakos' son, och i häftig förtrytelse talte:

»Zeus Allfader, ack, till och med du är bedragare vorden
alldeles visst, ty ej trodde då jag, att aehaiernas hjältar
skulle bestå emot oss och vår oanfäktliga styrka.
Nu likväl såsom bin eller ge tingar, viga i midjan,
hvilka i klipporna bygga sig bo invid steniga vägen
och från sitt håliga hus ej skiljas, men hemma förbida
honungsplundrarnes våld och förbittrade värja sitt yngel:
likaså dessa nu vilja ej alls, fastän tvänne allenast,
vika från porten, förrn oss de ha fällt eller själfva de stupat.»

Så han sade, men mäktade ej att Kronion beveka,
ty han besluten var att ära förunna åt Hektor.

Omkring de öfriga portarna streds af de öfriga kämpar;

men det är vanskligt för mig att det allt som en himmelsk förtälja.

Ty som en blossande eld uppflammade striden längs hela muren af sten, och argivernas män, fast försagda, dock tvungna stredo till skeppens försvar, och alla de gudar, som eljest stodo danaerna bi, nu bekymrade voro i hjärtat.

Häftigt lapitheina stormade fram i den mördande striden.

Först Peirithoos' son Polypoites, kraftige hjälten, träffade Damasos hårdt med sin lans på hjälmen af koppar; hjälmen för stöten ej höll, utan kopparudden igenom trängde och splittrade skallen jämväl, och hjärnan därinom blodades alldeles ner, och han stupade midt i sitt anlopp.

Näst efter denne han Ormenios drap och vidare Pylon.

Men på Antimaehos' son Hippiomachos sände Leonteus, ättling af Ares själf, sin dödande lans genom gördeln.

Därpå han ryckte ur skidan i hast sitt eggade slagsvärd, och mot Antifates först han nu rusade fram genom vimlet tätt inpå lifvet och högg och på rygg honom sträckte till marken ; därpå han stormade an mot lámenos, Menon, Orestes; dessa i snabbaste följd nedlade han alla till jorden.

Medan på dessa de drogo utaf deras skimrande vapen, ryckte de krigare an, som Polydamas följde och Hektor; detta de flesta och tappreste var och som ifrigast voro muren att spränga och sätta i brand de halkade skeppen; men invid grafven de hejdade sig och tvekande dröjde.

Ty sig för dem en fågel, då just de ville gå öfver, tedde i höjden, en örn, som åt vänster flög öfver hären, bärande med sig i klorna en orm, en hisklig och blodröd, îefvande, sprattlande än och glömmande icke sin ilska, îlufvudet sköt den tillbaks och uppe vid halsen bröstet örnen, sin röfvare, högg, och denne vid smärtan då ormen

släppte ifrån sig till jord, och midt uti vimlet han nedföll,
under det örnen flög skriande bort med den blåsande vinden.

Troerna ryste af skräck, då de sågo den ringlande ormen
ligga ibland sig, ett tecken från Zeus, som håller egiden.

Steg då Polydamas fram till den dristige Hektor och sade:

»Hektor, du ständigt och jämt vet att häckla min mening på tinget,
om jag har aldrig så rätt, ty det passar sig icke, kantänka,
att en af hopen, som jag, har sin egen mening i rådslag
eller i kriget, men blott, att din egen myndighet okas.

Nu vill jag säga likväl, hyad som synes mig vara det bästa.

Ryckom ej vidare fram att med fienden kämpa om skeppen,
ty det skall sluta så här, som jag tror, och så sant som sig;
fågeln nyss för trojanernas här, i detsamma vi ville gå öfver,
tedde i höjden, den örnen, som flög öfver hären åt vänster,
bärande med sig i klorna en orm, en hisklig¹ och blodröd,
levvande än, som han släppte likväl, innan boet han nådde,
och fick ej föra dit hem för att gifva åt ungarna sina.

Så skola heller ej vi, om vi ock genom porten och muren
bryta med väldiga krafter oss väg och achaiernia vika,
komma i ordning tillbaks uppå samma vägen från skeppen,
utan få lemna där kvar¹ af troerna många, som falla
skola för fiendens kopparspjut, när han värjer sin flotta.

Så skulle saken bli tydd af en siare, hvilken på tecken
hade ett säkert förstånd och förtroende njöte hos folket.»

Bister i uppsyn svarade då den strålande Hektor:

»Ej är du längre min vän, som till slikt, o Polydamas, råder;
eljest ett annat och bättre förslag du nog vetat att finna.

Men om du verkligen sådana ord har talat på allvar,
ja då ha gudarne själfva försann dig beröfvat förståndet,
du som förmana oss kan att Zeus tordönarens rådslut
lemna ur minne, dem själf han åt mig tillvinkat och lofvat.

Du, ja du bjuder oss visst att på vingutspännande fåglar
lita, men dessa jag aktar ej alls eller frågar jag efter,
om deras stråt är till höger mot morgonrodnan och solen,
eller till vänster de flyga förbi emot skymmande mörkret.
Nej, må vi lyda då förr allsmäktige Zeus och hans vilja,
han som härskaren är öfver gudar och människor alla!
Ett järtecken är godt: att värja fäderneslandet.
Dock, hvi bäfvar väl du för den vilda och blodiga striden?
Ty om än alla vi öfriga där vid argiviska skeppen
finna vår bane, är ändå för dig ej död att befara;
ej har du mod i ditt hjärta att slåss eller fienden bida.
Men om du undansticker dig själf från den blodiga striden
eller du öfvertalar med snack någon annan att svika,
då skall på stunden du mista ditt lif för denna min glafven.»

Sagdt, och i spetsen han före gick fram, och hans krigare
följde under förfärande skri, och från Idas skogiga toppar
skickade ljungaren Zeus i detsamma en susande stormvind,
som emot skeppen dref skyar af damm, och han modet förgjorde
uppå achaiernas folk, men gaf Hektor och troerna heder.
Litande tryggt på Olympierns vink och sin väldiga styrka,
sökte nu troerna bryta sig väg genom väldiga muren,
rycka från tornen tinnarna ner och från vallen dess bröstvärn,
sökte ock bända med stänger omkull grundpålarna grofva,
som man i jorden satt ner såsom ytterstödet för tornen;
dessa de bände nu på och hoppades snart skola muren
bryta igenom, men icke ett steg danaerna veko,
utan med oxhudssköldarnas rad de betäckte sitt bröstvärn,
kastande stenar och spjut på de murbestormande troer.

Uppe vid tornen Ajanterna två under manande tillrop
gingo omkring öfverallt för att elda achaiernas stridslust

och till den! ene med vänliga ord, till den andre med hårda talte, så ofta de sågo en man, som från striden sig lafhöll:

»Nu, hvarenda argiver, om klen eller ypperlig kämpe eller somj folket är mest — ty ej lika goda ju alla äro i härnadens lek — nu finns här för alla att göra, såsom I själfva väl också förstån. Må då ingen mot skeppen hålla sitt ansikte vändt, som har maningen hört från sin höfding, nej, utan rycken nu fram, och eggen hvarandra till käckhet, att vi må röna, om icke oss Zeus, den olympiske ljugarn, unnar att fienden kasta tillbaks och förjaga till staden!»

Så de ropade högt och stärkte achaiernas stridslust. Som på en vinterlig dag snöflockarna falla ur luften myllrande tätt, när styraren Zeus fått i sinnet att snöa, viljande visa för människors barn dessa pilarna sina; vinden han lägger till ro och gjuter ner snö, tills den höljer bergens öfversta tinnar så väl som klippornas utsprång, klöfverbärande fält och odlarens bördiga tegar; ja öfver skummande hafvet den strös, öfver vikar och uddar; vågorna skvalpa den af sig på stund, men eljest blir allting öfversålladt däraf vid Kronions mäktiga snöfall: likaså flögo nu stenarna tätt ifrån hvardera sidan, både på troerna ner och upp mot achaiernas kämpar, medan längs hela den väldiga mur var ett dånande buller.

Icke dock än skulle troernas män och den strålande Hektor brutit igenom förskansningens port och den väldiga bommen, hade ej styraren Zeus sin son, den bålde Sarpedon, sändt mot argiverna fram som ett glupande lejon mot boskap. Genast han sträckte framför sig till skydd den rundade skölden, drifven af koppar och skön, den en kopparsmed hade hamrat

och hade innantill fodrat och klädt med många lag oxhud,
hvilka han nitat ihop öfver hela runden med guldstift;
hållande den för sitt bröst och svängande lansarna tvänne
skyndade; hjälten fram, lik ett lejon från bergen, som längor
icke fått kött i sin mun, och som, drifves af modiga hjärtat
ända till timrade fällorna fram för att fänaden röfva;
ja, om det också där träffar då på med spjut och med hundar
herdarne ute på vakt och beredda att fänaden värna,
vill det ju ej, förrn det gjort ett försök, låta jaga sig dådan
utan det hoppar dit in och tager sitt rof, eller också
träffas det själf af ett spjut ifrån flinkaste hand vid sitt angrepp:
likaså drefs af sitt mod den gudomlige hjälten Sarpedon
fram emot muren till storms för att sönderbryta dess bröstvärn.
Och nu till Glaukos, Hippolochos' son, han talte och sade:
»Glaukos, hvi hedras vi tvänne väl så framför öfriga männer,
både med högbänksplats och med stek och med fulla pokaler;
hemma i Lykiens land och beundras af alla som gudar?
Hvarför är äfven så stor vid den strömmande Xanthos vår
jordlott både af vingårdsland och af hvetebärande åkrar?
Därför det höfves oss nu att i spetsen för Lykiens kämpar
hålla mot fienden stånd och gå fram i den brinnande striden,
att det må heta om oss bland de pansrade lykiske kämpar:
»Ej utan ära försann öfver Lykien hålla sin spira
konungar våra och njuta hvar dag af de fetaste fåren
och af det yppersta, ljufvaste vin, ty den yppersta mandom
äga de också och kämpa ju främst i den lykiska hären.»
Käre, ja kunde vi blott, om vi komma nu undan med lifvet,
friade vara för alltid från död och evinnerligt unga,
hvarken jag skulle då själf uti drabbningen slåss bland de
främste heller ej ställde jag dig i den mannafrej dandei striden;
nu däremot, då i tusendetal oss dödens gudinnor
hota i alla fall, dem ej dödlig kan¹ fly eller undgå,

framåt att öka vår fiendes lof eller också vårt eget!»
Sade, och Glaukos var genast beredd till att lyda hans
i maning.

Bägge de tågade fram med den väldiga lykiska hären.
Men när Menestheus, Péteos' son, såg dem komma, han
ryste, ty mot hans eget torn de tågade an med fördärfvet.

Strax gick hans blick längs achaieinas led, om kanhända en
härdrott vore att varsna, som kunde hans män mot förgörelsen värna;
och han Ajanterna såg, på strid omättligen bägge,
stå där och Teukros jämväl, som nyss hade kommit ur tältet;
nära de stodo, dock kunde han ej med sitt ropande höras;
sådant ett buller det var, ja larmet steg ända till himlen,
medan på sköldar man sköt och på tagelsmyckade hjälmar
och på de bommade portarna ock, ty tätt inpå dessa
fienden stod och försökte med makt att sig bryta igenom.
Strax till Ajanterna sände han bort sin härold Thootes:

»Skynda dig, ädle Thootes, och spring att Ajanterna hämta,
helst dem bägge, ty detta af allt skulle vara det bästa,
därför att snarligen hotas vi här af det bråda fördärfvet.
Ty med en sådan kraft anstorma de lykiska drottare,
hvilka ju alltid gå fram utan hejd i den blodiga striden.
Dock, om af kampens besvär är äfven därborta tillfyllest,
må då åtminstone Telamons son, den väldige Ajas,
komma, af Teukros följd, som förstår att handtera en båge.»

Sade, och härolden hörde hans ord och befallningen lydde
och gaf sig springande af längs achaiernas väldiga skyddsmur
och inom kort hos Ajanterna stod och brådskande talte:
»Hell er Ajanter, I höfdingar två för argiver i pansar!
Eder Menestheus, Péteos' son, Zeusättade hjältens,

beder att komma dit bort och en stund honom hjälpa i striden,
helst dock bägge, ty detta af allt skulle vara det bästa,
därför att snarligen hotas vi där af det bråda fördärfvet.
Ty med sådan kraft anstorm, a de lykiske drottar
hvilka ju alltid gå fram utan hejd i den blodiga striden.
Dock, om af kampens besvär är äfven hos eder tillfyllest,
må då åtminstone Telamons son, den väldige Ajas,
komma, af Teukros följd, som förstår att handtera en båge.»

Sagdt; och hanl vägrade ej, den väldige Telamonssonen;
strax till Oi'leus' son han talte bevingade orden:
»Ajas, du själf må nu här jämte kraftige drott Lykomedes
stanna och muntra danaerna upp till att mianligen kämpa,
meda, n jag själf mig begifver dit bort att de stormande möta.
Snart är jag hos er igen, när jag hunnit att värja de andra.»

Sagdt, och han skyndade bort, den väldige Telamonssonen;
följd af Teukros han var, sin broder på fädernesidan,
och af Pandion, som har åt Teukros den krokiga hågen.
Innanför muren de skyndade fram till det torn, där Menestheus
hade befälet, och kommo till pass, ty han, svåra var ansätt.
Lykiens drottar och höfdingar vildt som den svarta orkanen
stormade re'n på förskansningen uppi för att hinna dess bröstvärn;
striden då började man emot man under skallande härskri.

Ajas, Telamons son, var den förste, som fällde en kämpe,
då han Sarpedons vän, den behjartade hjälten Epikles,
nederslog med en sten, som låg bak förskansningens bröstvärn
öfverst i högen, en kantig och stor, den en man ej med bägge
händerna mäktade lätt, ej ens i sin blomstrande ålder,
slika som män äro nu, men högt han den lyfte vid kastet,
bräckte hans fyrabyglade hjälm och krossade också

samtliga hufvudets ben, och en dykare lik ifrån höga
tornet Epikles stalp, och lifvet ur lemmarna flydde.
Teukros åter, då storma han såg emot väldiga muren
Glaukos, Hippolochios' son, honom sköt med en pil uti blinken,
där han såg blottad hans arm, och stärfjade honom från striden.
Glaukos från muren sprang hemligen ner, för att ingen achaiier
skulle bli varse hans sår och brista i jubel däröfver.
Smärta Sarpedon betog, så snart som han märkte, att Glaukos
hade begifvit sig bort; dock glömde han icke att strida,
utan på Thestors son Alkmaon han lansen i lifvet
stötte och ryckte den ut, och Alkmaon med lansen då följde,
fallen framstupa, då skramlande högt hans prunkande rustning.
Därpå Sarpedon, gripande tag i förskansningens bröstvärn,
gjorde ett ryck, och i hela sin längd gaf det efter, och upptill
blottades muren och öppnades väg för de stormande skaror.

Honom då gingo till lufs uppå en gång Ajas och Teukros.
Teukros en pil honom sköt i det blanka gehäng, som om bröstet
gick från hans mannavärjande sköld, men Kronion mot döden
värjde sin älskade son, att han ej måtte falla vid skeppen.
Ajas mot honom sprang fram med en stöt, dock ej genom skölden
trängde hans väldiga lans, men den stormande bragtes att vackla.

Litet han drog sig tillbaks ifrån muren, men vika han ville
alldeles ej, ty han hoppades än att förvärfva sig ära,
och kan sig vände och skrek till Lykiens härliga kämpar:
»Lykiens män, hvarför spåren I så eder stormande styrka?
Vanskligt det blifver för mig, hur kraftig jag också må vara,
ensam att bryta igenom och väg oss bana till skeppen.
Följen mig därför, ty verket går bäst med förenade krafter!»

Sagdt, och vid härskarens bannande ord betagna af blygsel,

bröto de raskare fram och slöto sig tätt omkring drotten;
också argivernas led sig slöto då fastare samman
innanför murens rand, och striden blef het mellan bägge.
Hvarken förmådde de lykiske män, hur käcka de voro,
muren att genombryta och väg sig håna till skeppen,
eller förmådde danaernas folk att de lykiske kämpar
stöta från muren tillbaks, när de väl hade hunnit intill den;
utan som landtmän två stå och kifvas om ägornas rågång,
hvar med sin mätstång, uppå en mark, som förut var gemensam,
och jordremsan förvållar dem tvist, då den lika skall delas:
så blott ett bröstvärn skilde nu dem, och de tvärs öfver detta
tjurhudssköldarna höggo itu på hvarandra kring bröstet,
både de stora och rundade skönt och de lätta af råhud.
Många då fingo ett gapande sår af den mordiska kopparn,
några i det att de vände sig om och blottade ryggen
men! långt flere likväl uti bröstet tvärs genom skölden.
Redan af kämparnes blod öfverallt både tornen och muren
dröpo såväl på achaiernas håll som på troernas sida,
men ej läto ändå sig achaierna jaga på flykten.
Striden stod jämn som en våg i den ärliga spinnerskans.
händer, hvilken i ena skålen lagt ull och en vikt i den andra,
och som nu väger så rätt för att tjäna en smula åt barnen:
likaså vägde nu jämn mellan härarna blodiga striden,
tills det behagade Zeus att segeräran åt Hektor
skänka, Priamos' son, som sprang först öfver muren af alla.

Denne med genomträngande röst till danaerna ropte:
»Hästomtumlande troer, framåt och bryten igenom
murem och kasten förhärjande eld på argivernas härskepp!»

Så var hans maningsrop, och de hörde det alla med glädje,
rusade samfällt an emot muren och klättrade dristigt

ända till krönet upp med de uddiga spjuten i handen.
Hektor då ryckte ur jorden en sten, som utanför porten
stående var, och som nederst var bred, men upptill var spetsig,
hvilken ej tvänne de starkaste män af det meniga folket
skulle ha vältrat så lätt ifrån marken upp på en lastvagn,
slika som män äro nu, men lätt han svängde den ensam,
därför att tyngden förtogs af sonen till listige Kronos.
Som när en herde bär hem i den ena handen allenast
ullen af gumsen han klippt och föga besväras af bördan,
sålunda Hektor bar stenen fram mot de väldiga plankor,
santaantimrade starkt, som bildade resliga portens
flygeldörrar; af bommar, två, som mötte hvarandra,
stängdes den innantill, och regeln var en för dem, bägge.
Nära intill han steg, och att kastets styrka föröka
stod han med skrefvande ben och nu våldsamt slungade stenen
midt på porten: hvar hake då sprang, och stenen igenom
for med hela sin tyngd och omkring den brakade porten,
bommarna höllo ej mer, dörrplankorna flögo i spillror
för det förfärliga kastet, och in sprang strålande Hektor;
mörk såsom natten hans uppsyn var, och på hjältegestalten
hotfullt rustningen sken, och han svängde i handen sitt spjutpar.

Ingen förutom en gud skulle mäktat att mötande hejda
honom, där in genom porten han sprang med gnistrande ögon.
Och mot de sina han vände sig om i det larmande vimlet
och bjöd dem muren gå öfver i hast, och de lydde hans maning.
Strax öfver muren de sprungo en del, och en del genom porten
strömmade in, och danaernas män till de halkade skeppen
flydde förfärade bort, och på larmet var icke en ände.

C. W. K. GLEERUP, LUND

(I DISTRIBUTION)

HOMEROS ILIAD - HOMEROS' ILIAD

FRÅN GREKISKAN

AF

ERLAND LAGERLÖF

Unter demselben Blau, über dem nahm-hchen Grun wandeln die nahen und wandeln
vereint die fernen Geschlechter, und die Sonne Homers, siehe! sie lächelt
auch uns

SCHILLER.

ANDRA DELEN

UTGIFVEN MED UNDERSTÖD AF SVENSKA STATEN

C W. K. GLEERUP, LUND

(I DISTRIBUTION)STOCKHOLM 1912.

STOCKHOLMS BOKINDUSTRI A.-B:s BOKTR.

Iliaden, det äldsta verk i hela den europeiska litteraturen, skildrar en stor episod i det trojanska kriget på dess tionde och sista år, nämligen Achilles' vrede mot Agamemnon med dess för achaierna menliga följder och dess slutliga blidkande, som återger kriget en för dem lycklig vändning. De skildrade händelserna upptaga en tidrymd af 51 dagar, däri innefattas trenne så att säga mellanskof, hvartera på en 12 dagar, angifna i I: 493; XXIV: 3.1,664 ff. De väldiga striderna, som utförligt skildras i diktens stora midtelparti, II—XXII sångerna, upptaga en tid af endast 6 dagar, nämligen 22:dra—27:de.

Händelserna i IX och X sångerna tima under förnatten och efternatten mellan 25:te och 26:te dagen.

Emellertid riktas ofta i dikten blicken såväl bakåt på de föregående krigsåren som framåt mot Achilles' stundande död och Trojas slutliga förstörelse, och den ger genom sin målande och levande framställning en storartad helbild af kriget och hjältesederna och dessutom genom mängden af sina sköna och utförliga liknelser från lifvets och naturens alla områden en fyllig bild af den grekiska världen på dessa tider. Som komplement till Iliaden kan man betrakta skildringen af Achilles' likfärd i Odysseéns XXIV sång samt skalden Demodokos' sång om den trojanska trähästen och Trojas förstörelse i VIII sången af samma dikt och slutligen Ulysses' sammanträffande i underjorden med några af hjältarna från kriget i dess XI sång.

TRETTONDE SÅNGEN.

Kampen vid skeppen.

Efter det sålunda Zeus hade Hektor och troerna framhjälp
ända till skeppen, han lemmade dem invid dessa att rastlöst
kämpa och mödas, men riktade själf sina strålande ögon
dädan och blickade hän till de hästuppfödande thraker,
till hippomolgernas land, det rättfärdiga, fattiga folket,
som sig af stomjolk när, och till Mysiens handgemängskämpar.
Icke mot Troja iian vände nu alls sina strålande ögon,
ty han förmodade ej i sin själ, att af gudarne någon
skulle trojanerna komma till hjälp eller danaerhären.

Icke i blindo likväl jordskakaren starke höll utkik;
ty äfven han satt och såg med förundran på häftiga striden

högt på den öfversta ås af det skogiga thrakiska Samos,
dädan han skådade klart det källbevattnade Ida,
skådade äfven kung Priamos' stad och achaiernas flotta;
dit uppstigen ur haf, han med ömkan achaierna segna
såg för trojanernas makt, och på Zeus var han mäktas förbittrad.

Plötsligen Vandrade guden då ner för det skrofliga berget,
häftig och snabb var hans gång, och bergets åsar och skogen
darrade under hans steg, då odödlige härskaren framgick.
Tre steg framåt han tog, med det fjärde stod han vid Aigai,
vandringens mål, där hans prisade slott i djupet af fjorden
ligger af guld och i skimrande glans och alltid ovanskligt.
Där han spände för vagn sina kopparhofvade hästar,
snabba som vinden i lopp och med svallande, gyllene manar,
klädde sig själf i ett harnesk af guld och i handen tog piskan,
skönarbetad af guld, och satte sig upp på sin vagnsstol
och öfver vågorna rullade fram, och de väldiga hafsdjur
kommo från djupets gömslen då upp kring sin herre med fröjdsprång,
hafVet med fröjd honom öppnade väg, och ilande framflög
spännet, och' icke ens vätt blef kopparaxeln inunder,
och till achaiernas skepp honom förde hans hästar i fyrsprång.

Rymelig en grotta det finns i hafvets sväljande afgrund
midt mellan Tenedos' ö och Imbros' klippiga stränder.
Där sina springare ställde han in, den starke Poseidon,
sedan han spänt dem! ifrån, och lade ambrosiska fodret
för dem att äta och band dem af guld en oslitlig, lolöslig
kedja om fötterna fast, för att stadigt de skulle på platsen
bida hans återkomst, och gick hän till achaiernas läger.

Men som en eld eller hvirflande storm i sin rasande ifver
störtade troerna samlade fram med Hektor till kampen,

larmande, skriande vildt, och hoppades skeppen att taga och att förgöra vid dem danaernas yppersta hjältar.

Dock jordfamnaren själf, jordskakaren, starke Poseidon väckte argivernas mod, uppstigen ur böljande djupet, liknande Kalehas såväl till gestalt som till dånande stämman.

Först ljud hans maningsord till Ajanterna, ifriga redan:

»Frälsa I skolen, Åjanter, förvisst den achajiska hären, tanken I blott på er kraft och ej på den isande fruktan.

Icke på öfriga håll mig ängslar trojanernas våldsmakt, fastän de öfverstigit i mängd den väldiga muren;

benskenklädde achaierna nog skola stäfja dem alla;

men dess mera jag räds, att vi där skola komma till skada, där lik en låga i spetsen går fram den rasande hjälten,

Hektor, som säger sig vara en son af den starke Kronion.

Måtte då någon af gudarne er ingifva i sinnet

själfva att stånda nu fast och att bjuda de andra detsamma.

Då, hur häftig han är, I skolen väl honom från skeppen drifva, om också Olympiern själf uppeggar hans ifver.»

Sade och nu med sin staf jordskakaren, jordomfamnarn rörde vid hjältarne två och med mod och styrka dem fyllde,

gjorde ock lättare på dem hvar lem, både fötter och armar.

Själf med en likadan fart, som när falken, snabbaste fågeln, hvilken, från toppen sig lyft af den otillgängliga klippan,

far öfver slätten förföljande fram mot en annan af fåglar,

ilade bort ifrån dem jordskakande guden Poseidon.

Ajas, Oileus' hurtige son, det tidigast märkte,

och han då talade strax till Ajas Telamonssonen:

»Ajas, då en af de högste förvisst, som bo i Olympen,

koimimit i siareskick och befallt oss att kämpa för skeppen, —

Kalchas försann det ej var, den fågelkunnige siarn,

ty jag bakifrån, just som han gick, de gudomliga stegen
såg af hans fötter och ben, och lätt är att gudarne känna,»
Ja, och nu märker jag ock på mig själf, hur hjärtat i bröstet
gripes af starkare lust än förut till att kämpa och strida,
och uti fötter och armar på mig det spritter af ifver,»

Honom svarade Telamons son, den väldige Ajas:

»Sålunda äfven på mig mina väldiga händer kring lansens
spritta, och väckt är mitt mod, och fötterna bägge därnere
vilja ej längre stå still, |och jag längtar att öga mot öga
kämpa mot Priamos' son, den vildt framstormande Hektor.»

Sålunda föllo de ord, som de skiftade där med hvarandra,
fröjdade öfver det krigiska mod, som guden dem ingöt.

Men under tiden ock dem af achaierna eggade guden,
som voro längre bakom och vid skeppen hämtade andan.
Lemmarna domnade voro på dem af den mödande striden,
och deras hjärtan betogos af sorg, då de troerna sågo,
huru de strömmade in öfver väldiga muren i massa.
Tårarna runno dem ner ifrån ögonlocken vid synen,
ty de förväntade räddning ej mer. Men Poseidon ibland dem
trädde och bragte på fot utan möda falangerna starka.
Först han till Teukros och Leitos kom med sin bjudande maning,
så till Deipyros gick och Peneleos tappre och Thoas
samt till Meriones hän och Antilochos, krigarnes drottar,
och med bevingade ord till dessa han ställde sin maning:
»Blygens, argiviske piltar! Och jag, som på eder så säkert
litat, att kämpen I skullen som män och frälsa vår flotta!
Men om I svikten nu, o achaierna, i rysliga striden,
ja, då är dagen kommen för oss att af troerna kufvas.
Ack, en förunderlig syn mina ögon få skåda, en ryslig,

sådan som aldrig min själ skulle vågat att hålla för möjlig:
troerna ryckande an mot vår flotta, fast eljest de alltid
buro som skyggaste hindar sig åt, som i villande skogen
blifva det vissaste rof för schakaler och pantrar och ulfvar,
så som de irra omkring utan kraft eller hjärta att strida;
sålunda troerna aldrig förut ville öga mot öga
möta achaiernas händer och mod, nej icke det minsta.
Nu däremot invid skeppen de slåss långt borta från staden
genom vår förares fel och liknöjdheten hos folket,
hvilka af groll öfver konungens dåd snabbgående skeppen
vilja försvara ej mer, utan låta vid dessa sig döda.
Men om nu också i sanning så är, att för hela vår jämmer
Atreus' son Agamemnon bär skuld, vidt härskande drotten,
genom sitt skymfliga dåd mot Achilles, snabbe Peliden,
böra vi höfdingar dock ej undandraga oss kampen.
Nej, låt oss bota vårt fel, det finns bot för manliga hjärtan!
Ej är det vackert gjordt, att I spåren er stormande styrka,
ypperste hjältar i hela vår här. Jag skulle väl aldrig
gånga till rätta med en, som hölle sig undan från striden,
om han en stympare var, men på eder jag harmas af hjärtat.
Dyraste vänner, I torden väl snart med denna er slapphet
välla än svårare ondt. Må enhvar då ge rum i sitt sinne
både åt blygsel och harm, ty en väldig kamp är på färde.
Redan går Hektor vid skeppen till strids under skallande härskri,
kraftige hjälten, och porten han sprängt och den mäktiga bommen».

Så jordfamnaren eggade upp achaiernas söner,
och kring Ajanterna två sig de starka falangerna ställde,
dem icke Ares själf skulle klandrat, ifall han där kommit,
eller Athene, som eggat till kamp; ty de tappraste alla
stodo där, utvaldt folk, och på Hektor och troerna bidde:
lans vid lans som en häck, och sköldrand slutet till sköldrand,

sköld vid sköld, och hjälm vid hjälm, och kämpe vid kämpe;
rörde de hufvudet blott, då stötte de buskiga hjälmar
samman med glimmande byglar, så tätt till hvarandra de stodo;
dubbel var vajande lansarnas rad, dem dristiga händer
skakade; alla nu längtade fram och brunno af stridslust.

Samlade ryckte nu troerna an, och Hektor i spetsen
rakt på achaierna for, som från klippan ett rullande stenblock,
rifvet från branten ned af den vintersvällande floden,
sedan han stöden har undansköljt för den vådliga stenen;
studsande flyger han fram, och det brakar af fallande skogen;
hejdad af intet han ramlar åstad, till dess att han hinner
jämna slätten; då stannar hans fart, och han rullar ej mera:
likaså hotade Hektor en stund att ända till hafvet
bana sig vägen lätt bland achajiska tälten och skeppen,
spridande död, men snart, då han täta falangerna råkte,
stannad inpå dem han stod, och achaiernas söner till motvärn
brukade flinkt sina svärd och de dubbeluddiga spjuten
och honom stötte tillbaks och tvungo att vacklande vika.
Men med en genomträngande röst han till troerna ropte:
»Troer och lykiske män och dardaniske handgemängskämpar!
Hållen blott ut, ty achaierna ej skola länge mig hejda,
fastän de hafva så tätt som en mur sina leder ihopträngt,
utan de vika väl snart för min lans, så sant mig till striden
eggat den öfverste gud, tordönande maken till Hera.»

Sade och lifvade hjärta och mod på hvarenda ibland dem.
Käcke Deifobos, Priamos' son, bland troerna framgick,
trotsig till mods, framför sig han höll den rundade skölden,
fötterna rörde han lätt, och skyddad af skölden han framskred.
Sikte på honom Meriones tog med den blänkande lanssen,
träffade utan att fela jämväl i den rundade skölden,

genomträngde dess hudar dock ej, utan långt dessförinnan
väldiga lansen i skaftet gick af, men skölden af tjurhud
hade från lifvet Deifobos sträckt, ty han kände i sinnet
fruktan för tappre Meriones' lans; men denne tillbaka
drog sig bland vännernas skara då in och härmades väldigt
både för segern, som svek, och för lansen, som hade gått sönder.

Därpå han skyndade hän till achajiska tälten och skeppen
efter det väldiga spjut, som han stående hade i tältet.

Striden gick vidare på bland de andra med vildaste härskri.
Teukros, Telamons son, var den förste, som fällde en kämpe,
Imbrios bålde, af Mentor en son, den på hästar så rike.
Uti Pedaion han boende var, förrn achaierna kommo;
Medesikaste, hans vif, var Priamos' dotter till vänster.
Men när danaernas här hade seglande kommit på skeppen,
drog han till Troja igen, och han lyste i troiska hären
och fick hos Priamos bo och var lika med sönerna hedrad.
Honom nu Telamons son sin väldiga lans under örat
stötte och ryckte så ut den igen, och han föll såsom asken,
som på den öfversta toppen af fjärran synliga berget
hugges af yxan och sänker till jord sin smidiga löfskrud:
sålunda föll han till jord, och den skimrande rustningen skrällde.
Fram sprang Teukros med ifrigt begår att taga hans vapen,
men då han skyndade fram, sköt sin glimmande lans uppå honom
Hektor; han! såg det likväl, och nätt och jämt vek han undan,
men på Amfimachos, Kteatos' son och af Aktör en sonson,
lansen i bröstet for in, i detsamma han lände till striden;
tunjngt han i marken föll, och i fallet skramlade vapnen.
Hektor då rusade fram att af hjälten Amfimachos' hufvud
rycka hans ståtliga hjälm, som tätt om hans tinningar slöt sig;
men i detsamma sin lans emot Hektor riktade Ajas,

fann dock ej fläck, som var bar, ty af hotfullt blänkande kopparn
var han betäckt öfverallt, men han träffade bucklan på skölden,
stötande till med den yttersta kraft, och Hektor tillbaka
vek fråji de stupade två, och achaierna släpade bort dem.
Där blef Amfimachos baren då in i achaiernas leder
utaf Menestheus och Stichios bård, Athenarnes drottar;
Imbrios åter bars bort af Ajanterna, lystna på striden.
Och såsom lejon tvänne en get, som de röfvat på ängen
trots hvasstandade hundarnas flock, genom buskarna täta
bära i käftarna bort och hålla den högt öfver marken:
sålunda lyftande Imbrios högt, de bägge Ajanter
drogo hans rustning af, och från bländande halsen hans hufvud
höggs af Oileus' son, den Amfimachos' död gick till hjärtat,
och framför Hektors fötter det föll i det dammande stoftet.

Men i sitt hjärta blef gripen af harm den starke Poseidon,
då nu sin sonson fallen han såg i den grufliga striden;
genast han skyndade hän till achajiska tälten och skeppen
folket att egga till strid och bereda åt troerna jämmer.
Mötte han då på sin väg Idomeneus, frejdad i spjutstrid,
som kom igen från en vän, som nyss hade blifvit ur striden
buren af vännerna hem och var sårad af eggade kopparn
svårt i sitt knä, men han själf, då han vännen åt läkarne lemnat,
var nu på väg till sitt tält, ty han än hade lust att gå vilda
striden till mötes. Till honom sitt ord då vände Poseidon,
liknande Thoas till röst, Andraimons lysande telning,
hvilken i Pleurons stad och i Kalydons klippiga ängder
styrde Aitolernas män och var ärad af dem som en gedom:
»Säg mig, Idomeneus, Kreternas drott, hvar blefvo väl alla
hotelser af, som achaierna tidt emot troetna fällde?»

Honom då svarade strax Idomeneus, Kreternas konung:

»Thoas, ej människa vållande är, så vidt jag kan döma,
till hvad som händer oss nu; ty att kämpa förstå vi ju alla.
Ingen är stadd i förlamande skräck, och ingen af olust
drager sig undan fden farliga strid, utan säkert är detta
skälet, att så det behagar väl nu allsvåldig Kronion,
att utan namn vi achaier förgås här fjärran från Argos.
Thoas, du var ju beständigt en man, som ej skydde för spjuten,
färdig att egga enhvar, som du slappna förmärkte i striden;
svikta då heller ej nu, och förmana enhvar af de andra!»

Honom svarade då jordskakaren, starke Poseidon:

»Måtte, Idomeneus, aldrig den man tillbaka till hemmet
komma från Troja, men här utan graf bli för hundar en leksak,
som utan nödtvång gitter i dag att sig draga ur striden!
Men gå och tag dina vapen och kom, låt oss bägge tillsammans
skynda oss dit; kanske bli vi till gagn, fast vi äro blott tvänne
Äfven de svagaste något förmå med förenade krafter,
vi däremot kunna bägge väl slåss med de yppersta kämpar.»

Talade guden och åter gick in i den mödande striden.

Men när Idomeneus lände så fram till det präktiga tältet,
tog han den härliga rustningen på och i handen sitt spjutpar
och sprang åstad, och han sken som en blix, som den höge
Kronion slungar i väg ur sin hand från Olympens strålande tinnar
att ge de dödlige bud, och som lyser med bländande flamma:
sådan var kopparens glans kring bröstet på springande hjälten.

Honom då mötte Meriones snart, hans behjärtade körsven,
nära till tältet ännu, ty han skyndade hem för att hämta
åt sig en kopparlans, och den starke Idomeneus sade:

»Snabbe Meriones, Molos' son, du min käraste stridsbror,
hvarför kommer du hit och har lemnat den blodiga striden?
Fick du kanhända ett skott, och plågar dig udden af pilen?

Sände dig någon att hämta mig dit? Men du vet, att jag själfmant skyndar till striderna hän och ej älskar att sitta i tältet.»

Honom Meriones svarade då, förståndige hjälten:

»Ädle Idomeneus, drott för de pansarklädde Kretenser!
Jag var på väg för att se, om du lemnat en lans ini tältet, som jag kan låna, ty den, som förut jag hade, blef splittrad, då mot dem stolte Deifobos' sköld jag slungade honom.»

Honom då svarade strax Idomeneus, Kreternas konung:

»Lansar, ifall du så vill, både en och tjugu du finner stående inne i tältet hos mig mot dess skinande väggar, troiska alla och tagna fiån män, som jag dödat, ty aldrig fjärran från fienden står jag i strid, det skulle jag mena. Därför jag både har lansar i mängd och sköldar med buckla, kopparhjälm tillika och präktigt lysande brynjor.»

Honom Meriones svarade då, den vettige hjälten:

»Äfven jag själf, må du tro, har vid tältet och beckade skeppet troiska vapen i mängd, fast det blifver för långt att dem hämta.

Ty jag är heller ej den, vill jag tro, som glömmer att känrpa, nej, bland de främste alltjämt i den mannafrejdande striden träder jag fram, närhelst är ett vapenskitte i kriget. Snarare torde en annan af kopparklädde achaiier icke ha sett, hur jag slåss, dock du lär säkert det Veta.»

Honom svarade då Idomeneus, Kreternas konung:

»Ja, jag din tapperhet vet; hvad behöfver du därom att tala? Ty om nu alla vi ypperste män här vid skeppen till bakhåll skulle oss samla, där bäst låter mannamodet sig skönja, där ju den fege såväl som den modige kommer i dagen; —

ty på den fege då skiftar hans färg, och den går och den kommer,
icke han stilla kan sitta en gång för sitt ängsliga hjärta,
utan än så och än så han sig hukar och byter om fötter,
hjärtat man hör i hans bröst, hur det bankar vid tanken på döden,
som honlom föresväfvar alltjämt, och tänderna skallra;
men på den tappre ej skiftar hans hy, och aldrig han känner
bäfvande ångest, när väl han sig lagt med de andra i bakhåll,
Utan han längtar i fäktningen in ju förr desto hellre; —
ingen där skulle då klandra på dig hvarken mod eller styrka.
Ja, om i striden du finge ett sår af en pil eller lansstöt,
träffade udden i nacken dig ej och ej heller i ryggen,
utan i bröst eller lif den framifrån skulle dig träffa,
medan du stormade fram bland de förste i krigareleken.
Dock, låt oss icke här vidare stå och som jollrande piltar
spilla vår tid, för att ingen på oss må förargas för illa,
utan gå du till mitt tält och hämta en lans, som kan hålla.»

Sagdt, och Meriones strax, vid den hurtige Ares att likna,
hämtade hastigt ur tältet en lans, som blänkte af koppar,
och hann Idomeneus upp och var mäktiga begifven på striden.
Sådan som mordiske Ares går fram, när han drager i kriget,
och honom följer hans son, den starke och dristige Skräcken,
han som skrämman förmår de mest oförfäradade kämpar;
väpnade gå de från Thrakien ut att Efyreerna hjälpa
eller Flegyernas modiga folk, ty ej höra de bägges
böner, men segern förutna de blott åt det ena af folken:
så Meriones nu och Idomeneus, drottarna tvänne,
gingo till striden åstad i de blänkande vapnen af koppar.
Först till orda Meriones tog och talte och sade:
»Säg, Deukalions son, hvar ämnar du ge dig i striden?
Männe i midten af hela vår (här eller också till höger
eller till vänster? Jag tror, att ingenstädes så vansklig

striden sig visar som där för de lockiga män af ilchaia.»

Honom svarade då Idomeneus, Kreternas konung:

»Borta i midten stå kämpar förut, som väl skeppen försvara;
där stå Ajanterna två och Teukros, den ypperste bågskytt
uti achaiernas här, och som äfven vet kämpa en ståndkamp;
dessa tillfyllest nog tumla där om med den strålande Hektor,
fast han är ifrig på strid, och hur stark han också må Vara.
Svårt honom bhfva det skall, trots all hans stormande stridslust,
att de hjältarnes mod och oanfäktliga händer
kufva och skeppen förbränna för oss, så framt ej Kronion
själf tar och slungar en lågande brand på de beckade skeppen.
Ej får en dödlig man Telamoniern Ajas att vika,
ingen af människa född och som njuter sitt bröd af Demeter,
och som kan såras med kopparens egg eller väldiga stenar.
Ej för Achilles en gång, den allbesegrande hjälten,
vika han skulle i kamp, mem i lopp kan omöjligt han täfla.
Nej, låt till vänster i hären oss gå för att röna, om äran
antingen vi skola lemna åt dem eller de åt oss själfva.»

Sagdt, och Meriones strax, vid hurtige Ares att likna,
vandrade före, dit konungen bjöd, tills de kommo i hären.

Men mot Idomeneus troerna strax, när, lik elden i styrka,
själf jämte vapenbrodern han kom uti lysande rustning,
stormade samfällt an under eggande rop till hvarandra,
och nu blef allmän strid invid skeppens stammar på stranden.
Såsom när hvirfvelbyar gå fram ifrån tjutande vädren
under en dag, då en myckenhet damm på vägarna ligger,
och vid sitt möte de hvirfla då upp den tjockaste dammsky:
lika så dessa nu stötte ihop, och de brunno af ifver
att i tumultet förgöra hvarann med den eggade kopparn.

Ofver den mördande striden en skog sig reste af långa,
sargande spjut, som de höllo i hand, och de kampandes ögon
bländade blefvo af kopparens glans ifrån strålande hjälmar
och ifrån blänkande sköldar och nypolerade harnesk,
medan de drabbade hop, och modig den man skulle varit,
hvilken den kampen skådat med fröjd, utan ängslan i själen.

Väldiga Kronossönerna två hade stridiga syften,
där de förvållade grufliga kval åt de modiga kämpar.
Zeus åt troemas folk och åt Hektor ämnade segern
för att bereda Achilles beröm; dock ville han icke
alldeles låta förgås den achajiska hären vid Troja:
Thetis och hennes behjärtade son han blott ville hedra.
Men bland argiverna eggande gick den starke Poseidon,
hemligen stigen ur skummande haf, ty med sorg han dem segna
såg för trojanernas makt, och på Zeus Var han mäkta förbittrad.
Från en gemensam fäderneätt de stammade båda,
Zeus var dock tidigast född och var öfverlägsen i Visdom;
därför till öppen hjälp sig fördristade icke Poseidon,
utan dem lönligen eggade jämt i människoskepnad.
Sålunda gudarnes makt öfver bägge de stridande folken
länkade hit och dit det allförgörande krigets
starka och oupplösliga nät, så att mångla förgingos.

Där, fastän gråsprängd re'n, Idomeneus eggade folket
och injagade troerna skräck med sitt häftiga anfall.
Först han Othryoneus drap, som hade sitt hem i Kabesos,
men var till Ilion nyligen länd vid ryktet om kriget.
Denne Cassandra begärt, kung Priamos' skönaste dotter,
icke med skänker dock, men han lofvat den stora bedriften,
att han achaierna skulle med våld förjaga från Troja.
Därför åt honom sitt ord hade Priamos gifvit och dottern

lofvat till vif, och han stred, förlitande sig uppå löftet.
Sikte på honom Idomeneus tog och med blänkande lans
träffade, bäst han där framskred stolt, och blrynjan af koppar
skyddade ej, som han bar, utan midt in i buken gick lans;
tungt han i marken föll, och Idomeneus jublande ropte:
»Dig, Othryoneus, prisa jag vill framför dödlige alla,
därest du verkligen hålla förmår det löfte, du gifvit
Priamos, Dardanos' ättling, som dig sin dotter har lofvat.
Liknande lön vi achaier åt dig skulle lofvat och gäldat,
ja, skulle gett dig till vif Agamemnons skönaste dotter,
hämtad från Argos hit, ifall du med oss i förening
Ilion störtat i grus med dess byggnader stora och sköna.
Följ mig, så skola vi strax vid de hafbefanande skeppen
enas om giftermål, ty vi njugga ej äro på hemgift.»

Sade och hän genom stridens tumult den fallne vid foten
började släpa åstad; men som nämnare Asios framsteg
framför sitt spann till fots, och hans hästar på honom i ryggen
flåsade, hållna af svennen tillbaks, och han glödde af ifver
att få Idomeneus fälld, men denne kom före och lans
stötte i strupen in under hakan och tvärs genom halsen.
Brådstört föll han omkull, såsom faller en ek eller poppel
eller en reslig tall, som af timmermännen på bergen
fälles med yxorna, slipade nyss, till virke för skeppen:
sålunda låg han på jord framför vagnen och hästarna utsträckt,
medan han rosslande grep i det blodbesudlade stoftet.
Men från hans körsven fattningen vek, som han hade tillförne,
och han ej mäktade ens att från fiendens mordiska händer
vända med spännet och fly; och den kække Antilochos honom
rände i midjan sin väldiga lans, och ej skyddade honom
kopparbrynjan, han bar, utan midt in i buken gick lans;
stönande föll han till jord ifrån välarbetade vagnen.

Därpå hans hästar strax af Antilochos, sonen af Nestor,
drefvos från troerna bort till de benskenklädde achaier.

Slagen af sorg öfver Asios' död, mot Idomeneus framsprang
hjälten Deifobos fort och slungade blänkande lanser;
dock Idomeneus såg det i tid, och behändigt han undvek
kopparlansen, betäckt som han var af den rundade skölden,
som han i striderna bar; den med blänkande koppar och oxhud
rundtorn var klädd och försedd med tvänne förstärkande tvärträn;
hukad bak denna han stod, och kopparlansen flög öfver,
skölden blott klingade doft, när lanser den snuddande rörde.
Dock förgäfves den slungad ej var ifrån kraftiga handen,
utan den träffade Hippasos' son, den tappre Hypsenor,
aedanom bröstet i lefvern, och strax han segnade samman.

Högt Deifobos ropade då med jublande stämma:

»Ej ohämnad kung Asios föll, och jag tror, att på vägen
neder till Hades' hus med dess fast tillreglade portar
glädjas han skall i sin själ, att jag skaffade honom en följsven.»

Sagdt, och hans jublande rop med förbittring argiverna fyllde,
ingen som käcke Antilochos dock i sitt sinne blef upprörd.
Men så bedröfvad han var, förglömde han ändå ej vännen,
utan sprang fram till hans skydd och betäckte den fallne med skölden.
Detnne på axlarna lyftades upp af tvänne kamrater,
tappre Mekisteus, Echios' son, och den ädle Alastor,
och bars till halkade skeppen åstad, och han suckade svåra.

Ej lät Idomeneus hvila sin kraft, utan traktade ständigt
efter att hölja en troer ännu i förgöreisens mörker
eller ock själf där stupa i kamp för achiernas frälsning.
Nu han fällde en son af den frejdade drott Aisyetes,
hjälten Alkathos. Denne en måg till den höge Anchises

var och med Hippodameia förmäld, af hans döttrar den äldsta,
som i sitt fädernehem af sin fader och vördade moder
älskades innerligt ömt, ty hon långt jämnåriga alla
öfverglänste i skönhet och vett och i kvinnliga slöjder;
därför hon ock blef förmäld med den ädlaste mannen i Troja.
Honom lät guden Poseidon dock nu för Idomeneus falla,
sedan han bländat hans syn och förlamat hans härliga lemmar:
hlvarken tillbaka han mäktade fly eller vika åt sidan,
men som en pelare eller ett träd med sin krona i höjden
alldeles stilla han stod; då stötte Idomeneus häftigt
lansen midt i hans bröst och söndersplittrade rundtorn
kopparbrynjan, som hade förut honom värjt mot fördärfvet,
men som med knastrande ljud blef nu genomborrad af lansen.
Tungt han i marken föll; och lansen stod kvar i hans hjärta,
som uti dödens ryckningar slog, så att änden på lansen
sattes i dallring, men stillades snart af den väldige Ares.
Högt Idomeneus ropade då med jublande stämma:

»Skola vi enas, Deifobos, om att betalningen duger,
tre förgjorda för en, efter just som en dåre du skryter?
Olyckssälle, välan, träd själf min glafven till mötes,
att du må se hvilken ättling af Zeus som är kommen till Troja.
Zeus till en början Minos har födt till monark öfver Kreta;,
därpå af Minos blef född Deukalion, frejdade hjälten,
och af Deukalion föddes jag själf att på väldiga Kreta
styra otaliga män, och nu har min flotta mig hitfört
dig till fördärf och din fader jämväl och de öfriga troer.»

Sagdt, men Deifobos tvekande stod och betänkte i sinnet,
om han väl skulle sig draga tillbaks för att hämta till bistånd
någon af troerna eller ock strax, fastän ensam, försöka.
Och då han tänkte sig om, han tyckte det rådligast vara

att till Aeneas gå hän, och han fann honom bakerst i vimlet,
stående överksam, ty han jämt var på Priamos harmsen,
som honom hedrade ej, fast frejdad han var ibland hjältar.
Och han till honom steg fram och talte bevingade orden:

»Kom, Aeneas, du troernas drott! Nu bör du i sanning
värna din svågers lik, såvida du sörjer hans öde.
Alltså kom med till Alkathoos' skydd, som din älskade svåger
var och dig fostrade ömt i sitt hus, då du ännu var liten!
Honom Idomeneus fällt, den lansbeprisade drotten.»

Sagdt, men i hjältens bröst vid de orden hjärtat vardt upprördt,
och mot Idomeneus sprang han åstad i sin ifver att hämnas.
Ej lät Idomeneus dock som en pilt sig skrämman på flykten,
utan blef stående kvar, som i trots på sin styrka en vildgalt
väntar bland klipporna in den larmande jägarskaran,
fjärran från människors bygd, med borsten resta på ryggen;
ögonen gnistra på honom som eld, och han betarna hvässer,
lysten att pröfva en dust mot hundar och jägare alla:
så Idomeneus käckt förbidade utan att rygga
hjälten Aeneas, som stormade an, men på vänner han ropte,
då han Askalafos såg och Antilochos, sonen af Nestor,
jämte Meriones, Afareus käck och Deipyros hjälten;
så till dem med bevingade ord han manande ropte:

»Hitåt, I vänner, till hjälp! Ty jag ensam är, och med bäfvan
ser jag den snabbe Aeneas till kamp framstorma emot mig.
Väldig den krigaren är till att kämpar förgöra i striden,
och i sin ålders blomma han är, då som ypperst är kraften.
Ack, att med likadant mod vi vore ock lika i ålder!
Då utan vidare bry skulle endera segrare blifva..

Så han ropte dem till, och med samma behjärtenhet alla
trädde intill honom tätt, med sköldarna stödda mot skuldran.
Äfven Aeneas då ropte till hjälp kamraterna sina,
då han Deifobos såg och den ädle Agenor och Paris,
drottare som han för troernas ,här; och det meniga krigsfolk
följde då med, som när fåren i flock gå att dricka från betet,
följande gumsens fjät, och i hjärtat gläder sig herden:
så i Aeneas' bröst sig storligen gladde hans hjärta,
då han såg krigarnes hop sig efterfölja i fjäten.

Nu kring Alkathoos' lik de stormade löst på hvarandra
med långskaftade spjut, och kopparbrynjorna skrällde
rysligt i stridens tumult för de stötare, de gåfvo hvarandra.
Tvänne hjälte likväl där kämpade vildast af alla,
starka som krigets gud, Idomeneus själf och Aeneas,
fikande efter att sarga hvarann med den mordiska koptarn.
Hjälten Aeneas först mot Idomeneus slungade lanssen,
denne dock var på sin vakt och för kopparlanssen vek undan;
dallrande for den förbi och borrade spetsen i marken,
sedan förgäfves den flugit åstad ifrån seniga handen.
Därpå Idomeneus midt genom buken Oinomaos stötte,
splittrande brynjans plåt, och tarmarna föstes af udden
ut, och i stoftet han föll och famnade jorden med armen.
Ut ur den döde Idomeneus drog långskuggande lanssen,
men han ej lyckades se'n att dessutom hans präktiga rustning
draga från skulderna af för mängden af flygande spjut.
Ej voro längre så flinka hans knän, då det gällde att hastigt
hämta sin kastade lans eller väja för fiendens lansar;
därför på stället han stred och mot olycksdagen sig värjde,
sedan ej längre till flykt nog hurtiga voro hans fötter.
Där han nu steg för steg vek tillbaka, sin lans emot honom
sände Deifobos, hvilken bar hat sedan länge till hjälten;

dock han sköt miste igen och i stället Askalafos råkade,
son till drabbningens gud, och tvärs genom skuldran gick lansens,
så att i stoftet han föll och famnade jorden med armen.
Alldeles intet ännu den starke och rytande Ares
visste därom, att hans son hade stupat i väldiga striden,
utan han satt på Olympens höjd under gyllene skyar,
hämmad af Zeus' förbud, och de andra odödlige gudar
sotto där äfvenväl, tillbakahållna från kriget.

Nu kring Askalafos' lik de stormade löst på hvarandra.
Därvid Deifobos först på Askalafos blänkande hjälmen
ryckte utaf, men Meriones strax, lik hurtige Ares,
rände sitt spjut i hans arm med ett språng, och ut ur hans
händergallerhjälm då föll och klingade doft emot marken.

Åter Meriones störtade fram, lik giriga gamen,
och ur den sårades arm drog väldiga spjutet tillbaka
och drog sig åter bland vännerna in. Men Polites om lifvet
armarna stödjande slog på Deifobos, sårade brodern,
och honom förde ur stridens tumult, tills framme de voro,
där bakom leden och härnadens gny hans eldiga hästar
väntande stodo tillreds med sin prunkande vagn och sin körsven.

Dessa till staden nu drogo sin drott, Och han stönade svåra
under sin vända, och blodet rann ner af den sårade armen.
Striden gick vidare på bland de andra med vildaste härskri.
Häftigt Aeneas sprang fram emot Afareus, son af Kaletor,
och honom rände i strupen sin lans, då han djärft honom mötte;
neder åt sidan hufvudet sjönk, och skölden och hjälmen
följde då efter, och höljd han vardt af förgörande döden.
Och då Antilochos såg, att Thoon begaf sig på flykten,
satte han efter och skar med en stöt den ådran igenom,

hvilken längs människans rygg utan afbrott löper till nacken;
den skar han alldeles upp, och i stoftet han segnade neder,
fallen på ryggen, med famnen sträckt mot kamraterna kära.
Fram Antilochos sprang och rustningen drog af hans skuldror
blickande kring sig jämt, ty troerna, svärmande rundtorn,
stötte alltjämt på hans skimrande sköld, men förmådde dock icke
såra bak skölden hans smidiga kropp med den mordiska
kopparn, ty uppå alla håll jordskakande guden Poseidon
skyddade Nestors son emot spjuten, så många de voro.
Aldrig han hade för fienden fred, utan midt ini svärmen
vände sig rundt, och aldrig hans lans var i hvila, men svängdes
vajande kring utan rast, och hans syfte var jämt att mot någon
antingen skicka den af eller också den bruka på närhåll.

Men där han siktande stod ini vimlet, varsnade honom
Adamas, Asios' son, och rusade fram och med spjutet
träffade midt på hans sköld; men dunkelhårig Poseidon
honom förmente Antilochos' lif och försvagade spjutet.
Hälften däraf blef sittande kvar i Antilochos' sköldplåt
liksom en afbränd stör, medan hälften låg fallen på jorden.
Adamas sprang till de sina tillbaks att förgörelsen undgå;
dock Meriones strax förföljde och stötte in spjutet
midt emellan hans blygd och hans nafle, det ställe, där Ares
gifver de dödlige arma de sår, som pina dem bittrast;
där dref stöten han in, och han fallen med spjutet i lifvet
sprattlande låg som en tjur, som herdarne uppe bland bergen
binda med vidjor och föra med våld mot hans vilja från betet:
så han sprattlande låg med sitt sår, men det dröjde ej länge,
innan Meriones trädde intill och ur lifvet på honom
ryckte tillbaka sitt spjut, och natt omhöljde hans ögon.

Helenos fram mot Deipyros steg och i tinningen honom

högg med sitt stora, thrakiska svärd och slog af honom hjälmen, så att den hoppade långt; en achaier den sedan från jorden lyftade upp, då den rullade fram bland de stridandes fötter, medan förgörelsens natt omhöljde Deipyros' ögon.

Gripen af smärta då blef Menelaos, väldig i härskri, och han steg hotande fram mot Helenos, kunglige hjälten, svingande lansen skarp; då spände den andre sin båge.

Bägge på en gång sände nu af med den hetaste ifver en sin spetsiga lans och den andre sin pil ifrån strängen.

Priamos' son med sin stingande pil Atriden i bröstet råkade på pansarets hvalf, dock återstudsade pilen.

Som öfver logens golf svartspräckliga bönor och vicker ilande flyga åstad ifrån kastoskofveln den breda både af kastarens kraftiga sving och den hvinande blåsten: så ifrån brynjans plåt på den frejdade drott Menelaos återstudsade långt och flög bort den stingande pilen.

Däremot Atreus' son Menelaos, väldig i härskri, träffade honom i handen, som höll den glättade bågen, så att igenom hans hand in i bågen trängde sig udden.

Genast han drog sig bland vännerna in att förgörelsen undgå; dinglande hängde hans hand, och lansens släpade efter.

Denna ur handen drogs ut af den ädelsinte Agenor, hvilken ock såret förband med en välknodd binda af ullgarn, som var en slungas band, den tjänaren räckte åt drotten.

Nu Peisandros sprang fram mot den frejdade drott Menelaos, efter han fördes åstad af sitt olycksöde till döden, skolande stupa för dig, Menelaos, i grufliga striden.

När de då skyndande fram hade hunnit hvarandra helt nära, fel gick Atridens kast, och förbi for lansens på sidan.

Gaf då Peisandros en stöt åt skölden, som kung Menelaos

hade, men mäktade ej att kopparen drifva igenom,
utan den väldiga skölden stod bi, och lansen i skaftet
bräcktes för honom, som gladde sig re'n i förhoppning om seger.

Genast Atriden drog ut sitt silfvernaglade slagsvärd
och mot Peisandros sprang fram, och denne bak skölden sin
vackra kopparyxa tog fram, som hade ett skaft af olivträ,
blankpolerad och långt, och på en gång rände de samman.
Yxan på kammen då tog af den tagelsmyckade hjälmen
öfverst vid busken, men själf fick Peisandros vid roten af näsan
hugget i pannan, det knastrade hårdt, och bägge hans ögon
föllo till jorden blodiga ner för hans fötter i stoftet,
och han där fallen i vända sig vred. På hans bröst Menelaos
satte sin häl och drog rustningen af och jublande talte:

»Så åtminstone skolen I dock de achajiska skeppen
lemna, I trotsiga troer, som ej fån er mättnad på blodbad.
Aldrig I spåraden heller förut på skymf eller smälek,
hvilka I hopat på mig, I eländige hundar, ty aldrig
kändes I minsta försyn för dundraren Zeus i sin vrede,
gästrättshämnares, hvilken en gång er stad skall förstöra.
I, som skändligt min ungdomsgemål jämte skatterna rika
röfvaden bort öfver haf, sedan vänligt hon tagit emot er!
Och nu försöken I ock att på hafbefarande skeppen
kasta förhärjande eld och achajiska hjältarne döda!
Dock, I stäfjen er väl, fast tystna, I ären på striden.
Zeus Allfader, man säger ju dig både gudar och människor
öfvergå i förstånd, men af dig alltsammans är vålladt,
så som du skänker din gunst åt de öfvermodiga troer,
fastän ett gudlöst sinne de ha och blifva ej nånsin
mätta på strider och blod i det allförgörande kriget.
Mätt man blifver på allt, ja äfven på sömn och på älskog
och på den ljufliga sång och den glada och älskliga dansen,

fastän af sådant man önskar långt mer att få stilla sin lystnad ‘
än af att slåss; men på krig omätliga troerna äro.»

Sade den ädle Atrid, alltmedan han blodiga vapnen
tog af den stupades kropp och lemnade dem åt de sina;
därpå ånyo begaf han sig in bland de främste i striden.

Drotten Pylaimenes' son Harpalion kom då mot honom
rusande fram; med sin fader han följt för att kämpa vid Troja,
men, han kom aldrig tillbaks till den älskade fädernejorden.
Nu mot Atriden han sprang och på midten stötte af skölden,
icke han mäktade dock att kopparen drifva igenom
och sprang då åter bland vännerna in att' förgörelsen undgå,
blickande rundt omkring, för att ingen hans hull måtte såra.
Dock Meriones sände en pil efter honom, som flydde,
och uti sätet till höger den tog, och tvärs genom kroppen
trängde sig spetsen ut genom blåsan inunder hans blygdben.
Neder på stället han sjönk och i krigskamraternas armar
andades ut sitt lif och på jorden låg som en regnmask
ömkligen sträckt, medan blodet rann ut och fuktade marken.
Men kring den fallne sig flockade tätt Paflagoniens tappre,
lyfte hans lik på en vagn och det förde till heliga Troja,
sorgsna i hågen, och fadern gick med under strömmande tårar:
ej stod vedergällning att få för den dödade sonen.

Paris det härmade djupt i hans själ, att Harpalion fallit,
hvilken hans gästvän var bland det paflagoniska folket;
vredgad han skickade af den kopparspetsade pilen.
Nu en Euchenor där var från Korinth, förnäm och förmögen,
och Polyidos hans fader var, den frejdade siarn.
Noga han visste sitt öde förut, då han steg uppå skeppet,
ty honom ofta var förutsagdt af hans åldrige fader,

att han af plågsam sot skulle dö i sin fäderneboning
eller ock stupa för troernas makt bland achajiska skeppen;
därför han sökte på en gång gå fri för den skamliga svik-plikt
och för den grufliga sot, för att icke behöfva att pinas.
Honom nu Paris sköt under käken och örat, och lifvet
flydde ur lemmarna strax, och af dödens mörker han höljdes.

Sålunda rasade striden bland dem som en blossande låga;
men Zeusälsklingen Hektor ej än hade hört eller visste,
hurusom borta till vänster hans folk invid skeppen förgjordes,
eller hur nära det var, att achaierna segern behållit —
sådan en hjälpare hade de fått i den starke Poseidon,
hvilken dem muntrade upp och själf med sin styrka dem värjde —,
utan han höll sig, där först han sprang in genom porten och
muren, da han de packade lederna bröt af danaiska sköldmän,
uppå det ställe, där Ajas' skepp jämte Protesilaos'
lågo på stranden halade upp vid det skummande hafvet,
där som den värnande muren var lägst och kämpar och hästar
stormade häftigast fram i den allförgörande striden.
Här boioternas män och joner i långa chitoner,
lokrer och fthier jämväl och epeiernas lysande kämpar
värjde med nöd sina skepp mot den stormande hjälten, men
från sig drifva förmådde de ej den ljungeldsliknande Hektor.
Utvaldt folk var athenarnes här, och befälet bland dessa
förde Menestheus, Peteos' son, och tillika med honom
Stichios, Feidas och Bias; men främst bland epeierna åter
Meges Fyliden var och Drakios käck och Amfion;
fthiernas drottare två voro tappre Podarkes och Medon.
Medon till konung O'ileus var son, dock född af en frilla,
alltså en broder till Ajas han var, men i Fylake bodde,
långt från sitt älskade fädernesland, emedan han fordom
slagit en broder ihjäl till sin faders gemål Eriopis;

hjälten Podarkes var son till Ifiklos, Fylakossonen.
Dessa i modige fthiernas spets uti glänsande rustning
kämpande stodo till skeppens försvar vid boioternas sida.

Ajas, O'ileus' hurtige son, ej mera sig skilde
alls ifrån Ajas, Telamons son, nej icke det minsta,
utan som oxar två på ett tråde den timrade plogen
draga med enig ifver åstad, och i ymnighet svetten
lackar i bruna pannorna fram kring roten af hornen,
och från hvarandra dem skiljer allen det glättade oket,
där de gå ifriga fram för att fåran plöja till slutet:
sålunda sida vid sida de två där kämpande stodo.
Ajas, Telamons son, hade många och tappra i följe,
vapenbröder, som togo emot och höllo åt honom
skölden, så ofta hans knän ville domna af mödan och svetten.
Så var ej Ajas, Oileus' son, af lokreerna åtföljd,
ty de ej mäktade man emot man stå fäste i striden,
efter de hade ej kopparhjälm med svajande tagel,
heller ej rundade sköldar till värn eller stadiga askspjut,
utan förlitande sig uppå bågar och slungor af tvinntråd
voro till Ilion dragna åstad och i kriget med dessa
sköto och slungade flinkt, så att troiska fylkena sprängdes.
Medan de andra i vapenskrud nu framme i fronten
stridde mot troernas folk och den kopparskimrande Hektor,
stodo de dolda bakom och sköto, och lusten att strida
troerna därvid förgick, ty pilarna bragte förvirring.

Nu skulle troerna nödgats med skam ifrån skeppen och tälten
draga sig hemåt igen till det vindomsusade Troja,
om ej Polydamas hade trädt fram och talat till Hektor:
»Hektor, omöjlig du är, du vill aldrig till maningar lyssna,
utan för det att en gud till en hjälte dig gjort utan like,

därför vill också i råd du visare vara, än andra.

Men du omöjliga själf är i stånd att taga dig allting;
gudarnes gåfva är allt: åt den ene gafs krigiska värfven,
älskliga dansen fick en, och en annan cittran och sången,
och i en annans hjärta af Zeus, vidtskådande guden,
lades ett ädelt förstånd, och den mannen blir många till nytta,
många han frälsa förmår, och själf han det klarast förnimmer.

Nu jag säga dig vill, hvad som synes mig vara det bästa.

Rundt omkring dig ju kämpandet står som en flammande eldning,
under det troernas män, som strömmade nyss öfver muren,
hålla sig undan en del, fast beväpnade fullt, och de andra
kämpa mot öfvermakten helt få och spridda vid skeppen.

Därför tillbaka nu vik och låt alla de ypperste kalla,
för att vi sedan må fatta beslut efter nogaste pröfning,
om vi mot toftade skeppen på nytt skola störta till anfall,
därest en gud vill förläna oss kraft, eller också från skeppen
draga oss hellre tillbaks i behåll. Ty jag fruktar i sanning,
att för förlusten i går achaierna skola oss kräfva,
efter vid skeppen det sitter en man, omättligen på striden,
hvilken jag tänker ej vidare alls blir borta från kampen.»

Talade så, och hans nyttiga råd behagade Hektor;
genast med vapnen han hoppade ner från vagnen på marken,
och med bevingade ord han svarade honom och sade:

»Kvarhåll du, o Polydamas, här de ypperste alla,
medan jag själf går dit bort för att möta den rasande striden.
Genast jag kommer igen, när jag hunnit befallningar gifva.»

Sagdt, och han störtade hän, lik snölavinen från berget,
och flög nu ropande fram ibland troer och vapenförvanter;
och till Polydamas, Panthoos' son, [manhaftige hjälten,

skyndade alla sig hän, när Hektors befallning de hörde.
Endast Deifobos än och Helenos, kraftige drotten,
Adamas, Asios' son, och Asios, Hyrtakos' telning,
sökte han, gående kring öfverallt bland de främste i striden;
men han dem träffade alls icke mer i behåll och i lifvet,
utan somliga lågo af dem vid achajiska skeppen,
sedan de mistat sitt lif för achaiernas mordiska händer,
andra, som sårats af hugg eller styng, voro inne i staden.
Dock till vänster han fann i den tårevållande striden
Paris, den strålande drott, skönlockiga Helenas make,
eggande kämparnes mod och muntrande upp dem att strida,
och han till honom steg fram och for ut i försmädliga stickord :
»Paris, du skönaste mes, du förförare, galen i kvinnor,
säg, hvar Deifobos är, och Helenos, kraftige drotten,
Adamas, Asios' son, och Asios, Hyrtakos' telning?
Säg, hvar Othryoneus är? Nu störtade Ilions kungsstad
ner från sin höjd, nu stundar förvisst det bråda fördärfvet.»

Honom svarade då den gudaliknande Paris:

»Hektor, då alltid benägen du är att beskylla en skuldlös,
vet då, att snarare förr någon gång har jag striden försummat,
icke dock nu — och till vekling ej alls mig födde min moder —,
ty från den stunden, du väckte upp strid för de våra vid skeppen,
kämpa vi, stående här, utan rast mot danaernas söner.
Men de kamrater, du frågade om, äro stupade redan;
tvänne, Deifobos blott och Helenos, kraftige drotten,
undankommit, men sårade svårt af lansarna långa
voro de bägge i armen, fast Zeus afvärjde dock döden.
Men nu välan, för oss an, hvart det lyster ditt hjärta och sinne!

Dristigt vi öfriga följa dig åt, och det vågar jag säga:
icke skall mandom fattas, så långt som krafterna räcka.

Öfver förmågan kan icke en gång den raskaste strida.»

Sade, och sinnet han stämde då om på sin älskade broder.
Därpå de skyndade dit, där den larmande striden var hetast,
där som Kebriones stod och Polydamas bålde och Falkes
och Polyfetes, en man som en gud, och Orthaios och Palmys,
och där Askanios stod och Morys, Hippotions söner,
komma i gryningen dagen förut från Askaniens bygder,
andra att lösa utaf, och drifna af Zeus nu i striden.
Samtliga störtade fram likt orkanen af rasande vindar,
som under tordönsbrak ifrån Zeus nedstormar till jorden
och uppå hafvet slår tjutande ner, och otaliga vågor
rulla då sjudande fram öfver rymden af brusande djupet,
hvälfda, med skumhvit kam, de ena bakefter de andra:
likaså troerna tätt, de ena bakefter de andra,
följde i drottarnes fjät, i sin kopparskimrande rustning.

Hektor, Priamos' son, lik mannaförgörande Ares,
tågade främst och för bröstet höll upp sin blänkande rundsköld,
fogad af hudar ihop och med väldiga kopparbeslagen,
och kring hans tinningar sken och gungade hjälmen vid stegen.

Fram öfverallt mot falangernas led han steg och försökte,
om de ej ämnade fly, då skyddad af skölden han framskred;
dock han modet förvirrade ej i achaiernas hjärtan.

Först gick Ajas med väldiga steg till hans möte och ropte:
»Kom, dumdristige, kom! Hvi söker du endast att skrämma
Argos' män? Du må tro, att ej oförsökta i striden
äro vi, fastän oss Zeus med sitt grufliga gissel har kufvat.
Redan du hoppas väl uti din själ att förstöra vår flotta,
men du skall finna på stund, att vi sakna ej armar till motvärn.

Nej, i sanning, långt förr skall er stora och ståtliga kungsstad tagas af oss med segrande arm och förstöras i grunden. Och för dig själf, vill jag tro, är nära den stund, då på flykten bedja du skall till Zeus och de andra odödlige gudar, att dina hästar med snabbare fart måtte flyga än falkar, medan de föra till staden dig hem öfver dammande slätten.»

Just som han talade så, kom högt uppi luften från höger flygande fram en örn, och förtröstansfulla vid synen jublade Argos' män. Då svarade strålände Hektor: »Ajas, hvad sade du där, storskräflare båle och dumme? Ack att jag lika så visst vore son till Zeus med egiden, bland de evärdliga en och född af den vördiga Hera, och blefve hedrad så högt som Athene och Foibos Apollo, som det är visst, att dagen i dag skall argiverna alla bringa fördärf och du själf bland de stupade ligga på jorden, därest du vågar att möta min lans; den skall flänga dig sönder liljehullet, och mätta du skall med fettet och köttet Trojas hundar och fåglar som lik vid achajiska skeppen.»

Sade och sedan i spetsen gick fram, och hans höfdingar följde under förfärande skri, och bakom dem skriade folket. Afven argiverna skriade gällt och ej glömde sin mandom, utan förbidade käckt de troiske hjältarnes anfall. Larmet från båda steg ända till Zeus i hans lysande eter.

FJORTONDE SÅNGEN.

Zeus bedårad.

Nestor vid bågaren satt, dock hörde han strax deras härskri,

och med bevingade ord till Asklepiossonen han talte:
»Ädle Machaon, betänk, hvad slutet på detta skall blifva!
Starkare ljuder nu krigarnes rop helt nära till skeppen.
Blif du sittande här och drick af det glödande vinet,
tills skönlockiga mön Hekamede får vattnet till badet
värma och tvätta från såret dig af det stelnade blodet.
Själff jag på utkik går för att fortast få reda på saken.»

Sagdt, och den starka skölden han tog, som hans son Thrasymedes,
krigaren bård, hade liggande kvar därinne i tältet,
koppar skimrande blank, sedan lånat han hade sin faders;
grep sin väldiga lans med hvässade spetsen af koppar,
trädde ur tältet ut och fick se den bedröfliga synen,
huru achaierna skrämdes på flykt och troerna bakom
trotsigt förföljde och pressade på, och rifven var muren.
Såsom när gungande svagt sig häfver det väldiga hafvet,
förutanande storm, som med hvinande ilar skall komma,
tveksamt ännu, om hit eller dit det skall böljorna rulla,
innan från Zeus kommer farande ner den vind, som skall blåsa:
så i den gamles själ det vägde emellan besluten,
antingen midt in i vimlet att gå af danaiska hären
eller till Atreus' son Agamemnon, skarornas herde.
Och då han tänkte sig om, han tyckte det rådligast vara
hän till Atriden att gå. Men de stridande dräpte hvarandra,
kämpande fruktansvärdt, och på lemmarna kopparen hårda
skrällde för huggande svärd och för dubbelspetsade lansar.

Nestor då råkade tre af de gudastarnmande drottar,
sårade alla ihop och kommande nerifrån skeppen,
Tydeus' son och Ulysses och Atreus' son Agamemnon.
Liggande voro ju drottarnes skepp långt borta från striden
ute på stranden af skummande haf, ty de först ibland alla

dragits i land, men muren var byggd ofvan samtliga skeppen. Stranden, så lång den än var, hade ändå ej mäktat att rymma alla danaernas skepp, och för stor blef trängseln bland folket; därför de dragit i rader dem upp, och de fyllde den breda bukten af stranden, som ramades in mellan uddarna tvänne. Alltså de hade gått ut för att se på den larmande striden; stödda på spjuten de gingo i flock, och de voro i hjärtat svåra beklämda af sorg; då mötte dem åldrige Nestor, och vid hans anblick modet än mer dem sjönk uti bröstet. Strax honom talade till vidt härskande drott Agamemnon: »Nestor, du Neleus' son, du achaiernas ära och stolthet! Hvarför kommer du hit och har lemnat den mördande striden? Frukta jag måste, att Hektor i dag gör det hotet till allvar, som han på troernas ting mot achaierna nyligen fällde, att ifrån skeppen ej förr till Ilion vända tillbaka, innan han skeppen förhärjat med eld och dödat oss själfva. Så var hans hotande tal; nu går detta ju allt i fullbordan. Ack, förvisso de öfriga ock af achaiernas söner hyälfva i tankarna groll emot mig, och ej endast Achilles, och det är därför de vilja ej slåss för att skeppen försvara.»

Hjonom svarade då vagnskämpen Gereniske Nestor: »Ja, allt detta är färdigt och skedt, och ej själfve Kronion, dundrar en uppe i skyn, skulle mäka att göra det ogjordt. Redan är muren ju störtad omkull, som vi trodde så säkert blifva ett ogenomibrytligt värn för oss själfva och skeppen. Ända till skeppen har striden nått fram, och kämpandet hejdlöst rasar, och ej blir man viss. hur mycket man också må spana, uppå hvad sida achaierna värst äro stadda i trångmål; så i förvirring de mördas, och ropet går ända till himlen. Nu må betänkas af oss, hvad slutet skall blifva på detta, om här kan hjälpa ett råd, men att själfva oss blanda i kampen

tror jag ej rådligt, ty sårade män ej duga i striden.»

Honom svarade då härskarornas drott Agamemnon:

»Nestor, då striden nu redan så långt som till skeppen har hunnit,

och då ej muren oss båtade alls, som vi byggt, eller grafven,

hvilka danaerna mödat sig med i förhoppning, att dessa

blefve ett ogenombrytligt värn för dem själfva och skeppen,

då måtte detta helt visst allsvåldige Zeus ha behagat,

att vi här skola förgås utan namn långt borta från Ærgos.

Lika så visst som jag minnes, då huldt han danaerna bistod,

lika så viss är jag nu, att han hedrar som gudarna själfva

troernas folk, men på oss både mod och armar förlamat.

Därför så hören af mig nu ett råd, och må alla det lyda.

Alla de skeppen, som först upphalades, ytterst på stranden,

släpa vi ned och hala dem ut i det heliga hafvet

och dem förankra med stenar vid land, tills ambrosiska natten

kommer; kanhända att troerna då låta striden få hvila;

därpå vi draga i sjön under natten de öfriga skeppen.

Ingen skam är att fly sitt fördärf, fast i djupaste natten;

bättre att rädda sig undan med flykt än att hinnas af döden.»

Bister i uppsyn svarade då den förslagne Ulysses:

»Atreus' son, hvad var detta för ord, som slapp ut från din tandgård ?

Usle, ack vore du blott för en annan och fegare krigshär

drott och ej hade befäl öfver oss, åt hvilka Kronion

gaf att från ungdomens år och ända till senaste åldern

genomkämpa de hårdaste krig, tills vi stupat hvarenda!

Ämnar du alltså från troernas stad med dess rymliga gator

verkligen flykta nu bort, för hvars skull vi ha lidit så mycket?

Tig blott stilla, att ej någon mer af achaierna höra

mätte ett sådant ord, som aldrig i lifvet på tungan

den borde föra, som lärt att med vett och med skälighet tala,

ja, som har konungaspiran i hand och af sådana stora

härar är lydd, som dem själf du för an af argiviska männer!

Väl må jag tro, att du saknar förstånd, som kan komma med sådant, som det förslaget oss gör att midt under brinnande striden draga de toftade skeppen i sjön, för att endast dess mera allt efter Önskan må gå för trojanerna, segrande redan, men på oss själfva fördärfvet slå ner. Ty achaierna aldrig skola i striden bestå, sedan skeppen bli dragna i hafvet, utan då skola de blicka dithän och förglömma sin stridslust. Då skall ditt råd, storhärskaride drott, blott lända till ofärd.»

Honom svarade då härskarornas drott Agamemnon:

»Djupt till sinnes mig gick din svåra beskyllning, Ulysses. Men jag har aldrig begärt, att de lockiga män af Achaja skulle nu hala i sjön mot sin vilja de toftade skeppen. Trade en annan då fram, som mäktar att klokare råda, vare sig ung eller gammal. För mig skall han blifva till glädje.»

Tog då till orda bland dem Diomedes, väldig i härskri:

»Här står mannen, ej göres behof honom länge att söka, därest I viljen behjärta mitt råd och ej harmsna och vreda blifven för det, att den yngste jag är ibland eder till åren. Dock, äfven jag är stolt af att stammla från tappraste fader, Tydeus, som ligger i jord under högen fjärran i Thebe. Frejdade söner tre åt Portheus föddes till världen, hvilka i Pleurons stad och det klippiga Kalydon bodde, Melas och Agrios först, och den tredje var krigaren Oineus, som var min faders fader och främst af dem alla i mandom. Oineus förblef i sitt land, men min fader till Argos som biltog irrande kom; så ville väl Zeus och de öfrige gudar. En af Adrastos' döttrar han där fick till maka och bodde uti det rikaste hus, och han hveteåkrar tillfyllest hade och rundtorn oliver och vin i planterade hagar samt utaf boskap en mängd, och hans lans var i hela Achaja

ypperst; men detta I harven nog hört, om det eljest är sanning.
Sägen då ej, att mitt blod är af låga och veklingar runnet,
och ej förakten det rådet jag ger, om förståndigt jag talar.
Hän då till striden, välan, fastän sårade! Nöden det bjuder.
Där skola sedan vi själfva likväl oss hålla ur skotthåll
borta från stridens tumult, att ej sår på sår vi oss hämta;
däremot andra vi egga ditin, de där bruka ock eljest
lyda sin ängsliga håg och sig undandraga från striden.»

Sagdt, och de lyssnade till och villiga lydde hans maning,
gingo då genast, och främst gick männernas drott Agamemnon.

Dock ej i blindo han spejande stod, jord skalkaren starke;
nu i en grånad krigares skick han till drottarne trädde,
fattade högra handen på Atreus' son Agamemnon
och med bevingade ord till konungen talte och sade:
»Nu förvisso, Atrid, lär Achilles' förgrymmade hjärta
fröjda sig högt i hans bröst, då han skådar achaiernas söner
stupa och fly, ty ej minsta förstånd han äger i själen.
Må han i glädjen förgås och en gudom blända hans ögon!
Ännu dock hata ej alldeles dig de salige gudar,
utan det händer väl än, att troernas drottar och furstar
fylla den vida slätten med damm och ditt öga får se dem
flyende hasta till Ilion hem från skeppen och tälten.»

Sagdt, och han höjde ett skallande rop och sprang fram öfver slätten.
Sådant som skriandet är af niotusende kämpar
eller af tiotusende visst, när de drabba tillsammans,
sådant ett skallande rop jordskakaren, starke Poseidon
skickade ut ur sitt bröst och fyllde hvarenda achaier
med det föraktande mod, som ej rygga förstår eller hvila.

Men på en ås af Olympos' berg guldtronande Hera
stod under tiden och skådade ned, och hon kände på stunden
honom, som ifrig tog del i den mannafrejdande striden,
såsom sin broder och svåger igen, och hon gladdes i sinnet.
Men på den öfversta toppen af källbevattnade Ida
Zeus hon sittande såg, och han vardt hennes hjärta förhatlig.
Därpå begrundade djupt stoltblickande, vördiga Hera,
huru hon sinnet bäst skulle dåra på Zeus med egiden.
Ändtligen syntes då detta beslut henne vara det bästa
att på det skönaste smycka sig själf och bege sig till Ida,
om han då kanske fick lust till att hvila hos henne i älskog,
famnande om henne ömt, och hon milda och ljufliga sömnen
lyckades gjuta då ner på hans ögon och klyftiga sinne.
In i gemaket hon gick, som af älskade sonen Hefaistos
byggdes åt henne med dörrar, som tätt intill posterna slöto,
och med ett hemligt lås, som en annan af gudar ej öppnat.
Där hon trädde nu in och de glänsande dörrarna stängde
och med ambrosia först från de trånadsväckande lemmar
tvådde hvart stoftgrand af och sig smorde med glänsande olja,
ljuflig, ambrosisk och välluktsrik, af det slag, som är hennes;
röres den aldrig så lätt i Kronions strålande boning,
sprider sig likaväl doften däraf öfver jorden och himlen.
Sedan gudinnan sin däjliga hud hade oljat med denna,
redde hon håret och flätade skönt sina glänsande, fagra,
himmelska lockar, som böljade ner från odödliga hjässan.
Klädde så på sig den himmelska skrud, som åt henne Athene
fin och glänsande väft och med konstrikt mönster i tyget;
denna på bröstet hon häktade hop med gyllene spännen;
lade om lifvet sin gördel, behängd med hundrade tofsar,
fäste i öronsnibbarnas hål de förtjusande hängen;
trenne juveler på hvart liksom ögon tindrade härligt.
Därpå den höga gudinnan sig band uppå hufvudet slöjan,

vacker och alldeles ny och skinande hvit såsom solen,
och på de glänsande fötterna band sina sköna sandaler.
Men då med hela sin prunkande ståt hon smyckat sig hade,
gick hon ur kammaren ut och kallade strax Afrodite
till sig från öfriga gudarnes krets och talte till henne:

»Älskade barn, skall du göra måntro, hvad jag kommer att bedja,
eller i Vrede förvägra min bön, emedan i kriget
jag står danaerna bi, medan du trojanerna hjälper?»

Henne då svarade dottern af Zeus Afrodite och sade:

»Hera, du höga gudinna, som födts af den väldige Kronos,
tala och säg, hvad du vill, och gärna jag gör hvad du önskar,
blott jag det göra förmår, och om saken allenast är görlig.»

Tog då till orda med svek i sin håg den vördiga Hera:

»Gif mig den älskogsmakt och den tjusning, hvarmed du betvingar
alla odödlige gudar såväl som dödlige mänskor.

Ty jag begifva mig vill bort till jordens yttersta gränser,
Tethys vår moder att se och Okeanos, gudarnes upphof,
hvilka en gång i sitt hus mig skötte och fostrade kärligt,
tagande mot mig af Rhea, då Zeus, vidtskådande guden,
störtade Kronos ner under jorden och ödsliga hafvet.

Dessa besöka jag vill för att slita det eviga kifvet.

Redan i långlig tid ha hvarandra de skytt och ej mera
hvilat i kärleksbädd, sedan harmen i sinnet fått insteg.

Kunde jag bara med vänliga ord deras hjärtan beveka,
så att de ville på bädden igen sig förena i älskog,
då skulle säkert af dem jag bli älskad och ärad beständigt.»

Henne svarade då den ljufligt leende Kypris:

»Ja, en begäran af dig är ej rätt eller möjligt att afslå,
efter du hvilar i famnen på Zeus, den öfverste guden.»

Sagdt, och hon löste från barmen sitt rikt utsirade bälte;
samlade gömdes däri hennes alla förförelsemedel,
kärlekstjusning där var, där var längtan och smekande, varma
böner, som stjäla besinningen bort ur de visaste hjärtan.

Detta i Heras hand hon lade och talade åter:

»Tag då mitt prunkande bälte, se här, och göm det i barmen.

Allting i detta är lagdt, och du lärer ej vända tillbaka
utan att vinna ditt syfte, ehvad i ditt hjärta du önskar.»

Så hon sade; då log stoltblickande, vördiga Hera,
och hennes bälte på stund hon leende gömde i barmen.

Åter i salarna in gick dottern af Zeus Afrodite;

men i en stormande fart från Olympos sväfvade Hera
öfver Pieria hän och Emathias ljufliga ängder,
flög öfver topparna högt af de hästomtumlande thrakers
snöiga berg och vid jorden ej alls med fötterna rörde.

Därpå från Athos hon styrde sin färd öfver böljande hafvet,
kom så till Lemnos fram, till Thoas' konungasäte.

Sömmens gud hon träffade där, som var broder till Döden,
fattade vänligt hans hand och talade sedan och sade:

»Sömn, du som härskare är öfver gudar och människor alla,
ofta tillförne du hörde min bön, och därför nu också
gör mig till viljes, och ständig mot dig skall min tacksamhet blifva.

Söf under ögonbrynen på Zeus hans strålande ögon
genast i samma stund, som jag hvilar hos honom i älskog.

Gifva jag vill dig till skänks en oförvansklig och Vacker
gyllene tron, och den skall min son, den halte Hefaistos,
smida med hela sin konst och sätta en pall därinunder,
däruppå hvila du kan dina glänsande fötter vid gillen.»

Henne svarade då den vederkvickande Sömmen:

»Hera, du höga gudinna, som födts af den väldige Kronos,
lätt det vore för mig att en annan af evige gudar
bringa till hvila och sömn, ja själfva Okeanos' djupa,
sakta rinnande ström, som är samtliga varelsers upphof;
endast Kroniden, den mäktige Zeus, jag vågar ej nalkas
eller försänka i sömn, med mindre han själf det befäller.
Ty jag af skadan blef vis, den gången jag lydde din maning,
uppå den dagen, då Herakles hem från Ilion styrde,
dristige sonen af Zeus, sedan troernas stad han förhärjat.
Medan jag sinnet bedöfvade då på Zeus med egiden,
söfvande in honom djupt, du mot Herakles stämplade ofärd,
väckte på villande hafvet en storm af förfärliga vindar
och honom kastade ända till Kos, den blomstrande bygden,
fjärran från alla hans män. Då vaknade Zeus och förbittrad
slungade gudarne kring i sin sal och mig framför alla
sökte och skulle från etern mig slängt att försvinna i hafvet,
hade ej Natten mig frälst, som gudar och människor kufvar,
sedan till henne jag flytt; då lade sig ändtligt hans vrede,
ty han betänkte sig för att den ilande Natten bedröfvade.
Och du vill ändå mig locka på nytt till omöjliga vågspel.»

Honom svarade då stoltblickande, vördiga Hera:

»Ack, hvarför skall du på detta, o Sömn, nu vidare tänka?
Tror du, att ljungaren Zeus skall så hetsigt troerna bistå,
som han förgrymmades då för sin Herakles, älskade sonen?
Kom! Jag skall gifva dig en af de ungdomsväna chariter
till att förmåla dig med, och ditt älskade vif skall hon heta,
sköna Pasithea, flickan, som jämt är din dagliga åtrå.»

Sade, och Sömmen blef glad och svarade henne och sade:

»Alltså du svärje mig strax vid den ryslige Stygiska floden,
sedan den ena handen du lagt på den alstrande jorden

och så den andra på skimrande haf, för att vittnen må vara
alla de gudar, som bo därnere i djupet hos Kronos,
att du skall gifva mig en af de ungdomsväna chariter,
sköna Pasithea, flickan, som jämt är min dagliga åtrå.»

Sagdt, och hon lydde hans ord, den diljearmade Hera,
och som han fordrade, eden hon svor och nämnde de gudar
alla vid namn, som i Tartaros bo, och som kallas Titaner.

Men då hon så hade svurit och gått den äskade eden,
gingo de sedan åstad och lemnade Lemnos och Imbros,
höljda i skyar och läggande fort sin kosa tillrygga.

Snart hade Ida de nått, källvattnade villebrådshemmet,
stego vid Lekton i land ifrån hafvet och vandrade uppåt,
och under gudarnes fjät skogstopparna vajande böjdes.

Sömnen nu stannade där, innan sedd han blef af Kronion,
och i en fura steg upp, som då var den längsta på Ida,
skjuten i höjden upp genom luften ända till etern.

Där han sittande blef, af de barriga grenarna bortskymd,
skrikande fågeln lik, som uppe bland fjällarna lefver,
chalkis af gudarne nämnd, men af människor kallad kymindis,

Hera med skyndande gång gick uppåt till Gargarons hjässa
öfverst på Ida, och Zeus skysamlaren, såg henne komma.

Och som han såg henne, strax blef hans själ omtöcknad af åtrå,
sådan han hade den känt, när den första gången de famnats,
stigna tillsammans i bädd förutan föräldrarnas vetskap,

och han mot Hera gick fram och talte till henne och sade:

»Hera, hvart är du på väg, efter hit från Olympen du kommer ?

Ej har du hästarna med och din vagn, som du kunde bestiga.»

Tog då till orda med svek i sin håg den vördiga Hera:

»Jag vill begifva mig af bort till jordens yttersta gränser,

Tethys vår moder att se och Okeanos, gudarnes upphof,
hvilka en gång i sitt hus mig skötte och fostrade kärligt.
Dessa besöka jag vill för att slita det eviga kifvet.
Redan i långlig tid ha hvarandra de skytt och ej mera
hvilat i kärleksbädd, sedan harmen i sinnet fått insteg.
Nere vid slutningens fot af det källbevattnade Ida
väntar mitt spann, som skall draga mig fram öfver jorden och hafvet.

Nu dock kommer jag hit från Olympen allenast för din skull,
för att du sedan ej skulle bli vred, ifall jag i tysthet
borgen besökt, där Okeanos bor, djupströmmande guden.»

Svarade då skysamlaren Zeus och sade till henne:

»Hera, den färden ditbort kan ju också du senare göra.
Kom, låt oss ligga och hvila, vi två, och med älskog oss fröjdat
Åldrig jag än i min själ en så ljuf och betvingande åtrå
hvarken till någon gudinna har känt eller kvinna på jorden,
icke ens då, när jag brann för Ixions tjusande maka,
som mig Peirithoos födde, en drott att vid gudarne likna;
eller när Danae tjuste min håg, Akrisios' dotter
hvilken mig Perseus födde, som främst ibland hjältarne lyste;
eller för dottern jag brann af den vida frejdade Foinix,
hon som mig födde de två, Rhadamanthys och härlige Minos;
eller för Semele ljuf eller sköna Alkmene i Thebe,
hon som min älskade son, den modige Herakles, födde;
Semele åter till dödligas fröjd Dionysos mig födde.
Aldrig Demeter mig tjusade så, hårfagra gudinnan,
eller den prisade Leto en gång, ja icke du själf ens,
som jag dig älskar nu och är gripen af ljufvaste åtrå.»

Tog då till orda med svek i sin håg den vördiga Hera:

»Faslige Kronosson, hvad var det för ord, som du sade?

Brinner du nu af begär att ligga och famnas i älskog
uppe på Idas topp, dädan allting rundtorn är synligt?
Tänk, hur skulle det gå, om en af de evige gudar
såge oss famnas och ginge åstad och för gudarne alla
yppade saken? Nej, aldrig jag hem till din boning då vände,
sedan jag rest mig igen, ty det oanständigt ju vore.
Men om du ändtligen vill, och det så är ditt hjärta behagligt,
har du ju kammaren, hvilken din son, den flinke Hefaistos,
byggt dig med stadiga dörrar, som tätt till posterna sluta;
dit låt oss följas i bädd, efter sådant nu lyster ditt sinne.»

Svarade då skysamlaren Zeus och sade till henne:

»Frukta ej, Hera! Oss ingen skall se, hvarken gud eller dödlig.
Ty en så bländande, gyllene sky skall jag hölja omkring oss,
att ej den vandrande solen en gång skall kunna oss skymta,
fastän dess stråle det skarpaste är, som ett öga kan skåda.»

Sade Kronion och tog i sin famn sin älskade maka.
Under dem heliga jorden sköt upp nyspirande örter,
lotos med daggiga blad, hyacinther och prunkande saffran,
svällande mjuka och växande tätt, som dem lyfte från marken.
Dessa de hvilade på och öfver sig höljde en gyllne,
strålände sky, och glänsande klar nedpärlade daggen.

Sålunda slumrade tryggt Allfader på Gargarons tinnar,
kufvad af kärlek och sömn, och i famnen han hade sin maka.
Men till achaiernas skepp sig skyndade ljufliga Sömmen
att ge Poseidon om saken besked, jordskakaren starke,
och han till honom steg fram och talte bevingade orden:
»Hjälp nu af hjärtans lust danaerna, starke Poseidon,
och gif dem seger åtminstone nu, så länge Kronion
sofver ännu, ty jag höljt honom in i den blidaste dvala.

Lockad af Hera han blef till att hvila hos henne i älskog.»

Sade och gick till sitt värf bland frejdade människostammar,
sedan Poseidon han eggat än mer att danaerna bistå.

Ifrig nu denne sprang fram bland de främste och ropade högljudt:

»Lemna nu återigen, argiver, vi segern åt Hektor,

för att han skeppen må taga som rof och föryärfva sig ära?

Detta han hotar och skryter nu med, för det att Achilles

håller sig stilla vid skeppen ännu, förbittrad i hjärtat.

Honom vi skola dock sakna ej stort, om allenast vi andra

ifrigt bemöda oss om att hvarandra försvara med mandom.

Därför så hören af mig nu ett råd, och må alla det lyda!

Låtom oss taga på arm de största och yppersta sköldar,

som uti hären vi ha, och med endast de yppersta hjälmar

hölja vårt hufvud och taga i hand de längsta af spjuten.

Därpå till strids! Jag själf skall gå främst, och knappast lär

Hektor hålla då vidare stånd, hur hetsig han också må vara.

Och där ea stridbar man har på skuldran en sköld af de mindre,

lemne han den åt en klenare man och tage en större!»

Sagdt, och de lyssnade till och villiga lydde hans maning.

Drottarne ställde till striden dem upp, fastän sårade själfva,

Xydeus' son och Ulysses och Atreus' son Agamemnon.

Därpå de gingo till alla omkring och bytte om vapnen,

så att den starke fick präktiga don och den sämre fick sämre.

Men när de hade sig klädt i de blänkande vapnen af koppar,

tågade sedan de fram, och i spetsen gick starke Poseidon,

lyftande högt i sin seniga hand långeggade svärdet,

flammande blixten likt och som ingen i rysliga striden

vågar att nalkas intill, utan hålles af fruktan tillbaka.

Äfven den strålande Hektor till slag uppställde de sina.
Bägge nu kastade härarna in i den vildaste slaktning,
hafvets dunkellockige gud och den strålande Hektor;
Hektor för troerna stred, men Poseidon argiverna hjälpte.
Hafvet sig brusande vräkte mot strand invid skeppen och tälten,
och med ett skallande rop de stridande drabbade samman.
Hafvets vågor ej ryta så högt emot klippiga stranden,
när ifrån djupet de drifvas i land af en stormande nordan;
elden så häftigt ej prasslar och gnyr i den brinnande skogen,
som han med susande lågor förtär i en dal mellan bergen;
stormen ej brusar så starkt i de höga ekarnas kronor,
fastän den värste att larma han är, när han rasar och tjuter,
som nu det skallande härnadsrop från achaier och troer,
då med förfärande skri de rusade fram mot hvarandra.

Först den strålande Hektor sin lans emot Ajas då sände,
just som denne mot honom sig vändt, och han felade icke,
utan där remmarna två sig korsade midt uppå bröstet,
en ifrån skölden och en från det silfvernaglade svärdet,
tog den, men remmarna värjde hans hull, och harmsen blef
Hektor, för att hans stingande lans hade flugit från handen förgäfves;
och han till vännerna drog sig tillbaks att förgörelsen undgå.
Men då han ryggande Vek, den väldige Telamonssonen
lyfte en sten af de många, som stått under skeppen som stöttor,
men som nu rullade hit och dit för de kampandes fötter;
träffade därmed hans bröst invid halsen ofvanom skölden
med ett så våldsamt kast, att han tumlade om som en kägla.
Såsom när eken, träffad från Zeus af en ljugandc åskvigg,
störtar med uppryckt rot, och den, kyäfvande lukten af svafvel
sprider sig rundt omkring, och enhvar, som är nära och ser det,
bäfvar, ty fruktansvärd är tbleixten från höge Kronion:
så föll geinast i stoftet omkull den väldige Hektor.

Lansen han släppte ur hand, och skölden tillika och hjälmen
föllu till jord, och det klang af hans kopparskimrande rustning.
Men med ett jublande rop framsprungo achaiernas söner
för att den sårade släpa åstad, och de tätt sina lansar
slungade; ingen likväl förmådde att krigaredrotten
träffa med styng eller kast, ty kring honom af hjältames blomma
trädde Polydamas fram och Aeneas och hjälten Agenor,
bålde Sarpedon, Lykiens drott, och den frejdade Glaukos.
Heller ej sveko hans öfriga män, utan sköldarna runda
höllo de fram till hans skydd, och vapenbröderna hjälten
buro på armarna bort ur tumultet och ända till stället,
där bakom leden och härnadens gny hans eldiga hästar
väntande stodo tillreds med sin prunkande vagn och sin körsven;
dessa nu drogo till staden sin drott, och han stönade svåra.
Men när de kommo till vadet, som är i den hvirflande Xanthos,
floden, som rinner så skönt och af Zeus den odödlige föddes,
lyftade hjälten de neder på jord och bestänkte med vatten,
och till besinningen åter han kom och slog upp sina ögon,
reste sig också på knä, af hans mun då välldes en blodström;
åter tillbaka på jorden han sjönk, och öfver hans ögon
bredde sig svartaste natt, ty han än var bedöfvad af kastet.

Då nu argiverna märkt, att från striden sig fjärmade Hektor,
föllu de troerna starkare an med en brinnande stridslust.
Först af dem alla Oileus' son, snabbfotade Ajas,
rusade fram och stack Satnios ner med den spetsiga lanssen,
Enops' son, den åt honom en nymf af de sköna najader
födde, då Enops vallade kor vid Satnioeis stränder.
Honom den frejdade Ajas hann upp och in i hans veklif
stötte sin lans, och han stupade brådt, och strax om den fallne
blef det en rasande strid emellan achaierna och troerna.

Fram sprang Polydamas, Panthoos' son, för att hämnas kamraten och på Areilykos' son Prothoénor stötte i högra skuldran sitt väldiga spjut, så att stöten gick tvärs genom skuldran ; neder i stoftet han föll och famnade jorden med armen.

Genast Polydamas ropade då med jublande stämma:

»Ej har Polydamas, Panthoos' son, ifrån seniga näfven skickat förgäfves sitt hämnande spjut, det skulle jag mena. En af argivierna tog det emot i sin kropp och lär spjutet komma att bruka till staf på sin vandring neder till Hades.»

Sagdt, men hans jublande skryt med förbittring achaierna fyllde; ingen det rörde dock djupare upp än den modige Ajas, Telamons väldige son, ty närmast till honom han stupat. Efter Polydamas, som nu vek bort, han den glimmande lansens; slungade; denne åt sidan dock sprang och bärgade lifvet undan den rysliga död, men Archelochos, son af Antenor, lansens fick taga emot, ty gudarne ville hans ofärd. Honom i öfversta kotan, där hals och hufvud förenas, träffade Ajas' lans, så att senorna bägge den afskar; och då han stupade död, hans hufvud med munnen och näsan träffade marken långt förr, än knäna och vaderna gjorde. Ajas då ropte tillbaks åt Polydamas, frejdade hjälten:

»Eftersinna, Polydamas, nu och säg mig uppriktigt: månne ej dennes död förmår Prothoenors att gälda? Ringa han tyckes mig ej eller kommen af ringa föräldrar, utan tör vara en bror till den frejdade hjälten Antenor eller en son, ty hans drag ha det närmaste tycke af dennes.»

Sade och gissade rätt; men förbittring troerna intog.

Akamas strax med sitt spjut boiotiern Promachos nedstack,

hvilken hans broders lik ville släpa vid fötterna med sig,
och han berömde sig högt öfver dådet och jublande ropte :
»Skräfvvelhjältar från Argos, som jämt och evinnerligt skryten
Veten, att icke allenast för oss skola möda och jämmer
tima. Nej, äfven I själfva en gång skolen dödas som denne.
Skåden, hur innerligt sött eder Promachos ligger och sofver,
kufvad af denna min lans, för att icke min broder för länge
skulle få vänta på hämnd. Så ville enhvar väl i huset
efterlemna en frände åt sig att hans nämnare blifva.»
Sagdt, men hans jublande rop med förbittring achaierna fyllde;
ingen blef djupare dock än den tappre Peneleos upprörd.
Fram emot Akamasfor han, men denne hans stormande anfall
bidade ej, och i stället hans stöt Ilioneus fällde;
son till Forhas han var, som på hjordar var rik och af Hermes
älskad som ingen af troernas folk och gynnad med välstånd;
enda barnet Ilioneus var, som hans vif honom födde.
Denne i ögonhålan hans stöt nu fick under brynet,
ögonstenen spratt ut, och tvärs genom ögat gick spjutet
och bak i aacken stack fram, och till marken den sårade nedsjönk
bredande armarna ut; men Peneleos midt öfver halsen
honom då högg med sitt svärd, så att hufvudet genast i marken
stjälpte med hjälmen på och med spjutet ännu i ögat.
Högt han lyfte det upp som en vallmoknopp på sin stängel
och det för troernja visade stolt och jublande ropte:
»Halsen, I troer, från mig till Ilioneus' fader och moder,
att de sin härlige son må begråta med jämmer i huset,
efter ej heller åt Promachos' vif skall beskäras den fröjden
att få sin älskade make se återkommen i hemmet,
när vi achaier en gång hemlända på skeppen från Troja.»

Så han sade, och troernas män med darrande lemmar
blickade ängsligt omkring för att finna från döden en undflykt.

Sångmör, sägen mig I, som bon i den höga Olympen,
hvem af achaiernas män var den förste, som blodiga byten
vann sig, då stridens gång hade vändts af den starke Poseidon.

Ajas, Telamons son, var den förste; han Hyrtios nedstack,
Gyrtias' son, som befäl öfver dristige myserna förde.
Därnäst Antilochos kom, som Mermeros fällde och Falkes;
men af Meriones' spjut Hippotion dräptes och Morys,
medan för Teukros' hand Perifétes och Prothoon föllo.
Och Menelaos därnäst på en krigaredrott Hyperenor
rände i lifvet sin lans, så att tarmarna refvos af udden
söndertrasade ut, och hans själ genom gapande såret
ilande flydde sin kos, och natt omhöljde hans ögon.
Ajas, Oileus' hurtige son, dock fällde de fleste;
icke hans like det fanns, när det gällde i språng att förfölja
flyende fiendemän, sedan Zeus injagat dem skrämnel.

FEMTONDE SÅNGEN.

Troerna, bortdrifna från skeppen, angripa ånyo.

Men när de flyendes hop utom grafven och pålarna hunnit,
efter det många förlorat sitt lif för danaernas händer,
stannade flykten och höllo de stånd vid vagnarna åter,
bleka af ångest och slagna af skräck. Men på toppen af Ida
vaknade Zeus ur sin sömn hos den gyllentronande Hera.
Genast han rusade upp; då såg han achaiier och troer,
såg, huru troerna skrämdes på flykt och argivena bakom
häftigt förföljde och midt bland dem jordskakarn Poseidon.
Hektor på fältet han liggande såg, och vännerna rundtorn

sutto, han andades endast med nöd, och med sansningen borta
kräktes han blod, ty han träffad ej var af den sämste achaiern.
Honom med ömkan såg Allfader för människor och gudar,
och med en skräckinjagande blick till Hera han talte:
»Nu har försann ditt illistiga svek, obändiga Hera,
hämmat den härlige Hektor från strid och hans folk skrämt på flykten.

Och jag i sanning ej vet, om ej detta ditt skändliga illdåd
snarast bör drabba dig själf och jag tukta dig skall med mitt gissel.

Har du kanhända då glömt, när du hängde däruppi från höjden
och jag vid fötterna band ett par städ och om händerna på dig
snodde ett hållfast, gyllene rep, och i etern bland molnen
hängde du; gudarne fnöso af harm i den höga Olympen
utan att komma dock åt att dig lösa, ty hvem jag fick fatt på,
tog jag och slungade ner ifrån tröskeln, så att han halfdöd
hamnade nere på jord. Men icke ens så blef jag sorgen
kvitt, som mig kvalde för Herakles jämt, gudomlige sonen,
sedan du stämplade ondt och med Nordans hjälp emot honom
eggade stormarna upp och hän öfver ödsliga hafvet
dref honom ända till Kos, den välbefolkade bygden.
Honom dock räddade jag och till hästupp ammande Argos
förde tillbaka igen, sedan lidanden många hah utstått.
Detta jag minner dig om, för att sluta du måtte med ränker
och kan förnimma, att älskog och bädd skola intet dig gagna,
du som från gudarne gick att med kärlekssmek mig bedåra.»

Så han sade; då skalf stoltblickande, vördiga Hera,
och med bevingade ord hon svarade honom och sade:
»Vare då jorden mig vittne härtill och himlen däröfvan
jämte den brusande stygiska flod — och af salige gudar
svärjes det aldrig en ed mer dyr och förfärlig än denna —;

ja, vid ditt heliga hufvud jag svär och vid bägges vår brudsäng,
hvilken jag aldrig försann skulle djärfvas att kränka med mened:
ingalunda har jag någon del i att starke Poseidon
rasar mot Hektor och troernas folk, men achaierna hjälper,
utan hans eget hjärta helt visst honom drifver och manar,
då han med ömkan väl såg. hur achaierna ledo vid skeppen.
Nej, fasthellre jag själf ville gifva det rådet åt honom
att på den vägen gå, som du, Skysamlare, visar.»

Så hon sade; då log Allfader för människor och gudar,
och med bevingade ord han svarade henne och sade:
»Måtte då sålunda du, stoltblickande, vördiga Hera,
enig till sinnes med mig bland odödlige gudarne sitta.
Då skall Poseidon snart, hur mycket han annat må önska,
ändra sitt sinne och vilja hvad dig och mig är behagligt.
Men om du verkligen menar ditt ord och har talat uppriktigt,
vänd då till gudarne hem och befall den bevingade Iris
genast begifva sig hit och Apollo med frejdade bågen,
att till achaiernas här med dess kopparpansrade kämpar
Iris må flyga åstad med befallning till drotten Poseidon,
att han med striden hör upp och begifver sig hem till sin boning.
Foibos Apollo skall egga till strid den strålande Hektor
blåsa ånyo in mod i hans själ och smärtorna stilla,
hvilka nu plåga hans sinne så svårt; men achaiernas söner,
dem skall han drifva tillbaka och slå med förlamande skrämsel,
så att de störta sig flyende in på Peliden Achilles'
fageitofnade skepp; och då skall Achilles i striden
sända Patroklos, sin vän, men för strålande Hektor skall denne
falla vid Ilions stad, sedan krigare många han dödat
och ibland andra min son, den gudalike Sarpedon.
Då för att hämnas sin vän skall Achilles Hektor , förgöra.
Och från den stunden jag lagar det så, att troerna ständigt

drifvas från skeppen tillbaks utan rast, tills achaierna taga
Ilions tronande stad genom listiga råd af Athene.

Förr jag slutar med vreden ej själf eller tål, att en annan
af de odödliga kommer till hjälp åt achaiernas söner,
innan uppfyllelse skett åt den tappre Pelidens begäran,
såsom jag lofvat en gång och med hufvudets böjning bekräftat,
uppå den dagen, då mig den gudomliga Thetis till fota
foll och besvor mig om hämnd åt stadsförhärjarn Achilles.»

Sagdt; och lydig hans ord, den liljearmede Hera
slrax ifrån Idas toppar flög hän till den höga Olympen.
Likasom tanken ilande går hos en man, som har vida
varit i världen omkring, då han sitter och tänker i sinnet
»vore jag där eller där!» och bygger otaliga planer:
lika så fort genom luften flög fram stoltblickande Hera;
och då till höga Olympen hon kom, hon de salige gudar
samlade fann i Kronions palats. När de sågo gudinnan,
sprungo de samtliga upp och med bågarna bjödo välkommen.
Hon gick de andra förbi, men af fagerkindade Themis
tog hennes bågare mot, ty hon främst hade skyndat till mötes
och med bevingade ord till Hera nu talte och sade:
»Hera, hvi kommer du hit? Och med denna förfärade uppsyn!
Säkert har Kronossonen dig skrämt, som du äger till make.»

Henne svarade då den liljearmede Hera:

»Fråga mig icke därom, gudomliga Thetis! Du vet ju,
hurudant sinne han har, så öfvermodigt och omildt.
Utan gör början bland gudarne du med er yppiga måltid;
tids nog höra du skall med de andra odödlige alla,
hvilka försmädliga ting han bebådar oss. Icke för alla
bhfver det fröjd, som jag tror, nej hvarken bland dödlige människor

eller bland gudar, fast mången ännu kan förnjöjas vid bordet.»

Så hon sade och satte sig ner, den vördiga Hera,
men i Olympierns sal voro gudarne gripna af missmod;
själf hon med läpparna log, men kring ögonbrynen, de svartblå,
klarnade pannan ej upp, och förbittrad hoii talte i kretsen:

»Dårar vi äro, som ifra mot Zeus i förblindelse bara.

Vilja vi vlerkligen äflas ännu att med våld eller böner
hejda hans göranden? Fjärran för sig han sitter och intet
vårdar och bryr sig om oss, ty han tror sig den vida förnämste
vara i välde och kraft ibland alla odödliga gudar.

Alltså fördragen, hvad ondt på enhvar ibland eder han skickar!

Nu, som jag tror, är en jämmer beredd allaredan åt Ares:
fallen i striden Askalafos är, den han kärast af mänskor
hade och kallade ock för sin son, den väldige Ares.»

Så hon sade, men Ares af harm med flätan af handen
slog sina kraftiga lår och jämrande talte och sade:

»Gudar, förtänken mig ej, I som bon i den höga Olympen,
att jag går hän till achaiemas skepp för att hämnas för sonen,
ja om det ock blir min lott att, träffad från Zeus af hans ljungeld,
ligga bland stupade krigares lik i blodet och stoftet.»

Sade, och Bäfvän och Skräck han befallde att hästarna genast
spänna för vagnen och klädde sig själf i sin strålande rustning.

Nu skulle åter en ny och än större och svårare vrede
drabbat med vedergällning från Zeus de odödlige gudar,
om ej Athene, förskräckt för den fara, som hotade alla,
lemnade sin tron, där hon satt, och skyndade sig ut genom hallen.
Hjälmen hon guden af hafvudet ref och af skuldrorna skölden,
vred ur hans seniga hand den koppar petsade lanssen,
ställde den undan och talade strängt till den hetsige Ares:

»Rasande galning, det blir ditt fördärf! Du har alltså förgäfves öron att höra med och har mistat all skam och besinning I Hör du då ej, hvad hon säger, den liljearmade Hera, hvilken ju alldeles nyss ifrån Zeus Olympiern kommer? Tänker du kasta dig själf i otaliga lidanden svåra blott för att harmsen få vända igen till Olympen af nödtvång och så tillika förvålla så ondt åt alla oss andra? Ty han skall lemna på stund så achaier som trotsiga troer och till Olympen skynda sig hem' att förskräcka oss gudar, och han skall gripa oss en efter en, både skyldig och skuldlös. Lyd mig och stäfja den harm, som du känner för härlige sonen I Redan så mången ligger ju död, som i styrka och mandom öfverglänste din son, och flere det blifver med tiden. Svårt är att alla de eviges barn bland mänskorna rädda.» Sade och ledde tillbaks till hans tron den hetsige Ares. Men nr palatsets sal utkallade vördiga Hera Foibos och Iris jämväl, de odödliges budbärrinna, och med bevingade ord hon talade till dem och sade: »Zteus befaller er båda att strax er begifva till Ida; men när I kommen dithän och Zeus i ansiktet skåden, gören då sedan hvadhelst, som han eder befaller och bjuder.»

Sade och åter i salen gick in den vördiga Hera och på sin tron tog plats, men ilande flögo de båda. Snart hade Ida de nått, källvattnade villebrådshenimet, och vidtskådaren Zeus de träffade sittande ensam uppe på Gargarons topp, och en doftande sky honom omgaf. Bägge då stigande fram inför Zeus, skysamlaren höge, väntande stodo, och icke med harm i sitt sinne han såg dem, eftersom flinkt de befallningen lydt af hans älskade maka. Därpå till Iris först han talte bevingade orden:

»Skynda dig, Iris, åstad för att mala till drotten Poseidon
allt hvad jag säger dig nu, och se till att ej fela i värfvet!
Bjud honom sluta med strid och tumult och till gudarnes skara
åter begifva sig hän eller ner i det heliga hafvet.

Men om han icke vill lyda mitt ord eller akta min vilja,
bjud honom då att betänka sig väl d hjärta och sinne
innan han djärfves, så stark han än är, att mig och mitt angrepp
tiotsa, ty vida förmer jag menar mig vara i styrka
och är den äldre jämväl; men utan att blygas i hjärtat
vill han sig mäta med mig, för hVilken ock andra ju bäfva.»

Sade. Då lydde på stund den vindsnabbt ilande Iris
och ifrån Idas toppar flög hän till det heliga Troja.

Som när en hagelskur eller snö från skyarna faller,
iskall, piskad åstad af den klara och isiga nordan;
så genom luften ilande flög den bevingade Iris

och till Poseidon steg fram och talte till frejdade drotten:

»Med en befallning till dig jordfamnare, mörke Poseidon,
kommer jag flygande hit och är skickad af Zeus med egiden.
Sluta han bjöd dig med strid och tumult och till gudarnes skara
åter begifva dig hän eller ner i det heliga hafvet.

Men om du icke vill lyda hans ord eller akta hans vilja,
hotar han med, att han också då själf skall komma till platsen
för att dig möta i strid, men han råder dig hellre att undfly
händerna hans, ty han vida förmer tror sig vara i styrka
och är den äldre jämväl; men utan att blygas i hjärtat
vill du dig mäta med Zeus, för hvilken ock andra ju bäfva.»

Suckande djupt af harm, henne svarade starke Poseidon:

»Sannerligen, så mäktig han är, han dock talar för trotsigt!
Mig vill han tvinga med våld, som i värdighet dock är hans like.
Bröder vi äro ju tre, som föddes af Kronos och Rhea,
Zeus och jag själf och Hades, den underjordiske drotten.

Trefaldt skiftades allt, och enhvar sin värdighet erhöll;
och då vi kastade lott, jag själf hvitskummiga hafvet
fick till att alltid bebo, och Hades fick töckniga dunklet,
Zeus den vida himmelen fick ibland skyar i etern;
jorden med höga Olympen är än för oss alla, gemensam.
Därför jag rättar ej alls mitt lif efter Zeus. Må han fredligt
nöjas med tredjedelen han fick, hur stark han må vara,
och ej försöka att mig som en stackare skrämman med handkraft.
Bättre ju vore försann, om han ville med hotelser stränga
hålla de söner och döttrar i styr, som föddes af honom;
dessa, de komma att lyda hans bud, om också af nödtvång.»

Honom svarade då den vindsnabbt flygande Iris:

»Skall jag då ord för ord, jordfamnare, mörke Poseidon,
öfverbringa till Zeus detta barska och trotsiga gensvar,
eller besinnar du dig? Ty de ädle ej sakna besinning.
Hämndegudinnorna sälla sig jämt, som du vet, till de äldre.»

Henne svarade då jordskakaren, starke Poseidon:

»Heliga Iris, du sade ett ord, som är alldeles riktigt.
Godt är i sanning när den, som, bär bud, har förstånd på det rätta.

Men det mig vållar en frätande harm i mitt hjärta och sinne,
hvar gång han tager sig för att mot den, som är lika så mäktig
och till en likadan ära bestämd, sina hotelser slunga.

Men af försyn likväl skall jag denna gången ge vika.

Däremot veta du skall, och det hotet är hjärtligen menadt:

Därest till trots för mig själf och den segerglada Athene,
liksom för Hera jämväl och för Hermes och guden Hefaistos
Ilions ståtliga stad han vill skona och ej vill förstöra
och åt argivernas män vill ej segerkraften förläna,
må han då veta, att vreden hos oss skall aldrig gå öfver.»

Sade Poseidon och därmed gick bort från achajiska hären och steg i böljorna ner, och achaierna saknade honom. Strax skysamlaren Zeus då talade så till Apollo:
»Älskade Foibos, gå hän till den kopparpansrade Hektor. Redan är nu, som du ser, jordskakande guden Poseidon stigen i hafvet igen, af skräck för min häftiga vrede. Sannerligen, vår strid skulle hörts till de öfrige gudar, till och med dem under jordens djup, som dväljas hos Kronos. Dock, långt bättre var detta för mig och för honom desslikes, att han gaf vika i tid och kände försyn för att möta händerna imina, ty ej utan svett skulle striden ha slutat. Upp nu och tag i din hand den tofsbehängda egiden; den skall du svinga med makt och förfära achaiernas hjältar! Vårda clig ock, Fjärrskjutare, själf om den strålande Hektor, lifva hans krafter och mod, tills achaierna flyende komma ända till skeppen ner uppå stranden af bred Hellespontos, Sedan skall själf jag se till, livad i råd och dåd är af nöden, för alt achaierna ock må få andas igen efter mödan.»

Sagdt; och sin faders bud hörsammade Foibos Apollo; ned ifrån Idaberget han for likt jagande falken, duivomördaren flink, den snabbaste fågel som finnes; och han den mäktige Priamos' son, den gudomlige Hektor, sittande fann och ej liggande mer, ty han nyss kommit till sig, svetten var stannad, han andades fritt, och han vännerna kring sig kände igen och var återväckt af Zeus med egiden.

Steg med de orden då fram fjärrskjutande guden Apollo:
»Hektor, Priamos' son, hvi sitter du alldeles kraftlös, långt från de öfriga skild? Har ett lidande kanske dig drabbat?»

Matt kom svaret han fick af den hjälmomstrålade Hektor:
»Huldaste gud, hvem är du, som själf står hos mig och frågar?
Vet du då icke, att nyss med en sten den väldige Ajas,
när jag hans kämpar förgjorde som bäst vid achajiska skeppen,
träffade midt på mitt bröst och stäckte mitt stormande anfall?
Ja, jag mig trodde försann ner till Hades' hus och de döda
skola få vandra i dag, ty jag mistade redan min anda.»

Honom svarade då fjärrskjutande guden Apollo:
»Fatta nu tillförsikt, ty en hjälpare slik har Kronion
sändt ifrån Ida hit ner till att värjande stå vid din sida,
Foibos Apollo med gyllene svärd, jag som redan tillförne
värnar ej endast dig själf, utan ock högtornade Troja.
Därför befallning nu gif vagnskämparne dina att mangrant
köra mot halkade skeppen åstad med de hurtiga spännen.
Själf skall jag före er gå och skall jämna för hästarna vägen
vidt och bredt och skall vända på flykt de achajiska hjältar.»

Sagdt, och ett flammande mod hos skarornas herde han ingöt.
Som när en hingst uppå stall, som vid krabban förplägats med hafre,
sliter sin grimma itu och med stampande hofvar på slätten
löper åstad, där han badade jämt i den rinnande floden,
och är så stolt och bär hufvudet högt, medan glänsande manen
fladdrar kring bogarna ner; och han, yfvande sig af sin skönhet,
ilande bäres af fötterna hän till det vanliga betet:
sålunda rörde nu flinkt uppå knäna och fötterna Hektor,
manande vagnarna fram, sedan gudens röst han förnummit.
Såsom när hundarnas flock, och en skara af jagande landtmän
ifrigt förfölja en flyende hjort eller också en stenbock,
dock, i de lummiga snåren till slut och på klipporna branta
räddar sig vildtet, hvars öde ej var, att de skulle det fälla;
men vid de jagandes larm ett lejon med böljande skäggman

synes på stigen och skingrar med ens den ifriga skaran:
så danaernas svärm till en början förföljde beständigt
brukande flinkt sina svärd och de dubbelspetsade spjuten
men när de varsnade Hektor gå fram utmed kämparnes leder,
gr epos de alla af skräck, och i fötterna satte sig modet.

Thoas till orda då tog, Aitolernas ypperste hjälte,
son af Andraimon, i stående strid den gäfväste kämpe,
skicklig att svinga sitt spjut och af få bland de yngre achaier
öfverträffad i ord, när meningar stridde på tinget;
denne besinningsfull tog till orda ibland dem och talte:
»Ack, en mäktig förunderlig syn mina ögon få skåda,
huru nu återigen ifrån dödsgudinnorna räddad
Hektor stått upp, fast enhvar i sitt hjärta förhoppades säkert,
att han för Ajas, Telamons son, hade funnit sin bane.
Men nu har återigen en af gudarne frälst och bevarat
Hektor, som redan har lifvet släckt ut på så många achaier,
såsom nu också väl kommer att ske, ty icke förutan
Zeus tordönaren står han där främst med en brinnande stridslust.

Därför nu, hören mitt råd, och låtom oss alla det lyda.
Meniga folket vi strax skola sända tillbaka till skeppen,
vi däremot, som de tappreste män uti hären oss kalla,
hålla här stånd för att strax mied lyftade lansar hans angrepp
värja utaf. Ty så mjordisk hän är, så menar jag ändock,
att han skall sky för att störta sig in i danaernas skara.»

Sagdt; och de lyssnade till och villiga lydde hans maning.
Och nu kring Ajas de fort och Idomeneus, kreternas konung,
och kring Meriones, Teukros och Meges, vid Ares att likna,
ropade hjältame hop och med lederna slutna tillsammans
stodo beredda till kamp mot Hektor och troernas skaror,

medan det meniga folket bakom gick åter till skeppen.

Samlade bröto nu troerna fram, och Hektor med stormsteg förde dem an, framför honom dock främst gick Foibos Apollo, rundt luring skuldrorna klädd i en sky och med starka egiden, fransad med tofsar och strålände blank, som var af Hefaistos smidd och förärad åt Zeus att till skräck för hjältarna bära; denna i handen han höll och i spetsen för krigarne framskred.

Slutna dem bidde argivernas led, och ett skallande härskri steg ifrån bägge sidorna upp, och från bågarnas strängar pilarna flögo och lansar i mängd ifrån dristiga händer. Mången blef sittande fast i behjärtade krigares lemmar, medan de flesta sig borrhade in under vägen i marken, innan till hullet de nått, som de fikade efter att smaka. Medan Apollo ännu höll i händerna stilla egiden, fölio på hvardera sidan en mängd för de träffande spjuten, men då han spände sin blick i danaernas män och egiden svängde inpå dem och skrek med förfärande röst, då förgjordes modet i kämparnes barm och de glömde den stormande kraften.

Såsom när vilddjur två i en hjord af får eller oxar bringa förvirring och flykt i dunklet af mörkaste midnatt, rusande brådstört fram, då vaktaren ej är tillstädes: så vardt en modlös flykt bland achaiernas män, ty Apollo hade dem slagit med skräck och gaf Hektor och troerna seger.

Man mot man gick mördandet på, sedan lederna skingrats. Hektor gaf döden åt Stichios strax och åt Arkesilaos; Arkesilaos var drott för de kopparklädde boioter, Stichios åter var trognaste vän till den tappre Menestheus. Och för Aeneas' lans där Medon och Iasos föllo;

Medon till konung Oileus' var son, dock född af en frilla,
alltså en broder till Ajas han var, men i Fylake bodde,
långt från sitt älskade fädernesland, emedan han fordom
slagit en broder ihjäl till sin faders gemål Eriopis;
lasos åter var höfvitsman i athenarnes fylke
och var till Sfelos en son, som det sades, och Bukolos' sonson.

Främst i striden bJef Echios dräpt af den käcke Polites,
Klonios föll för Agenor, Polydamas fällde Mekisteus.

Paris Deiochos sköt, när han framme i striden tog flykten,
bak i hans skulderblad, och tvärsigenom gick kopparn.

Medan på dessa de drogo utaf deras skimrande vapen,
sprungo achaierna ner i den pålförskansade grafven,
flyende hit och dit, och drogo sig tvungna bak muren.
Hektor till troerna ropade då med en skallande stämma:
»Fort nu till skeppen åstad, låten ligga de blodiga byten!
Hvilken jag varsnar af er ifrån skeppen hålla sig borta,
honom jag dödar på stället, och ej lär hans lik efter döden
städjas till bålets eld af älskade fränder och fränkor,
utan skall blifva ett hundarnas rof framför llions murar.»

Talade så och hästarna slog öfver manken med piskan,
medan åt troernas led han manande ropte; och alla
styrde då skriande fram sina hästar och rullande vagnar
under förfärande larm; och framför dem Foibos Apollo
sparkade ledigt brinkarna ner, som kantade grafven,
så att do föllo däri och där bildades brygga för marschen
vidt och bredt, så långt som ett kastspjut flyger i luften,
slungad t med yttersta kraft af en man, som vill profva sin styrka.
Här falangerna strömmade fram, och i spetsen Apollo

gick med den sköna egiden i hand, och han störtade muren
lika så lätt, som en pilt uppå stranden rifver en sandhög,
hvilken han knappast har lekande byggt i sin barnsliga glädje,
innan han rifver omkull den igen med händer och fötter:
så, o strålande Foibos, du ref, hvad achaiernas söner
byggde med möda och svett, och skrämde dem själfva på flykten.

Ändtligen höllo de stånd, sedan ända till skeppen de kommit,
talande mod till hvarann, och med händerna lyfta mot himlen
sände upp brinnande böner enhvar till samtliga gudar.
Varmast Gereniske Nestor dock bad, achaiernas fader,
sträckande armarna upp mot den stjärnesmyckade himlen:

»Z»eus Allfader, om nånsin en man i det bördiga Argos
brände af oxar och får på ditt altare saftiga låren,
för att få lyckligen komma igen, och du lofvade detta,
minns det, Olympier, nu och vänd olycksdagen ifrån oss
och låt ej längre achaierna så af troerna kufvas!»

Bedjande talte han så, och styraren Zeus med en åskskräll
bifall skänkte åt bönen, som bads af den åldrige Nestor.
Troerna dock, när de äskandet hört från Zeus med egiden,
satte än värre argiverna an med en brinnande stridslust.
Som när en tornande våg på det vidtkringseglade hafvet
slår öfver relingen in i ett skepp, af den häftiga stormens
drifvande kraft, som hvar bölja på haf till det yttersta ökar:
så öfver muren med skallande skri trojanerna bröto,
jagade hästarna fram och med dubbelspetsade lansar
började striden, enhvar från sin vagn, tätt inne vid skeppen;
medan achaierna uppe från däck på de beckade skeppen
värjde med stänger sig käckt, som på skeppen lågo för sjöslag,
långa, beslagna med järn och med kopparspetsar i ändan.

Under det ännu achaiernas män och troerna stridde
borta vid muren och långt från de lätthänglidande skeppen,
satt i den käckle Eurypylos' tält den ädle Patroklos,
muntrande honom med ord och ströende helande örter
öfver hans rysliga sår för att stingande smärtorna stilla;
men då han märkte, att troernas folk re'n stormade muren,
och bland danaernas folk däremot vardt skrik och förfäran,
bröt han i jämmer ut och med flätan af händerna häftigt
slog sig på låren, och så han klagande talte och sade:

»Ej kan jag här i ditt tält, Eurypylos, stanna nu längre,
fast du behöfde det visst, ty en väldig kamp är på färde,
utan låt väpnaren sköta ditt sår. Jag själf måste skynda
hem till Achilles igen för att honom mana till striden.
Ty hvem vet, om icke mitt ord med de eviges bistånd
mäktar att röra hans själ; en vän ju ej talar förgäfves.»

Så han sade och skyndade bort. Men achaiernas söner
höllo mot troerna manligen stånd, men förmådde dock icke
drifva från skeppen de stormande bort, fastän färre de voro;
heller ej troerna voro i stånd att danaernas fylken
genombryta och tränga sig in bland tälten och skeppen;
utan som snöret är rakt, som jämnar en bjälke till skeppet
under den kunnige timrarens hand, som i hela sitt yrke
mästerskapet har nått och fått lära af själfva Athene,
likaså jämn mellan dem stod blodiga striden och vägde,
och om hvartenda af skeppen var strid mellan skara och skara.

Hektor nu stormade fram emot Ajas, frejdade hjälten;
bägge de kämpade skarpt om ett skepp, men hvarken förmådde
Hektor det sätta i brand och Ajas fördrifva, ej heller
Ajas att Hektor förja'ga igen, då en gnd honom framdref.
Men då Kaletor, en son af Krytios, steg med en eldbrand
fram emot skeppet, sitt spjnt honom Ajas rände i bröstet;
tungt han i marken föll och tappade branden ur handen.
Och då nu Hektor för ögonen såg sin behjärtade frände
ligga i stoftet på jord invid stammen af beckade skeppet,
genast med skallande röst han till troer och lykier ropte:
»Troer och lykiske man och dardaniske handgemängskämpar!
Gifven ej vika i striden ett steg i denna vår trängsel
utain försvaren Klytios' son, så att ingen achaier
tager hans vapenskrud, där vid skeppens rad han är fallen.»

Sagdt, och mot Ajas han slungade af den blänkande lansen,
träffade honom dock ej, men Lykofron, sonen af Mastor,
Ajas vapenkamrat, en Kytherier, hvilken hos honom
hade sitt hem, se'n han flytt för ett dråp från det helga Kythera,
honom hans hvässade lans i hufvudet råkade vid örat,
där invid Ajas han stod, och i stoftet föll han på ryggen

neder af skeppet på jord, och lifvet ur lemmarna flydde.
Ajas ryste därvid och ropade strax till sin broder:
»Älskade Teukros, vår redlige vän Mastoriden är fallen,
hvilken vi ärade hemma så högt som vår fader och moder,
alltsedan kommen han var från Kythera och lefde ibland oss;
honom den trotsige Hektor har dräpt, hvar har du de hastigt
dödande pilar och bågen, du fick af Foibos Apollo?»

Sagdt, och Teukros hörde hans ord och sprang fram till hans sida,
hållande spänstiga bågen i hand och det rymliga kogret,
och lät de stingande pilarna tätt mot troerna flyga.

Kleitos han träffade först, Peisenors härlige telning,
hjälten Polydamas', Panthoos' sons, behjärtade körsven,
just som han tömmarna höll och hade med hästarna möda,
medan han styrde dem in, där striden sig vältrade tätast,
Hektor och troernas folk till behag, men blef själf af sin ofärd
drabbad, och ingen den värjde utaf, så gärna de ville.

Ty bak i nacken på honom flög in den smärtande pilen;
neder af vagnen han föll, och hästarna ryggade häftigt,
under det vagnen skramlade tom. Men Polydamas, ägarn,
såg det och först sprang fram och motade själf sina hästar.
Åt Protiaons son Astynoos gaf han dem sedan
och honom manade strängt att med ögonen fästa på honom
hålla dem redo, och därpå igen steg han fram bland de främste.

Fram tog Teukros ånyo en pil för att skjuta på Hektor,
och han på striden väl skulle gjort slut vid achajiska skeppen,
därest han träffat och fällt honom midt i hans hjältebedrifter.
Dock, han var icke fördold för Zeus' allskådande blickar,
hvilken om Hektor höll vakt och ej unnade Teukros den hedern,
utan lät brista den tvinnade sträng på hans frejdade båge,
just som han spände och sköt; och kopparpilen den tunga

vilse åt sidan för, och ur händerna föll honom bågen.

Teukros ryste därvid och talade så till sin broder:

»Ve mig, i sanning en gud afklipper ja alla de planer,
som skulle båta vår strid. Nu slog han mig bågen ur handen
och nytvinnade strängen slet af, som i morse jag påsatt,
för att han måtte stå bi, om ock pilarna tätt skulle flyga.»

Ajas, Telamons väldige son, honom svarte och sade:

»Käre, låt bågen då liggande bli jämte pilarna alla,
sedan dem nu har fördärfvat en gud, som danaerna hatar.
Tag långskuggande lansen i hand och skölden på skuldran
och emot troerna kämpa med kraft och egga de andra.
Icke skall fienden utan besvär, om han också oss kufvar,
taga de toftade skeppen. Välan, låt oss tänka på striden!»

Sade, och Teukros sprang hän och lade sin båge i tältet,
kastade sedan på skuldran en sköld med fyra lag oxhud,
satte på kraftiga hufvudet fast den präktiga hjälmen,
smyckad med tagelbuske, som vildt nedsvajade ofvan,
tog sitt väldiga spjut med hvässade spetsen af koppar
och gaf sig springande af och var hastigt tillbaka hos Ajas.

Knappast fick Hektor se, huru Teukros fått bågen fördärfvad,
innan med skallande röst han till troer och lykier ropte:

»Troer och lykiske män och dardaniske handgemängskämpar!
Vänner, våren nu män och fäkten med stormande styrka
invid de halkade skeppen, ty nyss har mitt öga fått skåda,
huru af Zeus för den tappraste man blef fördärfvad hans båge.
Lätt Allrådares skydd är att skönja på dödliga mänskor,
både på dem, som han lyfter till makt och en lysande ära,
och uppå dem, som försvaga han vill och ej mera beskärma;
såsom han hjälper nu oss, men förminskar argivernas mandom.

Kämpen vid skeppen då alla nu käckt; och hvemhelst ibland eder som. får sin bane af lans eller pil och fyller sitt öde, stupe, välan; ty hans ära det blir att för fäderneslandet ligga där fallen, och frälsade se'n äro makan och barnen och i behåll är hans hus och hans jord, när achaiernas söner segla på skeppen tillbaks till den älskade fädernejorden.»

Sade och lifvade hjärta och mod på hvarenda ibland dem.

Men uppå motsatt håll uppmuntrade Ajas de sina:

»Blygens, argiviske män! Nu gäller att antingen falla eller att frälsa vårt lif och förstörelsen värja från skeppen.

Hoppens I kanske att komma till fots hem till fädernejorden, därest vår flotta blir bränd af den hjälmomstrålade Hektor?

Hören I icke, hur hela sin här han ljudligen manar uti sitt vilda begär att få sätta i brand våra fartyg?

Icke till dansen minsann han manar dem upp, men till striden.

Och för oss själfva ej visare råd och beslut är att finna än att med vapen i hand oss störta på fienden modigt.

Bättre att röna med ens, om dö eller lefva vi skola, än att till ingen nytta så här invid skeppen helt sakta ödas i pinande kamp, och därtill af ringare kämpar.»

Sade och lifvade hjärta och mod på hvarenda ibland dem.

Hektor nu Schedios drap, Perimedes' son, som i kriget förde fokeerna an; och Ajas Laodamas fällde,

som var Antenors son, fotkämparnes lysande höfding.

Af ven Polydamas fällde en man, Kylleniern Otos,

hvilken var Meges' vän och de stolte epeiernas höfding.

Meges sprang fram för alt hämnas hans död, men åt sidan för länsan

väjde Polydamas kvickt, och den träffade ej — ty Apollo

tillät icke, att Panthoos' son skulle falla i striden —,

men på Kroismos i stället hans lans gick midt in i bröstet;

tungt han i marken föll, och Meges rustningen afdrog.
Därvid mot honom sprang Dolops, en man förfaren i spjutstiid.
son af Lampos, Laomedons son, och under sin uppväxt
öfvad i vapenlek af sin fader, den ypperste hjälte.
Tätt inpå lif vet han sprang och lansen midt genom skölden
stötte, men Meges skyddades godt af sin präktiga brynja,
som var af starkaste pansarfjäll; den hade hans fader
bringat från Efyra hem, från stranden af floden Selleeis,
sedan han fått den till skänks af sin gästvän, drotten Eufefs,
för att i striden den bära till värn mot fiendemänner;
denna nu ock från hans älskade son afvärjde fördärfvet:
Meges i blinken gaf stöten igen och med spetsiga lansen
räckte hans tagelsmyckade hjälm på dess öfversta hvälfning;
svajande tagelbujken bröts loss och föll uppå jorden
neder i stoftet i hela sin prakt, nyfärgad med purpur.
Dolops dock ännu höll stånd och hoppades ännu på seger,
men till den andres hjälp kom den krigiske drott Menelaos,
hvilken från sidan mot Dolops steg fram, som märkte det icke,
och bak i skuldran rände sitt spjut, så att tvärs genom bröstet
udden for ut i en fart, och han segnade neder framstupa.
Bägge nu skyndade fram att af skuldrorna draga på honom
kopparrustningen af, men Hektor på f ränd erna alla
ropte och eggade främst Hiketaons son Melanippos,
kraftige hjälten, som hade förut fotsläpande oxar
skött i Perkotes bygd, medan fienden ännu var fjärran,
men när danaernas här hade seglande kommit på skeppen,
dragit till Troja igen och nu lyste i troiska hären
och fick hos Priamos bo och var lika med sönerna hedrad;
honom nu Hektor manade strängt och talte och sade:
»Skola vi dröjande stå, Melanippos? Känner ej du ens
hjärtat sig hvälfva i bröstet af sorg för din dödade frände?
Ser du kanhända då ej, hur med Dolops' rustning de syssla?

Följ mig, ty nu är ej tid att mot fienden kämpa på afstånd,
innan vi dödat argivernas män eller också af dessa
Ilion störtas från höjden i grus och dess borgare mördas.»

Sade och före gick fram och följdes af lysande hjälten.

Men Telamoniern Ajas jämväl argiverna mante:

»Vänner, o varen nu män och betänken, hvad äran er bjuder?

Söke i striden enhvar att sig hedra i vännernas ögon.

Älskar sin ära ett folk, då frälsas långt flere än falla,

däremot flyende män ha förspillt både ära och räddning.»

Sagdt, och de ifriga redan förut af sig själfva på striden,

lade på hjärtat hans ord och med kopparblixtrande leden

drogo kring skeppen ett hägn; dock Zeus dref troerna framåt.

Nu Menelaos Atriden till dåd Antilochos mante:

»Ingen är yngre än du, Antilochos, här af oss alla,

ingen i loppet så snabb och ingen så tapper i striden.

Tänk, om du rusade fram och någon af troerna fällde!»

Sade och skyndade bort, men ynglingen hade han eggat.

Denne ur hären sprang fram och slungade glimmande lansen,

sedan han skådat sig om, och troerna veko tillbaka

undan hans kast, dock slungade ej han sitt vapen förgäfvnes,

ty Hiketaons son Melanippos, trotsige hjälten,

som skulle just gå till strids, fick lansen i bröstet vid vårtan;

tungt han i marken föll, och i fallet skramlade vapnen.

Frajn Antilochos sprang, såsom hunden den sårade hjortkali

rusar på lifvet, som nyss, då från bädden han flyende uppsprang,

träffats af jägarens pil och döende segnar till jorden:

så, Melanippos, mot dig, för att taga din lysande rustning,

käcke Antilochos sprang; men han Hektors ögon ej undgick,

hvilken mot honom rusade strax genom drabbningens vimmel.

Ej höll Antilochos stånd, fast en hurtig krigare eljest,
utan han gaf sig på flykt, som ett vilddjur efter sitt odåd,
när det har dödat en hund eller också en vallande herde
och tar till flykten brådt, innan karlarne hinna att samlas:
så han flydde med hast, medan Hektor och troerna efter
sände af stingande spjuten en skur under skallande härskri;
dock han sig vände och stod, när de sinas leder han nådde.

Men likt glupande lejon på nytt mot de halkade skeppen
stormade troerna fram, och Zeus såg sin vilja fullbordas;
ständigt han hfvade kraften hos dem, men achaiernas söner
modet och segeräran betog och blott troerna stärkte.

Ty han besluten var att ära förunna åt Hektor,
Priamos' väldige son, för att denne på buktiga skeppen
måtte nu kasta förhärjande eld och fullborda den grymma
bönen, som Thetis bedt; och alltså den vise Kronion
väntade endast att skenet få se af ett brinnande fartyg:
då var hans mening att strax trojanernas skaror från skeppen
drifva tillbaka igen och danaerna seger beskära.

Sålunda sinnad, han hetsade fram mot de halkade skeppen
Hektor, Priamos' son, som ock själfmant glödde af ifver.
Rasande trängde han fram som Ares, då lansen han svingar,
eller som elden far fram i den snåriga skogen bland bergen.
Fradgan om läpparna stod, och inunder de buskiga brynen
lågade ögonen hemskt, och omkring hans tinningar hjälmen
hotfullt nickade blank vid den stormandes häftiga fotsteg.
Zeus honom värnade själf från höjden af blånande etern
och ibland skaror af män förunnade lysande ära
ensamt åt honom, ty kort var den tid, som han hade att lefva,
sedan Athene hans skickesdag fortskyndade redan,
då lian sin död skulle få af Pelidens väldiga händer.
Nu han försökte att spiänga med makt achaiernas leder,

där han de tätaste skarorna såg och de yppersta vapnen,
men han det mäktade ej, hur häftigt han också försökte.
Stående tätt som en mur, de höllo sig fäste som klippan,
hvilken står reslig och, brant på stranden af skummiga hafvet,
trotsande både hvar stöt af de tjutande vindarnas anlopp
och hvar svällande våg, som högt uppsprutar mot henne:
sådan danaernas här utan vacklan troerna bidde.

Men som af eld omstrålad, på nytt han mot lederna framsprang,
brytande in, såsom vågen slår in öfver seglande skeppet
utan att väja, svälld af en storm, som ur skyarna föddes;
däcket då alldeles höljes af skum, och den rysliga blåsten
smattrar i seglets duk, och i hjärtat de darrande sjömän
bäfvade, ty endast med knappaste nöd undkomma de döden:
sålunda bäfvade starkt i achaiernas bröst deras hjärta.

Och han for på dem igen som ett glupande lejon på korna,
livilka i tusental på den sänka och rymliga ängen
betande gå, och en herde är med, som har ännu ej lärt sig,
hur man behornade fänadens lif skall försvara mot vilddjur;
ständigt han vallande går bland de främsta och eftersta korna,
men uti midten far lejonet in och där äter en oxe,
under det alla de öfriga fly: så flydde med bäfvan
alla danaerna plötsligt för Zeus och för strålande Hektor;
En han dödade dock, Perifetes, en man från Mykene,
hvilken till Kopreus var son, den där fordom åt konung Eurystheus
plägade vandra med bud till Herakles, väldige hjälten.
Sonen dock öfverträffade långt sin svagare fader
uti hvar manlig dygd, i krigsmannamod och i snabblopp,
och kunde mäta sig ock med de främste Mykener i klokhed;
nu fick Priamos' son af honom sin ära förökad.

Ty då han vände sig om, kom hälen att stöta mot skölden,
hvilken han bar till sitt värn, och som ända till fötterna nådde;
hämmand i steget, på ryggen han föll, och hjälmen af koppar

omkring hans tinningar skramlade doft, då han föll öfveranda.
Hektor det varnade strax och stod med ett språng vid hans sida,
rände sin lans i hans bröst och honom i vännernas åsyn
dräpte; de intet förmådde till hjälp, fastän sorgsna för vännen,
därför att själfva de bäfvade svårt för gudomlige Hektor.
Hedan de sågo framför sig och kring sig de yttersta skeppen,
som hade landsatts först, och troerna strömmade efter.
Då bakom skeppens yttersta rad, allenast af nödtvång,
veko argivernas män, men stannade där invid tälten,
slutande leden tätt, och spridde sig icke i lägret,
hållna tillbaka af fraktan och skam, under rop till hvarandra.
Främst Gereniske Nestor likväl, achaiernas fader,
allesammans i hären besvor vid föräldrarnas minne:
»Vänner, o våren nu män och låten i sinnet få insteg
blygsel för främmande folk, och dragé enhvar sig till minnes
hustru och barn och sin egendom all och föräldrarna kära,
antingen ännu de äro vid lif eller döda de äro.
Eder vid dessa jag ber ocb besvär, som äro i fjärran,
att I stån faste som män och vänden er icke på flyktens

Sade och lifvade hjärta och mod på hvarenda ibland dem.
Från deras ögon Athene fördref det skymmande dunklet
så att omkring dem blef klaraste ljus på sidorna bägge,
både åt skeppen till och åt platsen för rasande striden.
Hektor de tydligt varnade nu och kamraterna alla,
både de trötte, som stodo bakom och fäktade icke,
och de som kämpande stodo ännu vid de toftade skeppen.

Icke det likade dock den hjältemodige Ajas
längre att stå på den plats, där de andra achaierna stodo,
utan med väldiga steg gick han fram öfver däckan af skeppen,
medan han svängde en stång af det slag, som brukas i sjöslag,

två och tjugu alnar i längd och beslagen med järnband.
Som när en man, som en mästare är i att rida på hästar,
fyra af hingstarna väljer sig ut och dem kopplar tillsamman
och under eggande rapp ifrån slätten spränger mot staden
fram uppå allfarväg, och män och kvinnor med häpnad
skåda hans vådliga ridt, men han säkert och utan att fela
springer beständigt från häst och till häst under flygande farten:
sålunda skred där med väldiga steg på de toftade skepp an
Ajias från däck ock till däck, och hans rost ljud ända till himlen,
då han med skallande rop danaerna manade ständigt
skeppen och tälten att värna med kraft. Men Hektor ej heller
dröjde bland skarorna kvar af de välbepansrade troer,
utan som glänsande örnen slår ned på en skara af fåglar,
medan vid rinnande floden de gå för att söka sig föda,
flyttande tranor och gäss eller ock långhalsade svanor:
sålunda Hektor mot ett af de mörkblåstammiga skeppen
rusade häftigt fram, och Zeus honom bakifrån pådref
med sin allsmäktige hand och eggade äfven hans kämpar.

Åter då lågade upp en förbittrad strid invid skeppen,
så att man skulle ha trott, att de män, som möttes i kampen,
kunde ej slitna och tröttade bli; så häftig var striden
Och deras tanke därunder var den: achaiernas söner
väntade räddning ej mer i sin nöd, utan döden allenast;
troernas folk däremot af det hoppet besjälades alla
skeppen att sätta i brand och att döda achaiernas hjältar;
tänkande slikt i sin själ, de gingo hvarandra på lifvet.

Hektor i aktern grep tag på det vackra höfdingaskeppet,
som öfver böljorna snabbt fört Protesilaos till Troja,
men honom aldrig fick föra tillbaks hem till fädernejorden.
Alltså om dennes skepp mot hvarandra achaier och troer

kämpade man mot man, och ingen där fanns, som på afstånd
väntade surrande pilarna in och de susande spjuten,
nej, utan tätt inpå och med samma behjärtenhet alla
gingo hvarandra till lifs med slipade yxor och bilor
eller med väldiga svärd eller dubbelspetsiga lansar.

Många de slagsvärd voro med skönt svartbandade fästen,
hvilka där föllo till jord från krigarnes händer och skuldror
under den rasande strid, och på marken flödade bloden.

Hektor ej släppte sitt tag, utan höll sig med händerna bägge
vid skeppsprydningen fast och till troerna manande ropte:

»Hitåt med eld! Och ett jubelrop upphäfven nu alla!

Nu har oss Zeus gett en dag, som går upp emot alla de andra.

Skeppen, vi taga, som seglade hit emot gudarnes vilja
och oss förvållat så ondt, tack vare de äldstes försagdhet,
hvilka, så ofta jag önskade slåss härnere vid skeppen,
höllo tillbaka mig själf och hejdade också mitt krigsfolk.

Men om de våras förstånd förvillades då af Kronion,
nu är det annat, han eggjar oss själf och befäller att strida.»

Sagdt, och med ökad ifver hans folk mot argiverna frambröt.

Ajas ej härdade ut under mängden af flygande spjuten,
litet han drog sig tillbaks, då han redan sig väntade döden,
lemnade däckets i hast och på styrrrianstoftet nu uppsprang.

Där med spejande blickar han stod och dref undan med lanser
hvarje trojan, som med blossande eld sprang fram emot skeppen,
och han med skallande rop danaerna manade ständigt:

»Vänner, danaiske män, krigsgudens behjärtade svenner,
stånden nu fäste som män och minnets att värja er kraftigt!

Eller kanhända vi tro, att bakom oss stå hjälpare redo
eller en starkare mur, som vårt folk kan beskärma mot ofärd?

Nej, vi ej hafva en stad här bredvid med torn och med murar,
som kan bereda oss skydd och sända oss folk till förstärkning,

utan på öppna fältet vi stå mot trojanernas härsmakt
trängda mot hafvet ut och fjärran från fädernejorden;
därför vår frälsning i armarna bor, men icke i slapphet.»

Sagdt, och med rasande mod han stötte omkring sig med lansjen;
och så snart en trojan försökte att springa mot skeppen
fram med en lågande brand för att Hektors maningar lyda,
strax honom Ajas passade på och fällde med lansen.
Tolf af troerna stack han ihjäl invid beckade skeppen.

SEXTONDE SÅNGEN.

Patroklos kämpar och faller.

Så de kämpade där om det fagertoftade skeppet.
Men till Achilles, krigarnes drott, framträdde Patroklos;
brännande tårar han göt uppå kinderna, såsom en källa
gjuter från klippans brant sitt mörka och skimrande vatten.
Honom med ömkan såg snabbfotade hjälten Achilles
och med bevingade ord han talte till honom och sade:

»Säg, Patroklos, hvi gråter du så som en flicka helt liten,
som efter modern springer och ber att bli tagen på armen,
håller i klädningen fast och hindrar sin moder i brådskan,
stirrande upp med sin tårade blick, tills henne hon tager:
likadan är du, Patroklos, att se med de pärlande tårar.
Önskar du något förmåla för mig eller ock för mitt krigsfolk?
Eller kanhända du ensam ett bud har förnummit från Fthia?
Annu man säger förvisst, att Menoitios, sonen af Aktor,
lefver och Peleus, Aiakos' son, Myrmidonernas konung,
båda de gamle, som skulle så djupt med sin död oss bedröfva.

Skall jag väl tro, att du jämrar dig så för argivernas öde,
livilka vid skeppen förgöras till lön för hvad själfva de brutit?
Tala och intet fördölj, för att bägge vi måtte det veta.»

Suckande djupt, honom svarade du, vagnskämpe Patroklos:
>Ädle Achilles, du Peleus' son, bland achaierna den störste!
Blif ej förtörnad, ty jämmern är stor, som achaierna trycker.
Ack, ty alla de kämpar, som förr de ypperste voro,
ligga vid skeppen sårade nu af en pil eller lansstöt.
Träffad af pil Diomedes är, den starke Tydiden,
sårad af spjut Agamemnon själf och den tappre Ulysses,
och af en stingande pil är Eurypylos träffad i låret.
Kunniga läkare syssla med dem och försöka med örter
såren att hela; men själf är du obeveklig, Achilles.
Måtte mig aldrig betaga en harm lik den, som du hyser,
olyckshjälte! Hvem får då väl ens i de kommande slakten
glädje af dig, om du döden ej nu från argiverna värjer?
Obarmhärtige, ej är du son af den frejdade Peleus
eller är Thetis din mor, nej, af skimrande hafvet du föddes
och af de branta och skrofliga fjäll, ty ditt hjärta är stenhårdt.
Men om du skrämmer tillbaks i din själ af en gudablefallning,
och någon sådan från Zeus har dig yppat din heliga moder,
skicka åtminstone genast då mig ut i striden med hela
myrmidonernas här att danaerna varda en ljusning.
Lemna mig också till låns dina härliga vapen i striden;
troerna kanske då tro, det är du, och sig hejda i kampen,
så att achaiernas modiga folk i sin vända får andan
draga omsider; om aldrig så kort, blir det ändå en hvila.
Krafterna äro ju friska hos oss, och de mattade troer
torde vi drifva till staden helt lätt ifrån skeppen och tälten.»

Bedjande talte han så i förblindelse stor, ty han därmed

bad för sig själf ju om undergång och den rysliga döden.

Misslynt svarade då snabb fotade hjälten Achilles:

»Ve mig, Patroklos, du ättling af Zeus, hvad var det du sade?

Hvarken jag skrämmes tillbaks i min själ af en gudabefallning,

eller har sådan från Zeus mig förkunnat min heliga moder;

men det mig vållar en harm, som fräter mitt hjärta och sinne,

när sig fördristar en man till att råna en ann, som är jämngod,

och honom rövva hans äreskänk, för det själf han har makten;

detta förbittrar mig djupt, efter allt hvad mitt hjärta fått utstå.

Flickan, som valdes till gåfva åt mig af achaiernas söner,

och som med lansen jag vann, då jag tog den belastade staden,

rycktes igen ur min famn af den rådande drott Agamemnon,

Atreussonen, som vore jag blott en den uslaste främling.

Dock, må det skedda nu vara förbi, och jag ämnat ej heller

oafåtligen vredgas alltjämt, fast jag tänkte i sanning

icke att dämpa min vrede så snart, utan först, när omsider

till mina egna skepp hade hunnit den larmande striden.

Spänn då på skuldorna dina min prisade rustning, Patroklos,

och för i drabbningen fram myrmidonernas krigiska skaror,

då nu ett blåsvart moln af trojancr redan kring skeppen

dragit sin Öfvermäktiga ling, och på stranden af hafvet

undanträngda achaierna stå på den yttersta remsan.

Hela trojanernas rike ryckt an mot de våra med käckhet,

sedan de pannan ej se af min hjälm såsom eljest i striden

stråla dem nära inpå; men i hast de väl flyende fyllde

vattengrafvarna alla med lik, om blott Agamemnon

ville bete sig som vän; nu kämpa de rundt omkring lägret.

Hvarken rasar nu mera till värn mot danaernas ofärd

lansen i handen på Tydeus' son, Diomedes den kække,

icke har heller jag hört Agamemnons manande stämma

från hans förhatliga mun; blott mannförödaren Hektors

skallar omkring, då han eggat sitt folk, som med jublande härskri

fyller all slätten upp och achaiernas söner besestrar.
Nu likväl, o Patroklos, bryt in att med makt ifrån skeppen
värja förstörelsen af, så att icke med blossande elden
flottan de bränna för oss och betaga oss hoppet om hemfärd.
Hör nu ett ord, som jag önskar till sist att dig lägga på hjärtat,
för att du måtte förvärfva åt mig inför alla achaiier
lysande heder och pris, och att dessa må skicka tillbaka
däjligen flickan till mig och lysande skänker därjämte.
Drif dem från skeppen och sedan vänd om! Och skulle dig också
ära förutna än mer tordönande maken till Hera,
äflas dock icke att vidare slåss mot de krigiska troer
mig förutan; du kominer därmed att förringa min ära.
Och låt af segerberusningen ej dig förleda i striden
att emot Ilion föra ditt folk, när du troerna nedgör;
ty från Olympen kanhända då en af de evige gudar
träder emellan, ty högt fjärrskjutaren Foibos dem älskar;
utan på stunden vänd om, när du bringat en ljusning bland
skeppen, och låt de öfriga vidare slåss med hvarandra på slätten.
Måtte — du evige Zeus och Athene och Foibos ilpollo! —
ingen af hela trojanernas här och ingen argiver
slippa från döden, och endast vi två ur förgörelsen frälsas
för att få ensamma lägga i grus det heliga Troja!»

Sålunda föllo de ord, som de skiftade där med hvarandra.
Ajas ej härdade ut under mängden af flygande spjuten,
utan betvangs af Kronions beslut och de modiga troerb
siändiga kast, och hemskt kring hans tinningar blänkande hjälmen
skrällde för spjuten, som haglade tätt mot dess prydliga kindskydd,
och han i vänstra skuldran blef trött af att skimrande skölden
hålla framför sig jämt, men de ändå förmådde ej honom
bringa att vackla ett grand, fastän öfversållad med kastspjut.
Bröstet sig häfde, han andades kort, och svetten i strömmar

rann öfver hela hans kropp, och i rasande kampen ej andrum skänktes ett ögonblick, utan nöden blef värre och värre.

Sångmör, sägen mig I, som bon i den höga Olympen,
huru det först kom eld i achaiernas toftade härskepp?
Hektor mot Ajas sprang plötsligen fram och mot lansens askträd
svängde sitt väldiga svärd och strax bakom glimmande spetsen
skaftet högg alldeles af, och den stympade lansens förgäfves
svingade Telamons son i sin hand, och långt ifrån skaftet
kopparspetsen föll ner och klingade doft emot marken.
Ajas på stund i sin manliga själ förstod med en rysning
gudarnes verk, och att ljugaren Zeus hans planer i striden
hade tillintetgjort och förunnade troerna segern,
och sig ur kasthåll drog, men troerna genast på skeppet
kastade eld, som sig blossande spred och var icke att släcka.

Så stod nu akterstammen i brand. Men den ädle Achilles
slog sig på låren af harm och talade så till Patroklos:
»Ädle Patroklos, till strids, du hästomtumlade hjälte!
ty ifrån skeppen jag re'n ser blossa förtärande elden.
Låt dem ej bränna dem upp och stänga oss vägen till undflykt.
Kläd dig i rustningen fort; jag själf går att krigarne samla.»

Sagdt, och Patroklos strax den strålande rustningen påtog.
Benen han omgaf först med de vackra och blänkande skenor,
dem han vid anklarna fäste ihop med spännen af silfver;
därpå han bröstet sig gärdade om med den snabbe Pelidens
konstutsirade brynja, som sken som en tindrande stjärna;
hängde om skuldrorna se'n det silfvernaglade svärdet,
hamrad t af koppar, och tog på sin arm den väldiga skölden
satte på kraftiga hufvudet fast den präktiga hjälmen,
smyckad med tagelbuske, som vildt nedsvajade ofvan,

fattade sist ett par spjut, som passade honom i handen.
Däremot rörde han ej Pelidens väldiga stridslans,
tung och stadig och lång, den ingen af alla achaier
mäktade svinga, förutom allen den bålde Achilles,
lansen af Pelions ask, som Cheiron förärat hans fader,
huggen på Pelions topp för att hjältarne blifva till bane.
Hästarna bjöd han i hast Automedon spänna för vagnen;
honom han ärade högst efter segerhjälten Achilles,
ty han den trognaste var att i striden förbida hans tillrop.
Genast Automedon spände då för de eldiga hästar,
Xanthos och Balios, hvilka så snabbt som susande vindar
flögo åstad och åt Zefyros födts af harpyan Podarge,
medan på bete hon gick på en äng vid Okeanos' flöde.
Därpå i löshästselen bredvid han Pedasos spände,
som af Achilles förts hem, då han tagit Eetions kungsstad,
och som var dödlig blott, men höll steg med odödliga spannet.

Själff gick Achilles omkring och bjöd myrmidonerna alla
rundtorn i tälten sig väpna till slrid. Och som glupande vargar,
skapta med outsläckligt mod i den raggiga bringan,
hvilka ha rifvit ihjäl ibland bergen den stoltaste kronhjort
och honom sluka nu glupskt, kring käftarna blodade neder,
och uppsöka därefter i flock mörkskimrande källan
för att från ytan däraf med tunna och slaskande tungor
lapa sig vatten och dregla den full med den lefrade blodan,
under det modet i bringan är käckt och bukarna stinna:
sådana strömmade hop myrmidonernas drottare och furstar
rundt om Achilles' behjärtade vän, den ädle Patroklos,
och nu ibland dem Achilles gick fram med sin krigiska maning
både till kämpar på vagn och till meniga folket af sköldmän.

Femtio seglare stor var den flotta, med hvilken Achilles

seglade öfver till Troja; på hvart af de femtio skeppen
femtio kämpar ombord på roddarebänkarna sutto.
Fem skeppshöfdingar satte han till, som han kunde med trygghet
lita uppå, men han själf var den högste och rådande drotten.
Första fördelningens drott var Menesthios, grann i sin rustning;
son af Spercheios han var, den af himnielen ammade floden,
och honom födt Polydora, kung Peleus' tjusande dotter,
dödliga kvinnan, som legat i famn på den kraftige flodgud;
Boros likväl, Perieres' son, för hans fader fick gälla,
hvilken med henne blef öppet förmäld för sin rikliga brudskänk.
Öfver den andra fördes befäl af den tappre Eudoros,
som till en jungfru var son, Polymela, den vänsta i dansen,
dotter till Fylas. En gång henne kraftige Argusförgörarn
såg på en Artemisfest i de sjungande tärnornas ringdans
fira gudinnan, som gläds åt de gyllene pilar och jakten,
och han förälskad på löftet gick upp och sig lade hos henne,
nödafvärjaren Hermes, i lön, och hon födde Eudoros,
lysande sonen, snabb i sitt lopp och en hjälte i striden.
Men när i dagens ljus Eileithyia, förlossningsgudinnan,
hade bragt pilten fram och han strålande solen fått skåda,
henne då Aktörs son, den behjärtade hjälten Ehekles,
förde som brud till sitt hem, då han gifvit den rikaste brudskänk;
pilten åter blef fostrad och skött af den åldrige Fylas,
som honom hade så kär, som hade han varit hans egen.
Oiver den tredje fördelningen bjöd den kække Peisandros,
Mamimalos' son, som den ypperste var i att kämpa med lansen
af myrmidonernas män, näst efter den trogne Patroklos.
Ofver den fjärde var drott vagnskämpan den åldrige Foinix;
öfver den femte till sist Alkimedon, son af Laerkes.

Men sedan Peleus' son under höfdingar sina hvart fylke
ordnat och uppställt väl, han manade kraftigt dem alla:

»Nu, myrmidoner, må ingen af er de hotelser glömma,
som invid beckade skeppen I jämt mot troerna fällden
under min vredes tid, då I klagaden på mig hvarenda:
»Faslige Peleusson, din moder dig ammat med galla,
grymme, som tvingar ditt folk att hålla sig stilla vid skeppen!
Låtom oss hellre då strax med de hafbefarande skeppen
segla till hemmet, då dig en så rasande vrede har gripit.»
Sålunda tälten I samlade tidt, men nu är den kommen,
kampens stora bedrift, som I törstaden efter så länge;
alltså mot troerna kämpe enhvar, som har mod i sitt hjärta!»

Sade och eggade hjärta och mod på hvarenda ibland dem;
tätare slöto sig leden ihop, när de konungen hörde.
Såsom när stenar på stenar helt tätt en byggande radar
uti en husvägg hög, som skall utestänga hvar vindstöt:
så sig radade tätt deras hjälmar och sköldar med buckla,
sköld vid sköld, och hjälm vid hjälm, och kämpe vid kämpe;
rörde de hufvudet blott, då stötte de buskiga hjälmar
samman med glimmande byglar, så tätt till hvarandra de stodo.
Tvänne hjältar likväl framför alla de öfriga stodo,
hjälten Patroklos det var och Automedon, hysande bägge
samma begär att i striden gå främst. Men den ädle Achilles
skyndade in i sitt tält och öppnade locket på kistan,
konstarbetad och skön, som den silfverfotade Thetis
bringat ombord på hans skepp, fullpackad med yppersta tröjor,
mantlar, som värjde mot blåst, och hyenden sköna af ylle.
Där låg en bägare ock i förvar, ur hvilken ej nånsin
dracks det glödande vin af en annan bland dödliga männer,
heller ej vinstänk göts åt en annan än Zeus ibland gudar.
Denna ur kistan han tog och renade honom med svafvel
först och sköljde därpå med en stråle af skimrande vatten,
tvådde så händerna själf och igöt glödande vinet;

därpå han midt uppå gården steg ut och bad under vinstänk,
medan mot himlen han såg och af ljugaren Zeus var ej osedd:
»Store Palasgiske Zeus, som från vinterkalla Dodona
härskar, där fjärran bland Sella du bor, som ditt gudaorakel
tolka och aldrig sig fötterna två, och som sofva på jorden!
Såsom du hörde min bön tillförne en gång, då jag bad dig,
och tog min ära i skydd och achaierna tuktrade grufligt,
hör min bön äfven nu och fullborda mig denna min önskan.
Icke den gäller mig själf, ty jag stannar här nere bland skeppen,
men jag nu sänder åstad med myrmidonernas härsmakt
vännen i striden. O Zeus, gif seger åt honom till följe!
Dristighet gjut i hans själ, så att tydligt må blifva för Hektor,
antingen denne min vän vet att kämpa, om också allena,
eller de gångerna blott han med oemotståndliga händer,
rasar, då själf jag går fram vid hans sida i drabbningens vimmel.
Men då han larmande striden vändt af från achaiernas flotta,
låt honom oskadd komma igen till de toftade skeppen
både med alla de vapen, han bär, och kamraterna käcka!»

Bedjande talte han så och vardt hörd af den vise Kronion.
Dock Allfader det ena blott gaf, och det andra han afslog:
gaf att striden vända utaf från achaiernas flotta,
vägrade hjälten att komma igen helbrägda ur striden.

Men när Achilles till Zeus hade bedit och gjutit sitt offer,
gick han i tältet in och bågaren gömde' i kistan,
trädde så ut framför tältet igen för att vidare åse
grufliga kampen, som stod emellan achaierna och troerna.

Väpnade drogo hans kämpar åstad med den tappre Patroklos
för att på troerna störta sig in med det stoltaste stridsmod.
Hastigt de strömmade ut, såsom ge tingar öfver en landsväg

gjuta sig ut i en svärm, när dem piltaræe reta som vanligt,
låtande aldrig dem vara i fred, där de bygga vid vägen,
och i sin dårskap förvållande ondt åt enhvar utan skillnad;
råkar en vandringsman, som går bara förbi, att dem komma
oförvarandes när, så flyga de modiga kräken
fram ur boet hvareviga en för att värja sitt yngel.

Slika till hjärtan och mod myrmidonernas kämpar från skeppen
tågade ut i en ström, och dånande ljud deras härskri,
och med en skallande röst till kamraterna ropte Patroklos:

»Nu, myrmidoner, I följesmän till Peliden Achilles,
vänner, o våren nu män och ej glömmen er stormande styrka,
att vi må hedra Peliden, som själf långt ypperste hjälten
är vid argivernas skepp och har också de tappreste kämpar,
och att Atriden själf, vidthärskande drott Agamemnon,
må sin förblindelse se, då han kränkte den bästa achaiern.»

Sade och lifvade hjärta och mod på hvarenda ibland dem.

Alla mot troerna störtade fram, och rundtorn från skeppen
skållade dånnet tillbaks af achaiernas väldiga härskri.

Men när de troiske män den tappre Menoitiossonen
sågo med vapenbrodern gå fram i de lysande vapnen,
blefvo de slagna af skräck och begynte att Vackla i leden,
ty de förmodade nu, att vid skeppen den snabbe Achilles
hade sin vrede lagt af och försonlighet åter sig iklädt;
ängsligt de blickade kring för att finna en räddning från döden,

Först af alla sin glimmande lans den tappre Patroklos
slungade midt in i fiendens hop, där vimlet var tätast,
akter om skeppet, som förts af den modige Protesilaos,
och han Pyraichmes drap, som Paionernas stridsvagriskämpor
hade från Amydon fört, där den breda Axios strömmar;
lansen i högerskuldran gick in, och på ryggen i stoftet

föll han med jämrande rop, och paioniske kämpar ne rundtorn
togo till flykten brådt, ty Patroklos förfärade alla,
då deras höfding han drap, som var ypperste hjälten ibland dem.
Bort ifrån skeppen han fienden dref, och branden han släckte.
Halfförbrändt låg skeppet där kvar, medan troerna flydde
under förvirradt tumult och danaerna strömmade efter
mellan de halkade skeppen, och ej var en ände på larmet.
Såsom när ljungeldslekaren Zeus från det väldiga berget
drifver de hopade skyarna bort, som höljde dess hjässa;
tydligt då skönjes livar höjd och livar dal och hvart klippornas
utsprång under det eternas oändliga blå frambryter ur molnen:
så när från skeppen danaerna värjt den förhärjande elden,
fingo de andas ett tag, men i striden ej unnades hvila,
därför att hejdlöst troerna ej ifrån beckade skeppen
flyktade, vändande ryggar till, för de tappre achaier,
utan sig värjde ännu, fast de tvfungos att vika från skeppen.

Nu af achaiernas drottare enhvar en fiendehöfding
fällde, när kampen blef spridd, och den förste var hjälten
Patroklos, hvilken sin spetsiga lans Areilykos rände i låret,
just som han vändt sig till flykt, så att kopparen ända igenom
trängde och bräckte dess ben och framstupa han föll uppå jorden.

Kung Menelaos gaf Thoas en stöt invid skölden i bröstet,
då det blef blottadt ett ögonblick, och dödade honom.

Meges nu passade på Amfiklos just vid hans anfall
och honom förekom med en stöt genom låret, där tjockast
muskelhopen på människan är, och det hvässade spjutet
senorna sönderflängde, och natt omhöljde hans ögon.

Och utaf Nestors söner Antilochos spetsiga lans
dref mot Atymnios kvickt och rände den genom hans veklif,

och han på ansiktet föll; dock Maris, förbittrad för brodern,
stälde sig framför hans lik och tätt inpå lifvet med lansens
foll mot Antilochos ut, men kvickt honom gaf Thrasymedes,
innan han träffat, i skuldran en stöt, som felade icke,
ty på hans öfverarm den sönderflängande lansudd
hud och muskler slet bort och söndersplittrade benet;
tungt han i marken föll, och mörker betäckte hans ögon.

Sålunda stupande där för de tvänne brödernas lansar,
gingo till Erebos' djup dessa tappre Sarpedons kamrater,
frejdade kämpar på spjut; Amisodaros var deras fader,
han som den vilda Chimaira födt upp till fördärf för så många
Ajas, Oileus' son, sprang fram och grep Kleobulos,
hviiken i trängseln var fallen omkull, och släckte på honom
ljuflika lifvet strax med ett svärdshugg midt öfver halsen;
klingan af rykande blodet blef varm, och på krigarens ögon
lade sig dödens skymmande natt och hans skickelse järnhård.
Häftigt nu drabbade hop Penéleos bålde och Lykon;
nyss de förfelat hvarann med förgäfves slungade lansar,
nu dock med svärdet de rusade hop, och Lykon på bygeln
högg af den tagelsmyckade hjälm, men inne vid fästet
klingan sprang af, och Peneleos kvickt honom högg öfver halsen
tätt under örat, och klingan sjönk in, och af huden allena
dinglande hufvudet hölls, och lifvet ur lemmarna flydde.
Och nu i ilande språng Meriones Akamasupphann,
just som han skulle bestiga sin vagn, och stack skuldran igenom ;
neder af vagnen han föll, medan natt omhöljde hans ögon.
Hjälten Idomeneus också var med, han det mordiska spjutet
stötte i Erymas' mun, så att kopparens udd bak i nacken
nedanför hjärnan stack ut mellan hvita skarfvor af benen;
tänderna bräcktes och ramlade ut, och bägge hans ögon
fylldes af blod, och han frustade Mod genom munnen och näsan,

medan han flämtande låg och betäcktes af svartaste dödsnatt.

Sålunda fällde sin man enhvar af danaernas drottar.

Och som näry glupande ulfvar på lamm eller killingar rusa,
röfvande bort dem ur fänadens hop, som sig vidt öfver bergen
genom sin herdes försummelse spridt; när det ulfvarna varsna,
göra de blodbad strax på de modlöst bäfvande djuren:
så danaernas folk mot troerna for, som allenast
tänkte på skrånande flykt och glömde den stormande kraften.

Ajas den större alltjämt på den kopparpansrade Hektor
sökte att slunga sitt spjut, men denne, förfaren i krigskonst
och af sin tjurhudssköld kring de breda skulderna skyddad,
gaf på de hvinande pilarna akt och de susande spjuten.
Väl han varnade re'n, att segerlyckan sig vände,
men han höll likaväl stånd för att vapenbröderna frälsa.

Som när det drager en sky öfver himmelen hän från Olympos'
strålande eter, när Zeus vill sända den häftiga stormen,
sådan från skeppen var troernas flykt under skrik och förfäran,
och utan ordning och skick de satte åstad öfver grafven.
Hektor drogs fram af sitt eldiga spann och kom öfver med vapnen,
folket blef efter och hållet tillbaks mot sin vilja af grafven.
Nere i denna nu bröto en mängd af de eldiga hästar
tistelstängerna af och flydde från herrar och vagnar.
Och under häftiga rop till de sina förföljde Patroklos,
viljande troerna ondt, och dessa med skrik och förfäran
vägarna fyllde, förskingrade nu, och det rykande dammet
hvirflade högt i sky, och i sträck helhofvade spännen
sprängde tillbaka till staden igen från skeppen och tälten.
Ständigt Patroklos dit, där han varnade tätaste trängseln,
körde med skallande rop, och från vagnarna föllo framstupa

kämparne ned under hjulen, och vagnarna skramlande stälpte.
Tvärs öfver grafven ilade lätt de odödliga, snabba
hästar, som Peleus af gudarne fick till en lysande gåfva,
framåt i stormande fart, och hans mod honom dref emot
Hektor, honom han ville till lifs, och af hästarna fördes han vindsnabbt.

Som när all jorden förmörkad och tryckt af en piskande regnstorm
ligger en dag under hösten, då Zeus låter skurarna flöda
häftigast ner i sin straffande harm öfver människors ondska,
efter de döma på tinget med våld och lagarna vränga,
stötande rätten omkull, utan sky för de hämnande gudar;
samtliga floder då fulla till brädd af regnandet strömma,
många af kullarna skäras omkring af de forsande flöden,
hvilka mot svallande hafvet med dån utför klipporna störta
hufvudstupa sig ner och människoverken förhärja:
så var ett brusande larm af de flyende troiska spännen.

Men när Patroklos sig väg genom främsta falangerna banat,
trängde han dessa mot skeppen tillbaks, den vägen de kommit,
och lät dem icke till staden fly in och dem rasande nedstack
uppå den platsen, som¹ var mellan skeppen och floden och staden,
kräfvande vedergällningen ut för de många som stupat.
Först han på Pronoos sårade djupt med den blänkande lanssen
inne vid skölden hans blottade bröst och dödade honom;
tungt han i marken föll. Och mot Thestor, sonen af Enops,
stormade sedan han fram — hopkrupen på glänsande vagnen,
denne satt slagen af skräck i sin själ, och ned ur hans händer
tömmarna glidit; Patroklos då kom och stötte i högra
käken på honom sin lans och dref den igenom hans tänder
och honom hifvade ut ifrån vagnen med lanssen som metarn,
sittande ute på klippan vid sjön, den sprattlande fisken
drager ur hafvet i land med kopparkroken och ref ven:

så med sin blänkande lans han den gapande slängde ur vagnen
hufvudstupa på jord, och lifvet ur lemmarna flydde.
Och på Erylaos se'n han kastade just vid hans anlopp
midt i hans hufvud en sten, så att helt och hållet det spräcktes
Inne i hjälmen tung; och han strax framsfupa på jorden
föll, och kring honom sig göt den lifsförgörande döden.
Därpå han Erymas fort och Amfoteros drap och Epaltes,
Echios, Pyris jämväl och Tlepolemos, son af Damastor,
äfvensom Ifeus, Euippos och Argeas' son Polymelos;
dessa i snabbaste följd nedlade han alla till jorden.

Men då Sarpedon såg sina gördelsaknande kämpar
falla där man efter man för Menoitiossonen Patroklos,
bannande ropte han då till. Lykiens härlige kämpar:
»Blygens, o Lykier! Flyn I er väg? Nej, varen nu raske!
Ty jag skall själf mot den mannen gå fram, på det jag må veta.
hvem han kan vara, som rasar så stark och så grufliga skador
troerna vållat och redan förgjort af de tappre så många.»
Sagdt, och från vagnen han hoppade ner i sin rustning på marken.

Äfven Patroklos från vagnen sprang ner, så snart han det märkte.
Och såsom falkar med stingande klor och med krokiga näbbar
drabba med skärande skri tillsammans på toppen af fjället,
så under skallande rop de störtade löst på hvarandra.

Men när Kronion dem såg, det ömkade honom i hjärtat,
och han till Hera talade så, sin syster och maka:
»Ve mig, ty ödet bestämt, att Sarpedon, mig kärast af mänskor
skall få sin bane en gång af Menoitiossonen Patroklos.
Nu mellan tvänne beslut i mitt grubblande sinne jag vacklar:
skall jag ur tåreförvällande strid honom lefvande rycka
och honom flytta dit hän till Lykiens bördiga nejder

eller ock låta i dag för Patroklos' hand honom falla?»

Honom svarade då stoltblickande vördiga Hera:

»Faslige Kronosson, hvad var det för ord, som du sade?

Denne förgänglige man, som åt ödet för längesen hemföll,
ämna du honom att lösa tillbaks från den rosslande döden?

Gör det, men icke af alla bland oss må du vänta dig bifall.

Och så en annan sak, som jag beder dig lägga på hjärtat:
därest Sarpedon du bringar nu hem till hans boning med lifvet,
väl, så betänk, om ej mången jämväl af de öfrige gudar
då skall en älskad son vilja hämta ur väldiga striden.

Gudasöner i mängd kring den ståtliga Priamosstaden
kämpa i härarna två, och du fäderna blott skall förbittra.

Men om han är dig så kär och ditt hjärta sig jämrar för honom.

låt honom lika val, först som sist, i den häftiga striden
kämpande finna sin död för Menoitiossonen Patroklos,
men sedan anda och lif äro flyktade bort nr hans lemmar,
skicka då Döden åstad och den ljufliga Sömnen att hjälten
bära på armarna hem till det rymliga Lykiens ängder:
där skall han jordas af bröder och släkt, och de skola på högen
resa hans bautasten — den heder, som ägnas de döde.»

Sade; och rådet blef lydt af gudars och människors fader.

Blodiga droppar han strax lät nederregna på jorden,
viljande hedra sin älskade son, som fjärran från hemmet
skulle nu dö för Patroklos' hand i det bördiga Troja.

När de nu störtande fram hade hunnit hvarandra på lifvet,
fick af Patroklos' lans Thrasydemos, frejdade hjälten,
hvilken åt drotten Sarpedon hans vagn med behjärtenhet styrde
nederst i buken en stöt, så att lifvet ur lemmarna flydde.

Därpå Sarpedon föll ut med sin blänkande lans mot Patroklos,

men honom träffade ej, utan Pedasos, hästen, fick lansens
in i sin högerbog och sin anda skriande uppgaf,
fallen i stoftet gnäggande ner, och lifvet var borta.
Bägge de andra då sletos med makt om det knakande oket,
trasslande tömmarna in, sedan sidohästen låg stupad.
Dock fann Automedon genast på råd, den hurtige kämpen;
strax långeggade svärdet han drog ifrån kraftiga länder,
sprang ifrån vagnen ner utan töfvan och Pedasos löshögg:
hästarna ställde sig rätt och lydde de stramade tyglar.

Åter de drabbade hop i sin sinnesfrätande vrede;
blänkande lansens Sarpedon igen då slungade miste,
så att dess udd flög Patroklos förbi tätt öfver hans vänstra
skuldra och träffade ej; och därefter den ädle Patroklos
slungade sin, och ej ur hans hand flög lansens förgäfves,
utan vid hjärtat gick in, där mellangärdet det omger.
Brådstört föll han omkull, såsom faller en ek eller poppel
eller en reslig tall, som af timmermännen på berglen
fälles med yxorna, slipade nyss, till virke för skeppen:
sålunda låg han på jord framför vagnen och hästarna utsträckt,
medan han tjutande grep i det blodbesudlade stoftet.
Såsom ett lejon förgör den granna och modiga tjuren,
sedan det störtat sig in bland den tungt fotsläpande hjorden,
och han med ilsket ramande dör under lejonets käftar:
så för Patroklos höfdingen föll för de lykiske sköldmän,
trotsig ännu i sin död, och ropade så till sin stridsbror:
»Älskade Glaukos, du hjälte bland män, nu måste du te dig
både som ypperste lans och som oförskräcktaste kämpe,
nu må du önska dig mördande kamp, så sant du är hurtig.
Först skall du skynda omkring och till Lykiens höfdingar alla
rikta ett maningsrop, att de skola Sarpedon försvara,
men därefter skall också du själf mig med kopparen värna.

Ty jag skall blifva för dig till en skam och försmädelse framgent
ända till senaste tid, om du låter achaiernas söner
draga mig rustningen af, sedan fallen jag ligger vid skeppen.
Därför stå manligen fast och egga de öfriga alla!»

Medan han talade så, kom döden och höljde på honom
ögon och näsa och mun, och Patroklos med hälen på bröstet
ryckte sin lans ur hans lif, och mellangärdet då följde,
och som han udden drog ut, ref han ut hans själ med detsamma.
Men myrmidonerna hejdade där hans frustande hästar,
som ville skena sin väg, då de slitit sig lösa från vagnen.

Glaukos af smärta betogs, när han hörde den döendes stämma,
honom i hjärtat det skar, att han icke förmådde att hjälpa.
Armen han klämde med handen, ty svårt honom pinade såret,
som, då han stormade fram, honom Teukros skjutit med pilen
uppe från murens höjd för att värja de sina för ofärd.
Bedjande ropte han an fjärrskjutande guden Apollo:

»Hör mig, o gud, hvar du är, om i Lykiens bördiga nejder
eller i troernas land, ty du allestädes kan höra
den, som i vända är stadd, såsom jag nu vändas och lider.
Ve, detta grufliga såret jag fått, och de bittraste smärtor
stingande genomfara min arm, och icke vill blodet
låta sig stanna; min skuldra är styf och förlamad af såret,
lansen jag stadigt ej hålla förmår, och mot fienden kämpa
mäktar jag icke. Och död är Sarpedon, den ypperste hjälten,
sonen af Zeus, men sin egen son vill ej guden beskärma.
Hjälp mig, o härskare, du och hela det rysliga såret,
smärtorna söf och förläna mig kraft att i lykiska hären
tala in mod i kamraternas själ och dem egga till striden
och att desslikes själf kunna kämpa om stupade vännen.»

Bedjande talte han så och blef hörd af Foibos Apollo.
Smärtorna söfde han strax och stannade blodet, som mörkrödt
sipprade fram ur hans grufliga sår, och göt mod i hans hjärta.
Glaukos sig fröjdade högt, så snart han förnam i sitt sinne,
att han på bönen så hastigt blef hörd af den mäktige guden.
Först han nu skyndade kring och till Lykiens höfdingar alla
ställde sitt maningsrop, att de skulle Sarpedon försvara;
därpå med väldiga steg gick han in bland troernas leder
fram till Polydamas, Panthoos' son, och den ädle Agenor,
gick till Aeneas jämväl och den kopparpansrade Hektor,
nära intill dem han steg och talte bevingade orden:
»Hektor, förvisso du alldeles glömt dina vapenförvanter,
hvilka här långt från sin fädernejord och alla de kära
mista för din skull sitt lif, medan själf du ej gitter dem bistå.
Fallen Sarpedon är, de lykiske kämparnes höfding,
han som hägnade Lykiens land med sin arm och med lagar;
han för Patroklos' lans fått sin död af den väldige Ares.
Vänner, o kommen till hjälp och kännen försyn i ert sinne,
om myrmidonernas män skulle taga hans rustning och liket
skymfa af hjälten, förbittrade djupt för de många achaier,
som vi med lansarna fällt vid de hafbefarande skeppen.»

Sagdt, men från hjässa till fot trojanerna grepos af bitter,
aldrig slutande sorg, ty för staden ett stöd var Sarpedon,
fastän en främling han var, ty med honom krigare många
följde, och själf han den tappreste var bland dem alla i striden.
Rakt mot danaerna ryckte de an, och i spetsen gick Hektor,
vred för Sarpedons död; men achaierna åter på sitt håll
eggades upp till strid af Patroklos, trotsiga hjärtat.
Främst ljöd hans maningsrop till Ajanterna, ifriga redan:

»Vare det nu för er båda en fröjd, o Ajanter, att kämpa, sådana alltid I voren bland män eller tapprare ännu. Fallen är mannen, som stormade främst mot achaiernas skyddsmur, hjälten Sarpedon; o kunde vi blott nu förhåna den döde, draga från skuldrorna rustningen af och många hans vänner, hvilka stå fram till hans skydd, förgöra med mordiska kopparn.»

Så han sade, och själfva alltren de brunno af stridslust. Men när på hvardera sidan de tätt hade lederna slutit, tröer och lykiske män, myrmidoner och bålde achaier, gingo de löst på hvarandra till kamp om den stupade hjälten under förfärande skri och med väldigt slamrande vapen. Zeus i den hemskaste natt inhöljde den häftiga striden för att den grufliga kampen än mer skulle rasa kring sonen.

Troerna lyckades först att achaierna tränga tillbaka. Bland myrmidonerna nämligen föll den som ej var den sämste, hjälten Agakles' son, den gudalike Epeigeus, hvilken var härskare förr i det vackert bebyggda Budeion, men när han hade en man af anförvanterna dödat, flydde till Peleus hän och den silfverfotade Thetis. Skickad af dessa han blef såsom följe åt hjälten Achilles fjärran till Ilion, fålarnas bygd, att mot troerna strida. När han i liket grep tag, då kastade strålande Hektor midt i hans hufvud en sten, så att helt och hållet det spräcktes inne i hjälmen tung, och framstupa han ner öfver liket föll, och kring honom sig göt den lifsförgörande döden. Smärta Patroklos betog, då han skådade fallen sin stridsbror, och från de främste han störtade fram, lik ilande falcken, när den förföljer en flyende flock af kajor och starar: så du mot troer och lykier rakt, vagnskämpe Patroklos, stormade fram; ty ditt hjärta var vildt, för att vännen var fallen.

Och på Ithaimenes' son Sthenelaos han slungade häftigt
bak uti nacken en sten, som skar senorna alldeles sönder.
Tioernas främste då veko tillbaks jämte strålande Hektor.
Lika så långt vid pass, som vid slungandet flyger ett kastspjut
när det blir kastadt af någon på prof eller ock vid en täflan
eller i brinnande strid till försvar mot fiendemänner,
lika så långt drefs troernas folk af achaierna undan.
Glaukos af troerna först, de lykiske kämparnes höfding,
vände sig om och stack ner högsinnade hjälten Rathykles,
Chalkons älskade son, som boende var uti Hellas
och var på skatter och gods kanske rikast ibland myrmidoner.
Midt i bröstet på honom sin lans inborrade Glaukos,
vändande plötsligt sig om, då han under förföljelsen upphanns;
tungt han i marken föll, och achaierna grepos af smärta
öfver den tappre, som föll, men högt sig troerna gladde
och kring den stupade trängde sig fram, men achaiernas söner
hade sin mandom ej glömt, utan stormade käckt dem till mötes.
Nu stack Meriones ner en af troernas yppersta kämpar,
då han den kække Laogonos drap, som var son till Onetor,
Zeus den Idaiskes präst, bland folket som gudarae vördad;
honom han rände sin lans under örat och käken, och lifvet
flydde ur lemmarna bort, och af dödens mörker han höljdes.
Hjälten Aeneas då strax mot Meriones slungade lansen
och honom hoppades nå, där skyddad af skölden han framskred.
Denne dock var på sin vakt och. för kopparlansen vek undan
genom att böja sig fram, och den långa lansen i jorden
fastnade bakom hans rygg och dess yttersta ända med doppskon
dallrade häftigt, men stillades snart af den väldige Ares;
sålunda for den förbi och borrhade spetsen i marken,
sedan förgäfves den flugit åstad ifrån seniga handen.
Hjälten Aeneas blef vred i sin själ och ropade häftigt:
»Fast du en dansare är, o Meriones, skulle min stridslans

bragt dig för alltid till ro, om bära jag hade dig träffat.»

Honom Meriones svarade då, lansfrejdade hjälten:

»Svårt lär det blifva, Aeneas, för dig, hur käck du må vira, lifvet att släcka på alla de män, som dig möta i striden ty äfven du, kan jag tro, är väl skapad ändå som en dödlig. Lyckas jag själf att mitt hvässade spjut dig jaga i lifvet, skall du, så stark och så trotsig du är, dock äran på stunden skänka åt mig och din själ åt den hästomtumlande Hades.»

Sade, men honom bestraffade då den tappre Patroklos:

»Hvarför nu orda så där, o Meriones, du som är modig? Käre, ej troerna skola minsann för försmädliga stickord vika från liket; nej mången förut skall af jorden betäckas. Armen ger seger i strid, men i rådsförsamlingen ordet. Ej ha vi tarf af en myckenhet ord; nu gäller att strida.»

Sade och före gick fram, och följdes af lysande hjälten. Som när det ljuder ett dån af timmerhuggarnes yxor inne bland skogiga berg, och långt i fjärran det höres, likadant buller och brak från den vidtkringbanade jorden ljud nu af koppar och läder och välarbetade -sköldar under de huggande svärd och de dubbelspetsiga lansar. Afven en klarsynt man skulle längre ej hafva igenkänt hjälten Sarpedon, så var han af blod och af damm och af kastspjut alldeles öfverhöljd från fotabjället till hjässan.

Rundtorn den fallne ett vimmel det var, som när flugorna surra uti ett fästall rundt kring byttorna, fulla af sötmjölk, uti den vårliga tid, då stäfvorna fuktas af mjölken: så kring den fallne de vimlade tätt. Men Zeus nu ej mera vände de strålande ögonen bort från den häftiga striden,

utan alltjämt på de kämpande såg och betänkte i sinnet
öfvervägande djupt, hvad död borde drabba Patroklos,
antingen honom jämväl skulle strax i den häftiga striden
öfvcr don ädle Sarpedons lik dea strålande Hektor
döda med kopparen hvass och af axlarna draga hans rustning,
eller Patroklos för flere ännu skulle mödan föröka.

Och då han tänkte sig om, han tyckte det skäligast vara,
att den behjärtade krigskamrat till Peliden Achules
troerna ännu en gång och den kopparpansrade Hektor
drefve till staden tillbaks och lifvet förgjorde på många.
Alltså på Hektor först han bäfvande gjorde hans hjärta;
denne då vagnen besteg och den vände till flykt och de andra
manade också att fly, ty han kände Olympierns vågskål.
Icke de dristiga lykier ens då stodo, men alla
flyktade brådt, när de sågo sin kung spjutstungen i hjärtat
ligga i högen af lik, ty krigare stupat i massa
öfver den fallne, då Zeus lät striden så rasande blifva.

Segrarne drogo nu strax från Sarpedons axlar den blanka
kopparrusfningem af, och den tappre Menoitiossonen
bjöd sina kämpar att bära den ner till de halkade skeppen.
Men skysamlaren Zeus då talade så till Apollo:
»Älskade Foibos, gå hän och Sarpedon bringa ur skotthåll,
torka det svartnade blod af såren på hjälten och sedan
bär honom undan långt, honom bada i rinnande floden
och med ambrosia smörj och kläd så i himmelska kläder
och honom anförtro åt Sömnen och Döden, de snabba
tvillingbröder, som följesmän, för att bäras af dessa
hastigt till Lykien hem, det stora och bördiga riket.
Där skall han jordas af bröder och släkt, och de skola på högen
resa hans bautasten — den heder, som ägnas de döde.»

Sagdt; och ej ohörsam mot sin fader var Foibos Apollo;
ner ifrån Idaberget han steg till det vilda tumultet;
hastigt Sarpedon han lyftade upp och bragte ur skotthåll,
bar honom långt därifrån och tvådde i rinnande floden
och med ambrosia smorde och klädde i himmelska kläder,
anförtrodde jämväl åt Sömnens och Dödens, de snabba,
tvillingbröder, som följesmän, och de hastigt den fallne
buro på armarna hem till Lykiens bördiga rike.

Nu Patroklos med manande rop till sitt spann och sin körsven
troer och lykier jagade vildt, men for som en dåre
hän mot sitt eget fördärf. Om Pelidens maning han åtlydt,
hade han undgått visst den svarta och rysliga döden.
Men Zeus' vilja är starkare jämt än människovilja,
han som den tappreste skrämmer på flykt och segern beröfvar
utan all möda och åter ibland uppeggar till striden,
såsom han eggade då hos Patroklos modet i bröstet.

Hvem var den förste väl där, och hvem var den siste du fällde,
ädle Patroklos, då re'n dig gudarne kallat till döden?
Först Adrastos, Eheklos därefter och Autonoos sedan,
Perimos, Megas' son, Melanippos och hjälten Epistor;
därpå han Mulios drap och Pylartes och Elastos äfven;
dessa han fällde till jord, men de öfriga togo till flykten.

Visst i achaiernas våld högportade Troja nu fallit
under Patroklos' hand — ty med lansens rasade hejdlöst —,
om ej Apollo sig ställt på det väluppmurade tornet,
sinnad att honom bereda fördärf, men åt troerna frälsning.
Trenne gånger Patroklos sprang upp i en vinkel på muren,
trenne gånger Apollo med makt honom kastade neder,

slötande bort hans blänkande sköld med odödliga händer;
men när han fjärde gången sprang an, så stark som en gudom,
då med bevingade ord den evige ropade väldigtt:

»Ädle Patroklos, vik bort! Ät dig har ej ödet förunnat,
att du skall störta i grus med din lans den troiska kungsstad,
nej icke ens åt Achilles, som dig dock vida fördunklar.»

Sådant var gudens rop, och Patroklos då långt vek tillbaka,
skygg för att reta mot sig fjärrskjutande guden Apollo.

Hektor i Skaiiska porten höll still med de stampande hästar,
tveksam, om köra han skulle tillbaks till tumultet och strida
eller befalla sitt folk att samla sig innanför muren.

Medan han tänkte härpå, steg Apollo fram till hans sida,
varande Asios lik, den ungdomskraftige hjälten,
hvilken en morbror var till den hästomtumlande Hektor,
ty han var Hekabes broder och son till den frejdade Dymas,
som uti Frygien hade sitt hem vid Sangarios' flöde;
honom var alldeles lik Zeussonen Apollo och sade:

»Hektor, hvi slutar med kampen du upp? Det höfves dig icke.
Vore jag lika så mäktig mot dig, som nu jag är ringa,
skulle det illa bekomma dig visst, att du viker ur striden.
Nej, drif fram mot Patroklos igen dina stampande hästar!
Kanske han stupar för dig och Apollo förunnar dig ära.»

Talade guden och åter gick in i de kampandes vimmel;
men åt Kebriones strax gaf strålände Hektor befallning
hästarna framåt att piska igen till striden. Och Foibos
trängde bland skarorna in och bragte en gräslig förvirring
bland argivernas folk, men gaf Hektor och troerna segern.
Hektor ej brydde sig om att de andra danaerna döda,

utan blott jagade fram mot Patroklos de stampande hästar;
och till hans möte Patroklos sprang ner ifrån vagnen på marken;
spjutet i vänstra banden han höll och en sten med den högra
grep, som var kantig och hvass och så stor som rymdes i handen,
slungade denna med kraft och töfvade ej med sitt anfall,
och ej for miste hans kast, ty han Hektors modige körsven,
hvilken i tömmarna höll, med den skarpa stenen i pannan
träffade, Priamos' son Kebriones, född af en frilla.

Stenen krossade bägge hans bryn, och benet i pannan
mäktade ej stå emot, och bägge hans ögon i stoftet
föllu för fötterna ner, och en dykare lik han framstupa
föll ifrån präktiga vagnen, och lifvet ur lemmarna flydde.
Därvid du honom begabbade så, vagnskämpe Patroklos:

»Nej, så behändig den krigaren är, och så ledigt han dyker!
Vore han bara nu ute på sjön, där fiskarna simma,
kunde den mannen ju mäta en mängd med att fånga dem ostron,
springande ut öfver bord, hur svåra än böljorna vore,
såsom från vagnen han nu gör dykarehoppet på slätten.
Alltså det dykare finnes minsann ibland troerna också.»

Så han sade och fort mot hjälten Meriones framsprang,
rasande lejonet lik, som i boskapsfällorna mördar,
men får i bröstet en stöt och betalar sin djärfhet med lifvet:
så mot Kebriones du, o Patroklos, rusade häftigt.
Hektor då likaså hoppade ner ifrån vagnen på marken,
och de som lejon två om Kebriones började kämpa,
hvilka på bergets topp om en dödad hind mot hvarandra
kämpa med rasande mod, ty hungriga äro de bägge:
så om Kebriones' lik två väldige kämpar där slogos,
hjalten Patroklos, Menoitios' son, och den strålande Hektor,
fikande efter att stinga hvarann med den mordiska kopparn.

Hektor i hufvudet fattade tag och släppte det icke,
men i en fot däremot höll Patroklos fast, och de andra
fäktade med i den rasande strid, danaer och troer.
Såsom när Ostan och Sunnanvind i kapp med hvarandra
skaka den väldiga skogen, som står i en dal mellan bergen,
' bok och ask och korneli, som har barken så glatt och så smidig;
träden då slå mot hvarann sina långuträckande grenar
mod ett förfärande larm, och det knakar af splittrade stammar:
sålunda rusande an mot hvarandra achaier och troer
slogos, och icke en tanke det fanns på den skymfliga flykten.
Spetsiga lansar i mängd där fastnade rundt om den fallne,
många bevingade pilar jämväl, som från strängarna flögo;
väldiga stenar i mängd kommo kämparnes sköldar att vackla,
medan om hjälten var strid; men han själf i det dammande
stoftet låg där så reslig och stor och mindes ej mera sin körkonst.

Medan på midten af himmel en än stod strålande solen,
föllo på hvardera sidan en mängd för de träffande spjuten,
men när det led mot den tid, då man oxarna löser ur oket,
voro achaierna, ödet till trots, det segrande folket.

Undan de ryckte Kebriones' lik från de flygande spjuten
bort ur troernas larm och af skuldrorna drogo hans rustning.
Vildt for Patroklos på troerna in och dem ämnade ofärd;
trenne gånger han rusade fram, lik hurtige Ares,
med ett förfärande skri, och för hvar gång fällde han nio;
men när den fjärde han stormade an, så stark som en gudom,
då var lefnadens slut för handen för dig, o Patroklos.

Ty i den rasande stridens tumult dig mötte Apollo
fruktansvärd, men du såg honom ej, där i vimlet han framgick,
ty i den tätaste sky hade motande guden sig inhöljt.
Bakom Patroklos han steg och på nacken och skuldrorna breda
slog med sin flata hand, och det svindlade rundt för hans ögon.

Strax af hans hufvud Apollo då slog den präktige hjälmen, så att den skramlande rullade hån under hästarnas fötter, gallerhjälm med byglar uppå, och fick yfviga taglet söladt af blod och af damm. Omöjligen före den dagen kunde den tagelsmyckade hjälm hafva sölats i stoftet, därför att dittills han satt kring gudomlige hjälten Achilles' hjässa och dajliga panna; men nu gaf Zeus den åt Hektor att på silt hufvud den bära, ty re'n han nalkades döden. Därpå i hjältens hand långskuggande lansen blef splittrad, tung och stadig och lång och med kopparspets, och till jorden gled med gehänget från axlarna ner den sirade skölden, och honom lossade brynjan jämväl Zeussonen Apolio. Och med förvirrad själ och af slaget domnade lemmar häpen han stod, men sitt hvässade spjut honom midt uti ryggen bakifrån rände på närmaste håll den dardaniske kämpan tappre Euforbos, Panthoos' son, som bland ungdomskamrater ypperst i spjutstrid var och i körning och i ilande snabblopp, hvilken ju också en dag hade tjugu kastat af vagnen, då han stod första gången på vagn för att lära sig striden; han var den förste, som gaf dig ett sår, vagnskämpe Patroklos, utan att fälla dig dock, och han genast ur såret sitt askspjut ryckte och åter i hopen sprang in, ty han vågade icke hålla i striden stånd mot den vapenlöse Patroklos. Denne, af gudens slag och den stingande lansens betvungen, drog sig tillbaka i vännernas hop att förgörelsen undgå. Men när då Hektor fick se, att den modige hjälten Patroklos drog sig ur striden tillbaks, af den stingande kopparen sårad, sprang han mot honom bland lederna fram och nederst i lifvet stötte sin hvässade lans och rände den tvärs genom kroppen. Tungt i marken han föll, till sorg för achaiernas skaror. Som när ett lejon får bukt med en outtröttelig vildgalt

då de på bergets topp om en sparsamt rinnande källa
kämpa med rasande mod, ty bägge de längta att dricka,
men med sin styrka slår lejonet ner den flåsande galten:
sålunda Hektor, Priamos' son, med lansen på närhåll
fällde Menoitios' modige son, som dödat så många,
och med bevingade ord han jublande talte och sade:
»Ha, Patroklos, du hoppades visst att vår stad få förstöra
och att, när frihetens dag du för troiska kvinnorna lyktat,
föra på skeppen dem bort till den älskade fädernejorden.
Dåre! Till dessas försvar äro Hektors eldiga hästar
lärda att spränga i striderna fram, och jag själf med min glafven
ypperste kämpen bland troerna är och värjer ifrån dem
träldomens dag; men dig skola gamarna äta i Troja.
Stackare! Icke Achilles en gång, den tappre, dig hjälpte;
när du drog ut, blef han kvar i sitt tält, men han bad dig väl ifrigt:
»Låt mig nu se, att du vänder ej förr, vagnskämpe Patroklos,
åter till skeppen tillbaks, än på mannförödaren Hektor
brynjan kring bröstet du sönderflängt och blodat den neder.»
Säkert med sådana ord han förledde ditt dårliga sinne.»

Litet förmående, svarade du, vagnskämpe Patroklos:
»Hektor, ja jubla nu högt, ty åt dig förunnade seger
Kronosättingen Zeus och Apollo; dessa med lätthet
fällde mig, sedan de själfva mig ryckt af skuldrorna vapnen.
Hade blott sådana mött mig som du, ja om också ett tjogtal,
skulle de alla på stället förgåtts, af min glafven betvungna.
Men mig dödade skickeisen grym och sonen af Leto
och utaf människor Euforbos, och du som den tredje mig plundrar.

Ett vill jag säga dig än, och lägg mina ord på ditt hjärta:
länge ej heller du själf skall vidare lefva, ty redan
nära intill dig står allsvåldiga ödet och döden,

och för Achilles falla du skall, den tappre Peliden.»

Medan han talade så, kom slutet och skymmande döden.
Själén ur lemmarna flög och till Hades' boningar nedfor,
sörjande öfver sin lott att skiljas från käckhet och ungdom.
Men till den döde då talade än den strålande Hektor:
»Hvarför spår du, Patroklos, åt mig det bråda fördärfvet?
Hvem kan veta ändå, om ej först Achilles blir träffad,
lockiga Thetis' son, och mister sitt lif för min glafven?»

Sålunda talade han och drog kopparlansen ur såret,
sättande hälen emot, och på ryggen föll liket tillbaka.
Därpå med lansen i hand han efter Automedon framsprang,
frejdade väpnaren flink åt den snabbe Aiakosättling,
viljande honom till lifs, men odödliga hästarna denne
räddade undan snabbt, dem gudarne skänkte åt Peleus.

SJUTTONDE SÅNGEN.

MeneSaos' hjältebragder. Kampen om Patroklos' lik.

Undgått hade det ej Menelaos, den tappre Atriden,
att för trojanernas spjut var Patroklos fallen i striden.
Fram från de främste han steg i sin blänkande rustning af koppar
och omkring liket gick, som kring kalfven den bölande modren,
som förstföderska är och vid modersbekymmerna ovan;
så kring Patroklos gick ljushåriga drott Menelaos,
sträckande lansen fram till hans skydd och den rundade skölden,
färdig att döda enhvar, som försökte den stupade nalkas.
Heller ej Panthoos' son, den lansbeprisade hjälten,
släppte Patroklos ur sikte likväl, utan nära han trädde,

medan han talade så till den krigiske kung Menelaos:
»Gudaborne Atrid, folkskarornas drott Menelaos!
Vik ifrån liket och lemna åt mig dess blodiga rustning!
Ingen af troernas män eller frejdade vapenförvanter
träffade förr än jag med lansens Patroklos i striden.
Därför du unne mig ock att min ära bland troerna njuta;
annars jag slungar min lans och beröfvar dig ljufliga lifvet.»

Vredgad svarade då ljushårige drott Menelaos:
»Zeus Allfader, ej höfves försann att sig trotsigt förhäfva.
Men så trotsig är ej leopard eller glupande lejon
eller en vildgalt ens, den illasinnade besten,
som är den värste i mod och förhåfver sig öfver sin styrka,
som spjutkämparne tre, de trotsiga Panthoos' söner.
Dock Hyperenor ej ens, den hästbetvingande hjälten,
länge sin ungdom njöt, se'n han hånande gick mig till mötes,
han som kallade mig för danaernas uslaste kämpe;
men jag vill tro, att ej mer han på egna fötter till hemmet
lände till fröjd för sitt älskade vif och de hulda föräldrar.
Så skall jag lifvet släcka på dig, om du träder emot mig.
Därför jag råda dig vill, att du drar dig tillbaks och i hopen
gömmar dig undan och aktar dig för att mig träda till mötes.
Gör det, förrn döden dig når! Af sin skada må dårarne lära.»

Sagdt; men Euforbos lydde dock ej, utan svarade honom:
»Nu, Menelaos, du ättling af Zeus, nu skall du förvisso
sona min broders död, som du står och berömmar dig öfver,
du som till änka hans hustru har gjort i det nya gemaket,
och som osäglig jämmer och sorg åt föräldrarna vållat.
Men för de arma helt visst gör på klagogråten jag ände,
om med ditt hufvud jag kommer igen och din blodiga rustning
och dem räcker åt Pantboos fram och åt vördiga Frontis.

Dock, hvad kampen beskära oss må, om flykt eller seger,
länge ej oförsökt eller o af g jord skall den vara.»

Sade och träffade nu med sin stöt på den rundade skölden;
ej den af kopparen bräcktes likväl, utan spetsen på lansens
kröktes mot skölden stark; och därefter Atrid Menelaos
höjde sin kopparlans under bön till den höge Kronion,
och på Euforbos, som drog sig tillbaks, han den nederst i strupen
stötte och tryckte den in, i förlitan på väldiga näfven,
ända tills udden stack ut genom hulliga halsen i nacken.
Tungt han i marken föll, och i fallet skramlade vapnen;
fuktade blefvo af blod hans lockar, chariternas lika,
bundna i flätor och virade skönt med guld och med silfver.
Såsom af odlaren skött står olivens frodiga telning,
fjärran från människors bygd, på ett ställe med ymniga källsprång ;
kraftig den växer och skön, och för fläkten af himmelens Vindar
gungar den sakta, så myllrande full af de hvitaste blomster;
kommer då blåsande plötsligt en storm och med häftiga ilar
rycker ur marken den upp och sträcker den hän uppå jorden:
sådan var Panthoos' son, lansprisade hjälten Euforbos,
som af Atrid Menelaos blef fälld och beröfvad sin rustning.
Såsom i lit på sin styrka ett lejon, fostradt bland bergen,
röfvar den yppersta kon i hela den betande hjorden;
nacken på henne det knäcker då först med de kraftiga tänder,
slafsar så i sig dess blod och dess innanmäte begärligt,
flängande sönder dess kropp, medan rundtorn hundar och herdar
väsnas och skrika alltjämt, men på afstånd; ingen sig vågar
djuret på lifvet att gå, ty dem griper den bleka förfäran:
sålunda ingen af troernas män hade mod i sitt hjärta
honom på lifvet att gå, den frejdade kung Menelaos.
Lätt för Atriden det skulle nu gått att af Panthoossonen
taga hans rustning jämväl, om Apollo ej hade det miststyckt

och emot honom sändt Hektor, så vild som den stormande Ares.

Guden tog mänskogestalt af Mentos, Kikonernas höfding,

och med bevingade ord till Hektor talte och sade:

»Hektor, jag löpa dig ser efter oupphinneligt byte,

Aiakosättlingens spann. Ty vet, att de hästarna svåra

äro för dödlige män till att tygla och köra för vagnen,

blott för Achilles ej, som har en gudinna till moder.

Men under tiden, min vän, har den tappre Atrid Menelaos

kommit Patroklos till skydd och dödat den yppersta troern,

Panthoos' son Euforbos, och stärfjat hans stormande angrepp.»

Talade guden och åter gick in i den mödande striden;

men uppå Hektor föll tung den sinnesförmörkande sorgen.

Blicken han sände längs lederna hän, och han varsnade genast,

huru Atriden drog rustningen af och Euforbos på jorden

liggande var i sitt blod, som rann ur det gapande såret.

Fram från de främste han sprang i sin blänkande rustning af koppar,

med ett förfärande skri och lik outsläckliga lågan,

tänd af Hefaistos. Hans skallande rop förnam Menelaos,

och till sin manliga själ under suckande ångest han talte:

»Ve mig! Ty lemna i sticket jag här de Pelidiska vapnen

jämte Patroklos själf, som är fallen i strid för min ära,

fara då är, att mig lastar enhvar bland achaier, som ser mig.

Men om jag, drifven af skam, emot troerna alla och Hektor

kämpar så ensam, då blifver helt visst af de många jag kringränd;

mangrant föras ju troerna hit af den strålande Hektor.

Dock, hvi grubblar jag nu i mitt sinne på sådana tankar?

Dristar sig någon, gudar till trots, att bekämpa en hjälte,

som har en evig till hjälp, han snarligen drabbas af ofärd»

Därför skall ingen mig visst af achaierna lasta, som vika

ser mig för Hektor, som eggas till strid af de evige själfva.

Kunde jag höia nu blott den i bärskri väldige Ajas,

skulle tillsammans vi åter gå fram och betänka att strida
gudarne själfva till trots, och kanhända vi bärgade liket
hem till Achilles' tält; det vore i nöden en båtnad.»

Medan han detta begrundade än i sitt hjärta och sinne,
närmade redan sig troernas led med Hektor i spetsen.
Nu Menelaos tillbaka sig drog och lemnade liket,
vändande ofta sig om, som ett lejon med böljande skäggman,
när det från boskapsfållorna bort af hundar och herdar
jagas med spjut och med skrik, och dess modiga hjärta i bringan
isas af skräck, och allenast af tvång det sig fjärmar från gården:
så från Patroklos sig fjärmade nu Menelaos den ljuse,
stannade dock, emot fienden vänd, då han vännerna nådde,
spejande rundt efter Telamons son, den väldige Ajas.
Honom han varnade snart till vänster i slaktningens linje
eggande kämparnes mod och muntrande upp dem att strida,
ty med osägelig skräck hade Foibos Apollo dem slagit.
Genast han skyndade dit och till Ajas trädde och sade:
»Ajas, käraste, kom! Låt oss hän till den fallne Patroklos
skynda och bärga åtminstone hem till Achilles det nakna
liket, ty rustningen togs al den hjälm om strålade Hektor.»

Sade; men djupt i sin själ den modige Ajas vardt upprörd
och genom lederna hastade fram med den ljuse Atriden.
Hektor, som hade Patroklos klädt af hans frejdade rustning,
släpade just honom bort för att hugga hans hufvud af halsen
och för att kasta därefter hans kropp för de troiska hundar.
Ajas då nalkades brådt med sin sköld som ett torn uppå armen;
Hektor sig skyndade genast tillbaks in i landsmannaskaran,
sprang på sin vagn och befallde sitt folk att de härliga vapnen
bringa till Ilion hem som en blifvande vård af hans ära.
Ajas sin väldiga sköld höll nu skyddande fram för Patroklos,

stående färdig till vännens försvar, som för ungarna sina
står lejoninnan på vakt, som i skogen en jägareskara
möter, när ute hon är med de små, och i trots på sin styrka
hela sitt pannskinn drager då ner, så att ögonen döljas:
sålunda Ajas höll skyddande vakt öfver hjälten Patroklos,
medan på andra sidart den krigiske drott Menelaos
sammalunda höll vakt och rufvade sorgen i hjärtat.
Glaukos, Hippolochos' son, de lykiske kämparnes höfding,
bistert på Hektor nu såg och till honom bestraffande talte:
»Hektor, fast dråplig att se, var du striden ej vuxen på långt när.

Oförtjänt din berömmelse är, du försagdaste flykting.
Nu må du tänka dig om, hur du staden och borgen skall frälsa
ensam, med bara det folket till hjälp, som i Ilion föddes.
Ty ej en enda af Lykiens män mot danaerna längre
kommer att värja er stad, då ju tacken är alldeles ingen
för att mot fiendemännen man slåss utan rast eller hvila.
Skulle en sådan som du väl en ringare frälsa ur vimlet,
usle, som själfve Sarpedon ju nyss, din kamrat och din gästvän,
lemnade kvar till ett byte och roí åt argiviske männer,
han som i lifvet så mycket ändå har dig själf och din hemstad
gagnat! Nu gitter du ej att hans lik mot hundarna skydda.
Därför, om någon af Lykiens män vill mig höra och lyda,
draga vi hem, och förgörelsen brådt öfver Troja skall komma.
Ack om hos Ilions män nu det oförfärade, fasta
modet blott funnes, som eldar ett folk, som för fäderneslandet
kriget och allt dess besvär går att lida mot fiendemänner,
släpa vi skulle då strax inom Ilions murar Patroklos;
och då en hjälte så stor till den ståtliga Priamosstaden
komme som liflöst lik, sedan honom vi ryckt ur tumultet,
skulle argiverna strax Sarpedons härliga rustning
lemna igen, ja vi ock honom själf kunde föra till staden;

ty nu är fallen en vän till den man, som bland alla argiver
vida den tappraste är och har också de tappraste kämpar.
Dock ej vågade du att gå modige Ajas till mötes
och honom stadigt i ögonen se under fiendens kampgny,
kämpande bröst mot bröst, ty mot hans är din tapperhet ringa.»

Bister i uppsyn svarade då den strålande Hektor:

»Glaukos, hur kan väl en ädling som du så besinningslöst tala?

Ha, jag trodde försann, att du öfverglänste i klokhet
alla de männer, som bo i det bördiga Lykiens nejder;
nu vill du synas mig sakna ditt vett, som kan komma med sådant,
som att jag icke har mod till att bida den väldige Ajas.

Aldrig minsann bar jag fruktan för strid eller stampande hästar;
men Zeus' vilja är starkare jämt än människovilja,
lian som den starkaste skrämmer på flykt och segern beröfvar
utan all möda och åter ibland uppeggar till striden.

Kom, stig fram till min sida, min vän, och döm af min gärning,
antingen dagen lång jag mig visar så feg, som du säger,
eller jag mången achaier, hur käckt han än vet att bete sig,
hindra dock skall från att komma till värn åt den fallne Patroklos.»

Sagdt, och till troerna ropade nu med en skallande stämma:

»Troer och lykiske män och dardaniske handgemängskämpar !

Vänner, o våren nu män och ej glommen er stormande styrka,
medan jag kläder mig själf i den frejdade hjälten Achilles'
härliga vapenskrud, som jag tog, när jag fällde Patroklos.»

Sagdt, och han skyndade bort, den hjälmomstrålade Hektor,
utur den mördande kamp, och på ilande fötter han upphann
efter det snabbaste lopp ej långt därifrån sina svenner,
hvilka till Ilion voro på väg med de frejdade vapnen.

Långt från dem tåreforvällande strid han nu ömsade rustning;

därvid sin egen han gaf, att till heliga Ilion föra,
åt sina krigiska män och i stället Peliden Achilles'
oförgängliga vapen tog på, som de himmelske gudar
skänkte åt Peleus en gång, och som denne som åldring åt sonen
gifvit, men sonen gammal ej blef i sin fädernerustning.
Dock skysamlaren Zeus, då han såg honom taga därborta
lustningen på sig, som ägts af den gudalike Achilles,
skakade hufvudet mörk och talade så i sitt hjärta:

»Olycksalige, ack på din död har du icke en tanke,
fastän så nära den är, men i himmelska vapnen dig kläder,
hvilka den hjälten har ägt, for hvilken ock andra ju bäfva.
Redan du dödat hans vän, den hjärtemilde och starke,
och har förmätet klädt rustningen af från hans hufvud och skuldror.

Dock vill åtminstone nu jag dig segerkraften förläna
såsom ett vederlag, ty ur striden skall aldrig du hemvänd
låta Andromache taga emot de gudomliga vapnen.»

Sade Kronion, och nu svartbrynade pannan han böjde,
rustningen Hektor då passande blef, och i hjälten for Ares
väldig och stormande in, och lemmarna alla på honom
fylldes af käckhet och kraft. Till de frejdade vapenförvanter
trädde han ropande hän och sig strålände tedde för alla,
där han i rustningen kom, som var buren af stolte Peliden.
Rundtorn till alla han gick och muntrade upp dem med tilltal,
Mesthles och Glaukos först och Medon och Asteropaios,
hjärten Thersilochos se'n och Hippothoos jämte Deisenor,
Forkys och Chromios se'n och Ennomos fågelprofeten;
alla han eggade upp och talte bevingade orden:
»Hören, otaliga folk ifrån rundtorn liggande länder!
Ej för att skåda en människohop eller tarfvande sådant

sajmlade eder jag hit ifrån skilda städer och hemvist,
utan på det att I troernas vif och de jollrande barnen
skullen med glädje och lust mot achaiernas kämpar försvara.
Under en sådan förväntan alltjämt utarmar jag folket
både på skänker och kost för att modet föröka hos eder.
Därför nu rakt emot fienden fram för att antingen stupa
eller ock blifva vid lif, ty sådan är leken i kriget!
Den som Patroklos då, fast allenast ett lik, ifrån Ajas
rycker och släpar åstad till de hästbetvingande troer,
honom jag hälften af bytet beskär, och den öfriga hälften
tager jag, själf, och hans ära så stor som min egen skall blifva.»

Sagdt, och de stormade väldigt då fram mot danaernas leder,
alla med lyftade spjut och den vissa förhoppning i sinnet
att ifrån Ajas Telamons son kunna rycka den döde —
dårar i sanning, ty många af dem öfver liket han fällde.

Ajas talade då till Atriden, väldig i härskri:

»Attling af Zeus, Menelaos, min vän! Vi två skola knappast,
tänker jag, komma ens själfva igen med lifvet ur striden.

Ej är min ängslan på långt när så stor för den döde Patroklos,
som skall väl mätta nu snart trojanernas hundar och fåglar,
som för mitt eget hufvud jag räds, att det något skall lida,
och för ditt eget jämväl, sedan Hektor i härnadens åskmoln
sveper nu allt, men för oss däremot sig visar fördärfvet.
Ropa danaernas furstar till hjälp, ifall någon kan höra!»

Sagdt, och då lydde hans ord Menelaos, väldig i härskri,
och med en genomträngande röst till danaerna ropte:

»Vänner, som fören argiverna an, I drottare och rådsmän,
som hos Atriderna två, Menelaos och drott Agamemnon,
dricken det glimmande konungavin och enhvar med sin spira
styren ert folk, ty från Zeus eder ära och värdighet skänktes!

Ack, men omöjligen är jag i stånd till att skönja nu längre drottarne hvar för sig; så häftigt lågar ju striden.

Kommen då själfmant hit och kännen förbittring i själen, därest Patroklos till lek skulle bli för de troiska hundar.»

Sagdt. Och Oileus' son, den hurtige Ajas, det hörde och var den förste, som, springande kom genom drabbningens vimmel; nast efter honom Idomeneus kom och Idomeneus' stridbbror, hjälten Meriones, väldig och stark som den mordiske krigsgud.

Dock, hvem kunde ur minnet vid namn uppräknade de många, som jämte dessa nu väckte till lif hos achaierna striden?

Troerna bröto nu samlade fram med Hektor i spetsen.

Som när i mynningen just af den himlastammande floden störtar en brusande våg mot dess flöde, och stränderna branta återljudande stå af det rytande hafvet därute:

sådant var larmet af troernas här, men Achaiernas söner stodo där fäste och ense i håg kring Menoitiossonen, hållande sköldarna tätt till hvarann, och omkring dem Kronion bredde den mörkaste natt öfver alla de blänkande hjälmar; ty han ej heller förut hade hatat Menoitiossonen, medan i lifvets dagar han väpnare var åt Achilles, därför han härmades nu, om han skulle för troernas hundar blifva ett byte, och eggade upp till försvar hans kamrater.

Troerna lyckades först att achaierna tränga tillbaka, så att från liket de veko med skräck, men icke en enda stucko de trotsige troerna ner, så gärna de ville, men de Patroklos släpade bort; dock skulle ej länge saknas hos honom hans män, ty hastigt mot fienden åter vände dem Ajas, den man, som i bragder och skönhet den främste var i danaernas här, näst frejdade sonen af Peleus.

Själf från de främste han skyndade fram, lik en hotande vildgalt,

hvilken bland bergen helt lätt både hundar och blomstrande svenner
skingrar i dälderna hit och dit, så snart han sig vänder:
så den frejdade Telamons son, den lysande Ajas,
skingrade lätt, clå han stormade fram, de troiska fylken,
som kring Patroklos hade sig ställt, och som hoppades säkert
honom att släpa till Ilion in och förvärfva sig ära.
Redan Hippothoos, Lethos' son, den pelasgiske hjälten,
släpade honom vid foten åstad genom slaktningens vimmel,
sedan han bundit en rem om senorna invid hans fotknöl,
Hektor och troernas folk till behag, men. blef själf af sin ofärd
drabbad, och ingen den värjde utaf, så gärna de ville.
Ty emot honom sprang fram genom vimlet tätt inpå lifvet
Ajas och stötte sin lans i den kopparkindade hjälmen;
tagelyfviga hjälmen då brast för den stingande udden,
drabbad af lansens tyngd och af seniga näfvens tillika;
hjärnan kring hylsan på lansen spratt ut ur det gapande såret,
sölad af blod, och han miste sitt lif och ur händerna släppte
hjärten Patroklos' fot, som blef liggande åter på jorden,
medan han själf där bredvid framstupa föll ner öfver liket,
långt från Larissas bördiga nejd, och fick fostrarelönen
aldrig åt hulda föräldrarna ge, ty så kort blef hans lefnad,
då han för lansen nu segnade ner, som, fördes af Ajas.
Hektor då sände till hämnd sin blänkande lans emot Ajas,
denne dock var på sin vakt och för koppjarlansen åt sidan
väjde då nätt och jämt, men i stället blef Schedios träffad,
modige Ifitos' son; bland fokeer den allra förnämste,
hvilken i Panopeus hade sitt hem och var drott öfver många;
lansen på honom gick in under nyckelbenet och trängde
ut med sin yttersta spets under skulderbladet i myggen.
Tungt han i marken föll, och i fallet skramlade vapnen.
Och då nu Fainops' son, den hjältemodige Forkys,
steg kring Hippothoos fram, honom Ajas stötte i buken,

splittrande brynjans plåt, och tarmarna föstes af udden ut, och i stoftet han föll och famnade jorden med armen. Troernas främste då veko tillbaks jämte strålande Hektor; stort blef argivernas skrik, och de släpade genast de fallne, Forkys och hjälten Hippothoos, bort och dem röfvade vapnen.

Där skulle troerna återigen af de tappre achaier låtit sig jaga till Ilion in, af sin feghet betvungna, och sig achaierna ära förvärfvt till trots af Kronion genom sin egen käckhet och kraft; om ej själfve Apollo manat Aeneas till kamp; han liknade därvid i allo Perifas, Epytos' son, som hos hjältens åldrige fader grånat i häroldstjänst och var välförståndig och trogen; honom var alldeles lik Zeussonen Apollo och talte: »Hvem tror er om att mot gudarnes råd, om det gällde, Aeneas, Ilion frälsa från fall? Dock sådant jag andra sett mäktä, hvilka förlitade sig på sin kraft och sin styrka och mandom och på sitt eget folk, fast de ringare voro i antal. Oss vill förvisso ju Zeus långt förr än danaerna segern unna, men själfva I darren af skräck och ryggen för striden.»

Sagdt; och Aeneas då kände med ens fjärrskytten Apollo öga mot öga igen, och till Hektor han ropade högljudt: »Hektor och öfriga höfvitsmän för trojaner och hjälpfolk !. Detta då vore en skam, om vi nu för de tappre achaier skulle till Ilion flykta tillbaks och ge vika af feghet. Därtill förtrodde mig nyss en odödlig, som stod vid min sida., att allstyraren Zeus vill i striden vår hjälpare vara. Därför nu rakt mot danaerna fram! Ej skola de ostördt bringa den döde Patroklos dit ner till de halkade skeppen.» Sade och långt sprang fram från de främste kämparnes leder. de främste.

Fylkena svängde då om och bjödo achaierna spetsen.
Nu med en stöt af sin lans Aeneas Leiokritos fällde,
hjälten Arisbas' son, Lykomedes' frejdade stridsbror.
Men öfver Vännens fall Lykomedes den tappre blef upprörd
och steg mot fienden fram och slungade blänkande spjutet,
och han på Hippasos' son Apisaon krigaredrotten
träffade lefvern inunder hans bröst, och han segnade neder.
Kommen till kriget han var från Paioniens bördiga nejder
och var den ypperste hjälte i strid näst Asteropaios.
Gripen af sorg vid hans fall, sprang den krigiske Asteropaios
fram älven han att med brinnande mod mot danaerna kämpa;
intet förmådde han dock, ty de stodo med sköldarna slutna
rundt om Patroklos lik och med lansarna sträckta framför sig,
och till dem alla gick Ajas omkring och förmanade ifrigt:
ingen, så lydde hans bud, skulle vika tillbaka från liket,
ingen ur ledet gå fram för att framom de öfriga kämpa,
nej, utan alla stå kvar kring den döde och kämpa på
stället-Så bjöd Telamons väldige son. Men af flödande bloden
färgades jorden röd, och där tumlade öfver hvarandra
döda såväl af trojanernas folk som af modiga hjälppolk
och af achaier, ty äfven för dem Var drabbningen blodig;
men långt färre dock föllo af dem, ty de mindes beständigt
midt i det värsta tumult att värja hvarandra mot döden.

Sålunda blossade striden hos dem, och man skulle ha menat,
att uppå himmelens hvalf både solen slocknat och månen;
så var i mörker drabbningen höljd på den plats, där de bäste
hade sig ställt till försvar kring den fallne Menoitiossonem
Resten af troernas folk och de Lenskenklädde achaier
kämpade fritt i den klaraste luft, och ett bländande solsken
lyste, och icke ett moln var att skönja hvarken på bergen

eller kring jorden vid; och de rastade stundom i striden,
kunde ock taga sig bättre i akt för de smärtande spjuten,
stående långt från hvarann. Men de ypperste borta i midten
ledo dess mera af mörker och kamp och af grufliga såren,
hvilka dem kopparen skar. Dock tvänne af hjältarnes skara,
vidtbeprisade män, Antilochos och Thrasymedes,
ännu ej sport, att Patroklos var död, utan trodde han lefde,
och att han stridde som bäst mot troerna främst i tumultet.
Själfvä de kämpade långt därifrån och för skrämnel och manfall
sökte beständigt att vakta sitt folk, såsom Nestor befallt dem,
då han till striden dem sände åstad från de beckade skeppen.
Men bland de andra där rasade vildt den förbittrade kampen,
ända tills dagen var all, och af vedermödan och svetten
tygades grufligen till på enhvar i de kämpande skaror
både hans knän och hans fötter och ben och hans armar och ögon,
under det kampen gick på om Pelidens behjärtade stridsbror.
Som då en man åt sitt folk till att tänja lemnar en oxhud,
flådd af en storväxt tjur och med fett behörigen indränk;
karlarne taga då fatt och sig ställa i ring och den rundtom.
sträcka, och hastigt dess vätska förgår, och fettet har inträngt
under de kraftiga tag, och åt alla sidor den tänjes:
sålunda drogo de nu på den trånga platsen den döde
ömsevis hit och dit, ty troerna hoppades säkert
att hem till Ilions stad, och achaiernas män att till skeppen
ändtligen bringa hans lik, och så häftig om honom var kampen,
att folkeggaren Ares ej ens eller Pallas Athene
skulle den synen försmått, hur vredgade också de varit.

Sådan en mödande strid kring Patroklos' lik på den dagen
vållade Zeus både hästar och folk. Men ingenting ännu
visste den ädle Achilles därom, att Patroklos var fallen,
därför att drabbningen kämpades ut långt borta från skeppen

inne vid Ilions mur. Han väntade aldrig, att vännen skulle förlora sitt lif, utan lefvande vända tillbaka, när han till portarna nått, ty han trodde ej alls, att han staden mäktade störta förutan hans hjälp eller ens med hans bistånd. Ofta han detta ju förr i förtroende hört af sin moder, när hon den höge Kronions beslut förkunnade honom; aldrig dock modern ett ord honom sagt om så gruflig en jämmer, som nu var händ, då hans käraste vän gick för honom förlorad.

Men utan rast eller ro kring Patroklos de drabbade häftigt samman med hvässade spjuten i hand och förgjorde hvarandra.

Mången då talade så af de kopparklädde achaier:

»Vänner, det blifver ej oss till beröm, om vi vika tillbaka ner till de halkade skeppen; nej förr må på stället den svarta jorden oss sluka enhvar; det vore i sanning långt bättre, än om vi sviktade nu, och de håstomtumlande troer finge till Ilion släpa hans lik och förvärfva sig ära.»

Och af de modiga troer jämväl då talade mången:

»Vänner, om än det är ödets beslut, att vi alla tillsammans skola förgås vid hans lik, så vike dock ingen ur striden!»

Mången där talade så och eggade modet hos alla.

Sålunda stredo de jämt, och den rasslande klangen af järnet ljudadc ända till himmelens hvalf genom ödsliga etern.

Men Aiakidens hästar, där långt ifrån striden de stodo, började gråta, så snart som de hört om sin frejdade körsven, att han i stoftet låg fälld af den mannförgörande Hektor.

Fåfängt eggade dem Automedon, son af Diores; många där voro de rapp, som han gaf dem af hvinande piskan, många hans vänliga ord, och många hans hotelser stränga;

hvarken de ville likväl ner till skeppen vid bred Hellenspontos
eller tillbaka i stridens tumult bland achaiernas kämpar,
utan som minnespelaren står, orubblig och rotfast,
ofvanpå grafvens hög öfver jordad man eller kvinna,
så orubbliga stodo de kvar med den lysande vagnen,
låtande hufvudet hänga mot jord, medan tårarna varma
droppade ymnigt från ögonen ned af den sorgen de kände
öfver sin körsvens död, och på omse sidor ur oket
gledo de yfviga manarna ut och sopade stoftet.

När då Kronion dem sörjande såg, betogs han af ömkan,
skakade hufvudet mörk och talade så i sitt hjärta:

»Arma, hvi skänkte vi gudar väl er åt den kunglige Peleus,
som är en dödlig, då själfva ej död eller ålder I känna?

Månne att lida blott kval bland de olycksaliga mänskor?

Ty ej ett jämmerfallare ting det finnes än mänskan

bland de varelsers mängd, som på jorden sig röra och andas.

Aldrig, det svär jag likväl, skall Hektor Priamossonen

dragas på prunkande vagnen af er, ty detta jag tål ej.

Är det ej nog, att han rustningen fick och sig bröstas så inbilsk ?

Nej, jag hos eder skail gjuta in kraft uti hjärtan och lemmar,

för att I måtten Automedon hem till de halkade skeppen

frälsa ur drabbningens gny; ty jag troerna än vill förläna

styrka att döda alltjämt, tills de ända till toftade skeppen

komma och solen går ned och den heliga natten är inne.»

Sade och blåste hos hästarne in den yppersta styrka.

Bägge de skakade strax ur manarna stoftet på jorden,

sprängde med vagnen så ilande hän bland achaier och troer,

medan Automedon manligen stred, fastän sorgsen för vännen,

genom att flyga inpå med sitt spann, som en gam emot gässen.

Lätt vek han nämligen ömsom tillbaks undan troernas kampgny,

lätt for han ömsom förföljande fram i det tätaste vimlet,

men några kämpar han lade ej ned i sin stormande framfart;
ensam på vagnen han stod, och han därför ej kunde på en gång
föra med styrka sin lans och de eldiga hästarna styra.

Sent omsider hans vän Alkimedon, son af Laerkes,
hvilken till Haimon var son, fick öga på honom i vimlet,
skyndade efter hans vagn och så till Automedon ropte:
»Stanna, Automedon! Hvad för en gud har väl sådant ett oråd
gifvit dig in i din själ och beröfvat dig sunna förståndet,
att du mot troerna kämpar så där uti främsta tumultet
ensam? Din vapenbroder är död, och Hektor nu uppblåst
bär öfver skuldrorna själf Aiakidens strålande rustning.»

Honom Diores' son Automedon svarte och sade:
»Hvem af achaier förstår såsom du, Alkimedon, konsten
att de odödliga hästarnas kraft både tygla och egga,
utom Patroklos allén, som i råd var de eviges like,
medan han lefde; dock nu honom skickeisen hunnit och döden.
Därför tag piskan du i din hand och de glänsande tömmar,
så skall jag själf ifrån vagnen gå ner och mot fienden kämpa.»

Sagdt, och Alkimedon genast sprang upp på den ilande vagnen
och utan töfvan tog piskan i hand och de glänsande tömmar,
men Dioriden sprang ner. Det märkte den strålande Hektor
och till Aeneas då talade strax, som stod vid hans sida:

»Ädle Aeneas, du drott öfver kopparpanrade troer!
Borta i" stridens tumult ser jag Aikosättlingens hästar
komma till synes igen, men af dåliga körare styrda.
Dem vill jag hoppas vi taga som rof, om du själf är i hjärtat
sinnad som jag, ty storma vi fram med förenade krafter,
lära de knappast ha mod att oss bida och kampen bestånda.»
Sagdt, och hans maning blef lydd af den modige son af Anchises.

Bägge de stormade fram, af tjurhudssköldarna höljda,
håxda och torkade väl och beslagna med tjockaste koppar.
Chromios följde dem åt och den gudalike Aretos,
bägge med vissaste hopp i sin själ att de körande döda
och få som byte med sig höghalsade hästarna drifva —
dårar i sanning, ty ej utan blod från Automedons möte
skulle de vända igen. Sedan denne till Zeus hade bedit,
kände han fyllas med styrka och mod sitt fördystrade sinne;
genast han talade så till Alkimedon, trogne kamraten:
»Minns, att ej långt ifrån mig, Alkimedon, hästarna hålla,
utan så nära bakom, att jag känner dem flåsa i ryggen.
Aldrig lär Hektor sig hejda minsann, förrn han lyckats bestiga
hjälten Achilles' vagn med dess fagermaniga hästar,
dödat oss bägge och drifvit på flykt de achajiska leden
eller ock själf han förlorat sitt lif bland de främste i striden.»

Sagdt, och till hjälp Menelaos han strax och Aj anter na ropte:
»Hören, Ajanter, I konungar två, och du Menelaos!
Lemnen åt tappraste männen hos er att Patroklos försvara,
stående rundt om hans lik, och hållande fienden borta;
själfva nu värjen förgörelsens dag från oss lefvande tvänne!
Ty här storma nu fram i den tåreförvållande striden
ypperste männen i troernas här, Aeneas och Hektor.
Dock allt detta ju hvilar förvisst i gudarnes sköte;
bruka jag ämnar min lans, för det öfriga råde Kroniort.»

Sagdt, och han svängde och slungade af långskuggande lansen
rakt mot Aretos och träffade ock i den rundade skölden;
skölden för stöten ej höll, utan kopparen rände igenom,
flängde hans gördel itu och fastnade nederst i buken.
Som när en ungdomsblomstrande man med den slipade yxan

hugger i nacken bak hornen en tjur, uppammad på fältet,
så att hvar sena han skär, och ett språng gör tjuren och stupar:
så med ett språng uppå ryggen han föll, då det slungade spjutet
skärande genomfor hans inre och lyktade lifvet.

Hektor då slungade fort mot Automedon blänkande lanser;
denne dock var på sin vakt och för kopparlansen vek undan
genom att böja sig fram, och den långa lanser i jorden
fastnade bakom hans rygg, och dess yttersta ända med doppskon
dallrade häftigt, men stillades snart af den väldige Ares.

Nu de med huggande svärd skulle farit hvarandra på lifvet,
em ej de hetsiga två af de bägge Ajanterna åtskilts,
som på sin landsmans rop genom vimlet skyndande kommo.

Skrämde vid synen af dem, sig drogo då genast tillbaka
Hektor och Chromios, skön som en gud, och äfven Aeneas,
låtande ligga där kvar den genomstungne Aretos.

Honom Automedon strax, lik stormande Ares att skåda,
klädde då rustningen af och jublande talte och sade:

»Nu har då något likvisst mitt hjärta jag lättat från sorgen
öfver Patroklos' död, fast en ringare kämpe jag fällde.»

Sade och blodiga rustningen tog och den lade på vagnen,
därpå han själf steg upp, och på fötter och armar så blodig
var han, som lejonet är, som ätit sig mätt på en oxe.

Men kring Patroklos igen uppflammade väldiga kampen,
vållande tårar och kval, och den väcktes till lif af Athene,
stigen från himmelen ner; vidtskådaren Zeus henne skickat
lör att danaerna egga till mod, ty hans sinne sig ändrat.

Som när på himmelen Zeus sin purpurskimrande båge
spänner för jordens dödliga ut att dem örlig bebåda
eller en vinter med bitande frost, som all människogärning
hämmar på fälten med ens och gör fänaden också bekymmer:

sådan en purpurstrålande sky hon höljde omkring sig,
innan hon gick bland achaierna in och dem eggade alla.
Till Menelaos hon vände sig först med en bjudande maning,
Atreus' behjärtade son — ty denne var stående närmast, —
och hon var Foinix lik till gestalt och till ljudliga stämman:

»Dig, Menelaos, det blifver en skam och evinnerlig nesa,
därest en man, som var trognaste vän till den stolte Achilles,
skall invid Ihon släpas omkring af de löpande hundar.
Därför stå manligen fast och egga de öfriga alla!»

Henne svarade då Menelaos, väldig i härscri:

»Foinix, du åldrige fader och vän, ack ville Athene
endast förläna mig kraft och beskydda mot flygande vapnen,
ingen då hellre än jag skulle troget Patroklos vid sidan
värnande stå, ty hans död har gripit mig innerst i själen.
Men som förtärande eld är kraften hos Hektor, och aldrig
hvilas hans mördande lans, ty Zeus honom seger förunnar.»

Sade. Men glad hon blef, strålögda gudinnan Athene,
öfver att främst han till henne ju bedt af de evige alla.

Styrka hon lade nu in i hans knän och hans skuldror tillika,
medan hon fyllde hans bröst med en likadan djärfhet som flugans,
hvilken, hur ofta man ock henne undanföser från huden,
äflas att sticka ändå, ty människoblod henne smakar:
likadant mod göt hon in i Atridens fördystrade sinne.
Hän till Patroklos han gick och där slungade blänkande lansens.
Fanns då en Podes, Eetions son, i den troiska hären,
både en rik och en dugande man och värderad af Hektor
högst ibland menige män och vid gillen hans käraste bordsvän;
honom i gördeln träffade nu Menelaos den ljuse,

just som han gaf sig på flykt, och rände sin lans genom lifvet.
Tungt han i marken föll, och Atreus' son Menelaos
släpade undan hans lik från ' troernas folk till de sina.

Tätt intill Hektor trädde då fram med en maning Apollo,
liknande Fainops, Asios' son, som af främmande gäster
Hektor den käraste var, och som hade sitt hem i Abydos;
honom liknade nu fjärrskjutande guden och talte:
»Hektor, männ' längre för dig någon annan achaiier skall rädas,
då Menelaos kan skrämman dig så, han som hittills en klemig
krigare alltid ju var, men nu ifrån troernas skaror
ensam bar liket bort af din trogne kamrat, som han dödat,
Podes, Eetions son, som i striderna sken bland de främste?»

Sade, men sorgens moln i sin natt insvepte då Hektor;
fram från de främste han steg i sin blänkande rustning af koppar.

Men nu tog Zeus i sin hand den tofsbehängda egiden,
hemsk i sin skimrande glans, och höljde in Ida i skyar,
och under blixtar och skrällande brak han skakade skölden;
troerna seger han gaf, men achaierna skrämde på flykten.

Flykten Peneleos började först, boiotiske drotten.
Ständigt han kämpande stått, tills en lans honom öfverst i skuldran
råkade, rispande blott, dock ända till benet blef köttet
flängdt af Polydamas' udd, ty vid kastet han nära var stigen.
Hektor nu störtade fram, och han Leitos stack i hans handled,
hjälten Alektryons son, och betog honom lusten att kämpa.
Blickande ängsligt omkring sig, han vek, ty han trodde sig aldrig
mera bli duglig att hålla ett spjut och mot troerna kämpa.
Hektor förföljde den sårade brådt, men blef själf uppå brynjan
träffad därvid af Idomeneus' lans invid vårtan på bröstet;

skaftet vid hylsan dock bräcktes utaf till trojanernas jubel;
Själff han då slungade genast sin lans mot Deukalionssonen,
som var nu stigen på vagn, men förfelade honom en smula;
lansen i stället Meriones' vän och behjärtade körsven
Koiranos drap, som med konungen följt från det härliga Lyktos: —

Först var till fots ju Idomeneus dit från de toftade skeppen
kommen, och segern han visst skulle troerna lemnat i striden,
hade ej Koiranos hastigt kört fram med det eldiga spannet
och honom frälsande kommit till hjälp och förgörelsen afvärjt,
dock för att stupa där själf för den mannaförgörande Hektor: —
honom han träffade nu under käken och örat, och udden
skyfflade tänderna ut och skar tungan igenom på midten.
Ner ifrån vagnen han stöp och lät tömmarna falla på jorden.
Hastigt Meriones böjde sig ner och med handen från marken
lyftade tömmarna upp och så till Idomeneus talte:
»Bruka nu piskan med kraft, tills du kommer till toftade skeppen,
ty du förmärker nog själf, att segern achaierna sviker.»

Sagdt, och Idomeneus piskade på skönmaniga spannet
ner till de hålkade skepp, ty hans sinne var gripet af bäfvan.

Ej var det modige Ajas fördoldt och ej Menelaos,
att nu åt troerna Zeus förlänade skiftande segern.
Ajas till orda då tog, den reslige Telamonssonen:
»Ack, här kunde då visst den mest förblindade skönja,
att Allfader nu själf åt troerna skänker sitt bistånd
Samtliga spjuten ju träffa för dem, om en feg eller tapper
skickar dem af, ty lika väl Zeus dem riktar till målet,
medan för oss hvart spjut utan verkan faller till jorden.
Låt oss på egen hand då betänka det yppersta sättet
både att rädda den stupades lik och att själfva helbrägda

komma till skeppen igen till en gamman för vännerna alla,
hvilka väl blicka bekymrade hit och tro, att vi aldrig
skola, i striden bestå mot den mannaförödande Hektors
farliga händer och mod, utan stupa vid beckade skeppen.
Funnes här bara en vän, som kunde i hast till Peliden
bringa besked, ty icke jag tror, att det sorgliga budet
ens honom hunnit ännu, att hans älskade vän gått förlorad.
Ingenstädes likväl kan jag varsna en sådan achaier;
mörker betäcker ju tätt öfverallt både kämpar och hästar:
Zieus Allfader, ur mörkret förhjälp du achaiernas söner,
klara din himmel igen och unna oss bruket af synen,
låt oss i ljuset få dö, när du vår död har beslutat!»

Så han sade, och Zeus, till förbarmande rörd af hans tårar,
skingrade mörkret med ens och dref undan det skymmande töcknet,
solen strålade ner, och slaktningen all låg i dagen.
Ajas talade då till Atriden, väldig i härskri:

»Efterspana nu fort, Zeusättade drott Menelaos,
om du kan varsna vid hf Antilochos, sonen af Nestor;
bed honom då, att han skyndar åstad och till hjälten Achilles
bringar det bud, att hans käraste vän gått för honom förlorad.»

Sagdt, och då lydde hans ord Menelaos, väldig i härskri;
bort han gick, såsom lejonet går omsider från fällan,
sedan det tröttnat till slut på att strida mot hundar och herdar,
hviika förunna det ej att fettet af oxarna röfva,
utan stå natten igenom på vakt; i sin lystnad på köttmat
rusar det idligen an, men förgåfves, ty strax till dess möte
flyger från dristiga händer en skur af stingande kastspjut,
flyga ock brinnande bloss, och för dessa det skyr i sitt anfall;
ändtligt i gryningen lommar det af med förbittring i hjärtat:

så från Patroklos gick bort Menelaos, väldig i härscri,
långt ifrån villig, ty ängslig han var, att achaierna liket
skulle, betagna af skräck, åt fienden lemna till byte.
Därför han ifrigt Meriones bad och Ajanterna bägge:
»Hören, Ajanter, och du, Meriones, drott af Argos!
Dragé sig nu till minnes enhvar, hur den arme Patroklos
alltid var vänlig och visste så huld att vara mot alla,
medan han lefde; dock nu honom skickeisen träffat och döden.»

Sagdt, och han skyndade bort, ljushårige drott Menelaos,
blickande kring öfverallt likt örnen, om hvilken det heter,
att han af fåglarna alla i sky har den skarpaste synen;
honom, hur högt han än är, snabbfotade haren ej undgår,
fast under yfviga buskarna gömd, utan neder på haren
ilande slår han och griper den kvickt och beröfvar den lifvet:
så Menelaos, du ättling af Zeus, dina strålande ögon
hvälfde sig spanande kring öfver hela landsmannaskaran
för att på Nestorssonen få syn, om han än var i lifvet.
Honom han varsnade snart till vänster i slaktningens linje
eggande kämparnes mod och muntrande upp dem att strida.
Steg med de orden då fram ljushårige drott Menelaos:
»Kom, Antilochos, ättling af Zeus, kom hit för att höra
jämmerlig tidning! O hade dock slikt ej någonsin timat!
Allaredan du själf, som jag tror, nog skådar och märker,
huru en gud mot danaernas folk framvältrar fördärfvet.
Segern hör troerna till, och den bäste af alla achaier,
hjälten Patroklos, är fallen, och stor är danaernas saknad.
Skynda dig hän till achaiernas skepp att det strax för Achillos
säga, ifall han i hast till sitt skepp kanske bärgar det nakna,
plundrade liket, ty rustningen togs af den strålande Hektor.»

Sagdt; men af fasa Antilochos greps vid de orden, och länge

var han ur stånd till att yttra ett ord, och hans ögon afi tårar
fylldes, och rösten, så klingande klar, sig stockade endast.
Men i sin smärta förglömde han ej Menelaos' befallning,
utan han ilade bort, när han räckt åt Laodokos vapnen,
svennen, som tätt i hans närhet sig höll med de stampande hästar.

Gråtande bars han af fötterna bort ur den blodiga striden,
ilande hän med sitt sorgliga bud till Peliden Achilles.

Dig det lyste nu ej, Zeusättade drott Menelaos,
där i betrycket att gifva din hjälp åt de pyliske kämpar,
hvilka till innerlig saknad för sig sett Antilochos bortgå,
utan till dessas försvar du manade upp Thrasymedes,
däremot vände du själf tillbaka till hjälten Patroklos
och inom kort hos Ajanterna stod och brådskande talte:
»Nu jag Antilochos skickat åstad till de beckade skeppen
hän till den snabbe Achilles med bud, men jag tviflar, att denne
kommer nu genast, hur häftigt han än månne vredgas på Hektor,
ty han omöjlig kan utan rustning mot troerna kämpa.
Låt oss på egen hand då betänka det yppersta sättet
både att rädda den stupades lik och att själfva helbrägda
komma ur troernas larm och dödsgudinnorna undfly.»

Honom då svarade Telamons son, den reslige Ajas:
»Rätt har i allo du talt, vidtfrejdade drott Menelaos.
Skynden er alltså, du själf och Meriones, lyften den döde
hastigt på axlarna upp och bären ur striden! Bakom er
skola vi öfriga två mot Hektor och troerna kämpa,
lika till namn och lika i mod, vi som ofta tillförne
sida vid sida ju härdade ut mot den hetsige Ares.»
Sagdt, och de andra då lyftade strax ifrån jorden den döde
högt på armarna upp, men bakom dem troernas krigsfolk

skrek, när de sågo, hur liket blef lyft på achaiernas axlar.
Häftigt som hundar de störtade fram, som det sårade vildsvin
eftersätta och rasa åstad framför jägareskaran;
modigt de löpa väl först i sin ifver att slita det sönder,
dock så snart som det vänder sig om i lit på sin styrka,
fara de skrämde tillbaks och förskingras åt sidorna alla:
likaså troernas svärm till en början förföljde beständigt,
brukande flinkt sina svärd och de dubbelspetsade spjuten,
men när Ajanterna vände sig om och bjödo dem spetsen,
skiftade genast de hy, och det vågade ingen ibland dem
längre att störta sig fram och försöka att kämpa om liket.

Så de med ifver och kraft ur fäktningen buro den döde
hän till de halkade skepp, men bakom dem rasade kampen
häftigt som eld, som blir plötsligen lös i befolkade staden
och far omkring och den sätter i brand, så att husen försvinna
midt i dess lysande sken, medan vinden i lågorna brusar:
sålunda larmet af hästar och spjutbeväpnade kämpar
följde beständigt i hjältarnes spår, där de vandrade framåt.
Såsom¹ när mulornas spann, uppjudande hela sin styrka,
släpar för berget ner på den steniga stigen en bjälke
eller ett mastträd stort till ett skepp, medan hjärtat på djuren
kväljes på en gång af trötthet och svett under ifriga slitet:
så de med ifver och kraft den döde nu buro, och bakom
värjde Ajanterna tryggt, som en bergås värjer mot vattnet,
tätt bevuxen med skog och sig sträckande långt utåt slätten,
och som ock mäktiga flodernas tungt framvältrande flöden
hejdar och kastar tillbaks och tvingar dem ut öfver slätten,
därför att åsen de spränga dock ej, hur häftigt de strömma:
sålunda värjde Ajanterna tryggt mot troerna bakom,
hvilka förföljde alltjämt, och af alla isynnerhet tvänne,
hjälten Aeneas, Anchises' son, och den strålande Hektor.

Men som när flyktande kommer en svärm af starar och kajor
under ett jämmerligt skri, då de varsnat i luften en glada
sväfvande fram, som hotar med mord alla svagare fåglar:
så för Aeneas och Hektor de unge danaiske kämpar
flyktade undan med jämmerligt skri och förglömde sin stridslust.
Präktiga vapen i mängd nu danaerna rundt omkring grafven
tappade under sin flykt, och i striden ej unnades hvila.

ADERTONDE SÅNGEN.

Vapensmidet

Sålunda rasade striden bland dem som förhärjande elden,
men till Achilles med bud den snabbe Antilochos lände.
Hjälten han stående fann framför skeppens resliga stäfvar
anande uti sin själ, hvad som allaredan var timadt,
och i sin ängslan talande så till sitt manliga hjärta:

»Ve mig, hur kommer det sig, att de lockiga män af Achaia
återigen så förvirrade fly öfver slätten till skeppen?
Måtte blott gudarne ej den hjärtesorgen mig skickat,
som mig bebådades klart af min moder en gång, då hon sade,
att myrmidonernas käckaste man, medan ännu jag lefde,
skulle, för tro erna fallen, gå bort från det strålande solljus.
Ja, han förvisso är död, den tappre Menoitiossonen.
Ack, den förvägne! Jag bjöd honom dock att, när branden han afvärjt,
vända till skeppen igen och med Hektor ej strida på allvar.»

Medan han detta begrundade än i sitt hjärta och sinne,
trädde till honom Antilochos, son af den frejdade Nestor;
brännande tårar han göt och förmälde sitt sorgliga budskap:

»Son af den krigiske Peleus, o ve, ty ett jämmerligt budskap måste du höra. O hade dock slikt ej någonsin timat!
Fallen Patroklos är, och de strida som bäst om det nakna, plundrade liket, ty rustningen togs af den strålande Hektor.»

Sade. Men sorgens moln i sin natt insvepte Achilles, djupt uti mullen den svarta han grep med händerna båda och på sitt hufvud den göt och sitt däjliga anlete skämde, och sotflingorna fastnade rundt på hans härliga lifrock. Själf han i stoftet föll ner och i hela sin väldiga storlek låg där och ryckte utaf sig sitt hår med sargande händer. Därvid de tärnor, som vunnits i krig af Patroklos och honom, höjde ett klagande skri ur sin själ och kommo ur tältet skyndande ut kring Achilles i flock och med händerna alla sörjande slogo sitt bröst och färdiga voro att digna. Midt emot dessa (Antilochos stod under suckar och tårar och höll om händerna fast på Achilles, som stönade häftigt, och som han fruktade skulle med stål afskära sin strupe. Hemskt och förfärligt han skrek; det hörde hans vördade moder sittande nere i hafvets djup hos sin åldrige fader, och hon i jämmer brast ut, och kring henne sig samlade alla Nereus' gudomliga döttrar, som bo i det blånande djupet. Där var Glauke, och där var Thaleia, Kymodoke, Thoe, där stoltblickande Halia var och Nesaia och Speio, där Aktaia jämväl och Kymothoe, där Limnoreia; Melite också där var och Amfithoe, Doto, laira, där var Ferusa jämväl och Dynamene, Proto, Agave, där var Dexamene ock samt Amfinome, Kallianeira, Panope, Doris, och där Galatea, den frejdade nymfen; sköna Nemertes där var och Apseudes och Kallianassa, och laneira där var, lanassa och Klymene också och Oreithyra och Maira och lockiga mön Amatheia

jämte än fler Nerei'der, som bo i det blånande! djupet.
Silfverglänsande grottan blef full af gudinnornas skara,
samtliga slogo sitt bröst, och Thetis begynte med verop:
»Älskade systrar, o hören mitt ord, I döttrar af Nereus,
för att I alla mån veta den sorg, som beklämmer mitt hjärta!
Ve mig, arma, o ve, som en hjältemoder så osäll
vardt i den stunden jag födde min son, den käck och ädle,
ypperst i hjältarnes krets! Han sköt upp i mitt hägn som en telning,
honom jag vårdade ömt som en planta i bördiga hagen,
honom jag sände till Ilion hän på de toftade skeppen
för att mot troerna kämpa i krig; men aldrig jag honom
hälsar från kriget igen i Peleus' konungasalar.
Medan han lefver och skådar ännu den lysande solen,
lider han kval, och jag intet förmår till hans hjälp med att
komma. Dock, jag vill dit, jag vill se mitt älskade barn och få veta,
hvad för en sorg honom händt, där han fjärran dväljes från striden.»

Sade och lemnade grottan på stund, och de andra med henne
gråtande följde, och vågen på haf sig skilde omkring dem,
öppnande väg. Och så snart som de ländt till det bördiga Troja,
trädde på stranden ide en efter en, där rundt om Achilles
lågo i tätaste rad Myrmidonernas samtliga härskepp.
Fram till sin suckande son då trädde hans vördade moder,
lade sin arm under ljudelig gråt om den älskades hufvud,
och med bevingade ord hon klagande talte och sade:
»Bara, hvi gråter du så? Hvilken sorg har bedröfvat ditt hjärta?

Tala och intet fördölj I Fullbordadt af Zeus är ju allting,
som du tillföre bad honom om med lyftade händer:
att i förvirring achaiernas män måtte trängas mot skeppen,
saknande bittert din hjälp, och få lida försmädliga skador.»

Suckande djupt, henne svarade då den snabbe Achilles:
»Moder, ja detta har nog mig Olympiern allting fullbordat.
Dock, hvad hugsvalelse har jag däraf, då jag mistat Patroklos,
denne min älskade vän, som jag långt öfver vännerna alla
skattade högt som mitt lif? Ja, honom jag mistat, och Hektor,
mördaren, rustningen tog, den undersköna och stora,
som till en lysande skänk de odödlige gåfvo åt Peleus
uppå er bröllopsdag, då du lades i säng hos en dödlig.
O att du stannat där kvar ibland hafvets odödliga nymfer
nere i djupet och Feleus till vif hade tagit en dödlig!
Annorlunda det gick, till otaliga kval för ditt hjärta,
när du skall mista din son, den du aldrig skall hemma i salen
hälsa från kriget igen. Ty min egen själ det ej lyster
längre att lefva ioch dväljas bland män, så vida ej Hektor
först har förlorat sitt lif och jag själf honom gifvit hans bane,
tagande hämnd för Menoitios' son, som han dödat och plundrat.»

Thetis då svarade honom igen under rinnande tårar:
»Barn, jag förstår af ditt tal, att ej länge jag har dig i lifvet,
eftersom strax efter Hektor du. själf skall af skickeisen hinnas.»

Suckande djupt, henne svarade då den snabbe Achilles:
»Ack, må på stunden jag dö, då det ej blef mig gifvet att döden
värja utaf från min vän, där han fjärran från fädernejorden
fälldes och saknade mig såsom frälsare uti sin ofärd.
Nu, då jag aldrig skall komma igen hem till fädernejorden
och jag ej bringade alls någon ljusning och hjälp åt Patroklos
eller de andra, som föllo i mängd för den strålande Hektor,
nej, utan sitter vid skeppen här blott som en börda för jorden,
fastän min like ej finns bland de kopparklädde achaier
uti att kämpa — på tinget förvisst äro somliga bättre —
Ack, må ur gudars och människors värld osaliga kifvet

svinna och vreden, som äfven en vis till fientlighet eggas,
och som, sötare långt än den ljuft nedglidande honung,
griper omkring sig i människans bröst som den bolmande röken,
såsom nu gjorde mig vred härskarornas drott Agamemnon.
Men må det skedda nu, vara förbi, hur det också mig kränkte;
hjärtat betvinga jag vill i min harm, fast det kostar mig möda.

Nu vill jag hän och gå Hektor till lifs, som förgjorde det dyra
hufvud, och sedan med lugn skall jag dödsdrottinnorna hälsa,
när dem att sända är Zeus och de öfriga gudar behagligt.
Icke ens Herakles, stark som' han var, slapp undan för döden,
fastän så älskad af Zeus, allsvåldige sonen till Kronos,
utan af ödet betvangs och af Heras fördärfliga vrede.
Så skall ock jag, efter likadan lott mig beskärdes med alla,
ligga omsider som död, men nu vill jag Vinna mig ära.
Mången dardanska med svällande barm och mången trojanska
torde jag bringa att skria af sorg och med händerna båda
torka sig tårarna bort ifrån ungdomsblomstrande kinder.
Märka de skola då visst, att jag länge har hvilat från striden.
Sök ej, du hulda, att hålla mig kvar, ty du gör det förgäfves!»

Honom då svarte gudinnan, den silfverfotade Thetis:
Rätt har du talat, mitt barn. Ej är det en lastelig gärning
att i betrycket stå vännerna bi och dem värja för döden.
O men betänk, att i troernas våld din skimrande blanka
kopparrustning nu är, och den hjälmomstrålade Hektor
prålande bär den kring skuldrorna själf; men ej länge, det tror jag,
skall han stoltsera i den, ty det stundar för honom till döden.
Kom då ihåg att ej ännu gå ut i den larmande striden,
innan du återvända mig ser och jag står för ditt öga.
Tidigt i morgon, när solen går upp, skall jag komma tillbaka,
bringande härliga vapen åt dig från guden Hefaistos.»

Så hion sade och skildes igen från den älskade sonen;
därpå till hafsgudinnorna vänd, sina systrar, hon talte:

»Dyken I neder igen i hafvets rymliga sköte,
vänden till fäderneboningen hem, och den åldrige hafsgud
och honom allt förtäljen. Jag själf till den höga Olympen
vill nu begifVa mig upp, till den konstberömde Hefaistos,
att han må gifva min son en ovanskelig och glimmande rustning.»

Så hon sade; då döko de ner i det böljande djupet,
men till Olympen gudinnan, den silfverfotade Thetis,
gick för att hämta en rustning skön åt den älskade sonen.

Hon nu af fötterna bars till Olympen. Achaierna åter
under förfärande skri för den mannamördande Hektor
flydde och nalkades re'n Hellesponten och skeppen på stranden.
Och ej heller de hade förmått att undan ur skotthåll
bärga Achilles' vän, den stupade hjälten Patroklos,
ty han ånyo hanns tipp af fiendens vagnar och fotfolk,
främst dock af Hektor, Priamos' son, lik elden i styrka.
Trenne gånger grep tag i hans fot den strålande Hektor,
slitande häftigt däri, och åt troerna ropade högljudt;
trenne gånger Ajanterna två med sin kraft och sin käckhet
stötte igen honom bort, men beständigt i lit till sin styrka
ömsom han rusade an genom vimlet, och ömsom han åter
stående blef med ett skri, men vek alldeles icke tillbaka.
Såsom när herdarne äro ur stånd att ett hungrande lejon
undanjaga från djurets kropp, som det nyligen dödat,
sålunda mäktade ej de bepransrade tvänne Ajanter
jaga från liket bort den förtärlige Priamossonen.
Också han släpat nu bort honom visst till sin eviga ära,
hade till Peleus' son ej den vindsnabbt flygande Iris

ilande kommit med bud från Olympen att skynda till striden,
skickad af Hera åstad, utan Zeus' och de öfrigas vetskap.
Fram till Achilles hon steg och talte bevingade orden:
»Upp till striden, Pelid, mer än alla förfärlige kämpe!
Skynda dig hän till Patroklos' försvar, för hvars skull invi dskeppen
standar nu rasande strid, där de hejdlöst mörda hvarandra,
Argos' modiga män för att värna den stupade döde,
troerna åter af lust att till vindomsusade Troja
släpa åstad med hans lik; och ifrigast traktar därefter
strålande Hektor, ty lysten han är att från däjliga halsen
hugga hans hufvud utaf och sticka det upp på en påle.
Upp, och ligg stilla ej mer! Må du känna försyn i ditt sinne,
för att Patroklos till lek skulle bli för de trolska hundar.
Skammen är din, om hans lik under vägen blir skymfadt och vanställdt.»

Henne svarade då snabbfotade hjälten Achules:

»Heliga iris, hvem sände dig hit af de evige gudar?»

Honom svarade då den vindsnabibt flygande iris:

»Hera mig skickade hit, Kronions prisade maka;
ej högtromande Zeus vet därom, och ej heller de andra
saliga gudar, som bo på Olympos' snöiga tinnar.»

Henne svarade då den snabbe Achules och sade:

»Hur skall väl jag gå till strids? I fiendens våld är min rustning;
därtill förbjuden jag är af min älskade moder att strida,
innan jag henne ser komma igen och hon står för mitt öga,
ty hon har lofvat mig då från Hefaistos en lysande rustning.
Ingen för öfrigt jag vet, hVars vapen jag kunde begagna,
utom allenast den sköld, som äges af Telamons Ajas;
men jag vill hoppas han kämpar nu själf bland de främste i vimlet,
spridande död med sin lans för att värja den fallne Patroklos.»

Honom svarade då den vindsnabbt flygande Iris:

»Oss är till fullo bekant, att din härliga rustning är tagen.
Men träd till grafven fram, som du är, och låt troerna se dig,
ty de kanhända då rädas för dig och sig hejda i kampen,
så att achaiernas modiga folk i sin vånda får andan
draga omsider; om aldrig så kort, blir det ändå en hvila.»

Så hon sade och ilade bort, snabbfotade Iris.

Upp Zeus' älskling Achules då sprang, och gudinnan Athene
hängde sin tofsbeprydda egid om hans kraftiga skuldror,
och med en gyllene sky den höga gudinnan hans hufvud
kransade om och lät blossa ur den en förbländande låga.
Såsom när röken mot etern går upp från befolkade staden
fjärran på ensliga ön, som belägras af fiendeskaror;
dagen igenom dess män för sin stad den förskräckliga kampen
fresta från murar och torn, men så snart som solen går neder,
låga där eldsignalerna tätt och högt upp i luften
kasta sitt flammande sken att de omkringboende varsko,
om de kanhända till hjälp ville komma ditöfver med härskepp:
så från Achilles' hufvud steg upp emot himmel en glansen.
Fram ifrån muren till grafven han steg, men, lydig sin moders
sansade råd, han sig blandade ej med de andra achaiier.
Stående där, han ropade högt, och Athene på sitt håll
ropade också; då fylldes med skräck trojanernas hjärtan.
Ty såsom klangen är gäll, när manande skallar en krigslur
inne i staden, hvars mur blir af mordiska fiender kringränd,
lika så gällt var det rop, som af Aiakosättlingen höjdes;
och på hvarenda trojan, när de hörde hans dånande malmröst,
bäfvade hjärtat af ve, Och de fagermaniga hästar
vände med vagnarna tvärt, ty de anade ondt i sitt sinne;
kuskarne miste besinningen all, då kring stolte Pelidens

hjäsna de sågo i lysande glans med förfärande lågor
flamma den eld, som hon tändt, strålögda gudinnan Athene,
Trenne gånger där ropade högt öfver grafven Achilles,
trenne gånger blef skräck bland trojaner och frejdade hjälppolk,
så att där dödades ock utaf egna vagnar och lansar
tolf deras ypperste män. Men achaierna hjälten Patroklos
bärgade undan med innerlig fröjd från de flygande spjuten
och honom lade på bår, och de trogna kamraterna rundtorn
ställde sig, klagande högt, och den snabbe Achilles dem följde.
Brännande tårar han got, då han skådade trogne kamraten
ligga på båren som lik, af de spetsiga lansarna sargad.
Ack, han ju själf hade sändt honom ut med hästar och vagnar
striden till mötes, men fick honom ej med lifvet tillbaka.

Outtröttliga Solen då strax af den vördiga Hera
skickades hem mot sin vilja till ro i Okeanos' flöde.
Sålunda Solen gick ner, och achaierna hvila sig fingo
från sin förfärliga kamp och den allförgörande striden.

Troerna också sig då från den långa och häftiga striden
drogo tillbaka och spände ifrån sina eldiga hästar
och sig församlade sedan till ting, förrn de tänkte på kvällsward.
Stående höllo de ting, och det gittade ingen ibland dem
sätta sig ner, ty enhvar var beklämd, sedan hjälten Achilles
hade sig visat igen, som från striderna hvilat så länge.
Tog då till orda Polydamas först, den förståndige hjälten.
Panthoos' son, för hvars blick låg förflutet och kommande öppet.

Vän till Hektor han var, och på samma natten de föddes,
vida de främste, den ene i strid och den andre i rådslag.
Denne besinningsfull tog till orda ibland dem och talte:

»Öfvervägen, o vänner, nu väl! Ty för min del jag råder,
att vi till staden gå in och ej bida gudomliga Eos
uta på slätten vid fiendens skepp och från muren så fjärran.
Medan Achules förbittrades än på den höge Atriden,
lättare vore då ,visst att bekriga achaiernas söner.
Själ jag då hade min fröjd af att öfvernatta vid skeppen
och låg och hoppades jämt, att vi skulle dem snarligen taga.
Nu däremot är jag gripen af skräck för den snabbe Peliden;
ty med sin öfvermodiga själ skall han icke för striden
nöjas med slätten blott, där achaier och troer i midten
drabba från ömse sidor ihop under lika förbittring,
utan om själfva Vår stad, våra älskade vif skall han kämpa.
Därför till Ilion! Lyden mitt råd! Ty så här skall det tima.
Väl har ambrosiska natten nu nyss den snabbe Peliden
hejdat, men träffar han oss härute på fältet i morgon,
när han i rustningen stormar framåt, då skall mången förnimma,
hvad för en kämpe han är, och glad skall till Ilion hinna
den sig kan frälsa med flykt, men af hundar och gamar skall ätas
mången af troerna. Vare mig slikt från öronen fjärran!
Men om vi följa mitt råd, fast det sker med bedröfvade hjärtan,
ställa vi hären på torget i natt, och staden ju alltid
skyddas af murar och torn och af väldiga porten med dörrar
höga och glatta och slutande tätt och bommade säkert.
Men när i morgon det gryr, då skola vi alla i vapen
ställa på tornen oss upp, och vill han då komma från skeppen
och omkring murarna kämpa mot oss, så dess värre för honom.
Snart skall han vända till skeppen igen, när han eldiga spännet
tröttat med allsköns lopp under idelig körning kring staden;

ty att sig bryta därin — så långt skall hans mod icke räcka;
aldrig förstör han vår stad, nej, förr skall han ätas af hundar.»

Bister i uppsyn svarade då den strålande Hektor:

»Ej är du längre min vän, som till slikt, o Polydamas, råder,
som att vi skulle gå hem för att tränga ihop oss i staden.

Fingen I ännu ej nog af att spärras bak murarna inne?

Förr var Priamos' konungastad ibland dödliga mänskor
vida kring jorden beryktad som rik på guld och på koppar;

nu äro vackra klenoderna dock försvunna ur husen,
och våra ägodelar i mängd, sedan Zeus blef oss gramse,
sålda till Frygien bort och det sköna Maioniens nejder.

Men då vid skeppen nu nyss af sonen iill listige Kronos
gafs mig att segrare bli och achaierna tränga till hafvet,
kom då för folket ej fram, du dåre, med sådana påfund!
ingen dig lyder ändå, ty jag kommer det icke att tåla.

Utan må alla nu lyssna till mig och lyda min maning!

Aten i lägret nu aftonvard, enhvar i sitt fylke,
glömmen ej sedan er vakt, utan hålle sig vaken hvarenda!

Och må den troer, som har för sitt gods alltför svåra bekymmer,
samla ihop det och bringa det hit till gemensam förtäring;
bättre att landsmän njuta däraf än achaiernas söner.

Men när i morgon det gryr, då skola vi väpnade alla
väcka den hetsiga striden igen vid de halkade skeppen.

Och är det verkligen sant, att Achilles har rest sig vid skeppen,
nå, om han vill, han dess värre det får. Ty aldrig för honom
viker då jag ur fäktningens larm, utan modigt till mötes
träda jag skall, ehvad han eller jag skall segrare blifva.

Ares är hvars mans gud; han foiguiaren ofta förgjoide.»

Sådant var Hektors tal, och troerna jublade bifall —

dårar i sanning, med vettet förgjordt af gudinnan Athene.

Hektor de höllo ju samtliga med, fast han rådde dem illa,
men till Polydamas slöt sig ej en, fast hans råd var förståndigt.
Därpå de åto sin aftonvard. Men achaiernas kämpar
natten igenom sig jämrade högt och begräto Patroklos.
Först Peliden begynte bland dem sin ljudliga klagan,
medan på vännens bröst sina mordiska händer han lade,
stönande ofta och djupt, som det manomsvallade lejon,
sedan ur snåret i skog hjortjägaren stulit dess ungar
och utaf sorg att ha kommit för sent det nu våndas i själen;
dälderna genomsöker det brådt för att röfvarens fotspår
finna och nå honom själf och är fylidit af den bittraste vrede:
så han stönande tungt bland myrmidonerna talte:
»Ack, ett förfluget ord jag talade alltså den dagen
hemma i Peleus' sal, för att hjälten Menoitios trösta,
då jag hans frejdade son hem till Opus lofvade fora,
sedan han Troja förstört och bekommit af bytet sin andel.
Dock ej allt fullbordas af Zeus, hvad människan tänker.
Oss blef bägge bestämdt, att vi samma jord skulle bloda
här uti troernas land, ty ej heller jag själf skall från kriget
hälsas i salen igen af Peleus, åldrige hjälten,
eller af Thetis, min moder, men här skall mig jorden behålla.
Men då jag senare alltså än du, o Patroklos, i grafven
stiger, så skall jag ej jorda dig förr, än jag Hektor har dödat,
dristige mördaren din, och bragt dig hans rustning och hufvud;
och jag skall ynglingar tolf nedslakta åt dig framför hålet,
troer af ädlaste blod, i förbittring öfver din bane.
Anda till dess skall du ligga här kvar Vid de härliga skeppen,
och högbrumade troiska mör och dardaniska många
skola sig gråtande jämra kring dig både dagar och nätter,
kvinnor, dem själfva vi vunnit åt oss med vår lans och vår styrka,
då vi förstörelse bragt öfver människors blomstrande städer.»

Sade den ädle Peliden och nu sina vänner befallde
sätta på elden i hast trefotade, rymliga kitteln,
för att så tvätta utaf från Patroklos det stelnade blodet.
Dessa då ställde på stund badkitteln på lågande elden,
göto så vatten däri och kastade bränsle inunder;
lågorna slickade kittelens buk, och vattnet sig värmde.
Men när så kokade vattnet och' sjöd i den blänkande kitteln,
tvättade liket de rent och det smorde mied glänsande olja,
fyllde dess gapande sår med nioåriga salfvor,
lade det ner på en bädd och i finaste linne det höljde
allt ifrån hufvud till fot, med ett snöhvitt lakan däröfver.
Natten igenom där se'n myrmidonerna rundt om Achilles
sutto och klagade högt i sin sorg och begräto Patroklos.

Vände då Zeus sitt ord till Hera, sin syster och maka:
»Lyckats det har dig minsann, stoltblickande, vördiga Hera,
att få Achilles på benen igen. Ja, de bålde achaier
måtte då vara förvisst dina egna köttsliga söner.»

Honom svarade då stoltblickande, vördiga Hera:
»Faslige Kronosson, hvad var det för ord, som du sade?
Afven en dödlig ju tidt mot en annan har vunnit sitt syfte,
fastän en människa blott och icke så mäktig af rådslag.
Säg, hur skulle då jag, som mig kallar den främsta gudinnan,
både på grund af min lysande börd, och för det att jag maka
namnes till dig, som härskaren är bland odödlige alla,
ej i min vrede mot troernas folk kunna laga dem ofärd?»

Sålunda föllo de ord, som de skiftade där med hvarandra.
Men till Hefaistos' palats kom silfverfotade Thetis,
hvilket af koppar han själf hade byggt, den haltande guden,
oförgängligt och skönt och bland gudaboningar ypperst.

Guden hon linkande fann kring bälgarna svettig och ifrig,
sysslande just med att smida ett tjog trefotade fyrfat,
som skulle rundt kring väggarna stå i hans präktiga högsal.

Uppå dem alla han gyllene hjul under fötterna anbragt,
så att till gudarnes sal af sig själfva de lätt kunde rulla
och därifrån tillbaka igen, ett under att skåda.

Så långt voro de färdiga re'n, men de prunkande grepar
fattades än, som! han fäste nu på och slog nitar igenom.

Medan han detta bedref med sitt konstförståndiga snille,
kom till hans boning gudinnan, den silfverfotade Thetis.

Tjusande Charis, som trädde just ut i sin glänsande slöja,
underskönaste vif till smidesmästaren armstark,

varsnade Thetis och tog hennes hand och talte och sade:

»Hvarför kommer du hit till vårt hus, långslöjade Thetis,
lika så vördad som kär? Ty aldrig du kommer här eljest.

Men stig nu vidare in, att jag måtte som gäst dig förpläga.»

Sade den sköna i gudinnan och in henne förde i salen,
och henne sitta där bjöd på en stol, som var silfverbeslagen,
konstarbetad och skön, och en pall var för fötterna anbragt.

Därpå hon ropade strax till Hefaistos, frejdade mästarn:

»Skynda, Hefaistos, och kom, ty Thetis har ärende till dig'»

Henne svarade då den smidesmästaren armstark:

»Tänk, att hon gästar mitt hus, den vördade, höga gudinnan,
hvilken mig frälste, då smärtor jag led efter fallet från höjden,
hvertill min skändliga moder var skuld; ty hon ville mig gömma,
därför att halt »jag var. Då skulle mitt hjärta fått lida,
hade ej Thetis mig tagit emot och Eurynome äfven,
hvilken en dotter är af Okeanos' kretsande världsflod.

Nio år jag hos dem mångfaldiga prydnader smidde,
spännen och guldhalsband och öronhängen och armband,

inne i grottans hvalf, och den stora Okeanosströmmen
brusade skummande rundt däromkring, och ingen bland gudar
eller bland dödliga människor fanns, som visste min tillflykt,
nej, utan Thetis blott och Eurynome, hvilka mig räddat.
Hon är nu länd till vårt hus; ja, då höfves mig gälda tillfullo
räddningslön för mitt lif åt den lockomsvallade Thetis.
Men ställ nu fram för gudinnan du strax af din bästa förplägnad,
medan jag själf bär bort mina bälgar och samtliga verktyg.»
Sade och pustande reste sig upp ifrån städet så bålstor
haltande guden, och brådt sig rörde de spinkiga benen.
Bälgarna bort ifrån elden han bar, och alla de verktyg,
som han vid arbetet haft, i en silfverkista han lade,
och med en svamp han siti ansikte se'n och armarna bägge
torkade af och sin seniga hals och det håriga bröstet,
klädde sin lifrock på, tog i handen den stadiga stafven,
trädde så haltande ut; och af tärnor stöddes han under,
gjorda af guld, fastän liknande just lifslevvande ungmor.
Dessa ha kraft och förstånd i sitt bröst och en talande tunga,
och sina härliga slöjder de lärt af gudinnorna själfva.
Pustande stödde de härskarens gång, och besvärligt han framskred
ända till Thetis och satte sig ner på en glänsande högstol,
fattade ömt hennes hand och talade sedan och sade:
»Hvarför kommer du hit till vårt hus, långslöjade Thetis,
lika så vördad som kär? Ty aldrig du kommer här eljest.
Tala och säg, hvad du, vill, och gärna jag gör hvad du önskar,
blott jag det göra förmår, och om saken allenast är görlig.»

Och honom Thetis då svarade strax under rinnande tårar:
»Måne en enda det finns bland Olympens alla gudinnor,
somj har fått lida som jag, o Hefaistos, och sådana sorger
nödgats fördraga, som Zeus åt mig framför alla beskärde?
Ensam af hafvets gudinnor han mig med en dödlig förmälte,

Peleus, Aiakos' son, och tvungen och nödd jag en dödligs
kärleksfamning fördrog; nu ligger han hemma i huset,
härjad af ålderdom. Nu ängslas jag åter af annat.
Ty mig beskärde Kronion en son att föda och fostra,
ypperst i hjältarnes krets. Han sköt upp i mitt hägn som en
telning, honom jag vårdade ömt som en planta i bördiga hagen,
honom jag sände till Ilion hän på de toftade skeppen
för att mot troerna kämpa i krig; men aldrig jag honom
hälsar från kriget igen i Peleus' konungasalar.
Medan han lefver och skådar ännu den lysande solen,
lider han kval, och jag intet förmår till hans hjälp med att komma.

Flickan, som valdes åt honom till lön af achaiernas söner,
rycktes igen ur hans famn af den rådande drott Agamemnon.
Harmen däröfver förtärde hans själ; dock troernas skaror
trängde bak skeppen achaierna in och läto dem sedan
slippa ej ut; och till honom då snart argivernas äldste
bedjande kommo och bjödo en mängd af lysande skänker.
Väl han vägrade då att själf mot fördärfvet dem värja,
men i isin egen rustning likväl han klädde Patroklos
och honom sände till strids med ett följe af krigare många.
Dagen igenom de kämpade då vid den skajiska porten,
och på den dagen väl Troja förstörts, om ej guden Apollo
hade Menoitios' modige son efter många bedrifter
främst bland de stridande fällt och ära förlänat åt Hektor.
Därför jag kommer och famnar ditt knä, om du ville måhända
gifva min son, som skall lefva så kort, en sköld och en stridshjälm
och ett par prydliga skenor därtill att spanna om benen
jämte en brynja, ty den, som han haft, gick förlorad, då vännen,
fälldes af troer, och själf nu på jorden han ligger och våndas.»

Henne svarade då den smidesmästaren armstark:

»Fatta nu tillförsikt och haf ,inga bekymmer för detta!
Ack att det stode så visst i min makt att för rosslande döden
undandölja din son, då hans rysliga öde sig närmar,
som det är visst, att han vapen skall få, som skola beundran
väcka hos hvem som dem ser bland människor alla på jorden.»

Sagdt, och han Thetis nu lemmade där och gick till sin smedja,
vände mot elden bälgarna fort och befallde dem blåsa.
Samtliga tjugu då började strax att i ässjorna blåsa,
flåsande ut med en växlande kraft sin tändande anda,
häftigt ibland, då hans ifver var stor, och emellanåt sakta,
allt som Hefaistos det önskade just och hans arbete kräfde.
Outslitelig koppar och tenn uppå elden han lade,
lade dit silfver och kosteligt guld och därefter på blocket
ställde sitt väldiga städ och den mäktiga hammaren sedan
tog i sin ena hand och sin smidestång i den andra.

Smidde nu först af allt han skölden, den stora och starka,
hvilken han rundade skönt och försåg med en glittrande
sköldrand, flätad af tre lag malm, men af silfver han gjorde gehänget.
Skölden själf var af fem lag brons, och de skönaste konstverk
bragte han an på dess skifva i mängd med sitt fyndiga snille.

Jorden han först där bildade af och himlen och hafvet,
månen i fullmåns glans och den aldrig tröttnande solen,
alla de tindrande stjärnor jämväl, som himlen bekransa,
både Plejadernas, flock och Hyader. och starke Orion
äfvensom Björnen, den bild, som också de kalla för Vagnen,
hvilken blott vrider sig rundt och ständigt bespejar Orion
och är bland stjärnor den enda, som ej i Okeanos badar.

Därnäst han bildade af två vackra, befolkade städer,

och i den ena var bröllopsfest och glädtiga gillen;
brudarna leddes ur fädernas hus vid lysande facklor
staden igenom, och klar steg bröllopssången mot höjden;
ynglingar sprungo i svingande dans under flöjters och lyrors
lifligt ljudande klang, och kvinnorna trädde i dörren
ut af husen ,enhvar och skådade på med beujndran.
Menigheten man samlad ock såg till ting uppå torget;
där hade yppat sig tvist mellan tvänne män om en mansbot,
medan den ene bedyrade högt, att han allt hade gäldat,
och det för folket beskref, men den andre, att intet han undfått.
Bägge de yrkade på att få saken af domaren afgjord.
Folket dem bägge höll med och åt hvardera ropade bifall;
härolder manade mängden till lugn, och de myndige äldste
sutto på glättade säten af sten i den signade kretsen;
stafvar de fingo i hand af en ljudligt ropande härold,
reste med dessa sig upp, enhvar i sin ordning, och dömde.
Tvänne talanter i guld v|oro liggande framme i midten
till en belöning åt den, som fällde den rättaste domen.

Men kring den andra staden det låg uti rustningar blanka
fiendehärar två, som beslutit att antingen staden
lägga i grus eller ock tilltvinga sig af den som byte
halfva den rikedom, som den älskliga staden slot inne.
Staden dock vägrade än och sig rustade hemligt till bakhåll.
Kvinnor och växande barn och af ålder försvagade gubbar
trädde på murarna upp som försvarare, under det männen
samtliga tågade ut med Athene och Ares i spetsen.
Bägge de voro af guld, och af guld voro kläderna också,
bägge beväpnade skönt och stora — de voro ju gudar
synliga vidt omkring, men det meniga folket Var smärre.
Men när de nådde en plats, som tycktes dem passa till bakhåll,
invid en flod, som var vattningsplats for all boskap i nejden

lade sig krigarne ner i sin kopparblänkande rustning.
Spejare tvänne därefter åt dem ett stycke från folket,
sutto och vaktade på att se fåren och oxarna komma.
Dessa sig visade snart, två vallande herdar dem följde
utan att ana försåt och på piporna spelade glada.
Knappast de fänaden sett, förrn strax framrusade alla,
röfvade oxarna bort och de snöhvitulliga fårens
härliga hjordar och dräpte därvid deras vallande herdar.
Men då nu fiendens män, där vid lägertorget de sutto,
hörde det larm, som kring boskapen var, sina ilande vagnar
strax de bestego och jagade dit och brådt voro framme.
Alla nu ställde sig upp och vid floden drabbade samman,
gående löst på hvarann med de kopparspetsade spjuten.
Eris var med, och Skräcken var med och dödens gudinna;
än hon grep som sitt rof någon lefvande, frisk eller sårad,
än genom vimlet hon släpade bort vid foten en dödad;
röd af krigares blod var manteln, hon bar öfver skuldran.
Alla sig rörde och stridde så flinkt som lefvande mänskor,
och om de stupades lik med hvarandra förbittrade sletos.

Därpå han gjorde ett trädesfält med den luckraste mylla;
bördiga fältet var stort, och plöj are många däröfver
körde med oxarnas spann sina fåror fram och tillbaka.
Hvar gång en vända de gjort och igen till begynnelsen hunno,
kom det emot dem en man, som dem bågaren räckte i handen,
bräddad med ljufvaste vin; så vände de spännet ånyo,
körde längs fårorna bort, men längtade ifrigt tillbaka.
Jorden blef svart, där plogen gick fram, och liknade nygräfd,
fastän af guld den var: ett oförlikneligt konstverk.

Äfven en åker han smidde, där hög stod böljande säden;
skördemännen den mejade af med slipade skaror;

tätt för de mejandes hugg föll säden i rader till marken,
och kärfbindarne bundo den hop i kärfvar med stråband;
tre kärfbindare hade bestyr, och de hjälptes af gossar,
hvilka i mejarnes spår uppsamlade säden i famnen
och den langade flinkt. Men ägaren själf ibland folket
tigande stod med sin staf invid skåran och gladdes i hjärtat.
Under en ek, ett stycke ifrån, tillagades måltid;
tjänare sysslade flinkt kring den slaktade oxen, och kvinnfolk
lagade kornmjölsgröt till slätterkarlarnas middag.

Och han en vingård bildade af, som tyngdes af drufvor,
skön och af glimmande guld, men drufvorna tedde sig mörka;
rankorna alla sig lindade där kring stänger af silfver.
Rundtomkring den han lade en graf, som han smidde af blåstål,
jämte ett stängsel af tenn, och en enda var stigen till stället,
trampad af bärarnes flitiga steg, när de skördade vinet.
Jungfrur och ynglingar nu, så lekande glada till sinnes,
buro de ljufliga frukterna hem i flätade korgar.
Midt ibland skaran en gosse där gick, som ur klingande lyran
lockade tonerna skönt och den tjusande sången om Linos
sjöng med sin barnsliga röst, och de öfriga stampade takten,
medan de följde med jubel och sång och med dansande fötter.

Därpå han danade skickligt en hjord höghornade oxar;
somliga voro af rödaste guld, och af tenn voro andra;
råmande skyndade alla sig ut ifrån fållan på bete
längs den sorlande floden, som rann mellan vajande säfven.
Herdar fyra af guld med fänaden gingo att valla,
följda de voro därvid af nio de snabbaste hundar.
Men längst framme i fänadens flock två rysliga lejon
gripit en råmande tjur, och han släpades, bölände väldigt,
redan åstad, och till hjälp framrusade hundar och herdar.

Lejonen, sedan de huden flängt upp på den väldiga tjuren,
sörplade i sig hans blod och hans innanmäte, och fåfängt
hetsade herdarne fram sina hurtiga hundar med tillrop.
Dessa förvisso sig aktade nog för att lejonen bita,
sprungo väl skällande nära inpå, men väjde så undan.

Därpå en betesmark den frejdade mästaren gjorde;
fåren betade där så silfverhvita i dalen;
stallen och fållorna lågo bredvid och herdarnes hyddor.

Och han en ringdans bildade skönt, den frejdade mästarn,
liknande den, som fordom en gång i det rymliga Knosos
Daidalos smidde med konst åt den lockiga mön Ariadne.
Blomstrande ynglingar där och eftersträfvade ungmör
dansade glada i ring och höllo hvarandra i handen.
Flickornas dräkt var af finaste lin och gossarnes lifrock
sömmad af prunkande tyg och glänsande nästan som olja.
Flickorna buro en krans på sitt hår, och hvar gosse vid sidan
hade en gyllene dolk, som hängde i remmar af silfver.
Stundom de svingade om i en ring uppå öfvade fötter,
lätt som en krukomakares hjul under mästarehanden,
när han till verket sig satt och försöker, om lätt det vill löpa;
stundom de däremot hoppade fram mot hvarandra i rader.
Många sig trängde omkring och på tränadsväckande dansen
sågo förtjusta; en skald sin gudomliga stämma i kretsen
höjde till lyrans klang, och två akrobater ibland dem
hjulade viga omkring uti midten, när sången begynte.

Sist han bildade af den starka Okeanosströmmen
böljande rundtomkring längs yttersta randen af skölden.

Sedan han färdig nu smidt den stora och väldiga skölden,

smidde han hjälten en brynja jämväl, som lyste som elden,
smidde en tyngande hjälm, som till tinningen passade noga,
konstarbetad och skön och med vajande buske af guldtråd,
och af det smidiga tennet han sist benskenorna smidde.

Men sedan samtliga vapnen han smidt, den frejdade mästarn,
bar för Achilles' moder han fram och lade dem neder.
Och som en falk hon flög från Olympos' snöiga tinnar,
bärande med sig bort från Hefaistos de skimrande vapnen.

NITTONDE SÅNGEN.

Achilles försonad.

Saffranslöjade Eos gick upp ur Okeanos' böljor
ljuset att bringa på nytt åt odödlige gudar och mänskor.
Thetis till skeppen då kom med Hefaistos' lysande skänker.
Sonen hon liggande fann med armarna rimdt om Patroklos,
gråtande högt, och kring honom en mängd af hans kämpar i tårar.

Trädde då fram i de sörjandes krets den höga gudinnan,
tryckte med ömhet hans hand och talade sedan och sade:
»Låtom den döde, mitt barn, hur svåra än sorgen oss trycker,
ligga, då nu efter gudarnes råd han funnit sin bane.
Här, tag emot från Hefaistos en skön och lysande rustning,
sådan som aldrig en hjälte ännu kring axlarna burit.»

Sålunda talte gudinnan, och ner hon rustningen lade
framför Achilles, då klingade högt de strålande vapnen.
Rädsla betog myrmidonernas män, och ej vågade någon
rikta på vapnen sin blick, utan ryggade. Dock, när Achilles

såg dem, han lågade upp än värre af harm, och hans ögon
blixtrade fram under bry nen så skarpt som en bländande ljungeld,
och han i händerna glad höll gudens lysande skänker.
Men när han fågnat sin själ af att se på den härliga prakten,
strax med bevingade ord han talade så till sin moder:
»Moder, den rustningen gaf mig en gud, ty sådana konstverk
danas af gudarne blott, men aldrig af människohänder.
Nu vill till striden jag väpna mig visst, men stor är min oro,
att medan borta jag är, skola flugorna in uti såren
krypa, som kopparen skar på den tappre Menoitiossonen,
yngla där maskar i mängd och styggt vanställa den döde —
ack, ty hans anda år flydd — och bringa hans kropp att förmultna.»

Honom då svarte gudinnan, den silfverfotade Thetis:
»Icke må detta, mitt barn, dig göra bekymmer i sinnet!
Ty från den döde jag själf skall de leda flugornas svärmar
söka fördrifva, som hafva för sed att de fallne förtära;
ja, om han också blir liggande kvar, tills året är ute,
blifver dock oförvandlad hans hud eller friskare endast.
Kalla nu samman till ting de behjärtade män af Achaia,
afsäg vreden, du bär till skarornas drott Agamemnon,
väpna dig oförtöfvadt till strid och kraften dig ikläd!»

Sagdt, och det oförvägnaste mod i hans hjärta hon ingöt,
men på Patroklos ambrosia strax och rodnande nektar
stänkte i näsan hon in för att oskadd kroppen bevara.

Men utmed hafvets strand framvandrade hjälten Achilles,
höjande väldiga rop, och achaierna bragte på fötter.
Äfven de kämpar, som jämt kvarstannade eljest bland skeppen,
alla de styrmän, hvilka till rors under seglingen stodo,
alla de skaffare ock, som vid skeppen fördelade kosten,

dessa nu vandrade också till tings, sedan hjälten Achilles
hade sig visat igen, som från striderna hvilat så länge.
Linkande gingo åstad två frejdade svenner åt Ares,
Tydeus' oförfärade son och den ädle Ulysses,
stödda på lansarnas skaft, ty de plågades ännu af såren;
främst uti kretsen de satte sig ner, då de lände till tinget.
Sist af alla kom dit härskarornas drott Agamemnon,
pinad af såret, som honom helt nyss i den häftiga striden
Koon, Antenors son, hade gifvit med uddiga lansen.
Men sedan alla achaiernas män församlade voro,
stod i församlingen upp den snabbe Achilles och talte:
»Gaf det väl ringaste vinst, o Atrid, för någon utaf oss,
vare sig dig eller mig, att vi båda i sinnets förbittring
vredgades så i ett ödande kif för en flicka allenast?
Ack om hon dödats af Artemis' pil uppå skeppen den dagen,
då jag Lyrnessos förstört och mig korade henne till byte!
Ej skulle sådan en mängd af achaier då bitit i gräset,
dräpta af fiendehand, medan jag var utom mig af vrede.
Vinsten var Hektors och troernas blott; men achajiska folket
tänker jag länge skall minnas vårt kif och de kifvande båda.
Men må det skedda nu vara förbi, hur det också oss kränkte,
hjärtat betvinga vi må i vår barm, fast det kostar oss möda.
Själff jag lägger min vrede nu af, ty det icke mig höfves
att oblidkeligt vredgas alltjämt. Välan då, så skynda,
kalla på stunden till strids de lockige män af Achaia,
att jag må åter, som' förr, gå mot troerna fram och försöka,
om de ha vidare lust att öfvernatta vid skeppen.
Mången jag tänker dock förr skall bli iglad att få sitta och hvila,
därest han lyckas ur striden att fly för min väldiga glafven.»

Sade, och glädjen blef stor hos de benskenklädda achaier
öfver att vreden han sade sig af, den bälde Peliden.

Tog då till orda bland dem härskarornas drott Agamemnon,
stannande kvar på sin plats och trädande icke i midten:

»Vänner, danaiske män, I Ares' behjärtade svenner!

Talaren vinne på tinget gehör, och att falla i talet
skickar sig ej, ty den vanaste själf blir af sådant förbryllad.

Hvem kan väl höra hans ord, när församlingen stojjar och larmar ?

Hvem kan väl tala? Den starkaste röst måste komma till korta.

Nu till Peliden jag vända mig vill, men I andra argiver,
gifven nu akt på de ord, som jag talar, och märken dem noga.

Ofta achaierna re'n mig förebrådde för detta
och mig försmädade till; och min är skulden dock icke,
nej, utan Ödet och Zeus och den nattomhöljda Erinnys,
dessa det var, som på tinget hos mig en så rasande vrede
väckte den dag, då förmäten jag tog från Achilles hans stridslön.

Dock, hvad skulle jag göra? För allt ju gudarne råda.

Dotter af himmelske Zeus är Skulden, som alla bedårar,
denna fördärfliga makt. Hennes fötter de mjukaste äro,
ty ej på marken hon går, utan vandrar på människors hufvud,
dårande jordens barn, och alltid så snärjer hon någon.

Till och med Zeus hon ju dårat en gång, den man säger i välde
högt öfver gudar och människor stå; ja, till och med honom
Hera med listiga ränker bedrog, fastän endast en kvinna.

Det var den dagen Alkmene sin son skulle föda till världen,
Herakles gudastark, i det muromkransade Thebe.

Zeus med stolthet då talade så till gudarne alla:

»Lyssnen, I samtliga gudar, till mig, och I alla gudinnor,
att jag må säga er det, som hjärtat mig bjuder att tala.

Eileithyia i dag, förlossningsgudinnan, ett svenbarn
bringar i ljuset fram, som skall folken omkring sig behärska
och är en ättling af dem, som; från mitt blod stammande äro.»

Tog då till orda med svek i sin håg den vlördiga Hera:

»Ej skall du sannspådd bli och ditt ord uppfyllelse vinna.
Svär då, välan, du Olympiske Zeus, den högtidliga eden,
att den pilten förvisst skall folken omkring sig behärska,
hvilken skall falla i dag mellan fötterna ner på en kvinna
och är en ättling af dem, som från ditt blod stammande äro.»

Så hon sade, och Zeus, som ej Heras illistighet märkte,
eden högtidligen svor; då var han i sanning bedårad.
Men i en stormande fart från Olympos svarvade Hera;
snart till achajiska Argos hon kom, där den dygdiga makan
bodde till Sthenelos, Perseus' son, och om henne hon visste,
att hon i sjunde månaden gick med en pilt under hjärtat.
Pilten, fast ofullgången han var, hon bragte i ljuset,
men från Alkmenes bädd höll hon födslogudinnorna borta.
Själ f hon berättade sedan därom för Kronion och sade:
»Nu, fader Zeus med din lysande blix, skall du något få höra.
Redan är hjälten född, argivernas blifvande konung,
Sthenelos' son, Eurystheus vid namn och af Perseus en sonson,
alltså din ättling; ej honom till skam blir att härska i Argos.»
Sagdt, men af bittraste harm blef han gripen djupt i sitt hjärta.

Dårskapsgudinnan han strax i hufvudets glänsande lockar
grep, förgrymmad i håg, och svor den högtidliga eden,
att på Olympen ej mer och den stjärnesmyckade himlen
skulle hon sätta sin fot, den leda, som alla bedårar.
Därmed han svang henne rundt och från stjärnesmyckade himlen

slungade våldsamt ut, och till människovärlden hon nedföll.
Jämt öfver henne han suckade se'n, så ofta han åsåg
sonens försmädliga slit, där han trälade under Eurystheus.
Likadant gick det med mig, ty då hjälmomstrålade Hektor
fällde argiverna tätt vid de dubbelstäfvade skeppen,

kunde jag aldrig förgäta mitt fel, och hur svårt jag bedårats.
Men hvad jag felade då, sedan Zetis mig beröfvat förståndet,
vill jag försona igen och betala omätliga böter.

Upp då till striden, Pelid, och elda det öfriga folket!

Färdig jag står här att gifva dig strax de skänkerna alla,
hvilka Ulysses i går utlofvade hos dig i tältet.

Om du så tycker, så vänta en stund, fastän lysten på striden,
medan de hämtas hit upp från mitt skepp af tjänarne mina,
så att du själf må få sei, hvilka kostliga håfvor jag bjuder.»

Honom svarade då snabbfotade hjälten Achilles:

»Ärorike Atrid, härskarornas drott Agamemnon!

Skänkerna, dem kan du ge, om du vill, såsom billighet kräfver,
eller behålla; det ståndar dig fritt. — Låt oss tänka på striden
oförtöfvadt, ty icke det höfs, att vi längre här dröja,
ödande tiden med ord, medan hämnareverket är ogjordt.

Såsom Achilles man nu skall få se bland de främste ånyo
svinga sin kopparlans och förhärja de troiska leden,
så må hvarenda af er mot sin man ej glömma att strida.»

Honom svarade då den mångförslagne Ulysses:

»Nej, hur käck du än är, du gudalike Achilles,

drif ej achaierna fastande fram emot Ilions murar

för att mot troerna slåss, ty ej liten tid skall tumultet

vara, så snart som en gång härskarorna drabbat tillsamman

och dem en gud besjälur med mod, så de ena som andra;

utan befall, att achaiernas män sig vid skeppen förfriska

både med mat och med vin, ty sådant ger mod och ger styrka.

Ej är en man ju i stånd att mot fienden dagen igenom

kämpa, tills solen går ner, om han icke har njutit sin föda.

Ty om han också hur mycket som helst är besjälur af stridslust,

slappna så småningom dock hans lemmar, och hungern och törsten

öfverfalla hans kropp, och stapplande tager han stegen.
Men den man däremot, som med vin och med mat har sig mättat,
om han än sedan mot fienden slåss ifrån morgon till afton,
blifver hans dristiga hjärta sig likt, och han alls ingen trötthet
känner i lemmarna förr, än då alla sig draga ur striden.
Därför bjud folket att skingra sig åt för att laga sin middag.
Skänkerna åter må strax af männernas drott Agamemnon
läggas på tinget här fram, så att samtliga män af Achaia
få dem med ögonen se och du själf i ditt sinne kan fröjdas.
Och bland achaierna träde han fram och svärje dig heligt,
att hennes läger han aldrig besteg eller njöt hennes famntag,
som är naturligt och lofligt, o drott, så för män som för kvinnor.
Och i ditt eget bröst vare hjärtat försonadt, Achilles.
Men må han fägna dig se'n i sitt tält med det yppersta gille,
för att du ingenting alls måtte sakna, som hör till försoning.
Du, Agamemnon, du kommer ju så att mer billig och rättvis
synas enhvar, ty ej tadel minsann förtjänar den konung,
som vill försona en man, då han själf var den förste att vredgas.»

Honom svarade då härskarornas drott Agamemnon:
»Son af Laertes, det var mig en fröjd att ditt yttrande höra.
Allt har du talat med fog, och allting du lade till rätta.
Gärna den äskade eden jag svär, och mitt hjärta det bjuder,
och jag ej mened svär inför gudarne. Nu må Achilles
stanna så länge här kvar, fast längtande häftigt till striden.
Dröjen I öfriga samlade ock, tills skänkerna alla
hinna hit upp från mitt tält och förlikningen blifver besvuren.
Men åt dig själf, o Laertes' son, ger jag detta i uppdrag:
kora de ädlaste ynglingar ut i achajiska hären
att från mitt höfdingaskepp nu frakta hit alla de skänker,
som åt Achilles vi lofvat i går, och att kvinnorna hämta.
Och må Talthybios fort ur achaiernas rymliga läger

skaffa en fargalt hit att åt Zeus och Helios slaktas.»

Honom svarade då snabbfotade hjälten Achilles:’

»Ärorike Atrid, härskarornas drott Agamemnon!

Hellre på annan tid det er höfves att detta besörja,

när ifrån häftiga striden en gång blir hvila och andrum

och uti barmen på mig stridslystnaden ej är så häftig.

Sargade ligga på fältet ju än de kämpar, han fällde,

Hektor, Priamos’ son, då Zeus honom unnade heder.

Och till att äta I manen ändå. Jag själf ville yrka,

att nu achaiernas söner på stund i slaktningen tåga

utan förfriskning och mat och först när solen går neder

laga sin rundliga aftonvard, sedan skammen är hämnad.

Förr skall åtminstone jag låta hvarken dryck eller föda

glida i svalget ner, då min vapenbroder är dödad,

som nu i tältet hos mig, af den stingande kopparen sargad,

ligger med fötterna vända mot dörrn, medan vännerna rundtorn

sörjande sitta. Ej ligger då alls sådant där mig om hjärtat,

nej, utan mord och blod och de döendes rosslande jämmer.»

Honom svarade då den mångförslagne Ulysses:

»Ädle Achilles, du Peleus’ son, bland achaier långt ypperst!

Käckare är du och bättre än jag i att svinga din glafven,

och ej så litet ändå, men jag själf dig besegrar i klokhet

vida, emedan jag föddes ju förr och har mera förfarit;

därför ditt hjärta fördrage med lugn, att min mening får gälla.

Hastigt blir människan mätt på att möda sig uppå ett slagfält,

där väl en myckenhet strån af kopparen mejas till jorden,

men det med skörden blir klent, när Zeus låter sjunka sin vågskål,

han som den högste befallaren är öfver människors örlig.

Icke med buken achaiernas män skola sörja de döde.

Dagligen stupa ju kämpar i mängd och tätt på hvarandra;
när skulle alltså det blifva en frist i besvärliga fastan?
Nej må vi den, som har mistat sitt lif, utan blödiga hjärtan
lägga i grafven till ro och allenast en dag honom sörja.
Alla vi andra, som blifvit vid lif i det grufliga kriget,
böra oss styrka med mat och med dryck för att kunna dess bättre
kämpa mot fiendemännen vår kamp utan rast eller hvila,
klädda i kopparbrynjornas värn. Men må ingen i hären
dröja att gånga till strids i förväntan på vidare maning.
Maningen hören I nu, och det illa skall gå den som efter
blir vid argivernas skepp. Nej, käckt må vi alla ihopa
mötas i rasande kamp med de hästomtumlande troer.»

Sagdt, och till följesmän han Nestorssönerna valde
jämte Meriones, Thoas och Meges, sonen af Fyleus,
och Melanippos jämväl och Kreions son Lykomedes.
Hän (till Atrid Agamemnons tält de skyndande gingo,
och med detsamma som ordet var sagdt, så var ärendet fullgjordt.

Sju trefötter, som lofvadt det var, de togo ur tältet,
gångare tolf jämväl och ett tjog blankskinande kittlar,
vidare kvinnor sju, förfarna i härliga slöjder,
och som den åttonde sist Briseis med rosiga kinder.
Vägde Ulysses så upp af guldets talenterna tio
och gick i spetsen tillbaks, och de unge med skänkerna följde.

Midt uppå tinget de bragte dem fram, och Atrid Agamemnon
reste sig upp, och Talthybios, lik en evärdlig i rösten,
ledde då galten fram och stannade nära till drotten.
Därpå Atriden med handen drog ut den dolken, han alltid
hängande bar på sin höft invid svärdets väldiga skida;
förstlingsborsten af galten ban skar, och med lyftade händer

bad han till Zeus, och argivernas män uppå bänkarna sutto
tigande, såsom sig bör, och lyssnade alla till drotten.

Bedjande talte han så och såg upp emot himmelen vida:

»Vittne nu främst mig Zeus, den högste och ypperste guden,
vittne mig Jord och Sol och Erinnyer, hvilka däre
straffa bland döda enhvar, som i lifvet har svurit en mened:
aldrig jag någonsin kom med min hand vid den unga Briseis,
hvarken af lystnad att hvila i famn eller kräfvande annat,
utan hon oantastad hos mig förblifvit i tältet.

Svär jag det ringaste falskt, så må gudarne sända uppå mig
alla de kval, som de sända enhvar, som dem kränker med mened.»

Sade och galtens strupe skar af med den mordiska kopparn;
kroppen Talhybios tog och i sväljande djupet af hafvet
slungade hän med ett kast till fiskarnas mat. Men Achilles
reste sig upp och talade så bland de tappre argiver:

»Zeus Allfader, förblindelse stor du på människan sänder.
Eljest Atriden förvisst ej bringat i vildaste uppror
hela min innersta själ, och aldrig ifrån mig han flickan
rånat så obeveklig med våld. Men Zeus har väl velat,
att bland achaiernas folk skulle döden tima för många.
Gången nu hädan och äten ert mål, att vi sedan må strida!»

Talade detta och löste så upp församlingen hastigt.
Krigarne skingrade sig och gingo enhvar till sitt fartyg.
Men omkring skänkerna sysslade flinkt myrmidonerna tappre
och till Achilles' höfdingaskepp dem fraktade neder,
lade i tältet dem in och kvinnorna läto där sitta;
hästarna drefvos af svennerna hän till den öfriga hjorden.

Unga Briseis då, lik gyllene kärleks gudinnan,
när hon Patroklos sargad fick se af de stingande spjuten,
föll öfver honom jämrande ner och med händerna båda
sargade barmen och halsen mjäll och sitt däjliga anlet,
och under tårar talade så den gudomliga kvinnan:

»Hulde Patroklos, o du, som den dyraste var för mig arma!
Här jag dig lefvande lemnade kvar, då från tältet jag bortgick,
nu vid min återkomst jag finner dig, krigarehöfding,
liggande död. O, hvad kval på kval mig förfölja beständigt!
Ungdomsgemålen, åt hvilken jag gafs af min fader och moder,
såg jag i strid för vår stad af den stingande kopparen sargad;
bröderna trenne jämväl, som med mig hade moder gemensam,
ack, dessa älskade alla jag såg sin förgörelse hinna.
Dock, sedan snabbe Achilles mm man, den gudomlige Mynes,
dödat och härjat hans fädernestad, då kunde du aldrig
tåla att se, att jag grät, utan lofvade mig att Achilles'
ungdomsmaka få bli, som han skulle på skeppen till Fthia
föra att bröllopets fest bland myrmidonerna fira.
Därför jag bittert begråter din död, huldsalige hjälte.»

Gråtande talte hon så, medan kvinnorna suckade rundtom
öfver Patroklos till synes, men mest öfver egna förluster.

Men kring Achilles själf de achajiske drottarne samlats,
bedjande honom att äta likväl, men han suckande afslog:
»Vänner, jag beder, om någon af er vill mig göra till viljes,
manen mig vidare ej att med dryck eller föda mitt hjärta
vederkvicka förut, då mig sorgen drabbat så grufelig;
nej, jag vill vänta tills solen gått ner, och skall ändå «ej svikta.»

Så han sade och skickade bort de öfriga drottar.

endast Atriderna stannade kvar och den ädle Ulysses,
konung Idomeneus ock samt Nestor och åldrige Foinix.
Lindra de ville hans sorg, men lindring hans hjärta ej kände,
innan i gapet han kasta sig fick på det blodiga kriget.
Minnena strömmade på, och han suckade djupt och han talte:
»Olycksalige vän, som bland alla den käraste var mig,
ofta beredde mig du i mitt tält en förfriskande måltid,
oförtruten och flink, när achaiernas här hade brådtom
alt gå mot troerna ut med den tåreförvällande Ares.
Nu du ligger där sargad och död, nu känner mitt hjärta
leda för mat och dryck, fast de finnas därinne i tältet,
efter jag saknar ju dig. Ack, värre ej kunde mig hända,
icke en gång om jag finge det bud, att död var min fader,
hvilken i Fthia väl nu månne tårar gjuta af längtan
efter sin frejdade son, som borta i främmande landet
för den förhatliga Helenas skull mot troerna kämpar;
eller att död var min son Neoptolemos, skön som en gudom,
hvilken på Skyros fostras åt mig, om han än är i lifvet.
Ack, jag tillförene närde det hopp i mitt hjärta beständigt,
att här vid Ihon, långt från det hästuppammande Argos,
ensam jag skulle förgås, men du hemvända till Fthia
och under vägen min son på det snabba och beckade skeppet
taga från Skyros med ock allt honom visa därhemma,
både mitt stora och höga palats och mitt gods och mitt husfolk.
Ty det mig anar, att antingen död är Peleus numera
eller ock ännu vid tynande lif, men kvald i sitt hjärta,
härjad af ålderdom och förbidande ständigt med ängslan
sorgebudet, då höra han får om mig, att jag stupat.»

Gråtande talte han så, och drottarne suckande stodo,
medan de mindes enhvarj hvad de efterlemnade i hemmet.

Men när Kronion dem sörjande såg, betogs han af ömkan,
och med bevingade ord han talade strax till Athene:
»Barn, du har alldeles öfvergett den lysande hjälten!
Kommer Achilles då icke dig alls i tankarna längre?
Se, hur han sitter nu där framfor stammarna höga af skeppen,
sörjande vännen alltjämt, medan alla de öfriga redan
gått till sitt middagsmål, och själf vill han ingenting smaka.
Skynda dig därför åstad och ambrosia ljuflig och nektar ,
gjut honom in uti bröstet, att ej han må gripas af hunger.»

Sagdt, och Athene, re'n ifrig förut, blef eggad af orden.
Snabb som en vingutspännande falk med sitt klingande jaktskri,
flög hon från himmelen ner genom etern. Achaierna redan
väpnade sig uti lägret till strid; och gudinnan i bröstet
göt på Achilles nu in ambrosia ljuflig och nektar,
för att ej gnagande hunger hans knän skulle komma att slappna.
Själf till sin mäktige faders palats hon vände tillbaka,
medan achaierna strömmade fram från de toftade skeppen.

Som när från Zeus snöflingorna tätt nedhvirfla om vintern,
kalla och piskade fram af den klara och isiga nordan,
sålunda myllrade ut i den tätaste ström ifrån skeppen
hjälmars med präktigt lysande glans och sköldars med buckla,
brynjor af starkaste plåt och stadiga, glimmande askspjut.
Skenet mot himmelen steg, och ett leende gick öfver jorden
vida omkring af kopparens glans, och inunder dem marken
dånade väldigt af krigarnes steg; och midt bland de sina
drog sig Achilles rustningen på med gnisslande tänder
och ett par ögon, som sprutade eld, och hans hjärta i barmen
kände olidliga kval, och på troerna häftigt förgrymmad
klädde han gudagåfvorna på, som smidts af Hefaistos.
Benen han omgaf först med de vackra och blänkande skenor,

dem han vid anklarna fäste ihop med spännen af silfver;
därpå han bröstet sig gärdade om med den skyddande brynjan,
hängde om skuldrorna se'n det silfvernaglade svärdet,
hamradt af koppar, och tog på sin arm den stora och starka
skölden, som kastade fjärran sin glans som den lysande månen.
Som när för seglare ute på haf det lysande skenet
syns af en flammande eld, som högt uppå bergen vid kusten
brinner i herdarnes tjäll, medan själfva de ryckas af stormen
från sina kära med våld öfver djupet, där fiskarna simma:
likaså gick det ett sken gnom etern upp från Achilles'
sköna och konstarbetade sköld. Och han hjälmen den tunga
lyfte och satte på hjässan, och klart som en tindrande stjärna
lyste den prunkande hjälm, omfladdrad af svajande guldhår,
hvilka Hefaistos yfvigt och tätt hade fäst på käglan.
När han fått rustningen på, han försökte sig, hjälten Achilles,
om han spänt lagom den åt, så att lemmarna rörde sig ledigt;
och såsom vingar kände han dem, och de lyftade hjälten.
Därpå han fädernelansen drog ut ur dess skyddande hölster,
tung och stadig och lång, den ingen af alla achaier
mäktade svinga, förutom allan den bålde Achilles,
lansen af Pelions ask, som Cheiron förärat hans fader,
huggen på Pelions topp att till bane för hjältarne blifva.
Men Automedon re'n jämte Alkimos ledde i oket
eldiga hästarna, selade på bröstgjordarna vackra,
lade dem betslet i mun och stramade tömmarna bakåt,
bindande fast dem vid stolen; och fort sin glänsande piska
hjalten Automedon tog och stod med ett språng uppå vagnen.
Strax efter honom steg upp fullväpnad den bålde Achilles,
och såsom Solen, Himmelens son, han sken i sin rustning.
Därpå med skallande röst till sin faders hästar han ropte:
»Xanthos och Balios, frejdade barn af harpyan Podarge,
varen nu bättre betänkta än sist på att bringa er körsven

hem i behåll till danaernas här, då vi mättat vår stridslust;
lemnen ej död honom liggande kvar som Patroklos på fältet.»

Svarade honom inunder sitt ok snabbfotade Xanthos,
hästen, och sänkte sitt hufvud mot jord, så att yfviga manen
svallade ut ifrån okets ring och rörde vid marken;
talförmåga han fick af den liljearmade Hera:

»Ja, nog bringa vi nu dig lefvande åter, Achilles,
dock, förgörelsens dag är dig nära, men vållande därtill
äro ej vi, utan skickeisen hård och den mäktige guden.
Heller ej ringaste tröghet hos oss eller långsamhet gjorde,
att af de troiske män drogs rustningen af på Patroklos,
utan den mäktige gud, som föddes af lockiga Leto,
slog honom främst bland de stridande ned och gaf äran åt Hektor.

Vi, ja vi kunde väl springa i kapp med den stormande västan,
hvilken man säger är lättast på fot, men för dig, o Achilles,
stadgade ödet, att falla du skall för en gud och en dödlig.

När han så vidt hade talt, Erinnyerna hämmade målet.

Suckande svarade då snabbfotade hjälten Achilles:

»Xanthos, hvi siar du döden för mig? Det behöfver du icke.
Själftill fullo jag vet, att min lott är att falla i Troja,
fjärran från fader och moder huld. Men jag hvilar ej ändå,
innan jag tumlat med troerna om, tills de ledas vid striden.»

Sagdt, och han skriande styrde nu främst sina stampande hästar.

TJUGONDE SÅNGEN.

Gudarnes kamp.

Så sig achaierna väpnade där vid de buktiga skeppen
omkring dig, o Pelid, du fejdömättlige kämpe,
under det troernas här stod rustad på höjden af slätten.

Zeus befallde då högst ifrån klyftuppfyllda Olympos
Themis att gudarne kalla till råd, och gudinnan till alla
skyndade kring och församlas dem bjöd hos Zeus i hans boning.
Ingen blef borta af floderna mer än Okeanosströmmen,
ingen af nymferna heller, som bo i de ljufliga lunder,
nere i flodernas källor och inne i grönskande dälder.
Men sedan lände de voro till Zeus' Skysamlarens boning,
sutto i skimrande hallen de ner, som åt Fader Kronion
hade Hefaistos byggt med sitt konstförståndiga snille.
Alltså de samlade voro hos Zeus, och ej heller Poseidon
vägrade Themis gehör, men ur hafvet kom upp till de andra,
satte i midten sig ner och frågade Zeus om hans vilja:

»Säg hvitblixtrande Zeus, hvi du gudarne kallat till rådslag?
Har du kanhända i sinnet en plan med achaiier och troer?
Ty mellan dessa på närmaste håll uppflammar nu striden.»

Svarade då molnskockaren Zeus och sade till honom:

»Rätt, jordskakande gud, har mitt hjärtas mening du gissat,
och hvi jag kallat er hit. Jag dem ömkar ännu i det sista.
Själff blir häruppe jag sittande kvar på en ås af Olympos;
där skall det blifva min lust att se på; men I öfrige »gudar
gången nu hän, tills I kommen dit ner bland achaiier och troer;
gifven åt bägge er hjälp, enhvar som det lyster hans sinne.
Ty får Achules mot troerna slåss efter önskan och ostörd,

skola de icke det minsta bestå mot den snabbe Peliden.
Äfven tillförne de flyktade jämt, om de blott honom sågo;
nu, då han därtill harmas så vildt för sin stupade stridsbror,
räds jag, att muren han störtar omkull mot skickeisens vilja.»

Talade Kronos' son och väckte förfärliga kampen.
Gudarne gåfvo till striden sig af, men med söndrade sinnen:
Hera gick hän till achaiernas skepp jämte Pallas Athene,
dit begaf sig jämväl jordskakaren starke Poseidon,
dit med sin klyftiga själ den välsignelsebringande Hermes,
äfven Hefaiostos med dem i stoltserande lit på sin styrka
linkande följde, och brådt sig rörde de spinkiga benen.
Men till troernas folk gick Ares med fladdrande hjälmplym,
Foibos med svallande hår och Artemis, bågens gudinna,
Leto och Xanthos jämväl och den ljufligt leende Kypris.

Under det gudarne höllo sig än från de dödlige fjärran,
mäkta då yfdes achaiernas folk, sedan hjälten Achilles
hade sig visat igen, som från striderna hvilat så länge;
men allt troernas folk i lemmarna darrade häftigt,
då med förfäran de skådade nu den snabbe Peliden,
där han i rustningen sken, lik mannaförgörande Ares.
Dock, när sig gudarne blandade in i de dödliges vimmel,
rasade eggande Eris med makt, och Athene sitt härskri
höjde, och ömsom vid grafven hon stod tätt utanför vallen,
ömsom från hafvets brusande strand hennes ropande genljöd;
Ares på motsatt håll, lik svarta orkanen att skåda,
eggade troerna upp med sitt skri, än uppifrån borgen,
än invid Simois springande kring på Kallikolone.

Så de odödlige hetsade vildt de fientliga härar
samman och stodo ock själfva på väg att bekämpa hvarandra.

Med ett förfärande brak lät gudars och människors fader
rulla sin åska i skyn, allt medan därnere Poseidon
skakade jorden vid och bergens resliga tinnar.

Rundtorn skälfdde då allt, det källbevattnade Idas
fötter och toppar och troernas stad och achaiernas flotta;
och under jorden blef skuggornas drott Aidoneus förfärad
och sprang från tronen skrikande upp i sin ångest, att jorden
öfver hans hufvud nu skulle bli bräckt af den starke Poseidon,
och att för gudar och dödlige män blefve synlig hans boning,
unken och rysansvärd och för gudarne själfva en fasa.

Sådant ett buller det var, då de evige möttes i striden.

Och där timade i nu, att till kamp mot drotten Poseidon
Foibos Apollo steg fram med de vingade pilar i handen,
medan mot Ares steg fram strålögda gudinnan Athene
och mot Hera steg Artemis fram, som åt gyllene sländan
glades och pilar och larmande jakt, Fjärrskjutarens syster.
Räddaren Hermes, välsignelsens gud, gick fram emot Leto,
och mot Hefaistos bröt fram djuphvirflande, mäktiga strömmen,
Xanthos af gudarne nämnd, men af människor kallad Skamandros.

Så voro gudar mot gudar i strid. Men den snabbe Achilles
brann framför allt af begär att i drabbningen mötas med Hektor,

Priamossonen, hvars blod han fikade efter att gifva
Åres att läska sig med, sköldbärande krigareguden.

Rakt mot Peliden likväl nu folkupphetsaren Foibos
eggade hjälten Aeneas åstad och mod honom ingöt,
medan han rösten tog an af Priamossonen Lykaon;
honom var alldeles lik Zeussonen Apollo och sade:

»Säg, Aeneas, du troiske drott, hvad blef det af hotet,
som du lät falla en gång bland troernas förstår vid bågarn,
att du till envigeskamp skulle gå mot Peliden Achilles?»

Honom Aeneas då svarade strax och talte och sade:

»Priamos' son, hur kan du väl mig, då jag icke är hågad,
mana till slikt som att mötas i kamp med den kække Peliden?
Icke för första gången i dag jag den snabbe Achilles
skulle då möta, ty redan en gång han mig jagat från Ida
ner med sin lans, då han överföll våra betande hjordar
och tog Lyrnessos och Pedasos in, men jag själf af Kronion
räddades undan, som skänkte mig kraft och smidiga knäveck.
Eljest jag hade förgjorts af Achilles' hand och Athenes,
hvilken gick före med segrande hjälp och förmanade hjälten
att med sin kopparlans förgöra leger och troer.
Därför må aldrig en man sig fördrista till kamp mot Achilles.
Honom står jämt en af gudarne bi och beskyddar mot döden;
därtill så flyger hans glafven så rakt och ej stannar i farten,
innan den »fastnar i fiendens kropp. Men ville en gudom
jämna i striden vår lott, ej skulle han lätt mig besegra,
skröte han ock att från hufvud till fot vara skapad af koppar.»

Honom då svarade sonen af Zeus, den höge Apollo:

»Hjälte, så bed äfven du till de alltid varande gudar!
Ty det ju heter onf dig, att af dottern till Zeus Afrodite
föddes du, medan Achilles är född af en ringare moder:
dotter den ena till Zeus, hafsåldringens dotter den andra.
Därför grip käckt honom an med ditt spjut och låt dig för all del
icke af pockande ord eller hqtelser skrämman tillbaka.»

Sagdt, och ett flammande mod hos skarornas herde han ingöt.
Fram från de främste han steg i sin blänkande rustning af koppar.

Icke dock osedd alis af den liljearmade Hera
trädde Anchises' son mot Peiiden i klämparnes vimmel,

utan hon kallade gudarne fram omkring sig och talte:
»Öfvervägen I två, Poseidon och Pallas Athene,
uti ert sinne nu väl, hvad slut månne blifva på detta.
Där går Aeneas fram i sin blänkande rustning af koppar
rakt mot Peliden till kamp och är eggad af Foibos Apollo.
Låtom oss själfva, välan, som vi stå, honom drifva tillbaka,
eller må jämväl någon af oss nu gå hän till Achilles
och honom fylla med kraft och låta ej mod honom fattas,
att han må veta och se, att af himmelens ypperste gudar
älskad han är, och att de däremot van mäktiga är o,
som ha för vana att troernas folk beskärma i kriget.
Alla vi kommo ju ner från Olympen att här uti striden
blanda oss in, för att ingenting ondt må från troerna hjälten
drabba i dag, men se'n må han lida, hvad skickeisen spunnit
in i hans lefnadstråd, i den stunden han föddes af modern.
Men om en gudomsröst för Achilles ej detta förkunnar,
skall han betagas af skräck, då en gud honom möter i striden,
därför att fruktansvärd för en dödlig är gudarnes åsyn.»

Henne svarade då jordskåkaren starke Poseidon:
»Hera, förirra dig icke så där, ty det höfves dig icke.
Mig åtminstone likar det ej, att vi, som i välde
äro de yppersta, hetsa till strid de öfrige gudar.
Nej, låt oss hellre då själfva gå hän och uppå en kulle
sätta oss litet ifrån; och de dödlige striden må sköta.
Bryter dock Arcs i fäktningen in eller Foibos Apollo,
eller de hindra Achilles och ej honom unna att strida,
då skola också vi själfva på stund i den hetsiga kampen
storma emot dem, och fort vill jag tro, skola striden de lemna
och till Olympen fly hem till de öfriga gudarnes samkväm,
tvungna tillbaka med våld af vår öfvermäktiga handkraft.»
Sade, och därmed i spetsen han gick, svartlockige guden,

följd af de andra, åstad till den högt uppkastade tingvall,
som var åt Herakles byggd af troernas folk och Athene,
för att han dit skulle fly och för hafsvindret sig rädda,
kvar gång det störtade fram och dref hjälten från stranden till slätten.

Där jordskakaren satte sig ner och de öfrige gudar
och sig en ogenomtränglig sky kring axlarna höljde;
men motsides de andra på brynet af Kallikolone
satte sig, Foibos, kring dig och kring stadsförhärjaren Ares.
Sålunda sutto de där uppå hvarsin sida och anslag
hvälfde, men tvekade dock att den smärteförvållande striden
själfva begynna; men Zeus satt befallande högst på Olympos.

Slätten blef alldeles full af kämpar och krigarevagnar,
rundtorn af koppar den sken, och af stegen dånade jorden
under falangernas marsch. Men tvänne de ypperste kämpar
möttes i härarnas mellanrum med en brinnande stridslust,
hjalten Aeneas, Anchises' son, och den ädle Achules.
Först gick Aeneas hotande fram; på den väldiga hjälmen
nickade busken, och skölden, sitt värn i den stormande striden,
höll han för bröstet fram, och kopparlansen han svängde.
Och ifrån motsatt sida sprang fram till hans möte Peliden,,
mordiska lejonet lik, när från bygden karlarna mangrant
nalkas att taga dess lif; till en början ej aktande faran,
går det sin vanliga gång, men när en af de unge med spjutet
träffat, då drar det ihop sig till språng, och dess gapande käftar
fraggas, och stönanden gå ur dess bröst ifrån modiga hjärtat,
medan med svansen det piskar och slår sina sidor och länder,
allt för att hetsa dess mera sig själf till den mördande striden,
tills det omsider far rasande an med gnistrande ögon
för att förgöra en man eller själf mot spjuten förblöda:
sålunda drefs af sitt manliga mod och sitt hjärta Achules

framåt till mördande kamp mot den oförsagde Aeneas.

Men när de skyndande fram hade hunnit hvarandra helt nära, talade först af de två snabbfotade hjälten Achules:

»Hvarför trädde du ända hit fram ifrån mängden, Aeneas, gången så långt? Förvisso mot mig är du lysten att kämpa uti det hopp, att en dag få bland hästomtumlande troer Friamos' spira i hand. Men om ock du mig lyckades fälla, aldrig fördenskull åt dig ger Friamos konungaspiran; söner han äger ju själf, och hans sinne är fast och ej virrigt. Eller vill troernas folk dig förära den yppersta jordlott, vacker och bördig på frukter och säd, till att äga och bruka, därest du ilägger mig ner? Dock svårligen lär du det göra. Ty jag vill tro, att jag redan en gång dig förjagat med lansen. Minnes du ej, när i flygande fart och med hastiga fötter ned utför Idas berg jag körde dig bort, då du ensam vallade korna? Då vände du dig ej alls under flykten. Hän till Lyrnessos du flyktade rädd, men jag staden förstörde, stormande efter; med mig var Athene och fader Kronion. Kvinnorna förde jag bort, då jag frihetens dag dem berölivat; du dock räddades undan af Zeus och de öfrige gudar. Men jag tror icke han skyddar dig nu, som du kanske förmenar. Därför jag råda dig vill, att du drar dig tillbaks och i hopen gömmer dig undan och aktar dig för att mig träda till mötes. Gör det, förrn döden dig når! Af sin skada må dårarne lära.»

Honom Aeneas då svarade strax och talte och sade:

»Hoppas dock aldrig, Pelid, att med ord mig skrämman tillbaka, som om jag vore en pilt! Lätt kunde jag själf, om jag ville, både dig svara med hånande ord och tala förmätet. Bägge hvarandras ätt och hvarandras föräldrar vi känna genom de åldriga sägner vi hört ifrån dödliges läppar;

mina du lika så litet har sett, som jag dina har skådat.
Men dig säger man vara en son af den frejdade Peleus
och utaf Thetis född, skönlockiga dottern af hafvet;
under det åter jag själf från den ädelsinte Anchises
yfves att stamma och äger till mor Afrodite, gudinnan.
Alltså af dessa de ena i dag eller också de andra
skola begråta sin son, ty allenast med barnsliga låter
skiljas vi ej, som jag tror, för att vända tillbaka ur striden.
Men om du mera vill höra därom, skall jag gärna förtälja,
att äfven du måtte känna min ätt, som är känd af så inånga.
Först blef Dardanos aflad af Zeus, skysamlaren höge;
han har Dardania byggt, ty på slätten var Iliions kungsstad
ännu ej byggd och af människor bebodd, utan folket då bodde
nere på foten ännu af det källbevattnade Ida.
Dardanos födde därefter Erichthonios, mäktige drotten,
hvilken den rikaste var af dödliga människor på jorden.
Trecne tusende ston åt honom på ängarna bette,
prålande alla med föl, som omkring dem hoppade ystra.
Boreas själf blef förälskad en gång i de betande stoen
och till en kolsvart hingst sig förbytte och parades med dem;
dräktiga vordna däraf, tolf fålar åt honom de födde.
Dessa, så ofta de dansade fram på den bördiga jorden,
rörde vid spetsarna blott uppå axen och bröto dem icke;
men när de dansade fram öfver hafvets väldiga ryggar,
snuddade hofvarna knappt vid de skummiga böljornas kammar.
Men Erichthonios aflade Tros, den troiske drotten;
Tros hade frejdade söner tre: Assarakos, Hos
och Ganymedes, så fager att se som de salige gudar,
hvilken den skönaste var af dödliga människor på jorden
och af de evige röfvades bort åt Kronion till munsänk
blott för sin skönhets skull, att han måtte bland gudarne dväljas.
Därefter af Hos blef född Laomedon, frejdade hjälten,

och af Laomedon se'n Tithönos, Priamos, Lampos,
Klytios äfven och sist Hiketaon, en telning af Ares.
Men af Assarakos Kapys blef född och af honom Anchises
och af Anchises jag själf, men Hektor af Priamos föddes.
Nu har du hört, af hvad släkte och blod som jag yfves att stamma.

Tapperheten kan Zeus hos människan öka och minska,
så som han finner för godt, ty den evige härskar med allmakt.
Dock, låt oss längre ej tala härom och som jollrande piltar
spilla vår tid, då i midten vi stå af den brinnande striden.
Smädelser stå oss ju bägge till buds i sådana massor,
att ej en hundraroddare ens kunde frakta den lasten.
Tungan löper så lätt på de dödlige, tankar så många
trängas i själen, och rymden är vid för de flygande orden,
men som du ropar i skog, så svarar det också ur skogen.
Dock hvad behöfves det väl, att vi två skola här med hvarandra
kifvas och träta med skymfliga ord och bete oss som kvinnfolk
hvilka, när sinnesfrätande groll har väckt deras ilska,
midt ut på gatan förfölja hvarann med ett myller af skällsord,
sanning och lögn om hvartannat i fläng, såsom vreden befaller.
Ej skall från mandomsdåd du vända min håg, hur du ordar,
innan med mig du har pröfvat en dust. Välan då, så skynda!
Låt oss med kopparspjuten på stund försöka hvarandra!»

Sade och slungade nu sitt väldiga spjut mot hans stora,
strålande sköld, och den klingade högt för den träffande udden.
Men med den seniga armen sin sköld ifrån lifvet Achilles
hade i ängslan sträckt fram, ty han trodde, att hjälten Aeaes
lätt skulle genomborra dess plåt med det väldiga spjutet,
och som en dåre betänkte han ej i sitt hjärta och sinne,
att de ovanskliga vapen, som skänkts af de salige gudar,
gifva ej efter så lätt eller splittras af dödlige kämpar.

Och nu ej heller hans sköld af Aeneas' mäktiga spjutstång
bräcktes, ty hejdad den vardt af guldet, den eviges gåfva;
två lag plåtar den genombröt, dock voro där ännu
trenne, ty fem på hvarandra han smidt, den haltande guden,
ytterst af koppar två och af tenn de innersta tvänne
och så ett enda af guld, och af detta blef hejdat hans askspjut.

Sände därefter Achilles åstad långskuggande lansen
rakt på Aeneas och träffade då i den rundade skölden
nära dess yttersta rand, där kopparskifvan var tunnast
och med det tunnaste läder beklädd, och tvärs genom plåten
stormade Pelions ask, och det klingade ljudligt i skölden.
Hjälten Aeneas sig hukade ner och höll skölden i vädret,
gripen af ängslan, men öfver hans rygg flög lansen och stod där
borrad i jorden ner, men på mannavärjande skölden
splittrades läder och plåt, och han själf, fast lansen han undslapp,
darrande stod där af skräck, för att kastet träffat så nära.
Skum blef hans blick af det bittraste kval. Men den snabbe Achilles

eggade svärdet drog ut och rusade an i sin ifver
med ett förfärande skri; då grep Aeneas en fältsten,
stor, så att tvänne män den ej skulle mäktat att lyfta,
slika som män äro nu, men lätt han svängde den ensam.
Och nu Aeneas förvisst på den stormande träffat med stenen
antingen hjälm eller sköld för att värja fördärfvet ifrån sig,
och nu Peliden förvisst med sitt svärd honom lifvet beröfvat,
om dem ej varsnat i tid jordskakaren, starke Poseidon.
Strax han talade då till de salige gudar och sade:
»Ack, mitt hjärta betages af sorg för den ädle Aeneas,
som för Peliden väl snart lär stupa och vandra till Hades,
då som en dåre han lydt fjärrskjutande guden Apollo,

fast honom denne beskyddar ej alls mot det hemska fördärfvet.

Hvarför skall hjälten så svårt utan eget förvållande lida endast för andras skull? Han ju alltid behagliga offer bringat åt salige gudar, som bo i himmelens rymder.

Upp, låt oss själfva, välan, honom undanrycka från döden, så alt ej också Kroniden blir vred, ifall hjälten Achilles dödar en sådan man; och hans öde vill ock, att han räddas, för att ej Dardanos' ätt må förgås utan spår eller telning.

Aldrig Kroniden har någon så högt som sin Dardanos älskat bland de sönerna alla, han födt med dödliga kvinnor.

Redan är Friamos' ätt för Kronion ju vorden förhatlig; nu skall Aeneas, den kraftige drott, öfver troerna härska och hans söners söner jämväl genom kommande tider.»

Honom svarade då stoltblickande, vördiga Hera:

»Eftersinna du själf i din själ, jordskakare starke, antingen frälsa du vill från den hotande döden Aeneas eller ock lemna den ädle att dö för Peliden Achilles.

Ty vi bägge en cd vid de fruktansvärdaste makter svurit i gudarnes krets, jag själf och Pallas Athene, att vi förgöreisens dag skola aldrig från troerna värja, ej om så hela det troiska land i förhärjande lågor flammade, stucket i brand af achaiernas krigiska söner.»

Knappt hade detta han hört, jordskakande guden Poseidon, innan han skyndade hän genom striden och lansarnas vimmel dit, där Aeneas var och den frejdade sonen af Peleus.

Genast ett skymmande töcken han göt på Peliden Achilles öfver hans ögon och ryckte så ut den kopparbeslagna lansen af Pelions ask ur skölden, som bars af Aeneas; lansen han kastade ner för Achilles' fot, men från jorden lyfte Aeneas han högt och slungade hän genom luften,

och öfver mängden af krigares led, öfver hästar och vagnar
hjälten Aeneas flög ifrån gudens väldiga händer,
tills han på yttersta flvgeln kom ner af den larmande striden,
där Kaukonerna ämnade just framrycka till kampen.

Trädde till honom då fram jordskakaren, starke Poseidon
och med bevingade ord till honom talte och sade:

»Hvem är den himmelske gud, som förblindar dig så, o Aeneas,
och dig befaller att träda till kamp mot den stolte Peliden,
som både starkare är och mer älskad af salige gudar?

Nej, du skall vika tillbaka, så snart som du möter Achilles,
för att du ej, innan skickeisen vill, måtte hamna i Hades.

Men när Achilles har funnit sin död och fullkomnat sitt öde,
då må du oförfärad gå fram bland de främste och kämpa,
ty af de andre achajiske män skall ingen dig fälla.»

Sade och lemnade där efter denna förmaning Aeneas
och från Achilles' ögon för spred det gudomliga töcknet.

Denne då såg sig omkring med stora, förvånade ögon
och i sin häpnad talade så till sitt manliga hjärta:

»Ack, en mäktiga förunderlig syn mina ögon få skåda!

Lansen där ligger på jord, men mannen är icke att varsna,
hvilken jag kastade på i min ifriga traktan att döda.

Sålunda älven Aeneas var kär för odödlige gudar,
fastän jag trodde, att bara på skryt han försäkrade detta.

Nå, farväl då med honom ! Ej alls lär han vilja sig åter
mäta med mig, då han nu var så glad att få slippa från döden.

Fram nu, välan! Jag vill egga till kamp de danaiske kämpar
och gå de öfriga troer till lifs för att se, hvad de duga.»

Sade och längs utmed lederna sprang och dem manade alla:

»Stån icke mera så långt ifrån troerna, käckta achaier!

Gån dem på lifvet man emot man, med en flammande stridslust!
Det är omöjligt för mig, hur kraftig jag också må vara,
sådan en massa att komma till lifs och slåss med dem alla.
Icke ens Ares, som ändå är gad, eller Pallas Athene
mäktade hinna till strids öfverallt, innan krafterna tröte.
Dock hvad någonsin mäkta jag kan med händer och fötter
och med min styrka, det lofvar jag for skall ej fattas det minsta.

Tvärs genom fiendehären jag far, och jag tänker, att ingen
troer skall känna sig glad, som kommer i håll för min glafven.»

Så var hans maningsrop. Men till troerna strålande Hektor
ropade öfverljudt och lofvade gå mot Achilles:

»Modige troiske män, förskräcken er ej för Peliden!
Jag kunde också väl strida med ord emot gudarne själfva,
dock omöjligt med spjut, ty de högste långt starkare äro.
Så skall ej heller Achilles hvart ord kanna sätta i verket,
utan fullborda en del och få lemna det öfriga halfgjordt.
Honom till mötes jag går, om hans arm än vore som elden,
ja såsom elden lians arm, och hans mod som blänkande järnet.»

Så var hans maningsrop. Då ryckte med lyftade lansar
troerna fram, och med skallande rop härskarorna möttes.

Trädde Apollo till Hektor då hän och talte till honom:
»Hektor, ej trade du vidare alls mot Achilles i tvekamp,
utan förbida i stridens tumult bland mängden hans anfall,
att han ej träffa dig må med sin lans eller hugga med svärdet.»

Sade; och Hektor tillbaka sig drog in i kämparnes skara,
slagen af skräck, då han rösten förnam af guden, som talte.
Och nu Achules, besjälad af mod, mot troerna framsprang,
skriande fasansvärdt, och först han Ifition fällde,

som var Otrynteus' son och en höfding för krigare många,
född af en däjlig najad åt stadsförhärjarn Otrynteus
borta i Hydass bördiga land invid snöiga Tmolos.

Just som han stormade fram, Achules jagade lansens
midt i hufvudet in, så att detta blef alldeles klufvet.

Tungt han i marken föll, och jublande ropte Achules:

»Ligg där, Otrynteus' son, du fruktansvärdaste kämpe!
Här har du funnit din död; din vagga, den stod vid Gygaias
sjö, där din fädernegård och fädernejordarna ligga,
sköljda af Hyllos med fiskrik ström och af hvirilande Hermos.»

Jublande talte han så, men Ifitions ögon af mörker
höljdes, och vagnarnas hjul, där han låg längst framme i striden,
sönderskuro hans kropp. Demoleon, hjälten Antenors
manlige son, var den näste, som föll; Achules med lansens
honom i tinningen stack genom kopparkindade hjälmen;
hjelmen för stöten ej höll, utan kopparrdden igenom
trängde och splittrade skallen jämväl, och hjärnan därinom
blodades alldeles ner, och han stupade midt i sitt anlopp.
Och på Hippodamas se'n, som hoppade ner ifrån vagnen
för att fly undan hans arm, han rände sin lans in i ryggen.
Lifvet han andades ut, och han vrålade likasom tjuren
vrålar, som rundt i en krets kring Helikas mäktige skyddsgud
släpas af ynglingars flock, och Poseidon fröjdas vid synen;
likaså vrålade han, då sin manliga anda han uppgaf.
Därpå med lansens han for mot Priamos' son Polydoros,
ynglingen sköne, som fadern ej alls velat släppa i kriget,
efter den yngste till åren han var af alla hans söner'
och den han älskade mest. Han besegrade alla i snabblopp;
nu som en pilt för att visa, hur flink han var till att löpa,
sprang bland de främste han kring, tills han mistade ljufliga lifvet.

Ty när han rände förbi snabbfotade hjälten Achules,
denne stack lansen midt i hans rygg, där med gyllene spännen
gördeln var häktad ihop, och där pansaret var som fördubbladt.
Tvärs genom kroppen gick kopparens udd och ut genom nafveln;
jämrande sjönk han på knä och höljdes af blånande dödsnatt
och höll med händerna kvar sina tarmar, segnande neder.

Men när då Hektor fick se Polydoros,, sin köttslige broder,
hur han till jorden sjörik och i händerna höll sina tarmar,
svartnade allt för hans syn, och han kunde ej längre fördraga
att stå så fjärran ifrån, utan rakt mot Achilies han framsprang,
svingande häftigt sin lans och lik blossande eld. Men Achilies
knappt honom såg, form han häftigt spratt till och jublande ropte:

»Ha, där är mannen, som vållat min själ den bittraste smärta,
han som har dödat min käraste vän. Ej skola vi längre
gömma oss skyggt för hvarann uppå stridens blodiga gator.»

Sade och ropade, bister i blick, till den strålande Rektor :
»Nalkas bara, att snärjas dess förr i förgörelsens snara!»

Oförfärad gaf honom till svar den strålande Hektor:
»Hoppas dock aldrig, Pelid, att med ord mig skrämman tillbaka,
som om jag vore en pilt ! Lätt kunde jag själf, om jag ville,
både dig svara med hånande ord och tala förmätet.
Väl jag din tapperhet vet, och att jag står vida dig efter;
dock den saken ju hvilar förvisst i gudarnes sköte,
om icke jag, fastän sämre an du, skall dock med ett lanskast
taga ditt lif, ty ock jag har en lans, som är uddig i spetsen.»

Sade och svängde sin lans och den slungade af. Men Athene
blåste på lansen och vände den af ifrån både Peliden

blott med den saktaste pust, och tillbaka till strålande Hektor
flög den och föll framför fötterna ner. Och därefter Achilles
störtade häftigt fram i sin ifver att Hektor förgöra,
skriande fasansvärdt; men Apollo då räddade denne
lätt, som en gudom kan, och fördolde i tätaste molnsky.

Trenne gånger sprang an med sin lans den snabbe Achilles,
trenne gånger han träffade blott den packade molnskyn;
men när den fjärde han stormade an, så stark som en gudom,
då med bevingade ord han ropade häftigt och sade:

»Slapp du nu åter från döden, din hund! Ty nära i sanning
var dig fördärfvet, men återigen har dig räddat Apollo,
hvilken du beder val till, förn du vågar dig in ibland spjuten.
O men jag råkar dig säkert en gång och på dig gör en ände,
efter väl också jag själf har af gudarne någon till bistånd.
Nu mot de öfriga vill jag åstad, hvem helst jag kan träffa.»

Sade, och midt genom halsen sin lans han stötte på Dryops;
denne för fötterna stupade död, och han lät honom ligga.
Nu på Filetors son, den reslige, tappre Demuchos,
stötte han lansen i knät och hämmade flykten och sedan
genom ett hugg af sitt väldiga svärd honom bragte om lifvet.
Och mot Laogonos se'n och Dardanos, söner af Bias,
stormade häftigt han fram och stötte dem båda af vagnen,
sedan den ene med lansen han fällt och den andre med svärdet.
Tros, en son af Alastor, sprang fram och bad under knäfall
att såsom fånge bli spard och få undanslippa med lifvet
och bli förskonad från död, efter lika de voro i ålder: —
dåren, som icke förstod, att Achilles ej var till att blidka;
mild af hjärtat den mannen ej var eller blödig till sinnes,
utan af hetsighet full. Men Tros för att tigga försköning
famnade knäna; dock hjälten sitt svärd honom stötte i levern;
lefvorn ur sidan gled ut, och det mörka och strömmande blodet

fyllde den sårades sköte, och natt omhöljde hans ögon,
medan han miste sitt lif. Men Achilles mot Mulios framsprang
och honom stötte i örat sin lans, så att udden af koppar
genom det andra kom ut. Och Echeklos, son af Agenor,
midt öfver hufrudet gaf han ett hugg med det väldiga svärdet;
klingan af rykande blodet blef varm, och på krigarens ögon
lade sig dödens skymmande natt och det mäktiga ödet.
Och på Deukalion se'n, där armbågssenorna nertill
samlas, där rände han in sin lansudd tvärs genom armen.
Häpen Deukalion dröjande stod med armen förlamad,
seende för sig sin död, och Achilles med svärdet då afhögg
halsen, och hufvudet for i sin hjälm utåt marken, och märgen
fram ur kotorna spratt, och utsträckt låg han på jorden.
Därpå mot Peiroos' son, den frejdade Rhigmos, han
framsprang,

hvilken från Thrakiens bördiga land var dragen i kriget,
och med sitt slungande spjut honom träffade nederst i lifvet,
så att af vagnen han föll; Areithoos åter, hans körsven,
fick, då han hästarna vände till flykt, mellan skuldrorna lansens,
neder af vagnen han föll, och hästarna skyggade skrämde.

Som när förhärjande eld genom djupa dälderna rasar
uppe bland bergen, förbrända af sol, och det brinner i tjocka
skogen och lågorna yra omkring för den hvirflande blåsten :
så for han fram öfverallt med sitt spjut, så stark som en gudom,
fällande man efter man, och på marken flödade blodet.
Som när en man, som har okat ihop hredpanniga oxar,
låter på logens golf dem tröska det mognade kornet;
ledigt det skiljer sig ut under bölande oxarnas fötter:
så framför både Achilles' vagn hans stampande hästar
trampade både på sköldar och lik, och på vagnen blef axeln

sölad inunder af blod, och på stödjestången kring vagnsstoln sprutade blodstänk upp från hästarnas stampande hofvar och ifrån hjulen jämväl. Men Peliden att vinna sig ära stormade framåt, sölad af blod på de krossande armar.

TJUGUFÖRSTA SÅNGEN.

Kampen vid floden.

Men när de komrao till vadct, som är i den hvirflande Xanthos, floden som rinner så skönt och af Zeus den odödlige föddes, skilde Achilles dem åt och dref somliga hän öfver slätten in emot staden, den väg, där achaierna bäfvande flyktat dagen förut, då mot dem framstormade strålande Hektor; dit i förvirring de strömmade hän, dock liera i vägen bredde det tjockaste moln, som hämmade flykten. De andra, trängda till floden ner, den silfverhvirflande, djupa, störtade i med bedöfvande larm, och böljorna fräste, stränderna rundtorn skållade högt, och de själf va med nödrop simmade hit och dit, i hvirflarna snurrade rundtorn. Som när en gräshoppsvärm, af häftiga lågorna ansatt, fladdrande flyr till en flod och den outtröttliga elden sveder dem, blossad så plötsligen upp, och de dimpa i vattnet: så blef af skräck för Achilles i hast djuphvirflande Xanthos fylld i sin brusande ström med ett myller af hästar och kämpar. Där uppå stranden sin lans Zeusättade hjälten lät kvarstå, mot tamariskerna stödd, och sprang i, så stark som en gudom, endast med svärdet i hand och betänkt på förskräckliga bragder. Rundt omkring sig han högg, och grufliga rosslingar ljödo under hans mördande svärd, och af blod rödfärgades vattnet. Såsom när öfriga fiskar af skräck för den stora delfinen

flykta och fylla de innersta vrår i den skyddande hamnen,
efter han glupande äter dem upp, så många han träffar;
likaså troerna flydde med skräck i den mäktiga strömmen
in under strändernas brant. Men då armarna tiöttnat att hugga,
valde i floden han ut tolf lefvande trolska svenner
till att försoningen bli för den fallne Menoitiossonen.
Dem drog ur floden han upp, från besinningen skrämnda som
råkid, band deras händer på rygg med de välutsnidade remmar,
hvilka de efter sin sed öfver flätade brynjorna buro,
och dem lemnade se'n åt de sina att föra till skeppen.
Själ f han stormade framåt på nytt i sin ifver att mörda.

Nu han Lykaon, en son till Priamos, Dardanos' ättling,
mötte, som flydde från floden. En natt utgången på ströftåg
hade han själf honom släpat med våld ur Priamos' trädgård,
tdär vid ett fikonaträd han sorglös stod och med knifven
telningar skar för att göra af dem uppå vagnen en stöd stång;
oförmodadt då kom till hans ofärd hjälten Achules.

Denne lät honom på skepp till det välbefolkade Lemnos
föra till salu, och där blef han köpt af en son till iason;
men af Eetion, Imbros' drott, sin redlige gästvän,
köptes han fri för betydande pris och blef sänd till Arisbe;
därifrån flyktad i lön, kom han åter till fädernehuset.

Elfva dagar han fröjda sig fick ibland älskade fränder,
kommen från Lernnos igen, men på tolfte dagen en gudom
gaf honom åter Achules i våld, som skulle den unge
sända till Hades ner, hur gärna han än ville slippa.

Knappt honom varsnade nu snabbfotade hjälten Achules
obetäckt, utan hjälm eller sköld och lansen förutan —
ty alltsammans på marken han slängt under flykten från floden,
plågad af rinnande svett och i knäna förlamad af trötthet —,
förrän förbittrad han talade så till sitt manliga hjärta:

»Ack, en mäktiga förunderlig syn mina ögon få skåda!
Nu jag tror då minsann, att de modige troer, jag dödat,
skola stå upp igen från det underjordiska mörkret,
såsom nu denne är kommen igen och fördärfvelsen undgått,
som till det heliga Lemnos blef såld, och ej hejdade honom
svallande hafvets djup, som tvingar så många tillbaka.
Men välan då, så skall han jämväl få att smaka min lansudd,
för att förnimma jag må i min själ och veta det säkert,
om han ock sedan skall slippa så lätt eller honom behålla
näringsalstrande jorden, som kvar den starkaste håller.»
Uti de tankar han stod. Då nalkades honom Lykaon
ångestfull för aft famna hans knän, ty af hela sitt hjärta
ville han slippa den rysliga död och förgängelsens mörker.
Genast sin väldiga lans snabbfotade hjälten Achilles
höjde till stöt, men han böjde sig ner, sprang inunder och famnen
slog om hans knän, medan öfver hans rygg gick lansens och
stod där borrad i jorden ner och fikade än efter hullet.
Nu med sin ena arm om Achilles' knän han sig klängde
och med den andra i lansens holl fast och släppte den icke
och med bevingade ord till Achilles talte och sade:

»Vid dina knän jag dig ber! Dig förbarma, Achilles, och skona!

Akta du bör mig, o drott, som en hjälpbegärande skyddsling,
ty hos dig jag smakade först af gudinnan Demeters
håfvor den dag, du till fånga mig tog i vår ansade trädgård.
Och du lät föra mig bort till det heliga Lemnos och sälja,
fjärran från fader och släkt, och jag köptes för hundra oxar.
Nu vill jag köpa mig fri tre gånger så dyrt. Det är tolfte
dagen allenast i dag, se'n jag lände till Ilion åter
efter mångfaldiga kval, och det grymma ödet nu redan
bragt mig igen i ditt våld. Jag för Zeus är väl vorden förhatlig,
efter han gaf mig på nytt i din hand, och till kortaste lefnad

mände min moder mig födt, Laothoe, dotter af Altes,
åldrige drotten, som styr Lelegernas krigiska stammar
och i det bergiga Pedasos bor vid Satnioeis' stränder.
Dennes dotter vardt en af Priamos' många gemåler;
söner födde hon två, och oss vill bägge du mörda.
Redan den ene du dräpt, Polydoros, gudarnes like;
främst bland vårt fotfolk stupad han är for din hvässade glafven;
nu skall du här bli mitt eget fördärf, ty jag hoppas ej mera
undanslippa din hand, då en gud mig fört i dm närhet.
Dock vill jag säga en sak, som jag beder dig lägga på hjärtat:
spara mitt lif, ty på mödernet ej är jag broder till Hektoir,
han som har dödat din vän, den härtemilde och starke.»

Sålunda Priamos' strålande son till den snabbe Achilles
talte med bedjande ord, men ett omildt svar fick han höra:
»Tala ej, dåre, om lösen till mig; dina ord kan du spara.
Förr, innan ännu sin skickelsestund hade hunnit Patroklos,
då var jag snarare böjd för att troerna någon försköning
visa, och. många jag lefvande tog och lät fjärran försälja;
nn ej en enda likväl skall undanslippa för döden,
sedan en gud honom gett i mitt våld framför Ilions murar,
ingen af samtliga troer och minst af Priamos söner.
Därför så dö äfven du, min vän ! Hvarför klaga så häftigt?
Äfven Patroklos dog, som dig öfverträffade vida.
Skåda mig själf, hvilken hjälte jag är, så reslig och fager;
ädlaste fader mig födt, och till moder jag har en gudinna;
ändå förbida ock mig den mäktiga Moiran och döden.
Kommande varder den gryningsstund eller kväll eller middag,
då äfven mig en man skall i drabbningen lifvet beröfva,
träffande mig med sin lans eller ock med en pil ifrån strängen.»

Sade. Då domnade hjärta och knän med ens på Lykaon,

lansen han släppte ur hand och med båda armarna bredda
segnade hop, men Achilles drog ut det eggade svärdet
och genom nyckelbenet det stack invid halsen, och hela
dubbeleggade klingan sjönk in, och framstupa på jorden
fallen han låg, medan blodet rann ut och fuktade marken.
Honom Achilles i foten då tog och slängde i floden,
och med bevingade ord han jublande ropte och sade:
»Ligg nu bland fiskarna där, som skola dig blodet af såret
slicka helt misskundslöst. Ty ej skall din vördade moder
klagande lägga ditt lik uppå bår, nej i stället Skamandros
hvirflande bära dig ner till hafvets rymliga sköte.
Mången fisk på sin färd skall till mörka och krusade ytan
taga ett språng för att äta på dig hvitglänsande fett.
Stupen, I troer, blott än, tills vi hinna till heliga Troja,
I under bäfvande flykt, och jag själf med förgörelsen bakom.
Ej skall er floden ens, den silfverhvirflande, sköna,
rädda, åt hvilken I tjurar i mängd ju offren af gammalt,
och i hvars hvirflande ström I störtet ock lefvande hästar.
Nej, utan ömkligen skolen I dö, till dess att I alla
sonat Patroklos' blod och achaiernas grufliga jämmer,
hvilka vid skeppen I nedergjort, då jag höll mig från striden.»

Så han sade; men floden blef vred i sitt hjärta på allvar
och i sitt sinne nu tänkte uppå, hur han skulle från kampen
stäfja Peliden och värja utaf ifrån troerna döden.
Då sprang Achilles fram, i sin häftiga ifver att döda,
med långskuggande lansen i hand mot Asteropaios,
sonen till Pelegon bård, som af breda Axiosströmmen
och Periboia var född; hon var Akessamenos, äldsta
dotter, och henne i famn slöt djupa och hvirflande floden.
Alltså mot honom Achilles sprang fram, men ur floden till
mötes steg han med tvänne spjut, och mod göt in i hans hjärta

Xanthos, som vredgad var för de mördade ynglingar alla,
hvilka Achilles dräpt i hans ström utan ringaste misskund.
När de nu skyndande fram hade hunnit hvarandra helt nära,
talte till honom först snahbfotade hjälten Achilles:

»Hvem och hvadan är du, som djärfves att träda emot mig?
Söner af olycksaliga blott gå min glafven till mötes.»

Svarade Pelegons lysande son och sade till honom:

»Peleus' modige son, hvi frågar du efter min härkomst?
Fjärran ifrån jag är, från Paioniens bördiga rike,
och är som höfding följd af paioniske kämpar med långspjut
Detta den elfte dagningen är, se'n jag lände till Troja.
Vet, att jag leder min ätt från den breda Axiosströmmen,
floden, hvars vatten det skönaste är, som rinner på jorden.
Pelegon hette hans son, berömd för sitt spjut, och af denne,
säger man, föddes jag själf. Dock, nu låt oss strida, Achilles!»

Så han talte med hot. Då höjde den ädle Achilles
lansen af Pelions ask, men ett spjut i hvardera handen
Asteropaios svang, ty hans vänstra var flink som den högra;
och med det ena han råkade hans sköld, men udden ej skölden
bräckte, ty hejdad den blef af guldets, den eviges gåfva;
och med det andra han rispade lätt hans arm invid högra
handen, och blodet spratt ut, men spjutet flög bort öfver hjälten
och bet i marken sig fast och fikade än efter hullet.
Sände därefter Achilles åstad rakflygande lansen,
spännande hela sin kraft för att Asteropaios förgöra;
miste han kastade dock och träffade brinken af stranden
så att i denna for in hans askspjut ända till midten.
Då drog Peliden ut från sin sida det eggade svärdet
och for den andre till lifs, som försökte med siniga handen
rycka Achilles' lans ur jorden, men orkade icke.

Trenne gånger han ryste den hårdt i sin väldiga ifver,
trenne gånger hans styrka gaf tappt, men han ville dock ännu
böja och bryta utaf Aiakidens väldiga askspjut;
dock, honom dräpte Achilles förut med svärdet på närhåll;
ty han i buken högg till invid nafveln, och tarmarna alla
vällde på jorden ut, och af mörker den rosslandes ögon
höljdes; men öfver hans bröst sig störtade genast Achules,
drog honom rustningen af och jublande talte och sade:
»Ligg du där! Det är vanskligt minsann att med, starke Kronions
söner sig mäta i strid, om ock ättling man är af en flodgud.
Såsom din ättefader du nämnt bredströmmande floden;
jag kan berömma mig af att från Zeus allsvåldige stamma.
Fader till mig är den mannen, som styr Myrmidonernas rike,
Peleus, Aiakos' son, och till Aiakos Zeus var ju fader.
Minns, att Zeus är för mer än de floder, som rinna till hafvet,
och Zeus' ättlingar alltså för mer än flodernas söner.
Här står ju också dig bi en betydande flod, om nu hjälpa
alls han förmår, ty omöjligt det är mot Kronion att strida.
Ej kan med honom sig ens Acheloos, den mäktige, mäta,
ej i sin väldiga kraft den djupa Okeanosströmmen,
fast ifrån honom det är, som floderna alla och hafvet
flyta och källorna alla på jord och brunnarna djupa.
Denne han bäfvar likväl för den höge Olympierns blixtar
och hans förfärliga tordönsbrak, när det skallar från himlen.»

Sade och ryckte så upp sin kopparlans utur brinken
och lät den fallne där liggande bli, som han lifvet heröfvät,
sträckt uppå sanden och sköljd af det mörka och skimrande vattnet.

Kommo då myllrande fram kring liket ålar och fiskar,
hvilka med giriga bett afgangde på njurarna fettet.
Nu han förföljde med hast Paioniens stridsvagnskämpar,

som voro stadda på flykt längs stranden af hvirflande floden,
sedan i blodiga stridens tumult sin ypperste kämpe
stupa de sett för Pelidens hand och förgörande klinga.
Där han Thersilochos drap och Astypylos sedan och Mydon,
Ainios, Mnesos och Thrasios se'n och till slut Ofelestes;
och nu den snabbe Achules väl fler af Paionerna dödat,
om ej i mänskogestalt djuphvirflande floden till honom
talat förgrymmade ord och ropat från hvirflande djupet:

»Främst bland människor alla i kraft och tillika i illdåd
är du Achules, ty jämt dig gudarne själfva beskydda.
Om dig Kronion beskärt, att du samtliga troer skall döda,
drif dem då bort ifrån mig och föröfva på fältet din mordbragd!
Fullt är redan af stupades lik mitt älskliga flöde,
ej är jag längre i stånd att hvälfva min bölja mot hafvet,
packad med lik som jag är; ty förgörande rasar din glafven.
Därför, välan, så bör upp! Du förfärrar mig, väldige härdrott.»

Honom svarade då snabbfotade hjälten Achilles:

»Ja, Skam andros, du ättling af Zeus, ditt bud vill jag lyda.
Icke jag slutar dock upp att de trotsiga troerna mörda,
innan till staden jag drifvit dem hän och fått Hektori tvekamp
pröfva, om denne skall mig, eller jag skall honom betvinga.»

Sade och rusade hän efter troerna, stark som en gudom.

Men till Apollo då talade så djuphvirflande floden:

»Ve oss, du son af Zeus, med din silfverbåge på skuldran!
Intet du aktat Kronions beslut, fastän ifrigt han bjöd dig
troerna skydda och vara till hjälp, tills skymmande kvällen
sänkte sig äntligen ner och beskuggade bördiga fälten.»

Sagdt. Men från strandens brink den spjutberömde Achilles

midt i hans fåra sprang ut; men vildt uppbrusade floden,
hvirflande sjöd han i hela sitt djup och tumlade liken,
hvilka i myckenhet lågo däri, af Achilles förgjorda;
dessa han vräkte i land med ett vrålände sådant som tjurens,
men dem som lefde, dem räddade han i sitt däjliga flöde,
gömmande undan dem väl inom hvirflarna djupa och stora.
Vågen med brusande dån sig tornade upp kring Achilles,
drabbade häftigt ner på hans sköld och lät icke hans fötter
finna ett säkert stöd. I ett almträd, resligt och lummigt,
fattade hjälten då tag, men trädet med rötterna uppryckt
föll och ref brinken med och blef liggande tvärs öfver floden
såsom en hämmande damm i dess våg med de yfviga grenar,
helt nedstörtadt däri. Men Achilles ur hvirflarna uppsprang
och öfver slätten flög hän uppå ilande fötter förfärad.
Mäktige guden ej slutade dock, utan rusade efter
med svartglänsande svall för att stäfja från mödande kampen
Peleus' gudomlige son och från troerna värja fördärfvet.
Undan Achilles sprang och var före så långt som ett spjutkast,
liknande örnen i fart, den mörkbefjädrade jägarn,
som ibland fåglar den starkaste är och den snabbaste äfven;
så han störtade fram, och hans kopparbrynja kring bröstet
skramlade fruktansvärdt; och åt sidan han Vek och för floden
flydde, men denne med brusande larm kom rullande efter.
Som när en vattnande man ifrån mörka och skimrande källan
leder en rännil ut för att vattna plantering och trädgård
och mied sin hacka i hand bortröjer hvart hinder ur rännan;
vattnet då rinner där fram, så att kiselstenarna alla
vältras på bottnen åstad, och därefter för sluttningen brådstört
flödar det sorlande ner och förbi sin ledare hinner:
sålunda upphann jämt den böljande strömmen Achilles,
fastän så hurtig han var, ty en gud är för mer än en mänska.
Och så ofta som där snabbfotade hjälten Achilles

ville stå floden emot för att röna, om honom förföljde
alla de evige gudar, som bo i himmelens rymder,
sköljde med vågorna stora den himlaammade floden
öfver hans axlar på stund; och han hoppade högt ifrån marken,
ångestfull i sin själ, ty den vildt påströmmande floden
mattade ut hans knän och ref jorden för fötterna undan.
Då såg Peliden mot himmelen upp och klagande utbrast:

Evige Zeus, att ej en ibland gudarne gitter mig arme
frälsa från floden! Jag gärna ju se'n skulle allting fördraga.
Icke en annan är vållande dock af de himmelske gudar,
utan min moder huld, som med svikliga ord har mig dårat,
då hon förkunnade mig, att jag skulle vid Ilions murar
komma att mista mitt lif för Apollos ilande pilar.
Ack att mig Hektor förgjort, som är Ilions ypperste telning!
Då för en hjältes hand jag hade fått dö som en hjälte.
Nu blef min lott att i jämmerlig död utan ära gå under,
dragen af böljorna ner, såsom herdegossen om vintern
ryckes al strömmen bort, som han öfvervadar med svinen.»

Talade så. Men Poseidon med hast och gudinnan Athene
trädde helt nära till honom då fram i människoskepnad,
fattade honom i hand och begynte att lugnande tala.
Först tog till orda af dem jordskakande guden Poseidon:
»Sluta då, Peleus' son, att så grufligen darra och bäfva!
Sådana hjälpare har du i oss bland de himmelske gudar,
Pallas Athene och mig, och Zeus har oss gifvit sitt bifall.
Ingalunda ditt öde det är att gå under i floden;
snart skall han sjunka till hvila igen, som du själf skall bli varse.

Och nu ett dugande råd till dig själf, om du ville det följa:
hvila ej händerna förr från den allförgörande striden,

förrän du inne har stängt inom Ilions frejdade murar
alla de troer, som lyckas att fly; men när Hektor du dödat,
vänd då till skeppen igea. Vi beskära dig seger och ära.»
Så de talte och gingo så hän till de öfrige gudar,
medan Achilles, besjälad med mod af de eviges maning,
trängde på slätten fram. Den var öfversvämmad af vatten,
präktiga vapen i mängd, som de stupade kämpar ne burit,
flöto omkring ibland lik, och högt han lyftade knäna,
under det rakt emot strömmen han sprang, och ej hejdade honom
väldiga floden, ty stor var den kraft, honom skänkte Athene.
Ej lät Skamandros dock hvila sin harm, utan endast dess mera
vardt på Peliden han vred och svallade högre och rysligt
tornade vågorna upp och till Simois ropade ljudligt:

»Broder, nu gäller för oss att den mannens styrka gemensamt
stäfja, ty annars han snart skall den stora Priamosstaden
grusa, ty troerna hålla ej stånd emot honom i striden.
Därför nu skynda till hjälp och med vattnet ur källorna uppfyll
hela din strömbädd fort och låt samtliga bäckarna svälla,
torna upp vågorna högt och vältra med brakande dunder
stockar och stenar åstad, att vi måtte den rasande stäfja,
som har nu öfverhand och försöker att gudarne härma.
Icke lär alls likväl honom båta hans kraft eller fägring
eller den rustningen skön, som väl kommer att nere på bottnen
ligga i gyttja begrafd. Och Peliden själf skall jag också
öfverhölja med sand och häfva på honom i massa
snäckor och kiselgrus, och achaierna skola ej benen
mäkta att samla ur all den dy, som jag hopar på honom.
Där skall han hafva sin vård, och det lærer ej blifva af nöden
att honom resa en hög, när achaierna fira hans graföl.»

Sade och svallade högt och for brusande fram mot Achilles,

sköljande med sig fragga och blod och de dödades kroppar.

Vågen med fräsande skum på den himlaammade floden
reste sig jättehög och var färdig att gripa Peliden.

Högt skrek Hera då till i sin ångest, att hjälten Achilles
skulle bli nedersköljd af den stora och hvirflande floden,
och till Hefaistos, sin älskade son, hon brådsåkande ropte:

»Upp till strid, lamftade son! Ty vi tänkt, att en värdig
fiende vore att möta för dig den hvirflande Xanthos;
därför nu skynda till hjälp och låt se dina blossande lågor!
Själff att väcka jag går blekskimrande sunnan och västan,
att de från hafvet må störta sig fram i en rasande stormil,
sprida förtärande glöden omkring och förbränna till aska
troernas vapen och män. Du själf längs stranden af floden
träden bränn upp, gör för Xanthos det hett och låt dig för
all del ej af bevekande ord eller hotelser hålla tillbaka.

Hämma ej heller din rasande kraft, förrn mig du hör ljudligt
ropa dig till, men hejda då (strax otröttliga elden.)»

Sagdt; och Hefaistos då skickade fram den blossande elden.
Först uppå slätten den flammade upp och förbrände de döda,
hvilka där lågo i mängd, förgjorda af hjälten Achilles.

Slätten blef torr öfverallt, och det skimrande vattnet var hämmadt.

Såsom när nordanvinden om höst nyvattnade hagen
torkar så hastigt igen, och trädgårdsmästaren glades,
sålunda torkade slätten i hast och förbrändes de döda.
Därpå mot floden själf han vände sin lysande låga;
brinnande stodo med ens tamarisker och almar och vide,
brinnande cypergräset jämväl och Vassen och klöfvern,
hvilka där växte i mängd kring strömmens behagliga flöde.

Ålar och fiskar, som summo däri, voro stadda i vända,
och de sig tumlade häftigt omkring i det däjliga vattnet,
efter de plågades hårdt af Hefaistos' glödande anda.
Mäktiga floden själf kom i brand, och han ropte och sade:
»Ingen af gudarne mäktar bestå mot dig, o Hefaistos,
jag ej heller vill kämpa mot dig, som du flammar i lågor.
Sluta blott upp, och må troerna strax af den bålde Achilles
drifvas ur staden. Hvad sköter väl jag om att kriga och hjälpa?»

Så han talte i brand, och sjudande svällde hans flöde.
Såsom en sjudande kittel, som står öfver blossande elden,
kokande fettet isär af ett gödsvin, allt hvad den hinner,
stänkande bubblor omkring och med torraste bränsle inunder:
sålunda kokade floden af eld och bubblade vattnet.
Rinna han gitte ej mer, utan stannade, pinad af glöden
genom den sluge Hefaistos' kraft, men till Hera han ropte
ifrigt med bedjande röst och talte bevingade orden:
»Hera, hvi skulle din son mitt flöde väl mera än andras
komma och pina? Ty jag har mot dig långt mindre förbrutit,
än hvad de öfriga alla ha gjort, som troerna bistå.
Men jag skall sluta förvisso nu jag, ifall du så bjuder,
och må han sluta han med, och svära jag skall dig tillika,
att jag förgörelsens dag skall aldrig från troerna värja,
ej om så hela det troiska land i förhärjande lågor
flammade, stucket i brand af acbaiernas krigiska söner.»

Men när hon hörde hans ord, den liljearmade Hera,
strax till Hefaistos, sin älskade son, hon ropte och sade:
»Sluta, Hefaistos, mitt frejdade barn, ty det höfves dig icke
att för de dödliges skull den odödlige plåga så grufligt.»

Sagdt, och Hefaistos släckte då ut sina blossande lågor,

under det vågen igen rann ner i den dajliga floden.
Sedan nu Xanthos' kraft var kufvad, höllo sig dessa
stilla, ty Hera, så vred hon än var, höll bägge tillbaka.

Men bland de öfriga gudar bröt ut en hård och förfärlig
äflan, ty hjärtat i bröstet på dem blott andades tvedräkt.
Samman de stötte med brak, och under dem dånade jorden,
rundtorn skällade himmel ens hvalf, och Kronion det hörde,
där på Olympos han satt, och hjärtat af innerlig glädje
log i hans bröst, då han såg, hur gudarne drabbade samman.
Länge de höllo sig ej från hvarann; sköldbräckaren Ares
rände i spetsen och rusade fram mot Pallas Athene,
hållande kopparlansen i hand, och ropade hånligt:

»Etterfluga, hvi hetsar på nytt du de evige samman,
hejdlöst fräck, som du är, och besjälad af argaste ifver?
Minnes du ej, när du eggade upp Diomedes Tydiden
till att mig stinga och själf inför allas ögon i lansen
tog och den styrde mot mig, så att dajliga huden blef uppflängd?
Nu tror jag ändå, att böta du skall för det myckna, du gjort mig.»

Sade och stötte så till på den fransbehängda egiden,
grufliga skölden, som icke ens Zeus kan bräcka med blixten;
där henne stötte nu till med sin lans blodsölade Ares.
Pallas tillbaka då steg och med seniga handen en fältsten
grep, som på slätten låg väldig och svart och med skrofliga
kanter, hvilken af forntidsmän till en åkerskillnad var ditsatt,
träffade därmed den stormandes hals, och domnad han nedföll,
täckande tegar sju i sitt fall, och hans hår blef i stoftet
söladt, och rustningen klang. Då skrattade Pallas Athene,
och med bevingade ord hon jublande talte och sade:

»Dåre, förvisso du aldrig betänkt, hur högt jag i krafter
kan mig berömma mot dig, då du vågar dig mäta i styrka.
Lid nu det skäligen straff, som din moders förbannelser vållat,
som är dig gramse och lagar dig ondt, för det att du svikit
bålde achaiernas folk och försvarar de trotsiga troer.»

Och som hon talade, vände hon bort sina strålande ögon.
Förde då dottern af Zeus Afrodite honom vid handen
undan, som stönade tungt och med möda sig sansade åter.
Men när då henne fick se den liljearmade Hera,
strax med bevingade ord hon talade så till Athene:
»Obetvingliga, se, du dotter af Zeus med egiden!
Etterflugan är framme igen och för bort genom vimlet
mordiske Ares ur stridens tumult. Välan, så förfölj dem!«

Sagdt, och Athene på stund dem rusade efter med glädje
och sprang inpå dem brådt och med seniga handen för bröstet
slog Afrodite, då domnade knän och hjärta på henne.
Sålunda segnade bägge de ner på den alstrande jorden.
Själ f med bevingade ord hon jublande talte och sade:
»Sådana skulle de alla minsann blott vara, som hjälpa
troernas kämpar i strid mot de brynjeklädda achaier,
lika så käck och sega i kamp, som här kom Afrodite
skyndande Ares till hjälp för att mötas med mig i min styrka
Då skulle krigets besvär för längesedan vi sluppit,
sedan vi Ilions stad, den människorika, förhärjat.»

Så hon sade; då log den liljearmade Hera.

Men till Apollo talade nu jordskakaren starke:

»Foibos, hvi stånda vi två så i sär? Ej skickar sig detta,
sedan de andra begynt. Det är skam, om vi utan att strida
komma tillbaka till Zeus i olympiska kopparpalatset.

Börja då du, som är yngre till år! Mig själf det ej anstår,
därför att både jag föddes förut och har mera förfarit.
Dåre, hur tanklöst hjärta du har! Du har alltså förgätit
allt det onda, som ensamma vi bland odödlige gudar
ledo kring Ilions stad, då vi tjänade året igenom,
sända hit neder af Zeus, under stolte Laomedon drotten,
stadda för aftald lön, och oss människan myndigt befallde.
Jag då måste en mur åt troerna rimdt omkring staden
bygga helt ståtlig och bred, så att ointaglig den blefve;
Foibos, och du gick i vall med de tungt fotsläpande oxar
uti de slingrande dälderna jämt på det skogiga Ida.
Men när omsider till slut de glädjebbringande horer
bragte betalningens dag, då förhöll oss den faslige drotten
hela vår lön med våld och med hotelser jagade bort oss.
Minns du, han hotade med att oss binda till händer och fötter
och att försälja oss bort till fjärran liggande öar;
ja, han var färdig att hugga utaf våra öron med svärdet.

Vi då gingo från honom vår väg med förbittrade sinnen,
harmsna för lönen, som icke han gaf, fast han hade den lofvat.
Och emot dennes folk är du gunstig, och ej med oss andra
eftertrakta du vill, att de öfvermodiga troer
blifva förgjorda i grund med barn och tuktiga makar.»

Honom svarade då fj ärrskjutande guden Apollo:

»Ej vid mitt sunda förstånd du skulle förmena mig Vara,
därest jag strede mot dig, jordskakare, blott för de arma,
dödliga människors skull, de där likna ju löfven på träden:
kraftigt de frodas en tid och af jordens frukter sig nära,
men i den nästa förtvina och dö. Välan, låt oss afstå
genast från striden och lemina åt dem att ensamma kämpa.»

Så han sade och vände sig bort och skildes från honom,
efter han kände försyn för att drabba ihop med sin farbror.
Men honom Artemis bannade hårdt, jägarinnan, som drottning
är öfver skogarnas vildt, och till brodern hånande talte:
»Jaså, du flyr, fjärrskjutande gud, och du lemnar Poseidon
hela segern i hand och ger äran åt honom för intet.
Dåre, hvad bär du en båge då för, som till ingenting duger?
Måtte jag slippa numer att höra dig yfvas och skryta
uti vår faders palats, som förut, bland odödlige gudar,
att du ej komme att sky för att möta Poseidon i tvekamjp.»

Sade. Men henne ej svarte ett ord fjärrskytten Apollo.
Dock med skymfliga ord Zeus' vördnadsbjudande maka
talade så i sin harm till gudinnan, som pilarna älskar:
»Hur kan du djärfvas att träda mot mig, du fräckaste hynda?
Svår lär jag blifva för dig att mäta dig med uti krafter,
fastän en båge du bär och en sann lejoninna mot kvinnor
sattes att vara af Zeus, som att döda dig gaf, hvem du ville.
Bättre dig vore minsann att på bergen du dödade vilddjur
eller de ströfvande hjortar i skog än mot starkare stridde.
Men vill du låtsas förstå dig på krig, välan, så lär känna,
hela min öfvermakt, då du vågar dig mäta i styrka.»

Sade och grep med sin vänstra hand hennes båda vid leden
och med den högra från skulderna tog hennes båge och koger;
därpå med dessa hon leende slog omkring öronen ungmön,
hvilken sig vände och vred, medan pilarna föllo ur kogret.
Gråtande flydde gudinnan sin väg, lik en bäfVande dufva,
hvilken för höken flyr och i håliga klippan sig räddar
innerst i klyftan, ty ej var det än hennes öde att fångas:
sålunda flydde hon gråtande bort, ifrån båge och pilar.

Vände till Leto sig nu budbringaren Argusförgörarn:

»Leto, nej strida jag vill ej mot dig, ty vådligt i sanning är det att kämpa med Zeus', molnskockande gudens, gemåler. Därför af hjärtans lust må du gärna bland evige gudar rosa dig af, att du segrat på mig med din väldiga styrka.»

Sade. Då samlade Leto ihop både båge och pilar, hvilka där lågo nu spridda omkring i det hvirflande stoftet; därpå hon vände tillbaks med sin dotters vapen i handen. Denna nu lände till Zeus i olympiska kopparpalatset, och på sin faders knän sig flickan gråtande satte, kring henne skalf hennes himmelska skrud, men sin dotter intill sig fader Kronion drog och frågade, leende hjärtligt: »Älskade barn, hvem har gjort dig det här af de himmelske gudar utan besinning, som hade du gjort något ondt inför alla?»

Honom svarade då den sköndiademade jaktmön:

»Fader, din maka mig slog, den liljearmade Hera, hon som är vållande jämt till att gudarne tvista och kifvas.»

Sålunda föllo de ord, som de skiftade där med hvarandra.

In uti Ilions heliga stad nu begaf sig Apollo, ty han var rädd, att danaerna re'n den dagen förstöra skulle den ståtliga stadens mur, innan ödet det ville. Men till olympen igen de andra evärdlige gingo, somliga fulla af harm och somliga jublande stolta; där hos dundraren Zeus de satte sig ner. — Men Achilles dödade troerna själfva såväl som de stampande hästar. Som när den bolmande röken går upp emot himmelen vida från en brinnande stad, som tändes af gudarnes vrede; alla förvållar den nöd, och den många försänker i jämmer: sålunda jämmer och nöd öfver troerna bragte Achilles.

Stod då den åldrige Priamos själf uppå heliga tornet;
jättelike Achilles han såg, och hur undan för honom
troerna flyktade brådt i förvirring och ingen på motstånd
tänkte; då trädde han jämrande ner ifrån tornet på marken,
medan han ropte till dem, som vid muren vaktade porten:
»Upp med porten och hållen den så, tills vårt flyende krigsfolk
hinner i staden in, ty nära inpå dem Achilles
kommer förföljande hit; nu anar mitt sinne det värsta.
Men när de kommit bak murarna in och andan få hämta,
stängden då åter igen de tätt infogade dörrar,
ty i mitt hjärta jag räds, att den gruflige muren bestormar.»

Sade. Då sköto de bommarna från och öppnade porten;
öppen han stod som en räddande famn, och till fiendens möte
stormade Foibos ut att från troerna värja fördärfvet.
Flyende kommo de rakt emot staden och resliga muren,
torra i halsen af törst och hvita af damm, öfver slätten.
Efter i hack och häl var med lansen Achilles, hans hjärta
svällde af vildt raseri, och han brann af begär efter ära.
Visst i achaiernas våld högportade Troja nu fallit,
därest ej Foibos Apollo till dåd hade eggat Agenor,
hjälten Antenors son, den tappre och frejdade mannen.
Honom i hjärtat han dristighet göt och sig själf vid hans sida
ställde att värja utaf det förkrossande slaget af döden,
lutad mot bokens stam och höljd i ett skymmande töcken.
Då nu Agenor fick syn på stadsförhärjarn Achilles,
stilla han stående blef, och hans hjärta klappade häftigt,
och till sin modiga själ han så med förtrytelse talte:

»Ve mig! Ty om jag försöker att fly för den starke Achilles
uppå densamma väg, där de andra förvirrade flykta,

hinner han ändå mig upp och förgör mig som en af de fege.
Låter jag däremot dessa på flykt af Peliden Achilles
vältras åstad, men jag själf i det snabbaste lopp ifrån muren
flyr på en annan väg utåt Iliska slätten och Idas
skogiga dälder jag når och lyckas mig gömma i snåren,
då kan i skymningen sedan jag hem till Ilion lända,
sedan i flodens bad jag svetten från lemmarna afkylt.
Dock, hvi grubblar jag nu i mitt sinne på sådana tankar?
Blott han ej varse mig blir, när från staden jag flyr öfver slätten,
och mig förföljer och hinner mig upp med sin ilande snabbhet!
Aldrig jag lyckades då att för dödsgudinnorna undfly,
ty bland människor ingen i kraft kan sig mäta med honom.
Men om i stället jag trädde till kamp framför staden mot honom!
Han har ju också ett hull, som för kopparen hvassa är sårbart,
lif han äger blott ett, och det säges, att hjälten är dödlig,
fastän Kroniden Zeus honom segeräran förlänar.»

Sade och spände hvar sena till kamp och höll stånd mot
Achilles, och i hans modiga själ var en stormande längtan att strida.
Lik leoparden djärf, som ur lummiga snåret i skogen
skrider mot jägaren fram och ej alls i sitt sinne förfäras
eller vill ge sig på flykt, då han skallet af hundarna hörer;
lyckas än jägaren såra den strax med stöt eller spjutkast,
fäller ej besten sitt mod, utan äfven med spjutet i kroppen
kämpar han än, tills han jägaren når eller döende faller:
sådan var stolte Antenors son, den ädle Agenor,
som var ej sinnad att fly, förm han pröfvat sin kraft mot Achilles.
Alltså han sträckte framför sig till skydd den rundade skölden,
siktade rakt med sin lans på Peliden och ropade högljuftt:

»Säkert hoppades du i din själ, frejdstore Achilles,
att få förstöra i dag de manhaftige troernas kungsstad.

Dåre, för dennas skull stå otaliga lidanden åter,
ty vi försvarare äro i den både många och tappra,
hvilka för hustrur och barn och för älskade, dyra föräldrar
Ilion värja mot fall; men dig själf här bidar ditt öde,
fastän så fruktansvärd och den oförskräcktaste kämpe.»

Sagdt, och han sände sin hvässade lans ifrån kraftiga handen,
träffade benet inunder hans knä och felade icke.
Tennet skrällande klang i den nyligen hamrade skenan
uppå den träffades ben; dock kopparen studsade åter,
utan att borra sig in, och af gudens gåfva var hejdad.
Därpå Peliden for lös på den gudalike Agenor;
Foibos Apollo dock stadede ej till, att han skördade ära,
utan Agenor ref bort och fördolde i tätaste töcken
och honom oskadd sände tillbaks till hemmet ur striden.
Därpå Peliden han lockade bort från det flyende krigsfolk,
ty lik Agenor i allo att se fjärrskjutande guden
ställde sig midt i hans väg, och Achilles sprang fram att förfölja.
Medan den evige där öfver hvetebärande slätten
jagades vildt och drefs hän till Skamandros' hvirflande flöde,
endast med försprång kort — ty han dårade listigt Achilles,
så att han hoppades jämt i sitt ilande lopp honom hinna —,
lände de öfriga troerna hem i flyktande svärmar
glada till staden, och denna blef full af den hopade mängden.
Icke de vågade alls att utanför staden och muren
stanna och bida hvarann för att se, hvem i striden var fallen,
och hvem sig räddade hem, utan hjärteglada i staden
strömmade samtliga in, som af fötter och knän hade räddats.

TJUGUANDRA SÅNGEN.

Hektors död.

Inne i staden nu troernas män, förskrämda som hjortkid,
kylde sig svetten utaf och drucko och stillade törsten,
stödda mot murens krönande värn; men achaiernas söner
ryckte mot muren fram med sköldarna stödda mot skuldran.
Hektor stannade dock, af fördärfliga skickeisen fjättrad,
utanför Ilions stad, invid muren och Skajiska porten.
Men till Peliden nu talade så fjärrskjutaren Foibos:

»Hvarför, o Peleus' son, skall i flygande lopp du förfölja,
själf en dödlig, mig himmelske gud? Du tör icke ha varsnat,
att en evärdlig jag är, då du söker mig hinna så ifrigt.
Kampen mot troerna glömmet du rakt, som du skrämde på
flykten; nu de i staden flytt in, medan själf du dig fjärmade hitåt.
Mig du dödar dock ej, öfver mig har döden ej välde.»

Harmsen svarade då snabbfotade hjälten Achilles:
»Dårad jag varit af dig, Fjärrskjutare, värste bland gudar,
då du mig lockade hit ifrån muren. Annu långt flere
skulle ha bitit i gräset minsann, förrn de Ilion uppnått.
Nu min berömmelse stora du stal och de flyende frälste,
som dig ej kostade stort, då ej alls du har hämnden att frukta.

Hämnas jag skulle förvisso på dig, om jag mäktade bara.»

Sagdt, och med trotsigt mod han skyndade åter mot staden,
stormande fram som en hingst, som på täflingsbanan med
vagnspränger till seger åstad i sträckände lopp öfver slätten:
lika så flinkt sina fötter och knän han rörde, Peliden.

Åldrige Priarnos först honom såg, hur han hän öfver slätten

ilade strålande fram, lik stjärnan, som tidigt om hösten
rinner på himmelen upp, och hvars ljus i det nattliga dunklet
tindrar med klarare sken än någon af stjärnorna rundtorn,
och som Orions hund är af dödliga människor kallad;
klaraste stjärnan hon är, men ett olycksbådande tecken,
därför att feberglöd åt de dödlige arma hon bringar:
sådan var kopparens glans kring bröstet på springande hjälten.

Gubben i jämmer bröt ut och med högt upplyftade händer
hufvudet sargande slog och ropte med ljudelig klagan
bedjande ner till sin son; men denne alltjämt framför porten
stående blef i sin brinnande lust att få möta Achules.

Klagande tiggde och bad med armarna sträckta den gamle:
»Hektor, mitt älskade barn, gå ej ensam och skild från de
andra den där mannen emot, att du ej måtte finna din bane
under Pelidens hand, ty starkare är han ju mycket,
denne förfärlige. Vore han blott för de evige gudar
så pass kär som för mig! Då skulle af hundar och gamar
snarligen ätas hans lik, och mitt hjärta då finge en lisa.
Han, som förlustig mig gjort på så många och frejdade söner,
hvilka han dräpt eller sålt till fjärran liggande öar!
Likaså saknar jag nu, sedan troerna samlats i staden,
två mina söner igen, Polydoros och käcke Lykaon,
hvilka Laothoe födde åt mig, min konungsliga maka.
Äro de fångna och ännu vid lif, då skola vi sedan
lösa igen dem med koppar och guld, som ju fattas oss icke,
ty med sin dotter en myckenhet gaf den frejdade Altes.
Aro de döda alltren och till Hades' boningar gångna,
sorg det blifver för oss, som dem födde, för mig och för
modren, men för det öfriga folket skall sorgen kortare blifva,
bara ej du jämväl förlorar ditt lif mot Achules.

Kom då hitin bakom muren, mitt barn, för att frälsa du måtte

troer och troiskor alla och ej åt Peliden förskaffa
lysande ära och själf gå förlustig det ljufliga lifvet.

Visa förbarmande också mot mig, som plågad och osäll
än är vid lif, men snart skall förgöras på ålderdomströskeln
rysligt af evige Zeus, sedan jämmer jag skådat otalig:
stupad sönerns rad och släpade bort mina döttrar,
salarna lagda i grus och sönerns ungdomsgemåler
ryckta af fiendehänder åstad och de jollrande barnen
slagna mot gatornas stenar ihjäl under stormningens fador.
Då skall jag själf till slut, när en fiendes hugg eller spjutkast
tagit mig lifvet ur lemmarna bort med den mordiska kopparn,
sönderslitas af hundar som rof framför tröskeln af slottet.
Dessa, som hemma jag närt från mitt bord till att dörrarnia vakta,
skola då framför min port som berusade ligga och galna,
sedan de druckit mitt blod. Ej »höfves det illa en yngling,
hvilken är fallen i strid, att ligga där sargad af spjuten;
ännu i döden är skönt, hvadhelst som synes på honom;
men när på mördade åldringens lik af hundarna skändas
både hans blygd och hans hvitnade skägg och hans bleknade
lockar, ömkansvärdare lott kan ej timas de dödlige arma.»

Sålunda åldringen bad och med händerna upp af sitt hufvud
ryckte sitt hvitnade hår, men kunde ej Hektor beveka.
Klagande stod där hans moder jämväl under rinnande tårar,
duken af barmen hon ref, och (med handen bröstet hon framhöll,
och med bevingade ord hon gråtande talte till sonen:
»Hektor, mitt barn, haf for detta försyn och ömka din moder!
Räckte jag nånsin dig förr det sorgestillande bröstet,
kom då ihåg det, barn! Slå den mordiske mannen tillbaka
inifrån muren och ställ dig ej fram emot honom i tvekamp,
denne förfärlige! Dödar han dig, så skall hvarken jag arma

iå dig begråta på bår, du mitt skötes blomstrande telning,
eller din hemgiftsrika gemål, utan långt från oss båda
skall vid argivernas skepp ditt lik af hundarna ätas.»

Så under strömmande gråt de besvuro med ifriga böner
bägge sin älskade son, men kunde ej Hektor beveka,
utan Achilles han väntade in, som nalkades bålstor.
Såsom bland bergen en orm vid sin håla på vandraren väntar,
mättad af giftiga örter och fylld af den vildaste ilska;
blicken är ryslig att se, och han ringlar sig framför sm håla:
så i sitt outsläckliga mod ej ryggade Hektor,
hållande stödd sin blänkande sköld mot foten af tornet,
och med förbittring han talade så till sitt manliga hjärta:
»Ve mig ! Ty drager jag nu mig tillbaks inom porten och
muren, då skall Polydamas främst mig förebråelser göra,
hvilken det rådet mig gaf att troerna föra till staden
under den olycksnatt, då sig reste den ädle Achilles.
Jag honom lydde dock ej, fast i sanning det varit långt bättre.
Nu, då jag hären förstört i min öfvernodiga dårskap,
blygs jag för Ilions män och dess mantelsläpande kvinnor,
om det skall heta en gång bland männer, som ringare äro:
»Hektor har hären förstört af för mycken lit på sin styrka.»
Så skall det heta bland folk, och för mig långt bättre då vore
att gå Achilles till lifs för att antingen bära hem segern
eller ock själf för hans arm framför staden stupa med ära.
Dock, om på jorden jag lägger nu ner den buckliga skölden
jämte min tyngande hjälm och stöder min lans emot muren,
och jag därefter går fram till den frejdade hjälten Achilles
och honom lofvar att Helena själf jämte skatterna alla
gifva tillbaka, som Paris en gång på de rymliga skeppen
förde till Ilion med, och som fejdens begynnelse blefvo,
så att Atriderna alltså dem få, och jag lofvar dessutom

alla achaier sin del af hvad annat som finnes i staden
och tar därefter på tinget en ed af de troiske äldste
att ej det minsta blir gömdt, men i tvänne hälfter blir skiftad
hela den mängden af gods, som i älskliga staden göms inne? —
Dock, hvi grubblar jag nu i mitt sinne på sådana tankar?
Ej må till honom jag nalkas med bön! Han skall ej sig förbarma
eller mig visa den minsta försyn, men i stället helt enkelt
döda mig just som en kvinna, när väl jag lagt vapnen ifrån mig.
Nu är i sanning ej tid att med denne kärvänligen jollra,
såsom med flickan ynglingen gör från en ek eller berghäll,
medan de växla förtroliga ord, en yngling och flicka.
Bättre förvisso det är att genast vi drabba tillsammans.
Låtom oss se, hvem Olympiske Zeus vill segern förunnal!»

Uti de tankar han stod. Då nalkades honom Achilles,
liknande Ares själf, hjälmsmyckade krigareguden,
skakande Pelions ask öfver högra skuldran till anfall,
medan kring bröstet sken hans strålande rustning af koppar
liksom en brinnande eld eller solen själf i sin uppgång.
Hektor förskräcktes, när honom han såg, och tordes ej längre
blifva där stående kvar, utan lemnade porten och flydde,
medan Peliden förföljde i lit på fötternas snabbhet.
Såsom från bergen en falk, den snabbaste fågel, som finnes,
skjuter förföljande fram mot en bäfvande dufva med lätthet;
denna sig kastar åt sidan förskräckt, men alltjämt henne nära
följer han, skrikande gällt, och är lysten att gripa sitt byte:
så i sin ifver han störtade fram, men Hektor åt sidan
flydde längs Ilions mur och rörde med hastighet knäna.
Bägge nu vården förbi och det susande fikonaträdet
rusade längs utmed muren alltjämt på den banade farväg;
kommo då också till källorna två, som så klara ur jorden
springa och upphof ge åt den hvirflande floden Skamandros.

Vattnet är varmt i den ena af dem, och upp af dess flöde stiger, som röken af eld, en ånga och lägrar sig rundtorn; åter den andra är kall under hetaste sommarn som hagel eller den kyliga snön eller isen, som fryser på vatten.

Tätt intill källornas språng tvättdammarna liggande äro, stora och kantade prydligt med sten, där de prunkande kläder plägade tvättas af troernas vif och däjliga döttrar fordom i fredens tid och innan achaierna kommo.

Här den flyende rände förbi och förföljaren efter; stark var den flyende visst, men långt starkare han, som förföljde; fort bar det af, ty de kappades ej om att vinna ett slaktdjur eller en oxes skinn, som är vanliga priset för kapplopp, nej, det var frejdade Hektors lif, som löpningen gällde

Som under ilande fart starkhofvade kapplöpningshästar svinga på banan om mål vid ett graföl, medan i ordning» ständar det kostliga priset, en mö eller också en trefot: sålunda dessa nu rundt tre gånger om Priamosstaden lupu på ilande fot, och gudarne alla dem sågo.

Tog då till orda bland dem Allfader för mänskor och gudar: »Ve, ty en man, som jag håller utaf, jag ser för mitt öga jagas kring murarna rundt, och mitt hjärta sig jämrar för Hektor, hvilken så träget har bränt på mitt altare saftiga oxlår uppe på klyftade Idas topp och lika så ofta uppe på Ilions borg. Nu honom den bålde Achilles häftigt förföljer på ilande fot rundt Priamosstaden.

Alltså I gudar, välan, nu öfvervägen och rådslån, antingen honom i dag vi må rädda från död eller redan låta få falla, så tapper han är, för Peliden Achilles.»

Honom svarade då strålögda gudinnan Athene:

»Fader med ljungande blixten ur sky, hvad var det du sade?

Denne förgänglige man, som är såld ifrån början åt ödet,

ämnar du honom att lösa tillbaks ifrån rosslande döden?

Gör det, men icke af alla bland oss må du vänta dig bifall.»

Svarade då molnskockaren Zeus och sade till henne:

»Trösta dig, Tritogeneia, mitt barn! Det var icke på allvar,

som jag nu talade så, och mot dig blir jag alltid bevågen.

Gör, som du finner för godt, och unna dig ej någon hvila.»

Sagdt. Och Athene, re'n ifrig förut, blef eggad af orden,

och i en stormande fart från Olympens toppar hon nedsteg.

Hektor förföljdes i hälarna jämt af den snabbe Achilles.

Som när en drifvande hund ibland bergen förföljer en hjortkalf,

som han från bädden skrämt upp, genom klyftor och slingrande

dälдер, och om än denne sig gömmer ibland, nedhukad i snåren,

springer dock vädrande jämt i hans spår, tills honom han finner:

sålunda Hektor ej undanslapp för den snabbe Peliden,

utan så snart han försökte att rakt mot dardaniska 'porten

rusa åstad för att komma i skydd af de väldiga tornen

och af de sina bli hjälpt genom spjutkast uppifrån muren,

jämt honom gensköt då ifrån sidan Achilles och åter

dref utåt slätten, ty själf sprang han innaför, närmare staden.

Såsom i drömmen man ej är i stånd att en flyende hinna; —

hvarken den ene kan fly, ej heller den andre förfölja:

så kunde denne nu Hektor ej nå eller Hektor sig rädda.

Skulle dock Hektor så länge sig frälst ifrån dödens gudinnor,

om ej Apollo igen, för sista och yttersta gången,

skyddande nalkats och eggat hans kraft och gjort flinka hans fötter?

Jämt sina kämpar Achilles förbjöd med en vink af sitt hufvud

att sina pilar och spjut emot Hektor skicka, att ingen
Skulle sig säga ha träffat förut, och han själf bli den andre.
Men när för fjärde gången de hän till källorna kommo,
då tog sin gyllene våg Allfader och lyfte i handen,
lade i skålarna ner af den hemska förgörelsens lotter
en för Achilles och en för den hästomtumlande Hektor,
tog så om midten och vägde: då sjönk för Hektor hans dödslott
ända till Hades ner, ooh han öfvergafs af Apollo.
Men till Peliden då kom strålögda gudinnan Athene,
trädde till hjälten frami och talte bevingade orden:

»Nu jag hoppas då, älskling af Zeus, du berömde Achilles,
att till achaiernas skepp skola lysande ära vi bringa,
sedan vi Hektor få dräpt, fastän rent omättlig på striden.
Nu åtminstone mäktar han ej att oss vidare undfly,
om Fjärrskjutaren ock sig mödade aldrig så mycket
och nedföle i bön inför Zeus med egiden, sin fader.
Men blif nu stående du för att pusta! Själf jag till Hektor
går för att egga hans mod till att träda emot dig och kämpa.»

Sade Athene, och glad i sin håg hennes maning han lydde.

Sålunda stod han där stödd på den kopparspetsade lanssen,
medan Athene från honom gick bort till gudomlige Hektor
och var Deifobos lik till gestalt och till ljudliga stämman,
och hon till honom steg fram och talte bevingade orden:

»Käre, i sanning nu tränger dig hårdt den snabbe Achilles,
då han dig jagar på ilande fot kring Priamosstaden.
Dock, välan, låt oss stående bli och oss manligen värja!»

Reslige Hektor i glimmande hjälm honom svarte och sade:

»Du, o Deifobos redan förut långt käraste brodern

var mig beständigt af dem, som Hekabe födt åt vår fader;
nu är jag sinnad att ännu långt mer dig skatta af hjärtat,
då du för min skull vågade käck, när ditt öga fick se mig,
utanför muren gå ut, då de andra därinne förblefvo.»

Honom svarade då strålögda gudinnan Athene:

»Käre, ja ifrigt förvisst min fader och vördade moder
efter hvarandra mig bådo på knä, och vännerna rundtorn,
att därinne bli kvar, ty så darra de alla för honom,
men af olidlig sorg jag ängslades djupt i mitt hjärta.
Framåt till kamp nu med brinnande mod! Låt oss ej våra lansar
spara det minsta, att röna vi må, om den bålde Achilles
kommer att döda oss två och bringa vår blodiga rustning
hem till achaiernas skepp eller stupa han skall för din glafven.»

Sade Athene med svek i sin håg och nu skyndade före.

När de då stormande an hade hunnit hvarandra helt nära,
reslige Hektor i glimmande hjälm var den förste, som talte:

»Peleus' son, ej längre för dig vill jag flykta, som hittills
trenne gånger jag flytt kring Priamos' stad och ditt anfall
vågat ej bida; ty nu däremot mitt hjärta mig bjuder
att stå dig manligen mot, må nu rara jag dör eller segrar.

Kom, låt oss svärja vid gudarnes makt, som vid edliga aftal
ypperste vittnesmän och öfvervakare äro!

Ej skall jag skymfligen handla mot dig, om Zeus vill i kampen
segern beskära åt mig, och jag lyckas beröfva dig lifvet,
utan jag skall, o Pelid, när jag tagit din lysande rustning,
lemna achaierna åter ditt lik. Och handle du lika!»

Bister i uppsyn, svarade då den snabbe Achilles:

»Nämn ej till mig om fördrag, du evigt hatade Hektor!

Lika så litet, som något fördrag mellan lejon och människor

någonsin kommer till stånd, eller fåren och ulfvarna sämjas,
utan i fiendeskap med hvarandra de lefva beständigt,
lika omöjligt det är, att du och jag kunna sämjas
eller gå in ett fördrag, förrn den ene utaf oss har stupad
Ares fått mätta med blod, sköldbärande krigareguden.
Uppbjud hela din krigarekonst; nu måste du te dig
både som ypperste lans och som oförskräcktaste kämpe.
Ej kan du vidare fly, och snart skall dig Pallas Athene
döda med denna min lans och dig vedergälla på en gång
allt mina krigares ve, dem du rasande fällde med lansen.»

Sagdt, och han svängde och skickade af långskuggande lansen.
Strålande Hektor dock var på sin vakt och vek undan för kastet,
hukande ner sig i tid, och kopparlansen flög öfver
och bet i jorden sig fast. Upp ryckte den Pallas Athene
och gaf Achilles igen, dock utan att Hektor det märkte.
Hektor då talade så till frejdade sonen af Peleus:
»Miste du sköt, och ej alls, du gudalike Achilles,
visste du något från Zeus om mitt öde, såsom du sade,
utan en skräflare blott och bedragare var du i detta,
för att jag, skrämnd af ditt tal, skulle glömma mitt mod och min styrka.

Ej som en flyende skall af din lans jag träffas i ryggen,
nej, i mitt bröst må du stöta den in, då jag rusar emot dig,
om dig en gud det beskärt; men för kopparlansen dig akta
nu ifrån mig! Ack måtte du helt få den hysa i kroppen!
Lättare skulle förvisst för troerna härnaden blifva,
sedan du stupat, ty du, o, Pelid, är vår grymmaste plåga.»

Sagdt, och han svängde och skickade af långskuggande lansen,
träffade midt på Pelidens sköld och felade icke;
lansen, från skölden dock studsade långt, och harmsen blef Hektor,

för att hans stingande lans hade flugit från handen förgäfves.
Häpen han stående blei, ty en annan lans han ej hade,
och på Deifobos ropte, sin bror med skölden den hvita,
och ville be om hans lans, men brodern ej alls Var tillstädes.
Hektor då allt förstod i sin själ och talte och sade:

»Ve mig, till döden förvisst nu kalla mig himmelens gudar,
jag som trodde så fast, att Deifobos stod vid min sida;
men uppå muren är han, och mig har Åthene bedragit.
Nu är mig nära försann, och ej fjärran, den rysliga döden;
icke finns räddning mer. Ack i forna dagar den gärna
gafs mig af Zeus och Apollo, hans son, som mig bägge bevågna
alltid beskärnade förr; nu åter mig skickeisen hinner.
Dock skall åtminstone ej utan strid eller ära jag falla,
men med en lysande bragd, som 'skall spörjas till senaste släkten.»

Talade så och ur skidan drog ut sitt slipade slagsvärd,
väldigt och drabbande tungt, som hängande var vid hans sida;
därpå han stormade fram som den skyhögt flygande örnen,
hvilken på fältet slår ilande ner genom skuggiga molnen
för att ett späd lam gripa som rof eller hukande haren:
så han stormade fram och svängde det slipade svärdet.
Afven Achilles då rusade fram; och af vildaste vrede
svällde hans hjärta, och framför sitt bröst höll han skyddande
skölden, konstarbetad och skön, och på hufvudet nickade hjälmen,
fyrabyglad och blank, omsvajad af skönaste guldhår,
hvilka Hefaistos yfvigt och tätt hade fäst på käglan.
Och såsom Hesperos tindrande klar ibland stjärnorna alla
strålar i skymmande natt, den fagraste stjärnan på himlen,
sålunda blixtrade lansens udd, då Achilles i högra
handen den svängde och ämnade död åt gudomlige Hektor,
spejande efter en fläck, där hans dajliga hull kunde sâras.

Hektors hela gestalt var eljest betäckt af den sköna
kopparrustning, han tagit som rof, då han fällde Patroklos,
endast där skuldror och hals af nyckelbenen förenas,
tedde sig strupen bar, där lifvet kan hastigast släckas.
Här den bålde Achilles sin lans i den stormande lände,
så att dess udd stack ut egnom hulliga halsen i nacken;
dock skar kopparlansen ej af den sårades luftrör,
för att han än måtte vara i stånd till att svara och tala.
Fallen i stoftet han låg; då jublade hjälten Achilles:
»Hektor, du hoppades visst, när du rustningen drog af
Patroklos, aldrig få lida därför och föraktade mig, som var fjärran.

Dåre, en nämnare dock, långt öfverlägsen i styrka,
hade han efterlemnadt i mig vid de halkade skeppen,
jag som nu ödde din kraft. Nu skola dig hundar och fåglar
skändligen sarga, men han skall med ståt af achaierna jordas.»

Maktlös svarade då den hjälmomstrålade Hektor:
»Vid dina knän jag dig ber, vid ditt lif och vid dina föräldrar,
låt icke hundarna äta mitt lik vid achajiska skeppen,
utan tag rika föräringen mot af guld och af koppar,
hvilken skall bjudas åt dig af min fader och vördade moder.
Återlemna till hemmet mitt lik, att på flammande bålet
brännas jag måtte som död af troer och troiska kvinnor.»

Bister i uppsyn svarade då den snabbe Achilles:
»Vid mina knän ej bed mig, du hund, och ej vid föräldrar!
O att mig själf ville lika så visst den rasande vreden
drifva att stycka och äta dig rå för det onda, du gjort mig,
som, det är visst, att från dig skall hundarna ingen förjaga;
icke om tiofaldt eller tjugufaldigt omätlig
lösen de bringade hit och mig lofvade mera med tiden,

ej om dardaniske Priamos ock ville gärna med guldvikt
väga dig upp, nej icke ändå skall din vördade moder
lägga på båren ditt lik och begråta den sonen hon födde,
nej, utan hela din kropp skall af hundar och fåglar förtäras.

Döende svarade då den hjälmomstrålade Hektor:

»Ja, jag dig känner och anade nog, att jag ingen försköning
hade att vänta af dig, ty af järn är i sanning ditt hjärta.
Dock besinna dig väl, så att icke jag gudarnes vrede
måtte dig vålla den dag, då Paris och Foibos Apollo
skola, så tapper du är, invid Skajiska porten dig döda.»

Medan han talade så, kom slutet och skymmande döden.
Själens lemman flög och till Hades boningar nedfor,
sörjande öfver sin lott att skiljas från käckhet och ungdom.
Men till den döde då talade än den ädle Achilles:

»Dö blott du! Jag skall taga min lott, närhelst det Kronion
täckes att sända mig den, och de andra evärdlige gudar.»
Sade och ryckte så ut sin kopparlans ur den döde,
lade den undan och började strax att hans blodiga rustning
draga från skuldrorna af. Men från alla sidor achaier
strömmade till, som Hektors gestalt och hans härliga anlet
sågo med häpnad; och icke var en, som ej sårade liket.
Mången ibland dem talade så med en blick på sin granne:

»Tänk, långt blidare nu är i sanning Hektor att röra,
än då han satte i brand våra skepp med den blossande elden.»

Sådant var mångens tal, medan lansens stötte i liket.
Men den snabbe Achilles, så snart som han rustningen tagit,
stod bland achaierna upp och talte bevingade orden:

»Hören, o vänner, ett ord, I argivernas furstar och rådsmän,
Eftersom gudarne gifvit oss nu att besegra den mannen,
hvilken har gjort oss mer ondt än alla de andra tillsammans,
upp då och låtom oss fresta en gång med vapnen kring staden
för att förvissade bli om hVad troerna hafva i sinnet,
antingen staden skall rymmas nu ut, sedan denne är fallen,
eller de ämna bli kvar, fast Hektor ej vidare finnes.
Dock, hvi grubblar jag nu i mitt sinne på sådana tankar?
Obegråten och obegrafd därnere vid skeppen
ligger Patroklos död, den jag aldrig skall glömma, så länge
än jag bland lefvande finns och orkar att fötterna röra;
och om i Hades är glömska af allt och jämväl af de döda,
skall äfven där likväl jag minnas den älskade vännen.
Nu, achajiske män, skola segerhymnen vi sjunga,
medan vi tåga till skeppen åstad, medförande denne.
Stor är vår ära i dag, vi ha dödat den härjige Hektor,
hvilken var högt som en gud af troerna hyllad i staden.»

Sagdt, och en kränkande skymf han beredde gudomlige Hektor.
Fötterna bägge han genomstack i de senor, som baktill
gå mellan ankel och häl, och drog tjurhudsremmar igenom;
dessa han band vid sin vagn och lät hufvudet ligga och släpa;
steg så på vagnen upp och den prisade rustningen medtog;
piskan mot hästarna hven, och i flygande fart gick det undan.
Dammet rök upp, där han släpades fram, och med lockarna svarta
hängande spridda omkring, låg i stoftet hela hans hufvud,
som var så fagert förut, men som lemnades nu af Kronion
att på (hans egen fädernejord af fiender skymfas.
Så blef hans hufvud besudladt af stoft. Men hans vördade
moderryckte utaf sig sitt hår och kastade glänsande doket
långt ifrån sig och klagade högt, då hon skådade sonen.

Också hans fader bröt ut i hjärteslitande verop;
rundtorn i staden var jämmer och gråt att höra af folke;
ja, en förtviflan det var, som om Ilions strålande tinnar
störtade ner från sin höjd, förbrända af härjande lågor.
Åldrige drotten med möda hölls kvar af det ängsliga folket,
då han utom sig af sorg ville ut genom Skajiska porten.
Alla han tiggde därom och kastade ner sig i smutsen,
medan han bedjande nämnde vid namn hvarenda ibland dem:
»Släppen mig, ängsliga vänner, och hindren mig ej att ur staden
ensam gå ut och begifva mig hän till achajiska skeppen.
Nalkas med böner jag vill till den ryslige illgärningsmannen;
kanske han ömkas och känner försyn för min grånade ålder,
efter han själf en fader väl har, som är lika så gammal,
Peleus, som födde och fostrade upp till troernas jämmer
denne sin son, som åt mig framför alla har lidanden vållat;
ack, ty han dödat för mig så många och blomstrande söner.
Dock jag dem alla ej sörjer så djupt, fastän svåra bedröfvad,
som denne ene, hvars bittra förlust skall mig föra till Hades,
Hektor! O hade allenast han dött i armarna mina!
Då kunde ändå vi mättat vår själ af att gråta och klaga,
jag och hans moder, som olyckssäll honom födde till världen.»

Gråtande talte han så, och rundtorn suckade folket.
Men från trojanskornas flock ljöd Hekabes skärande klagan:
»Hvarför skall ännu jag lefva, mitt barn, jag plågade arma,
sedan jag mistade dig? Du har dagar och nätter min stolthet
varit i Ilions borg och för troer och troiskor alla
varit i staden en tröst, och de hyllade också dig städse
såsom en gud; ty en ära försann för det troiska folket
var du i lifvet; dock nu dig skickeisen hunnit och döden.»

Gråtande talte hon så. Men ingenting ännu om Hektor

hade hans maka försport, ty ingen med bud hade kommit och henne gifvit besked om att maken höll stånd framför porten, utan hon nu i sitt innangemak stod och väfde en präktig dubbelmantel af purpurgarn och med brokiga blomster, och hon befallde som bäst sina lockiga tärnor att genast ställa den rymliga kitteln på eld, så att värmande badet vore åt Hektor till reds, då han återkomme från striden. Ack, den arma, hon anade ej, att långt ifrån badet under Achilles' hand var han stupad för Pallas Athene. Då fick hon höra med ens ifrån tornet jämmer och klagan, skälfde då strax i hvar lem och tappade skytteln i golfvet och tog till orda igen till de fagerlockiga tärnor:

»Följen mig tvänne af er! Jag vill se, hvad som nu är på färde. Vördade Hekabes röst jag förnam, och i bröstet mitt hjärta klappar, som ville det upp i min hals, och inunder mig knäna styfna; helt visst något ondt är nu Friamos' ättlingar nära. Ack, må ett sådant ord mig blifva från öronen fjärran! Svåra jag rädes likväl, att Achilles från staden nu afskar dristige Hektor allena och se'n honom jagar på fältet och kanske redan gjort slut på den olycksbringande djärfhet, honom besjälade jämt; ty han gömde sig ej bland de andra, utan sprang före dem långt och gaf efter för ingen i stridsmod.»

Sade, och lik en menad och med häftigt klappande hjärta sprang ur gemaket hon ut, af de tjänande tärnorna åtföljd. Men då till tornet hon kom och den vimlande mängden af krigsfolk, stilla på muren hon stod och blickade ut, och sin make släpad på jorden hon såg framför staden, och hästarna 'snabba släpade skoningslöst honom hän till achajiska skeppen. Genast hon kände sin syn af det svartaste mörker betäckas, segnade neder på rygg och förlorade själen i vanmakt.

Därvid af hufvudet kastades långt dess prydnader sköna,
panndiademet med hufva och nät och den flätade bindan
jämte den slöjan, hon fick af den gyllene kärleks gudinnan
uppå den dag, då hon fördes som brud af den strålande Hektor
ut ur Eetions hus, då han gifvit den rikaste brudskänk.
Flockades kring henne då hennes fränkor och svägerskor många,
hvilka i famnen lyftade upp den till döden förskrämda.
Men när hon sansningen vunnit igen och andades åter,
då med suckar och gråt bland troernas kvinnor hon talte:

»Hektor, hur osäll jag! Så föddes vi bägge till samma
olycksöde, i Ilion du, i Priamos' boning,
och uti Thebe jag själf, vid foten af skogiga ;Plakos,
uti Eetions borg, som osäll själf mig elända
fostrade, när jag var späd. O hade blott aldrig han födt mig!
Nu går i Hades' boning du ner under gömmande jorden,
under det mig i förtärande sorg du lemnar som änka
kvar i ditt hus, och en jollrande pilt är allenast ju ännu
sonen, som du och jag, vi olycksaliga, födde.
Aldrig skall honom du hugna som död eller hugnas af honom.
Ty om han också blir frälst i det grymma achajiska kriget,
skola dock sorger och nöd honom följa i kommande dagar,
därför att främmande män skola honom beröfva hans arfjord.
Mister sin fader en pilt, är hans ungdomshurtighet borta,
hufvudet håller han sänkt och kinderna vätas af tårar.
Nödständig söker han upp sin faders vänner vid gillet,
fattad i manteln bedjande en och i rocken en annan;
kanske då ömkar sig en och ger honom flyktigt ur bågarn
bara så mycket, som fuktat hans läpp, men fuktat ej gommen;
men kanske också en pilt, som har fader och moder i lifvet,
honom förjagar från gillet med slag och med skymfliga hånsord:
»Laga dig bort härifrån! Din fader ej finnes i laget».

Gråtande vänder då gossen igen till änkan, sin moder —
tänk, vår Astyanax, han som förut i knät på sin fader
skiraste mærgen åt och det möraste köttet af fåren
bch, när han sömnig blef och slutade upp med att leka,
sof i sin ammas famn så roligt i präktiga sängen
uppå den mjukaste bädd, af lycksalighet full i sitt hjärta.
Nu skall i stället han lida så ondt, då han mistat sin fader,
älskade pilten, den tro erna jämt för Astyanax kalla,
efter du ensam var den, som värnade portar och ringmur.
Nu skall du själf vid achaiernas skepp, från föräldrarna fjärran,
ätas af vimlande maskar, när först sig hundarna mättat,
liggande naken, och dock i ditt hus finns det kläder af linne,
fina och vackra och väfda med konst af kvinnornas händer.
Men jag förbränna dem vill allesammans i flammande elden;
intet de gagna ju dig, ty aldrig i dem skall du hvila;
men må de öka ditt lof bland troer och troiskor alla.»
Gråtande talte hon så, och kvinnorna suckade rundtorn.

TJUGOTREDJE SÅNGEN.

Kämpaspel vid Patroklos' likfärd.

Så uti staden de klagade högt. Achaierna åter,
sedan de kommit till skeppen igen vid bred Hellespontos,
skingrade alla sig åt och gingo enhvar till sitt fartyg.
Blott myrmidonerna fingo ej lof för Achules att skingras,
utan han talade så till krigskamraterna käcka:

»Nej, mina redliga män, myrmidoner med eldiga fålar,
låt om oss ännu ej spänna ifrån helhofvade spännen,
utan begifva oss hän till Patroklos med hästar och vagnar

för att kamraten begråta — den gärd, som ägnas de döde.
Men när vi sålunda mättat vår själ af den grufliga sorgen,
spänna vi sedan ifrån och äta här alla tillsammans.»

Sade, och samtliga stämde då in med Achules i klagan.
Trenne gånger de nu med de fagermaniga hastar
körde kring liket i sorg, och till tårar bevekta dem Thetis.
Våt af tårar blef sanden, och våt blef krigarnes rustning;
sådan var hjälten de sörjde: en skräck för fiender alla.
Först Peliden begynte bland dem sin ljudliga klagan,
medan på vännens bröst sina mordiska händer han lade:
»Gläd dig i Hades' boningar än, o dyre Patroklos!
Allt åt dig fullbordar jag nu, som jag lofvat tillförne;
Hektor jag släpat nu hit och skall gifva åt hundar till byte,
och jag skall ynglingar tolf nedslakta åt dig framför bålet,
troernas ädlaste blod, i förbittringen öfver din bane.»

Sagdt, och en kränkande skymf han beredde gudomlige Hektor,
ty vid Patroklos' bår framstupa i stoftet han hjälten
kastade hän. Men hans män nu klädde utaf sig de blanka
kopparvapnen och spände ifrån sina gnäggande hästar
och kring den snabbe Pelidens skepp sig satte därefter
neder i tusendetal, och han gaf dem ett lysande graföl.
Glänsande oxar i mängd då rosslande dogo för knifven,
slaktade ner, och en massa af får och af bräkande getter,
och hvittandade galtar i mängd med sin dallrande fetma
sveddes och stektes på spett i Hefaistos blossande låga,
och kring den döde flöt blod, att den kunnat med bägare ösas.

Men myrmidoniske konungen själf, den snabbe Achilles,
fördes till drott Agamemnon åstad af achaiernas furstar,
öfvertalad med nöd i sitt hjärtas sorg öfver vännen.

Och när de hade ländt fram till Atriden i konungatältet,
fingo befallning hans häroldar två, klarröstade män,
genast att ställa på eld trefotade rymliga kitteln,
för att Peliden på vännernas bön måtte blodens sig aftvä.
Men han det vägrade strängt och lade en ed till sin vägran:
»Ingalunda, vid Zeus, den högste och ypperste guden!
Ej är det lofligt och rätt, att mitt hufvud beröres af vatten,
innan Patroklos på bålet jag lagt och rest honom grafhög
och honom offrat mitt hår, ty aldrig mera skall sorgen
gripa mitt hjärta så hårdt, medan än jag bland lefvande dväljes.
Dock låt oss ägna oss nu åt denna vår sorgliga måltid.
Men när det dagas igen, du männernas drott Agamemnon,
bjud då att hämta ur skogen hit ved och det öfriga skaffa,
hvarmed det höfves en död att gå ner till det töckniga mörkret,
så att förbrännas han må i den häftiga elden och hastigt
svinna från ögonen bort, och folket kan gå till sin gärning.»

Sagdt, och de lyssnade till och villiga lydte hans maning.
Samtliga grepo med ifver sig an, och då maten var färdig,
åto de, njutande alla med fröjd af det rikliga målet.
Men när de stillat hade sin lust till att äta och dricka,
gingo de hvar till sitt tält, ty de längtade efter att sofva.

Men uppå stranden Achilles låg af det brusande hafvet,
suckande tungt, och kring honom en mängd myrmidoniske
kämpar, uppå en öppen plats, där vågorna sköljde mot stranden.
När honom sömnen då grep och, lösande sinnets bekymmer,
göt sig omkring honom djup — ty tröttade voro hans lemmar,
sedan han Hektor förföljt vid det vindomsusade Troja —,
trädde till honom vålnaden fram af den arme Patroklos,
alldeles lik honom själf till storlek och strålande ögon
och uti stämman jämväl och klädd i hans vanliga kläder.

Stilla vid hufvudgården den stod och talte och sade:

»Sofver du, Peleus' son? Och mig har du redan förgätit?
Åldrig du glömde mig under mitt lif, men den döde du glömmer.
Skynda att jorda mitt lik, jag vill in genom porten i Hades!
Andarna drifva mig bort, de hädansomnades skuggor,
och de ej låta mig än öfver floden sälla mig till dem,
utan jag irrar omkring framför väldiga porten till Hades.
Räck mig nu handen jämväl i min jämmer, ty aldrig jag mera
kommer från Hades igen, så snart I förunnat mig bålet.
Aldrig mera vi två skola lefvande sitta och rådslå,
skilda från vännernas krets, ty redan den rysliga döden
slukade mig i sitt svalg, som jag hemföll åt, när jag föddes,
och för dig själf är bestämdt, du gudalike Achilles,
att invid frejdade troernas mur skall du finna din bane.
Ett vill jag lägga på hjärtat dig än, om du ville mig lyda:
lägg mina ben uti graf ej skilda från dina, Achilles,
utan tillsammans med dem, såsom förr vi bägge tillsammans
fostrades hemma hos er, då Menoitios fört mig från Opus,
ännu en pilt, till ert hus för det olycksaliga dråpet,
som jag begick på den dag, då Amfidamas' son jag ihjålslog,
utan beråd eller vett, men vid tärningsspelet förifrad.
Då tog mig upp i sitt hus vagnskämpen den frejdade Peleus,
fostrade kärligt mig upp och korade mig till din stridsbror.
Sålunda ock våra ben uti samma urna må gömmas,
amforan sköna af guld, som din vördade moder dig skänkte.»

Honom svarade då snabbfotade hjälten Achilles:

»Hvarför är hit du kommen till mig, o dyraste hufvud,
och har allt detta på hjärtat mig lagt? Ack jag, må du veta,
allt fullgöra ju vill och lyda hvarenda din önskan.
Men träd närmare hit, för att famna vi måtte hvarandra,

om det blir aldrig så kort, och lätta vårt hjärta med klagan.»

Längtande talte han så och sträckte fram armarna ifrigt
intet han famnade dock; som en dröm sjönk skuggan i jorden
ner med ett hvisslande ljud; och häpen Achilles då uppför,
händerna samman han slog och talade klagande orden:

»Gudar, så finnes i sanning ju än därefter i Hades
dock ett slags själ och gestalt, men de sakna det verkliga lifvet
Natten igenom ju själen här stod af den arme Patroklos
tätt vid min sida och sörjde och grät och med klagande stämma
mycket mig föreskref och förunderligt liknade honom.»

Talade så, och en längtan till gråt uppväckte hos alla.
Sörjande fann dem ännu den rosenfingrade Eos
sittande rundtorn hans lik. Men den mäktige drott Agamemnon
bådade upp öfverallt ifrån tälten mulor och karlar,
som skulle hämta dit ved, och befälet öfver dem alla
hjälten Meriones tog, den tappre Idomeneus' stridsbror.
Dessa med starkaste rep och med timmermansyxor i handen
drogo till skogen åstad, och framför dem mulorna gingo,
upp för backar och ned och på raka och krokiga stigar.
Men när de dälderna nått på det källbevattnade Ida,
skredo till verket de strax och flinkt med den eggade kopparn
höggo de resliga ekarna ner, som med lummiga kronor
föllo med buller och brak, och klöfvo dem sedan och veden
bundo på mulorna fast; och dessa af längtan till slätten
trafvade raskt genom snåren tillbaks, uppstampande marken.
Hvarsina klossar där buro jämväl vedhuggarne själfva,
såsom Meriones bjöd, den tappre Idomeneus' stridsbror.
Efter hvarandra de lassade af på det ställe på stranden,
hvilket Achilles valt ut åt sig själf och Patroklos till grafhög.

Sedan de staplat där upp den ofantliga mängden af bränsle, sutto de alla ihop där väntande kvar. Men Achilles oförtöfvadt nu bjöd myrmidonernas krigiska kämpar kläda sig rustningen på och för vagnen enhvar sina hästar spanna. Då reste de alla sig brådt och sig klädde i vapen, och uppå vagnarna togo sin plats vagnskämpar och kuskar. Vagnarna tågade främst, och ett moln dem följde af fotfolk, tusendetals, och i tågets midt kom Patroklos, af vänner buren, som höljde hans lik med lockar, de skuro utaf sig, och bakom båren närmst gick Achilles och höll i hans hufvud, sorgsen, ty redlige vännen på väg han följde till Hades.

Men när de hunno den plats, som Achilles hade dem anvist, satte de båren ner och staplade ymnigt upp bränsle.

Nu var på annat betänkt snabbfotade hjälten Achilles; trädande bort ifrån bålet, han gyllene håret sig afskar, som han så ymnigt och rikt låtit växa åt floden Spercheios, talade suckande så och såg ut öfver blånande hafvet:

»O Spercheios, förgäfves det var, som Peleus, min fader, lofyade dig under bön, att jag skulle, om lyckligt jag hemkom, skära åt dig mitt hår och en festhekatomb dig bereda och dig femtio gumsar därtill vid själfva din källa offra, där heliga lunden du har och ditt ångande altar. Sådan var åldringens bön, men uppfyllelse ej du beskärde. Nu, då jag aldrig skall komma igen till mitt älskade hemland, vill åt Patroklos jag gifva mitt hår till att taga det med sig.»

Talade så och i händerna ner på den älskade vännen lade sitt hår och en längtan till gråt uppväckte hos alla. Och där skulle väl solen gått ner, medan ännu de gråtit, om ej Achilles med ens Agamemnon nalkats och talat:

»Atreus' son, du är den, åt hvars ord achaiernas söner
villigast gifva gehör. Man kan också bli mätt på att gråta;
bjud dem att skingra sig nu ifrån bålet och laga sin kvällsvard.
Det som skall göras här än, skola vi bestyra, som närmast
sörja den döde; men stanne hos oss de som höfdingar äro.»

Knappt hade detta han hört, den mäktige drott Agamemnon,
innan han folket lät skingra sig strax till de beckade skeppen.
Blott de begravande stannade kvar och staplade veden
upp till ett bål, som var hundra fot i längden och bredden,
lade så öfverst på bålet hans lik med bedröfvade hjärtan.
Många de fetaste får och oxar med släpande fötter
flåddes och rustades till framför bålet, och fett af alla
hjälten Achilles tog och med detta den älskade döde
höljde från hufvud till fot och staplade kropparna rundtorn.
Dubbelörade krus han lutande ställde mot båren,
fulla af honung och fett, och han fyra stoltserande hästar
slängde med anspänd kraft under häftiga suckar på bålet.
Nio hundar han ägde, som själf han brukade mata,
äfven af dessa han dödade två och dem slängde på bålet;
ändtligt de fångna ynglingar tolf af troernas adel,
hvilka han dräpte med kopparens egg i sin grufliga vrede;
sände så eldens rasande våld att det hela förtära,
klagade högt och ropte vid namn sin älskade stridsbror:

Gläd dig i Hades' boningar än, o dyre Patroklos!
Allt åt dig fullbordar jag nu, som jag lofvat tillförne.
Frejdade sönerna tolf af troiska hjältar skall elden
alla förtära med dig; dock Hektor Priamossonen
gifver jag icke åt elden till rof, men åt glupande hundar.»
Hotande talte han så; men hundarne rörde ej Hektor;

utan dem dag och natt höll dottern af Zeus Afrodite
borta och smorde hans hud med ambrosiska oljan af rosor,
att den ej måtte bli skafd, om Peliden släpade honom;
och öfver hjälten en blånande sky af Foibos Apollo
sänktes från himmelen ner uppå slätten och hela den platsen
höljde, där liket låg, för att hindra den brännande solen
att under tiden förtorka hans hud kring senor och lemmar.

Ej ville bålet brinna likväl med den döde Patroklos;
då var på annat betänkt snabbfotade hjälten Achilles.
Trädd ifrån bålet bort, han till tvänne af himmelens vindar,
Nordan och Västan, bad och dem lofvade härliga offer;
därtill ock gjutande ymnigt med vin ur den gyllne pokalen
bad han dem komma och blåsa, att snart måtte liken förbrännas,
och uti veden bli eld. Och den vindsnabbt flygande Iris
hörde hans bön och till vindarna for som hans budbärrinna.
Dessa församlade sutto till bords hos den hvinande Västan,
njutande gilletts fröjd; då trädde den ilande Iris
fram uppå tröskeln af sten, och så snart som de sågo gudinnan,
sprungo de samtliga upp, och enhvar henne bjöd till sin sida.
Dock att sitta hon vägrade tvärt, och hon talte och sade:

»Ej kan jag sitta, ty strax skall jag bort till Okeanos' flöde,
till Etiopernas land, som åt gudarne festhekatomber
offra i dag, för att också jag själf må få njuta af offret
Dig, o Nordan, och dig, du brusande Västan, Achilles
beder att komma på stund, och han lofvar er härliga offer
för att I bålet må fläkta i brand, på hvilket nu ligger
hjärten Patroklos, hvars död achaierna alla begråta.»

Så hon sade och ilade bort. Då reste sig bägge
med ett förfärande gny och vältrade molnen framför sig.

Fort öfver hafvet de stormade fram, och vågen sig reste
för deras tjutande blåst, och till bördiga Troja de kommo,
störtade in öfver bålet, och högt uppsprakade elden.
Natten igenom de så tillsammans i flammande bålet
sände sin hvinande blåst, och natten igenom Achilles
dubbelpokalen tog ofta i hand och ur gyllene bålen
öste med denna på jorden ut vin och fuktade mullen,
medan han själen ropade an af den arme Patroklos.
Såsom en fader har sorg, då han benen förbränner af sonen»
hvilken som nygift dog till de arma föräldrarnas jämmer,
så för Achilles var sorg, då han benen förbrände af vännen,
vankande kring vid hans bål under oafiåtliga suckar.

Men när så morgonstjärnan gick upp för att ljuset bebåda,
och öfver hafvet sitt sken spred saffranslöjade Eos,
falnade bålet till aska ihop, och slocknade lågan.
Vindarna flögo» då åter sin väg tillbaka till hemmet
hän öfver Thrakiens haf, och dess böljor sig brusande vräkte.
Bort ifrån bålet sig fjärmade nu Peliden Achilles,
trött han lade sig ner och betogs af den ljufliga sömnen.
Men då de andra kring Atrens' son sig samlade mangrant,
väcktes ur sömnen han upp af de kommandes röster och fotsteg,
satte sig upprätt strax och talade till dem och sade:

»Atreus' son och I ypperste män ifrån hela Achaja!
Släck en nu först med glödande vin det rykande bålet
rundt öfverallt, dit lågorna nått, och låtom oss sedan
benen samla ihop af Menoitiossonen Patroklos,
skiljande noga dem ut, och lätta de äro att känna;
ly uppå midten af bålet han låg, men de andra på afstånd,
hästar och män om hvarann, förbrändes på yttersta randen.
Och låt oss lägga hans ben i en urna af guld med ett dubbelt

lager omkring dem af fett, tills själf jag gömmes i Hades.
Högen önskar jag ej att man gräfver af synnerlig storlek,
utan blott sådan sig bör, och I magen med tiden, achaier,
göra den väldig och hög jämväl, I som ären i lifvet
lemnade kvar. en gång efter mig vid de toftade skeppen.»

Sade; och alla de strax åtlydde den snabbe Peliden.
Först de släckte med glödande vin det rykande bålet
rundt öfverallt, dit lågorna nått, och där hopad låg askan.
Därpå med tårar de samlade upp den blide kamratens
hvitnade ben och dem gömde i fett i den gyllene urnan,
satte i tältet den in och i finaste linne den höljde;
drogo därefter kring bålet en krets för den blifvande högen,
välte dit stenar till grund och kastade genast upp jorden.

Färdig stod högen re'n, och de ville gå bort. Men Achilles,
bjöd dem att stanna och sätta sig ner i den vidaste halfkrets
och lät till täflingspris trefötter och kittlar från skeppen
hämta och hästar och mulor jämväl och kraftiga oxar
äfvensom gråblankt järn och fagergörldade kvinnor.
Först åt de hurtiga kämpar på vagn till ett lysande kamppris
ställde en kvinna han fram, som var kunnig i härliga slöjder,
därtill en kittel med hank och rymmande tvänne och tjugu
mått, och var detta den förstes pris; men ett sto åt den andre
satte han, otarndt än, sexårigt och dräktigt med mulföl;
och åt den tredje därefter en kittel, som rymde ett fyrmått,
vacker att skåda, af elden ej rörd och alldeles nyblank;
tvänne talenter i guld han satte till pris åt den fjärde;
och åt den femte en skål, tveörad, af elden ej vidrörd.
Och han sig reste och talade så bland argiverna alla:

»Atreus' son och I andra bepansrade män af Achaia!

Prisen i kretsen här väntande stå på de körande kämpar.
Vore en annan det nu, till hvars heder vi ginge att täfla,
skulle det yppersta priset jag själf hemföra till tältet;
ty I det veten, hur högt mina gångare stå öfver andra
med sitt odödliga blod, dem Poseidon åt Peleus, min fader,
gaf till en bröllopsskänk och min fader åt mig har förärat.
Dock jag själf blir stilla i dag och hästarna äfven,
ty de sin körsven hulde ha mist, sin berömmelse stora,
han som otaliga gånger på dem med glänsande olja
manarna öfvergöt, som han tvagit med skimrande vatten.
Sörjande nu öfver honomj de stå, och manarna hänga
ända till jorden ner, där de stå med bedröfvade hjärtan.
Upp då, I andre, till täflan, hvemhelst i achajiska hären
litar på hästarna sina i dag och på stadiga vagnen!»

Talade Peleus' son, och upp vagnskämparne sprungo.
Långt före alla sprang upp härskarornas höfding Eumelos,
som var Admetos' son och ej hade sin like i körkonst;
och Diomedes därefter, den väldige sonen af Tydeus,
spännande troiska hästarna för, som en gång han i striden
tog från Aeneas, men ägaren själf blef frälst af Apollo.
Äfven Atriden stod upp, ljushårig kung Menelaos,
ättling af Zeus, och han spände i ok två eldiga hästar,
Aitha, som var Agamemnons sto, och sin egen Podargos.
Stoet Anchises' son Echebolos skänkt Agamemnon
för att ej nödgas gå med till det vindomsusade Troja,
utan få njuta i hemmet sin ro, ty Zeus honom unnat
rikedom stor, där han boende var i Sikyons ängder:
detta han spände nu för, och det skälfde af ifver att löpa.
Men som den fjärde Antilochos ock skönmaniga spännet
gjorde i ordning till fart, den lysande sonen af Nestor,
myndige konungen, Neleus' son, och hans pyliska hästar

trafvade fram med hans vagn. Då trädde till honom hans fader för att ge nyttiga råd åt sin son, som ock själf var förståndig:

»Dig, Antilochos, fastän så ung, omhuldade alltid Zeus och Poseidon förvisst och lärde dig allt hvad till körkonst hörer, och därför ej göres behof, att man kommer och lär dig. Godt du att vända förstår kring ett mål, men hästarna dina äro ju sena på fot, och af detta befarar jag afbräck. Raskare äro de öfrigas spann, men bland körarne själf va ingen vet bättre än du att med rådighet styra på banan. Därför, min älskade son, var af hjärtat betänkt på att bruka alla de finter du kan, så att prisen ej måtte dig undgå. Timmerhuggaren mera förmår med sin konst än sin styrka, och med sin konst det är, som på blånande djupet en styrman håller i kosan sitt ilande skepp, som af vindarna tumlas; så är det ock med sin konst, som en kusk en annan besestrar. Men den som hela sin lit till vagnen och hästarna sätter, åker besinningslöst i slingringar hitåt och ditåt, vidt öfver banan irrar hans spann och är ej i hans händer. Men den som finterna vet, när han klenare hästar skall köra, blickar på målet jämt och gör svängen liten och glömmer icke ett ögonblick, hur han tömmarna ställde från början, utan styr stadig kurs och har ögat på den, som är framför. Nu skall jag målet beskrifva för dig, så att ej du tar miste. Jo, en förtorkad stam ur jorden reser sig famnshög efter en ek eller tall, som icke förmultnar af regnet, och mot dess sidor stödda där stå ett par hvitade stenar, just där som vägarna mötas och jämn är marken omkring dem. Antingen är det en vård öfver en, som längesen afled, eller ett rännaremål, som byggdes i fädernas tider; nu har till mål det bestämt snabbfotade hjäLen Achilles. Där skall med spännet du svänga förbi så nära som möjligt;

luta därunder dig själf, där du står i din flätade vagnskorg,
inåt åt vänster ett grand och både med piska och tillrop
egg din högerhäst och släpp tömmarna efter åt honom,
men låt din vänsterhäst få snudda så nära vid målet,
att det ser ut, som ditt prydliga hjul berörde med nafvet
yttersta' kanten, men akta dig väl för att torna mot stenen,
att ej må splittras din vagn och hästarna komma till skada;
sådant ju vore en nesa för dig, men en fröjd för de andria.
Därför min älskade son, var förståndig och akta dig noga.
Kommer du bara vid målet förbi på den ilande farten,
ingen då finnes, som hinner dig upp eller åker förbi dig,
nej, icke ens, om han följde inpå med den ädle Arion,
hjälten Adrastos' bevingade häst af gudarnes släkte,
eller Laomedons hästar, som här äro ypperst i landet.»

Sålunda Nestor, Neleus' son, och satte sig åter
ned på sin plats, sedan noga besked han gifvit åt sonen.

Men som den femte sitt spann Meriones gjorde i ordning.
Därpå de stego till vagns och kastade lott, och Achilles
skakade lotterna om, och Antilochos, sonen af Nestor
yppersta platsen fick på sin lott, och Eumelos den andra,
tredje fick Atreus' son, lansfrejdade drott Menelaos,
fjärde platsen Meriones fick, och yttersta platsen
kom på Tydidens lott, men flinkast han var af dem alla.
Nu de sig ställde i rad, och Achilles dem visade målet
fjärran på slättens plan och sände gudomlige Foinix
dit såsom uppsynngsman, sin faders väpnare trogne,
för att på loppet ge akt och det sanningsenligt berätta.

Alla på en gång svingade nu emot hästarna piskan,
manade på dem med tömmarna ock samt med eggande tillrop

uti sitt ifriga mod; och de satte iväg öfver slätten
bort ifrån skeppen i flygande fart, och om hästarnas bringor
hvirflade dammet upp och stod som ett moln eller skydrag,
under det manarna fladdrade vildt för den blåsande vinden.
Vagnarna ömsom rullade tätt utmed bördiga jorden,
ömsom i luften studsade upp, men de körande själfva
stodo vid karmarna fäste, enhvar med klappande hjärta,
lysten att segrare bli, och enhvar åt hästarna sina
skrek, där de flögo åstad uti dammande fart öfver slätten.

Men när de hurtiga hästarna se'n begynte sitt slutlopp
ner emot skummande hafvet igen, då röjdes förmågan
bäst hos enhvar, och i sträckande lopp nu hästarna rände.
Hastigast undan det gick för Eumelos med eldiga stoen,
och uti dessas spår Diomedes' troiska hingstar
stormade fram, ej mycket bakom, utan alldeles nära,
ty det såg ut hvar stund, som om trampa de skulle i vagnen,
och på Eumelos själf deras anda i nacke och skuldror
brände, ty tätt i hans rygg under loppei de mularna höllo.
Nu Diomedes väl hunnit förbi eller segern gjort tvistig,
Om ej Apollo, betagen af harm mot sonen af Tydeus,
slagit ur handen på honom med ens den glänsande piskan.
Ut ur hans ögon då störtade brådt förbittringens tårar,
när han Eumelos' hästar fick se än raskare löpa,
men sina egna bli efter, då nu utan piska de sprungo.
Dock för Athene blef icke fördoldt, att Apollo Tydiden
gäckat; och hastigt hon skyndade hän till skarornas herde,
gaf honom piskan igen och styrka hos hästarna ingöt.
Och mot Admetos' son framrusade sedan gudinnan
harmsen och knäckte hans ok, och åt hvar sin sida af vägen
skyggade stoen isär, och på marken dinglade tisteln.
Själf ifrån vagnen han slungades af och föll invid hjulet

och sig på armarna sönderslog och på munnen och näsan,
sargade pannan jämväl öfver ögonbrynen, och tårar
trängde i ögonen fram, och den klingande rösten var stockad.

Genast Tydiden då styrde förbi sina stampande hästar,
långt framför alla de andra han var, ty gudinnan Athene
fyllde hans hästar med kraft och åt honom förunnade heder.

Närmast Atriden kom, ljushårige drott Menelaos.

Men till sitt fädernespann Antilochos eggande ropte:

»Sträcken då ut, äfven I, det fortaste blott, som I makten!

Icke begär jag ju alls, att I skolen de hästarna hinna,

som af Tydiden köras åstad, ty åt dessa Athene

skänkte nu snabbaste fart och förunnade heder åt honom;

men Menelaos' spann det gäller att ilande hinna

och ej bli efter, såvida ej skam skall åt eder förvålla

Aitha, som blott är ett sto. Hvi solen I, kraftiga hingstar?

Säga jag vill er en ting, och det ordet skall blifva besannadt:

ej -skall det skötsel åt er hos Nestor, skarornas herde,

vankas, nej döda han skall er på stund med den stingande

kopparn, om vi allenast ett ringare pris förvärfva af lojhet.

Fram då i stormande fart och skynden er allt hvad I orken!

Själff skall jag fintlighet bruka och konst för att snart i en hålväg

lista mig honom förbi och skall ej honom släppa ur sikte.»

Sagdt; och vid härskarens bannande ord betagna af fruktan,

sprängde de raskare framåt en stund, och snart för sitt öga

tappre Antilochos såg den trånga, fördjupade hålväg.

Denna af vinterflödet var gräfd, hvars samlade vatten

skurit ur vägen en bit och den öfriga platsen fördjupat.

Dit Menelaos nu for för att sammanstötningar undgå;

dock, Antilochos ville förbi och de stampande hästar

styrde från vägen åt sidan ett grand och jagade efter.

Då blef Atriden rädd och åt ynglingen ropade högljudt:

»Nestors son, som en galning du kör. Håll in dina hästar!
Smal är ju vägen! Kör hellre förbi, när den bredare blifver,
så att du icke oss bägge förstör med att stöta tillhopa!»

Så han skrek, men Antilochos blott allt vildare körde,
brukande piskan med kraft, och såg ut till att ingenting höra.
Lika så långt som en diskus far ifrån svingande armen,
slungad åstad af en man, som sin ungdomstyrka vill pröfva,
lika så långt han sprängde förbi, och Atriden bakefter
blef med sitt spann, ty han själf nu med vilje saktade farten,
för att på vägen hästarne ej skulle stöta tillsammans,
flätade vagnarna stjälpas omkull, och de körande själfva
blifva i stoftet kastade af i sin äflan att segra.

Bannande ropade dock Menelaos den ljuse till honom:

»Värre, Antilochos, finnes än du bland dödlige ingen.

Packa dig af! Utan skäl dig achaierna hållit for vettig.

Men utan ed minsann skall du ändå ej bära hem priset.»

Sagdt, och med ljudelig röst han till hästarna ropte en maning:

»Blifven ej efter och stannen ej här med bedröfvade hjärtan!

Förr skola fötter och knän på de hästarna mattade blifva

än på er själfva, ty bägge de re'n ha förlorat sin ungdom.»

Sagdt; och vid härskarens manande ord betagna af blygsel,
satte de skarpare efter och snart voro nära de andra.

Borta i kretsen alltjämt argiverna spejande sutto

efter att hästarna se, som dammande rände på slätten.

Först blef Idomeneus varse ett spann, kretensernas höfding,

där utom kretsen han satt på ett ställe med vidare utsikt.

Fjärran han hörde och kände igen den körandes tillrop

och såg nu hästen sprängande fram, som var kännelig vida,
rödbrun eljest på hela sin kropp, men i midten af pannan
prydd med en snöhvit bläs, som sig rundade likasom månen.

Upprätt genast han stod och så till argiverna talte:

»Hören, o vänner, ett ord, I argivernas furstar och rådsmän!

Känner blott jag, eller kännen ock I de hästar, som nalkas?

Andra mig synas likväl nu de främste hästarna vara

och deras körsven också en ann, och det måtte på slätten

stoen ha händt något ondt, ty de rände ju bort som de främsta,

och jag dem tydligen såg omkring målet vara de första;

nu kan jag ingenstädes dem se, hur mycket jag också

spejande blickar omkring öfverallt kring troiska slätten.

Kanske den körande tömmarna släppt och kunde ej sedan

styra kring målet rätt och lyckades icke i svängen.

Då har han splittrat sin vagn, kan jag tro, och har fallit i

marken, under det stoen skenat sin väg med förvildade sinnen.

Resen er upp och spanenl I med, ty jag själf kan ej riktigt

känna den kommande mannen igen, men han tycks mig aitoler

vara till börden och härskande drott öfver folket i Aigos,

hästbetvingaren Tydeus' son, Diomedes den starke.»

Hånande svarte Oileus' son, snabbfotade Ajas:

»Snacka i förtid ej, da Idomeneus! Borta i fjärran

löpa på slätten den vida ju än flinkhofvade stoen.

Hvarken du är i argivernas här bland de alldeles yngste,

heller ej blickar det ut ur ditt hufvud de skarpaste ögon,

men du beständigt pladdrai ändå, fast det höfves dig icke

komma med pladder och snack, då ju klokare finnas tillstädes.

Alldeles samma hästar som förr äro ännu de främste,

hjärten Eumelos' ston, och han själf står med tömmen i handen.»

Honom svarade vred den kretensiske drotten och sade:

»Ajas, i kif och i smädelser främst, men i allting för resten dugande ej bland argiverna stort med ditt afvoga sinne, låt oss slå vad då, välan, om en trefot eller kittel, och låt oss välja till domare ut Agamemnon Atriden om hvilket spann som är främst; att du måtte bli vis af förlusten.»

Sagdt; men Oileus' son, snabbfotade Ajas, i blinken rusade vredgad upp för att gifva ett bitande gensvar, och däi skulle väl trätan för dem långt vidare skridit, om ej Achilles själf hade rest sig och tagit till orda: »Byten nu vidare ej så förbittrade ord med hvarandra, Ajas och tappre Idomeneus du, ty det passar sig icke. Harmas I skullen ju själfva på dem, som så sig betedde. Blifven i kretsen sittande lugnt och med blickarna följn hästarnas löpning. De själfva ju snart i sin ifver att segra komma nu sprängande hit, och då skall enhvar kunna skönja, hvilket argiviskt spann som är främst, och hvilket det andra.»

Sagdt. Men Tydiden i jagande fart dem nalkades hastigt. Fiskan han jämt öfvor skuldrorna svang, och i gungande fyrsprång lyfte sig hästarna högt, där de ilade fram uppå banan. Ippå den körande själf föll ett ideligt hagel af stoftkorn, medan hans präktiga vagn, som med guld och med tenn var beslagen, följde i hälarerna tätt på de snabbt framsprängande hästar, lomnande knappast ett spår efter hjulens skenor bakom sig uti den fina sanden: så snabb var den flygande farten. Midt i kretsen han höll, och svetten i ymniga droppar rann uppå jorden ner från hästarnas halsar och bringor. Själf uppå marken han hoppade ner från den glänsande vagnen, lutande piskan mot oket att stå. Ej sen var den kække Sthenelos då, utan skyndade fram och hämtade priset; därpå åt svennerna kvinnan han gaf och den örade kitteln hemåt att föra, men själf han hästarna löste ur oket.

Näst efter honom hann fram Antilochos, ättling af Neleus,
kommen Atriden förbi genom list och ej genom snabbhet;
tätt honom följde likväl Menelaos med eldiga spännet.
Så pass mycket som hästen är skild ifrån rullande hjulet,
när han i sträckande lopp ofver markerna drager sin herre;
spetsen af springarens svans då snuddar vid skenan på hjulet,
efter det rullar så nära inpå och rummet emellan
icke är stort, medan färden går fram öfver markerna vida;
så långt blott Menelaos numer var Antilochos efter;
dock blef i början han efter så långt, som en diskus kan flyga,
men honom upphann snart, ty med ständigt växande ifver
sprang Agamemnons sto, den fagermaniga Aitha.
Hade blott längre ännu kappränningen varat för bägge,
skulle han hunnit förbi och ej endast bestridt honom segern.
Därpå Meriones kom, Idomeneus' väpnare gode,
blifven ett spjutkast efter det spann, som drog Menelaos,
därför att trögast på fot hans fagermaniga hästar
voro och svagast han själf i att köra en vagn under täilan.
Sist kom Admetos' son, långt efter de öfriga alla,
dragande själf sin vagn och drifvande spännet framför sig.
Honom med ömkan då såg snabbfotade hjälten Achilles,
stod bland argiverna upp och talte bevingade orden:
»Efterst drifver sitt spann den ypperste mannen af alla.
Låtom det andra priset likväl oss gifva åt honom,
såsom är billigt och rätt, men det första skall vara Tydidens.»

Så han sade, och alla de strax instämde med bifall;
och han väl stoet åt honom nu gett, som acbaierna ville,
hade ej därvid stått upp Antilochos, sonen af Nestor,
tagit till orda och yrkat sin rätt af 'Peliden Achilles :
»Svårt skall jag harmas, Achilles, på dig, om du sätter i verket

detta ditt ord, ty du står i begrepp att beröfva mig priset,
tänkande blott däruppå, att vagnen och spännet för honom
kommo till skada, som själf är så flink. Men till evige gudar
borde han bedit; ej hade han då blifvit efterst i loppet.
Dock om han är dig så hjärtligen kär och du ömkar hans otur,
har du i tältet ju massor af guld och af koppar desslikes,
har du ju får jämväl och tärnor och stampande hästar;
tag då och gif honom sedan däraf en än större belöning
eller ock genast på stund, att achaierna måtte dig prisa.
Men ifrån stoet jag afstår ej, utan därom försöke
hvilken som helst, som har lust, att kämpa emot mig med handkraft.»

Så han sade; då log snabbfotade hjälten Achilles,
glad åt Antilochos, hvilken var en af hans dyraste vänner,
och med bevingade ord han svarade honom och sade:
»Efter du alltså mig ber, att jag någonting annat från tältet
skall åt Eumelos ge, så vill jag dig göra till viljes.
Honom jag brynjan skall ge, som jag tagit af Asteropaios;
smidd af koppar den är, och af blänkande tenn går en gjutning
rundt omkring på dess plåt; han skall komma att skatta den mycket.»

Sagdt, och befallning han gaf åt Automedon, trogne kamraten,
att ifrån tältet den hämta, och han gick då efter den genast
och åt Eumelos den räckte i hand, och glad han den mottog.

Men Menelaos i kretsen stod upp, förbittrad i själen,
hjärtligen vred på Antilochos än, och en härold hans spira
lemnade honom i hand och befallde argiverna tystnad:
därpå till orda han tog, den gudalikhande drolten.

»Hvad har du gjort, Antilochos, du, som tillförne var vettig?
Du min berömmelse skämt och hästarna mina förhindrat,

drifvande dina förbi, som voro dock klenare mycket.

Därför jag vädjar till er, argivernas furstar och rådsmän,
domen emellan oss två efter rätt och ej efter ynnest,
förmatt det hela ej må bland de pansarldädde achaier:

»Blott genom ränker och våld mot Antilochos kunde Atriden
föra hem stoet som pris; långt klenare voro hans hästar,
men han själf däremot var i makt och betydenhet större.»

Dock, jag domen vill fälla nu själf, och jag tänker, att ingen
skall bland danaerna säga emot, ty rätt skall jag döma.

Alltså Antilochos, ättling af Zeus, kom hit och, som brukligt,
träd framför vagnen och hästarna fram — och du hålle i handen
smidiga piskan, med hvilken du nyss dref på dina hästar —,
lägg så på hästarna handen och svär vid den starke Poseidon,
att du har ej med beråd eller list försinkat mig vagnen.»

Honom svarade då Antilochos, vettige hjälten:

»Låt nu din vrede sig lägga! Betänk, att jag är ju långt yngre,
drott Menelaos, än du, som i ålder och dygder har försteg.
Nog lär du veta, hur lätt det kan ske, att en yngling förgår sig;
hastig till sinnes han är, men eftertanken är ringa.

Därför ditt hjärta det bäre med lugn. Jag skall gifva dig själfmant
stoet, jag vann, och om ännu därtill du en rikare gåfva
kräfde att få från mitt tält, jag gåfve den gärna på stunden,
hellre än att jag hos dig, Zeusättade, skulle ur hjärtat
stötas för alltid ut och för gudarne stå som en brottsling.»

Sade den frejdade Nestors son och ledde nu stoet
till Menelaos och gaf i hans hand, men kring hjärtat på denne
göt sig hugsvalande fröjd, som kring axen på frodiga säden
flödande sommardagg, när skördarna spira på fälten:
så, Menelaos, på dig hugsvalades hjärtat i barmen,
och med bevingade ord du svarade honom och sade:
»Ja, då skall också nu jag, Antilochos, sluta att vredgas,

efter du aldrig förut röjt besinningslöshet och själfsvåld,
äfvén om ungdomshettan i dag på besinningen rådde.
Minns, att en annan gång du ej öfverlistar en bättre!
Icke så hastigt mig skulle bevekt någon annan achaiier;
du har så mycket fått lida likväl och så mycket fått utstå,
såsom din redlige fader jämväl och din broder, för min skull;
därför bevekas jag vill på din bön och vill stoet dig också
gifva, fastän det är mitt, för att alla omkring oss må veta,
att jag ett sinne ej fått, som är öfvermodigt och ogent»
Sade, och därpå han gaf åt Noemon, Antilochos' stridsbror,
stoet att föra det bort och tog själf den blänkande kittein.
Därpå talenterna tvänne i guld af Meriones togos,
hvilken som fjärde kom in. Men det femte priset var öfrigt,
dubbelskålen, och denna till skänks gaf Achilles åt Nestor,
bar den i kretsen till åldringen fram och talte till honom:
»Tag, o gamle, den här, som för dig från Patroklos' begrafning
ständigt må vara en minnesklenod, ty aldrig du honom
mer bland argiverna ser. Och det priset jag ger dig lör intet,
ty ej kommer du mer att i knytnäfskamp eller brottning
täfla, ej heller i kastning med spjut eller ilande snabblopp,
därför att redan ju trycker dig hårdt den besvärliga åldern.»

Sade och gaf honom skålen i hand, och glad han den mottog,
och med bevingade ord han svarade honom och sade:
»Ja, du har alldeles rätt, mitt barn, i hvart ord, som du sade.
Fötter och knän stå ej längre vid makt, och ej armarna heller
svinga sig, 'vet du, min vän, kring skuldroma ledigt som fordom.

Ack om jag vore blott ännu så ung och min styrka densamma,
som då epeiernas folk i Buprasion firade graföl
åt Amarynkeus, sin drott, och sönerne satte upp kamppris!
Ingen min like där fanns ibland män, nej ingen epeier,

ingen bland pylier ens, och ingen bland stolta aitoler.
Ty jag i boxningen vann öfver Enops' son Klytomedes,
därpå i brottningen lade jag ned Ankaios från Pleuron,
därpå i löpningen sprang jag förbi den raske Ifiklos
därpå jag öfvervann Polydoros och Fyleus i spjutkast.
Endast i körning besegrade mig två söner till Aktör
med sin förenade kraft i sin afundsifver om segern,
därför att yppersta priset ännu låg fiamme att vinna.
Tvillingar voro de två; den ene med skicklighet körde,
körde med skicklighet stor, och den andre svingade piskan.
Slik har jag varit en gång, men nu må de yngre bedrifva
sådana idrottsvärf, och mig det höfves att lyda
ålderns tvingande bud; men jag fordom bland kämparne lyste.
Gå nu att fira din jordade vän med vidare kampspel!
Gärna jag tager din gåfva emot, och mitt hjärta sig gläder,
att du mig konomer ihåg som din vän och aldrig förgäter
att mig den heder bete, som jag kan af achaierna fordra.
Måtte för detta en riklig lön dig gudarne gifva!»
Sagdt; och Pelidcn gick bort igenom achaiernas vimmel,
efter det Nelousättlingens tack till slutet han åhört.
Täflingspris han satte nu ut för den grufliga näfkamp,
ledde i kretsen då fram och band där en mula på sex år,
arbetshärdig, men ännu ej tamd och vansklig att tämja;
därpå en dubbelpokal han till pris åt den tappande satte.
Stående upprätt, talte han se'n till argiverna alla:

»Atreus' son och I andra bepansrade män af Achaia!
Bjudom att täfla härom två män, som de ypperste äro
uti att näfvarna lyfta och slåss, och må den, som Apollo
gifver att segrare bli inför alla achaiernas ögon,
vända igen till sitt tält med den arbetshärdiga mulan,
men den besegrade skall som sitt pris få dubbelpokalen.»

Sagdt; och i blinken en kämpe stod fram både reslig och kraftig,
kunnig i knytnäfskamp, Epeios, Panopeus' telning,
lade på härdiga mulan sin hand och ropade högljudt:
»Låt honom komma, den man, som skall dubbelpokalen förvärfva !

Mulan, clet tror jag förvisso, skall ej någon annan achaier
vinna i boxning från mig, ty jag håller mig själf för den bäste.

Ar det ej nog, att jag mindre förmår, då del gäller att strida?
åldrig det hände ju än, att en dödlig var skicklig i allting.
Men jag vill säga en ting, och det ordet skall blifva besannadt:
hullet jag alldeles sönderslår, och benen jag krossar;
därför hans likbesörjare här må sig samlade hålla,
att honom bära åstad, när af näfvarna mina han kufvats.»

Sade, men stumma de sutto enhvar i den djupaste tystnad,
och emot honom till kamp allenast Euryalos uppstod,
härlige hjälten, en son af Mekisteus Talaoniden,
hvilken till Thebe en gång till den stupade Oedipus' likfest
kommit och täflande där öfver alla kadmeierna segrat.
Honom till hända nu gick den spjutberömde Tydiden
och honom muntrade upp och önskade segern åt honom,
gjordade om honom först med en gördel och gaf honom sedan
remmarna, snidade ut ur en tjur, uppammad på fältet.
Men när de gjordat sig om, framträdde i kretsen de bägge
öga mot öga och, lyftande högt sina väldiga näfvar,
föllo på en gång an, och tunga drabbade slagen.

Rysligt af käkarna krasandet ljud, och från lemmarna svetten
strömmade ner öfverallt. Då gjorde Epeios ett utfall,
medan Euryalos spejande stod, och råkade hans kindben.

Länge ej denne då stod, ty hans lemmar segnade samman.
Som när för nordankuling en fisk bland tången vid stranden
spritter ur vattnet, men höljes igen af vågornas dunkel,
så han vid slaget spratt, men den starke Epeios i famnen
Höll honom upprätt strax, och af fort tillskyndande vänner
bars han ur kretsen bort med fötterna släpande etter,
frustande tjockt med blod och med hufvudet sjunket åt sidan.
Därpå emellan sig satte de ner den bedöfvade vännen,
gingo ock några åstad och hämtade dubbelpokalen.

Prisen för tredje täflingen strax, för den mödande brottning,
satte Peliden då upp och visade fram dem för folket.
Segrarens lön vai en stor, öfver elden skrefvande kittel,
hvilken värderades strax till en hel tolft oxar bland folket,
men åt den tappande ställde han fram uti kretsen en kvinna,
kunnig i allsköns slöjd, och de skattade henne till tyra.
Slående upprätt, talte han se'n till argiverna alla:
virade nu fram hvemhelst, som ock denna kampen vill fresta!»
Sade; då reste sig Telamons son, den väldige Ajas,
och den förslagne Ulysses jämväl, som förstod sig på
konstgrepp.

Sedan de gjordat sig om, framträdde i kretsen de bägge
och nu famnade om med kraftiga armar hvarandra,
som taksparrarna stå på ett hus, hopfogade stadigt
af en förfaren byggares hand för att vindarna trotsa.
Ryggarna knakade på dem minsann under dristiga tagen,
medan de klämde hvarann, och af lemmarna lackade svetten
Strimmor och bulor i mängd på de kampandes sidor och
skuldror hofvo sig upp, rodsprängda af blod, men de bara att segra
äflades jämt i sin kamp om den konstarbetade trefot,
livarken Ulysses var karl till att lägga den andre i marken,

eller förmådde det Ajås, ty stånd höll den starke Ulysses.
Men när då knorrade redan de benskenklädde achaier,
talade Telamons son, den reslige Ajas, till honom:
Adle Laertesson, du mångförslagne Ulysses,
lyfta du mig, eller också jag dig! Zeus råde för resten.»

Sade och lyfte ett tag, men Ulysses ej finterna glömde,
utan han gaf med sin hæl ett förlamande hugg åt hans knäveck,
sa att på ryggen han föll, och Ulysses själf föll på bröstet
ofvanpå Ajas, och folket det såg med förvåning och häpnad.
Lyfta försökte därefter mångpröfvade konung Ulysses,
och honom rubbade litet från jord, men lyftade icke,
satte så krokben kvickt, och båda då föllo till marken
tätt vid hvarandra och sölades ner i det dammande stoftet.
Husande upp igen, de för tredje gången väl frestat,
om ej Achules själf hade rest sig och bjudit dem sluta:
»Spjärnen ej vidare nu mot hvarann och er matten så illa!
Segern er bägge hör till och lika I skolen belönas.
Träden ur kretsen ut, att ock andra achaier må täfla!»

Sagdt, och de lyssnade till och villiga lydde hans maning,
torkade dammet sig af och klädde sig åter i lifrock.

Nya belöningar strax utsatte Peliden för snabblopp.
Först en prunkande bål; den var drifven af silfver och sex mått
rymde, och vida i skönhet den stod öfver alla på jorden.
Den var ett kosieligt verk af konstförfarna Sidoner,
förd öfver blånande hafvet en gång af foinikiska sjömän,
som styrt på Lemnos i hamn och åt Thoas den hade förärat;
men som betalning för Priamos' son, den unge Lykaon,
hjälten Patroklos den fick af Euneos, son af iason;
och för att hedra sin vän, nu satte ock denna Achules

fram till belöning åt den, som den flinkaste blefve i snabblopp,
men åt den andre till pris en den största och fetaste oxe,
och så en half talent af det yppersta guld åt den siste.
Stående upprätt talte han se'n till argiverna alla:

»Trade nu fram hvemhelst, som ock denna kampen vill fresta!»

Sagdt, och Oileus' son, snabbfotade Ajas, sig reste
och den förslagne Ulysses jämväl och Antilochos äfven,
Nestors son, som i lopp besegrade alla de unga.

Upp de sig ställde i rad och Achules dem visade målet.

Hastigt från skranket de rusade ut, och genast blef Ajas
före de andra, men tätt i hans spår framrände Ulysses,
nära, som intill en väfverskas bröst är stafven i väfven,
då hon den drager intill sig tätt för att tvärs genom varpen
föra sin inslagstråd och håller den nära till bröstet:

lika så tätt var Ulysses inpå och med fötterna bakom
stampade ner i den andres fjät, innan dammet hann stiga,
och öfver Ajas hufvud alltjämt han sin flåsande anda
göt i sitt ilande lopp, och achaierna alla med tillrop
eggade drotten, som hastade fram i sin ifver att segra.

Men nar till slutet af loppet det led, den ädle Ulysses
ropade an i sin själ strålögda gudinnan Åthene:

»Hör mig, gudinna, och var mig en god hjälparinna i loppet!»

Bedjande talte han så och blef hörd af Pallas Athene;

lättare gjorde hon hvarje hans lem, både fötter och armar.

Just som de skulle nu störta sig fram och belöningen gripa,
halkade Ajas omkull — ty på fall honom bragte Athene —
uppå det ställe, där spillningen låg af de ramande oxar,
som åt Patroklos nyss hade slaktats af snabbe Achilles,
och både näsa och mun fick han fulla af oxarnas spiilning,
under det bålen togs af den pröfvade konung Ulysses,

eftersom först han kom, men den lysande Ajas fick oxen.
Stående blef han där nu och med handen höll oxen i hornet,
spottande spillningen ut, och så till argiverna talte:

»Ack, nu förlamade visst mina fötter gudinnan, som alltid
liksom en moder är nära till hands för att hjälpa Ulysses.»

Sagdt, och de alla ihop åt honom skrattade hjärtligt.

Därpå den sistes pris gick Antilochos fram för att hämta
och med ett leende talade så till achaiernas söner:

»Fastän I veten det godt, vill jag ändå er säga, god vänner,
att de odödlige nu såsom förr de bedagade hedra,
såsom nu nyss: stort äldre än jag är ej Ajas till åren,
men se Ulysses är född af en forntids människosläkte,
fast han skall vara en åldring så pigg, att det svårligen någon
lyckas att täfla med honom i språng, förutom Achilles.»

Leende talte han så och berömde den snabbe Pelidem.

Strax till orda Achilles då tog och svarade honom:

»Ej skall du hafva för intet mitt lof, Antilochos, talat,
utan med halfva talenten i guld vill jag priset fördubbla.»

Sade och gaf honom guldets i hand, och glad han det mottog.

Men därefter Peliden bar fram och lade i kretsen

både den långbeskuggande lans och skölden och hjälmen,

hvilka Sarpedon ägt, och som honom Patroklos beröfvat.

Stående upprätt, talte han se'n till argiverna alla:

»Bjudom nu tvänne de ypperste män att i täflan om dessa
kläda sig brynjorna på och med stingande spjuten i handen
gånga hvarandra till lifs inför allt det församlade folket.

Den som i glänsande hullet då först kan träffa den andre,
trängande djupt med sin stöt genom vapnen och rinnande blodet,

honom förära jag vill detta silfverbeslagna och sköna thrakiska svärd, som i byte jag tog af Asteropaios; men dessa vapnen här skola bägge de hafva gemensamt, och i mitt tält skall jag gifva åt dem en lysande måltid.»

Sade. Då reste sig Telamons son, den väldige Ajas, och Diomedes reste sig ock, den starke Tydiden.

Sedan de väpnat sig först på hvarsin sida om mängden, trädde i midten de fram med en brinnande ifver att kämpa, blickande fruktansvärdt, och häpenhet fattade alla.

När de då gående fram hade hunnit hvarandra helt nära, trenne gånger de rusade an och stötte tillhopa.

Ajas då rände omsider sin lans genom rundade skölden, träffade hullet dock ej, ty bak skölden värnade brynjan;

Tydeus' son däremot öfver randen af väldiga skölden mattade jämt med sin blänkande udd efter halsen på Ajas.

Rädda för Ajas' lif, achaiernas söner då ropte till dem att sluta sin kamp och att lika delas om prisen.

Men åt Tydiden af Peleus' son det väldiga svärdet räcktes med skidan därtill och dess välutsnidade svärdsrem.

Lade Peliden så fram en täflingskifva af gjutjärn, som hade kastats tidt af den starke Eetion fordom; honom förgjorde likväl snabbfotade hjälten Achilles och henne förde på skeppen ombord med det öfriga bytet.

Stående upprätt, talte han se'n till argiverna alla:

»Trade nu fram hvemhelst, som ock denna kampen vill fresta!

Ligga än aldrig så långt hans bördiga åkrar från staden, skall han i denna ha nog för sitt bruk fem hvälfvande årslopp.

Ej skall af saknad på järn hans plöj are eller hans herde nödgas till staden gå in; nej, denna skall kunna förse dem.»

Sade. Då reste sig strax Polypoites, härdige krigarn;
äfvén Leonteus sprang upp, som i styrka var gudarnes like,
äfvensom Ajas, Telamons son, och den bålde Epeios.
Dessa sig ställde i rad, och den bålde Epeios tog skifvan,
svängde och kastade den, men åt kastet achaierna logo;
därpå den slungad blef af Leonteus, ättling till Ares;
därpå som tredje den svang Telamoniern reslige Ajas,
och från hans seniga hand flög den långt öfver öfrigas märken.
Dock när skifvan så tog Polypoites, härdige krigarn,
lika så långt som sin vallarestaf vet att slunga en herde
och genom luften den hvirflande far öfver betande hjorden,
lika så långt öfver banan den flög vid achaiernas jubel.
Stodo då vännerna upp till den kraftige drott Polypoites,
togo åt honom hans pris och det buro till halkade skeppen.

Nu bågskyttarnes pris bar han fram, både dubbla och enkla
yxor af blåaste stål och tio af hvartdera slaget.
Därpå han masten från ett af de mörkblåstammiga skeppen
fjärran lät resa på strand och vid masten en bäfvande dufva
binda om foten med tunnaste snodd och bjöd dem på henne
skjuta till måls, och ehvem, som träffade bäfvande dufvan,
skulle gå hem till sitt tält med dubbelyxorna alla,
men den som träffade snodden allén och förfelade fågeln,
skulle som ringare skytt få enkelyxorna taga.

Så han sade. Då reste sig strax den kraftige Teukros,
upp stod Meriones ock, Idomeneus' väpnare gode.
Nu i en kopparhjälm omskakades lotterna genast,
därvid åt Teukros den första föll ut, och genast han pilen
skickade kraftigt åstad, men han glömde att lofva Apollo
hundra de yppersta förstlingslamm till ett lysande offer;
miste på fågeln han sköt, ty Apollo ej unnade lycka,

däremot snodden han träffade tätt invid foten på fågeln,
så att den stingande pilen skar af den fjättrande snodden.
Dufvan mot himlen sig svingade upp, medan snodden vid masten
dinglande hängde mot jord, och ett sorl från achaierna uppsteg.
Hjälten Meriones ryckte då fort honom bågen ur handen,
pilen han längesen hade till reds sedan skjutningens början,
och han nu lofvade brådt fjärrskjutande guden Apollo
hundra de yppersta förstlingslamm till ett lysande offer.
Högt under molnens bryn fick han sikte på bäfvande dufvan
och, där hon kretsande flög, henne träffade midt under vingen;
tvärs igenom gick pilen och se'n tillbaka till jorden
föll och sig borrhade in vid Meriones' fötter; men dufvan
sänkte mot masten sig ner af det mörkblåstammiga skeppet,
dock, hennes hufvud sjönk och vingarna slokande hängde,
hastigt flög lifvet ur lemmarna bort, och fjärran från skytten
föll hon till marken, och folket det såg med förvåning och häpnad.

Steg då Meriones fram och tog dubbelyxorna tio,
medan till skeppen gick hem med enkelyxorna Teukros.
Lade Peliden i kretsen nu fram en den yppersta stridslans
jämte en kittel, af elden ej rörd och med blomstersirater,
och som en oxe var värd, och fram spjutkastarne trädde.
Upp Atriden då stod, vidt härskande drott Agamemnon,
upp stod Meriones ock, Idomeneus' väpnare gode.
Tog då till orda bland dem snabbfotade hjälten Achilles:

»Atreus' son, vi ju veta, hur högt du står öfver alla,
och att du både i kraft och i spjutkonst är den förnämste.
Därför må yppersta priset du själf hemföra till skeppen,
men åt den kække Meriones se'n må vi lansen förära,
därest det likar dig så, ty för min del önskar jag detta.»

Sade och bifall fick af männernas drott Agamemnon
och åt Meriones lanser nu gaf, men den bålde Atriden
räckte sin härold Talhybios strax det prunkande priset.

TJUGUFJÄRDE SÅNGEN.

Hektors utlösning.

Täflingskretsen nu löste sig upp, och folken bland skeppen
spriddes på hvarsina håll, och alla nu tänkte på kvällsvard
och på att njuta sin ro i hugsvalande sömn. Men Achules
gråtande mindes sin vän och af allbetvingande sömnen
fjättrades ej, utan hit och dit sig vred på sitt läger,
tänkte med saknad och sorg på Patroklos' käckhet och inandom,
och på hur mycket tillsammans de två hade kämpat och utstått
både mot fiendesvärd och mot hafvets rasande böljor;
detta han allt kom ihåg, medan ymniga runno hans tårar.
Ömsom på sidan han vältrade sig och ömsom på ryggen,
ömsom på ansiktet ned, och till sist, uppsprungen från bädden,
vandrade tröslös kring på stranden af hafvet, där Eos
fann honom gående än, då hon sken öfver böljor och stränder.
Genast för vagnen han spände nu för sina eldiga hästar,
bindande Hektor fast vid dess stol till att släpa bakefter,
och då han rundt om Patroklos' hög tre hvarf honom släpat,
gick han till hvila igen i sitt tält och lät ligga den döde
sträckt framstupa i stoftet på jord. Men från huden på denne
värjde Apollo all skada utaf, ty han ömkade hjälten
än efter döden och värnade om med den gyllne egiden,
för att Peliden ej måtte hans hull med släpandet sarga.
Så i sin vrede Achules hvar dag misshandlade Hektor.
Men sig de salige ömkade tidt öfver denne vid synen;

ständigt de manade ock vidtspejande Argusförgörarn
liket att stjäla i lön; det ville nu alla de andra,
men ej Poseidon och Hera och Zeus' strålblickande dotter,
utan do härdade fram i det hat emot heliga Troja
och emot Priamos själf och hans folk, som förvållats af Paris,
då han gudinnorna skymfat, den gång till hans fålla de kommo
och han gaf priset åt den, honom bjöd den fördärfliga vällust.
Men när från Hektars död den tolfte af dagarna upprann,
Foibos Apollo till orda då tog bland de salige gudar:
»Grufliga ären I, gudar, och hätska. Brände då aldrig
Hektor åt eder ett lår af en vankfri get eller oxe?
Ändå I gitten ej nu honom frälsa, ens efter döden,
så att hans vif finge se honom än och hans barn och hans moder
äfvensom Priamos själf och hans folk, och de kunde då genast
bränna den döde på bål och hans likbegängelse fira.
Utan I hjälpen fastmer den grymme Achilles, I gudar,
fastän ej billighet bor i hans själ, och hans hjärta i bröstet
ej af förbarmande vet, och han rasar så vildt som ett lejon,
när det, förledt af sitt trotsiga mod och sin väldiga styrka,
störtar sig in bland de dödliges får för att taga sin måltid:
så är hos honom all misskund förbi, och ej heller han blygsel
känner, som människors barn kan väl skada, men också kan gagna.

Mången det säkert har händt att en ännu långt dyrare mista,
antingen själfva sin son eller också sin köttsliga broder,
men han omsider dock slutade upp med att gråta och klaga,
ty uthärdande mod åt människan moirerna skänkte.

Denne, ej nog med att lifvet han släckt på gudomlige Hektor,
binder bak hästarna fast honom1 tidt och släpar kring vännens
hög, men ej skönare alls eller bättre blir sorgen af detta.
Akta sig skulle han dock, så tapper han är, för vår vrede,
då han ett själlöst stoft kan äflas att skymfa och sarga.»

Harmsen gaf honom till svar den liljearmade Hera:

»Å ja, ditt ord gick väl an, du Apollo med bågen af silfver,
därest I akten då Hektor så högt som Achilles i ära.

Hektor en dödlig blott var, och en dödlig kvinna han diat;
åter Achilles är son af gudinnan, som vårdad och fostrad
blef en gång af mig själf och gifven till brud åt en dödlig,
Peleus, en man, som var hjärtligen kär för odödlige gudar.
Alla I voren på bröllopet med; du också vid gillet
satt där med lyran i hand, du falske, du vän till de onda!»

Svarade då molnskockaren Zeus och sade till henne:

»Hera, var icke så fnysande vred på de salige gudar!
Samma ej bägges ära ju är, men Hektor var också
gudarne hjärtligen kär framför dödliga alla i Troja.
Så var han mig, ty han glömde mig ej med behagliga gåfvor.

Aldrig det fattades där på mitt altare rikliga offer
hvarken af vin eller fett, den gård, som vi gudar bekomma.

Sökom ej undansticka likväl den mahhaftige Hektor;
aldrig det kunde dock hemligen ske för Achilles, ty modren
är honom oafslåtliga kring både nätter och dagar.

Utan om någon af gudarna hit ville kalla nu Thetis,
att jag må henne ge visaste råd, hur Achilles skall skänker
taga af Priamos mot och lemna så Hektor tillbaka.»

Sade. Då ilade bort vindfotade Iris med budet.

Midt mellan Imbros' klippiga ö och det thrakiska Samos
sprang i det svarta hafvet hon ner, så att böljorna fräste,
därpå hon sjönk i en svindlande fart genom sväljande djupet

liksom ett sänke af bly, som på refvens svarfvade hornrör
kommer till glupande fiskarna ner och bringar dem döden.
Thetis i rymliga grottan hon fann, och kring henne de andra
hafsgudinnorna sutto i krets, men själf hon i midten
grät öfver frejdade sonens lott, som skulle för henne
fjärran från fädernejorden förgås i det bördiga Troja.
Trädde till henne då fram snabbfotade Iris och talte:

»Thetis, stå upp, ty Zeus i sin eviga vishet dig kallar!»

Henne då svarte gudinnan, den silfverfotade Thetis:

»Hvi har mig kallat den öfverste gud? Jag blyges att träda
uti de saligas krets, ty min själ har oändliga sorger.

Dock, jag vill komma, och intet hans ord skall bli talaidt förgäfves.»

Sade den höga gudinnan till svar och i dunklaste slöja
svepte sig in, och en svartare skrud vardt aldrig befunnen.
Därpå hon gaf sig på väg, och den vindsnabbt ilande Iris
vandrade före, och vågen på haf sig skilde omkring dem;
foten de satte på strand och ilade uppåt till himlen.
Där vidtskådaren Zeus de funno, och samlade mangrant
sutto kring honom i krets de evärdlige, salige gudar.
Ned hon sig satte hos Zous, och Athene sin plats henne afstod,

Hera den sköna pokalen af guld henne räckte i handen,
talande vänliga ord, och hon drack och den lemnade åter.
Tog då till orda bland dem Allfader för människor och gudar:
»Thetis, du kommer hedröfvad i dag till Olympen, gudinna,
med en olidlig sorg i din själ; jag vet det till fullo.
Men jag vill säga ändå, af hvad skäl jag låtit dig kalla.
Redan i nio dagar en tvist bland odödlige gudar
varit om Hektors lik och om stadsförhärjarn Achilles;
ständigt de Argusförgöraren bedt att snappa det undan;

men jag vill äran af saken fastmer åt Achilles förinna,
sökande trygga åt mig din beständiga aktning och kärlek.
Skynda till lägret åstad och förkunna din son, hvad jag äskar:
säg, att de eviges vrede är väckt, och att jag framför alla
häftigast brinner af harm, för det han i rasande vanvett
Hektor vid skeppen behåller alltjämt och ej gifvit tillbaka.
Kanske då räds han för mig och ger Hektor tillbaka mot lösen.
Själff skall jag Iris med bud till härskaren Priamos sända,
att han skall fara att lösa sin son till achajiska skeppen,
bringande skänker med till Achilles, som värma hans hjärta.»

Sade. Då lydde på stund den silfverfotade Thetis,
och i en stormande fart från Olympens toppar hon nedsteg.
Snart till sin son ini tältet hon kom; där fann hon då honom
suckande häftigt af sorg, och de trogna kamraterna rundtorn
sysslade gingo i bråda bestyr och lagade frukost,
sedan en tacka, ullig och stor, hade slaktats i tältet.
Tätt vid hans sida då satte sig ner hans vördade moder,
smekte med handen hans kind och talade kärligt och sade:
»Ack, hur länge, mitt barn, skall du ännu med klagan och tårar
sönderfräta din själ och tänka ej alls på att äta
eller att sofva? Det vore dig godt att en kvinna i älskog
famna, ty länge du ej skall vidare lefva, men redan
nära intill dig står allsvåldiga ödet och döden.
Nu skall du höra på mig, du må veta, att Zeus har mig skickat.

Gudarne, säger han, vredgas på dig, och han själf framför alla
häftigast brinner af harm, för det du i rasande vanvett
Hektor vid skeppen behåller alltjämt och ej gifvit tillbaka.
Lemna då liket ut och tag lösen emot för den döde!»

Henne svarade då snabbfotade hjälten Achilles:

»Väl. Den som bringar mig lösen, må ock bortföra den döde, efter Olympiern själf allvarligen detta befaller.»

Sålunda talade där den gudomliga modern och sonen många bevingade ord med hvarandra i kretsen af skeppen. Men till det heliga Ilion Zeus afskickade Iris:

»Skynda dig, hurtiga Iris, åstad ifrån höga Olympen, bringa till ilion neder mitt bud till Priamos drotten, att han skall fara att lösa sin son till achajiska skeppen, bringande skänker med till Achules, som värma hans hjätta. Ensam han fare och följes ej åt af en annan bland troer, utom en äldre härold allén, som kan köra den stora fyrhjulsvagnen med mulorna för och frakta tillbaka hem till staden den döde, som föll för Peliden Achules. Ej må han ängsla sin själ med en tanke på död eller fara; sådan ledsagare honom jag ger, ty af Argusförgörarn följas han skall på sin färd, tills fram till Achules han länder. Men sedan Hermes har fört honom in till Achules i tältet, denne då både skall skona hans lif och det skydda mot andra: han är ju hvarken förryckt eller hufvfudlös eller niding, utan han redligt och huldt skall en hjälpbegärande skona.»

Sade. Då ilade bort vindfotade Iris med budet, lände till Priamos' borg och mötte där jämmer och verop. Inne på gården i krets kring fadern sönerna sutto, vätande städse med tårar sin dräkt, och den gamle i midten inhöljd låg i sin mantel på jord, och i myckenhet smutsen fastnat på åldrige konungen rundt kring hals och kring hufvud, hvilken hans händer rört upp, då han vältrade sig i sin ångest. Inne i huset sig jämrade högt sonhustrur och döttrar, kommande alla de tappra ihåg, som lågo nu döda,

sedan de mistat sitt lif för achaiernas mordiska händer.
Trädde då budbärrarinnan från Zeus till drotten och talte
sakta med hviskande röst, och han genomfors af en darning:

»Fatta dig, Priamos, Dardanos' son, och var icke förfärad !
Sannerligen, ej kommen jag är för att båda dig ofärd,
utan dig menande väl; du må veta, att Zeus har mig skickat,
hvilken, så fjärran han är, dig af hjärtat beskyddar och ömkar.
Nu är Olympierns bud, att du återlöser din Hektor,
bringande skänker hän till Achules, som värma hans hjärta.
Ensam du fare, och följ dig ej någon annan bland troer
utom en äldre härold allén, som kan köra den stora
fyrhjulsvagnen med mulorna för och frakta tillbaka
hem till staden den döde, som föll för Peliden Achules.
Ej må du ängsla din själ med en tanke på död eller fara.
sådan ledsagare gifver han dig, ty af Argusförgörarn
följas du skall på din färd, tills fram till Achilles du länder.
Men sedan Hermes ledsagat dig in till Achilles i tältet,
denne då hade skall skona ditt lif och det skydda mot andra;
han är ju hvarken förryckt eller hufvudlös eller niding,
utan han redligt och huldt skall en hjälpbegärande skona.»

Så hon sade och ilade bort, snabbfotade Iris.

Drotten befallde då sönerna strax att göra i ordning
fyrhjulsvagnen med mulornas spann och att binda en vagnskorg
ofvanpå denna; men själf gick han ner i den doftande kammarn,
rymlig, af ceder byggd, som förvarade många klenoder,
kallade Hekabe dit och talade så till sin drottning:

»Arma, från Zeus har till mig en Olympier kommit med budskap,

att jag skall fara att lösa min son till achajiska skeppen,
bringande skänker med till Achilles, som värma hans hjärta.

Därför så säg mig, välan, hvad du menar härom i ditt hjärta;
ty af min egen längtan och håg jag lif ligen manas
att mig begifva till skeppen och in i achaiernas läger.»
Sagdt; men i jämmer brast ut hans maka och svarade honom:

»Ve mig, hvar är ditt förstånd, för hvilket du förr var så prisad
både bland främmande folk och bland dem, som lyda din spira?
Hur kan du vilja gå ensam åstad till achajiska skeppen
inför den mannens blick, som för dig så många och tappra
söner har dödat? I sanning, af järn måtte vara ditt hjärta.
Får han dig blott i sitt våld och skådar dig inför sitt öga,
denne så lömske och blodige man, skall han ingen försköning,
ingen försynthet visa mot dig. Nej, må fjärran vi gråta,
sittande här i vårt hus; och åt Hektor det mäktiga ödet
spunnit väl in i hans lefnadstråd, när jag själf honom födde,
att bli för ströfvande hundar ett rof, från föräldrarna fjärran,
hos den förfärlige man, hvars lefver jag vunnade äta,
bitande djupt med min tand, för att vedergällning på honom
få för min älskade son. Ty han föll ej som en af de fege,
nej, utan hållande stånd för att troer och troiskor fagra
manligen värja, och tänkande ej på att fly eller bäfva.»

Svarade Priamos då, den gudalikhande gamle:

Håll mig ej kvar, som vill gå, och låt bli att själf här i huset
vara en olycksfågel för mig; du kan ej mig beveka.
Ja, om en annan mig manat härtill, en af dem, som på jorden
offerskådare äro och spå eller tjäna som präster,
kunde vi tala om svek och dess mera oss hålla tillbaka.
Nu, då gudinnan jag själf både hörde och såg med mitt öga,
går jag; förgäfves hon talat ej har. Och är det mitt öde
att få vid skeppen min död af de kopparklädde achaiier,
gärna jag lida det skall, ja må genast mig döda Achules,

sedan i famnen jag slutit min son och med tårar mig mättat.»

Sade. och kistornas prydliga lock han öppnade skyndsamt,
tog ur dessa så tolf de underskönaste slöjor,
vidare mantlar tolf och täcken ej färre i antal;
kappor de skönaste tolf och tröjor ej färre i antal;
tog så tio talenter i guld, som han vägde på vågen,
två trefötter med skinande glans och tvänne par kittlar
jämte en präktig pokal, en klenod, som thrakerna honom
gifvit, då dit i beskickning han kom; han icke ens denna
sparade på i sitt hus, den gamle, ty hela hans åtrå
var nu att återlösa sin son. Men ur pelarehallen
dref han de samlade troerna ut med smädliga skymford:

»Bort, ert eländiga, nedriga pack! Han I kanske ej själfva
hemma tillräckligt med sorg, efter mig I kommen och plagen?
Är det kanhända ej nog med de sorger Kroniden mig sände?
Död är min käckaste son, och I kommen att märka det själfva,
ty långt lättare skolen I nu för achaiernas kämpar
blifva att dräpa, då Hektor är död. Men jag, o må aldrig
staden förhärjad och störtad i grus jag se för mitt öga,
utan mig unnas förut att i Hades' boningar nedgå!»

Sade och föste dem ut med sin staf, och för hetsige gubben
svärmen tillbaka sig drog, och på sönerna häftigt han ropte,
både på Paris och Helenos först och på Agathon sköne
och på Antifonos, Pammon, Hippothoos, modige Dios
och på Deifobos sist och Podites, väldig i härscri,
och i bestraffande ord mot de nio åldringen utfor:

»Skyndon er, usla och skamliga barn! Ack lagen I döda
alla ihop vid achaiernas skepp i stället för Hektor!

Ack jag eländige man, som de tappraste söner af alla
födde i troernas land och ser ingen lemnad utaf dem!
Mestor, de evige lik, och Troilos, hurtig på stridsvagn,
ändtligen Hektor, som var som en gud bland jordiske män
och af en människa tycktes ej född, men förr af en gudom,
dessa har Ares förgjort, men de ynkliga alla mig lemnats
ljugare, gyckelmakare blott och hjältar i ringdans,
tappra att plundra på getter och får sina fattiga landsmän.
Viljen I laga mig vagnen på stund i ordning och allting
packa där in, som skall med, så att snart jag kan vara på vägen!»

Sagdt; och vid fadrens bannande ord betagna af skrämsel,
lyfte de ner af sitt ställ lättrullande mulåsnevagnen,
' vacker och glänsande ny, och bundo på denna en vagnskorg,
togo af spiken så ner mulåsnornas ok utaf buxbom,
präktigt med nödiga ringar försedt och med knapp uppå midten,
togo med oket jämväl dess moalniga okrem,
gjorde så oket fast på den skönpolerade vagnsstång,
framme i ändan däraf, och fastade ringen om sprinten;
remmen de lindade se'n tre gånger från hvarder a sidan
upp om knappen och neder igen om stången och knöto.
Därpå de buro ur kammaren ut och på glänsande vagnen
lastade omsorgsfullt den omätliga lösen för Hektor;
spände så mulorna för, starkhofvade, vana vid selen,
hvilka åt Priamos Myserna skänkt till en lysande gåfva.
Hästarna spände de se'n åt Priamos för, som den gamle
underhöll för sitt eget behof vid polerade krubbor.

Sålunda läto där spänna nu för i det höga palatset
Priamos själf och hans häroidsman, de förståndige gamle.
Trädde då till dem Hekabe fram, i sitt hjärta bedröfvad,
och i sin högra hand hon en gyllene bägare hade,

bräddad med ljufvaste vin, till ett offer, förrn färden begynte,
steg framför hästarna fram och talade sedan och sade:

»Här, tag bågarn och offra åt Zeus Allfader af vinet!
Bed att få komma till hemmet igen ifrån fiendemännen,
efter till skeppen dig manar din håg, fast mig det ej likar.
Bed dess varmare du då till Zeus, svartskyade Dundram,
Idas gud, som ser ned öfver hela det troiska landet;
bed att han skickar sin örn, sitt ilande bud, som bland fåglar
honom den käraste är och den starkaste också af alla,
neder till höger åt dig, att du själf kan den se med ditt öga
och i förtröstan på tecknet gå hän till danaiska skeppen.
Men därest ej vidtskådaren Zeus vill dig sända sitt vingbud,
ej vill åtminstone jag då råda dig alls eller mana
att gå åstad till argivemas skepp, fast du ifrigt det åtrår.»

Gaf då sin drottning till svar den gudalikhande drotten:
»Älskade hustru, jag denna din hön förvisso ej afslår.
Godt är att händerna lyfta till Zeus för att söka hans misskund.»

Sade den åldrige drott och befallde en fataburstärna
att honom händerna strax med renaste vatten begjuta,
och hon steg fram och i händerna bar både kanna och bäcken.
När han sig tvagit, han bågaren tog af sin älskade maka,
trädde så midt uppå gården fram och bad under vinstänk,
medan mot himlen han såg, och höjde sin stämma och talte:
»Store och prisade Zeus, Allfader, som härskar från Ida!
Låt i Achilles' tält mig barmhärtighet finna och ynnest;
skicka du äfven din örn, ditt ilande bud, som bland fåglar
dig den käraste är och den starkaste också af alla,
neder till höger åt mig, att jag själf kan den se med mitt öga
och i förtröstan på tecknet gå hän till danaiska skeppen!»

Bedjande talte han så. Honom hörde den vise Kronion.
Strax han sände en örn, den betydelsefullaste fågel,
mörkbefjädrade jägarn, som ock för den spräcklige kallas.
Sådan som vidden är på den väl tillreglade dörren,
som för till skattekammaren in hos den mäktige rike,
likadan vidden var på hvardera vingen hos örnen,
som nu till höger flög fram öfver staden. Alla då gladdes
öfver så lycklig syn och kände sig varma om hjärtat.
Åldrige drotten med ifver steg upp på den glänsande vagnen,
körde igenom den ljudande hall och ut genom porten.
Mulorna trafvade främst med sin fyrahjuliga lastvagn,
körda med säker hand af Idaios, och Priamos' hästar
följde bakefter, och åldringen själf med piskan dem pådref
ned genom staden i hast, medan samtliga fränderna följde,
klagande jämmerfullt, som om döden han fore till mötes.
Men när de kört genom gatorna ner och kommo på slätten,
vände till Ilion åter då hem hans söner och magar,
och de nu ensamma rullade fram öfver slätten, men färden
såg vidtskådaren Zeus och af ömkan betogs med den gamle.
Strax han vände sitt ord till Hermes, den älskade sonen:

»Hermes, ty du framför andra ju har till din käraste syssla
att stå de dödlige bi, och du bönhör huldt, hvem du tycker:
skynda då också att Priamos hän till achajiska skeppen
föra nu obemärkt, så att ingen af alla danaer
ser eller märker hans färd, innan fram till Achilles han länder.»

Sade, och lydde då strax budbringaren Argusförgörarn,
och i en hast han på fötterna nu de ovanskliga, sköna
gyllne sandalerna band, af hvilka han sväfvande bäres
lätt som en vindfläkt fram öfver haf och oändliga jorden;

fattade sedan sin staf, med hvilken han söfver de mänskors
ögon, han vill, och andra igen uppväcker ur sömnen.
Flög nu med denna i hand den kraftige Argusförgörarn.
Snart Hellesponton han nått och troernas bördiga rike
och där vandrade fram, lik en konungason till gestalten,
med nyspirande skägg, uti människans skönaste ålder.

Sedan de farit förbi vid kung Hos' väldiga grafhög,
höllo de körande in sina mulor och hästar vid floden
för att dem vattna, då skymningen re'n sig bredde på jorden.
Då fick härolden öga med ens på den vandrande Hennes
nära intill, och till Priamos strax han talte och sade:
»Dardanosättling, gif akt, ty aktsamhet nu är af nöden!
Där jag varsnar en man, och jag fruktar, med oss är det ute.
Låt oss med hästarna fly härifrån eller också med böner
nalkas till mannen och famna hans knän, om han vill sig förbarma.»

Sade; men åldringens själ blef förvirrad, och häftigt han skälfde,
håren sig reste af isande skräck på hans bräckliga lemmar,
och som bedöfvad han stod; men Lyckobringaren milde
trädde då själfmant fram, tog den gamle i handen och frågte:
»Fader, hvart ämnar du köra åstad med mulor och hästar
midt i ambrosiska natten, när andra människor sofva?
Var du då alls icke rädd för de modiga män af Achaia,
som så fientliga dock och förbittrade är o här nära?
Såge dig någon af dem i den mörka och ilande natten
köra så kosteligt gods, hur skulle dig då bli till sinnes?
Själf är du längre ej ung, och till åren är han, som dig följer,
om det behöfves att visa tillbaks något kränkande angrepp.
Jag skall ej göra dig ringaste ondt, utan hellre mot andra
vill jag dig vära till skydd, ty du tyckes mig likna min fader.»

Svarade Priamos då, den gudaliknande gamle:

»Ja, det förhåller sig kanske nog så, min son, som du säger.

Ännu sin hand öfver mig dock någon af gudarne håller,
som i en lycklig stund mig sände till mötes en sådan
följeslagare god, i våxt och i fägring ett under
och af så vettigt förstånd. Af sälla föräldrar du föddes.»

Honom svarade då budbringaren Argusförgörarn:

»Ja, du har alldeles rätt uti allt hvad du sade, o gamle.

Men välan, mig detta nu säg och berätta uppriktigt:
fraktar du bort någonstans dina många och sköna klenoder
fjärran till främmande folk för att få dem förvarade säkert,
eller lemne'n I samtliga re'n det heliga Troja,
gripna af fruktan med skäl, då din son, den ypperste kämpen,
ligger nu fallen, som sviktade ej mot achaier i striden?

Svarade Priamos då, den gudaliknande gamle:

»Bäste, men hvem är väl du, och hvilka föräldrarna dina,
du som talar så skönt om min sons olyckliga öde?»

Honom svarade då budbringaren Argusförgörarn:

»Gamle, du pröfva mig vill, och därför du frågar om Hektor.

Honom med egna ögon jag sett mångfaldiga gånger
uti den mannafrejdande strid och jämväl, då till skeppen
hjälten argiverna dref och med eggade kopparen nedhögg.

Vi med beundran då skådade på, ty Achilles oss tillät
ej att i striden gå med, i sin häftiga harm mot Atriden.

En af hans svenner är jag — och på samma fartyg jag hitkom —,
af Myrmidonernas stam, och min fader heter Polyktor.

Rik är min fader på gods, och som du är han redan en åldring;

söner sex har därhemma han kvar, och jag är den sjunde;

lotten ibland oss träffade mig att gå med ut i kriget.

Nu gick på slätten jag ut ifrån skeppen, ty tidigt i morgon,

rycka kring staden till strids de hurtiga män af Achaia.
ty dem förtryter att ligga här still, och achaiernas drottare
äro ej längre i stånd deras brinnande ifver att hejda.»

Svarade Priamos då, den gudaliknande gamle:

»Efter du är, som du säger, en sven hos Peliden Achilles,
o så berätta mig då, och utan att något fördölja:
finnes min son där vid skeppen ännu, eller manne Achilles
redan har styckat hans kropp och den kastat för hundarna sina?»

Honom svarade då budbringaren Argusf örgörarn:

»Gamle, ej äten han är af hundar ännu eller fåglar,
nej, vid Achilles' höfdingaskepp han utanför tältet
liggande är som förut, och tolfte dagen han redan
ligger där utan att alls är förmultnad hans kropp och ej heller
gnagen af maskar, som eljest ju jämt de fallne förtära.
Visst omkring vännens hög nu Achilles dagligen släpar
utan försköning hans lik, då gudomlige Eos sig visar,
men kan ej göra det skada; du själf skulle se med förundran,
hur han som daggen frisk där ligger förutan ett blodspår,
utan den ringaste fläck, och hur såren alla sig slutit,
hvilka han fick, då så mången sin lans instötte i honom.

Så om din härlige son sig vårda de salige gudar
till och med efter hans död, ty de älskade honom af hjärtat.»

Sade; men åldringen fylldes af fröjd och svarade honom:

»Ack, mitt barn, ja det båtär förvisst att åt salige gudar
bringa sin skyldiga gärd, ty aldrig min son under lifvet
glömde i huset de evige bort, som bo i Olympen;
därför de mindes ock honom igen och det ännu i döden.
Men välan, tag emot af min hand den här sköna pokalen,

unna mig sedan ditt skydd och följ mig med gudarnes bistånd,
ända tills inne i tältet jag står hos Peliden Achilles.»

Honom svarade då budbringaren Argusförgörarn:

»Gamle, du pröfva mig vill, som är ung, men du ej kan förmå mig
att bak Achilles rygg mottaga af dig någon gåfva,
ty jag af hjärtat är rädd och försynt för att honom beröfva
hvad som är hans, för att ingenting ondt må mig senare drabba.
Dig jag följde dock glad, om ock ända till frejdade Argos,
både på seglande skepp och till lands och ledsagade troget;
ingen sig skulle förgripa på dig af förakt för din ledsven.»

Sade och upp på hans vagn sprang Lyckobringaren milde
och utan töfvan tog piskan i hand och de glänsande tömmar,
och han den yppersta styrka göt in hos hästar och mulor.
Men då till grafven och muren de ländt, som Värnade skeppen,
funno de väktarne sysslade just med att laga sin kvällsvard.
Öfver dem alla göt sömn budbringaren Argusförgörarn,
reglarna sköt han i blinken ifrån och öppnade porten,
förde så Priamos in jämte vagnen med lysande skänker.
Men när de kommo så fram till Pelidens' ståtliga krigstält,
som myrmidonernas folk hade byggt åt befallande drotten, —
furubjälkar de timrat ihop, och ett tak därutöfver
bäddat af ullig vass, som de mejat på sumpiga ängen;
rymlig var gården omkring, som de hade med tätaste pålrad
hägnat åt konungen in, och porten var stängd af en enda
bom af furu; det fordrades tre af de andra achaier
för att den skjuta framför, och tre för att skjuta från porten
väldiga regeln tillbaks, men Achilles den mäktade ensam —:
Lyckobringaren öppnade själf för den gamle då porten,
körde med lysande skänkerna in, som de bragte Peliden,
steg ifrån vagnen så neder på jord och talade sedan:

»Gamle, nu lyssna och vet: jag är en af de himmelske gudar,
Hermes jag är, af min fader åt dig till ledsagare medsänd.
Nu vill jag åter begifva mig bort och ej för Achilles'
ögon träda dit in, ty det otillbörligt ju vore,
att en odödlig gud skulle dödlige gästa så öppet.
Men gå du själf dit in och Achilles famna om knäna,
och vid hans fader besvär och hans fagerlockiga moder,
och vid hans älskade son, att hans hjärta du måtte beveka.»

Sålunda talte och vände igen till den höga Olympen
Hermes, men Priamos hoppade ner ifrån vagnen på marken;
och han Idaios nu lemnade där, som blef kvar för att tillse
hästar och mulor, men åldringen själf gick fram emot tältet,
däri Achilles höll till, Zeusälsklingen. Honom han inne
fann, och på afstånd sutto hans män, och tvänne allenast,
hjälten Automedon blott och Alkimos, telning af Ares,
sysslade kring honom flinkt, ty han nyss hade slutat sin måltid,
sedan han ätit och druckit, och än stod framför honom bordet.
Osedd trädde kung Priamos in och gick fram till Achilles
och sina armar slog om hans knän och kysste hans hårda,
mordiska händer, som hade förgjort så många hans söner.
Som när en man, som föröfvat ett mord i fäderneslandet,
flytt till ett främmande folk och träder, belastad med blodskuld,
in i en rik mans hus, och enhvar honom skådar med häpnad:
likaså häpen Achilles nu blef vid Priamos' anblick,
häpnad de öfriga också betog, och de växlade blickar.
Men nu med bedjande ord till Achilles Priamos talte:

»Kom nu din fader ihåg, du gudalike Achilles!
Gammal som jag han står uppå ålderns bedröfliga tröskel.
Kanske ock han är beträngd af de rundt kringboende folken,

utan att någon han äger till skydd mot våld eller ofärd.
Dock, så länge han spörjer om dig, att ännu du lefver,
gläder han sig i sin själ och dagligen lefver i hoppet
att se sin älskade son från Ilion komma tillbaka.
Jag däremot, huru olyckssäll! Jag de tappreste söner
födde i troernas land och ser ingen lemnad utaf dem.
Femtio söner jag hade, då hit achaierna kommo;
nitton af dessa en enda gemål mig födde till världen,
medan af kvinnorna uti mitt hus voro födda de andra.
Många af dessa ha mistat sitt lif för den stormande Ares,
men den min endaste var, som ock ensam värnade staden,
nyligen fälldes af dig, då han stridde för fäderneslandet,
Hektor! För hans skull kommer jag nu till achajiska skeppen
att honom återköpa från dig för en lösen omätlig.
Haf för de högste försyn, o Achilles, och visa mig miskund !
Tänk på din fader; och ändå är jag långt mera att ömka.
Pröfvat jag har, hvad aldrig på jord någon dödlig har utstått:
hakan på honom, som dödat min son, jag bedjande vidrört.»

Sade och väckte upp längtan till gråt hos Achilles för fadern.
Gubben i armen han tog och sköt honom sakta ifrån sig.
Och under minnenas makt nu den gamle med tanken på Hektor
framför Achilles' fötter sig vred under skärande klagan,
medan Achilles grät för sin älskade fader och stundom
öfver Patroklos, och suckandet ljöd från dem bägge i tältet.
Men när den ädle Achilles sin själ hade mättat af jämmer
och ur hans lemmar och bröst hade vikit det längtande vemod,
sprang ifrån stolen han upp och reste den gamle vid handen,
innerligt rörd af hans hvitnade skägg och hans hvitnade hjässa,
och med bevingade ord han talte till honom och sade:

»Arme, ja lidanden många försann har ditt hjärta fått bära.

Hur fick du mod att gå ensam åstad till achajiska skeppen,
inför den mannens blick, som för dig så många och tappra
söner har dödat? I sanning, af järn måtte vara ditt hjärta.
Men nu välan, sitt på stolen här ner, och låtom bekymren
sjunka till ro i vår själ, så bedröfvade också vi äro.
Ingen båtnad det blifver ju dock af den isande sorgen.
Detta är lotten, som gudar beskärt åt de dödlige arma,
alltid att lefva i kval, medan själfva de känna ej sorgen.
Uppe hos Zeus två kar på tiljorna stånda i hallen,
ett med skadliga gåfvor är fullt och det andra med goda.
Den, som af Ijungaren Zeus dem blandade får vid sin födsel,
råkar på lyckan ibland, men lika så ofta på sorgen;
men den som idel fördärflika får, är dömd att i smäleik
drifvas af frätande hungern omkring på den heliga jorden,
hemlös, aktad ej alls af dödlige män eller gudar.
Så ju åt Peleus visst de odödlige lysande gåfvor
skänkte från födelsens stund, och rikast af människor alla
blef han på skatter och gods och jämväl Myrmidonernas konung,
och till hans brud, fastän dödlig han var, en gudinna de valde;
dock äfven honom de sorger jämväl beskärde, ty aldrig
ättlingar födas han såg i sitt hus till att ärfva sitt rike,
utan en enda son, som tidigt skall dö, och som aldrig
varder hans ålderdoms tröst, ty fjärran från fädernejorden
sitter i Troja jag här, till jämmer för dig och de dina.
Gamle, du också ju, förr var en lycklig man, har man sagt mig.
Uti allt landet från Lesbos' ö, som af Makar bebyggdes,
till Hellespontens oändliga ström och till Frygiens dällder
ingen lär varit på skatter så rik och ingen på söner;
dockv sedan detta elände dig sändts af de himmelske gudar,
är kring din konungastad ej annat än fejder och manfall.
Gif dig till tåls och ej pina din själ med evinnerlig klagan;
intet du vinna ju skall med din jämmer för härlige sonen,

ej honom väcka till lif; förr drabba dig lidanden nya.»

Svarade Priamos då, den gudaliknande gamle:

»Bjud mig ej sitta ännu, Zeusättade drott, medan Hektor ligger på gården kvar utan ans, men skynda att honom ge mig igen, att jag får honom se, och den rikliga lösen tag, som vi bragt! Må du njuta däraf och till fädernejorden lyckligen komma igen, sedan först du förunnat mig arme att få behålla mitt lif och skåda den lysande solen.»

Bister i uppsyn svarade då den snabbe Achilles:

»Plåga mig längre ej, gamle, ty själf jag hyser för afsikt att ge dig Hektor igen, ty från Zeus till mig är med budskap kommen min moder, som lifvet mig gaf, hafsåldringens dotter. Och om dig själf jämväl jag förstår, o Priamos, tydligt, att dig af gudarne någon har fört till achajiska skeppen. Ingen af dödlige män, om också med ynglingakrafter, skulle ha vågat i lägret sig in eller väktarne undgått eller ha skjutit så lätt ifrån porten den mäktiga bommen. Därför låt bli att än mer uppröra mitt plågade hjärta! Kanske jag eljest ej skonar ens dig här i tältet, du gamle, fast du en bedjande är, men mot Zeus' befallningar bryter.»

Så han sade. Den gamle blef rädd och befallningen lydde. Men genom tältets dörr sprang Peliden ut som ett lejon, icke allena, men följd af två sina vapenkamrater, hjälten Automedon främst och Alkimos, hvilka Achilles satte bland vännerna högst näst efter den fallne Patroklos.

jDessa ur oken då spände ifrån både hästar och mulor, förde i tältet så in den gamles bepröfvade härold och honom bjödo en stol och från fyrahjuliga vagnen

lastade sedan utaf den omätliga lösen för Hektor.

Tvänne mantlar de lemnade kvar och den finaste lifrock,
så att Achilles hans lik kunde sända i kläder till hemmet.
Tärnorna kallades ut för att tvätta och smörja den döde,
dock på en afskild plats, så att Priamos honom ej såge,
för att han ej i sin sorg skulle glömma att styra sin vrede,
om han fick sonen se, och Achilles, förbittrad i hjärtat,
slå honom kanske ihjäl och mot Zeus befallningar bryta.
När honom tärnorna tvättat och smort med den glänsande oljan
och hade klädt honom se'n i en prunkande mantel och lifrock,
lyfte Achilles själf honom upp och lade på bädden
och med kamraternas hjälp därefter på glänsande vagnen,
brast så i klagan och ropte vid namn sin älskade stridsbror:

»Vredgas ej, o Patroklos, på mig, ifall du förnimmer,
där du i Hades dväljs, att jag lemnat gudomlige Hektor
nu åt hans fader igen, sedan riklig lösen han gifvit.
Agn jag vill dig af denna ju ock din skälige andel.»

Sade och vände till tältet igen den ädle Achilles,
satte sig där på den prunkande stol, som han nyss hade lemnat,
inne vid innersta väggen, och så till Priamos talte:

»Nu är dig återgifven din son, som du bad mig, o gamle;
bäddad han är på din vagn, och du ser honom tidigt i morgon,
då du kör själf honom hem; men nu må vi tänka på kvällsvard.
Fagerhåriga Niobe själf ju dock tänkte på föda,
fastän hon tolf sina älskade barn sett förgöras i huset,
sex af dem voro döttrar, och sex voro blomstrande söner.
Sönerna fällde af harm med sin silfverbåge Apollo,
döttrarna Artemis sköt, jägarinnan, som fröjdas åt pilar,
därför att Niobe stolt sig med fagerkindade Leto

aktade lika, som två hade födt, då hon själf födt så många;
alltså de syskonen, fastän blott två, dem alla förgjorde.
Liggande blefvo de kvar i sitt blod i dagarna nio,
ingen det fanns att dem jorda, ty Zeus hade folket förstenat,
men på den tionde jordade dem de himmelske gudar.
Ej hon glömde att äta likväl, när hon tröttnat att gråta.
Borta bland klipporna nu uppå Sipylos' ödsliga fjällar,
där man tror nymferna lägga sig ner till sin heliga hvila,
sedan de slutat sin dans omkring Acheloios' flöde,
sörjer hon än öfver gudarnes straff, fastän vorden en stenbild.
Därför låt också nu oss, du vördige gamle, på måltid
tänka. Din älskade son får du senare tid att begråta,
sedan du fört honom hem. Han skall kosta dig ymniga tårar.»

Sade och reste sig fort och en tacka med skinande hvitull
slaktade; svennera flådde den strax och besörjde som öfligt,
skuro så lämpliga skifvor däraf och dem stucko på spetten,
stekte dem omsorgsfullt och drogo dem åter af spetten.
Brödet Automedon tog och det satte i prydliga korgar
rundtorn på bordet fram, och Achilles fördelade köttet.
Därpå de grepo sig an med de väntande, färdiga rätter.
Men när de stillat hade sin lust till att äta och dricka,
Dardanosättlingen Priamos såg med beundran Achilles,
hur han var reslig och skön, ty han liknade gudarne själfva.
Äfven Achilles beundrade högt den dardaniske drotten
vid att förnimma hans tal och hans värdiga ansikte skåda.
Men när de hade sin blick af hvarandras beskådande mättat,
talade först af dem den gudalikhande gamle:
»För mig nu fortast till sängs, du ättling af Zeus, att vi ändtligt
måtte af ljufliga sömnen jämväl hugsvalas på bädden.
Ej mina ögon ännu under ögonlocken sig slutit,
sedan min älskade son för din hand förlorade lifvet,

utan med idelig suckan jag närt min oändliga smärta,
medan i smutsen jag vältrade mig på den hägnade gården.
Nu både föda jag smakat igen och det glödande vinet
hållt genom strupen ner; förut har jag ingenting smakat.»

Sagdt, och Achilles då bjöd sina svenner och tjänande tärnor
sängar att ställa i hallen till reds och att bädda med sköna,
purpurfärgade bolstrar däri och på dessa med filter,
bredande öfver till sist, till att hölja sig, täcken af ylle.
Genast ur tältet de skyndade ut med facklor i handen
och utan dröjsmål bäddade flinkt två sängar i ordning.
Skämtande talade då till Priamos snabbe Achilles:

»Lägg dig därute i hallen till ro, du älskade gamle,
så att ej någon må träffa dig här af achaiernas rådsmän,
hvilka ju komma beständigt till mig, såsom billigt, att rådslå.
Såge dig någon af dem i den mörka och ilande natten,
skulle han säga det strax till männernas drott Agamemnon,
och det ett uppskof kunde då bli med att lemna dig liket.
Men välan, mig detta nu säg och berätta uppriktigt:
säg mig dagarnas tal, som du ämnar till Hektors begrafning,
så skall jag hålla mig själf och mitt folk under tiden från striden.»

Svarade Priamos då, den gudalikhande gamle:

»Om du förunna mig vill att Hektor högtidligen jorda,
gör då, Achilles, så här som jag ber, så betar du mig huldhet.
Själff du ju vet, hur vi spärras nu in, och fjärran från bergen
måste vi hämta oss Ved, och troerna rädas för färden.
Nio dagar vi öfver hans lik ville gråta i huset,
fira begrafning på tionde dag med ett gille för folket
och på den elfte till sist öfver honom kasta upp högen,
men på den tolfte vi kämpa igen, om det måste så vara.»

Honom svarade då snabbfotade hjälten Achilles:

»Detta skall också dig ske, som du vill, o Priamos gamle;
krigandet hejda jag skall under hela den tid, som du önskar.»

Sagdt, och på åldringen mildt om hans högra hand invid leden
tog han och tryckte ett tag, för att icke han alls skulle frukta.

Sålunda lade sig nu därute i hallen till hvila
Priamos själf och hans häroldsman, de förståndige gamle,
medan Achilles själf längst inne i präktiga tältet
sof och hos honom i bädd steg fagerkindad Briséis.

Alla de öfriga nu, både kämpar och himmelske gudar,
natten igenom sofvo, försänkta i blidaste slummer.
Hermes allena, välsignelsens gud, ej lyckte sitt öga,
utan han grubblade på, hur han skulle tillbaka från skeppen
hjälpa kung Priamos hem, så att väktarne icke det märkte.
Ändtligt till konungens hufvudgård han trädde och talte:
»Gamle, på faran du tänker visst ej, då du ännu så stilla
sofver bland fiendemän, emedan Achilles dig skonat.
Älskade sonen du nyss löst igen och har mycket betalat;
trefaldt större en lösen för dig, som är lefvande ännu,
finge dock gäldas förvisst af de söner, som hemma du lemnat,
om Agamemnon dig varsnade här och de andra achaier.»

Så han sade. Den gamle blef rädd och väckte sin härold.
Hermes spände för vagnarna fort deras hästar och mulor,
körde så själf genom lägret i hast, och ingen dem märkte.

Men när de kommo till vadet, som är i den hvirflande
Xanthos,floden, som rinner så skönt och af Zeus den odödlige föddes,

Hennes då vände tillbaka igen till den höga Olympen.
Vidit öfver jorden sitt sken spred saffranslöjade Eos,
medan till staden de hästarnas spann under jämmer och verop
körde och liket iaf mulorna drogs. Ej någon dem märkte
hvarken af troernas män eller fagerslöjade kvinnor
före Cassandra, så skön som den gyllene kärleksgudinnan.
Stigen på Pergamos upp, urskilde hon älskade fadern,
där uppå vagnen han stod, och stadshärolden tillika
samt uppå mulornas vagn sin dödade broder på båren.
Då bröt i jämmer hon ut och ropade hän öfver staden:

»Kommen, I troiska kvinnor och män, för att Hektor få skåda,
kommen, så visst som I gladden er förr, då han vände från
striden lefvande hem! Ty i honom sin fröjd hade staden och folket.»

Sade, och ingen, det vare sig man eller kvinna, i staden
stannade kvar, ty en sorg, som var outhärdlig, de kände.
Utanför porten ej långt de nu Priamos mötte med Hektor.
Främst ibland skaran hans älskade vif och hans vördade moder
sleto sitt hår och sig störtade fram mot den rullande vagnen
och vid hans hufvud rörde, och rundt stod mängden i tårar.
Sålunda dagen igenom de visst, tills solen gått neder,
skulle ha gråtit och sörjt öfver Hektor där utanför porten,
om ifrån vagnen ej åldringen snart hade talat till folket:

»Plats, så att mulorna slippa förbi! Det ståndar er sedan
fritt att er mätta af gråt, när jag fört honom hem till palatset.»

Så han sade; då trädde de strax åt sidan för vagnen.
Men när de hade med Hektor kört in i den ståtliga borgen,
lades han ner på den skönaste säng, och de ställde vid sidan
skalder, som började först att den hädansomnades dräpa

sjunga med sörjande ord, medan kvinnorna suckade rundtorn.

Därpå i klagan först hvitarmad Andromache utbröt,
famnande hufvudet om på hjälteförödaren Hektor:

»O min make, så ung du förgicks, och mig som en änka
lemnar du kvar i ditt hus, och en jollrande pilt är allenast
sonen, som du och jag, vi olycksaliga, födde.

Ej lär han hinna till ynglingaår, ty förut skall från höjden
Ilion störtas, då fallen är du, som försvarat dess murar
och har beskärmat dess jollrande barn och dess tuktiga makar.
Snart skola dessa nu föras åstad på de hålkade skeppen,
och bland de andra ock jag; men du, mitt barn, skall din moder
antingen följa till främmande land och där hos en omild
herre få nesligen slita som träl; eller skall en achaier
gripa din arm och till jämmerlig död dig slunga från tornet,
vredgad, jag tänker, för det, att hans broder blef dödad af Hektor
eller hans son eller fader, ty många achaier i sanning
föllu för Hektors hand och tvungos att bita i gräset;
ej var han nämligen blid i den grufliga striden, din fader.
Därför begråtes han ock af människor alla i staden,
och utsäglich sorg har du vållat föräldrarna dina,
Hektor, men ingen som jag skall lida och sörja beständigt.
Ty du i döden ej sträckte mot mig dina armar från bädden
eller mig sade ett tröstande ord, som jag kunde få minnas
dagar och nätter i hela mitt lif, medan tårarna runne.»

Gråtande talte hon så, och kvinnorna suckade rundtorn.

Men därefter bland dem ljöd Hekabes skärande klagan:

»Hektor, o du, som den käraste var för mitt hjärta af barnen!
Älskad förvisso du var af de evige, medan du lefde,
därför om dig de sig vårdade ock, när du drabbats af döden.
Ty mina öfriga söner, så snart som den snabbe Achilles
någon tog fången, dem sålde han bort öfver ödsliga hafvet,

än till Samos och Imbros och än till det töckniga Lemnos,
men när på dig han lifvet förgjort med sin eggade glafven,
ofta helt visst han dig släpade rundt kring sin dyre Patroklos'
graf, som föll för din hand — men väckte ej vännen till lifvet;
nu dock som daggen frisk du hvilar i fädernehuset,
oförvandlad, lik en, den Apollo nalkades plötsligt
och med en smärtlös pil från sin silfverbåge förgjorde.»

Gråtande talte hon så och väckte den bittraste jämmer.
Men som den tredje nu Helena ock begynte sin klagan:
»Hektor, o du, som långt kärast mig var bland svågarna alla —

ack, ty förmäld jag ju är med den gudalikhande Paris,
hvilken till Troja mig fört — o hade jag förr gått förlorad! —
Redan ju tjugonde året det är, som för mig nu förrinner,
sedan jag hemifrån flytt och är borta från fäderneslandet;
aldrig jag dock af din mun hört ett hårdt eller sårande tilltal.
Ja, när i huset det händt, att en svägerska eller en svåger
bannor mig gett, eller en af de fagerslöjade fränkor
eller min svärmor — Priamos jämt var mild som en fader —,
trädde du medlande fram och visste dem hålla tillbaka
med din huldsalighet blid och de vinnande ord, som du talte.
Därför jag arma nu dig och mig själf med detsamma begråter,
kvald i min själ, ty jag äger ej vän eller tröstare mera
rundtorn i troernas land, utan alla mig skåda med afsky.»

Så hon talte och grät, och suckande rundtorn stod mängden.
Därpå till folket igen den åldrige Priamos talte:
»Troer, nu hämta till staden in ved, och för listiga bakhåll
frukten ej alls från argivernas folk, ty Peliden Achilles
lofvade själf, då han släppte mig hem från de beckade skeppen
att ej bekriga oss förr, än den tolfte morgonen randas.»

Sade, och troernas män för vagnarna oxar och mulor
spände och sedan med hast sig samlade utanför staden.
Nio dagar å rad de körde hem bränsle i massa;
men när på tionde dagen gick upp den lysande Eos,
buro den dristige Hektor de ut under strömmande tårar,
lyftade öfverst på bålet hans lik och tände med elden.
Men när i gryningen sken den rosenfingrade Eos,
samlades folket igen kring den frejdade höfdingens dödsbål,
och när de kommit tillstädes och alla församlade voro,
släckte de först med glimmande vin det rykande bålet
rundt omkring öfverallt, dit mäktiga lågorna hunnit.
Därpå de hvitnade benen hans stridskamrater och bröder
samlade sörjande hop, medan tårar på kinderna runno;
togo därefter och lade dem ner i ett glänsande guldskrin,
sedan de lindat dem in i purpurfärgade slöjor;
sänkte så skrinet neder att stå i grafvens fördjupning
och det betäckte med stora och tätt hopfogade stenar.
Högen kastades upp, medan rundtorn spejare sutto,
för att achaierna ej skulle stormande komma i förtid.
Dock, när högen var rest, de vände tillbaka och mangrant
sutto därefter till bords vid det stora och lysande gillet
uppe i slottet hos Priamos själf, Zeusättade drotten.

Sålunda staddes till graf den hästomtumlande Hektor.

INNEHÅLL:

Första Sången.

Apolloprästen Chryses kommer till achaiernas skeppsläger
för att friköpa sin tillfångatagna dotter Chryseis, men afvisas med

hån af Agamemnon. Han nedkallar sedan Apollos hämnd öfver achaierna, och de drabbas af pest. Achilles sammankallar då hären till ting, siaren Kalchas upplyser där om pestens orsak, och Achilles uppmanar Agamemnom att frigifva ungmön. Denne bifaller detta efter en häftig tvist, men tager som ersättning den sköna Briseis ifrån Achilles. I sin vrede anropar denne sin moder, hafsgudinnan Thetis, om hjälp, och på hennes bön lofvar Zeus att gifva troerna seger, ända tills hennes son fått upprättelse. Missämja i Olympen, bilagd af Hefaistos.

Andra Sången.

Zeus uppmanar genom en dröm Agamemnon att föra achaierna till strids. Drotten sammankallar dem till ting och föreslår där — icke på allvar, men blott för att pröfva stämningen — att man nu skall segla hem ifrån kriget. Men förslaget vinner allmänt bifall, och achaierna rusa ner till stranden och börja att hala skeppen i sjön. Ulysses hejdar dem dock, och tinget fortsattes, därvid Ulysses, sedan han nedtystat och tuktat uppvigglaren Thersites, återväcker härens mod och stridslystnad, kraftigt biträdd af åldringen Nestor. Hela hären rycker ut på slagfältet. Nu följer den s. k. »skeppskatalogen», en förteckning på achaiernas och troernas krigsmakt. Achaiernas skepp äro 1186, de själfva enligt olika beräkning 120,000—140,000 man; troerna med bundsförvanter 50,000 man (enligt VIII 563—564.)

Tredje Sången.

Härarna rycka emot hvarandra. Paris (Alexandros) erbjuder sig till envig mot Menelaos om Helena och alla hennes skatter, och härom skall nu edsfördrag ingås mellan de under tiden hvilande härarna. Helena utpekar och namngifver uppifrån Skajiska portens krön för Priamos och hans åldriga följesmän achaiernas drottare nere på slätten. Priamos hämtas ut till härarna för att sluta fördraget. Tvekampen går illa för Paris, men af Afrodite räddas han undan hem till sin kammare, dit hon strax hämtar Helena.

Fjärde Sången.

Gudarne besluta Ilions fall. Athene öfvertalar hjälten Pandaros att skjuta en pil på Menelaos. Därmed är det nyss ingångna fördraget kränkt och om intet, och striden måste börja igen. Medan Menelaos läkes af Machaon, rycka troerna an, achaierna fatta sina vapen och ordna sig, och Agamemnon som öfverste drotten håller skyndsamt härmönstring ibland dem. Därefter blodig strid.

Femte Sången.

Eldad af Athene, fäller Diomedes många fiender, såras med en pil af Pandaros, men dödar denne; sårar Aeneas och äfven hans moder, Afrodite, då hon vill bära sonen ur striden. Gudinnan flyr upp till Olympen, men Apollo räddar Aeneas undan till sitt tempel uppe på Pergamos i Troja, där han fort läkes och sedan vänder tillbaka till striden. Apollo eggar Ares till troernas hjälp, och achaierna måste under ett väldigt manfall å ömse sidor draga sig tillbaka för Hektors och Ares' förenade våld. Nu skynda Hera och Athene från Olympen till achaiernas hjälp; Athene stiger upp till Diomedes på hans vagn och hjälper honom att såra Ares, som då med ett förfärligt jammerskri och svept i mörka skyar far till väders till Olympen och beklagar sig för Zeus, sin fader. Denne snäser dock af honom strängt, men låter läka hans sår.

Sjätte Sången.

Achaierna få igen öfverhand, hvarför Hektor på uppmaning af sin broder, siaren Helenos skyndar in till Troja för att bedja sin moder Hekabe att jämte stadens förnämsta fruar gå upp i Athenes tempel och anropa gudinnan om hjälp mot den förfärlige Diomedes. De göra så, men bönhöras ej. Emellertid ha ute i striden Lykiens drott Glaukos och Diomedes mötts och igenkänt hvarandra som fädernegästväänner; de förnya vänskapen med handslag och byta

rustningar. — Hektor uppsöker Paris i hans hus och manar honom till striden; han går sedan till sitt eget hus, träffar icke Andromache hemma, men möter henne, åtföljd af en tärna med deras spåde son Astyanax, i närheten af Skajiska porten. Efter en stunds hjärtligt och vemodfullt samtal återvänder Hektor till striden, åtföljd af Paris.

Sjunde Sången.

Hektor utmanar till envig hvem af achaierna som har lust. Nio hjältar äro villiga, det drages lott, och lotten faller på Ajas, Telamons son, som segerviss träder fram mot Hektor. Under deras kamp faller dock mörkret på, och de skiljas åt af härolderna, och utbyta därvid skänker. Nestor yrkar sedan i drottarnes råd på att de stupade begravas och att lägret befästes med en mur med graf därutanför. Äfven troerna önska nu stillestånd, och bägge folken jorda sina döda. Achaierna befästa sitt läger, till harm för Poseidon, som fruktar, att hans forna murbygge kring Troja skall bli öfverglänst och glömdt. Under natten olycksbådande åska från Zeus.

Åttonde Sången.

Zeus förbjuder gudarne att alls deltaga i kriget. Själf drager han till Ida och sätter sig där på toppen Gargaron och blickar ner på troernas stad och achajiska skeppen. På morgonen börjar striden därefter igen, sedan bägge härarna ryckt ut på fältet. Den väger i början jämn, men vid middagstiden afväger Zeus på sin gyllene våg bägge härarnes öde, och det till förmån för troerna. Med en tordönsskräll slungar han blixten midt i achaiernas här, hvarvid de förskräckta trängas tillbaka inom grafven. De göra väl sedan en framstöt, men då Zeus ytterligare eggjar troerna, trängas de åter in bakom grafven och pålarna. Hera och Athene ila på Heras vagn till deras hjälp, men hejdas på vägen af Iris på Zeus befallning och förvisas tillbaka till Olympen. Hektor och de segerrika troerna tillbringa natten ute på slätten.

Nionde Sången.

I achaiernas läger härskar om kvällen stor ängslan, och Agamemnon råder till att fly hem på skeppen, men Diomedes och Nestor motsätta sig. Fältvakter utsändas till grafven. Nestor råder Agamemnon att försona sig med Achilles. Agamemnon är villig därtill och lofvar lysande gåfvor i försoningsgård. Ulysses, Ajas och Foinix, hvilken varit för Achilles som en fosterfader, sändas strax till hjälten, men denne är obeveklig och hotar att hemsegla nästa morgon. Bland achaierna blir allmän förstämning, då hans svar berättas af sändemännen; men Diomedes ger uttryck åt sitt trotsiga mod och manar dem till att äta kvällsvard och gå till hvila för att nästa morgon kunna manligen bekämpa fienden.

Tionde Sången.

Natten blir sömnlös för både Agamemnon och Menelaos, som därför bägge stiga upp, träffa hvarandra och väcka de öfriga drottarna. Diomedes och Ulysses åtaga sig att utspeja de på slätten lägrade troerna. På sin nattliga vandring ertappa de en troisk spejare vid namn Dolon, utfråga honom noga och döda honom sedan. Efter hans lemnade anvisning finna de därpå de nyanlände thrakernas lägerplats, där alla af trötthet ligga djupt sofvande. De mörda nu konungen själf, Rhesos, och tolf andra kämpar samt återvända till skeppen med Rhesos' härliga hästar som byte.

Elfte Sången.

I gryningen rustar sig Agamemnon, för hären öfver grafven ut till striden och utmärker sig i denna synnerligen. Vid middagstiden ha achaierna öfverhand, och Hektor får då af Zeus befallning att hålla sig själf tillbaka från striden, tills Agamemnon blifvit sårad. Men därefter bryter han åter fram, troerna få igen öfverhand, och bland achaiernas ypperste såras nu Ulysses, Diomedes, Machaon

och Eurypylos. Nestor för Machaon till sitt tält för att sköta hans sår.

Tolfte Sången.

Achaierna draga sig åter tillbaka inom muren. Troerna rycka fram till storms i fem af delningar, och längs hela muren upplammar den häftigaste strid. Hektor låter icke skrämman sig tillbaka af ett olycksbådande järtecken, utan föraktar det. Jämte honom utmärka sig i synnerhet Lykiens tappre samkonungar, Glaukos och Sarpedon; Glaukos såras, men Sarpedon rifver med ett ryck ner en lång räckta af murens bröstvärn, så att den blottas upptill. Därpå spränger Hektor omsider med en jättestor sten en af portarna, troerna bryta in öfver muren och igenom porten, och achaierna fly ner till skeppen.

Trettonde Sången.

Striden flyttas nu intill skeppen. Poseidon begifver sig dit och uppmuntrar achaierna i skepnad af Kalchas. De bägge Ajanterna, Idomeneus och Meriones, utmärka sig i synnerhet. Troerna draga sig slutligen något tillbaka, men Hektor samlar dem och för dem åter mot fienden. Häftig kamp.

Fjortonde Sången.

Nestor, som sitter vid bågaren i sitt tält jämte den sårade Machaon, går vid det växande larmet ut för att få reda på dess orsak. Han träffar då Agamemnon, Diomedes och Ulysses, som, fastän sårade, komma till striden för att se på och uppmuntra folket. Agamemnon är klenmodig och föreslår, att achaierna skola hemligen fly sin väg om natten. De andra motsätta sig, och Poseidon uppmuntrar honom. Hera lånar Afrodites bälte och beger sig till Zeus på Ida samt lockar honom till älskog och sömn, för att Poseidon må kunna ostörtdt hjälpa achaierna. Hektor träffas af Ajas med en sten och bäres ur striden. Troerna fly.

Femtonde Sången.

Zeus vaknar och hotar Hera strängt samt sänder henne till Olympen efter Iris och Apollo. Iris skickar han ner till Poseidon med befallning att lemna slaget, och Apollo till Hektors hjälp. Hektor återställes, och achaierna måste sedan vika bakom främsta raden af skeppen. Endast Ajas, Telamons son, vill ej lemna dem, utan går där från däck till däck med ett långt skepps-spjut och dödar hvar troer, som nalkas med en eldbrand för att bränna dem.

Sextonde Sången.

Achilles lånar Patroklos sin rustning och skickar honom med myrmidonerna ut till skeppens försvar, men beder honom att sedan vända om och icke förfölja fienden inemot Ilion. De anlända i sista stund, ty Ajas har omsider blifvit öfverväldigad, och ett skepp står redan i brand. Troerna fördrivas, och elden släcket. Patroklos dödar Sarpedon. Glömsk af Achilles' maning, framrycker han ända till stadsmuren och försöker springa upp på den. Där hejdas han dock af Apollo, som sedan bedöfvar honom med ett slag af sin hand och afväpnar honom, hvarpå han såras af Euforbos och dödas af Hektor.

Sjuttonde Sången.

Häftig och långvarig kamp om Patroklos' lik. Euforbos, som först sårat honom, vill tilltvinga sig hans rustning, men dödas af Menelaos. Menelaos måste dock vika för Hektor, som afkläder Patroklos rustningen och själf påtager dessa Achilles lysande vapen. Antilochos sändes med bud till Achilles. Ajas, Idomeneus och Meriones skynda bland andra achaiska hjältar till Patroklos' försvar, och efter många växlingar i kampen bäres denne slutligen, naken och plundrad på rustningen, af Menelaos och Meriones på axlarna ner emot skeppen, medan de bägge Ajanterna bakom afvärja de påstormande troerna.

Adertonde Sången.

Achilles får budet om Patroklos död. Thetis kommer upp ur hafvet till sin förtviflade son och lofvar att skaffa honom en ny rustning från Hefaistos. Emellertid måste achaierna fly för troerna, och de, som bära Patroklos, upphinnas, och liket är nära att slitas ifrån dem af Hektor. På uppmaning från Hera stiger då Achilles vapenlös fram till grafven och skrämmer troerna tillbaka med sin blotta åsyn och sitt stridsrop. Polydamas råder till, att troerna skola draga sig in i staden, men Hektor förkastar rådet. — Myrmidonerna lägga Patroklos på bår och klaga natten igenom vid hans lik. Hefaistos smider en rustning åt Achilles.

Nittonde Sången.

Thetis bringar rustningen till sin son och betryggar Patroklos' lik mot förruttelse. Achilles kallar folket till ting, försonar sig där med Agamemnon och yrkar, att man strax skall gå till strids, men Ulysses genomdrifver, att man skall äta först. Agamemnons försoningsgåfvor hämtas från hans skepp och föras till Achilles' tält. Briseis jämrar sig öfver Patroklos' lik. Achilles går fastande i striden, men styrkes af Athene med ambrosia och nektar. Hans häst Xanthos förutsäger för honom hans snara död.

Tjugonde Sången.

Zeus uppmanar gudarne att delta i striden; själf ämnar han se på. Nu skynda Hera, Athene, Poseidon, Hermes och Hefaistos till achaiernas hjälp, medan Ares, Apollo, Artemis, Leto, Afrodite samt floden Skamandros (af gudarne kallad Xanthos) ställa sig på troernas sida. Aeneas eggas af Apollo till kamp mot Achilles, öfvervinner, men räddas undan af Poseidon. Apollo förbjuder Hektor att inlåta sig i tvekamp med Achilles, och Hektor drager sig då tillbaka in bland kämparne. Achilles dödar sedan bland andra Polydoros, Priamos' yngste och käraste son. Hektor, som ser sin broder falla, förmår ej längre stå fjärran, utan anfaller Achilles, men räddas undan af

Apollo i en molnsky. Achilles mördar de flyende.

Tjuguförsta Sången.

Achilles drifver en del af troerna in mot staden och en del ner i floden Skamandros, där han anställer blodbad på dem. Tolf troer drager han dock lefvande upp ur floden till blifvande försoningsoffer åt Patroklos. Han dödar på flodstranden Priamos' son Lykaon och hjälten Asteropaios. Flodguden förgrymmas öfver detta blodbad och förföljer med sina böljor Achilles öfver slätten för att dränka honom och kallar sin samflod Simois till hjälp. Achilles är i lifsfara, men Hera skickar sin son Hefaistos med elden mot floden, som då måste gifva tappt. Gudarne kämpa med hvarandra och vända sedan åter till Olympen, Apollo ensam går till Troja. Priamos låter öppna porten för de hemflyende; dessa hinna in i staden, medan Agenor och därefter i dennes skepnad Apollo uppehålla Achilles.

Tjuguandra Sången.

Hektor inväntar Achilles utanför stadsmuren utan att akta på sina jämrande föräldrars böner. Achilles förföljer honom tre hvarf omkring staden. Apollo öfverger honom efter det utslag, som Zeus' våg nu gifver. Athene däremot, i hans broder Deifobos' skepnad, uppmanar honom förrädiskt att hålla stånd. Han faller i kampen och bortsläpas till skeppen efter Achilles vagn. Föräldrarnas och Andromaches klagan.

Tjugutredje Sången.

Patroklos visar sig om natten i drömmen för Achilles och beder att bli jordad snarast, och att deras ben en gång må hvila i samma urna. Bålet uppstaplas och Patroklos brännes jämte alla dödsoffren. Därefter anställer Achilles kämpalekar till hans ära.

Tjugufjärde Sången.

Achilles släpar hvar dag vid soluppgången Hektors lik omkring Patroklos' grafhög. Gudarne ömka sig däröfver, och på Zeus' befallning bjuder Thetis sin son att utlemna Hektors lik mot lösen. Samtidigt uppmanar Zeus genom Iris Priamos att fara till Achilles med rika gåfvor för att utlösa sonen. Ledsagad af Hermes, kommer Priamos i kvällsmörkret till Achilles' tält, återfår af honom Hektors lik och återvänder med detta i gryningen till Troja. Veklagan vid båren, jordafärd och graföl.

RÄTTELSER:

I 18 Olympen

258 I som i råd och i strid etc.

554 behagar.

II 25 hvilken skall både sig vårda

62 hvilken skall både sig vårda

87 klippan

597 skulle vinna

III 21 krigiske

179 ypperste

204 Där, o furstinna,

318 med i höjden lyftade händer,

IV 98 Menelaos,

401 Sade, men icke ett ord

V 440 Tag dig till vara, Tydid!

897 din sälle,

VI 52 och han stod

VII 107 Agamemnon,

196 vi rädas

VIII 48 Gargaron

219 både

503 gifver,

532 Då vill jag pröfva och se,
IX 7 tornar sig upp och
IX 165 Fort, må vi välja
235 skeppen.
236 tecken,
645 Nästan hvart ord, som du sagt,
XI 740 och med den äldsta
XII 359 Ty med en sådan
396 skramlade
428 ryggen,
XIII 793 komna
XIV 403 och den felade icke,
461 lansen
XV 278 spjuten,
386 skeppen,
425 »Troer och lykiske män
497 barnen,
565 Sagdt och de, ifriga
695 med sin allsmåktiga hand
XVI 194 Maimalos' son
567 striden,
589 kastspjut,
809 och ilande snabblopp,
XVII 322 kraft,
342 Sagdt, och sprang fram och blef stående långt framför alla de främsta.
663 för dessa det räds i sitt anfall
XVIII 258 lättare voro
460 vännen
544 Hvar gång en vända de kört
XIX 36 där säg vreden dig af (till skarornas drott Agamemnon,)
325 kämpar,
384 han sig pröfvade, hjälten Achilles,

XX 10 lända

XXI 176 riste

246 hvirflarna

447 blefve,

538 öppen den stod

XXII 233 Deifobos,

327 genom

378 rådsmän!

XXIII 39 härolder

196 pokalen,

487 främst,

XXIV 260 lemnats,

403 Achaia,